HORVÁTH S.

ERDÉSZETI

ZSEB-

NAPTÁR.

XXIV.

1905.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

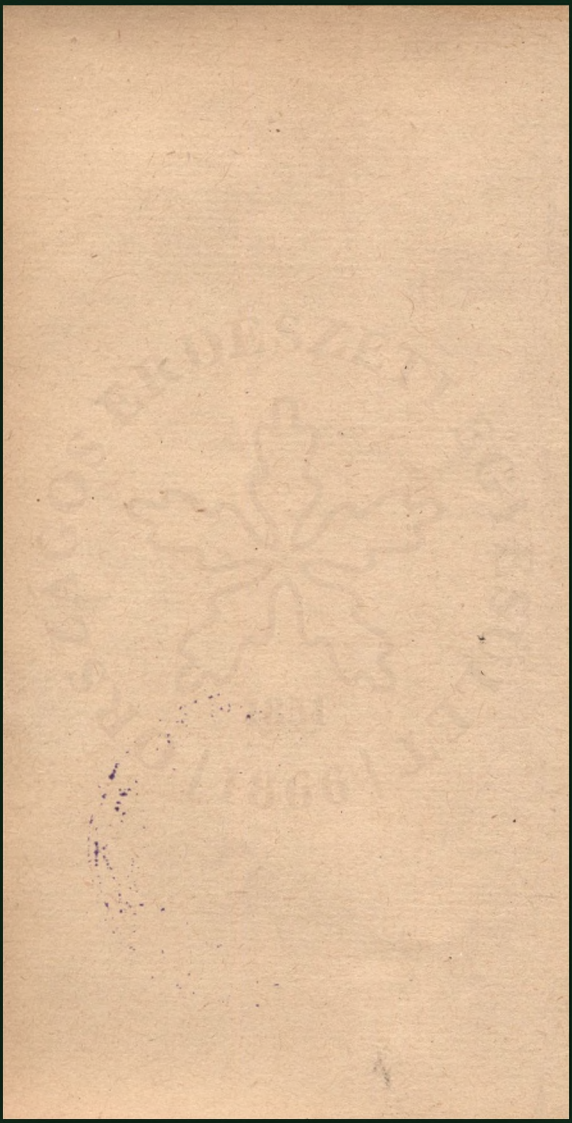

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

ERDÉSZETI ZSEBNAPTÁR

AZ 1905-IK ÉVRE.

HUSZONNEGYEDIK ÉVFOLYAM.

KIADJA:

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Á. k. 2693.

SZERKESZTI:

HORVÁTH SÁNDOR,

MINISTERI TANÁCSOS.

BUDAPEST,

NYOMATOTT A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI NYOMDÁBAN

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

TARTALOM.

Naptári rész.

Oldal

Az 1905-ik rendes év: Évszakok. — Nap- és holdfogyatkozások. — Normanapok. — Megjegyzések a zsidónaptárhoz 7
Polgári naptár róm. katholikusok, protestánsok, görögkeletiek és izraeliták számára, hónaponként, az erdészeti teendők felsorolásával és két fehér lappal feljegyzésekre . 8
Vadásznaptár 56
Halásznaptár 57

Általános jegyzetek.

Törvényszerinti bélyegfokozat. I., II., III. . . . 58
Posta és távirda szabályok 59
Kivonat a vasutak gyors- és teheráru díjszabásaiból . 78
A külföldi pénznemek értéktáblázata . . . 97
A törvényes mértékrendszer. A méter és bécsi mérték közti viszony 98
Erdőterületek mértéke a magyar államerdők kezelésénél. Tutajfa. — Fűrészrönkök. — Gömbölyű épület- és szerszámfa. — Deszkák, léczek, lépcsők és egyéb apró fűrészáruk. — Fűrészelt vagy faragott épületi fa. — Zsindely. — Tüzi- és szénfa. — Faszén. — Erdei melléktermények. Erdőterület és fakészlet 99

Vegyes táblázatok.

Fák és más anyagok faj- és általános súlya: Lekérgezett törzsek. — Szerszám- és tüzifa-választékok kéreggel együtt. — Feldolgozott épület- és szerszámfa kiszáradva. — Cserkéreg. — Faszén, kőszén és tőzeg. — Épitési anyagok 104
Fák- és más tüzelő anyagok tüzereje. A különböző fanemek és faválasztékok tüzereje. — A különböző szénfajok tüzereje egyenlő súly mellett 109
A fák tartóssága és ruganyossága 110
A fák súlyának és térfogatának apadása az összeszáradás folytán 111

Fa- és állabbecslés körébe tartozó adatok.

Fatömegbecslés: I. Fekvőfák fatömege. II. Állófák fatömege. III. Állabok fatömege 112
Körlaptábla. 123
Hengertábla, egyszersmind körlapszorzási tábla . . . 125
Fenyő rönkök köbtartalma felső átmérők szerint . . 152
Köbtáblák, rudak, suhángok köbözésére az alsó átmérők szerint 153
Köbtábla luczfenyőrudak köbözésére, az alsó átmérő segélyével 154
Fűrészelt vagy faragott fák köbtartalma . . . 155
Gömbölyű fából faragható négyzetgerendák . . 164
Gömbölyű fából faragható legerősebb gerendák . 164
Faragott vagy fűrészelt négyélű gerendák előállitására szükséges gömbölyű fa 165
Üregek köbtartalma 166
Alakszámok: Valódi alakszámok valamennyi főbb fanem számára. — Nem valódi alakszámok: A luczfenyő, erdei fenyő és bükk faalakszámai. — A luczfenyő, erdei fenyő és bükk

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Oldal

tömörfa-alakszámai. — A tölgy tömörfa-alakszámai. — A jegenyefenyő fa- és tömörfa-alakszáma. — A jegenyefenyőtörzs alakszámai 169
Álló fák fatömege (táblázat) 174
Termési táblák: Termési táblák tölgy-szálerdő számára. — Termési táblák bükk-szálerdő számára. — Termési táblák jegenyefenyő számára. — Termési táblák luczfenyő számára. — Termési táblák erdei fenyő számára. — Termési táblák fekete- és vörös fenyő számára. — Termési táblák nyirszálerdő, tölgy- és bükk-sarjerdő, nyár- és éger-sarjerdő számára 195
Akáczfa termési táblák 203
A fatömegek választék arányai közepes zárat mellett . 204

Erdőtenyésztési adatok.

Magtermelés: A maggyűjtés és tisztitás költségei. — A tobozokból nyerhető magmennyiség. — A magvak súlya, szemszáma és csirázó képessége 205
A csemetekertek és faiskolák költségei: A csemetekertek bekeritéséhez szükséges munka és anyagmennyiség. — A talaj megmüveléséhez és bevetéséhez szükséges munkamennyiség. — A csemeték ápolásához szükséges munkamennyiség. — A csemeték átiskolázásához szüks. munkam. — A csemeték kiszedéséhez, számlálásához és csomagolásához szüks. munkam. — A mag- és területszükséglet. — Az elvetett mag betakarása 207
Az erdősités költségei: A talajmegmüvelés költségei. — A vetés költségei. — A fészkek vagy foltok száma és a hornyok vagy pászták hosszusága egy k. holdon. — Az ültetés költségei. — Az ültetéshez szükséges csemetemennyiség . 214

Erdőhasználat körébe tartozó adatok.

A különféle faválasztékok termeléséhez szükséges munkamennyiség: Épület-, müszer- és tüzifahántás. — Tüzifa termelés. — Fürészrönkő termelés. — Szálfa termelés. — Epület- és müszerfa termelés folyóméterenként. — Épület- és müszerfa termelés köbméterenként. — Tüzifaszállitás — Rönkő-szállitás. — Szálfa-szállitás. — Apróbb faválasztékok termelése 220
Fürészáru-termelés 234
Dongatermelési adatok: Franczia donga. — Egy méter hosszu rönkökből nyerhető franczia dongák. — Egész törzsekből nyerhető franczia dongák. — Német donga. — Hektoliteres német dongák méretei centiméterekben. Akós német dongák méretei bécsi hüvelykekben 235
Vasuti talpfatermelés 245
Zsindelytermelés 246
Faszéntermelés 246
Cserkéreg-termelés 247

Épitészet körébe tartozó adatok.

Épületkő termelés 249
Téglatermelés 250
Csusztatók, vontató utak és közönséges erdei utak épitéséhez szükséges munka- és anyagmennyiség: Rönkő-szálfa- és tüzifa-csusztatók. — Fa- és vaspályák. — Gyalogutak, lőösvények. — Vontató- és szán-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Oldal
utak. — Rőzseutak. — Dorongutak. — Kövezett utak. — Átereszek és csatornák. — Terméskő-támfalak. — Kerékvetők és utkorlátok 251

Erdőértékszámítás körébe tartozó adatok.

Az erdőben fekvő tőkék értéke: I. A talaj értéke. — II. Az állab értéke. III. A növendék értéke. — IV. A szabályos fakészlet értéke. — V. Az erdő értéke. — VI. A szabályos állapotban levő erdő értéke. — VII. Járadékok 259
Kamatos kamattáblák: A tőke utóértéke. — A tőke előértéke. — A járadék végértéke. — A járadék kezdőértéke. — Örökösen ismétlődő korszaki járadékok kezdőértéke . 264

Földméréstani adatok.

Adatok a Reichenbach-féle távolságméréshez. I. Távolságmérővel megmért ferde vonalak átszámítása vízszintesre. II. Vízszintes távolságoknak megfelelő ferde (lejtős) vonalak kiszámítása 276
Két pont szintkülönbségének meghatározása . . . 292

Erdészeti statisztikai adatok.

Az erdőállomány kiterjedése és eloszlása a magyar államban 300
A magyar állam területén levő erdők átlagos évi fatermése 310
A m. kir. földmivelésügyi miniszterium: I. főosztály 1. kincstári erdők osztálya; 2. erdőrendezőségi osztály; 3. községi erdők osztálya; 4. erdőfelügyelőségi osztály. . . 312
Kincstári erdőhatóságok 314
Állami kezelésbe vett községi erdők ügyeit intéző m. kir. erdőhatóságok 321
Kir. erdőfelügyelőségek 331
M. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium: Központi erdészeti osztály. — Külső erdészeti hatóságok. — Közigazgatási erdészeti bizottságok 333
Magán erdőbirtokosok erdőtiszti személyzete . . 337
Országos erdészeti egyesület 359
Selmeczi kir. erdőakadémia 360
Magyar kir. erdőőri szakiskolák 362
A m. kir. erdészeti kisérleti állomások . . . 364

Törvények és rendeletek.

Erdőtörvény 368
Az 1898. évi XIX. törvényczikk 399
Az 1884-ik évi XXVI. törv.-czikk 410
Az 1890. évi XIX. törv.-czikk. 411
Vadászati törvény 413
Az 1900. évi XXVIII. törvényczikk 419
Erdészeti államvizsga. 427
Erdőőri szakvizsga 430
Erdőtisztek és erdőőrök felesketése. 432
Országos erdei alap 433
Hirdetések. 435

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Az 1905-ik rendes év.

Rendes év, melynek 365 napjából 67 vasárnap- és ünnepnapokra esik.

Évszakok.

Tavasz kezdete: márczius 21-én délelőtt 7 óra 56 perczkor. Ez időben a nappal és éjjel egyenlő: tavaszi napéjegyenlőség (aequinoctium vernale).

Nyár kezdete: junius hó 22-én délelőtt 3 óra 53 perczkor. A mi földrészünkön leghosszabb ez időtájt a nappal: nyári napfordulás. (solstitium aestivale).

Ősz kezdete: szeptember hó 23-án délután 6 óra 30 perczkor. A nappal ez időben ismét egyenlő az éjjel: őszi napéjegyenlőség (aequinoctium autumnale).

Tél kezdete: deczember hó 22-én délután 1 óra 04 perczkor. Most a mi földünkön leghosszabb az éj: téli napfordulás (solstitium hyemale).

Norma-napok.

A katholikus egyház szabályai szerint sok norma-nap van rendelve, melyeken hiveinek nyilvános báloktól, lármás mulatságoktól, sőt a szinházak látogatásától is tartózkodniok kell. Ezen egyházi normanapok megtartása azonban egyedül a hivek vallásos érzületére van bizva s csak a következő norma-napok megtartása általános kötelesség: a nagyhétnek 3 utolsó napja, a husvét- és pünkösdvasárnap, az urnap, karácson elő-estéje és karácson első napja.

Megjegyzés a zsidónaptárhoz.

Az 1904-ik évvel a zsidóknak 5666-ik és 5667-ik éve esik össze. Az első kezdődött 1904. szeptember 9-én s végződik 1905. szeptember 29-én. A második kezdődik 1905. szeptember 30-án és végződik 1906-ben.

A zsidó szabbath-napok azon bibliai szakasz kezdőszavától veszik nevüket, melyet ekkor a synagogákban felolvasni szoktak.

A zsidóknál összesen 109 férfi és 35 nő keresztnév van használatban s ezek a zsidónaptárban betüsoros rendben következnek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

JANUÁR.

(Bold. Asszony hava vagy télhó.) — 31 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár	Zsidó naptár
1 **V.**	**K.-K.Újév**	**A. Újév n.**	19 **C.** Bonifácz	24 Tebeth
2 H.	Makár apát	Á sz k. vt.	20 Ignácz vt.	25
3 K.	Genovéva sz.	Genovéva	21 Juliánna	26
4 Sz.	Titusz pk.	Titus	22 Anasztázia	27
5 Cs.	Teleszfor pp.	Sim., Árp.	23 Krét. 10 vt.	28 Sob. bőjt
6 **P.**	**Vizker.**	**H. kir.**	24 Kar. el. bőjt	29 [R. Ch.
7 Sz.	Rajmund hv.	Rajmund	25 **N. kar.**	1 **S. Vaera.**
8 **V.**	**A. 1.** Szever.	**A. 1.** Szever.	26 **C.Is.sz.M.**	2
9 H.	Julián vt.	Julián	27 **Istv. födi.**	3
10 K.	Vilmos pk.	Pál remete	28 Több ezer vt.	4
11 Sz.	Higin pp.	Fruktuoz	29 Apró szentek	5
12 Cs.	Taczián vt.	Ernő	30 Anizia	6 Sob. bőjt
13 P.	40 vt. kat. †	Vidor ☽	31 Melánia	7
14 Sz.	Bódog vt.	Bódog	1 **J.Új. 1905.**	8 **Sabb. Boh**
15 **V.**	**A2.J.sz.n.**	**A.2.** Laski J.	2 **B.** Szilveszt.	9
16 H.	Marczel pp.	Marczel	3 Malakiás	10
17 K.	Antal rem.	Antal	4 70 apostol	11
18 Sz.	Piroska vt.	Piroska	5 Teopempt	12
19 Cs.	Kanut kir. vt.	Sára	6 **Epiphania**	13 Sob. bőjt
20 P.	Fáb. és Seb. †	Fáb. és Seb.	7 Iván	14 [Fák ünn.
21 Sz.	Ágnes sz.	Ágnes ☿	8 György	15 **S. Besal.**
22 **V.**	**A.3.Sz.cs.**	**A. 3.** Vincze	9 **B.** Polieukt	16
23 H.	B.-Assz. elj.	Izaiás	10 Nis. Gergely	17
24 K.	Timót pk. vt.	Timót	11 Teodóz ap.	18
25 Sz.	Pál ford.	Pál ford.	12 Taczián	19
26 Cs.	Polikárp pk.	Polikárp	13 Hermil	20 Sob. bőjt.
27 P.	Ar. János †	Krizosztóm	14 Raiti vtk.	21
28 Sz.	Apollónia sz.	N. Károly ☾	15 Kalib. János	22 **S. Jithro**
29 **V.**	**A. 4.** Sz.Fer.	**A. 4.** Juven.	16 **B. 30.** Péter	23
30 H.	Mártonka sz.	Mártonka	17 Antal ap.	24
31 K.	Nol. Péter hv.	Virgil	18 Atanáz	25

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	Nap		Hold			Nap		Hold	
	kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.		kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.
1	7.50	4.18	d. e.	d. u.	17	7.44	4.36	1.32	3.37
2	7.49	4.18	4.03	2.03	18	7.43	4.38	2.17	4.37
3	7.49	4.19	5.09	4.46	19	7.43	4.39	3.10	5.37
4	7.49	4.20	6.12	3.36	20	7.42	4.40	4.11	6.33
5	7.49	4.21	7.07	4.30	21	7.41	4.42	5.18	7.23
6	7.48	4.22	7.55	5.28	22	7.40	4.44	6.31	8·06
7	7.48	4.23	8.36	6.28	23	7.39	4.45	7.47	8.44
8	7.48	4.24	9.12	7.29	24	7.38	4.46	9.03	9.19
9	7.48	4.26	9.43	8.31	25	7.37	4.48	10.17	9.52
10	7.47	4.27	10.10	9.32	26	7.36	4.50	11.31	10.23
11	7.47	4.29	10.36	10.31	27	7.35	4.52	d. e.	10.54
12	7.47	4.30	11.01	11.32	28	7.34	4.53	12.44	11.28
13	7.46	4.32	11.27	d. e.	29	7.32	4.54	1.54	d. u.
14	7.46	4.33	11.53	12.31	30	7.32	4.55	3.01	12.46
15	7.46	4.34	d. u.	1.32	31	7.31	4.57	4.03	1.32
16	7.45	4.35	12.54	2.35					

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Cs. és kir. udvari szállító.

FARAGÓ BÉLA
magyar magpergető gyára
ZALA-EGERSZEGEN,

tölgymakkot, tenyö-, lomb- és gyümölcsfa-magot megbizható minőségben szállit.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Január havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Magas hegységben a favágás, a nagy hó miatt rendesen szünetel, déli vidékeken azonban, és pedig különösen az áradásoknak kitett, vagy posványos helyeken épen most van a favágás ideje, a természetes felújitás alatt levő, csemetékkel benőtt területeken mindazonáltal csak megfelelő magasságu hó mellett lehet vágni. Ugyancsak déli vidékeken a ritkitás, valamint cserkéreg erdőkben a lágyfák kivágása most eszközölhető.

A fának a farakodó- és szenitő helyekre, usztató vizekhez, vizi csusztatókhoz való kiszállitása, tengelyen, szánon, vontató utakon, vagy a különféle száraz csusztatókon mindenütt, de különösen az áradásoknak kitett, vagy posványos erdőkből, megfagyott földön, most eszközlendő.

Erdőmüvelés. Gyüjtsünk lúcz-, erdei- és fekete fenyő tobozokat, valamint kőris, akácz, és gyertyán magot. Fütött magpergetőkben a munkát folytassuk. Az eladásra szánt mag, csiráztatási kisérletek alapján, szaklapokban hirdetendő. Más helyről beszerzendő magból most kell csiráztatáshoz próbákat hozatni. A csemetekertek keritéseit vizsgáljuk meg mennél gyakrabban, nehogy azokba a nyul, vaddisznó s más vad behatolhasson, s ha egereket veszünk ott észre, pusztitsuk őket mérgezés által. Verőfényes napokon vizsgáljuk meg a teleltetés végett elhelyezett tölgy- és bükkmakkot, s ha szükséges, lapátoljuk át. Déli vidékeken lágy időjárás mellett, kivált homokos talajon, ültető helyeket, határsánczokat is készithetünk, a csemetekert talaját átforgathatjuk (rigolirozás), sőt enyhe teleken e hónapban homokterületeken erdősiteni is lehet. Hozzuk rendbe összes erdőmivelési szerszámainkat.

Erdővédelem. E hónapban különösen a tüzifa tolvajokra kelt felügyelni, azonfelől a favágókat ellenőrizni, nehogy magas tuskókal hagyjanak, hogy továbbá csakis a kijelölt fákat vágják, azokat jól kihasználják és megfelelő méretü anyagot termeljenek, a tüzifát tömören sarangolják s a sarangkarókat szilárdan állitsák. Nagy havazások, vagy erős zuzmara lerakodás után, sürü zárlatu fiatalosainkról, hogy azokat össze ne törje, a havat, zuzmarát lerázathatjuk. Fenyvesekben, moha alatt megtaláljuk a Lasiocampa pini hernyóit, valamint a Lophirus pini Bupalus piniarius és Panolis piniperda bábjait; ezeket sertések behajtása által is pusztithatjuk. Gyüjthetjük a Ocneria Dispar petéit is.

Mellékhaszonvételek. Déli vidékeken, tölgyesek- s bükkösökben a makkoltatás (téli legelő) még mindig tart. Mészégetéshez követ törethetünk, tüzifát szállithatunk. Szalajházakban a szalajfőzés folytatandó. A szénégetés és szénfuvarozás, ha arra szerződések köteleznek, folytatandó.

Épitkezések. Új épitkezésekhez, valamint a javitásokhoz készitsük el a terveket és költségvetéseket, vágassuk a szükséges fát s szállitsuk ki azt az épités helyére. Út- s egyéb épitkezésekhez, útkavicsoláshoz tőressünk és szállitsunk követ.

Erdőrendezés. Térképezés, a becslési adatok feldolgozása.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

FEBRUÁR.

(Böjtelő hava vagy télutó.) — 28 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár. (Jan.)	Zsidó naptár
1 Sz.	Ignácz pk.vt.	Ignácz	19 Eufrosina	26
2 **Cs.**	**Gysz. B.A**	Gyer. B.-A.	20 Eutim ap.	27 Sob. böjt
3 P.	Balázs pk. †	Anszgár	21 Maxim hv.	28
4 Sz.	Veronika sz.	Veronika	22 Timót pk.	29 **S. Mispat.**
5 **V.**	**A. 5.** Ágota	**A. 5.** Ágota	23 **B.31.** Kelem.	30
6 H.	Dorottya sz.	Dorottya	24 Xene	1 Adar. R. Ch.
7 K.	Romuald ap.	Rikárd	25 N. Gergely	2
8 Sz.	Math. Ján.hv.	Salamon	26 Xenophon	3
9 Cs.	Alex. Cziril	Apollónia	27 Kriz. erek.	4 Sob. böjt
10 P.	Skolasztika †	Gabriella	28 Efrém	5
11 Sz.	Dezső pk.	Dezső	29 Ignácz erek.	6 **S. Ther.**
12 **V.**	**A. 6.** Eulália	**A.6.** Eulál.	30 **B. 32. N.V.**	7
13 H.	Ricci Katalin	Benignusz	31 Czirus és J.	8
14 K.	Bálint vt.	Bálint	1 **Febr.** Trif.	9
15 Sz.	Fausztin vt.	Fausztin	2 **J. Kr. b.**	10
16 Cs.	Juliánna sz.	Juliánna	3 Sim. és Anna	11 Sob. böjt
17 P.	Donát vt. †	Donát	4 Izidor	12
18 Sz.	Simeon pk.	Simeon	5 Ágota sz.	13 **Sabb. Th.**
19 **V.**	**A.Hetv.v.**	**A.** Konrád	6 **B.Triód.k.**	14 Purim Kat.
20 H.	Aladár pk.	Aladár pk.	7 Pártén	15 Susan-P. K.
21 K.	Szever. pk.	Meinrád	8 Tódor vt	16
22 Sz.	Péter székf.	Didim	9 Niczefor vt.	17
23 Cs.	Dám. Péter	Damián	10 Karalamp	18
24 P.	Mátyás ap. †	Mátyás	11 Balázs vt.	19
25 Sz.	Géza	Géza	12 Melét pk	20 **S. Ki Thi.**
26 **V.**	**A. Hatv.**	**A.** Sándor	13 **B. Hetv.**	21
27 H.	Leánder pk.	Leánder	14 Áuxent	22
28 K.	Román ap.	Román	15 Onezim	23

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	Nap		Hold			Nap		Hold	
	kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.		kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.
1	7.29	4.59	5.00	2.23	16	7.07	5.22	1.50	4.16
2	7.28	5.00	5.50	3.19	17	7.05	5.24	2.54	5.08
3	7.26	5.02	6.33	4.18	18	7.04	5.25	4.05	5.55
4	7.25	5.04	7.11	5.18	19	7.02	5.26	5.20	6.37
5	7.24	5.05	7.44	6.18	20	7.00	5.28	6.38	7.15
6	7.22	5.06	8.13	7.19	21	6.59	5.30	7.55	7.49
7	7.21	5.07	6.40	8.20	22	6.57	5.31	9.13	8.23
8	7.19	5.09	9.05	9.20	23	6.55	5.33	10.30	8.55
9	7.18	5.11	9 30	10.20	24	6.53	5.35	11.43	9.29
10	7.16	5.12	9.55	11.19	25	6.51	5.36	d. e.	10.06
11	7.15	5.14	10.23	d. e.	26	6.49	5.37	12.52	10.46
12	7.14	5.16	10.53	12.20	27	6.47	5.38	1.57	11.30
13	7.12	5.17	11.27	1.20	28	6.45	5.40	2.55	d. u.
14	7.10	5.19	d. u.	2.21	29				
15	7.09	5.21	12,54	3.20					

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Cs. és kir.
udvari szállító.

FARAGÓ BÉLA
magyar
magpergető gyára
ZALA-EGERSZEGEN.

tölgymakkot, fenyő-, lomb- és gyümölcsfa-magot megbizható minőségben szállit.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Február havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. A favágást magas hegységben még e hóban sem kezdhetjük meg. Déli vidéken a vágást folytassuk, különösen igyekeznünk kell az áradásnak kitett, vagy posványos helyeken a favágást befejezni. A ritkítások és a cserkéreg erdőkből a lágyfanemek kivágása folytatandó. A tutajkötéshez szükséges gúzsokat, hevedereket, nemkülönben evezőket most készítsük.

A fakiszállítás folytatandó; az áradásoknak kitett, vagy posványos helyekről e hónapban minden fát kikell szállítani.

Erdőművelés. Lucz-, erdei-, és feketefenyő tobozokat, valamint köris, akácz és gyertyán magot, még gyüjthetünk, a vörös fenyő tobozok gyüjtését megkezdhetjük. Fütött magpergetőkben a munkát folytassuk. Kedvező időjárás mellett, különösen déli vidékeken, a hó vége felé, napos magpergetőkön is megkezdhető a munka. Hirdessük az eladásra szánt magot, makkot és csemetéket; szállitsuk el a megrendelt magvakat, rendeljük meg a más helyről beszerzendő magot s tegyünk vele csiráztatási kisérleteket, hogy az előbb hozatott magpróbák csiráztatási eredményeivel összehasonlitást tehessünk s ellenőrizhessük a szállitmányt.

A teleltetés végett elhelyezett tölgy makk gyakrabban megvizsgálandó, melegtől azonban óvandó, nehogy csirázásnak induljon. A csemetekertek keritései s az erdőművelési szerszámok jó karba hozandók.

Déli vidékeken a csemetekertek üres ágyai feláshatók, a lomblevelü csemeték megnyeshetők s lágy időjárás mellett, kivált homokos talajon, a hó vége felé a csemete ültetés is megkezdhető. Füz és nyár dugványokat legjobb e hóban metszetni s elültetésig pinczében elhelyezni, vagy belföldelni.

Erdővédelem. A tüzifa tolvajlások még mindég gyakoriak szoktak lenni. A Lasiocampa pini hernyói, a Lophirus pini, Bupalus piniarius és Panolis piniperda bábjait fenyvesekben moha alatt találjuk s irthatjuk, ugy ezeket, mint az Ocneria dispar petéket. A korán rajzó szúk, különösen a Hylesinus piniperda részére, fogófákat dönthetünk.

Mellékhaszonvételek. Déli vidékeken tölgyesekben és bükkösökben a makkoltatás (téli legelő) még mindig tart. A mészégetés nyitott kemenczékben a hó vége felé megkezdhető. Szalajfőzés folytatandó. Szénégetés, fuvarozás mint az előbbi hónapban.

Épitkezések. Az épitkezésekhez szükséges tervek és költségvetések elkészitése, továbbá a fa- és kő termelés, és szállitás szorgalmazandó. Usztató müvek és vizi csusztatók kijavitandók; usztató folyók és patakok szabályozásához a szükséges rőzséről gondoskodjunk; óvjuk a partvédőműveket, gátakat, csatornákat, gerebeket jégzajlás ellen.

Erdőrendezés. Térképezés, a becslési adatok feldolgozása müszerek előkészitése a külső munkákhoz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

MÁRCZIUS.

(Böjtmás hava vagy tavaszelő.) — 31 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz napt. (Február)	Zsidó naptár
1	Sz.	Albin pk. hv.	Albin	16	Pamfil vt.	24	
2	Cs.	Szimplicz pk.	Szimplicz	17	Tódor Tyr	25	
3	P.	Kunigunda †	Kunigunda	18	Leo pp.	26	
4	Sz.	Kázmér hv.	Adrián	19	Arkip	27	**Sab. Waj.**
5	**V.**	**A. Fars. v.**	**A.** Özséb	20	**B. Hus. v.**	28	
6	H.	Koléta sz.	Fridolin	21	Timót	29	
7	K.	Aq. Tamás	Feliczitasz	22	Eugeniai vt.	30	Ros Chodes
8	Sz.	Hamvazó sz.†	Istenes János	23	Polikárp	1	Veadar R.Ch.
9	Cs.	Rs. Francz. †	Francziska	24	Ján. feje m.	2	
10	P.	Jézus sz. t.†	40 vértanu	25	Taráz	3	
11	Sz.	Konstantin †	Konstantin	26	Porfir	4	**S. Pekude**
12	**V.**	**A. 1. Inv.**	**A.1.** Gergely	27	**B. Vajh. v.**	5	
13	H.	Niczefor pk.†	Roderig	28	Vazul	6	
14	K.	Matild kir. †	Matild	1	**Márcz.** Eud	7	
15	Sz.	Longin K. hv.†	Longin	2	Hezich	8	
16	Cs.	Heribert pk.†	Heribert	3	Eutróp	9	
17	P.	Jéz. l. em. †	Patrik	4	Gerazim	10	
18	Sz.	Jer. Cziril cs†	Sándor	5	Konon	11	**S. Wajik.**
19	**V.**	**A. 2. Rem.**	**A. 2.** József	6	**B. Nb. 1. v.**	12	
20	H.	Joachim hv. †	Hubert	7	Vazul és t.	13	Eszter böjtje
21	K.	Benedek †	Benedek	8	Teofilakt	14	**Purim**
22	Sz.	Oktávián †	Oktávián	9	Szeb. 40 t.	15	**Susan-P.**
23	Cs.	Frumencz †	Frumencz	10	Kodrát és t.	16	
24	P.	Gábor †	Gábor	11	Szofrón pk.	17	
25	**Sz.**	**Gy-o. B. A.**	Gy.-o. B.-A.	12	Teofánesz	18	**Sab. Czav**
26	**V.**	**A. 3. Oculi**	**A. 3.** Manó	13	**B. Nb. 2. v.**	19	
27	H.	Rupert pk. †	Rupert	14	Benedek	20	
28	K.	Sixtus pk. †	Gedeon	15	Ágáp vt.	21	
29	Sz.	Czirill szp. †	Euszták	16	Szabbin. vt.	22	
30	Cs.	Kvirin vt. †	Kvirin	17	Elek	23	
31	P.	Jéz. 5 sz. s. †	Ámosz	18	Cziril pk.	24	

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	Nap		Hold			Nap		Hold	
	kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p		kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.
1	6.43	5.42	3.47	1.13	17	6.12	6.06	1.40	3.45
2	6.42	5.44	4.33	2.10	18	6.10	6.08	2.51	4.27
3	6.40	5.45	5.12	3.10	19	6.08	6.09	4.07	5.07
4	6.38	5.47	5.46	4.11	20	6.06	6.10	5.26	5.43
5	6.36	5.48	6.15	5.11	21	6.04	6.12	6.45	6.16
6	6.34	5.49	6.42	6.12	22	6.02	6.14	8.05	6.50
7	6.32	5.51	7.09	7.12	23	6.00	6.15	9.23	7.25
8	6.30	5.53	7.33	8.10	24	5.58	6.16	10.37	8.01
9	6.28	5.55	7.58	9.10	25	5.56	6.17	11.46	8.40
10	6.26	5.56	8.25	10.10	26	5.53	6·19	d. e.	9.24
11	6.24	5.57	8.54	11.10	27	5.51	6.20	12.49	10.14
12	6.22	5.58	9.26	d. e.	28	5.49	6.22	1.44	11.08
13	6.20	6.00	10.03	12.09	29	5.47	6 23	2.32	d. u.
14	6.18	6.02	10.46	1.07	30	5.45	6.25	3.13	1.04
15	6.16	6.03	11.36	2.03	31	5.43	6.26	3.48	2.04
16	6.14	6.04	d. u.	2 56					

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Cs. és kir. udvari szállító.

FARAGÓ BÉLA
magyar magpergető gyára
ZALA-EGERSZEGEN,

tölgymakkot, fenyő-, lomb- és gyümölcsfa-magot megbizható minőségben szállit.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Márczius havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Déli vidékeken fejezzük be e hóban a téli favágásokat, a ritkitásokat pedig és a fakiszállítást folytassuk. A botoló és nyeső üzemben kezelt erdőkben, berkekben a fahasználatnak most van az ideje.

Magas hegységben a havon való fakiszállítást, különösen a tutajozásra, usztatásra szánt fáét szorgalmazzuk, lágy időjárás mellett a vizes csusztatókon is megkezdhetjük a munkát, sőt a tutajkötést is, különösen az oly helyeken, hol a hóvizre szorulunk. Készitsünk gúzsokat, hevedereket és evezőket. A favágás a magas hegységben még mindég szünetel, legfeljebb a saját épitkezéseinkhez szükséges fát termeltethetjük.

Erdőmüvelés. Vörös fenyő tobozokat e hóban még gyüjthetünk, azonfelül ákácz magot és az északi vidékeken kőris magot is.

Vizsgáljuk meg gyakran a telelteté végett elhelyezett tölgymakkot, de óvjuk a melegtől, nehogy kicsirázzék. A hó vége felé a tölgymakk déli vidékeken már el is ültethető, ugyanott a csemete ültetés is megkezdhető, kivált homokos talajon; továbbá a csemetekertek feláshatók, a vetés és a csemeték iskolázása megkezdhető. A megrendelt csemeték elszállithatók. Csemetekertekben a hó és esőviz elvezetendő, a fagy által netán kihuzott csemetesorok közei feltöltendők, vagy betaposandók. Fütött és napos magpergetőkben a munkát folytassuk.

Erdővédelem. Déli vidékeken, száraz időjárás mellett a tüzekre kell felügyelni, nehogy erdőégés származzék. Erdőszéleken ügyeljünk az erdőhatárokra, nehogy szántás, réttisztitás közben, a szomszédbirtokosok az erdőbe tolakodjanak.

A Lasiocampa pini hernyói ellen a fák kátrány gyürükkel látandók el. A Lophirus pini, Bupalus piniarius és Panolis piniperda bábjait még a moha alatt találjuk s irthatjuk. Szük részére, ha meleg idő jár, fogófákat döntessünk. A Hylobius abietis által megtámadott tuskókat irtsuk.

Mellékhaszonvételek. A mészégetés, szalajfőzés, szénégetés és szénfuvarozás, mint az előbbi hónapban. A tövön eladandó tölgycserkéreg értékesitéséről gondoskodjunk. A köztes mezőgazdasági használatra szánt területeket adjuk át. A nyári legelő bérbeadásának itt az ideje.

Épitkezések. E hóban különösen az utakra kell felügyelni: a vizet az úttestről levezetni, kátyukat, mély keréknyomokat tört kővel kitölteni, hidakat, karfákat, vizáteresztőket jó karba helyezni. Az usztató müvek: gátak, gerebek, csatornák, vizes csusztatók kijavitandók, jégzajlás ellen óvandók, az usztató folyókon és patakokon a szabályozási müvek kijavitandók. Készitsünk épitkezéseinkhez terveket, költségvetéseket.

Erdőrendezés. Mint az előző hóban.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

ÁPRILIS.

(Szent-György hava vagy tavaszhó.) — 30 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz napt. (Márczius)	Zsidó naptár
1	Sz. Hngó pk. †	Hugó	19 Krizs. és Dár.	25 **S. Simini**
2	**V. A. 4. Leat.**	**A. 4.** Teod.	20 **B. Nb. 3. v.**	26
3	H. Richard pk.†	Rikárd	21 Jakab az ifj.	27
4	K. Izidor pk. †	Izidor	22 Vazul vt.	28
5	Sz. Ferr. Vincze†	Diodór	23 Nikon	29
6	Cs. Cölesztin †	Cölesztin	24 Zakariás hv.	1 Nizan R.-Ch.
7	P. Epifán pk. †	Epifán	25 **Gy.-B.-A.**	2
8	Sz. Dénes pk. †	Dénes	26 Gábor	3 **S. Thasz.**
9	**V. A. 5. Jud.** †	**A. 5. Döm.**	27 **B. Nb. 4. v.**	4
10	H. Ezechiel pr.†	Ezekiel	28 István	5
11	K. Leo p en. †	Leó	29 Márk pk.	6
12	Sz. Gyula p. †	Gyula	30 Klimak Ján.	7
13	Cs. Hermeneg †	Hermenegild	31 Hipácz	8
14	P. Fájdalm. sz.†	Tibor	1 **Április** Egy.	9
15	Sz. Anasztázia †	Anasztázia	2 Titusz	10 **S. Mezora**
16	**V. A. 6. Pálm.**	**A. 6.** Lamb.	3 **B. Nb. 5. v.**	11
17	H. Anicét vt. †	Aniczét	4 József	12
18	K. Apollónius †	Apollón	5 Diodor	13
19	Sz. Timon vt. †	Timon	6 Eutik	14
20	Cs. N.-Csütört. †	Tivadar	7 György pk.	15 **Passzah**
21	P. N.-Péntek †	**Nagyp.**	8 Herodion	16 **Pas. 2. n.**
22	Sz. Nagyszomb.†	Szótér	9 Eupszik vt.	17 **Sabb.**
23	**V. A. Hus. v.**	**A. Hus. v.**	10 **B. Nbt 6. v.**	18
24	**H. Husvét h.**	**Husvét h.**	11 Antipa	19
25	K. Márk ev.	Márk	12 Vazul pk.	20
26	Sz. Kletus és M.	Kilit	13 Márton p.	21 **Sebii S. P.**
27	Cs. Zita sz.	Zita	14 Arisztark	22 **Ach. S. P.**
28	P. Vitális és Val.	Valéria	15 **Nagyp.**	23
29	Sz. Péter vt.	Szibilla	16 Irén	24 **S. Achre M**
30	**V.**	**A. 1. Qua.**	**A. 1.** Zsófia	17 **Husvét v.** 25

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	Nap		Hold			Nap		Hold	
	kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.		kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.
1	5.41	6.28	4.19	3.05	16	5.12	6.48	2.56	3.37
2	5.39	6.29	4.47	4.04	17	5.10	6.50	4.14	4.11
3	5.37	6.30	5.12	5.05	18	5.08	6.52	5.33	4.44
4	5.35	6.31	5.38	6.04	19	5.06	6.53	6.53	5.18
5	5.33	6.33	6.02	7.03	20	5.04	6.54	8.12	5.53
6	5.31	6.35	6.29	8.04	21	5.03	6.56	9.26	6.32
7	5.29	6.36	6.56	9.04	22	5.01	6.57	10.34	7.15
8	5.28	6.37	7.27	10.04	23	4.59	6.58	11.35	8.03
9	5.26	6.39	8.02	11.02	24	4.57	7.00	d. e.	8.57
10	5.24	6.40	8.42	11.57	25	4.55	7.01	12.27	9.54
11	5.22	6.41	9.29	d. e.	26	4.53	7.03	1.12	10.54
12	5.20	6.42	10.22	12.50	27	4.52	7.04	1.51	11.56
13	5.18	6.44	11.23	1.38	28	4.50	7.05	2.23	d. u.
14	5.16	6.46	d. u.	2.22	29	4.48	7.07	2.51	1.56
15	5.14	6.47	1.41	3.01	30	4.47	7.08	3.17	2.57

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Cs. és kir. udvari szállító.

FARAGÓ BÉLA
magyar magpergető gyára
ZALA-EGERSZEGEN,

tölgymakkot, fenyő-, lomb- és gyümölcsfa-magot megbizható minőségben szállit.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Április havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. — Magas hegységben, hol eddig a nagy hó miatt nem vághattunk, a favágást és ritkitást megkezdhetjük, a fakiszállitást pedig száraz és vizes csúsztatókon folytassuk, fejezzük be azonban a szabad eregetést és a földcsúsztatókon való közelitést, vontatást, kivált meredek hegyoldalokon, az erdőtalaj kimélése szempontjából.

Déli vidékeken a fának tengelyen való kiszállitása, a botoló és nyeső üzemben kezelt erdőkben pedig a fatermelés folytatandó. Cserkéreg-erdőkben a favágást kezdjük meg, Kosárfonó füzvesszőt és a vizi épitkezésekhez szükséges rőzsét most termeljünk. A hasitott faárúk, ugymint: zsindely, dránicza, szőlőkaró és dongakészités, valamint a tuskóirtás megkezdhető.

Az usztatás és tutajozás, kivált az oly vizeken, a hol hóvizre vagyunk utalva, a legnagyobb erővel megkezdendő.

Erdőmüvelés. — A vetésre, ültetésre, csemeték iskolázására, hiányos erdősitések kijavitására, eleven sövények telepitésére, csemetekertek megmüvelése és trágyázására e hónap a legalkalmasabb, az elvetett magvak és elültetett csemeték ugyanis a tavaszi esőtől hamar csiráznak, illetőleg könnyen megerednek. A fenyővetéseket fedjük be, nehogy kikelő csemetéinket a madarak elpusztitsák. A vetések csakis a késői fagyoktól látogatott és a magas fekvésü, zord helyeken halasztandók még el. Az ezen hónapban még be nem erdősithető zord helyekre szánt csemetéket, ha szelidebb termőhelyen vannak csemetekertjeink, szedessük ki és földeljük be árnyas helyen; ugyanazt tegyük akkor is, ha elegendő munkaerő hiányában, előreláthatólag, sokáig fog tartani az erdősités, nehogy csemetéink nagyon megeredjenek.

A dugványozást fejezzük be. Napos és fütött magpergetőkben folytassuk a munkát.

Erdővédelem. — E hóban főleg az erdei tűzekre kell ügyelni, azonfelül a kéreg, háncs, csemete és ültetni való fiatal élőfa tolvajokra, valamint a legeltetésre. A tilalmazási jelek felállitandók.

A szú részére fogó fákat döntessünk, a Hylobius abietis által megtámadott tuskók irtását fejezzük be. Ha a Lasiocampa pini hernyói még ki nem bujtak, ismételjük a fáknak kátránygyürükkel való ellátását. A Psilura monacha fiatal hernyóinak pusztitása most még könnyü, mivel csoportokban a fa derekán tartózkodnak.

Mellékhaszonvételek. — A tölgy- és lúczkéreghántás, valamint hárs- és szilháncs termelés megkezdhető. Mészégetés, szalajfőzés folytatandó. A szénégetést most már mindenütt megkezdhetjük. Vadgyümölcscsemeték elárusithatók.

Épitkezések. — Utak, hidak, vizi épitmények kijavitása folytatandó, uj épitések megkezdhetők; szorgalmazzuk különösen a rőzséből készitendő sarkantyuk, partvédő müvek, gátak kiépitését, hogy a erőzs megeredjen.

Erdőrendezés. — Kedvező időjárás mellett a felmérési és becslési s egyéb külső munkák megkezdhetők.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

MÁJUS.

(Pünkösd hava vagy tavaszutó.) — 31 nap.

A hó és hét napjai		Római kath. naptár	Protestáns naptár		Görög-orosz naptár (Április)		Zsidó naptár
1	H.	Fülöp és Jak.	Fülöp és Jak.	18	**Husvét h.**	26	
2	K.	Atanáz pk.	Atanáz	19	**Husv. k.**	27	
3	Sz.	Sz. † megt.	Ker. felt.	20	Teodor hv.	28	
4	Cs.	Flórián vt.	Flórián	21	Január	29	
5	P.	V. Pius pp.	Gotthard	22	Si. Teodór	30	Ros Chodes
6	Sz.	Ol. főt János	Dam. János	23	**György**	1	Ijar. **S.Ked.**
7	**V.**	**A. 2. Mis.**	**A. 2.** Szanisz.	24	**B.** Szaba vt.	2	
8	H.	Mihály főa.	Arzén	25	Márk ev.	3	
9	K.	Naz. Gergely	N. Gergely	26	Vazul pk. vt	4	
10	Sz.	Antonin pk.	Antonin	27	Simon	5	
11	Cs.	Mamert. pk.	Mamertus	28	9 vértanu	6	
12	P.	Pongrácz †	Pongrácz	29	Józon pk.	7	
13	Sz.	Szervácz pk.	Szervácz	30	Jakab ap.	8	**S. Emor**
14	**V.**	**A. 3. J.olt.**	**A. 3.** Bonif.	1	**Május B.J.**	9	
15	H.	Izidor vt.	Mózes	2	N.Atan. hal.	10	
16	K.	Nep. János vt.	Peregrin	3	Tim., Maura	11	
17	Sz.	Paskál hv.	Paskál	4	Pelágia sz.	12	
18	Cs.	Erik vt.	Venáncz	5	Irene vt.	13	
19	P.	Ivó hv. †	Ivó	6	Jób	14	
20	Sz.	Szien. Bern.	Bernardin	7	Szt. † megj.	15	**S. Behar**
21	**V.**	**A. 4. Cant.**	**A. 4.** Konst.	8	**B.** János ev.	16	
22	H.	Julia szt. vt.	Julia	9	Izaiás prof.	17	
23	K.	Dezső pk. vt.	Dezső	10	Zelot. Simon	18	Lag-beomer
24	Sz.	Sz. Mária k.s.	Eszter	11	Mócz vt.	19	
25	Cs.	Orbán p. vt.	Orbán	12	Epifán	20	
26	P.	Nerei Fülöp †	Béda	13	Gliczéria	21	
27	Sz.	Paz. Magd.	Luczián	14	Izidor vt.	22	**S. Bech.**
28	**V.**	**A. 5. Rog.**	**A. 5.** Emil	15	**B.** Pakom	23	
29	H.	Maxim	Maxim	16	Teodór	24	
30	K.	Felix	Nándor	17	Andr. és Jun.	25	
31	Sz.	Petron.	Petronella	18	Pét., Déu. s t.	26	

kereszt-járó n.

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	Nap		Hold			Nap		Hold	
	kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.		kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.
1	4.45	7.16	3.43	3.56	17	4.22	7.30	5.43	3.47
2	4.43	7.11	4.07	4.57	18	4.21	7.32	7.00	4.23
3	4.42	7.12	4.33	5.57	19	4.20	7.33	8.12	5.02
4	4.40	7.13	5.00	6.57	20	4.19	7.35	9.19	5.49
5	4.39	7.15	5.29	7.58	21	4.17	7.36	10.18	6.42
6	4.37	7.17	6.02	8.57	22	4.16	7.37	11.07	7.39
7	4.36	7.18	6.41	9.54	23	4.15	7.38	11.49	8.39
8	4.34	7.19	7.26	10.49	24	4.14	7.39	d. e.	9.41
9	4.33	7.21	8.17	11.38	25	4.13	7.40	12.24	10.44
10	4.31	7.22	9.14	d. e.	26	4.13	7.41	12.55	11.46
11	4.30	7.23	10.18	12.22	27	4.12	7.42	1.22	d. u.
12	4.29	7.24	11.26	1.02	28	4.11	7.43	1.47	1.47
13	4.27	7.26	d. u.	1.37	29	4.11	7.44	2.12	2.47
14	4.26	7.27	1.52	2.10	30	4.00	7.45	2.36	3.48
15	4.25	7.28	3.08	2.42	31	4.09	7.46	3.03	4.48
16	4.24	7.29	4.25	3.13					

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Cs. és kir.
udvari szállító.

FARAGÓ BÉLA
magyar
magpergető gyára
ZALA-EGERSZEGEN,

tölgymakkot, fenyő-, lomb- és gyümölcsfa-magot megbizható minőségben szállit.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

MÁJUS 16—31.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Május havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. — Magas hegységben a favágást és ritkitást, valamint a száraz és vizes csúsztatókon való közelitést és fuvarozást folytattassuk. Déli vidékeken a sarj- és középerdőkben a fakiszállitás, nemkülönben a botoló- és nyesőüzemben kezelt erdőkben a fatermelés az uj sarjak kimélése szempontjából beszüntetendő, szálerdőkben azonban a fafuvarozás folytatható. Cserkéreg-erdőkben a tarolás, továbbá a kosárfonó fűzvessző vágás és rőzsetermelés folytatandó. Az usztatást és tutajozást folytassuk. Hasitott árúk, ugymint: zsindely, drániczа, szőlőkaró és dongatermelés, továbbá a tuskóirtás folytatandó.

Erdőmüvelés. — Erdősitési munkák, ugymint: a vetés, ültetés, iskolázás, eleven sövények telepitése, folytatandó s déli vidékeken lehetőleg befejezendő. A kikelt vetések takaróját szedjük le, tisztitsuk s egyengessük ki a csemetekertek utait és porhanyitsuk fel a régi csemeteágyakat; a gyomlálás megkezdhető; száraz időjárás mellett öntözzük és árnyékoljuk be a vetéseket. A télen gyüjtött kőris- és gyertyán magot földeljük be; szil vetésekhez készitsük elő a csemeteágyakat, mivel kedvező időjárás mellett a hó vége felé már szilmagot gyüjthetünk,

Erdővédelem. — A legeltetésre, kéreg- és fütolvajokra, valamint a madárfészek-rablókra ügyeljünk; legeltetésre kiadott területeken a pásztorok szemmeltartandók, nehogy tilosba menjenek, a tüzzel gondatlanul bánjanak és az élő fákban kárt okozzanak. A szú-fogó fák megvizsgálandók és ha meg vannak támadva, lehántandók, a lehántott kéreg pedig elégetendő. A Psilura monacha, Porthesia chrisorrhoea és Bombix neustria csoportokban feltalálható hernyóit irtsuk.

A Hylobius abietis fogóárkokban kitett friss kérgen és dorongokon elpusztitható. A cserebogarakat, különösen erdősitések és csemetekertek közelében, rázassuk le a fákról és pusztitsuk el. A mezőgazdasági köztes használatra kiadott területek müvelése ellenőrizendő.

Mellékhaszonvételek. — A tölgy- és lúczkéreghántást, hárs- és szilháncs termelést folytassuk.

Folytassuk a mész- és szénégetést valamint a fuvarozást; a szalajfőzést pedig addig, a mig hamukészletünk tart; a szalajfőzéshez való hamugyüjtés megkezdhető.

Épitkezések. — Száraz és vizi épitkezéseinket, az útépitéseket folytassuk. Uj uthálók, utak s másnemü épitkezések tervezése, lejtmérése és kitüzése megkezdhető. Utakra, hidakra, vizáteresztőkre, útárkokra, korlátokra ügyeljünk, nehogy a közlekedés ezek hiányossága miatt megakadjon; vizi épitményeinket az usztatás és tutajozás tartama alatt folytonosan javitsuk ki a megsérülés után azonnal, hogy a nagyobb károknak elejét vegyük.

Erdőrendezés. — A külső becslési és felmérési munkáknak itt az ideje.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

JUNIUS.

(Szent-Iván hava vagy nyárelő.) — 30 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár (Május)	Zsidó naptár
1	**Cs.**	**Áld. csüt.**	**Áld. csüt.**	19 Patrik és t.	27	
2	P.	Erazmus †	Erazmus	20 Találé	28	
3	Sz.	Paula szt. vt.	Klotild	21 Konst., Ilona	29	**S. Bamidb.**
4	**V.**	**A. 6. Exau.**	**A. 6.** Kerény	22 **B.** Baziliszk	1	Sziván R. Ch.
5	H.	Bonifácz pk.	Bonifácz pk.	23 Mihály pk.	2	
6	K.	Norbert pk.	Norbert	24 Styl. Simeon	3	
7	Sz.	Robert ap.	Robert	25 Sz. Iván feje	4	
8	Cs.	Medárd pk.	Medárd	26 **Áld. csüt.**	5	
9	P.	Prim. és Fel.†	Feliczián	27 Hellád	6	} **Sebuoth**
10	Sz.	Margit kir. †	Margit	28 Eutik	7	
11	**V.**	**A. Pünkv.**	**A. Pünk. v.**	29 **B.** Teodózia	8	
12	**H.**	**Pünk. h.**	**Pünk. h.**	30 Izácz ap.	9	
13	K.	Páduai Antal	Tóbiás	31 Hermina vt.	10	
14	Sz.	N. Vazul **K.**†	Vazul	1 **Jun.** Juszt.	11	
15	Cs.	Vid. Modeszt.	Vid	2 Niczefór	12	
16	P.	R. Ferencz †	Jusztina	3 Luczillián	13	
17	Sz.	Rajner †	Rajner	4 Metrofán	14	**S. Nassza**
18	**V.**	**A. 1. Szth.**	**A. Szth. v.**	5 **B. Pün. v.**	15	
19	H.	Gyárf. és Pro.	Gyárfás	6 **Pünk. h.**	16	
20	K.	Szilvér pp.	Szilvér	7 Teodót	17	
21	Sz.	Gonz. Alajos	Albán	8 Theodór erek.	18	
22	**Cs.**	**Urnapja**	Paulin	9 Cziril és Ath.	19	
23	P.	Edíltrud kir.	Edíltrud	10 Sándor	20	
24	Sz.	Ker. Ján. sz. †	Iván	11 Bartal, Barn.	21	**S. Behalot.**
25	**V.**	**A. 2.** Vilmos	**A. 1.** Vilmos	12 **B. 1. Mind.**	22	
26	H.	János és Pál	János és Pál	13 Aquilina	23	
27	K.	László kir.	László	14 Elizeusz	24	
28	Sz.	Ireneus †	Ireneus	15 Amosz pr.	25	
29	**Cs.**	**Péter, Pál**	Péter, Pál	16 Tikon pk.	26	
30	P.	Jézus szive †	Pál emlékez.	17 Manuel	27	

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	Nap		Hold			Nap		Hold	
	kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.		kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.
1	4.08	7.47	3.31	5.49	16	4.03	7.58	7.00	3.38
2	4.07	7.48	4.03	6.50	17	4.03	7.59	8.03	4.27
3	4.06	7.49	4.40	7.49	18	4.03	7.59	8.57	5.22
4	4.06	7.50	5.23	8.45	19	4.03	7.59	9.44	6.21
5	4.05	7.50	6.11	9.37	20	4.03	8.00	10.23	7.24
6	4.05	7.51	7.07	10.24	21	4.03	8.00	10.56	8.28
7	4.05	7.52	8.10	11.05	22	4.03	8.00	11.24	9.31
8	4.04	7.53	9.17	11.31	23	4.03	8.00	11.51	10.34
9	4.04	7.54	10.26	d. e.	24	4.03	8.00	d. u.	11.34
10	4.03	7.54	11.38	12.14	25	4.04	8.00	12.17	d. u.
11	4.03	7.55	d. u.	12.45	26	4.04	8.00	12.41	1.35
12	4.03	7.56	2.07	1.15	27	4.05	8 00	1.05	2.36
13	4.03	7.56	3.22	1.46	28	4.05	8.00	1.32	3.36
14	4.03	7.57	4.38	2.19	29	4.06	8.00	2.03	4.37
15	4.03	7.58	5.51	2.56	30	4.06	8.00	2.37	5.38

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Cs. és kir. udvari szállító.

FARAGÓ BÉLA
magyar magpergető gyára
ZALA-EGERSZEGEN,

tölgymakkot, fenyő-, lomb- és gyümölcsfa-magot megbizható minőségben szállit.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Junius havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. — A favágást, ritkitást, ugyszintén a csusztatókon való közelitést és fuvarozást is folytassuk a magas hegységben. Az usztatás és tutajozásnál használjuk fel az esős időszakokat.

Déli vidékeken fejezzük be a cserkéregerdőkben a használatot, a ritkitásokat és tuskóirtást azonban, valamint szálerdőkben a fafuvarozást, nemkülönben a zsindely, dránicza szőlőkaró és dongakészitést folytassuk.

Erdőmüvelés. — A vetések, ültetések a magas hegységben is befejezendők.

Csemetekertekben a csemeteágyakat, utakat, keritések alját a gyomoktól tartsuk folyton tisztán, ügyeljünk kivált arra, hogy a gyomok lehetőleg még virágzás, de mindenesetre magérés előtt gyökerestől kiirtassanak; használjuk fel e gyomokat korhadtföld (Compost) készitésre; porhanyitsuk fel a csemeteágyak talaját s védjük azokat a nap heve ellen beárnyalás által. Tartós száraz időjárás mellett az öntözést el ne mulasszuk. Gyüjtsünk szilmagot és vessük el azt a már előkészitett csemeteágyakba.

Erdővédelem. — E hóban főleg a legeltetésre, fütolvajokra és tüzekre kell ügyelni. Az erdő, tag és osztag határokat járjuk be s vegyük számba a határkőveket, határdombokat s egyéb határjeleket, a hiányosakat cseréljük ki ujakkal.

Csemetekertekben s azok közelében a lótetü (*Gryllotalpa vulgaris*) fészkek, valamint a cserebogár pajodok felkeresendők és elpusztitandók. A szúfogófákat vizsgáljuk meg gyakran s hámoztassuk le azokat és égessük el a kérget, ha a szúk által meg vannak támadva; ha szükséges, döntessünk uj fogófákat. A *Hylobius abietis* irtása folytatandó. A *Lasiocampa pini*, *Cnethocampa pinivora* és *Psilura monacha* által megtámadott állabokat, ha látjuk, hogy a hernyók táplálék hiányában vándorolni kénytelenek, vegyük körül fogóárkokkal, utakra helyezett friss fenyőgalyakkal s irtsuk a hernyókat. A mezőgazdasági köztes használatra kiadott területeken a kapálás, töltögetési munka figyelemmel kisérendő, nehogy a vetésben vagy kiültetett csemetékben vigyázatlanságból vagy hanyagságból a bérlők kárt okozzanak.

Mellékhaszonvételek. — Mészégetés, szénégetés és szállitás, továbbá szalajfőzéshez való hamugyüjtés, mint az előző hóban. A lúczkéreghántás e hóban befejezendő. Vágásokban, erdősitett helyeken a fü megbizható embereknek kisarlózásra eladható, mindazonáltal e használat csak szigoru felügyelet alatt gyakorolható.

Épitkezések. — Utak, hidak épitése, javitása, folyó- és patakszabályozások, vizi épitkezések, valamint a csak későbben kiépités alá kerülő uj épitkezések tervezése, felmérése, kitüzése folytatandó.

Az utakat, hidakat, korlátokat, vizáteresztőket, útárkokat tartsuk folyton jókarban, illetőleg tisztán.

Erdőrendezés. — A külső becslési és felmérési munkák folytatandók.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

JULIUS.

(Szent-Jakab hava vagy nyárhó.) — 31 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz napt. (Junius)	Zsidó naptár
1 Sz.	Theobald	Teobald	18 Leoncz vt.	28 **S. Selaoh.**
2 **V.**	**A. 3. J. sz.**	**A.** 2 S.B.-A.	19 **B. 2.** Judás	29
3 H.	Jáczint vt.	Jáczint	20 Metód pk.	30 Ros Chodes
4 K.	Ulrik pk. hv.	Ulrik	21 Julián vt.	1 Tham. R. Ch.
5 Sz.	Czir. és Met.	Cziril, Meth.	22 Özséb pk. vt.	2
6 Cs.	Izaiás pr.	Izaiás	23 Agrippina	3
7 P.	Vilibald pk. †	Villibald	24 **K. Ján. sz.**	4
8 Sz.	Kilián pk.	Kilián	25 Febrónia	5 **S. Korach.**
9 **V.**	**A. 4.** Anat.	**A. 3.** Cziril	26 **B. 3.** Dávid	6
10 H.	Amália	Amália	27 Sámson pap.	7
11 K.	Pius pp. vt.	Placzid	28 Cir. és János	8
12 Sz.	Henrik	Henrik	29 **Péter, Pál**	9
13 Cs.	Jenő kp. vt.	Jenő	30 12 apostol	10
14 P.	Bonavent. †	Bonaventura	1 **Jul.** Kozma	11
15 Sz.	Henrik csász.	Apost. oszl.	2 B.-A. meze	12 **S. Chuk.**
16 **V.**	**A. 5. L. M.**	**A. 4.** Rut	3 **B. 4.** Jáczint	13
17 H.	Elek hv.	Elek	4 Krét. András	14
18 K.	Arnold pk.	Frigyes	5 Márta özv.	15
19 Sz.	Paulai Vincze	Rufina	6 Luczia	16
20 Cs.	Illés prof.	Illés	7 Mal. Tamás	17 Temp. elf. bőjt.
21 P.	Dániel pr. †	Dániel	8 Prokóp	18
22 Sz.	Mária Magd.	Magdolna	9 Pankrácz pk.	19 **Sab. Pinch**
23 **V.**	**A. 6.** Apollin.	**A. 5.** Apollin.	10 **B. 5.** Leoncz	20
24 H.	Krisztina vt.	Krisztina	11 Eufémia vt.	21
25 K.	Jakab ap.	Jakab ap.	12 Proklusz	22
26 Sz.	Anna assz.	Anna	13 István szab.	23
27 Cs.	Pantaleon vt.	Pentaleon	14 Aquila	24
28 P.	Incze pp. †	Incze	15 Káirik vt.	25
29 Sz.	Beatrix	Marta	16 Atenogén	26 **S. M. Mas.**
30 **V.**	**A. 7.** Judit	**A. 6.** Judit	17 **B. 6.** Marina	27
31 H.	Loj. Ignácz	German	18 Emilián vt.	28

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	Nap		Hold			Nap		Hold	
	kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.		kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.
1	4.07	8 00	3.17	6.36	17	4.20	7.51	8.19	5.08
2	4.08	7.59	4.04	7.11	18	4.21	7.50	8.54	6.11
3	4.08	7.59	4.59	8.21	19	4.22	7.49	9.29	7.15
4	4.08	7.58	6.00	9.04	20	4.23	7.48	9.53	8.19
5	4.09	7.58	7.06	9.42	21	4.24	7.47	10.19	9.21
6	4.10	7.57	8.17	10.17	22	4.25	7.46	10.44	10.22
7	4.11	7.57	9.29	10.49	23	4.26	7.45	11.09	11.23
8	4.12	7.56	10.42	11.20	24	4.27	7.44	11.34	d. u.
9	4.12	7.56	11.55	11.50	25	4.29	7.43	d. e.	1.23
10	4.13	7.55	d. u.	d. e.	26	4.30	7.41	12.02	2.24
11	4.14	7.55	2.23	12.21	27	4.31	7.40	12.34	3.24
12	4.15	7.54	3.35	12.55	28	4.32	7.38	1.12	4.23
13	4.16	7.54	4.45	1.35	29	4 34	7.37	1.55	5.20
14	4.17	7.53	5.49	2.20	30	4.35	7.36	2.46	6.12
15	4.18	7.52	6.47	3.10	31	4.36	7.35	3.45	6.59
16	4.19	7.52	7.37	4.07					

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Cs. és kir.
udvari szállító.

FARAGÓ BÉLA
magyar
magpergető gyára
ZALA-EGERSZEGEN,

tölgymakkot, fenyő-, lomb- és gyümölcsfa-magot megbizható minőségben szállit.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Julius havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Magas hegységben a favágás és ritkitás, nemkülönben a fuvarozás és csusztatókon való közelités folytatandó. Az usztatás és tutajozás, kivált duzzasztott vizzel és esős időben, még mindig tart. A ritkitásokat, fafuvarozást, tuskóirtást a déli vidékeken is folytathatjuk.

A fokozatos felujitás alatt álló vágásokban a tarolás alá kerülő fák kiválasztása és megjelölése megkezdhető. Dolgoztassuk fel a szél által kidöntött és tövön kiszáradt fákat.

Kosárfonó füzveszőt a hó vége felé, a második nedvkeringés beálltával, ismét nyeshető. A hasitott faárúk készitését folytathatjuk.

Erdőmüvelés. A csemetekertek gyomoktól tisztán tartandók, száraz időjárás mellett különösen a vetések öntözendők és beárnyalandók; lazitsuk fel a csemeteágyak talaját. Készitsünk korhadt földet (Compost), gyephamut csemete kertjeink közelében.

Beerdősitett területeken védjük a csemetéket a gyomok, lágy fanemek és cserjék elnyomása ellen, sarlózás, illetőleg a lágy fák és cserjék kivágása által. Az őszszel beerdősitendő területeken, különösen nagyon kötött talajon, az ültető helyek előre elkészithetők. Nedves, posványos helyek vizlecsapoló árkokkal lecsapolandók.

Erdővédelem. Őrködjünk a legeltetési tilalmak megtartása felett; a fütolyajokra és a mezőgazdasági köztes használatra kiadott területek müvelőire ügyeljünk. A határok bejárandók, esetleg kijavitandók és a hiányos határjelek (birtok, tag, osztag) újakkal pótlandók.

Pusztitsuk csemetekertekben a lótetűt (Gryllotalpa vulgaris) és cserebogár pajodokat. A Hylobius abietis irtása folytatandó, ugyancsak pusztitsuk a Pissodes notatust is. A szűk által ellepett fogófákat hámoztassuk le s égessük el a kérget, ha szükséges új fogófákat döntessünk.

A Lasiocampa pini és Psillura monacha lepkéket pusztitsuk, valamint a Cnethocampa processionea hernyófészkeket is, ez utóbbiak pusztitásánál a hernyószőrök mérges volta miatt a legnagyobb óvatosságra van szükség.

Mellékhaszonvételek. Szénégetés, mészégetés és fuvarozás, szalaj főzéshez való hamu gyüjtés folytatandó. Nagy városok közelében értékesitsük az erdei gyümölcsöket.

Épitkezések. Az épitkezési munkák, valamint a tervezések, felmérések és kitüzések folytatandók.

Erdőrendezés. A becslési, felmérési és egyéb külső munkákat folytassuk.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

AUGUSZTUS.

(Kisasszony hava vagy nyárutó.) — 31 nap.

A hó és hét napjai		Római kath. naptár	Protestáns naptár		Görög-orosz naptár (Julius)		Zsidó naptár
1	K.	V. sz. Péter	Vas. Péter	19	Diusz	29	
2	Sz.	Liguori Alf.	Gusztáv	20	**Illés pr.**	1	Ab. R. Chod.
3	Cs.	István vt.	Eleázár	21	Simeon rem.	2	
4	P.	Domonkos hv.	Domonkos	22	M. Magdol.	3	
5	Sz.	Havi B.-A.	Oszvald	23	Fókasz vt.	4	**S. Debar.**
6	**V.**	**B. 8.** Úr sz. v.	**A. 7.** Úr sz. v.	24	**B. 7.** Kriszt.	5	
7	H.	Kajetán hv.	Kajetán ☽	25	Anna	6	
8	K.	Czirjék vt.	Czirjék	26	Hermolaus	7	
9	Sz.	Román vt.	Román	27	Pantelemon	8	
10	Cs.	Lőrincz vt.	Lőrincz	28	Nikánor	9	Jer. elp. bőjt
11	P.	Zsuzsanna sz.	Zsuzsanna	29	Kallinik	10	
12	Sz.	Klára sz.	Klára	30	Szila	11	**S. Voetch.**
13	**V.**	**A. 9.** Ipoly	**A. 8.** Ipoly	31	**B. 8.** Eudocz.	12	
14	H.	Özséb ald.	Özséb	1	**Aug.** Sz.†k.	13	
15	**K.**	**N.-B.-A.**	N.-Bol.-A. ♍	2	István er. at.	14	
16	Sz.	Rókus hv.	Rókus	3	Fausztusz	15	
17	Cs.	Anasztáz kp.	Liberát	4	Efez. 7 gyer.	16	
18	P.	Ilona cs.-né	Ilona	5	Fábius vt.	17	
19	Sz.	Tulúzi Lajos	Szebald	6	**Ur sz. v.**	18	**S. Ekev.**
20	**V.**	**A. 10. Istv.**	**A. 9. Istv.**	7	**B. 9. Istv.**	19	
21	H.	Bernat ap. et.	Sámuel	8	Emilián pk.	20	
22	K.	Timót vt.	Filibert	9	Mátyás ap.	21	
23	Sz.	Beniti Fülöp	Farkas ☾	10	Lőrincz vt.	22	
24	Cs.	Bertalan ap.	Bertalan	11	Euplusz	23	
25	P.	Lajos kir. †	Lajos	12	Aniczét	24	
26	Sz.	Zephyrin vt.	Zephyrin	13	Maxim	25	**Sab. Reeh**
27	**V.**	**A. 11.** K. Józs.	**A. 10.** Gebh.	14	**B. 10.** Mikeás	26	
28	H.	Agoston pk.	Agoston	15	**N.-B.-A.**	27	
29	K.	K. János fej.	Ján. fejv.	16	Diomed	28	
30	Sz.	Limai Róza	Róza	17	Miron vt.	29	
31	Cs.	Rajmund hv.	Rajmund	18	Florusz	30	Ros Chodes

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	Nap		Hold			Nap		Hold	
	kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.		kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.
1	4.37	7.34	4.51	7.41	17	4.58	7.09	8.21	7.08
2	4.38	7.32	6.01	8.18	18	4.59	7.07	8.47	8.10
3	4.39	7.31	7.04	8 52	19	5.00	7.06	9.01	9.10
4	4.41	7.30	8.29	9.23	20	5.02	7.04	9.37	10.11
5	4.42	7.28	9.45	9.54	21	5.03	7.02	10.04	11.11
6	4.43	7.26	10.59	10.25	22	5.04	7.00	10.34	d. u.
7	4.45	7.24	d. u.	10.58	23	5.06	6.58	11.08	1.10
8	4.46	7.23	1.25	11.35	24	5.07	6.56	11.48	2.09
9	4.47	7.22	2.35	d. e.	25	5.08	6.54	d. e.	3.06
10	4.48	7.20	3.40	12.17	26	5.10	6.52	12,34	4.00
11	4.49	7.19	4.39	1.05	27	5.11	6.50	1.28	4.49
12	4.51	7.17	5.30	1.58	28	5.12	6.48	2.30	5.34
13	4.52	7.16	6.15	2.57	29	5.14	6.46	3.39	6.13
14	4.54	7.14	6.53	3.59	30	5.16	6.44	4.52	6.49
15	4.55	7.12	7.26	5.02	31	5.17	6.42	6.08	7.22
16	4.56	7.11	7.55	6.05					

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Cs. és kir. udvari szállító.

FARAGÓ BÉLA

magyar magpergető gyára

ZALA-EGERSZEGEN,

tölgymakkot, fenyő-, lomb- és gyümölcsfa-magot megbizható minőségben szállit.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Augusztus havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. A favágás és ritkitás magas hegységekben még mindig folytatható.

A fafuvarozást és csusztatókon való közelitést, folytassuk. Az usztatás és tutajozás e hónapban rendesen csak duzzasztott vizzel lehetséges.

A téli favágások kijelölését, valamint a fokozatos felujitás alatt levő vágásokban a tarolás alá kerülő fák kiválasztását és megjelölését, úgy szintén a szél által kidöntött és tövön elszáradt fák feldolgozását, kiszállitását szorgalmazzuk.

Kosárfonó füzveszőt e hóban is nyeshetünk.
A hasitott faáruk készitését folytassuk.

Erdőművelés. Csemetekertekben ugyanazok a teendők mint az előbbi hónapban: gyomlálás, öntözés, beárnyalás, talaj felporhanyitás. A beerdősitett területeken a csemeték, a gyomok, cserjék és lágyfák elnyomása ellen védendők. Készitsük elő a legközelebbi erdősitésekhez az ültető helyeket, kivált kötött talajon.

Magas hegységben az őszi erdősitések, különösen lúczültetés e hó vége felé már megkezdhető.

Ha a nyár elég meleg, a hó vége felé már nyirmagot is gyüjthetünk.

Erdővédelem. Legeltetésre, tüzekre, fütolvajokra stb. ügyeljünk. A határokat (erdő, tag, osztag) járjuk be, s pótoljuk ki a hiányos határjeleket. A mezőgazdasági közteshasználatra kiadott vágásterületek bérlőit, különösen az aratásnál tartsuk szemmel.

A szú- fogó fák gyakran megvizsgálandók, valamint a beteges kinézésü álló fák is s ha szúk által vannak ellepve, döntessük- és hámoztassuk le azokat is; szükség esetén döntessünk uj fogó fákat. Pusztitsuk a Hylobius abietis és Pisodes natotust, csemete kertjeinkben pedig a lótetüt (Gryllotolpa v.) és cserebogár pajodokat. A Psillura monacha lepék többnyire már lerakták petéiket, gyüjtsük tehát és semmisitsük meg azokat. A Cnethocampa processionea hernyófészkek szedése és elégetése folytatandó.

Mellékhaszonvételek. Folytassuk a szénégetést, mészégetést, hamugyüjtést. A makk- és gubacstermés felbecsülendő. A makkoltatás és téli legelők bérbeadásáról, valamint a gubacsszedés, vagy eladásról gondoskodjunk.

Épitkezések. Az épitkezések folytatandók. Az utakat, hidakat, korlátokat, vizáteresztőket, útárkokat tartsuk rendben.

Erdőrendezés. A külső munkák még mindég folyamatban vannak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

SZEPTEMBER.

(Szent-Mihály hava vagy őszelő.) — 30 nap.

A hó és hét napjai		Római kath. naptár	Protestáns naptár		Görög-orosz naptár (Aug.)		Zsidó naptár
1	P.	Farkas pk. †	Egyed	19	András vt.	1	**Elul.** R. Ch.
2	Sz.	Jusztusz pk.	Jusztusz	20	Sámuel pr.	2	**S. Softim.**
3	**V.**	**A. 12. Őra.**	**A. 11.** Hild.	21	**B. 11.** Tádé	3	
4	H.	Rozália sz.	Rozália	22	Agatonik	4	
5	K.	J. Lőrincz	Herkulesz	23	Farkas	5	
6	Sz.	Zakariás pr.	Zakariás ☾	24	Eutik	6	
7	Cs.	Regina sz.	Regina	25	Bertalan	7	
8	**P.**	**Kisasszn.**	Korbinián	26	Natália	8	
9	Sz.	Klav. Péter	Gorgón	27	Poemén	9	**S. Ki Tecze**
10	**V.**	**A. 13. Már.**	**A. 12.** Jodok	28	**A. 12.** Mózes	10	
11	H.	Jácint vt.	Teodóra	29	**K. sz. Ján.**	11	
12	K.	Guido hv.	Guidó	30	Sándor pk.	12	
13	Sz.	Amát pk.	Amát ♈	31	B.-Ássz. övl.	13	
14	Cs.	Kereszt felm.	Ker. felm.	1	**Szept.** Évk.	14	
15	P.	Nikomédvt. †	Nikomédv	2	Mamánt	15	
16	Sz.	Eufémia sz.	Eufémia	3	Antim pk.	16	**S. Ki Tova**
17	**V.**	**A. 14.** Lamb.	**A. 13.** Lamb.	4	**B. 13.** Babil.	17	
18	H.	Kup. József	Titusz	5	Zakarias pr.	18	
19	K.	Január vt.	Január	6	Mihály csod.	19	
20	Sz.	Euszták **K.**	Euszták	7	Szoczont vt.	20	
21	Cs.	Máté ap.	Máté ☾	8	**Kisassz.**	21	
22	P.	Móricz vt. †	Móricz	9	Joak., Anna	22	
23	Sz.	Tekla sz. †	Thekla	10	Menodóra	23	**S. Nizawim**
24	**V.**	**A. 15.** Gellért	**A. 14.** Gellért	11	**B. 14.** Teod.	24	
25	H.	Kleofás Jéz. t.	Kleofás	12	Antonóm	25	
26	K.	Cziprián vt.	Jusztina	13	Kornél	26	
27	Sz.	Kozma, Dem.	Kozma, Dem.	14	**Ker. felm.**	27	
28	Cs.	Venczel kir.	Adolf ●	15	Nikéta	28	
29	P.	Mihály főa.	Mihály	16	Jozefát érs.	29	
30	Sz.	Jeromos ea.	Jeromos	17	Zsófia vt.	1	**Thisri 5666**

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	Nap		Hold			Nap		Hold	
	kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.		kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.
1	5.18	6.41	7.26	7.54	16	5.38	6.10	7.39	8.01
2	5.20	6.39	8.43	8.27	17	5.39	6.08	8.06	9.02
3	5.21	6.37	10.00	9.00	18	5.40	6.06	8.34	10.02
4	5.22	6.35	11.15	9.36	19	5.42	6.04	9.06	11.01
5	5.23	6.33	d. u.	10.16	20	5.44	6.02	9.43	11.59
6	5.24	6.31	1.34	11.02	21	5.45	6.00	10.26	d. u.
7	5.26	6.29	2.35	11.54	22	5.46	5.58	11.15	1.49
8	5.27	6.27	3.28	d. e.	23	5.48	5.56	d. e.	2.38
9	5.28	6.25	4.14	12.51	24	5.50	5.54	12.12	3.24
10	5.30	6.23	4.59	1.51	25	5.51	5.52	1.16	4.05
11	5.32	6.21	5.28	2.53	26	5.52	5.50	2.25	4.43
12	5.33	6.19	5.57	3.56	27	5.53	5.48	3.40	5.17
13	5.34	6.17	6.27	4.58	28	5.54	5.46	4.58	5.50
14	5.36	6.15	6.49	5.59	29	5.56	5.44	6.17	6.23
15	5.37	6.12	7.14	7.00	30	5.58	5.42	7.37	6.56

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Cs. és kir. udvari szállító.

FARAGÓ BÉLA

magyar magpergető gyára

ZALA-EGERSZEGEN,

tölgymakkot, fenyő-, lomb- és gyümölcsfa-magot megbizható minőségben szállit.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Szeptember havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. A rendes favágásokat a magas hegységben igyekezzünk e hó folyamán befejezni; a ritkitásokat, tuskó irtást, fafuvarozást, csusztatókon való közelitést azonban még folytassuk. Az usztatás és tutajozás duzzasztott vizzel, vagy ha esős idő jár, a nélkül is, folytatandó.

A téli vágásterületek kijelölése, a fokozatos felujitó vágásokban a kihasználás alá kerülő fák kiválasztása és megjelölése, valamint a tövön száradt és széldöntött fák feldolgozása, kiszállitása még mindig eszközölhető. Hasitott faáruk u. m. zsindely, dránicza, donga, szőllőkaró készitését folytassuk. Gondoskodjunk téli favágásainkhoz favágókról.

Erdőmüvelés. Csemetekertekben a gyomlálás és talajlazitás megszüntetendő, nehogy a fagy a csemetéket kihuzza, mindazonáltal a gyomot le kell vágni, hogy magot ne teremjen. A tavaszi és őszivetésekhez a csemeteágyak talaja előkészitendő, a természetes felujitás alatt levő vágásokban a természetes bevetés előmozditása czéljából a talaj felporhanyitható. Magas hegységben az őszi erdősitési munkáknak fenyőfélékkel itt az ideje. Nyir és korai juhar mag gyüjthető, sőt szelidebb éghajlat alatt, a jegenye- és sima fenyő tobozok gyüjtését is megkezdhetjük, mindazonáltal csak ha azok érettségéről meggyőződtünk.

Erdővédelem. A legeltetésre, fü-, makk- és gubacs-tolvajlásra, valamint a tüzekre ügyeljünk; a határok kiigazitását, valamint a határjelek kijavitását, megujitását fejezzük be, azonban őrködjünk őszi szántásoknál a birtokhatárokra. Tüzzük ki a makkoltatásra és téli legeltetésre kiadott területek határait s lássuk el azokat tilalmi jelekkel.

A Psillura monacha és Ocneria dispar petéket gyüjtsük és pusztitsuk el; a Trachea piniperda bábjai és Lida pratensis álhernyói rendesen már e hóban a moha alatt találhatók, ezeket sertések behajtása által pusztithatjuk. A szú irtását folytassuk.

Mellékhaszonvételek. Mészégetés, szénégetés, hamugyüjtés még mindég folytatható. Ha a gubacsszedést házilag eszközöljük, folytassuk és fejezzük be e munkát s gondoskodjunk a szellős száraz helyen való raktározásról, vagy értékesitsük készletünket. A makkoltatás és téli legeltetés rendesen e hónapban veszi kezdetét.

Épitkezések. Az épitkezések, valamint a folyó szabályozási munkák és vizi épitmények kijavitásának befejezését siettessük, még mielőtt az őszi esőzések beállottak volna. Utak, hidak, utárkok, vizáteresztőkre ügyeljünk.

A jövő évi épitkezésekhez szükséges felmérések, adatgyüjtések folytatandók.

Erdőrendezés. A külső munkák e hóban még folytathatók.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

OKTÓBER.

(Mindszent hava vagy őszhó.) — 31 nap.

A hó és hét napjai		Római kath. naptár	Protestáns naptár		Görög-orosz naptár (Szept.)		Zsidó naptár
1	V.	**A. 16. Rzsf.**	**A. 15. Rem.**	18	**B. 15.** Ariad.	2	**Ros. Has.**
2	H.	Leodegár pk.	Leodegár	19	Trofim vt.	3	Gedalj. böjt
3	K.	Kandid vt.	Kandid	20	Eusz. és Teop.	4	
4	Sz.	Ass. Ferencz	Ferencz	21	Jón0s pr.	5	
5	Cs.	Placzid vt.	Placzid ☽	22	Fóka pk.	6	
6	P.	Brunó hv. †	Brunó	23	Iván fogant.	7	
7	Sz.	Ágost áld. hv.	Amália	24	Tekla sz. vt.	8	**S. Haasz.**
8	V.	**A. 17. MNA**	**A. 16.** Pelag.	25	**B. 16.** Euf. sz.	9	
9	H.	Ar. Dénes	Dénes	26	Ján. m. hitt.	10	**Jom Kip.**
10	K.	Borg. Fer. hv.	Gédeon	27	Kallisztrát	11	
11	Sz.	Placzidia sz.	Placzidia	28	Kariton	12	
12	Cs.	Miksa pk. vt.	Miksa	29	Kiriák rem.	13	
13	P.	Kálm.. Ede †	Kálmán ☿	30	Gergely pk.	14	
14	Sz.	Kalliszt p. vt.	Kalliszt	1	**Okt. B.-A.**	15	**Suk. 1. n.**
15	V.	**A. 18.** Teréz	**A. 17.** Teréz	2	**B. 17.** Czipr.	16	**Suk. 2. n.**
16	H.	Gallusz ap.	Gallusz	3	Ár. Dénes	17	
17	K.	Hedvig assz.	Hedvig	4	Hierót	18	
18	Sz.	Lukács ev.	Lukács	5	Karitina	19	
19	Cs.	Alk. Péter hv.	Lucián	6	Tamás ap.	20	
20	P.	Vendel †	Iréne	7	Szergius	21	Hosana raba
21	Sz.	Orsolya sz.	Orsolya ☾	8	Pelágia	22	**Sem Azer.**
22	V.	**A. 19.** Kord.	**A. 18.** Kord.	9	**B. 18.** Jak. a.	23	**Szimch. th.**
23	H.	Kap. János	Kap. János	10	Eulamp	24	
24	K.	Ráfael főa.	Ráfael	11	Fülöp diak.	25	
25	Sz.	Alac. Margit	Krizánt	12	Próbusz	26	
26	Cs.	Dömötör vt.	Dömötör	13	Kárp	27	
27	P.	Szabina vt. †	Szabina	14	Paraszkeve	28	
28	Sz.	Simon, Juda	Sim., Juda ♍	15	Lucián	29	**S. Beresith**
29	V.	**A. 20.** Narcz.	**A. 19.** Narcz.	16	**B. 19.** Longin	30	Ros. Chod.
30	H.	R. Alfonz hv.	Kolos	17	Ozeás pr.	1	**March.** R. C.
31	K.	Farkas pk.	**Ref. em.**	18	Lukács ev.	2	

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	Nap		Hold			Nap		Hold	
	kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.		kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.
1	5.59	5.39	8.56	7.22	17	6.22	5.08	7.41	9.52
2	6.00	5.37	10.12	8.12	18	6.23	5.06	8.20	10.49
3	6.02	5.35	11.28	8.57	19	6.24	5.04	9.07	11.44
4	6.03	5.33	d. u.	9.48	20	6.26	5.02	10.00	d. u.
5	6.04	5.31	1.26	10.44	21	6.28	5.01	11.59	1.20
6	6.06	5.29	2.14	11.43	22	6.30	4.59	d. e.	2.12
7	6.07	5.27	2.55	d. e.	23	6.31	4.57	12.04	2.39
8	6.08	5.25	3.33	12.45	24	6.32	4.56	1.14	3.13
9	6.10	5.23	4.01	1.48	25	6.34	4.54	2.29	3.45
10	6.12	5.21	4.28	2.50	26	6.35	4.52	3.46	4.16
11	6.13	5.19	4.53	3.52	27	6.37	4.51	5.05	4.49
12	6.15	5.17	5.19	4.53	28	6.38	4.49	6.26	5.23
13	6.16	5.15	5.43	5.53	29	6.40	4.47	7.45	6.02
14	6.17	5.13	6.04	6.54	30	6.41	4.46	9.02	6.46
15	6.19	5.12	6.36	7.54	31	6.43	4.44	10.13	7.37
16	6.20	5.10	7.06	8.54					

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Cs. és kir. udvari szállító.

FARAGÓ BÉLA
magyar magpergető gyára
ZALA-EGERSZEGEN,

tölgymakkot, fenyő-, lomb- és gyümölcsfa-magot megbizható minőségben szállit.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Október havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Déli vidékeken, lombhullás után, a tüzifa termelés, rendesen már e hóban megkezdhető. A ritkitások, fafuvarozás és közelítés folytatható, a tuskóirtás, valamint a széldöntött és száraz fa feldolgozása pedig befejezendő.

Fejezzük be e hóban a téli vágások kitüzését is, valamint a fokozatos felújítással kezelt erdőkben a kihasználandó fák kijelölését.

Hasított faárúk készitése e hóban lehetőleg befejezendő.

Az usztatás és tutajozás az őszi esőzések beálltával a legnagyobb erővel szorgalmazandó s lehetőleg be is fejezendő.

Erdőmüvelés. Tölgy- és bükkmakkot, vetésre szánt szelid gesztenyét, gyertyán, hárs és fürtös juhar magot gyüjtsünk s azok télire való elhelyezéséről s megelőzőleg kellő megszáritásáról gondoskodjunk.

Jegenye-, havasi- és simafenyő tobozokat szedessünk, siessünk különösen a havasi fenyő tobozok szedésével, nehogy azokat a Corvus caryocatactes (Tannenheher) elpusztitsa. A tölgy- és bükkmakk, valamint a jegenye és juhar mag e hóban el is vethető, kivált ha télen át az egerek által való kárositástól nem kell tartanunk.

Fenyőféléknél az őszi erdősitések folytatandók, lombhullás után pedig lomblevelü csemetéket is ültethetünk, különösen most kell az oly területeket égerrel beerdősiteni, melyek tavaszszal áradások miatt nem erdősithetők.

Tavaszi vetésekhez a csemeteágyak talaja felásandó, korhadt földdel, gyephamuval, trágyával megjavitandó; az új csemetekertéknek szánt helyek, kivált nagyon kötött talajon, felszántandók vagy felásandók, hogy a téli fagy a földet felporhanyitsa. Természetes felujítás alatt álló erdőkben a talaj szükség szerint meglazitandó.

Erdővédelem. E hóban a fü rendesen már elszárad, kevésbbé kell tehát a legeltetési tilalom áthágóitól, mint inkább erdei tüzektől tartani. A gubics és makk tolvajlásra ügyeljünk. Az erdőbe vonúló egerek sertések áthajtása által pusztithatók, ugyanez alkalommal a sertések igen sok káros rovart, ugymint a Panolis piniperda bábjait, a Lophirus pini álhernyóit, Daschyhira pudibunda hernyóit pusztitanak el túrásaik közben. Csemetekertekben szintén az egerek s kártékony rovarok, rovarálczák pusztitására fektetendő a fősúly.

Mellékhaszonvételek. Nyitott kemenczékben a mészégetés e hóban befejezendő, valamint a csak nyáron át üzött szénégetés is. A szalajfőzés megkezdhető. A téli legelő és makkeltatás folyamatban van.

Épitkezések. Az épitkezések, rendes körülmények között, e hóban befejezendők. Az utak kavicsolása, útsánczok kitisztitása, hidak, vizáteresztők megvizsgálása s ha szükséges, kijavitása, e hóban eszközlendő.

Vizsgáljuk meg valamennyi épületeinket, s gyüjtsük össze az azokon szükséges javitásokra vonatkozó adatokat.

Erdőrendezés. A külső munkák e hóban befejezendők.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

NOVEMBER.

(Szent-András hava vagy őszutó.) — 30 nap.

A hó és hét napjai	Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár (Okt.)	Zsidó naptár
1	**Sz.**	**Mindsz-ű.**	Mindszent	19	Joel pr.	3	
2	Cs.	Halott. napja	Viktorin	20	Artemiusz	4	
3	P.	Pirmin pk. †	Pirmin	21	Hilárion ap.	5	
4	Sz.	B. Károly pk.	Károly ☾	22	Abercz pk.	6	**S. Noach**
5	**V.**	**A21.BA.o.**	**A.20.** Imre	23	**B. 20.** Jakab	7	
6	H.	Lénárd hv.	Lénárt	24	Arétasz és t.	8	
7	K.	Engelbert pk.	Engelbert	25	Marczián	9	
8	Sz.	Gottfried pk.	Gottfried	26	Demeter	10	
9	Cs.	Tivadar vt.	Tivadar	27	Nesztor	11	
10	P.	Av. András †	Luth. Márton	28	Terencz vt.	12	
11	Sz.	Márton pk.	Márton	29	Anasztázia	13	**S.L.-Lecha**
12	**V.**	**A. 22.** Józ.	**B.21.** Jon. ☿	30	**B. 21.** Zenób	14	
13	H.	Koszt. Szam.	Arkád	31	Epimak vt.	15	
14	K.	Jukund pk.	Jukund	1	**Nov.** Kozm.	16	
15	Sz.	Lipót hv.	Lipót	2	Aczindin	17	
16	Cs.	Odön, Othm.	Ödön	3	Aczepszimasz	18	
17	P.	Csod. Gerg.†	Alfeus	4	Nikander	19	
18	Sz.	Odo ap.	Ottó	5	Episzteme	20	**Sab. Vaj.**
19	**V.**	**A. 23.** Erzs,	**A. 22.** Erzs.	6	**B.22.** Pál pk.	21	
20	H.	Val. Bódog	Emilia ☾	7	Lázár	22	
21	K.	B. A. bemut.	B.-A. bemut.	8	**Mih. főa.**	23	
22	Sz.	Czeczilia sz.	Czeczilia	9	Matrona	24	
23	Cs.	Kelemen pp.	Kelemen	10	Oreszt vt.	25	
24	P.	Ker. János †	Krizogón	11	Menna	26	
25	Sz.	Katalin sz.vt.	Katalin	12	Alam. János	27	**S. Ch. Sz.**
26	**V.**	**A. 24.** Konr.	**A. 23.** K. ●	13	**B.23.** A.sz.J.	28	
27	H.	Virgil pk. hv.	Virgil	14	Fülöp ap.	29	
28	K.	Ruf., Szoszt.	Szószténa	15	Guriasz vt.	30	Ros Chodes
29	Sz.	Szaturnin pk.	Szaturnin	16	Máté vt.	1	Kiszl. R.-Ch.
30	Cs.	András ap.	András	17	Neoc. Gergely	2	

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	Nap		Hold			Nap		Hold	
	kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.		kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.
1	6.44	4.42	11.16	8.32	16	7.07	4.22	7.53	10.32
2	6.46	4.41	d. u.	9.33	17	7.08	4.21	8.50	11.19
3	6.48	4.39	12.56	10.36	18	7.09	4.20	9.53	d. u.
4	6.49	4.37	1.34	11.39	19	7.11	4.19	10.59	12.39
5	6.50	4.36	2.05	d. e.	20	7.13	4.18	d. e.	1.13
6	6.51	4.34	2.33	12.42	21	7.15	4.17	12.09	1.45
7	6.53	4.33	2.59	1.45	22	7.16	4.16	1.22	2.15
8	6.55	4.32	3.24	2.46	23	7.17	4.15	2.38	2.45
9	6.56	4.30	3.48	3.47	24	7.19	4.14	3.55	3.18
10	6.58	4.29	4.13	4.47	25	7.20	4.13	5.15	3.53
11	7.00	4.28	4.39	5.47	26	7.21	4.12	6.34	4.34
12	7.01	4.26	5.08	6.47	27	7.23	4.12	7.49	5.21
13	7.02	4.25	5.41	7.47	28	7.24	4.11	8.59	6.15
14	7.04	4.24	6.19	8.45	29	7.26	4.11	9.59	7.15
15	7.06	4.23	7.03	9.41	30	7.27	4.11	10.49	8.19

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Cs. és kir.
udvari szállító.

FARAGÓ BÉLA
magyar
magpergető gyára
ZALA-EGERSZEGEN,

tölgymakkot, fenyő-, lomb- és gyümölcsfa-magot megbizható minőségben szállit.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

November havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Déli vidékeken a tűzifa termelés, sőt a hó vége felé az épület- és műfa vágás is megkezdhető, még pedig úgy a tarvágásokban, mint nem különben a fokozatos felújítás alatt állókban, ez utóbbiakban azonban, ha már csemetékkel vannak benőve, csak elegendő magas hó mellett.

A ritkításokat folytassuk. Igyekezzünk a nyáron át széldöntött és száraz fából készített és az erdőben elszórva levő fát, addig még a havazások miatt lehetséges, legalább az utak mellé kiszállítani.

A téli fafuvarozás megkezdhető, megelőzőleg azonban a beerdősitett helyeken, vágásokon keresztül vezető és fakiszállításra szolgáló utakat jelöljük ki, még mielőtt hó esett.

Erdőmüvelés. Szedessünk jegenyefenyő s ha még lehet havasi fenyő tobozokat és tölgy makkot, továbbá éger, gyertyán és kőris magot; a hó vége felé néha lúcz-, erdei- és feketefenyő tobozok is gyüjthetők, mindazonáltal csak ha már eléggé érettek. A telelésre szánt tölgymakk kellően megszáritandó, a makkteleltetőkben elhelyezendő s gondosan kezelendő, nehogy megfüljön. A vetéseket és ültetéseket, ha az időjárás megengedi, még folytathatjuk, különösen déli vidékeken. Csemetekertjeinkben a talaj megmüvelést, trágyázást is folytathatjuk. Hozzuk rendbe a csemetekertek kerítéseit, hogy télen át a nyulak, s egyéb vad azokba ne hatolhasson be.

Csemetekertek talajának megjavitására, a kunyhókban telelő favágók és szénégetők által gyüjtessünk télen át hamut.

Fütött magpergetőkben a munka e hóban már megkezdhető.

Erdővédelem. E hóban is, különösen déli vidékeken, ha tartós száraz idő jár, kivált a tüzekre kell ügyelni, azonfelül a makkoltatásra és téli legelő gyanánt kiadott területek határaira. A fatolvajlások is gyakoriabbakká lesznek.

A favágók és fuvarosok szemmel tartandók.

Pusztitsuk a Lasiocampa pini, Lophirus pini, Panolis piniperda, Bupalus piniarius hernyókat, illetőleg bábokat, valamint az Ocneria Dispar és a Daschyhira pudibunda petéket.

Mellékhaszonvételek. A szénégetés e hónaptól kezdve, télen át csakis az oly helyeken üzendő, a hol a készlet mindenkor és azonnal értékesithető, tehát gyárak, kohók közelében. A mészégetés csak állandó, zárt kemenczékben folytatható.

A makkoltatás, téli legelő folyamatban van

Épitkezések. Az utak kavicsolásának főleg most van az ideje; átárkokat, vizátereszeket tisztittassuk ki, ha eddig meg nem tettük, nehogy a hóviz az úttestet elöntvén, télen át az út sikamlós legyen. Uj épitkezésekhez, javitásokhoz gyüjtsük össze a szükséges adatokat.

Erdőrendezés. A felmérési és becslési adatok feldolgozása most ujra kezdetét.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

DECZEMBER.

(Karácson hava vagy télelő.) — 31 nap.

A hó és hét napjai		Római kath. naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz napt. (Novemb.)		Zsidó naptár
1	P.	Eligiusz pk.	Eligiusz	18	Pláto vt.	3
2	Sz.	Bibiána	Bibiana	19	Abdiasz pr.	4 **Sab. Told**
3	**V.**	**A. 1.** Xav. F.	**A. 1.** Szof. ☽	20	**B. 24.** D. G.	5
4	H.	Borbála	Borbála	21	**B.-A. fog.**	6
5	K.	Sabbasz apát	Szabbas	22	Filemon	7
6	Sz.	Miklós pk. †	Miklós	23	Amfilok	8
7	Cs.	Ambrus ea.	Ambrus	24	Kelemen	9
8	P.	**Mária f.**	B.-A. fogant.	25	Katalin	10
9	Sz.	Leokádia	Joákim	26	Alip	11 **S. Wajecz**
10	**V.**	**A. 2.** Melk.	**A. 2.** Judit	27	**B. 25.** P. J.	12
11	H.	Damaz p.	Damáz	28	Uj István	13
12	K.	Szinesz vt.	Szpiridion ♉	29	Paramon	14
13	Sz.	Lucza vt. †	Lucza	30	András ap.	15
14	Cs.	Nikáz p.	Nikáz	1	**Deczemb.**	16
15	P.	Valérián †	Valerián	2	Habakuk	17
16	Sz.	Albina vt.	Albina	3	Szofoniasz	18 **Sab. Waj.**
17	**V.**	**A. 3.** Lázár	**A. 3.** Lázar	4	**B. 26.** Borb.	19
18	H.	Gráczián	Gráczián	5	Szabasz	20
19	K.	Nemezius	Nemezius ☾	6	**Miklós p.**	21
20	Sz.	Teof. **Kán.**	Teofil	7	Ambrus	22
21	Cs.	Tamás ap.	Tamás	8	Patáp	23
22	P.	Zeno vt. †	Zeno	9	B.-A. fog.	24 [Chanuka
23	Sz.	Viktória †	Viktoria	10	Hermogén	25 **Sab. Vaj.**
24	**V.**	**A. 4.** Ád. Éva	**A. 4.** Ád. Éva	11	**B.** Dániel st.	26
25	**H.**	**N.-Kar.**	**Karácson**	12	Szpiridion	27
26	**K.**	**Istv. 1. v.**	**Istv. v.** ●	13	Eusztrát	28
27	Sz.	János ap.	János	14	Tirzus	29
28	Cs.	Apró szent.	Aprószentek	15	Eleutér	30 Tebéth
29	P.	Tamás pk. †	Tamás	16	Ággeus	1 Ros Chodes
30	Sz.	Anisz pk.	Dávid	17	Dániel pr.	2 **S. Mikecz**
31	**V.**	**A.** Szilveszt.	**A.** Szilveszt.	18	**B.** Sebestyén	3

A nap és hold felkelte és lenyugta.

	Nap		Hold			Nap		Hold	
	kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.		kelte ó. p.	nyugta ó. p.	kelte ó. p.	nyugta ó. p.
1	7.28	4.10	11.32	9.24	17	7.44	4.08	9.58	11.18
2	7.29	4.09	d. u.	10.30	18	7.45	4.08	11.09	11.43
3	7.30	4.09	12.38	11.33	19	7.46	4.08	d. e.	d. u.
4	7.31	4.08	1.05	d. e.	20	7.46	4.09	12.20	12.47
5	7.32	4.08	1.29	12.36	21	7.47	4.09	1.34	1.17
6	7.33	4.07	1.53	1.37	22	7.47	4.10	2.49	1.49
7	7.34	4.07	2.17	2.37	23	7.48	4.10	4.06	2.28
8	7.35	4.07	2.43	3.38	24	7.48	4.11	5.22	3.08
9	7.36	4.07	3.10	4.38	25	7.49	4.11	5.34	3.57
10	7.37	4.07	3.41	5.39	26	7.49	4.12	7.40	4.56
11	7.39	4.07	4.18	6.38	27	7.49	4.13	8.37	5.57
12	7.40	4.08	5.00	7.35	28	7.49	4.14	9.24	6.58
13	7.41	4.08	5.49	8.29	29	7.50	4.15	10.04	8.1
14	7.42	4.08	6.44	9.18	30	7.50	4.16	10.38	9.1
15	7.43	4.08	7.45	10.03	31	7.50	4.17	11.07	10.21
16	7.43	4.08	8.50	10.52					

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Cs. és kir.
udvari szállító.

FARAGÓ BÉLA
magyar
magpergető gyára
ZALA-EGERSZEGEN,

tölgymakkot, fenyő-, lomb- és gyümölcsfa-magot megbizható minőségben szállit.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Deczember havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. A favágás és ritkitás déli vidékeken folytatandó, a fokozatos felújitás alatt levő vágásokban azonban az utónövedék miatt csak ha megfelelő magas a hó. Ha a föld megfagyott, taroljuk le a posványos és mocsaras, valamint az áradásnak kitett erdőkben, berekben levő vágásokat. A fafuvarozásnak, nemkülönben a csusztatókon, szánon és vontató utakon való fakiszállitásnak, kivált az áradásnak kitett, a mocsaras és posványos helyekről, most az ideje.

Magas hegységben a nagy hó miatt, rendesen minden használat szünetel; a fának az usztató patakokhoz és folyókhoz, vizes csusztatókhoz, valamint a farakodókra való kiszállitása azonban szorgalmazandó.

Erdőművelés. Gyüjtsünk fekete-, erdei- és lúczfenyő tobozokat, valamint éger, kőris és gyertyán magot. A fütött magpergetőkben a munka egész télen át folytatandó. Déli vidékeken lágy időjárás mellett, kivált homokos talajon, a talaj megművelés úgy a csemetekertekben, mint a beerdősitendő helyeken folytatható, sőt néha az ültetés is.

Hamugyüjtésről gondoskodjunk mint a megelőző hóban.

Erdővédelem. Ügyeljünk a fatolvajokra, különösen a községekhez közel fekvő erdőkben. A favágók ellenőrzendők, hogy csakis a kijelölt fákat döntsék s azokat jól feldolgozzák, magos tuskókat ne hagyjanak és megfelelő méretü anyagot termeljenek. A fafuvarozásokra fel kell ügyelni, nehogy a kijelölt utakat elhagyják, erdősitett területeken csapásokat készitsenek stb.

A földben, moha alatt telelő káros rovarokat, még pedig: a Lasiocampa pini, Lophirus pini, Panolis piniperda Bupalus piniarius-t pusztithatjuk.

Mellékhaszonvételek. A szén- és mészégetésre ugyanaz áll, mint az előző hóban. Nyári mészégetéshez követ tőrethetünk és szállithatunk, valamint a mészégetéshez szükséges tüzifa kiszállitásáról gondoskodhatunk.

A téli legelő és makkoltatás kivált déli vidékeken, a hol a nagy havazások abban nem akadályoznak, még mindig tart.

Épitkezések. Az épitkezések e hóban rendesen szünetelnek. A jövő tavaszon foganatositandó új épitkezések, javitások tervei és költségvetései télen át szerkesztendők, hogy ezen munka az épitkezéseknek annak idején való megkezdésében ne akadályozzon bennünket.

Erdőrendezés. A felmérési és becslési adatok feldolgozása folytatandó.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Vadász-naptár.

(Az 1883. évi XX. t.-czikk alapján összeállítva.)

Ragadozók és seregekben vonuló vadludak, kácsák, galambok, verebek, szölökben és gyümölcsösökben található seregélyek

Magyarázat. A zöld alapnyomás a tilalom tartamát jelzi, mely minden egyes vadnál a hónap első vagy 15-ik napjával kezdődik és a hónap utolsó vagy 14-ik napjával végződik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Halász-naptár.

(Az 1888. évi XIX. t.-czikk alapján összeállítva.)

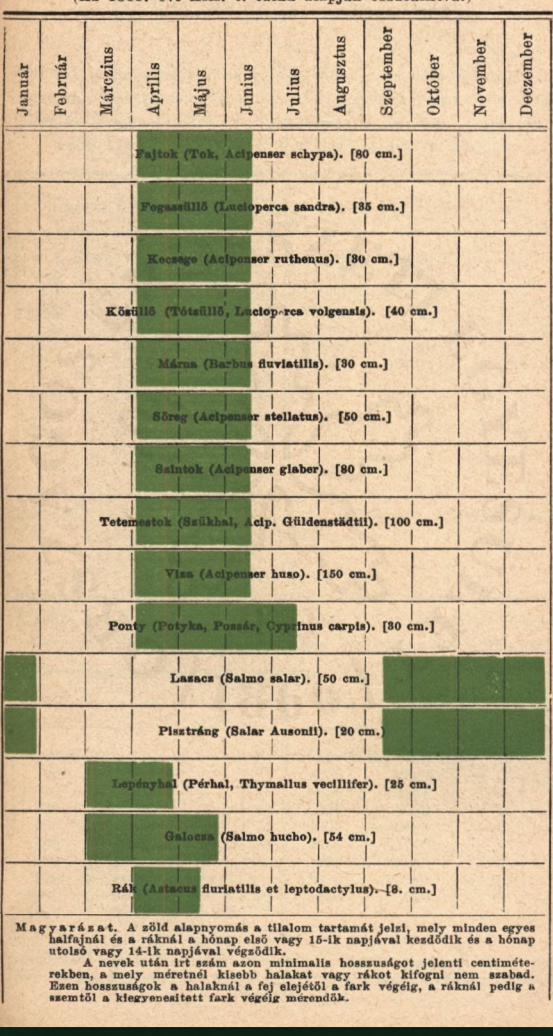

Magyarázat. A zöld alapnyomás a tilalom tartamát jelzi, mely minden egyes halfajnál és a ráknál a hónap első vagy 15-ik napjával kezdődik és a hónap utolsó vagy 14-ik napjával végződik.

A nevek után irt szám azon minimalis hosszuságot jelenti centiméterekben, a mely méretnél kisebb halakat vagy rákot kifogni nem szabad. Ezen hosszuságok a halaknál a fej elejétől a farok végéig, a ráknál pedig a szemtől a kiegyenesitett farok végéig mérendők.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

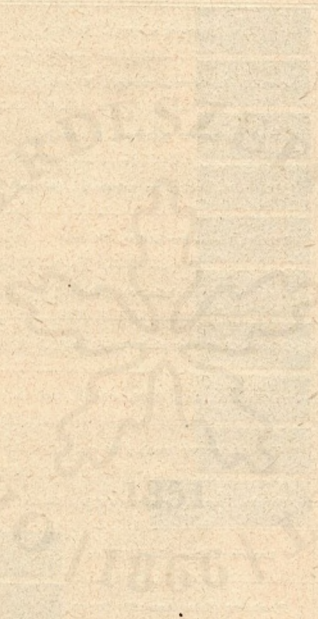

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Törvényszerinti bélyegfokozat.

I.

Váltókat, a kereskedőktől és kereskedőkre szóló pénzutalványokat, s végre az adóssági okmányokat illetőleg, melyek valamely nyilvános intézettől értékpapirokra vagy portékára — de csak 3 hónapra — adott vagy meghosszabbitott előlegezésekre vonatkoznak.

Korona értékű	K	f	Korona értékű	K	f
2 K-tól 150 K-ig	.	10	6000 K-tól 9000 K-ig	6	.
150 „ 300 „	.	20	9000 „ 12000 „	8	.
300 „ 600 „	.	40	12000 „ 15000 „	10	.
600 „ 900 „	.	60	15000 „ 18000 „	12	.
900 „ 1200 „	.	80	18000 „ 21000 „	14	.
1200 „ 1500 „	1	.	21000 „ 24000 „	16	.
1500 „ 1800 „	1	20	24000 „ 27000 „	18	.
1800 „ 2100 „	1	40			
2100 „ 2400 „	1	60			
2400 „ 2700 „	1	80			
2700 „ 3000 „	2	.			
3000 „ 6000 „	4	.			

s igy tovább minden 3000 korona után 2 koronával több illeték fizetendő, a 3000 koronán alóli maradékösszeg teljesnek tekintendő.

II.

Minden jogügyletet illetőleg, melyekért fokozat szerint tétetik le a járandóság, s melyek itt sem az I., sem a III. fokozatban felhozva nincsenek, milyenek péld. a nyugták, biztositó szerződések stb.

Korona értékű	K	f	Korona értékű	K	f
2 K-tól 40 K-ig	.	14	3200 K-tól 4000 K-ig	12	50
40 „ 80 „	.	26	4000 „ 4800 „	15	.
80 „ 120 „	.	38	4800 „ 6400 „	20	.
120 „ 200 „	.	64	6400 „ 8000 „	25	.
200 „ 400 „	1	26	8000 „ 9600 „	30	.
400 „ 600 „	1	88	9600 „ 11200 „	35	.
600 „ 800 „	2	50	11200 „ 12800 „	40	.
800 „ 1600 „	5	.	12800 „ 14400 „	45	.
1600 „ 2400 „	7	50	14400 „ 16000 „	50	.
2400 „ 3200 „	10	.			

16000 koronán felül minden további 800 korona után 2 K 50 fillérrel több illeték fizetendő, a 800 koronán aluli maradék-összeg teljesnek tekintendő.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

III.

Kölcsönszerződéseket illetőleg, midőn a kötelezvények az általadóra szólnak, szolgálattételi szerződéseknél és részvénytársulatoknál, melyek több mint 10 évre alakulnak. Valamint a fiók-kereskedések, vagyonbevételeknél a részvényes, Commandit-társulatoknál tiz évnél többre, a lotteria-nyereményeknél, ingó dolgok reményvásárainál, életjáradéki szerződéseknél, midőn ingó jószágok adatnak át, ingósági adási csere- és szállítási szerződéseknél.

Korona értékű	K	f	Korona értékű	K	f
2 K-tól 20 K-ig	.	14	1600 K-tól 2000 K-ig	12	50
20 „ 40 „	.	26	2000 „ 2400 „	15	.
40 „ 60 „	.	38	2400 „ 3200 „	20	.
60 „ 100 „	.	64	3200 „ 4000 „	25	.
100 „ 200 „	1	26	4000 „ 4800 „	30	.
200 „ 300 „	1	88	4800 „ 5600 „	35	.
300 „ 400 „	2	50	5600 „ 6400 „	40	.
400 „ 800 „	5	.	6400 „ 7200 „	45	.
800 „ 1200 „	7	50	7200 „ 8000 „	50	.
1200 „ 1600 „	10	.			

8000 koronán felül minden további 400 korona után 2 K 50 frel több illeték fizetendő, a 400 koronán aluli maradékösszeg 400 koronának tekintendő.

Posta és távirda szabályok.

Általános határozatok.

Küldemények feladása. Az oly küldemények, melyekről vevény nem állittatik ki, mint pl. a levelező-lapok, levelek, nyomtatványok stb., egyszerüen a levélszekrénybe való bedobás által is feladhatók. A pénzes leveleket, csomagokat, utalványokat, ajánlott leveleket és táviratokat azonban az illető posta- és távirdahivatalban kell feladni.

Zárt távirat-lapok. Hogy oly községekben is, hol távirdahivatal nincs, posta azonban van, szintén lehessen táviratokat feladni, 62 f-es értékü zárható táviratlapok állanak a közönség rendelkezésére, melyeknek hátlapjára rövid útbaigazitás is van nyomva. Az ily táviratlapokra irt táviratok feladhatók bármely postahivatalnál, sőt a levélszekrényekbe is bedobhatók s a postahivatalnak kötelessége azokat a legelső postainditásnál a legközelebbi távirdahivatalhoz elküldeni.

Táviratok feladása távbeszélő utján. Ha a feladó a távirda-hivatallal távbeszélő-összeköttetésben van, vagy, ha a községben táviratok feladására felhatalmazott nyilvános távbeszélő állomás van, táviratát távbeszélőn is bemondhatja a távirdahivatalnak. (Kivétetnek az állami táviratok, ezeket távbeszélő utján feladni nem lehet.)

Czimzés. A czimzést ugy a postaküldeményeken, mint a táviratokon tisztán, olvashatóan és lehetőleg latin betükkel kell irni és a czimnek oly adatokat kell tartalmaznia (nagyobb városoknál az utcza, házszám, Budapesten a közigazgatási kerület is stb.), hogy a kézbesitést minden további kérdezés nélkül lehessen eszközölni.

Bérmentesités. Nyomtatványok, árúminták, levelező lapok, nyitva feladott pénzes levelek, postautalványok, ajánlott küldemények, a hatóságokhoz czimzett küldemények s a táviratok — ha csak ez utóbbiakra nézve a dijak külön engedélylyel hitelezve nincsenek — a feladáskor bérmentesitendők.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A közönséges és pénzes levelek, nemkülönben a csomagok bérmentetlenül is feladhatók, ez esetben azonban a rendes szállítási díjon felül a czimzettől még külön pótdij szedetik be. Csomagoknál 5 kilóig pótdij 12 fillér, azon túl semmi.

Díjak lerovása. A postai és távirdai díjak megfizetésére a forgalomban levő 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 20, 25, 30, 35, 50, 60 filléres, 1, 2 és 5 koronás frankojegyek használandók, melyeket még a feladás előtt fel kell ragasztani az illető küldeményre, illetve a szállítólevélre vagy a táviratra. Ha azonban a díj 40 koronát (táviratoknál 100 Kt) meghaladja, ez esetben az nem frankojegyek felragasztása által, hanem készpénzben fizetendő. Az emlitett frankojegyek minden posta- és távirdahivatalnál és frankojegyárusnál (dohánytőzsdékben) kaphatók. Alább minden küldeményre nézve meg lesz emlitve, hogy a frankojegyeket hova kell felragasztani.

Ajánlás. A lev. lapokat, leveleket, nyomtatvány- és árúmintaküldeményeket *ajánlva* is lehet feladni; az ajánlott küldeményről a feladó *vevényt* kap, melylyel a történt feladást igazolhatja. Ha az ajánlott küldemény elvész, a kincstár 50 koronát térit meg.

Az ajánlott küldeményekben pénzt küldeni nem szabad; ily küldeményekre a czimet tentával, s a czim alá balról az „ajánlott“ szót kell irni. Az ajánlásért *külön* dijat kell fizetni, mely helybeli küldeményeknél 10 f., egyebüvé szóloknál 25 f.

Expresskülde mények. Ha valaki azt kívánja, hogy küldeményét a rendeltetési helyen levő postahivatal a megérkezés után azonnal kézbesitse, ezért külön dijat kell fizetnie, a küldemény czimoldalára pedig fel kell irnia az „express“ szót s ezt alá kell huznia szines irónnal, hogy feltünjék. Az express-kézbesités rendes dija a postahivatal székhelyén belül 30 f; ha a küldeményt valamely kivül eső helyre kell kézbesiteni, czimzett kilométerenként nappal 12, éjjel 16 f pótdijat fizet, melyből a feladó által fizetett 30 f levonatik.

Az express feladott csomagok és pénzküldemények 5 kgr. sulyig és 40 K értékig a házhoz vitetnek, — ezeknek express kézbesitési dija azonban 50 f; az ennél sulyosabb és értékesebb küldeményekről csak „értesités“ kézbesittetik, a külterületre kézbesitett küldeményekért itt is a 12, illetve 16 f pótdijat kell fizetni.

Az express kézbesitési dij megfelelő frankojegyek felragasztása által a feladáskor egyenlitendő ki, még akkor is, ha magát a küldeményt a feladó nem bérmentesiti.

Helybe szóló küldemények express kézbesitését a posta el nem vállalja, kivéve Budapestet.

Térti vevény. Az ajánlás mellett feladott küldeményekről, a pénzes levelekről és csomagokról a feladási vevényen kivül a feladó térti vevényt is kaphat, mely a kézbesités megtörténtét tudatja; ha ezt kívánja, a küldemény czimoldalára fel kell jegyeznie e szavakat: „térti vevény“. A térti vevény külön dija: a helybe szóló küldeményeknél 10 f, egyebüvé szólóknál 25 f.

II. A postai küldemények kezelése a belföldi forgalomban.

(**Küldemények Ausztriába.** Az alantabb következő határozatok nemcsak a magyar sz. korona országaira, hanem a fennálló egyezmények szerint általában az ausztriai tartományokra nézve is érvényesek.)

Levelező lapok. Rövidebb közlésekre czélszerüen felhasználhatók: a közönséges levelező lapok (5 fillér), a helybe szóló zárt levelező lapok (6 f), egyebüvé használható zárt levelező lapok (10 f). Mindezek feladhatók ajánlva vagy express kézbesitéssel és térti vevénynyel, mely esetben az ezekért járó külön dijak frankojegyekkel rovandók le. Külföldi levelező lap 10 fillér.

Levelek. A levélalaku küldemények legfeljebb 500 gramm sulyúak lehetnek, s ha ennél sulyosabbak, már csak, mint csomagok adhatók postára. Egyszerü vagy ajánlott levélben pénzt vagy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

drágaságot küldeni nem szabad s az ily levelek kifosztásáért a kincstár nem szavatol.

A levél bérmentesitési díja: *a)* 20 gr. súlyig, ha a levél helybe (ugyanazon város) szól: 6 f, ha egyebüvé szól: 10 f (megfelelő levélboritékok is kaphatók, 2 drb ára 22 f); *b)* 20—250 gr. súlyig, ha helybe szól: 12 f, ha egyebüvé szól: 20 f; *c)* 250—500 gr. súlyig helybe: 18 f, egyebüvé 30 f. Ha a levél bérmentetlenül adatik fel, a fenti díjakon felül a czimzettől pótdíj is szedetik, s ha nem fizeti, a levél nem kézbesittetik. A frankojegyet a levélboriték czimoldalán, a mellékelt ábra szerint, kell felragasztani (ha több jegy kell, egymás mellé).

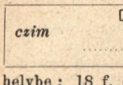

Ajánlott levél. Az ajánlott levél díja: *a)* 20 grammig, ha helybe szól 16 f, ha egyebüvé szól 35 f; *b)* 20—250 grammig, ha helybe szól 22 f, ha egyebüvé szól 45 f.; *c)* 250—500 grammig helybe: 28 f., egyebüvé 55 f, (ajánlási és szállitási díj együttesen).

Nyomtatványok. Nyomtatványok, melyeknek azonban semminemü **levelezésszerü közleményt** tartalmazniok **nem szabad**, keresztkötés alatt, le nem zárt boritékban vagy tekercsben adandók fel. Mint nyomtatványok küldhetők: hirlapok, füzetek, kefelevonatok a hozzátartozó kéziratokkal, fényképek, árjegyzékek a beirott árakkal, stb. A nyomtatványküldemény legfeljebb 1 klg. súlyú és bármely irányban legfeljebb 45 cm. kiterjedésü lehet, (a németországi forgalomban 75 cm. hosszuságu is lehet). A nyomtatvány szállitási díja:

Díj fillér	A belföldi forgalomban		A magyar-osztrák forgalomban		A magyar-német forgalomban		Bérmentesiteni kell a feladásnál és a frankojegyek a czimlapra ragasztandók.
	10 grammig gr. felül	grammig					
2			. . . . .		. . . . .		
3	10	50	50 grammig gr. felül	grammig	50 grammig gr. felül	grammig	
5	50	150	50	150	50	100	
10	150	250	150	250	100	250	
20	250	500	250	500	250	500	
30	500	1000	500	1000	500	1000	

A nyomtatványok ajánlva is feladhatók, miért ha helybe szólnak, a fenti díjakhoz még 10 f, ha egyebüvé szólnak, még 25 f hozzászámitandó. Az ajánlás mellett térti vevény is kérhető külön 10, illetve 25 f díjért. Express kézbesitésükért a rendes express díjak járnak, (L. Express küldemények.) Mindezen díjak frankojegyekkel rovandók le.

Áruminták Az áruminták zacskóba, dobozba vagy boritékba helyezve, ugy kell feladni, hogy tartalmukat könnyen lehessen megtekinteni. Folyadékok, zsir- és festéknemüek csak ugy küldhetők áruminta gyanánt, ha megfelelően vannak csomagolva (lásd Postai Tarifák). Az áruminta-küldemény súlya legfeljebb 350 gr., kiterjedése pedig a három irányban legfeljebb 10, 20, 30 cm lehet.

Az áruminták szállitási díja 50 grammig 3 f; 50—250 grammig 10 f; 250—350 grammig 20 f és a bérmentesités kötelező. A frankojegy a czimlapra ragasztandó fel.

Küldhetők ajánlva és ez esetben térti vevény mellett is, ugyszintén express kézbesitésük is kivánható, a megfelelő külön díjaknak frankojegyekkel való lefizetése mellett. A nyomtatványok és áruminták egybecsomagolva is feladhatók s az ily küldemények súlyhatár és díjra nézve ugy tekintetnek, mintha áruminták lennének.

Postai megbizások. A postahivatalok elvállalják az okmányokon alapuló vagy számlákkal, nyugtákkal igazolható követelések behajtását. A ki a posta ily közreműködését igénybe kivánja venni, az ugynevezett postai megbizást azon postahivatalhoz intézi, a hol az adós lakik. Az eljárás következő: mindenekelőtt szerzendő a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

frankojegyárudákban e czélra szolgáló űrlap (feladó jegyzék), minek az ára drbonkint 2 f, ennek rovatait pontosan ki kell tölteni, be kell jegyezni a követelés alapjául szolgáló okmányokat és azután alá kell irni; az okmányok első lapjának felső részére fel kell még jegyezni az adós nevét és lakását, nemkülönben a behajtandó összeget (K és f) számokkal és betűkkel. Ez okmányokat a jegyzékhez csatolva, boritékba kell tenni, a boritékon pedig czimül azon postahivatalt kell irni, hol az adós lakik, úgyszintén ezen szavakat „Postai megbizás"; Ausztriába szóló ily leveleknél: „Postauftrag". Ezen postai megbizás zárt ajánlott levélként a postára adandó.

Egy postai megbizással ugyanazon megbizó javára, külön-külön okmányok alapján, egy adóstól több követelés is beszedhető; ugyszintén több egy helyen lakó adóstól is beszedetnek a követelések, ha külön-külön okmányon alapulnak. Ugyanazon okmányon alapuló, több adóst terhelő követelés behajtását azonban a posta nem vállalja el.

Egy megbizással legfeljebb 1000 K behajtása kérhető.

A postai megbizás különösen ajánlható kamatszelvények vagy sorsjegyek beváltásánál, mely esetben azon bankot vagy pénztárt kell megnevezni, mely a beváltást eszközli; — a kamatszelvényeknek csak összértékét kell a jegyzékbe beirni, az „adós" czimü rovatba pedig a szelvények darabszámát és nemét. Ha a fizető pénztár a szelvények beváltásánál ezekről kimutatást kiván, ilyen is csatolandó, még pedig a szelvényekhez füzve. A posta csak oly szelvények beváltását eszközli, melyeknél az értékpapir bemutatása nem szükséges.

Egy jegyzékbe lehet több okmányt is felvenni, de egy megbizással legfeljebb 5 követelést lehet beszedni.

A postai megbizáshoz semmi más közleményt csatolni nem szabad s az ily levelek súlya is csak 500 grmig mehet.

A postai megbizásért a feladásnál egyebet fizetni nem kell, mint az ajánlott levél díját. A beszedő postahivatal azonban a behajtott összegből levon a behajtásért minden okmány után 10 f-t és a beszedett pénznek utalványnyal megküldésért a rendes utalványozási dijat.

Postautalványok. A pénzküldésnek legczélszerübb és legolcsóbb módja a postautalvány; az adó- és állami illetékek befizetése is legkényelmesebben postautalványnyal eszközölhető.

Mindezekre külön űrlapok árusittatnak nemcsak a postahivataloknál, de a frankojegyárusoknál (dohánytőzsdék) is; pénzutalványozásra a belföldi forgalomban rózsaszinü űrlap (egy darabnak ára 2 f), Ausztriába pedig sárgaszinü űrlap (1 darab ára 2 f), használandó. Ezen űrlapok kitöltve viendők a postahivatalhoz; a kitöltésre nézve mindenik űrlap kellő tájékozást nyujt. Az utalvány-űrlapot tisztán és olvashatóan, vakarás vagy kiigazitás nélkül, tentával kell kitölteni. Az Ausztriába szóló utalványoknál a koronákat német nyelven kell irni.

Az utalványozandó összeget a feladás alkalmával a postahivatalnál kell lefizetni. Egy utalványnyal legfeljebb 1000 K-ig terjedő összeg utalványozható.

Az utalványozás dija:

20 K-ig	=	10 f	
20— 100 „	=	20 „	
100— 300 „	=	40 „	
300— 600 „	=	60 „	
600—1000 „	=	100 „	

E dijaknak megfelelő frankojegyeket, minthogy az utalványok bérmentesitendők, az utalvány-űrlap e czélra szolgáló és megjelölt helyére, a feladáskor kell felragasztani.

Az utalványok azonnali (express) kézbesitését is lehet kivánni, még pedig Budapesten a helybe szóló utalványokét is. Ezért megfizetendő a 30 f külön dij.

Az utalványozó kivánhatja, hogy az utalvány kifizetéséről értesitést kapjon, a minek külön dija 25 f.

Mindezen dijak frankojegyek felragasztása által rovandók le.

Távirati utalványok. A ki azt kivánja, hogy czimzett a pénzt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

mentül gyorsabban megkapja, utalványát meg kell táviratoztatnia a rendeltetési postahivatalnak; megjegyzendő azonban, hogy csak oda lehet táviratilag pénzt utalványozni, hol állami távirdahivatal van.

Távirati utalványozáshoz külön űrlapok használandók, melyek a postahivatalnál kaphatók. A rendes utalványozási dijon felül meg kell fizetni (szintén frankojegyekkel) a táviratozási dijat is s ha a czim nem „poste restante“ szól, az express kézbesitésért járó 30 f dijat is. Egy távirati utalványnyal legfeljebb 1000 K-át lehet utalványozni. A helyi forgalomban szintén küldhetők távirati postautalványok, melyekért a rendes utalvány és express dijon kivül a táviratozásért 20 szóért 40 f-t, azontul minden szóért 2 f-t kell fizetni.

Pénzes levelek. Pénzt és értékpapirt levélben is lehet küldeni; a pénzeslevelek legfeljebb 250 gr. sulyig terjedhetnek; az ennél sulyosabb pénzes levelek már, mint csomagok szállitólevéllel adandók fel. A pénzt előbb külön papirba vagy boritékba téve, kell a külső rendes boritékba helyezni; óvatosságból czélszerű a nagyobbértékü bankjegyeket a belső boritékhoz hozzá is varrni; az érczpénzt külön papirban vagy papirhoz erősitve, ugy kell a boritékban elhelyezni, hogy szállitás közben ne mozoghasson.

Pénzes levélboritékul használható ugyan bármely tiszta, vonalozatlan és szegély nélküli papir is, legczélszerűbb azonban a külön e czélra készült s 4 f-ért kapható pénzes levélboritékot használni. A pénzes leveleket 5 pecséttel kell lezárni a következő alakban, ugy azonban, hogy a sarokpecsétek szélei a boriték szélétől legalább $^1/_2$ centiméternyire essenek. Különös figyelem forditandó arra, hogy a lepecsételésre csak jó minőségü pecsétviasz használtassék, miután a közönségesebb fajták könnyen leválaszthatók a boritékról.

A pénzes levelekért fizetni kell súlyportot és értékportot. A súlyporto 75 klm távolságig 24 f, ezentul 48 f. Az értékporto 100 K-ig = 6 f, 600 K-ig = 12 f és minden további 300 K-ért vagy részéért 6 f-rel több; e szerint az érték portótételeket a következő táblázat tünteti fel:

Értékportó-tarifa.

I. Értékportó zárva feladott pénzeslevelekért és csomagokért

Nyilvánitott érték	Tekintet nélkül a távolságra K	f	Nyilvánitott érték	Tekintet nélkül a távolságra K	f
100 koronáig	.	06*	3600—3900 koronáig	.	78
100— 600 „	.	12	3900—4200 „	.	84
600— 900 „	.	18	4200—4500 „	.	90
900—1200 „	.	24	4500—4800 „	.	96
1200—1500 „	.	30	4800—5100 „	1	02
1500—1800 „	.	36	5100—5400 „	1	08
1800—2100 „	.	42	5400—5700 „	1	14
2100—2400 „	.	48	5700—6000 „	1	20
2400—2700 „	.	54	és igy tovább minden		
2700—3000 „	.	60	300 koronáért vagy		
3000—3300 „	.	66	annak töredéke után		
3300—3600 „	.	72	6 fillérrel több		

*) Németországba a legkisebb értékportó 12 fillér.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

II. Értékportó nyitva (olvasva) feladott pénzeslevelekért.*)

Érték	Tekintet nélkül a távolságra K	f	Érték	Tekintet nélkül a távolságra K	f
1000—1200 koronáig	.	36	4500—4800 koronáig	1	44
1200—1500 „	.	45	4800—5100 „	1	53
1500—1800 „	.	54	5100—5400 „	1	62
1800—2100 „	.	63	5400—5700 „	1	71
2100—2400 „	.	72	5700—6000 „	1	80
2400—2700 „	.	81	6000—6300 „	1	89
2700—3000 „	.	90	6300—6600 „	1	98
3000—3300 „	.	99	6600—6900 „	2	07
3300—3600 „	1	08	és igy tovább mindeu		
3600—3900 „	1	17	300 koronáért vagy		
3900—4200 „	1	26	annak töredéke után		
4200—4500 „	1	35	9 fillérrel több.		

*) Csak a belföldi és Ausztriával való forgalomban.

Oly pénzes leveleket, melyekben 1000 K-nál több küldetik, ugy is lehet feladni, hogy a belehelyezendő pénzt a *postahivatal olvassa meg* és tegye a boritékba. Az ily leveleket a postahivatal maga pecsételi le, még pedig a 4 sarkon a fél magával hozott, a közepén pedig a postahivatal pecsétnyomójával. Az ily nyitva vagy olvasva feladott pénzeslevelekért — mint az előbbi táblázat mutatja — az értékporto *másfélszerese* számitandó. A pénzesleveleket lehet bérmentesités nélkül is feladni, a nyitva feladott pénzes leveleket azonban bérmentesiteni kell.

A frankojegyeket a boriték czimoldalára kell felragasztani, még pedig ezen ábra szerint, ugy, hogy az egyes frankojegyek körül 1 ctm-nyi köz maradjon; ha itt elegendő hely nem volna, a boriték pecsétes oldalára ragasztandók, ide is ugy, hogy közvetlenül egymás mellé ne essenek s hogy a frankojegyek a boriték széleit át ne fogják s a boriték szárnyszéleit be ne fedjék, tehát a mintán látható módon. A pénzesleveleknél különös figyelmet kell forditani arra is, hogy a frankojegyek olykép válogattassanak össze, miszerint lehetőleg kevés számu frankojegy használtassék fel s hogy ezek szabályosan illesztessenek a boritékra. A postahivatal által a feladó kivánságára elfogadtatnak ugyan azon pénzeslevelek is, melyeken a frankojegyek nincsenek szabályszerűen alkalmazva, azonban csakis a feladó felelősségére, mely körülmény a feladási vevényen fel is jegyeztetik. — Példák a dijazásra: 1. 920 K-ás pénzes levél, mely Budapestről Váczra szól: súlyporto = 24 f. értékporto = 24 f, összesen 48 f; 2. 2000 K-ás levél, feladatik Győrben, szól Nagyszebenbe: súlyporto = 48 f, értékporto = 42 f; összesen = 90 f; 3. ha a levél nyitva adatik fel, az értékporto = 63 f (másfélszeres), a sulyporto marad = 48 f, összesen 111 f.

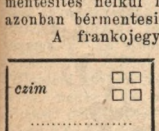

Csomagok. Azon küldemények, melyek a 250 gr. sulyt meghaladják és az 1 kgr-nál sulyosabb nyomtatványok, mint csomagok adandók postára. Egy-egy csomag sulya 50 kg-mig terjedhet. Kivételek: Érczpénz-küldemények hordókban vagy ládákban 65

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

kgrm. súlyig terjedhetnek; nem kincstári postahivataloknál feladandó helybe szóló küldemények sulya, csak 30 kg.-ig mehet. Általában véve azonban 10 kgm-nál sulyosabb küldemények csak azon helyig szállittatnak postán, a meddig a posta megfelelő szállitási eszközökkel rendelkezik.

A csomagok külalakjának és terjedelmének olyannak kell lennie, hogy a szállitó postakocsikban elhelyezhetők legyenek.

Némely tárgyak csak feltételesen szállithatók, igy: nadályok csak nedves zacskóban s ezen felül dobozban; méhek csak rostaszövettel befont fatartályokban; élő szárnyasok (a ragadozók, pávák, hattyuk kivételével), ha zárt kosarakban vagy ketreczekben, eleséggel s szivacsos viztartóval „express“ adatnak fel; szőlőfürtök csak szőlőlevél nélkül; szőlővesszők csak megfelelő igazolványnyal; gyúanyagok közül a puskagyutacsok, töltetlen töltényhüvelyek, biztonsági gyujtó-zsinorok csak szilárd ládában vagy hordóban, moha vagy kócz közé elhelyezve adhatók fel; sellaktüz, gyütükrök és fémtöltények csak külön nyilatkozat mellett fogadtatnak el, hogy a láda minősége és a csomagolás módja a 11299/885. közm. és közl. ministeri rendeletnek megfelel és legfeljebb 5 kgr. súlyig. (A biztonsági gyujtó-zsinor és sellaktüz küldemények tartályára felismerhetés végett, vörös szinü papirt kell ragasztani.)

Fegyverek és lőszerek külföldre csak illetékes rendőrhatósági kisérő levéllel adhatók fel. Folyadékok csak, ha nem gyorserjedésüek, nem robbanók s ha tartályuk pinczetokba, kosárba vagy ládába úgy van csomagolva, hogy az ne mozoghasson. Éles és hegyes tárgyak, csak, ha úgy vannak becsomagolva, hogy a többi küldeményeket meg nem rongálhatják. Vadak (vadhús) csakis a törvényben (1883., XX. t.-cz., 1870. XVIII. t.-cz.) megállapított tilalmi időszakon kivüli időben adhatók fel.

A szállitásból egyátalán ki vannak zárva a könnyen gyúló és robbanó tárgyak, pl. a lőpor, dynamit, a vilany, kőolaj stb., a szőlőtőke s annak minden alkatrésze (az igazolványnyal ellátott szőllővessző kivételével); oly tárgyak, melyek alakjuk és kiterjedésüknél fogva a postakocsikban nem helyezhetők el; a magyar gyártmányu dohány és szivar Ausztriába vagy osztrák gyártmányu Magyarországba nem szállitható; oly küldemények, melyek biztositva vannak s a biztositást jelző ragczédulával el vannak látva, szintén nem szállithatók; ki vannak zárva a szállitásból még a közegészséget veszélyeztető tárgyak, az élő állatok (a fent érintett kivétellel) és borkivonatok.

Csomagolás. A küldeményeket ugy kell csomagolni, hogy a göngyölet a belső tartalmat teljesen megvédje, hogy a tartalomhoz a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozzáférni ne lehessen s hogy a tartalom más küldeményekben kárt ne okozhasson. Az értékes tárgyak s a 250 grammon felüli pénzküldemények fonákjával kiforditott viaszkos vászon boritékba, bőrbe vagy vászonnal burkolt dobozba helyezendők, jól körülkötözendők és jó minőségü pecsétviaszszal lepecsételendők.

Csekélyebb értékü tárgyakat elég csomagoló papirba göngyölni s körül kötözni.

Csomagolás nélkül is feladhatók a lezárt utazó bőröndök és táskák; abroncsolt hordók: jól leszegezett ládák; a nem vérző, egy darabból álló vad; töltetlen vagy életlen fegyverek, szerszámok, gépreszek, rudak s egy darabból álló más ilynemü tárgyak; mindezek, ha (nyilvánitott) értékük 400 K-nál nem több, — különben csomagolandók.

Ha a csomag folyékony vagy törékeny tárgyat tartalmaz, a tartályra valamely figyelmeztető idom, pl. egy palaczk festendő.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Ha készpénz vagy drágaság más tárgyak közé csomagoltatnék, azok elvesztéséért a posta szavatosságot nem vállal.

Pecsételés. Minden csomagküldeménynél a varrásra, illesztékre, az összekötő zsinórra stb. annyi pecsétet kell tenni, hogy a csomag a pecsétek megsértése nélkül felbontható ne legyen. Ugyanazon csomaghoz, ugyanazon pecsétviasz és pecsétnyomó használandó. Értéknyilvánítás nélküli csomagokat nem kell okvetlen pecsételni.

Czimzés. A czimet magára a göngyöletre kell irni s ha nem lehet, egy külön papirra, mely azonban egész hátlapjával a küldeményre, még pedig a zsineg alá felragasztandó. Aranyat, ezüstöt, pénzt, ékszert, drágaságot és 400 K-án felüli értéket tartalmazó küldeményeknél a czimzést minden esetben magára a göngyöletre kell irni; ha az érczpénz zacskóban van elhelyezve, a lemezpapirra vagy fatáblácskára irt czimet a zacskó bekötéséhez használt zsinórra kell füzni és lepecsételni. Czélszerű, hogy a feladó a czimirat teljes adatait, nevét és lakását feltüntető czédulát helyezzen el a csomagban.

Szállító levél. 50 gramnál sulyosabb csomaghoz szállító levelet is kell csatolni. (50 grmon alul is, ha nem levélalaku s a teljes czim rajta nincs.) Egy szállító levél ára 12 f. A szállító levelet pontosan kell kitölteni s oly pecsét teendő rá, minő magán a csomagon is van; 100 K értékig pecsét helyett elegendő a szállító levélre azon betüket feljegyezni, melyek a csomag pecsétjén vannak, s ha a csomag czimjegygyel (vignette) van lezárva, (mi csak érték nélkül feladott küldeményeknél van megengedve), a szállító levélre is ilyent kell alkalmazni.

Ha a küldemény gyorsan romló vagy törékeny árút tartalmaz, ezt a szállító levélen meg kell emliteni, — ugyszintén azt is, ha vámnyilatkozat van hozzá csatolva.

Ugyanazon feladó, ugyanazon egy czimzett számára egy szállító levéllel két-három (utánvétel nélküli) küldeményt is feladhat, ha egyik sem gyorsan romló s valamennyi ugyanazon módon adatik fel; a súly mindenik küldeményt illetőleg külön kiteendő, ugyanigy az érték is, ha nyilvánitva van.

Tartalom- és értéknyilvánitás. A tartalom ugy a küldemény czimoldalán, mint a szállító levélen szabatosan és részletesen jegyzendő fel, általános gyüjtő nevek lehető mellőzésével. Az értékpapir-küldeményeknél a darabszám is feljegyzendő. Az értéknyilvánitás pénz- és értékpapir-küldeményeknél kötelező és részletezendő ugy a czimlapon, mint a szállító levélen; más tárgyaknál a feladó tetszésére van bizva. Ha értékpapirok küldetnek, a feladó köteles azoknak számait magának feljegyezni, hogy elveszés esetén megmondhassa; ha ezt nem tehetné, kártérítési igényt nem támaszthat.

Vámnyilatkozatok. A vámkülzetekbe, u. m. Fiuméba, Triesztbe Riezlern és Mittelbergbe (Voralberg) és Jungholzba (Tirol) szóló küldeményekhez és a Fiumében feladott belföldre szóló csomagokhoz 3 kgig két, ezen felül 3 darab vámnyilatkozatot kell csatolni. *A pénzküldeményekhez vámnyilatkozat nem kell.*

Csomagok megdijazása. Csomagoknál fizetni kell a súlyportót s ha érték van nyilvánitva, még az értékportót is.

A sulyporto csomagokért: 5 kgmig és 75 km. távolságig = 30 f, ennél távolabb fekvő helyekre = 60 f.

Az 5 kgnál sulyosabb csomagokért járó súlyporto már a távolságok szerint változóbb. A következő táblázat a távolsági fokok szerint mutatja a sulyportot; hogy a feladási helytől a rendeltetési hely melyik távolsági fokba esik, ez megtudható a postahivataloknál, vagy a „Távolságmutató“-ból, mely mindenki által megszerezhető. Az I. távolsági fokba (75 kmtrig) eső postahivatalok névsora minden postahivatalnál nyilvános helyen ki van függesztve.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Súlyporto tarifa a belföldi, valamint Ausztriával és Németországgal való forgalomban.

Távolsági fokozat	I. és helyi forgalom 75		II. 75—150		III. 150—375		IV. 375—750		V. 750—1125		VI. 1125 felül	
A küldemény súlya	kilométerig											
	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
1. Pénzeslevelek 250 gr. sulyig												
bérmentesitve	.	24	.	48	.	48	.	48	.	48	.	48
bérmentesitetlenül	.	36	.	60	.	60	.	60	.	60	.	60
2. Csomagok:												
5 klgmig bérmentesitve	.	30	.	60	.	60	.	60	.	60	.	60
5 „ bérmentesitetlenül	.	42	.	72	.	72	.	72	.	72	.	72
bérmentesitve vagy bérmentesitetlenül												
6 klgmig	.	36	.	72	.	84	.	96	1	08	1	20
7 „	.	42	.	84	1	08	1	32	1	56	1	80
8 „	.	48	.	96	1	32	1	68	2	04	2	40
9 „	.	54	1	08	1	56	2	04	2	52	3	.
10 „	.	60	1	20	1	80	2	40	3	.	3	60
és igy tovább 50, illetve (érczpénzt tartalmazó csomagoknál), 65 kilogrammig minden további kilogrammért még	.	06	.	12	.	24	.	36	.	48	.	60
3. Terjedelmes csomagok:												
5 klgmig bérmentesitve	.	45	.	90	.	90	.	90	.	90	.	90
5 „ bérmentesitetlenül	.	57	1	02	1	02	1	02	1	02	1	02
bérmentesitve vagy bérmentesitetlenül												
6 klgmig	.	54	1	08	1	26	1	44	1	62	1	80
7 „	.	63	1	26	1	62	1	98	2	34	2	70
8 „	.	72	1	44	1	98	2	52	3	06	3	60
9 „	.	81	1	62	2	34	3	06	3	78	4	50
10 „	.	90	1	80	2	70	3	60	4	50	5	40
és igy tovább 500 kgrammig, minden további kiiogrammért még	.	09	.	18	.	36	.	54	.	72	.	90

Az **értékporto** itt is ugyanaz, a mi a pénzes leveleknél. (Lásd „Pénzes levelek“.)

Terjedelmes küldemények. Az oly küldemények, melyeknek kiterjedése bármely irányban is egy és fél méternél több; vagy a melyeknek hossza egy méternél, szélessége pedig fél méternél több de sulya a 10 kgmot el nem éri vagy melyek alakjuknál fogva

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

arányatlanul nagy helyet foglalnak el, s más küldeményekkel össze nem rakhatók, vagy kezelésük kiváló gondot igényel: terjedelmesek-nek tekintetnek, pl: növénynyel telt kosár, kalitka, velociped, törékeny tárgyak stb. Ilyenekért a sulyporto másfélszerese számítandó.

Utánvételes küldemények. A csomagok utánvétellel is feladhatók még az esetben is, ha érték nem is nyilvánittatik. Egy-egy küldeményt 1000 K-ig terjedhető utánvétellel lehet terhelni. Az utánvételes csomagokat oly szállító levéllel kell feladni, mely utánvételi lappal van ellátva; darabja 12 f s kapható minden frankojegy-árusnál. (Az Ausztriába szóló utánvételes küldeményekhez három nyelvű [magyar, franczia, német] szállító levelet kell használni.) Az utánvételi összeget fel kell jegyezni a küldemény czimére, a szállító levélre és az utánvételi lapra is; az utánvételi lapra pontosan feljegyzendő még a küldő neve és lakása. Kiigazított utánvételes szállító levelek nem fogadtatnak el.

Az utánvételes küldeményekért a rendes suly- és értékportón kivül, az utánvételi összeg beszedéséért külön jutalék jár; még pedig 4 K-ért 2 f, a minimum azonban 12 f.

Bérmentesités. A csomagküldemények a feladó tetszése szerint bérmentve vagy bérmentetlenül is feladhatók; utóbbi esetben az 5 kgr. sulyig terjedő küldeményekért a rendes dijon felül még 12 f pótdij szedetik a czimzettől. A hatóságokhoz intézett csomagküldeményeket bérmentesiteni kell.

Bérmentesités esetén a dijak frankojegyek felragasztása által rovandók le; a frankojegyeket a szállító levél szelvényére kell felragasztani. A 40 K-án felüli dijakat azonban készpénzben kell megfizetni.

III. Külföldi postai dijszabás.

A külföldi dijszabás és szállitási feltételekre nézve, melyek különféleségüknél fogva e helyen ki nem meritethők, a hivatalos kiadásu „Postai Tarifák“ (ára 2 K 40 f.) vagy a posta- és távirdahivatalok nyujtanak bővebb felvilágositást. Itt csak a következő főbb tudnivalók emeltetnek ki:

Az Európában fekvő külországokba szóló küldemények után a dijak szintén frankojegyekkel rovandók le, kivéve a 40 K-án felülieket, a melyek ezeknél is készpénzben fizetendők meg.

Postautalványok. Egy-egy utalványra befizethető összeg maximuma általában 1000 K. Bulgária, Románia, Dánia- és gyarmatai, Argentina, Németalföldi Kelet-India, Siám, Uj-Guinea és Samoa szigetekre azonban a maximum 500 K = 500 Frcs = 400 Mark, Amerikai Egyesült Államokba, Nagy-Britanniába és a brit gyarmatokba 400 K.

Utalványozási dij:

a) a megszállott tartományokba és Szerbiába 40 K-ig 20 f, 100 K-ig 40 f, 300 K-ig 80 f, 600 K-g 120 f, 1000 K-ig 200 f;

b) Luxenburgba, Németországba és a keleti cs. és kir. postahivatalokhoz: 40 K-ig 20 f, 40 koronán felül minden további 20 korona után még 10 fillér;

c) Észak-Amerikai Unióba, Nagy-Britanniába és Irlandba 25 K-ig 25 f, 50 K-ig 50 f, s igy tovább 25 koronánként 25 fillér;

d) egyéb országokba: 25 K-ig 25 f, 50 K-ig 50 f, 75 K-ig 75 f, 100 K-ig 100 f, 150 K-ig 125 f, ezenfelül 50 koronánként még 25 fillér.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Dijterület	Levél súlyfokozat grammokban	Levél bérmentve fillér	Levél bérmentesítetlen fillér	Levelezőlap drbkint egyszerű fillér	Levelezőlap drbkint válaszos fillér	Nyomtatvány súlyfokozat grammokban	Nyomtatvány díj fillérekben	Áruminta súlyfokozat grammokban	Áruminta díj fillérekben	Üzleti papir súlyfokozat grammokban	Üzleti papir díj fillérekben	Ajánlási díj fillérekben	Tértivevény díja fillérekben	Tudakozvány díja fillérekben	Express-díj fillérekben
I. Belföld	20-ig	10	20	5	10	10-ig	2	50-ig	3	nem küldhető	—	25	25	25	30
	20—250 „	20	30			10— 50 „	3	50—250 „	10						
	250—500 „	30	40			50—150 „ „	5	250—350 „	20						
						150—250 „ „	10								
						250—500 „ „	20								
						500—1000 „	30								
Helyi forgalom:	20-ig	6	12	mint fennebb		mint fennebb		mint fennebb				—	—	—	*)
	20—250 „	12	18									10	10	25	30
	250—500 „	18	24												
II. Ausztria (Lichtenstein fejedelemség) Bosznia és Herczegovina	20-ig	10	20	5	10	50-ig	3	250-ig	10	nem küldhető	—	25	25	25	30
	20—250 „	20	30			50—100 „	5	250—350 „	20						
						100—250 „ „	10								
						250—500 „ „	20								
						500—1000 „	30								
III. Novibazári pasalik	15 gr.-kint	25	50	10	20	50 gr.-kint (maximum 2000 gr.)	5	50 gr.-kint de legalább (maximum 350 gr.)	5 10	nem küldhető	—	25	25	25	—

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EvjF/619-3/2017

IV. Németország	20-ig 20—250 „	10 20	20 30	5	10	50-ig 50—100 „ 100—250 „ 250—500 „ 500—1000 „	3 5 10 20 30	250-ig 250—350 „	10 20	*nem küldhető*	—	25	25	25	30
V. Szerbia	15 gr.-kint	10	20	5	10	50 gr.-kint (maximum 2000 gr.)	5	50 gr.-kint de legalább (maximum 350 gr.)	5 10	50 gr.-kint de legalább (maximum 2000 gr.)	5 25	25	25	25	30
VI. Románia *a)* általában *b)* határszéli forgalom (Erdélynek a magyar-román határtól a Maros folyóig terjedő része, Beszterce-Naszód és a volt Szörény vármegyék)	15 gr.-kint 15 gr.-kint	25 10	50 20	10	20	50 gr.-kint (maximum 2000 gr.)	5	50 gr.-kint de legalább (maximum 350 gr.)	5 10	50 gr.-kint de legalább (maximum 2000 gr.)	5 25	25	25	25	30
VII. Montenegro	15 gr. kint	10	20	5	10	50 gr.-kint (maximum 2000 gr.)	5	50 gr.-kint de legalább (maximum 350 gr.)	5 10	*nem küldhető*	—	25	25	25	30
VIII. Egyéb külföld	Svájczba 20 gr.-kint, egyéb külföldre 15 gr.-kint	25	50	10	20	50 gr.-kint (maximum 2000 gr.)	5	50 gr.-kint de legalább (maximum 350 gr.)	5 10	50 gr.-kint de legalább (maximum 2000 gr.)	5 25	25	25	25	30

*) A helyi forgalomban a posta csak Budapest fő- és székvárosban teljesit express-szolgálatot.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvjF/619-3/2017

Távirati utalványok. Az erre felhatalmazott távirdahivataloknál feladhatók: Belgium, Bulgária, Dánia, Egyptom, Franciaország, Helgoland, Japán, Luxemburg, Montenegro, Nagy-Británia, Németalföld, Németország, Olaszország, Románia, Svájcz, Svédország, Norvégia, Szerbia és Tunisba. Utalványozható összeg maximuma általában 1000 K. A kivételeket lásd a 39. lapon.

Postai megbizások. Küldhetők 1000 frc értékig: Belgiumba, Franciaországba, Olaszországba, Romániába és Svájczba; 1000 K értékig: Bosznia-Herczegovinába és a novibazári pasalikba. 800 márka értékig: Luxemburg, Németország és Norvégiába.

Nemzetközi postai csomag. (Colis postal.) Ezek oly 3, illetve 5 kgmig terjedő küldemények, melyek egységes díjazás alá esnek s a feladásnál bérmentesitendők. Kiterjedésük az oly országgal való forgalomban, mely terjedelmes colis postalt nem fogad el semmi irányban, a 60 ctmtrt meg nem haladhatja. Terjedelmes csomagot lehet küldeni az oly országba, melynek neve mellett az alábbi tarifa harmadik hasábjában súlyportó van bejegyezve. Terjedelmes az a csomag, melynek kiterjedése bármely irányban $1^1/_2$ métert meghalad. A colis postalhoz levelet csatolni vagy abban robbanó, gyulékony tárgyakat küldeni, nem szabad. Franczia nyelven irandó rájuk a czim, 3 nyelvű szállitó levél kell hozzájuk, s mind a csomagra, mind a szállitó levélre felirandók ezen szavak: „Colis postal“.

A „colis postal“-ok tarifája.

Rendeltetési ország neve és a szállitási utirány megjelölése	Nemzetközi postai csomagok (colis postalok)						
	súlyporto		biztositási díj (értékporto)		utánvétel maximuma	utánvételi jutalék az utánvételek minden 20 koronája után	a csatolandó áru-bevallások darab száma
	nem terjedelmesekért	terjedelmesekért	a nyilvánitható érték maximuma	300 frankonként			
	drbonkint		frank		K	f	
	f	f		f			
I. Belgium	150	225	∞	25	1000	20	4
II. Bulgária	175	.	.	.	.	.	3
III. Dánia	150	225	∞	25	500	20	3
IV. Egyptom (Sudánnal)	150	225	3000	50	1000	20	2
V. Franciaország:							
1. Anyaország Monacoval	150	225	500	25	500	20	3
2. Corsica	200	290	500	35	500	20	3
3. Algéria	200	.	500	35	500	20	3
VI. Görögország:							
1. Az osztrák Lloyd ügynökségeihez	150	225	∞	50	.	.	3
2. Görög postahivatalokhoz	175	.	.	.	.	.	3

∞ = korlátlan

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Rendeltetési ország neve és a szállítási útirány megjelölése	Nemzetközi postai csomagok (colis postaloks) súlyporto nem terjedelmesekért drbonkint f	súlyporto terjedelmesekért drbonkint f	biztosítási díj (értékporto) a nyilvánítható érték maximuma frank	biztosítási díj (értékporto) 300 frankonként f	utánvétel maximuma K	utánvételi jutalék az utánvételek minden 20 koronája után f	a csatolandó áru-bevallások darab száma
VII. Luxemburg . .	125	175	10.000	25	1000	20	2
VIII. Malta	200	.	.	.	.	.	2
IX. Nagybritannia és Irland:							
1. Hamburgon át . .	225	.	3000	25	.	.	3
2. Belgiumon át . . .	250	.	3000	25	. .	.	3
X. Németalföld	150	.	1000	25	1000	20	4
XI. Norvégia							
1. A. N. Dánián és Svédországon át . .	250	375	∞	35	500	20	3
2. A. N. Dánián át .	225	340	∞	35	500	20	3
XII. Olaszország (San Marinoval)	125	.	1000	10	1000	20	3
XIII. Oroszország (Finnlanddal)	175	.	50.000	10	.	.	3
XIV. Portugália:							
1. A. Olaszországon át	200	.	500	35	.	.	3
2. Németországon át	275	.	500	35	500	20	3
XV. Románia	125	175	500	10	2000	20	2
XVI. Spanyolország . .	225	.	.	.	.	.	6
XVII. Svájcz	100	150	∞	10	1000	20	2
XVIII. Svédország . . .	250	340	∞	35	1000	20	4
XIX. Szerbia { a) Belgrádba s Sabáczba . . .	70	105	2000	10	1000	.	2
XIX. Szerbia { b) egyéb helyekre	100	150					
XX. Törökország cs. és kir. postahivatalokhoz							
1. Trieszten át	125	188	∞	50	1000	2 koronánkint 2 filler	3
2. Romániánát { a) Konstantinápolyba és Drinápolyba . .	125	188	500	35	1000		3
2. Romániánát { b) egyéb kikötőkbe .	175	262	500	75	1000		3
3. Zimonyon át { a) Europai török postahivatalokhoz	175	.	500	25	.	.	4
3. Zimonyon át { b) Ázsiai török postahivatalokhoz	225	.					

Jegyzet: A Colis postalok sulymaximuma Spanyolországba 3 klgr. a fenti tarifában felsorolt egyéb országokba pedig 5 klgr.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Értéklevelek. (Lettre de valeur.) Ezek csakis értékpapirt (papirpénz, kötvény, szelvény) tartalmazhatnak; legalább öt pecséttel kell lezárni, a czimoldalra kell irni a következő szavakat: „Lettre de valeur“. Az értéket frankokban kell nyilvánitani; a feladásnál bérmentesitendők.

Pénzes levelek. Ezek érczpénzt is tartalmazhatnak; pecsételendők ugy, mint a belföldre szólók és bérmentesités nélkül is feladhatók.

Értéklevelek és értékdobozok.

Rendeltetési ország neve és a szállitási útirány megjelölése	nyilvánitandó érték maximuma	súlyporto		biztositási dij a nyilvánitott érték minden 300 frtja vagy ennek töredéke után	az értékdobozokhoz csatolandó árúbevallások
		a) értéklevelekért (25 f ajánlási dijon felül) 15 gr.-kint	b) értékdobozokért darabonkint		
	frank	f	f	f	darab száma
I. Belgium	10.000	25	150	25	3
II. Bulgária	10.000	25	150	25	3
III. Dánia	∞	25	150	25	3
IV. Egyptom (Sudánnal)	∞	25	200	50	2
V. Franczia ország:					
1. Anyaország Monacoval	10.000	25	150	25	3
2. Corsika	.	.	.	.	.
3. Algéria	10.000	25	150	25	3
VI. Görögország	.	.	.	.	.
VII. Luxemburg	10.000	25	.	25	.
VIII. Malta	3000	25	.	35	.
IX. Nagybritannia és Irland					
1. Hamburgon át	3000	25	.	25	.
2. Belgiumon át	.	.	.	.	.
X. Németalföld	25.000	25	150	25	4
XI. Norvégia					
1. A. N. Dánián át Svédországon át	∞	25	.	25	.
2. A. N. Dánián át	.	.	.	.	.
XII. Olaszország (San Marinoval)	10.000	25	100	10	3
XIII. Oroszország (Finnlanddal)	∞	25	.	10	.
XIV. Portugália:					
1. A. Olaszországon át	.	.	.	.	.
2. Németországon át	10.000	25	300	35	3
XV. Románia	10.000	25*)	100	10	2

∞ = korlátlan.

*) A határszéli forgalomban 15 gr.-ként 10 f.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Rendeltetési ország neve és a szállítási utirány megjelölése	nyilvánitandó érték maximuma	súlyporto: a) értéklevelekért (25 f ajánlási dijon felül) 15 gr.-kint	súlyporto: b) értékdobozokért darabonkint	biztositási dij a nyilvánitott érték minden 300 frtja vagy ennek töredéke után	az értékdobozokhoz csatolandó árúbevallások
	frank	f	f	f	darab száma
XVI. Spanyolország	10.000	25	.	25	.
XVII. Svájcz	∞	25*)	100	10	2
XVIII. Svédország	∞	25	.	25	.
XIX. Szerbia	10.000	10	.	10	.
XX. Törökország cs. és kir. postahivatalokhoz:					
1. Trieszten át	∞	25	.	50	.
2. Románián át (a) Konstantinápolyba és Drinápolyba . .	∞	25	.	35	.
2. Románián át (b) egyéb kikötőkbe .	∞	25	.	65	.

∞ = korlátlan.

*) 20 gr.-ként.

IV. Táviratok.

Távirat-űrlapok. A távirat megirásához legczélszerűbb a 2 fillérért kapható űrlapokat használni, melyekből bárki az illető távirdahivataloktól magának megfelelő készletet (100 drbot tartalmazó füzetekben) előzetesen beszerezhet. Egyébiránt a táviratot bármely tiszta papirra is irható; ez esetben azonban a papir egyik lapja tisztán hagyandó s figyelem fordítandó arra is, hogy a beirt részen elegendő hely maradjon a frankojegyek felragasztására. Az űrlap ára akkor is megtéritendő, ha a feladó saját papirját használja. Ajánlatos, hogy a feladó a táviratlapra pontos czimét is feljegyezze (a mi azonban a dijazásnál nem számitandó és nem is táviratoztatik).

Zárt táviratlapok. Hogy oly helyeken is lehessen táviratot feladni, hol távirdahivatal nincs, postahivatal azonban van, zárt táviratlapok vannak forgalomba hozva. Áruk: 62 f, melylyel meg van fizetve egy 10 szóból álló belföldre szóló távirat dija is; a ki több szót kiván táviratoztatni, vagy meg akarja fizetni a távirati választ is stb. (lásd a táviratlapon levő figyelmeztetést) annak a további dijakat a táviratlap megjelölt helyén frankojegyek felragasztása által kell pótolnia, megjegyeztetvén, hogy a táviratlapon benyomva levő 62 f-es frankojegyből a távirás-dijba 60 f számitható be. E táviratlapok a levélszekrénybe is bedobhatók.

Táviratok szerkesztése. Elől irandó a czim (a czimzett neve, közelebbi adatok: utcza, házszám stb, s végül a rendeltetési hely) utána a távirat szövege s végül az aláirás. Ha a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

rendeltetési helyen távirda nincs, az utolsó távirdahivatal is oda irandó, a czim elé pedig a továbbküldés módja, pl.: „Küldönczczel Tóth Sándornak Gomba Monor.“ Ha a továbbküldés módja megemlítve nincs, a táviratot közönséges levélként továbbittatik. Ha a feladó a táviratot bármely részéből valamit töröl vagy áthúz, alól ezt igazolnia kell, pl: „két szót töröltem. N. N.“

Távirati válasz megfizetése. A ki a választávirat díját előre kifizetni kívánja, ezt a czim előtt meg kell jelölnie következőkép: *(RP)*; ha pedig sürgős választ kíván: *(RPD)*.

Távirati vételjelentés fizetés. A ki táviratának kézbesítéséről kíván jelentést, a czim elé kell irnia, ha táviratilag kívánja az értesitést *(PC)*, ha posta útján *(PCP)*.

Sürgős távirat. A ki táviratának sürgős kezelését kívánja, a czim elé kell irnia *(D)* jelt; ily táviratok zöld táviratürlapra irandók.

Összeolvasott távirat. Ha valaki óvatosságból táviratát megcsonkitás ellen biztositani akarja, ezt legczélszerübben ugy éri el, ha összeolvasandó táviratot ad fel, ez esetben a czim elé *(TC)* jelt kell irnia.

Utánküldendő távirat. A távirat feladója kivánhatja, hogy távirata, ha a czímzett elutazott volna, neki utána küldessék oda, hol a czímzett a lakásán kapott értesités szerint tartózkodik; ez esetben a czim elé kell irnia *(FS)* jelt. A helyet, a hova a távirat czimzettnek utána küldessék, a feladó előre is megjelölheti ily alakban: „*(FS)* Horváth Ferencz Debreczen, Szatmár“; mely esetben távirata előbb Debreczenbe küldetik s ha a czimzett ott nem található, Szatmárra.

Több czimü távirat. A táviratok czimezhetők több czimzettnek egy helyre vagy egy czimzettnek ugyanazon egy helyre, de különböző lakásra; a czim elé ily esetben *(TM)* irandó, megtoldva a czimek számát jelző számmal. A czim pl. következőkép irandó: 1. *(TM2)* „Okolicsányi Györgynek Sándor-utcza 15. sz., Almási Péternek Köztelek Budapest.“ 2. *(TM2)* „Almási Péternek Köztelek, Rókuskórház Budapest.“

Küldönez-fizetés. Ha czimzett nem lakik a távirdahivatal székhelyén és a feladó a táviratot küldönczczel kívánja kézbesittetni, a távirat feladója, tekintet nélkül a távolságra, a belföldi forgalomban 1 korona egységes küldönczdijat köteles fizetni; mely dijért a távirat czimzettnek pótdij beszedése nélkül kézbesittetik. A czim elé *(XP)* irandó. Külföldre intézett táviratok után a küldönczdijat akár a feladó, akár a czimzett fizetheti. Ha a feladó kívánja fizetni, küldönczdij fejében bizonyos összeget letétbe kell tennie, melyből, ha a küldönczdij megtudatik, a letett összeg többlete vissza fizettetik. E táviratok czime elé *(XPP)* vagy *(XPT)* irandó a szerint, hogy postával vagy táviratilag kivántatik a küldönczdij közlése. Postai közlésért Ausztria és Bosz.-Herczegovinába nem kell fizetni, egyéb külföldre 50 ft. Távirati közlésért 10 szavu távirat díját.

(Mp.) **saját kezéhez czimzett,** *(St)* **kiigazító fizetett hivatalos táviratjele.**

Nyitva kézbesitendő távirat. Azt is kivánhatja a feladó, hogy távirata nyitva kézbesittessék; ez esetben a czim elé *(RO)* jelt kell irnia.

Postán ajánlva. Ha a feladó azt kivánja, hogy távirata az utolsó távirdától a rendeltetési helyig postán ajánlva küldessék, ez esetben a czim elé *(PR)* jelt kell irnia.

Mindezen emlitett jelek zárjel között a czim elé irandók.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Táviratok dija. Belföldön 10 szóig 60 fillér, minden további szóért 6 fillér. Helyi forgalomban 20 szóig 40 fillér, azontúl szavankint még 2—2 fillér.

Válasz fizetés 10 szóért (a czim előtti *(RP)* ennyit jelent) 60 f. Lehet 10 szónál többért (legfeljebb 30) is megfizetni a választ; ez is a czim előtt jelölendő meg pl. „*(RP 15)*“ s 15 szóért kell megfizetni a választ is.

Vételjelentésért egy 10 szavu táviratdija számitandó, 60 fillér. Postai vételjelentésért a feladó 50 fillért fizet.

Sürgős táviratért az egyszerü dijnak háromszorosa fizetendő. (Áll a válaszra is.)

Az összeolvasásért az egyszerü táviratdijához még annak negyed része hozzászámitandó.

Többczimért: az egyszerü táviratdijához 100 szavankint még annyiszor 50 fillér számitandó, a hányszor egynél több czim van a táviratban.

Az utánküldésért járó dijakat a czimzett fizeti, nem fizetés esetén a feladó.

Táviratok dijazása. A táviratok a szavak száma szerint dijaztatnak meg; mind az, a mit a feladó felir, hogy az táviratoztassék, a dij megállapitásánál számitásba jön; a czim elé irt különféle megjelölések szintén, (egy-egy szónak) számittatnak. Minden különálló szó, betü vagy számjegy egy-egy dijszót képez. Egy dijszó 15 betüből állhat, az ennél hoszszabb szavak 30 betüig két, azonfelül három dijszónak számitandók; a számjegy csoportok 5 jegyig egy, 10 jegyig két, 15 jegyig három dijszónak számitandók s igy minden további 5 jegy még külön egy dijszót képez; a számjegyek közt előforduló pontok, vesszők, a törtjel, ugyszintén a számokhoz tartozó sorszámképző betük külön-külön számjegynek számitandók. (Példa: „1868/69-ik“ ezen csoportban van 9 jegy, tehát két dijszó; „2000“ 1 dijszó; „20.000“ már két dijszó, mert 6 jegyből áll, „6-ik“ egy dijszó, „6-án“ két dijszó.)

Idéző jel („“) zárjel () aláhuzás ——— külön egy-egy dijszót képez és dijaztatik.

A szavaknak a nyelvszabályokkal vagy szokásokkal ellenkező egybeirása, megengedve nincs; az igy összeirt szavak annyi dijszónak számitandók, a hány szóból állanak, pl. „holnapeste“ két szónak számitandó. Kivételt képeznek a város, személynevek, piaczok, utczák, a betükkel kiirt számnevek stb., melyek — feltéve, hogy 15 betünél többől nem állanak, — egy dijszónak számitandók, ha a feladó egybe irta. A rendeltetési hely a czimben, ha 15 betünél több is és elválasztva van is irva, pl.: „Hódmező-Vásárhely“ egy dijszót képez. A hiány-, vagy kötjel által elválasztott szavak megannyi külön szónak számitandók. Római számjegyek nem táviratozhatók, minélfogva ezek más alakban irandók, igy: „római 5“ és ez két dijszónak veendő.

Telefon utján feladott táviratok dija. A „nyilvános telefonállomások“-nál feladandó táviratokért a fentebbiek szerint kiszámitandó távirási dijon felülfizetni kell még 10 fillért a távirat közvetitésért, 20 fillért a nyilv. távbeszélő használatáért és 10 ft a távirat ürlapért, melyre a táviratot a távirat közvetitő telefon-állomás irja (Budapesten 20+20+10 = 50 ft).

A telefon-hálózat előfizetői, kik saját telefonjaikon mondják be táviratkaikat, a rendes távirási dijon felül 10 ft és az ürlapért 10 ft fizetnek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hatóságoknak szóló táviratok. A hatóságoknak, hivataloknak, bíróságoknak szóló táviratokra, ha a tartalom bélyegköteles, tartozik a feladó a frankojegyeken kivül, még 1 koronás pénzügyi bélyeget is felragasztani.

Távirási dijak lerovása. A 100 koronán alóli távirási dijakat frankojegyekkel kell leróni, a frankojegyeket azon papirra kell felragasztani, melyre a távirat irva van; ha távirat-űrlap használtatik, ennek felső közép részére s ha itt elegendő hely nincs, a táviratlap hátsó oldalára.

Vevények. A ki táviratáról vevényt kiván, ezért külön 10 f kell fizetnie, mely frankojegyben a vevényre ragasztatik és lebetüztetik.

Kézbesithetlen táviratok. Ha valamely távirat bármely okból nem kézbesithető, a czimállomás ezt visszajelenti.

Külföldre szóló táviratok. Az *európai forgalomban* a szavak hasonló módon számittatnak, mint a belföldön; a dijak azonban alapdijból és a szódijból állanak s ép ugy rovatnak le, mint a belföldre szóló táviratoknál. Az alapdij az európai forgalomban 60 f, a szódij pedig a következő táblázatban van kimutatva:

Az ország neve	Szó-dij fillér	Az ország neve	Szó-dij fillér	Az ország neve	Szó-dij fillér
Belgium	21	Luxemburg . . .	21	Oroszország . .	24
Bulgária	16	Malta	37	Portugália . . .	33
Dánia	21	Montenegro . .	9	Románia	9
Francziaország .	16	Nagybritannia .	26	Spanyolország .	28
Gibraltár . . .	33	Norvégia	32	Svájcz	9
Görögország . .	41	Olaszország*) .	8	Svédország . . .	24
Hollandia . . .	19	„ .	16	Törökország . .	28

*) Magyarországnak Fiume területén, Modrus-Fiume és Lika-Krbava megyében levő állomásaitól – Olaszországnak, a Pó, Ticino és a Lago Maggiore által határolt részébe.

A 60 f alapdijhoz hozzáadandó még a megfelelő szódij annyiszor, a hány dijszó a táviratban van.

Ausztriába, Bosznia-Herczegovina, Németország és Szerbiába szóló táviratoknál a dijszabás ugyanaz, mint a belföldön. Eltérés annyiban van, hogy a Németországba szóló küldönczös táviratok után 50 f küldönczdijat fizet a feladó. Szerbiába küldönczös távirat nem küldhető. Ausztria, Bosznia-Herczegovinára nézve a külföldre szóló küldönczös táviratok szabályai mérvadók.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Kivonat a vasutak gyors- és teheráru dijszabásából.

I. Általános határozmányok.

A vasutak szállitási kötelezettsége. A vasutak az 1892. évi XXV. t.-czikkel beczikkelyezett üzletszabályzat értelmében mindenféle nyersterményt vagy iparczikket kötelesek fuvarozás végett elfogadni, mely a szállításra alkalmas, nincs postai kényszernek alávetve és elfuvarozására a vasuti szállitási eszközök elégségesek.

Fuvarlevél. A feladó által minden küldeményről és pedig 38 klmt. távolságig 2 filléres, azon tul 10 filléres fuvarlevél állitandó ki. A fuvarlevél kiállitásánál különös gond forditandó a pontos czimzésre, (a vezeték- és keresztnév, lakhely, utcza, házszám és a vasuti állomás) mert a helytelen vagy elégtelen czimzésből eredő következményekért a feladó felelős.

Ugyancsak pontosan jelölendő meg a fuvarlevelen a feladandó küldemény jele, száma, neme (láda, rekesz stb.) és különösen tartalma, mivel a vasutnak jogában áll a helytelen vagy hiányos bevallással feladott küldeményekért birságképen u. n. fuvardijpótlékot beszedni még akkor is, ha ezen bevallás nem rosszhiszeműleg, tehát nem a vasut megkárositása czéljából történt.

A feladandó áruk a szerint a mint gyors- vagy teheráruként szállitandók, vörös szegélyü, vagy tiszta fehér fuvarlevéllel adandók fel. Fuvarlevél nyomtatványok minden vasuti állomáson megszerezhetők.

Gyorsáruk. A gyorsáruk, tekintettel arra, hogy ezek szállitási határideje sokkal rövidebb mint a teheráruké, magasabb dijtétel alá esnek. Legcsekélyebb suly 5 klg. A fuvardij a tényleges suly után számittatik, ugy azonban, hogy a suly 5 illetve 10 kilogrammra kikerekittetik.

Teheráruk. A teheráruk darab vagy kocsirakományi áruk. Darabáruk azok, melyek kisebb mennyiségben adatnak föl s melyek a dijszabásba foglalt áruosztályozás szerint az I-ső vagy II-ik rendes osztályba tartoznak.

Ezeket a vasut föltétlenül tartozik megmérlegelni, illetve a mennyiben feladó a sulyt a fuvarlevélbe már bejegyezte volna, utánmérlegelni és ugy a fuvarszekerekről le- és fel, mint a vasuti kocsikba is be illetve kirakni is a vasut kötelessége.

A fuvardij az áru tényleges sulya, de legalább 30 klgmnyi suly után számittatik, mely mindig teljes 10 klgramra kikerekittetik.

Kocsirakományi áruk azok, melyek a dijszabásban foglalt áruosztályozás szerint (l. 80. oldalt.) az *A.*, *B.* vagy *C.*, illetve 1., 2. vagy 3. külön dijosztályba tartoznak s melyeknél a fuvardij az *A.* osztályba tartozó áruknál legalább 5.000 klg., a *B.* és az 1. külön dijszabásba tartozóknál 10.000 klg., a *C.*, valamint a 2. és 3. külön dijszabásba tartozóknál pedig a kocsi raksulya után számittatik.

Dijtételek. A m. kir. államvasutak hálózatán, ide nem értve az általa kezelt helyi érdekü vasutakat a fuvardijtételek 100 kg.-ként o. é. fillérben 10 klméterről 10 klméterre vannak megállapitva. Ezen dijtételekben a magyar szállitási adó, valamint a kezelési illeték már benfoglaltatnak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Feladó vevény. Fuvarlevél másodlat. Mihelyt a vasut a küldemények szállíthatóságát megvizsgálta s azokat fuvarozás végett az egyidejüleg beszolgáltatott fuvarlevéllel együtt átvette, tartozik a fuvarlevelet feladási kelet bélyegzővel ellátni, a küldeményt azonnal elszámolni s ugy az átvétel mint az elszámolás megtörténtének bizonyitékául a feladónak darabáruknál feladó vevényt, kocsirakományi áruknál pedig fuvarlevél másodlatot kiszolgáltatni.

A kocsirakományi árukra nézve megjegyzendő, hogy a fuvarlevél másodlatok, melyeken a vasut a küldemény átvételét elismeri, mindig a feladók által, az eredeti fuvarlevelekkel egyidejüleg szolgáltatandók be.

Díjszámitás. Díjszámitás tekintetében van fuvardij és vannak mellékilletékek. A fuvardij az az összeg, melyet az elszámolandó küldemény díjtétele a sulymennyiség összeszorzásával eredményez. Mellékilletékek pedig: fuvarszekérről való le- és felrakási illeték (100 kgként 2 f, de küldeményenként legalább 4 f) vasuti kocsiba való be-, illetve abból való kirakási illeték a szerint, a mint azt a díjszabási határozmányok szerint a fél tartozik berakni s helyette a vasut végzi (100 kgként 2 f); daru illeték, ha oly nehéz tárgy szállításáról van szó, melynek berakását daru segélyével kell eszközölni 100 klgként 4 f, ha pedig a feladási állomáson daru nincs s azt más állomásról kell oda szállitani, a daru megrendelése alkalmával előlegesen 20 K; mérlegdij: ugy gyors, mint teher darabáruknál 100 klgként 4 f. Kocsirakományi áruknál pedig vágány-hidmérlegen mérlegelve 1 K 20 f.

A mérlegdijra nézve megjegyzendő, hogy ha feladó a feladandó darab vagy kocsirakományi áru sulyát a fuvarlevelen kitüntette, ezen dijat a vasut csak akkor számithatja fel, ha az utánmérlegelés eredménye első esetben a fél által bejegyzett sulylyal szemben 1%, illetve második esetben 5%-nál nagyobb eltérést mutat.

A számlálási illeték. Ez csak kocsirakományi áruknál fordul elő és felszámitható minden megkezdett 10 darab után 10 f, azonban kocsinként legalább 1 K, de legfeljebb 4 K. Feladó vevény és bélyegilleték, minden egyes feladás, tehát fuvarlevél után 8, illetve 10, tehát összesen 18 f.

Fekbér és fekbérpótlék. Gyorsáruknál naponként és darabonként 12 f, teheráruknál oly küldeményekért, melyek nyitott kocsikon szállithatók s melyek a rendeltetési állomáson szabadban raktároztatnak naponként és 100 kgként 0·4 f, egyéb erdőgazdasági nyerstermények vagy feldolgozott ily iparczikkért ugy a feladás, mint a leadásnál is 100 klgként és naponként 3 f, ezenkivül az oly küldeményeknél, melyeknél 100 kgként és naponként 0·4 f szedetik be, fekbérpótlék czimen még a fekbér 10%, a többi árunál annak 20%-a szedetik be.

Kocsiálláspénz. Ez csak kocsirakományi áruk be- vagy kirakásánál szokott előfordulni. A feladandó ily áruk részére a kocsik előre megrendelendők s ha a vasut a megrendelést s a fél által ezzel egyidejüleg lefizetendő 9 K 60 fnyi foglalót elfogadta, tartozik a kocsit a megrendelés idejére pontosan kiállitani; ellenkező esetben tartozik a kocsi álláspénzzel felérő kártérítést fizetni a megrendelőnek. Az elfogadott kocsi megrendelés tehát két oldalu szerződés.

Nehogy azonban az igy rendelkezésre bocsátott kocsik a forgalomból hosszasabb időre kivonassanak, a vasutnak jogában áll a kocsik be-, illetve kirakási határidejét megállapitani, melynek tullépése esetén a fél minden óráért és kocsiért 40 f álláspénzt tartozik fizetni.

A be-, illetve kirakási határidő rendszerint 24 óra, illetve 12 nappali óra, mely feladandó áruknál a kocsi rendelkezésre bocsátá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

sának időpontjától, érkezett, tehát kirakandó áruknál pedig az értesités kézbesitésének, vagy kézbesités szabályszerü megkisérlésének időpontjától számittatik. Ha kirakandó áruknál a kirakási határidőbe vasárnap vagy törvényes ünnepnapok esnek, ezekkel a határidő meghosszabbittatik.

Igy pl. egy kocsirakomány donga szombaton délután 2 órakor értesittetik a czimzettnek kirakás, s illetve átvétel végett. A kirakási határidő az éjjeli időt is beszámitva teljes 24 óra lévén, a kocsi a következő nap, vagyis vasárnap délután 2 óráig kirakandó lenne, mivel azonban a vasárnap a kirakási határidőbe esik, ez hétfő délután 2 óráig meghosszabbittatik.

Ezen rakodási határidő azonban nagy forgalom miatt beálló kocsihiány esetén, a felügyeleti hatóság (keresk. ministerium) engedélyével 6 nappali órára is leszállitható. Ezen korlátozás azonban ugy a hivatalos és napi lapokban, mint külön hirdetményben is közhirré tétetik.

Van továbbá **utánvételi jutalék** is. Ha a vasut a küldemény terhére készpénzbeli előleget nyujt, joga van jutalék czimen az adott előleg $2^0/_0$-át a féltől beszedni, mig ellenben, ha a vasut a behajtás után tehát a küldemény kiváltása alkalmával czimzett által lefizetendő utánvét kifizetését közvetiti, ugy joga van ezen közvetitésért az utánvéti összeg $^1/_2{}^0/_0$-át fölszámitani.

Végül megemlitjük még a **szállitási érdekbevallásért fizetendő díjpótlékot** is. A mellékilletékek ezen neme szoros összefüggésben áll a felmerülő káresetek elbirálásával, mivel ettől függ, hogy a küldemény késedelmes szállitása esetén tényleg szenvedett és különben is hitelesen beigazolandó kár czimen, mekkora kártéritést igényelhet a fél. Ezen díjpótlék minden megkezdett 200 km. után a bevallott összeg 5 ezertőlije, legcsekélyebb illeték azonban 40 fillér.

Ezek után most már szükséges a fuvarozási szerződésből eredő jogviszony fontosabb részét is megismerni.

A vasut és a fél közötti jogviszony. Maga a fuvarlevél két oldalu szerződés, mely mindkét félre, tehát a feladó vagy czimzett és a vasutra nézve jogokat és kötelezettségeket állapit meg. A vasut a küldemény átvétele időpontjától felelős az áru szállitási határidejének betartásáért, valamint az áru értékeért is, mig a félnek kötelessége a szállitás befejezése után ugy a terhelő fuvardijakat, valamint a vasut önhibáján kivül felmerült összes költségeket lefizetni. Addig, mig ezen összegek le nem fizettettek, a vasutat a küldeményre nézve zálogjog illeti meg.

Kocsirakományi áruk feladásánál tartozik a fél a küldemény sulyát a fuvarlevélbe bejegyezni, vagy pedig a fuvarlevélre vezetendő nyilatkozatban a hivatalos sulymegállapitást kérni. Ha sem egyik, sem pedig másik nem történt meg, ugy ez a vasut által való sulymegállapitás iránti kifejezett kivánsággal egyenlőnek tekintetik.

Ugyancsak kocsirakományi áruknál tartozik a fél a vasuti kocsi számát is a fuvarlevél bal sarkán levő megfelelő helyre bejegyezni, mivel ellenkező esetben a vasut fölcserélés vagy elhurczolásból eredő következményekért nem vállal felelősséget.

Kocsirakományi áruk berakásánál feltéve, hogy azokat a díjszabási határozmányok értelmében a fél tartozik berakni, különösen ügyelni kell arra, hogy a teher az egész kocsi felületén egyenlően legyen megosztva, hogy a kocsi tul ne terheltessék s a mennyiben a szállitás nyitott kocsiban történik, hogy a küldemény a lehullás ellen biztositva legyen, mert különben a vasut nem csak hogy nem tartozik a küldeményben netán beálló kárt megtériteni, hanem joga van a szállitó felekkel megtérittetni mindazon károkat, melyek a helytelen rakodás vagy a kocsi tulterhelése esetében a kocsikban

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

rakodó eszközökben vagy pedig a vasut tulajdonát képező más tárgyakban keletkeznek.

A már szállításra elvállalt, tehát a vasut által már átvett küldemény fölötti rendelkezési jog mindaddig, mig azt a czimzett át nem vette, kizárólag a feladót vagy ennek jogszerű engedményesét illeti meg. E szerint feladónak joga van a feladó állomáson a feladóvevény, illetve fuvarlevél másodlat bemutatása mellett kérni, hogy szállítmánya neki visszaadassék, illetve czimére visszaküldessék, útközben eső valamely más állomásra küldessék, vagy pedig a rendeltetési állomáson más, mint a fuvarlevelen megjelölt czimzettnek kiszolgáltattassék. A vasutra ezen rendelkezés nem foganatositásából csak akkor származhat valamely joghátrány, ha beigazolható, hogy a rendelkezés még foganatositható lett volna, mielőtt a küldemény a czimzettnek értesittetett s illetve általa átvétetett volna. Valamely czimzett ellen elrendelt csőd esetén azonban feladó rendelkezési joga megszűnik, mihelyt a küldemény a csődtömeggondnoknak értesittetett.

A vasut a küldemények megérkeztéről az átvevőket irásban értesiteni tartozik, kivéve, ha a küldemény „pályaudvaron marad" megjelöléssel adatott föl, mely esetben az értesités elmarad.

Az értesitőt az átvevő vagy ennek meghatalmazottja, a meghatalmazási jogviszony kitüntetése mellett tartozik aláirni s a mennyiben a vasutnak az aláirás valódisága iránt kételyei támadnának, joga van arról magának meggyőződést szerezni.

Mihelyt az átvevő a fuvarlevelet kiváltotta, ugy tekintet nélkül arra, hogy egyszersmind átvette-e a küldeményt is vagy nem, a rendelkezési, valamint a fuvarlevélből eredő összes jogok már csak őt, vagy jogszerű engedményesét illetik meg. Ily engedmény, mely a fuvarlevél hátlapjára is rávezethető, eltekintve a többi engedményokmányoktól, melyek 1 koronás, illetve II-od fokozatu bélyeglerovás alá esnek, a fuvarlevélre való tekintet nélkül 10 filléres bélyeggel látandó el oly megjegyzéssel azonban, hogy bélyegcsonkitás esetén ötvenszeres birság (5 korona) szedetik be az engedményezőtől a kincstár javára.

Ha czimzett az értesitett küldeményt a fekbérmentes idő lejárta után 8 nap mulva sem váltja ki, a vasut köteles ezen körülményről feladót ajánlott levélben értesiteni s őt küldeménye fölötti rendelkezésre felszólitani. Ha a küldemény gyors romlásnak van kitéve, a vasutnak jogában áll azt minden alakszerűség nélkül elárvereztetni, ha pedig a küldemény a hosszasabb raktározást megtűri, és feladó a fölött nem rendelkezik, a vasut a fekbérmentes idő lejárta után 6 héttel, vagy ha az áru értéke a terhelő költségekre nem nyujtana kellő fedezetet, még előbb is hasonló módon elárvereztetheti.

Ugyanezen eljárást követheti a vasut akkor is, ha czimzett a fuvarlevelet kiváltotta, de a küldeményt nem veszi át. Az árverésből befolyt összegből a vasutat megillető zálogjog alapján első sorban a küldeményt terhelő összilletékek fedeztetnek s csak a fennmaradó összeg bocsáttatik a feladó, illetve átvevő rendelkezésére.

Ha azonban az árverési bevétel a küldeményt terhelő illetékeket nem fedezi, joga van a vasutnak a különbletet a feladó, illetve átvevőtől esetleg birói uton is behajtani. Ebből tehát önként következik, hogy a vasut az ily árveréseket mindig a fél költségére és veszélyére foganatositja.

Az átvevőt vagy feladót, esetleg a jogszerű engedményest a fuvarlevél vagy feladóvevény a következő jogok gyakorlására jogositja:

1. a fuvardij többlet fölvételére vagy visszatérítésének kérelmezésére;

2. a szállitási határidő elmulasztásából eredő kár megtérittetésére;

3. a sérülés vagy sulyhiány által okozott kár, és

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

4. az elveszett küldemények iránti károk megtérítetésére.

A fuvardíj többletet a vasut rendszerint a nélkül, hogy ennek a fél részéről leendő kérelmezését bevárná, 3 hónapon belül kiutalványozza, miről az érdekelt állomások a jogosultat oly megjegyzéssel tartoznak értesiteni, hogy a kiutalt összeg a fuvarlevél, illetve feladóvevény vagy fuvarlevél másodlat beszolgáltatása ellenében kifizettetik. A beszolgáltatandó szállitási okmány nélkül azonban semmi esetre sem téritheto vissza a díjtöbblet. Ha azonban a vasut téves számitás folytán kevesebb fuvardijat szedett be, tartozik erről jogosultat a fizetendő volt illetékek részletezése mellett értesiteni s nevezettet a különblet megfizetésére felszólitani, mire nézve joga van a vasutnak ezt, a fizetés megtagadása esetén birói uton is behajtani. A fuvardij vissza-, illetve megtérítésére vonatkozó mindkét részről emelhető igények azonban bérmentesitett küldeményeknél ennek feladásától, átutalt illetékkel feladott küldeményeknél pedig ennek kiváltásától, számitandó egy év után elévülnek.

A vasut a szállitásra elvállalt gyors- és teheráru küldeményeket tartozik az üzletszabályzat 63. §-ában megállapitott szállitási határidőn belül a fuvarlevélen megjelölt rendeltetési állomásra szállitani. Ezen szállitási határidő, mely a szorosan vett szállitási, kezelési és az esetleges póthatáridőkből áll, gyorsáruknál minden megkezdett 300 km. után 1 nap, a kezelési határidő pedig a távolságra való tekintet nélkül 1 nap; teheráruknál a szállitási határidő az első 100 km. után 1 nap, minden további bár csak megkezdett 200 km. után szintén 1 nap, a kezelési határidő pedig a távolságra való tekintet nélkül 2 nap. Ezeken kivül figyelembe vételnek még az egyes viszonylatokra engedélyezett s külön hirdetménynyel esetről-esetre közzétett póthatáridők is. Ha a vasut az átvevőt a szállitási határidőn belül küldeménye megérkeztéről nem értesiti, illetve azt ki nem szolgáltathatja ugy 1, 2, 3, 4 és 5, vagy ennél több napi késésért ha szállitási érdekbevallás nem történt, kártérités czimen a fizetett fuvardij $^1/_{10}$, $^2/_{10}$, $^3/_{10}$, $^4/_{10}$ és $^5/_{10}$ részét tartozik kiutalni. Ha szállitási érdekbevallás történt, de a jogosult magasabb kárt nem igazol, ugy a vasut az imént emlitett tételek kétszeresét tartozik kártérités czimén fizetni. Ha pedig a jogosult magasabb kárt igazol, a vasut a szállitási érdekként bevallott összegig terjedő kártéritést tartozik fizetni.

Az ez iránti igény azonban a jogosult által csak akkor érvényesithető, ha ezt a helyi- valamint az osztrák- és magyar vasutak csatlakozási forgalmából eredő küldeményekre nézve a küldemény átvételétől számitandó 14 napon belül a vasuthoz irásban bejelenti. A külföldi szállitmányokra vonatkozó késedelmes szállitás iránti kárigények azonban, az igény különbeni elévülése mellett a küldemény átvételétől számitandó 7 nap alatt az illetékes vasutigazgatóságnál irásban bejelentendők. Ha azonban a késedelmet erőhatalom (vis major) okozta, a vasut semminemü kártéritést sem tartozik fizetni.

Sulyhiányok vagy sérülések, ha azok külsőleg felismerhetők, rendszerint a vasut által vagy még a feladó állomáson vagy útközben vagy pedig a rendeltetési állomáson tényálladéki jegyzőkönyv utján megállapittatnak. Az első és harmadik esetben a vasut ezen jegyzőkönyvi megállapitáshoz a feladót, illetve átvevőt s a körülményekhez képest szakértőt is meghivni tartozik. Ha a küldemény csak részben sérült meg, a vasut csak az értékcsökkenés összegét tartozik megtéríteni. Ez minden esetre a jogosult által bemutatandó eredeti áruszámla (Factura) s a körülményekhez képest szakértői vélemény alapján állapitandó meg.

A vasut ily esetekben az elmaradt nyereséget (entgangener Gewinn, lucrum cessans) csak akkor tartozik megtéríteni, ha a jogosult bebizonyitja, (keresk. törvény 272. §.) hogy a kár a vasut közegeinek csalárdságából vagy vétkes gondatlanságából keletkezett.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A küldemény átvétele után történt felszólamlásokat a vasut csak akkor veszi figyelembe, ha sérülések s illetve sulyhiányok külsőleg nem voltak felismerhetők s ha ezek az átvételtől számitandó 7 napon belül, az átvevő irásbeli jelentése alapján a vasut által jegyzőkönyvileg, vagy pedig birói szemle utján megállapittatnak. Ily esetben azonban a vasut csak akkor tartozik a kárt megtéríteni, ha a jogosult bebizonyitja, hogy a kár, illetve a sérülés az átvétel és kiszolgáltatás közti időben keletkezett.

A vasut által szállitás végett átvett küldemények csak akkor tekinthetők elveszetteknek s tehát a jogosult csak akkor követelheti a küldemény teljes értékének megtérítését, ha azt a vasut a szállitás határidő lejártától számitandó 4 hét elteltével sem szolgáltathatja ki. Ez esetben a jogosult a feladóvevény vagy fuvarlevél másodlat, illetve az eredeti fuvarlevél beterjesztése mellett tartozik a küldemény értékét is, vagyis azon értéket bizonyitani, melylyel ugyanazon faju és minőségü áru a feladás helyén és idejében birt, a mi legczélszerübben az eredeti áruszámla bemutatásával történik meg.

Az ily igények, feltéve, hogy a vasut kártérítési kötelezettségét nem ismerte el s az egyezség vagy birói uton sem állapittatott meg, a szállitási határidő lejártától számitandó egy év leteltével elévülnek, ha azonban a jogosult a vasut terhére a csalárdságot beigazolhatja, az igény csak három év leteltével évül el.

II. Áruosztályozás.

Gyorsáruk. A gyorsáruk a dijtételek alkalmazása tekintetében három osztályba soroztatnak: a közönséges, mérsékelt és különösen mérsékelt gyorsáruk osztályába.

Az erdőgazdasági termékek közül, ha gyorsáruként szállittatnak:

a mérsékelt gyorsáruk osztályába soroztatnak: az áfonya borokabogyó, gesztenye, málna, mogyoró, szeder, szamócza, lecsüngő vad és vörös áfonya; továbbá az erdőgazdasági czélokra szolgáló erdei vetőmagvak és tölgymakk;

a különösen mérsékelt gyorsáruk közé a használt ládák kosarak és zsákok.

Teheráruk. A teheráruknál a dijtételek alkalmazása tekintetében a következő osztályok vannak: I. osztály, II. osztály, *A.*, *B.* és C kocsi rakományi osztály, I., 2., 3. külön dijszabási osztály, és a terjedelmes áruk osztálya. A m. kir. államvasutaknál ezeken kivül vannak kivételes dijszabások, melyek közül az erdőgazdasági termékekre főleg az I és II. kivételes dijszabás alkalmaztatik.

Hogy az erdőgazdasági termékek ezen osztályokba miként vannak beosztva, az a 81. oldalon kezdődő táblázatos jegyzékben van kitüntetve. Megjegyezzük azonban, hogy ebben a jegyzékben az I. teheráru osztályba tartozó czikkek nincsenek felsorolva. Azok az erdőgazdasági termékek tehát, melyek a 81—88. oldalokon közölt jegyzékben nem fordulnak elő, a teheráruk I. (rendes) osztályába tartozóknak tekintendők. Ezek után a m. kir. államvasutakon a 89. oldalon közölt dijszámitási táblázat I. teheráru osztályánál kitüntetett dijak fizetendők.

A II. osztályba sorozott áruk után bármely mennyiség feladása esetében ezen osztály dijtételei alkalmaztatnak.

Az *A.* osztályba sorozott áruk után ezen osztály dijtételei csak fuvarlevelenként és kocsinként 5.000 kg.-nál nagyobb mennyiség feladása esetében alkalmaztatnak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Ha fuvarlevelenkint 5.000 kg.-nál kisebb mennyiség adatik fel, ezen osztálybeli árukért is a II. osztály dijtételei fizetendők. Az ekként kiszámitott dij azonban az *A.* osztály tételei szerint 5.000 kg. után felszámitott dijnál magasabb nem lehet.

A *B.* osztály és az 1. külön dijszabás dijtételei az ezen osztályba sorozott áruknál csak akkor alkalmaztatnak, ha fuvarlevelenként és kocsinként legalább 10.000 kg. adatik fel, vagy a dij ezen mennyiség után fizettetik. A *C.* osztály és a 2. és 3. külön dijszabás tételei pedig csak akkor alkalmaztatnak, ha az ezen osztályba sorozott árukért a rendelkezésre bocsátott kocsi egész raksulya után fizettetik a dij. Kivételt képeznek az abroncsok, a fagyapju, rőzse és rőzseseprű, fakéreg (cserkéreg nyersen és őrölve.) Ezek után teljes kocsirakományokért is mindig csak 10.000 kg. után számittatik a dij 5.000—10.000 kg. feladása esetében a C. illetve 2. és 3. külön dijszabási osztálybeli áruknál a *B.* osztály dijtételei, 5.000 kg.-nál kisebb mennyiség feladása esetében pedig a II. osztály dijtételei alkalmaztatnak.

A terjedelmes áruk osztályába sorozott czikkek egy részénél bármely mennyiség feladása esetében ezen osztály dijtételei alkalmaztatnak, más részénél ellenben csak abban az esetben, ha 5.000 kg.-nál kevesebb mennyiség adatik fel. (Hogy az erdőgazdasági czikkek közül, melyek melyik csoportba vannak besorozva a következő jegyzékből vehető ki.)

Az I. kivételes dijszabás (a m. kir. államvasutaknál) csak teljes kocsi rakományokra alkalmaztatik. Kisebb mennyiség feladása esetében az előbb emlitett osztályok dijtételei közül azok az osztályoké alkalmaztatnak, a melybe az illető czikkek a következő jegyzék szerint sorozva vannak.

Ugyanez áll a II. kivételes dijszabásra.

Végül még szükségesnek tartjuk megemliteni a refactiát vagyis azon dijvisszatéritést, mely bizonyos feltételekhez van kötve. A refactia engedélyezésére a vasutakat ama nemzetgazdasági alapon nyugvó törekvés inditja, hogy az eredeti termelők áruczikkeik részére a lehető legolcsóbb módon a legjobb piaczot megszerezhessék maguknak. Különösen indokolt a refactia engedélyezése oly áruczikkekre nézve, melyek értéke a hosszu szállitási vonalra eső magas fuvardijakkal nem áll arányban s a melyek egyáltalában csakis refactia igénybe vételével bocsáthatók forgalomba.

A vasutakat azonban ily refactiák engedélyezésére más okok is inditják és pedig a párhuzamos vasuti vonalak versenye, főkép pedig a vizi verseny.

A vizen való aránylag igen olcsó szállitással szemben a vasutaknak meg van az az előnye, hogy a szállitás sokkal gyorsabb s igy hogy ezen előny a vizen való olcsó szállitást ellensulyozhassa, kénytelenek a vasutak a fuvarozást refactiák engedélyezésével olykép mérsékelni, hogy az áruczikkek vasuton való szállitását lehetővé tegyék.

A refactia engedélyezését bárki és bármily viszonylatban szállitott árukra nézve kérheti. Engedélyezés esetén a vasutak föltételül kikötik, hogy a kedvezményezett tartozik a refactiát élvező áruczikkből bizonyos meghatározott idő alatt bizonyos mennyiséget szállitani s éppen ezért a rendes és az engedélyezett kedvezményes fuvardij közti különbleteket a vasutak a feladó vevények illetve a fuvarlevél másodlatok bemutatásával csak akkor téritik vissza a feladónak, ha emlitett fuvarokmányokkal beigazolja, hogy az engedélyezés feltételéül megállapitott mennyiséget tényleg elszállitotta.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Az áruosztályozás jegyzéke az erdőgazdasági termékeket illetőleg a következő

A dijszabás áruosztályozásának tétele	Áruczikk	Osztályozás		
		Fuvarlevelenként 5.000 kg.-nál csekélyebb	Fuvarlevelenként és kocsinként legalább	
			5.000 kilogram	10.000 kg. illetve a kocsi rakszilyával egyenlő
		mennyiségért való dijfizetés esetében		
—	Abroncsok fából, hordókhoz (összekötve)	Terjedelmes	A.	2. külön dijsz.
B. 6.	Bogyók, frissek és aszaltak: áfonya-, bodza-, boroka-bogyók, málna, szamócza, szeder, vörös áfonya (csak csomagolva) . . .	II.	A.	A.
C. 15.	Csergubó (gallus) (5.000 kgr.-nál nagyobb mennyiségben csomagolatlanul csak „nyilatkozat“ alapján vétetik fel)	II.	A.	A.
C. 19.	Cserző anyagok: gubacs, gubacsliszt (csak csomagolva vétetik fel)	II.	A.	B.
D. 3.	Dió (csak csomagolva)	II.	A.	A
E. 8.	Erdei fák (csomagolatlanul is felvétetnek)	II.	II.	II.
	Erdeivetőmagvak (l. Magvak).			
F. 1.	Fa, gerenda-, deszka-, padló- és tuskóalakban, durván előkészitve is a közép-európai erdőkben nem honos fanemekből (csomagolatlanul is felvétetnek)	II.	A.	A.
F. 2.	Fa, az F. 1. alá tartozó fanemek kivételével:			
	1. fatörzs és sudarfa (durván faragva, hasitva, vagy vagdalva is), hasáb és dorongfa, valamennyi 2·5 *m.* hosszuságon tul;			
	2. hordódonga és hordófenék; abroncsfa; kosárfonó- és tutajkötő-füz;			
	3. fürészelt fa: *a)* szögletes, é. p. gerendák, szarufák, léczek, párkányléczek; *b)* széles, e. p. padlók, palánkok, párkányfák, deszkák			

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A díjszabás áruosztályozásának tétele	Áruczikk	Osztályozás		
		Fuvarjeveleniként 5.000 kg.-nál cseklyebb	Fuvarleveleniként és kocsinként legalább	
			5.000 kilogram	10.000 kg., illetve a kocsi raksulyával egyenlő
		mennyiségért való díjfizetés esetében		
	(az utóbbiak gyalulva és hornyolva is, kivéve a hangszerlapokat, ezeket lásd H. 18. tétel alatt), továbbá padlódeszkák, szegélyfák és szegélydeszkácskák, redőnydeszkácskák is, gyalulva és hornyolva; 4. hanga- és rőzseseprű; 5. vegyészetileg előkészített fák, mint táviró oszlopok stb.; 6. keréktalpak és küllők, faládák (ha legalább 4 darab van egymásba rakva), zsindelyek, szitaabroncsok, szitakeretek és szitakéreg, dobozkeretek, hajószögek, faszögek és faszögecsek, durván kinagyolt puskaagyak, szivarláda deszkák, szerszám- és bognárfa, varga fahasiték, fadrót, egyátalában minden a kézmű- és iparüzlethez durván előkészített fa (kivéve a hangszerfát, gyalult hangszerlapokat és enyvezett hangszerkrényeket; ezeket lásd H. 8.) (Csomagolatlanul is)	II.	A.	2. külön díjsz.
F. 3.	Fa, az 1. és 2. tétel alá esők kivételével: 1. fatörzs és sudarfa durván megfaragva, hasitva vagy vagdalva is, valamint hasáb- és dorongfa, valamennyi 2·5 *m.* hosszuságig; 2. tuskók és czövekfák; 3. rőzsefa (seprű rőzse, galyak, kötegekben és nyalábokban) és rőzsekéve; 4. vasuti talpfák nyersen vagy telitve;			

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A dijszabás áruosztályozásának tétele	Áruczikk	Osztályozás		
		Fuvarlevelenként és kocsinként legalább		
		Fuvarlevelenként 5.000 kg.-nál cseklyebb	5.000 kilogram	10.000 kg., illetve a kocsi rakszulyával egyenlő
		mennyiségért való dijfizetés esetében		
	5. széldeszkák (6·3 *m.*-nél nem hosszabbak ;			
	6. bányászati czélokra szolgáló következő fák: fatőrzsek és gyámfák, talpgerendák, ászokfák, kérges deszkák, kérges czölöpök, valamennyi 6·3 *m.* hosszuságig ; vékony deszkácskák 1·5 *m.* hosszuságig ;			
	7. pálczák és deszkácskák tülevelü és bükkfából 1·25 *m.* hosszuságig, kidolgozatlanul ;			
	8. köszörülésre szánt fa, csak a cellulose vagy papapiros anyaggyárak részére rendelve s ehez képest az ily gyárakhoz czimezve, 6·3 *m.* hosszuságig ;			
	9. faburkolat koczkák . . . . (Csomagolatlanul is felvétetnek.)	II.	A.	C.
F. 4a.	Fa az F. 3. alá tartozó, 6·3 *m.* hosszuságon tul (csomagolatlanul is)	II.	A.	2. külön dijsz.
	Ha a szállításhoz egy kocsinál több használtatik, egyes küldemények feladásánál a másfélszeres suly után az I. osztály dijtétele alkalmaztatik. Kocsirakomány feladása esetében, ha csak egy kocsi rakatik meg, a megrakott kocsi után a C. osztály dijtétele, a második és esetleg többi kocsikért pedig kocsinként és kilométerenként 8 kr fizetendő. Ha két kocsi használtatik, a küldemény tényleges sulyu, de legalább 10.000 kg. után az *A.* osztály dijtétele, a további kocsikért pedig kocsi- és kilométerenként 8 kr. illeték jár. Ha azonban a dij a két			

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A díjszabás áruosztályozásának tétele	Áruczikk	Osztályozás: Fuvarlevelenként 5.000 kg.-nál cseklyebb	Fuvarlevelenként és kocsinként legalább: 5.000 kilogram	Fuvarlevelenként és kocsinként legalább: 10.000 kg. illetve a kocsi raksulyával egyenlő
		mennyiségért való díjfizetés esetében		
	használt kocsi teljes raksulya után fizettetik, a 3. és esetleg 4. kocsiért semmiféle illeték nem fizetendő, a díj ez esetben a *C.* osztály szerint számittatik fel.			
F. 5.	Fa 19 *m.*-nél hosszabb tárgyaknál a díjak szintén az előbbi tételnél mondottak szerint számittatnak fel, de a felvétel csak a feladási állomás igazgatóságának engedélyével történhetik meg. Ha az F. 2. vagy F. 3. tétel alá tartozó mű- és haszonfánál a szállitási díj nem a használt kocsi raksulya után számittatik és a küldemény sulyának kipuhatolása lehetetlen, akkor egy m^3 keményfa sulya 950 *kg.*-nak, egy m^3 puha fáé pedig 630 *kg.*-nak vétetik.			
F. 6.	Faanyaglemez, enyvezett és papirlemez faanyagból nem enyvezve, de simitva (satinirt). (Összekötve is felvétetik) . . .	II.	A.	B.
F. 7.	Faáruk, közönségesek (a páczolt, festett, kenczézett, fényezett faáruk kivételével). Ide tartoznak a fataligák megvasalva, favedrek vas- vagy rézfogantyuval, keményfából készült faládácskák is. (Az utóbbiak ládákba csomagolva, a többiek összekötve is felvétetnek)	II.	A.	A.
F. 8.	Facsemeték, erdeiek, ládákba vagy bálokba csomagolva. Az erdei facsemeték és szederfacsemeték, gyümölcsfa vadonczok és oltványok a m. kir. államvasutakon február 1-étől november 1-éig feladva a XIV. kivételes díjszabás szerint, bármely mennyiségben	A.	A.	A.
F. 9.	Facsövek	II.	A.	A.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A díjszabás áruosztályozásának tétele	Áruczikk	Osztályozás		
		Fuvarlevelenként 5.000 kg.-nál csekélyebb	Fuvarlevelenként és kocsinként legalább	
			5.000 kilogram	10.000 kg.-ra illetve a kocsi raksulyával egyenlő
		mennyiségért való díjfizetés esetében		
F. 10.	Faeczet (csak csomagolva vétetik fel)	II.	A.	A.
F. 11.	Faforgács sör- és eczetderitéshez (5000 kg.-on felül csomagolatlanul is „nyilatkozat“ nélkül vétetik fel)	II.	A.	B.
F. 12.	Fagyapju, farostok (5.000 kg.-on felül csomagolatlanul „nyilatkozat“ nélkül is elfogadtatik, de a feladónak a nyitott kocsikat be kell födni.— 5.000 kg.-on alul préselt bálokban egyéb csomagolás nélkül is felvétetik és fedett kocsikban szállittatik . .	II.	A.	C.
F. 13.	Fahamu, kilugozatlanul . .	5.000 kg.-on felül csomagolatlanul is, de akkor az átvevő által saját költségén rakandó ki.		
		II.	A.	C.
F. 14.	Fahamu, kilugozva.			
		II.	A.	B.
F. 15.	Faliszt, (5.000 kg.-on felül csomagolatlanul nyilatkozat nélkül is felvétetik, de a kocsit a feladónak be kell födni)	II.	A.	C.
F. 17.	Famész (tisztátalan faeczetsavas mész). Csak csomagolva	II.	A.	B.
F. 18.	Fapapiranyag (köszörült faanyag, fapép, fasejtanyag, cellulose) lemez alakban is (az enyvezett papirlemezek kivételével) (csomagolatlanul is „nyilatkozat“ nélkül)	II.	A.	C.
F. 20. F. 21.	Faszén és faszén tégla (5.000 kg.-on alul csak csomagolva vétetik fel, 5.000 kg.-on felül csomagolatlanul is, de a berakásról és kirakásról a feladó-, illetve átvevőnek saját költségén kell gondoskodni . .	II.	A.	I. kivétel a díjaz.
F. 22.	Fatapló (5.000 kg.-on felül csomagolatlanul nyilatkozat nélkül is)	II.	II.	II.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A díjszabás áruosztályozásának tétele	Aruczikk	Osztályozás		
		Fuvarlevelenként 5.000 kg.-nál cseklyebb	Fuvarlevelenként és kocsinként legalább	
			5.000 kilogram	10.000 kg., illetve a kocsi raksulyával egyenlő
		mennyiségért való díjfizetés esetében		
F. 24.	Fenyőfakivonat csepfolyós állapotban (csomagolva)	II.	A.	B.
F. 26.	Fenyőtobozok, felapritva is (5.000 kg.-on felül csomagolatlanul nyilatkozat nélkül is) . .	II.	A.	C.
F. 40.	Föld közönséges, kovafőld, homok, dolomit homok, dolomitliszt és mészkőliszt, lápföld, agyag, porczellánföld, kaolin, pipaföld, kertiföld (5.000 kg.-on felül csomagolatlanul nyilatkozat nélkül, de a kirakásról az átvevőnek kell gondoskodni) . . .	II.	A.	II. kivételes díjsz.
F. 46.	Furnirok (összekötve, nyilatkozat nélkül)	II.	II.	II.
F. 15.	Fürészpor (5.000 kg.-on felül csomagolatlanul, nyilatkozat nélkül is felvétetik, de a kocsit a feladónak le kell takarni és a ki- és berakásról saját költségén gondoskodni)	II.	A.	I. kivételes díjsz.
	Füzvesszö, valamely tegyintézetbe vagy a jászberényi kir. járásbirósági fogházra czimezve Más czimre feladott füzvesszőt illetőleg lásd F. 2. tételt.	B.	B.	B.
G. 7.	Gesztenye, szelid (maroni). (Csak csomagolva.)	II.	II.	II.
G. 9.	Gesztenyefakivonat, (Csak csomagolva)	II.	II.	II.
G. 22.	Gyanta, serfőző-gyanta, kolofonium és fenyő-gyanta is, kivéve a terpentint és a gyógyszeráruk közé tartozó gyantákat (5.000 kg.-on felül csomagolatlanul, de befedett kocsikban) .	II.	A.	B.
H. 8.	Hangszerfák, resonánczfák, (hangszerlapok, hangszekrények). (Csak csomagolva)	II.	II.	II.
H. 13.	Hernyóenyv (csak csomagolva)	II.	A.	A.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A díjszabás áruosztályozásának tétele	Áruczikk	Osztályozás		
		Fuvarlevelenként 5000 kg.-nál csekélyebb	Fuvarlevelenként és kocsinként legalább	
			5.000 kilogram	10.000 kg., illetve a kocsi rakszulyával egyenlő
		mennyiségér való díjfizetés esetében		
K. 34.	Kéreg (fakéreg), nyers cserhéj őrölve is, zsákokba csomagolva. A nyers cserkéreg teljes kocsirakományban csomagolatlanul is elfogadtatik, de a feladónak a kocsit be kell fedni és a be- és kirakásról gondoskodni	Terj.	A.	C.
K. 67.	Kövek, mindennemű terméskőalakban, durván faragva, csiszolatlanul, szegélykövek, malomkövek	II.	A.	I. kivételes díjsz.
M. 5.	Magvak, erdei vetőmagvak (csak csomagolva)	II.	II.	II.
	Ha az erdei vetőmagvak erdőgazdasági czélokra szállittatnak és ez a feladáskor a rendeletileg megszabott módon kiállitott s a fuvarlevélhez csatolandó hatósági megrendelő levéllel, illetőleg a hatósági záradékkal ellátott megrendelő levéllel bizonyittatik, a következő osztályozás szerint számittatnak a díjak: *a)* gyorsáruként feladott erdei vetőmagvak és tölgymakk után bármely mennyiségnél a mérsékelt gyorsáruk díjtételei; *b)* teheráruként feladott erdei vetőmagvak után, 5000 kg.-nál csekélyebb mennyiség feladása esetében a II. osztálynak 20%-kal mérsékelt díjtételei, kocsi- és fuvarlevelenként legalább 5000 kg. feladása esetében pedig az A. osztály díjtételei; teheráruként feladott tölgymakk után 5000 kg.-nál csekélyebb mennyiség feladása esetén a II. osztálynak 20%-kal mérsékelt díjtételei, kocsi- és fuvarlevelénként legalább 5000 kg. feladása, vagy ezen sulyért			

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A díjszabás áruosztályozásának tétele	Áruczikk	Osztályozás		
		Fuvarlevelenként 5.000 kg.-nál csekélyebb	Fuvarlevelenként és kocsinként legalább	
			5.000 kilo gram	10.000 kg., illetve a kocsi raksúlyával egyenlő
		mennyiségért való díjfizetés esetében		
	való díjfizetés esetében az A. osztálynak 20%-kal mérsékelt díjtételei.			
M. 8.	Makk (5.000 kg.-on felül csomagolatlanul, nyilatkozat nélkül is) (Erdőgazdasági czélokra szolgáló tölgymakkot illetőleg lásd a M. 5. tételt.)	II.	A.	A.
M. 9.	Makhüvelyek (5.000 kg.-on felül csomagolatlanul, nyilatkozat nélkül is)	II.	A.	A.
M. 31.	Mész, égetett (5.000 kg.-on felül, a be- és kirakásról a felek gondoskodnak)	II.	A.	I. kivételes díjsz.
M. 35.	Mogyoró, mint diók (l. D. 5. tételt).			
—	Szőlőkarók	II.	Á.	I. kivételes díjsz.
T. 4.	Takarók (ponyvák, kocsitakarók)	II.	II.	II.
T. 7.	Tapló (összekötözve)	II.	II.	II.
T. 29.	Tölgyfakivonat (Tanninextract) csepfolyós állapotban .	II.	A.	B.
T. 30.	Tőzeg, tőzegalom, tőzegszén (5.000 kg.-on felül nyilatkozat nélkül, de a feladónak a kocsit be kell takarni)	II.	A.	C.
—	Tűzifa . . . . . A 250 kilométernél nagyobb távolságról bármely állomásra feladott teljes kocsirakományokért további intézkedésig az I. kivételes díjszabás tételei 10%-al mérsékelve alkalmaztatnak. Az ekként 251 kilométerre eső díj ennél csekélyebb távolságokra is alkalmaztatik mindaddig, míg a mérséklés nélkül kiszámított díjtételek alapján olcsóbb szállítási díj nem esik a szállítmányra.	II.	A.	I. kivételes díjsz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

III. A m. kir. államvasutak díjszámítási táblázatai.

A m. kir. államvasutakon a fuvardíjak, melyekbe a szállítási adó is be van foglalva, 100 kg.-ként 10 kilométerről 10 kilométerre vannak megállapítva.

Az ekként megállapított díjtételeket a különböző áruosztályokban és különböző távolságok mellett a következő táblázat mutatja:

Díjszámítási táblázat a gyors- és teheráruk szállítására nézve.

Kilométer	Gyorsáruk		Teheráruk								
						mérsékelt kocsirakományi oszt.					
	közönséges	mérsékelt és különösen mérsékelt	I. osztály (rendes osztály)	II. osztály	terjedelmes áruk	A. osztály	B. osztály	C. osztály és II. külön díjszabás	I-sső külön díjszabás	3-ik külön díjszabás és I. kiv. díjszab.	II. kivételes díjszabás
	Szállítási illeték 100 kgr.-kint fillérekben										
1— 10	41	30	32	28	34	17	11	11	14	10	10
11— 20	59	38	42	36	47	22	14	13	18	10	10
21— 30	85	50	56	46	65	28	19	16	24	13	12
31— 40	111	62	70	56	83	34	23	19	29	15	14
41— 50	137	74	85	67	101	41	27	22	34	18	16
51— 60	163	86	99	77	119	47	31	26	40	20	18
61— 70	189	98	114	88	137	54	35	29	45	23	20
71 80	215	110	128	98	155	60	40	32	51	26	23
81— 90	241	122	142	108	173	66	44	35	56	28	25
91—100	267	134	157	119	191	73	48	38	61	31	27
101—110	293	146	171	129	209	79	52	42	67	33	29
111—120	319	158	186	140	227	86	56	45	72	36	31
121—130	345	170	200	150	245	92	61	48	78	39	34
131—140	371	182	214	160	263	98	65	51	83	41	36
141—150	397	194	229	171	281	105	69	54	88	44	38
151—160	423	206	243	181	299	111	73	58	94	46	40
161—170	449	218	258	192	317	118	77	61	99	49	42
171—180	475	230	272	202	335	124	82	64	105	52	45
181 190	501	242	286	212	353	130	86	67	110	54	47
191 200	527	254	301	223	371	137	90	70	115	57	49
201—210	550	265	313	232	388	142	94	73	120	59	51
211—220	570	275	324	241	404	147	97	76	123	61	53
221 230	590	285	334	249	420	152	101	79	126	63	55
231—240	610	295	344	257	436	157	104	81	129	65	56
241—250	630	305	355	266	452	162	107	84	132	67	58
251—260	650	315	365	274	468	166	111	86	135	69	60
261—270	670	325	376	283	484	171	114	89	138	71	62
271—280	690	335	386	291	500	176	118	92	141	73	64
281—290	710	345	396	299	516	181	121	94	144	75	65
291—300	730	355	407	308	532	186	124	97	147	77	67

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Kilométer	Gyorsáruk		Teheráruk								
	közönséges	mérsékelt és külön mérsékelt	I. osztály (rendes osztály)	II. osztály	terjedelmes áruk	mérsékelt kocsirakományi oszt. A. osztály	B. osztály	C. osztály és 2-ik külön díjszabás	1-ső külön díjszabás	3-ik külön díjszabás I. kiv. díjszab.	II. kivételes díjszabás
	Szállítási illeték 100 kgr.-kint fillérekben										
301—310	750	365	417	316	548	190	128	99	150	79	69
311—320	770	375	428	325	564	195	131	102	153	81	71
321—330	790	385	438	333	580	200	135	105	156	83	73
331—340	810	395	448	341	596	205	138	107	159	85	74
341—350	830	405	459	350	612	210	141	110	162	87	76
351—360	850	415	469	358	628	214	145	112	165	89	78
361—370	870	425	480	367	644	219	148	115	168	91	80
371—380	890	435	490	375	660	224	152	118	171	93	82
381—390	910	445	500	383	676	229	155	120	174	95	83
391—400	930	455	511	392	692	234	158	123	177	97	85
401—410	950	465	521	400	708	238	161	125	179	99	87
411—420	970	475	532	409	724	241	163	127	181	100	88
421—430	990	485	542	417	740	244	165	129	183	102	89
431—440	1010	495	552	425	756	247	167	130	185	103	90
441—450	1030	505	563	434	772	250	169	132	187	104	91
451 460	1050	515	573	442	788	254	171	134	189	106	93
461—470	1070	525	584	451	804	257	173	136	191	107	94
471—480	1090	535	594	459	820	260	175	138	193	109	95
481—490	1110	545	604	467	836	263	177	139	195	110	96
491—500	1130	555	615	476	852	266	179	141	197	111	97
501—510	1150	565	625	484	868	270	181	143	199	113	99
511—520	1170	575	636	493	884	273	183	145	201	114	100
521—530	1190	585	646	501	900	276	185	147	203	116	101
531 540	1210	595	656	509	916	279	187	148	205	117	102
541—550	1230	605	667	518	932	282	189	150	207	118	103
551—560	1250	615	677	526	948	286	191	152	209	120	105
561—570	1270	625	688	535	964	289	193	154	211	121	106
571—580	1290	635	698	543	980	292	195	156	213	123	107
581—590	1310	645	708	551	996	295	197	157	215	124	108
591—600	1330	655	719	560	1012	298	199	159	217	125	109
601—610	1350	665	729	568	1028	302	201	161	219	127	111
611—620	1370	675	740	577	1044	305	203	163	221	128	112
621 630	1390	685	750	585	1060	308	205	165	223	130	113
631—640	1410	695	760	593	1076	311	207	166	225	131	114
641 650	1430	705	771	602	1092	314	209	168	227	132	115
651—660	1450	715	781	610	1108	318	211	170	229	134	117
661—670	1470	725	792	619	1124	321	213	172	231	135	118
671—680	1490	735	802	627	1140	324	215	174	233	137	119
681—690	1510	745	812	635	1156	327	217	175	235	138	120
691—700	1530	755	823	644	1172	330	219	177	237	139	121

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Kilométer	Gyorsáruk		Teheráruk									
	közönséges	mérsékelt és különösen mérsékelt	I. osztály (rendes osztály)	II. osztály	terjedelmes áruk	mérsékelt kocsirakományi oszt. A. osztály	B. osztály	C. osztály és 2-ik külön díjszabás	I-ső külön díjszabás	3-ik külön díjszabás és a kivételes díjsab.	II. kivételes díjszabás
	Szállítási illeték 100 kgr.-kint fillérekben										
701— 710	1550	765	833	652	1188	334	221	179	239	141	123
711— 720	1570	775	844	661	1204	337	223	181	241	142	124
721— 730	1590	785	854	669	1220	340	225	183	243	144	125
731— 740	1610	795	864	677	1236	343	227	184	245	145	126
741— 750	1630	805	875	686	1252	346	229	186	247	146	127
751— 760	1650	815	885	694	1268	350	231	188	249	148	129
761— 770	1670	825	896	703	1284	353	233	190	251	149	130
771— 780	1690	835	906	711	1300	356	235	192	253	151	131
781— 790	1710	845	916	719	1316	359	237	193	255	152	132
791— 800	1730	855	927	728	1332	362	239	195	257	153	133
801— 810	1750	865	937	736	1348	366	241	197	259	155	135
811— 820	1770	875	948	745	1364	369	243	199	261	156	136
821— 830	1790	885	958	753	1380	372	245	201	263	158	137
831— 840	1810	895	968	761	1396	375	247	202	265	159	138
841— 850	1830	905	979	770	1412	378	249	204	267	160	139
851— 860	1850	915	989	778	1428	382	251	206	269	162	141
861— 870	1870	925	1000	787	1444	385	253	208	271	163	142
871— 880	1890	935	1010	795	1460	388	255	210	273	165	143
881— 890	1910	945	1020	803	1476	391	257	211	275	166	144
891— 900	1930	955	1031	812	1492	394	259	213	277	167	145
901— 910	1950	965	1041	820	1508	398	261	215	279	169	147
911— 920	1970	975	1052	829	1524	401	263	217	281	170	148
921— 930	1990	985	1062	837	1540	404	265	219	283	172	149
931— 940	2010	995	1072	845	1556	407	267	220	285	173	150
941— 950	2030	1005	1083	854	1572	410	269	222	287	174	151
451— 960	2050	1015	1093	862	1588	414	271	224	289	176	153
961— 970	2070	1025	1104	871	1604	417	273	226	291	177	154
971— 980	2090	1035	1114	879	1620	420	275	228	293	179	155
981— 990	2110	1045	1124	887	1636	423	277	229	295	180	156
991—1000	2130	1055	1135	896	1652	426	279	231	297	181	157
1001—1010	2150	1065	1145	904	1668	430	281	233	299	183	159
1011—1020	2170	1075	1156	913	1684	433	283	235	301	184	160
1021—1030	2190	1085	1166	921	1700	436	285	237	303	186	161
1031—1040	2210	1095	1176	929	1716	439	287	238	305	187	162
1041—1050	2230	1105	1187	938	1732	442	289	240	307	188	163
1051—1060	2250	1115	1197	946	1748	446	291	242	309	190	165
1061—1070	2270	1125	1208	955	1764	449	293	244	311	191	166
1071—1080	2290	1135	1218	963	1780	452	295	246	313	193	167
1081—1090	2310	1145	1228	971	1796	455	297	247	315	194	168
1091—1100	2330	1155	1239	980	1812	458	299	249	317	195	169

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Kilométer	Gyorsáruk		Teheráruk								
	közönséges	mérsékelt és különösen mérsékelt	I. osztály (rendes osztály)	II. osztály	terjedelmes áruk	mérsékelt kocsirakományi oszt. A. osztály	B. osztály	C. osztály és 2-ik külön díjszabás	1-ső külön díjszabás	3-ik külön díjszabás és I. kiv. díjszab.	II. kivételes díjszabás
	Szállítási illeték 100 kgr.-kint fillérekben										
1101—1110	2350	1165	1249	988	1828	462	301	251	319	197	171
1111—1120	2370	1175	1260	997	1844	465	303	253	321	198	172
1121—1130	2390	1185	1270	1005	1860	468	305	255	323	200	173
1131—1140	2410	1195	1280	1013	1876	471	307	256	325	201	174
1141—1150	2430	1205	1291	1022	1892	474	309	258	327	202	175
1151—1160	2450	1215	1301	1030	1908	478	311	260	329	204	177
1161—1170	2470	1225	1312	1039	1924	481	313	262	331	205	178
1171—1180	2490	1235	1322	1047	1940	484	315	264	333	207	179
1181—1190	2510	1245	1332	1055	1956	487	317	265	335	208	180
1191—1200	2530	1255	1343	1064	1972	490	319	267	337	209	181
1201—1210	2550	1265	1353	1072	1988	494	321	269	339	211	183
1211—1220	2570	1275	1364	1081	2004	497	323	271	341	212	184
1221—1230	2590	1285	1374	1089	2020	500	325	273	343	214	185
1231—1240	2610	1295	1384	1097	2036	503	327	274	345	215	186
1241—1250	2630	1305	1395	1106	2052	506	329	276	347	216	187
1251—1260	2650	1315	1405	1114	2068	510	331	278	349	218	189
1261—1270	2670	1325	1416	1123	2084	513	333	280	351	219	190
1271—1280	2690	1335	1426	1131	2100	516	335	282	353	221	191
1281—1290	2710	1345	1436	1139	2116	519	337	283	355	222	192
1291—1300	2730	1355	1447	1148	2132	522	339	285	357	223	193
1301—1310	2750	1365	1457	1156	2148	526	341	287	359	225	195
1311—1320	2770	1375	1468	1165	2164	529	343	289	361	226	196

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A külföldi pénznemek érték-táblázata.

	Korona értékben K	f
Angolország. Arany: Egy font sterling (L = Livre sterling = 20 Schilling)	23	94
Egy Schilling	1	10
Belgium. Arany- és ezüstérték: 1 franc = 100 centimes	.	95
Dánia. Aranyérték: 1 korona = 100 öre . . .	1	32
Északamerikai egyesült államok. Arany és ezüstérték: 1 dollar = 100 cent	4	92
Eagle-arany = 10 dollár		
Dime = 10 Cent.		
Finnország. Aranyérték: 1 markka = 100 penniä = 1 franc	.	95
Franciaország. Arany és ezüstérték: 1 franc = 20 sous = 100 centimes = ...	.	95
Görögország. Ezüstérték: 1 drachme = 100 lepta =	.	85
Az uj pénzláb szerint 1 drachme = 1 frankkal.		
Ottone-arany = 20 drachme.		
Luxemburg. Mint Belgiumban és Németországban.		
Monaco. Arany és ezüstérték: 1 franc = 100 centimes = ...	.	95
Németalföld. Arany és ezüstérték: 1 forint = 100 cents = ...	1	98
Németország. Aranyérték: 1 mark (Mk) = 100 pfennig = ...	1	17
Norvégia. Aranyérték: 1 korona = 100 öre = .	1	32
Olaszország. Arany és ezüstérték: 1 lira = 100 centesimo = ...	.	95
Oroszország. Ezüstrubel = 100 kopek = . .	3	79
Imperial = 10 rubel aranyban	.	.
Félimperial = 5 aranyrubel	.	.
Arany = 3 aranyrubel	.	.
Portugalia. Aranyérték: Milreis = 1000 Reis =	5	31
Korona 10.000 Reis	.	.
Ezüstpénz: Toasto = 100 Reis	.	.
Románia. Ezüstpénzláb és pedig franczia váltópénzérték:		
lëu = 100 Bani (Para) = ...	.	95
Spanyolország. Arany és ezüstérték: Peseta (Pazetta) = franc = ...	.	95
= 100 Centimos = 100 Centimes		
Svajcz. Egy franc = 100 Rappe = ...	.	95
Svédország. Aranyérték: 1 korona = 100 öre =	1	32
Szerbia. Dinar à 100 Para = ...	.	95
Törökország. Piaster = 40 Para à 3 Asper 100 Cento	.	22

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A törvényes mértékrendszer.

A magyar korona országaiban az 1876. év első napjától kezdve a méter-mérték van alkalmazásban.

E mértékrendszernek alapja a méter, tizes felosztással és többszörözéssel.

a) A hosszmérték egysége a méter.

A méter tizedrésze a deciméter, századrésze a centiméter, ezredrésze a milliméter.

Ezer méter a kilométer, tizezer méter a miriaméter.

b) A térmérték egysége a hektár, mely egyenlő 10.000 □ méterrel.

Megjegyzendő azonban, hogy a méter-mérték behozataláról szóló 1874. évi VIII. törvénycikk 18-ik szakasza szerint a földterület mennyisége jogügyletekben és mindennemű magánjogi okiratban, valamint a telekkönyvi bejegyzéseknél és a földadó kezelésénél a törvényhozás további intezkedéseig, a régi terület-mértékben, azaz kataszteri holdakban (1600 □ bécsi öl) fejeztetik ki; a feleknek azonban szabadságában áll az okiratokban a törvény szerint használt régi mértékhez az uj mértéket is hozzáirni.

c) Az űrmérték egysége a liter, mely egyenlő a köbméter ezredrészével, vagyis egy köbdeciméterrel. — A liter tizedrésze: a deciliter, századrésze a centiliter. Száz liter a hectoliter.

d) A súlymérték egysége a kilogramm.

A kilogramm ezredrésze a gramm. A grammnak tizedrésze a decigramm; századrésze a centigramm; ezredrésze a milligramm. Tiz gramm: a dekagramm. Ezer kilogramm: a tonna.

e) Az erőmérték egysége a lóerő; alatta azon erő értetik, mely 75 kilogrammnak egy másodpercz alatt egy méternyi magasságra emeléséhez megkivántatik.

A méter- és a bécsi mérték közti viszony.

a) Hosszmértékek.

1 méter = 0·52729 öl = 3·16375 láb = 37·965 hüvelyk
1 öl = 1·89648 méter.
1 láb = 0·31608 méter.
1 hüvelyk = 2·6340 centiméter.
1 kilométer = 0·13182 postamértföld.
1 postamértföld = 7·5859 kilométer = 0·75859 miriaméter.

b) Térmértékek.

1 □ méter = 0·27804 □ öl.
1 □ méter = 10.00931 □ láb.
1 ár = 27.804 □ öl.
1 hektár = 1.738 kataszteri hold.
1 □ miriaméter = 1.738 ausztriai □ mértföld.
1 □ öl = 3·5966 □ méter.
1 □ láb = 0·0999 □ méter.
1 □ hüvelyk = 6·9379 □ centiméter.
1 kataszteri hold = 0·5755 hektár.
1 ausztriai □ mértföld = 0·5755 □ miriaméter.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

c) Köbmértékek.

1 köbméter = 0·1466 köböl = 31.6669 kőbláb.
1 hektoliter = 1·5992 pozsonyi mérő = 1·6264 bécsi mérő
1 köböl = 6·8210 köbméter.
1 kőbláb = 0·0316 köbméter.
1 köbhüvelyk = 18·2746 köbcentiméter.
1 pozsonyi mérő = 0·6253 hektoliter.
1 bécsi mérő = 0·6149 hektoliter.

d) Súlymértékek.

1 kilogramm = 1·7855 bécsi font = 2 vámfont.
1 gramm = 0·05714 bécsi lat = 0·06 vámlat.
1 tonna = 17·855 bécsi mázsa = 20 vámmázsa.
1 bécsi font = 0·56006 kilogramm.
1 vámfont = 0·5 kilogramm.
1 bécsi lat = 17·502 gramm.
1 vámlat = 16·666 gramm.
1 bécsi mázsa = 56·006 kilogramm.
1 vámmázsa = 50 kilogramm.

Erdőtermények mértéke a magyar államerdők kezelésénél.

Az erdőtermények mértékének egyöntetű használatára általános megállapodás a magyar erdőbirtokosok közt nem jött létre; a különböző erdőbirtokoknál, a métermérték alkalmazásáról szóló törvény szabványain belől, az egyes favalasztékok képzése különbözően eszközöltetik.

A magyar államerdők kezelésénél jelenleg használatban levő mértékek szabályrendelet által megállapitva, a következők szerint vannak alkalmazásban:

Tutajfa.

A tutajfák a hosszuságra nézve méterenkint, a középvastagságra nézve pedig centiméterenkint osztályoztatnak, s azok felső átmérőire nézve az alábbi határok tartatnak be:

A tutajfának			A tutajfának		
hosszusága	felső átmérője		hosszusága	felső átmérője	
	legalább	legfeljebb		legalább	legfeljebb
méter	centiméter		méter	centiméter	
30	20	30	19	16	22
29	20	30	18	14	18
28	20	30	17	14	18
27	20	30	16	14	18
26	18	26	15	14	18
25	18	26	14	12	16
24	18	26	13	12	16
23	18	26	12	12	16
22	16	22	11	10	14
21	16	22	10	8	12
20	16	22			

Az ezeknél hosszabb tutajfák felső átmérője mindig ugy határoztatik meg, hogy az a tutajba kötés alkalmával eszközölt átfurás vagy bevágás után is megfelelő erős és legalább a 30 méter hosszuságu szálfákra megállapitott felső vastagsággal egyenlő legyen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Minthogy a tutajfa eladásánál csak a guzslyukak, illetőleg a heveder-bevágások közt mutatkozó hosszuság vétetik számításba, ennélfogva a tutajfák oly hosszuságban termeltetnek, hogy azok a berovás után az illető osztálynak megfelelő hosszusággal és felső átmérővel birjanak; s miután továbbá a guzslyukakon, illetőleg a heveder berovásokon kivül eső, és csak a szállítás eszközéül szolgáló szálfavégek az eladásnál számba nem vétetnek, ezek sem a termelési, sem a szállítási bérek megállapításánál nem jöhetnek figyelembe, vagyis a termelési, szállítási stb. bér csak azon fatömeg után térittetik meg, a mely a tettleges eladás tárgyát képezi.

A szálfák köbtartalma **köbméterekben** és ezeknek, az utolsó helyen, a számtan szabályai szerint kikerekitett, századrészeiben határoztatik meg, a hivatalos használatra kiadott „Erdészeti segédtáblák“ szerint.

A közép átmérő átlazó segélyével azon ponton méretik, a hová az illető szálfaosztály egész méterekben megállapitott hosszának fele, a fa vastagabb végén lévő guzslyuk, illetőleg heveder bevágás felső szélétől mérve, esik.

A közép átmérő egész centiméterekben fejeztetik ki, a centiméter tört részei számitáson kivül hagyatnak.

Fürészrönkök.

A fürészrönkök, a mennyiben külön megrendelések vagy szerződések mást nem állapitanak meg, rendszerint **négy, öt** és **hat** méternyi hosszuságban termelletnek.

A csusztatás és usztatás utján szállitandó rönkök, melyeknek végei a megjelölt szállitási mód folytán kisebb nagyobb sérülésnek vannak kitéve, 30 centiméterrel hosszabbra hagyatnak, mely hosszuság a köbtartalom kiszámitásánál tekinteten kivül hagyatik, s melyért sem termelési, sem szállitási bér nem számitható.

A fürészrönkök vastagsági osztályozása az azok vékonyabb végén mért és a tört részek elhagyásával egész centiméterekben kifejezett átmérők szerint történik.

A köbözés a vékonyabb végén mért átmérő szerint az e czélra szolgáló hivatalos köbtábla segélyével eszközöltetik.

Gömbölyü épület- és szerszámfa.

A tutajfához és fürészrönkőhöz nem tartozó gömbölyü épület- és szerszámfa különleges méretei időről-időre szerződések vagy megrendelések által szabályoztatnak.

Álló fák vastagsága mellmagasságban, azaz a fának a földszinétől 1·5 méter magasságban (lejtős helyeken a magasabb oldalon mérve) fekvő pontján méretik.

A hosszuság méterekben s páros számu deciméterekben vétetik; a legközelebbi páros számu decimétert el nem érő végrész számitáson kivül hagyatik.

A köbözés azon egész centiméterekben kifejezett valódi középátmérő szerint történik, mely az illető fadarab vastagabb végétől mért és a számbavett hosszuság felével egyenlő tettleges középre esik.

A köbtartalom köbméterekben és a köbméter századrészeiben fejeztetik ki.

Deszkák, léczek, lépcsők s egyéb apró fürészárúk.

A mennyiben szerződések vagy megrendelések által különös eltérések nem tételeztetnek fel, a fürészárúk közönséges **hosszusága** 3, 4, 5 és 6 méter; **vastagsága** és **szélessége** pedig a régebben hüvelykekben kifejezett szokásos méreteknek megfelelő kikerekitéssel átszámitott centiméterek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Igy az eddigi	$^1/_2$	hüvelyk	helyett	=	1.5	centiméter.
„ „ „	$^3/_4$	„	„	=	2	„
„ „ „	1	„	„	=	2.5	„
„ „ „	$1^1/_4$	„	„	=	3.5	„
„ „ „	$1^1/_2$	„	„	=	4	„
„ „ „	$1^3/_4$	„	„	=	4.5	„
„ „ „	2	„	„	=	5	„
„ „ „	$2^1/_2$	„	„	=	7	„
„ „ „	3	„	„	=	8	„
„ „ „	4	„	„	=	10	„
„ „ „	5	„	„	=	13	„
„ „ „	6	„	„	=	16	„
„ „ „	7	„	„	=	18	„
„ „ „	8	„	„	=	21	„
„ „ „	9	„	„	=	24	„
„ „ „	10	„	„	=	26	„
„ „ „	11	„	„	=	29	„
„ „ „	12	„	„	=	32	„
„ „ „	13	„	„	=	34	„
„ „ „	14	„	„	=	36	„
„ „ „	15	„	„	=	39	„
„ „ „	16	„	„	=	42	„

Ezen méretek a kiszáradt fűrészárukra értetnek, minélfogva azok természetesen a metszés alkalmával a fanemnek s a fa szárazsági fokának megfelelőleg bővebbre szabatnak.

A köbtartalom köbméterekben és azoknak ezredrészeiben, a tizedes tört harmadik helyén álló számnak számtani kikerekítése mellett, fejeztetik ki.

Az eladás a helyi szokáshoz és a vevő kívánságához alkalmazva, ugy köbméterek, mint darabok szerint eszközöltetik.

Fürészelt vagy faragott épületi fa.

A fürészelt vagy faragott épületi fának méreteit esetről-esetre a használati czél szabja meg, igyekezet tárgyát képezi azonban, hogy oly méretek állapittassanak meg, és vétessenek általános használatba, melyek az észszerű szerkezet elméleti és gyakorlati követelményeinek leginkább megfelelnek.

Ily méretek például:

az eddigi	$^4/_5$	hüvelyk	helyett	$^9/_{12}$		centiméter
„ „	$^5/_6$	„	„	$^{12}/_{16}$		„
„ „	$^6/_7$	„	„	$^{15}/_{20}$		„
„ „	$^7/_8$	„	„	$^{18}/_{24}$		„
„ „	$^8/_{10}$	„	„	$^{21}/_{28}$		„

A fürészelt és faragott épületi fák köbegységére és köbözésére nézve azon szabály követtetik, mely a fürészárúknál emlittetett.

Zsindelyek.

A zsindelyek egy fél (0.5) méter hosszaságban, hat, egész tiz (6—10) centiméter szélességben és a hornyolt oldalon másfél, egész két (1.5—2) centiméter vastagságban készittetnek.

Az eladás darabszám szerint történvén, a köbtartalom nem jön számitásba.

Tüzifa és szénfa.

Az űrtartalom szerint számba vett és eladott tüzi és szénfára következő szabályok tartatnak szem előtt:

1. A hasábok, dorongok és rőzsenyalábok rendszerint egy méter hosszuságban készittetnek: ettől eltérő hasáb-hosszuság csak kivételesen, hol az átmeneti viszonyok mellőzhetlenül követelik, ideiglenesen fordul elé.

2. A rakatok magassága a vágásokban, meredek hegyoldalakon egy méter; kevésbé lejtős, vagy lapályos helyeken s az erdei rakodó

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

helyeken két méter, sőt, hol a hely szűke ugy kivánja, négy méter is lehet.

3. Vágásokban a nyersfából készült rakatok a magasság 10%-ának megfelelő „aszréteggel“ láttatnak el, mely után azonban sem vágási, sem szállitási dij nem számitható; rakodó helyeken, s általában kiszáradt fából készitett rakatoknál az aszréteg mellőztetik.

4. A rakatok hosszusága a helyi viszonyok szerint bármilyen, de csak az egész méter többszöröse és egy méternél kisebb nem lehet.

5. Tüzifánál általában, minden fanemre nézve, a választékok az alábbiak szerint vannak megkülönböztetve:

a) Galyfa. Minden öt centiméternél vékonyabb része a fának, tehát a csúcsok, a galyak és a rőzse a galyfához tartozik, mely vagy kötetlenül, szabálytalan rakásokban, vagy kötve és szabályos űrméterekbe rakva, avagy a nyalábok száma szerint adatik el. Ily nyalábok vastagsága harmincz centiméter. Egy űrméterre tizenöt ily nyalább számittatik.

b) Vékony dorongfa alatt az öt egész tiz centiméternyi vastag darabok értetnek.

c) Vastag dorongfához a tiz egész tizenöt centiméter vastag és hasitatlanul hagyott darabok számittatnak.

d) Hasábfa a tizenöt centiméternél vastagabb darabok széthasitása által nyeretik.

A 15—20 centiméter vastag darabok csak egyszer t. i. a középen át kétfelé hasittatnak; a 20 centiméternél vastagabb darabok a vastagság szerint négy, hat, nyolcz vagy több hasábra osztatnak. Ezen osztásnál azon szabály tartandó szem előtt, hogy a hasábok kérges oldala megközelitőleg 15 centiméter legyen s ennél inkább nagyobb, mint kisebb szélességgel birjon.

e) Az idomtalan és szabályos hasábokra nem hasitható görcsös, valamint a nedves és korhatag darabok a jóminőségü, illetőleg egészséges fától elkülönitve rakásoltatnak.

A tüzifa választékok osztályozására nézve általában felállitott ezen szabályok a helyi viszonyok szerint különféle módositásoknak vannak alávetve. Igy például hol a galyfát és vékony dorongfát egyáltalában értékesiteni nem lehet, az nem is állittatik elő; vagy a hol a vékony és vastag dorongfának elkülönitése előnynyel nem jár, ez mellőztetik, — sőt néha, például a szénégetés czéljára termelt fa, sem a fanemek, sem a választékok szerint nem különittetik el, hanem keverve, a mint jő, rakatik fel.

Munka és költségkimelés tekintetéből a termelt tüzifa fanem és választékok szerint gyakran nem a vágásban, hanem csak az illető rakodóhelyen különittetik el.

6. Vevőknek, mint legkisebb eladási egység, két méter tüzifa szolgáltatik ki.

Faszén.

A faszénnek átvétele és átadása, illetőleg eladása a vevő kivánsága szerint űrmérték vagy súlymérték szerint történik.

A legkisebb űrmérték két hektoliter, legkisebb súlymérték pedig ötven kilogramm.

Erdei mellékтermények.

Az erdei mellékhaszonvételekhez tartozó anyagok közül az épületi és terméskövek, a nyers mészkő, agyag, az alom, moha stb. köbméterek szerint, az égetett mész, a gubacs, a magvak és gyümölcsök ellenben, a helyi viszonyokhoz képest, vagy hektoliter, vagy kilogramm szerint méretnek. Az égetett mész eladásánál a mértékegység ötven kilogramm.

Erdőterület és fakészlet.

Az erdők becslésénél a fatömeg — még ez idők szerint — holdankint, — és az eddigi 100 köbölábat tartalmazó (esztményi) normálöl helyett tömör köbméterekben fejeztetik ki.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fák és más anyagok faj- és általános súlya.

	Fajsúly		Egy köbméter súlya kilogramm	
	nyers	légszáradt	nyers	légszáradt
a) **Lekérgezett törzsek.**	állapotban			
Akáczfa	0·75—1·00 0·87	0·58—0·85 0·71	— 870	— 710
Almafa	0·95—1·26 1·10	0·66—84 0·75	— 1100	— 750
Berkenye: barkocza (sorbus torminalis)	0·87—1·13 1·00	0·69—0·89 0·79	— 1000	— 790
Berkenye: lisztes (sorbus aria)	1·02	0·64	1020	640
Berkenye: vörös (sorbus aucuparia)	0·98	0·58	980	580
Bükk	0·90—1·12 1·01	0·66—0·83 0·74	— 1010	— 740
Czedrus, amerikai	—	0·56	—	561
„ indiai	—	1·32	—	1320
Czeltisz	1·32	0·85	1320	850
Cseresznye	0·93	0·65	930	650
Diófa	0·85	0.66	850	660
Éger: mezgés	0·63—1·01 0·82	0·42—0·64 0·53	— 820	— 530
Éger: hamvas	0·61—1·00 0·80	0·43—0·55 0·49	— 800	— 490
Eperfa	1·12	0·64	1120	640
Fenyő: havasi	—	0·44	—	440
Fenyő: erdei	0·38—1·03 0·70	0·31—0·74 0·52	— 700	— 520
Fenyő: törpe	—	0·72—0·94 0·83	— —	— 830
Fenyő: jegenye	0·77—1·23 1·00	0·37—0·60 0·48	— 1000	— 480
Fenyő: lúcz	0·40—1·07 0·73	0·35—0·60 0·47	— 730	— 470
Fenyő: sima	0·45—1·02 0·73	0·31—0·56 0·43	— 730	— 430
Fenyő: fekete	0·90—1·10 1·00	0·38—0.76 0·57	— 1000	— 570
Fenyő: vörös	0·52—1·00 0·76	0·44—0·80 0·62	— 760	— 620
Füzfa	0·85	0·53	850	530
Gesztenye: szelid	0·84—1·14 0·99	0·60—0·72 0·66	— 990	— 660
Gesztenye: vad	0·76—1·04 0·90	0·52—0·63 0·57	— 900	— 570

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fák és más tüzelő anyagok tüzereje.

a) **A különböző fanemek és faválasztékok tüzereje.**	Hasábfa	Selejtes hasáb	Dorongfa	Galyfa	Tuskófa
	tüzerejének arányszáma, ha a lúczfenyő hasábé = 1·00-nek vétetik				
Akácz	1·166	0·985	0·860	0·685	0·763
Berkenye	1·000	0·800	0·766	—	—
Bükk	1·282	1·149	0·971	0·685	0·763
Éger	0·971	0·877	0·781	0·387	—
Füz	0·600	0.580	0·500	—	—
Fenyő erdei	1·052	0·980	0·885	0·523	0·552
Fenyő jegenye	1·063	0·961	0·862	0·523	0·552
Fenyő lúcz	1·000	0·891	0·806	0·523	0·552
Fenyő vörös	1·100	1·020	0·926	0·523	0·552
Gesztenye (vad)	0·800	0·780	0·750	—	—
Gyertyán	1·316	1·205	1·052	0·685	0·763
Juhar	0·960	0·865	0·766	0·680	—
Kőris	1·033	0·975	0·870	—	—
Nyir	1·149	1·041	0·961	0·685	0·763
Nyár (rezgő)	0·787	0·724	0·653	0·387	—
Szil	1·150	0·980	0·873	0·685	0·763
Tölgy, fiatal	—	—	1·075	—	—
„ vén	1·111	1·020	0·893	0·685	0·763

b) **A különböző szénfajok tüzereje.**	Törzsfából	Dorong- és galyfából	Tuskó- és gyökérfából
	égetett szén tüzereje, ha a lúczfenyő törzséből készült széné 1·00-nek vétetik		
Berkenye	0·963	0·796	—
Bükk	1·444	1·333	—
Éger	0·751	—	—
Fenyő erdei	1·200	—	1·311
Fenyő jegenye	1·063	—	—
Fenyő lúcz	1·000	—	—
Füz, fehér	0·622	—	—
„ kecske	0·740	—	—
Gyertyán	1·214	1·111	—
Hárs	0·777	0·740	—
Juhar	0·888	0·770	—
Kőris	1·185	1·148	—
Nyir	1·263	1·044	—
Nyár	0·770	0·790	—
Szil	0·859	0·911	—
Tölgy	1·118	1·125	—

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Fajsúly		Egy köbméter súlya kilogramm	
	nyers	légszáradt	nyers	légszáradt
	állapotban			
Hárs szerszám-hasáb .	0·75	—	750	—
„ tűzi hasáb . . .	0·75—0·77	—	760	—
„ „ dorong . .	0·78	—	780	—
Nyír szerszám-hasáb .	0·93	—	930	—
„ tűzi hasáb . . .	0·97	—	970	—
„ „ dorong . . .	1·00	—	1000	—
Tölgy szerszám-hasáb .	0·99—1·00	—	995	—
„ tűzi hasáb . . .	0·99—1·00	—	995	—
„ „ dorong . .	1·01	—	1010	—
Erd. fenyő szersz. hasáb	0·66	—	660	—
„ „ tűzi hasáb .	0·78—0·81	—	795	—
„ „ dorong . . .	0·85	—	850	—
Jeg. fenyő szersz. hasáb	0·74	—	740	—
„ „ tűzi hasáb .	0·82—0·83	—	825	—
„ „ „ dorong	0·88	—	880	—
Lúczfenyő szersz. hasáb	0·72	—	720	—
„ tűzi hasáb .	0·71—0·73	—	720	—
„ „ dorong	0·73	—	730	—
Fekete fenyő szersz. hsb.	0·87	—	870	—
„ „ tűzi hasáb	0·82—0·89	—	855	—
„ „ „ dorong	0·86	—	860	—
Vörös fenyő szersz. hsb.	0·74	—	740	—
„ „ tűzi hasáb	0·78—0·81	—	795	—
„ „ „ dorong	0·82	—	820	—
c) Feldolgozott épület- és szerszámfa kiszáradva.				
Bükk	—	0·61—0·79	—	700
Erdei fenyő	—	0·50—0·65	—	575
Gesztenye	—	0·64—0·68	—	660
Jegenyefenyő	—	0·40—0·62	—	510
Lúczfenyő	—	0·33—0·53	—	430
Tölgy, cser	—	0.76	—	760
„ kocsános . . .	—	0.78	—	780
„ kocsántalan . .	—	0.81	—	810
„ magyar	—	1.06	—	1060
Vörösfenyő	—	0·62—0·72	—	675
***d)* Cserzőkéreg.**				
Jegenyefenyő-kéreg átl.	—	0·423	—	423
Lúcz „ „	0·53—0·72	0·35—0·44	625	395
Tölgykér. ágakról, sima	0·911	0·830	911	830
„ „ érdes	0·910	0·780	910	780
Tölgykéreg:				
16 éves ágakról, sima	0·934	0·860	934	860
24 „ „ „	0·905	0·800	905	800
38 „ „ „	0·849	0·740	849	740
55—60 éves „ érdes	0·807	0·690	807	690

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

		Fajsúly	Egy köbm. súlya (kg.)
e) Faszén, köszén és tőzeg.			
Faszén (kihűlve és levegővel telítve)	bükk hasábfából	0·241	241
	„ dorongfából	0·248	248
	éger hasábfából	0·134	134
	erdei fenyő hasábfából	0·159	159
	„ „ dorongfából	0·181	181
	gesztenye hasábfából	0·174	174
	„ dorongfából	0·195	195
	hárs hasábfából	0·106	106
	jegenyefenyő hasábfából	0·150	150
	juhar hasábfából	0·188	188
	kőris „	0·200	200
	lúcfenyő gömbölyü fából	0·177	177
	„ hasábfából	0·204	204
	„ galyfából	0·213	213
	„ tuskókból	0·177	177
	nyár hasábfából	0·121	121
	nyir „	0·216	216
	szil „	0·180	180
	tölgy hasábfából	0·213	213
	„ dorongfából	0·241	241
	vörösfenyő hasábfából	0·159	159
	„ dorongfából	0·177	177
	kemény fából (átlag)	0·241	241
	lágy „ „	0·159	159
	kemény és lágy fából (átlag)	0·198	198
Barna szén	rostos (lignit) fejtés után frissen	1·200	1200
	„ „ légszárazon	0·771	771
	kagylóstörésü, frissen	1·300	1300
	„ légszárazon	0·833	833
	földes, frissen	1·370	1370
	„ légszárazon	0·881	881
Kőszén, fejtés után frissen		1·260—1·340	1283
„ légszárazon		0·810—0·861	834
Antracit, frissen		1·450	1450
„ légszárazon		0·975	975
Koksz, szárazon		0·300—0·500	400
Gyeptőzeg „		0·189	189
Gyökértőzeg „		0.420	420
Földtőzeg „		0.733	733
Szuroktőzeg „		0.780	780
„ nedves		0.836	836
f) Építési anyagok.			
Agyag, természetes nedvességében		1·520—2·850	2110
„ száradt állapotban		1·417	1417
Asfalt		1·037—1·160	1100
Bazalt		2·415—3·300	2860
Cement-vakolat		1·685	1685
Építés-kövek (átlag)		2·500	2500

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Fajsúly	Egy köbm. súlya (kg.)
Föld: agyagos	1·685	1685
Föld: homokkal és kavicscsal kevert	1·860	1860
Föld: humus tartalmu	1·153	1153
Föld: közönséges száraz	1·630	1630
Föld: „ nedves	1·950	1950
Föld: kőtermelékekből álló	1·630	1630
Föld: kövér, kavicscsal keverve	2·270	2270
Föld: márgás	2·447	2447
Föld: puzzolán	1.290	1290
Faltörmelék	1.597	1597
Falazat: té lából frissen	1.773	1773
Falazat: „ kiszáradva	1.532	1532
Falazat: terméskőből frissen	2.460	2460
Falazat: „ kiszáradva	2.400	2400
Falazat: homokkőből frissen	2.120	2120
Falazat: „ kiszáradva	2.050	2050
Gipsz, öntött	0.375	973
„ égetett	2.332	2332
Gránit	2·539—2·956	2747
Homok: finom, szárazon	1·400—1·638	1520
Homok: „ nedvesen	1·900—1·950	1925
Homok: durva	1·430	1430
Homok: agyagos	1·773	1773
Homokkő	2·085—2·621	2350
Kavics, patakból	1·370	1370
Márga	2·500	2500
Márvány	2·516—2·838	2677
Mész, égetett	0·815	815
„ oltott (merev állapotban)	1·370	1370
Mészkő	1·386—2·837	2110
Mészvakolat	1·640—1·870	1755
Ólom	11·352	11352
Ón	7·360	7360
Pala	2·638—2·672	2654
Réz, kalapált	8·940	8940
Vas: öntött	7·917	7917
Vas: kovácsolt	7·788	7788
Vas: kemény aczél	7·816	7816
Vas: lágy	7·833	7833

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Fajsúly		Egy köbméter súlya kilogramm	
	nyers	légszáradt	nyers	légszáradt
	állapotban			
Gyertyán	0·92—1·25 1·08	0·62—0·82 0·72	— 1080	— 720
Hársfa	0·61—0·87 0·74	0·32—0·59 0·45	— 740	— 450
Juhar fodros (a. camp.)	0·87—1·05 0·96	0·61—0·74 0·67	— 960	— 670
Juhar fürtös (a. pseud.)	0·83—1·04 0·93	0·53—0·79 0·66	— 930	— 660
Kőris bűdös	0·74—1·14 0·92	0·57—0·94 0·75	— 920	— 750
Kőris virágos	—	0·85	—	850
Körte	0·96—1·07 1·01	0·71—0·73 0·72	— 1010	— 720
Nyárfa fehér (p. alba)	0·80—1·10 0·95	0·40—0·57 0·48	— 950	— 480
Nyárfa fekete (p. nigra)	0·74	0·46	740	460
Nyárfa jegenye (p. pyramidalis)	0·71	0·39	710	390
Nyárfa rezgő (p. tremula)	0·61—0·99 0·80	0·43—0·56 0·49	— 800	— 490
Nyirfa	0·80—1·09 0·94	0·51—0·77 0·64	-- 940	— 640
Szilfa kérges (ulm. suberosa)	1·12	0·80	1120	800
Szilfa sima (u. campestris)	0·73—1·18 0·95	0·56—0·82 0·69	— 950	— 690
Tölgy cser	1·02—1·17 1·10	0·83—0·87 0·85	— 1100	— 850
Tölgy kocsános	0·93—1·28 1·10	0·69—1·03 0.86	— 1100	— 860
Tölgy kocsántalan	0·87—1·16 1·01	0·53—0·96 0·74	— 1010	— 740
Tölgy magyar	1·20	0·94	1200	940
Tiszafa	0·97—1·10 1·03	0·74—0·94 0·84	— 1030	— 840
b) Szerszám- és tüzifa-választékok kéreggel együtt.				
Bükk szerszám-hasáb	0·99	—	990	—
„ tűzi hasáb	0·95—0·99	—	970	—
„ „ dorong	1·00	—	1000	—
Éger szerszám-hasáb	0·84	—	840	—
„ tűzi hasáb	0·84—0·86	—	850	—
„ „ dorong	0·90	—	900	—

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

c) A fa és más tüzelőanyagok viszonylagos tüzereje egyenlő súly mellett.

Fa		Faszén	Tőzeg			Barnaszén		Kőszén		Koksz	
szikadva	légszárazon	átlag	nyersen 30% vízzel	szárazon 20% hamutartalommal	szemitve 20% hamutartalommal	középszerű	legjobb	középszerű	legjobb	középszerű 15% hamuv.	legjobb 2% hamuval
100	119	200	105	150	180	130	225	230	285	195	230

A fák tartóssága és ruganyossága.

Fanem	Tartósság			Ruganyosság, ha az akáczfa ruganyossága = 1·0
	szabad levegőn	száraz helyen	nedves helyen	
	ha a tölgy tartóssága = 1·00-nek vétetik			
Akáczfa	1·00	1·00	1·00	1·00
Bükkfa	0·60	0·40	0·85	0·70
Égerfa (mezgés)	0·40	0·40	1·00	0·60
Fenyő erdei	0·90	0·90	0·90	0·40
Fenyő jegenye	0·65	0·80	0·30	0·50
Fenyő lúcz	0·65	0·75	0·55	0·70
Fenyő vörös	0·85	0·95	0·80	0·60
Füzfa	0·30	0·50	0·30	0·30
Gyertyánfa	0·65	0·40	0·70	0·60
Hársfa	0·35	0·65	0·30	0·90
Juharfa	0·55	0·45	0·75	0·60
Kőrisfa	0·65	0·50	0·45	0·60
Nyirfa	0·40	0·50	0·30	0·90
Nyárfa	0·30	0·50	0·30	0·30
Rezgőnyár	0·45	0·95	0·30	0·30
Szilfa	0·95	1·00	0·95	0·80
Tölgyfa	1·00	1·00	1·00	0·70

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A fák sulyának és térfogatának apadása az összeszáradás folytán.

(Pressler szerint.)

Fanem és választék	Egy klgr. vagy mázsa nyers fa leapad, ha		
	szikkadt	légszáraz	aszalt
	állapotba megy át, klgr.-ra vagy mázsára		
Bükk, vastagfa	0.88	0.76	0.63
„ galyfa	0.84	0.69	.
Éger és hárs, vastagfa	0.83	0.67	0.50
„ „ „ galyfa	0.80	0.60	.
Gyertyán, vastagfa	0.87	0.74	0.61
„ galyfa	0.84	0.69	.
Juhar és szil vastagfa	0.87	0.74	0.61
„ „ „ galyfa	0.84	0.68	.
Nyár- és füz, vastagfa	0.83	0.67	0.50
„ „ „ galyfa	0.78	0.57	.
Nyir, vastagfa	0.86	0.73	0.59
„ galyfa	0.82	0.65	.
Tölgy, vastagfa	0.87	0.73	0.60
„ galyfa	0.83	0.67	.
Erdei fenyő, vastagfa	0.84	0.69	0.53
„ „ galyfa	0.77	0.54	.
Luczfenyő, vastagfa	0.84	0.69	0.53
„ galyfa	0.78	0.57	.
Jegenyefenyő, vastagfa	0.85	0.70	0.55
„ galyfa	0.78	0.56	.
Vörösfenyő, vastagfa	0.84	0.68	0.52
„ galyfa	0.77	0.55	.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fanem	Egy köbméter nyers fa leapad, ha		
	szikkadt	légszáraz	aszalt
	állapotba megy át, köbméterre		
Bükk-fánál	0.97	0.92	0.84
Éger „	0.98	0.94	0.88
Gyertyán „	0.97	0.92	0.84
Juhar „	0.98	0.94	0.88
Nyár- és füzfánál	0.98	0.94	0.88
Nyirfánál	0.98	0.94	0.88
Tölgy „	0.97	0.92	0.84
Erdei fenyőfánál	0.98	0.96	0.91
Luczfenyőfánál	0.98	0.96	0.91
Jegenyefenyőfánál	0.98	0.96	0.91
Vörösfenyő „	0.98	0.96	0.91

Miután a fák összeaszása a rostok vagyis a hosszuság irányában igen csekély, s tehát az apadás főleg a fák keresztszelvényében áll be, a köbtartalomra nézve kimutatott csökkenés a keresztszelvényekre (körlapokra) nézve is érvényes, azaz például a tölgynél a nyers állapotban megmért homloklapnak 1 □ decimétere kiszikkadás után 0·97 □ deciméter lesz.

Fatömeg becslés.

I. Földön fekvő fák és faválasztékok fatömege.

1. Egész törzsek, szálfák és rönkök fatömege.

Az ágaktól megtisztitott egész törzsek, továbbá a szálfák és rönkök köbtartalma a következő képletek szerint számitható ki:

1. Huber-féle képlet: $F = k\ h$;

2. Hossfeld-féle képlet: $F = \frac{3}{4}\ k\ \frac{1}{3}\ h$ (egész törzsek köbözésére);

$$F = \frac{h}{4}\left(3k\ \frac{1}{3} + k_f\right)$$ szálfák és rönkök köbözésére);

3. Riecke- „ „ $F = \frac{h}{6}(k_a + 4\ k_k)$ (egész törzsek köbözésére);

$$F = \frac{h}{6}(k_a + 4\ k_k + k_f)$$ (szálfák és rönkök köbözésére);

4. Smalián- „ „ $F = \frac{1}{2} k_a\ h.$ (egész törzsek köbözésére);

$$F = \frac{1}{2}(k_a + k_f)\ h.$$ (szálfák és rönkök köbözésére);

5. Simpson- „ „ $F = \frac{1}{3}[k_a + k_f + 4(k_1 + k_3 + .. + k_{(n-1)}) + 2(k_2 + k_4 + ... k_{(n-2)})]$ (szálfák és rönkök köbözésére):

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

6. Pressler-féle képlet: $F = \frac{2}{3} k_m \left(I + \frac{m}{2}\right)$ (egész törzsek köbözésére);

7. Strzelicki „ „ $F = 0{,}55\, a\, A\, h$ (egész törzsnek köbözésére).

Ezen képletekben: F = fatömeg (m^3-ben); k_k = középátmérőnek megfelelő körlap; $k_{\frac{1}{3}}$ a törzs $^1/_3$-ad hosszuságában megmért átmérőnek-, k_a = az alsó átmérőnek-, k_f = a felső átmérőnek megfelelő körlap (m^2-ben); h = hosszuság (m-ben). Továbbá a Strzelicki-féle képletben a = középátmérő, A alsó átmérő (m-ben kifejezve) és végül a Simpson-féle képletben, melynek alkalmazásakor a szálfa páros számu szakaszokra osztatik be és a szakaszok végén levő átmérők mind megméretnek, l a szakaszok hosszát (m-ben), k_a a legalsó, k_f a legfelső körlapot, k_1, k_3, . . . $k_{(n-1)}$ a páratlan számu szakaszok felső átmérőinek megfelelő körlapokat, k_2, k_4 . . $k_{(n-2}$ pedig a páros számu szakaszok első átmérőinek megfelelő körlapot jelenti. Végül a Pressler-féle képletben k_m a gyökér vastagodás felett, rendesen a vágás laptól $1{,}_3$ méter magasságban megmért átmérőnek megfelelő körlapot, m ezen körlapnak a vágás laptól való távolságát (tehát rendesen $1{,}_3$ métert) I pedig a törzs azon pontjának a vágás laptól való távolságát jelenti, mely ponton az átmérő, az előbb említett átmérőnek (k_m-nek megfelelő átmérőnek) épen felét teszi.

A gyakorlatban rendesen az első (Huber-féle) képletet alkalmazzuk, mely egész törzsek és törzsrészek köbözésére egyaránt alkalmas. Ezen képlet szerint megmérjük a törzs, szálfa vagy rönkő hosszuságát (méterekben kifejezve) és a törzs, szálfa, vagy rönkő hosszuságának közepén az átmérőt (centiméterekben kifejezve) és ezen két adat segélyével a 125. oldalon adott utasítás szerint kikeressük a 126—151. oldalakon közölt henger-táblából a köbtartalmat köbméterekben kifejezve.

Ha a törzs, vagy szálfa köbtartalmát pontosabban akarjuk kapni, akkor azt több darabra osztjuk be s miden darabot az előbbi eljárás szerint külön-külön köbözve, az eredményeket összeadjuk.

Ha pedig teljesen pontos eredményt kivánunk kapni (mint például az átlagtörzsek köbözésénél), a törzset 2—2 méteres szakaszokra osztjuk be s minden szakasz közepén megmérve az átmérőt, kikeressük a henger-táblából ezek körlapjait, összeadjuk őket és azután a nyert körlap összeget 2-vel (vagyis a szakaszok hosszával) szorozzuk. A szakaszokra való beosztásnál a törzs vagy szálfa végén megmaradó darab (csúcs) rendesen rövidebb, mint a mekkorák a szakaszok. Ennek a köbtartalmát külön számítjuk ki és az előbbi módon nyert eredményhez adjuk. A kiszámítás ugy történik, mint fennebb mondva volt, t. i. megmérjük a fenmaradt csúcs hosszát és középátmérőjét és ezek alapján a henger-táblából kikeressük a köbtartalmát.

Nagyobb máglyákba összerakott fenyő-rönkök köbtartalmát, melyeknek középátmérőit közvetlenül nem lehet megmérni, a vékonyabb végen megmért átmérő és a hosszuság alapján tapasztalati táblákból szokták kikeresni. Ilyen tapasztalati tábla van alább közölve használati utasítással a 152. oldalon.

2. Vastagabb ágak fatömege.

Rendes vágásokban a vastagabb ágaknak az a része, mely mint müfa értékesittetik, a törzsek módjára köböztetik, t. i. a hosszuság és a középátmérő alapján kerestetik ki a hengertáblákból köbtartalmuk. Hosszabb, értékesebb darabok itt is szakaszokra oszthatók be. A tüzifába menő ágakat legjobb mindjárt hasáb- és dorongfára feldarabolni s mint mondani szokás, ölbe rakni, a rakások fa-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

tömeg tartalmát pedig az 166—168. oldalon közölt tapasztalati tábla segélyével meghatározni.

Ha azonban az ágak köbtartalmát tudományos czélra (kisérleti adatok gyüjtésére, vagy erdőrendezési czélokra) pontosabban kell meghatározni, a kevésbé értékes ágfát is szakaszokra osztva a közép átmérő és hosszuság szerint kell köbözni. Leghelyesebb ilyenkor az ágakat, a galyaktól megtisztitva, egyenlő hosszuságu, rövidebb darabokra vágatni és a darabokat vastagság szerint külön csomókba rakni. Az egyenlő vastag darabokat tartalmazó csomók köbtartalmát azután egyszerűen ugy határozzuk meg, hogy egy darabnak a köbtartalmát, a hosszuság és közép átmérő szerint kikeresve, az eredményt szorozzuk a darabok számával.

3. Rudak és suhángok fatömege.

Ha pontos eredményt akarunk elérni, a rudakat, suhángokat is ugy kell köbözniink, mint a törzseket. Tömeges felvételeknél azonban ez az eljárás sok időt venne igénybe és költséges is volna. Legjobb tehát ilyenkor a rudakat hosszuság és alsó vastagság szerint osztályozni, az egy vastagsági és hosszuságú osztályba tartozókat összeszámlálni és azután az osztályok köbtartalmát a közös vastagság, közös hosszuság és a darabszám alapján, erre a czélra készült táblákból, meghatározni. Ilyen, kisérleti adatok alapján összeállitott táblázatok találhatók használati utasitással ellátva alább a 153—154. oldalokon.

4. A galyfa, rőzse, tuskó- és gyökérfa köbtartalma.

A galyakat, rőzsét s a szabálytalan alaku tuskó- és gyökérfát az előbb ismertetett módok szerint nem lehet köbözni. Ezért rendes körülmények között a galyfa szekérszámra, vagy kötegekbe kötve, a rőzse kévékben, vagy nyalábokban, a tuskó- és gyökérfa pedig méteres rakásokba rakva vétetik számba s ezen mértékek tömör fatömeg tartalma tapasztalati adatok alapján hozzávetőleg állapittatik meg. Ilyen tapasztalati adatok találhatók a 166—168. oldalon közölt táblázatban.

Ha azonban ezen anyagok köbtartalmának pontos meghatározása kiváuttatik, ez két módon eszközölhető, t. i. vizbemerités utján, vagy a súly megmérése által. Az első esetben a köbözendő anyagot az ugynevezett xylométerbe, vagy pedig egy vizzel megtöltött egyszerű kádba meritjük be, melynek oldalába felső széle alatt mintegy 15 cm.-re egy lefolyó csövet alkalmazunk. A besülyesztett fa ezen a csöven ugyanannyi vizet szorit ki, a mennyi saját köbtartalma. Elég tehát a kiszoritott vizet megmérni, hogy megtudjuk az egymásután lesülyesztett galyak stb. köbtartalmát. Minden liter viz ugyanis 0,001 m^3-nek, minden hektoliter 0.1 m^3-nek és minden 10 hektoliter 1.0 m^3-fának felel meg. A második esetben a köbözendő anyag súlyát megmérjük valamely egyszerű mérleggel s azután abból egy bizonyos súlyú kis résznek köbtartalmát is meghatározzuk, például az előbbi módon, az egész anyag köbtartalmát pedig ugy számitjuk ki, hogy a köbözött kis résznek a köbtartalmát szorozzuk az egésznek súlyával és az eredményt elosztjuk a kis résznek súlyával. Ha például az összes megmért galyfa súlya 655 kg. volt, a kis részek pedig 28 kgr., köbtartalma pedig 0.030 m^3, akkor az egész tömeg köbtartalma

$$= 0.030 \frac{655}{28} = 0{,}701 \text{ m}^3.$$

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

5. Hasáb- és dorongfa rakások fatömege.

A kész hasáb- és dorongfát karók közé szabályosan felrakva, ugynevezett ürméterek szerint veszik számba és árusítják el. A rakások ürtartalmát, vagyis a rakások által elfoglalt ürt, ürköbméterekben kifejezve, ugy határozzuk meg, hogy a rakások hosszát és magasságát, méterekben kifejezve, megmérjük és e kettőnek szorzatát végül a hasábhosszal is szorozzuk. Ha például a rakás hossza 12 *m*, magassága 1.5 *m*, a hasábhosszuság pedig 1 *m*, akkor a rakás ürtartalma $= 12 \times 1.5 \times 1 = 18$ *ürm*^{3}.

Gyakran azonban nemcsak az ürtartalmat kell tudnunk, hanem azt is, hogy abban mennyi a tömörfa, vagyis tudni kell, hogy bizonyos mennyiségü ürméter hasáb- és dorongfának mennyi a tömör fatartalma. Gyakorlati czélokra ezt az átszámitást rendesen tapasztalati táblák segélyével eszközöljük, a milyen például a 166—168. oldalon van közölve. Ha azonban tudományos kisérleti czélokra kell adatokat gyüjtenünk, az ürmértékek tömör fatartalmát közvetlenül határozzuk meg, vagy ugy, hogy a fát még feldolgozása előtt, mint rönköt pontosan köbözzük s csak azután dolgoztatjuk fel dorong- és hasábfává és rakatjuk ürméterekbe, vagy pedig a már felrakott hasáb- és dorongfát vizbemélyités által (xylometricus uton) köbözzük, ugy, mint az előbbi 4. pontban a galy-, rőzse, tuskó- és gyökérfának pontos köbözésénél elmondtuk.

II. Álló fák fatömege.

1. A törzs fatömege.

Az álló fák törzsének köbözésére elméletileg ugyanazok a szabályok érvényesek, mint a földön fekvő törzsekre, csakhogy azok alkalmazása sok nehézséggel jár, mert a magasságot és vastagságot csak közvetve, erre a czélra szerkesztett magasság- és vastagságmérő eszközökkel lehet megmérni. A magasságmérőt különben az álló törzsek köbözésénél ritkán lehet nélkülözni s ezért a kinek gyakrabban kell álló fákat köbözni, jól teszi, ha ilyen eszközt beszerez, még pedig legjobb, ha olyant szerez, melylylyel a magasságot és egyszersmind a vastagságot is meg lehet mérni*).

Ha ilyen eszközzel rendelkezünk, alkalmazhatjuk a 112. oldalon ajánlt képleteket is, és pedig első sorban a Hossfeld-félét $F = \frac{3}{4} k \frac{1}{3} h$, mert itt a magasságon kivül csak egy átmérőt kell megmérni s ezt is a törzs $^1/_3$ részében, a hol az ágak még nem akadályozzák a mérést. Ha pedig csak magasságmérővel rendelkezünk, elég jó eredménynyel használható a Pressler képlete: $F = \frac{2}{3} k_m \left(I + \frac{m}{2}\right)$, mert itt csak egy közvetlenül megmérhető átmérővel, a mellmagassági átmérővel s illetve az ennek megfelelő körlappal (k_m-el) számolunk. Igaz ugyan, hogy az ugynevezett irány magasságot is (I) csak ugy tudjuk megmérni, ha a törzs hosszában felkeressük azt a pontot, a hol az átmérő a mellmagassági átmérőnek épen felét teszi. De ezt a pontot egy kis gyakorlat után vastagságmérő nélkül is elég pontosan megtalálhatjuk, ha a törzstől 15—20 *m* távolságban felállva (lejtős oldalon lehetőségig ugy, hogy szemünk körülbelől a törzs magassagá-

*) Ilyen mérő eszközök: Pressler Massknecht-je, Hossfeld magasságmérője, Weise magasságmérője, a Faustmann-féle tükrös magasságmérő, Christen famagasságmérője, Ertl és fia famagasságmérője, Goulier magasságmérője, Klausner magasságmérője, Winkler Dendrometere, a Sanlaville-féle faméró és Breymann távcsöves müszere, melyek közül a három utóbbival a vastagságot is meg lehet mérni. Az eszközök részletes leirása és beszerzési forrásuk megtalálható Soltz Gy. és Fekete Lajos Erdő becslástanában.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

nak egyharmadával egy szinvonalba essék) élesen szemügyre veszszük a mellmagasságbeli átmérőt, azt szemmel felezzük s a fél átmérőt emlékezetbe vésve, ezzel a szemmértékkel többször végig futunk a törzsön felfelé s e közben megjegyezzük először is azt a pontot, a hol az átmérő még határozottan nagyobb-, azután pedig azt, a hol már határozottan kisebb, mint a szemünkkel vitt mérték szerint a mellmagassági fél átmérő, végül pedig ezen két pont között felkeressük a középpontot. Ez lesz ugyanis az a pont, a hol az átmérő a mellmagassági átmérőnek a felét teszi. Tehát csak ennek a pontnak a mellmagassági átmérőtől való távolságát kell magasságmérővel megmérnünk, hogy a képletben I-vel jelölt iránymagasságot megkapjuk. A többi adatot közvetlen méréssel is megszerezhetjük. Sőt ezt a képletet magasságmérő nélkül is jó eredménynyel alkalmazhatjuk, mert az iránymagasságot is meghatározhatjuk mérő eszköz nélkül, ugy, hogy egy 4—6 méteres léczet, melyen az egyes méterek végpontjai szembetünően jelezve vannak, a mellmagassági átmérőtől felfelé a törzshöz fektetünk s aztán szemmérték szerint meghatározzuk, hogy az egész lécz hányszor megy fel még teljesen az előbbi módon kikeresett és szemmel jól megjegyzett pontig, az esetleg fenmaradó kis részt pedig, melyre már az egész lécz nem megy fel, a léczen jelzett egyes méterekhez hasonlitva szemmel megbecsüljük. Ha például azt találjuk, hogy a 6 méteres lécz még egyszer egészen felmegy, a maradékhoz pedig még csak egy méternyi kellene, hogy a lécz másodszor is elférjen, akkor a keresett magasság $= 3 \times 6 - 1$ *m*, vagyis 17 *m*.

Mindenesetre azonban ugy a Pressler, mint a Hossfeld-féle eljárás hosszadalmasabb, hogy sem gyakorlati czélra, például nagyobb számu álló törzs köbözésére czélszerüen alkalmazható volna. Ily czélokra legegyszerübb és legmegfelelőbb a köbtartalmat alakszámok segitségével a mellmagassági átmérők és a magasság alapján kiszámitani ezen képlet szerint: $F = k\ M\ a$, a hol k a mellmagassági átmérőnek megfelelő körlapot (m^2-ben kifejezve) M a törzs egész magasságát (*m*-ben kifejezve) és a az alakszámot jelenti. Ezek közül k-t a 126. oldalon levő henger-táblából, az alakszámot, a-t pedig a 169—173. oldalon közölt alakszám táblák törzs alakszám adatai közül lehet kikeresni a fanemnek megfelelően. (Az ugynevezett valódi alakszámok használatánál az adatokat a 170. oldalon levő tábla szerint kiigazitani kell.) A magasságot azonban itt is mérő eszközzel kell megmérni, tömeges felvételnél azonban a mérést azoknál a törzsek nél, melyek szemmel láthatólag egy magasságuak valamelyik előttünk álló, már megmért törzszsel, mellőzhetjük, sőt ha az erdőrész egyenletes növésü, elég, ha szem szerint magassági osztályokba osztjuk be a törzseket s minden osztályból csak nehányat mérünk meg pontosan.

2. Az álló törzsek müfára alkalmas részének fatömege.

A fenyőfák törzsének rendesen csak egy kis része nem képez müfát, ezért fenyő erdőkben a müfa külön nem szokott becsültetni, hanem az eljárás az, hogy a törzsfa összes fatömegéből bizonyos % a tüzifára leszámittatik. A tüzifa %-a az adott viszonyok szerint tapasztalati adatok alapján állapittatik meg.

Lomblevelü erdőkben azonban, melyekben aránylag kevesebb a müfa, igen gyakran közvetlenül becsültetnek meg már a lábon álló fákon a müszaki czélokra alkalmas törzsrészek. Igy bükk erdőkben a butorlécz gyártásra, vagy vasuti talpfa készitésre alkalmas tönkök, tölgy erdőkben pedig a dongára, vasuti talpfára, vagy fürészáru készitésre alkalmas fatömeg.

A becslés oly módon történik, hogy a becslő a folyó számmal ellátott törzseken sorban megméreti először a mellmagassági átmérőt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

azután pedig gondos körültekintéssel felkeresi azt a pontot, a meddig a törzs a szem előtt tartott czélra alkalmas s azután ennek a pontnak a magasságát megméri magasságmérővel, vagy pedig tömeges felvételnél méterekre beosztott lécz segélyével oly módon, mint előbb a Pressler-féle képlet alkalmazásánál leirtuk, csak hogy itt a lécz alsó végét nem a mellmagassági átmérő helyéhez, hanem a vágás laphoz állitja be. Ha az erdőrész egyenletes s a törzsek müfára alkalmas része nem nagyon változó, a magasság egyenkénti megmérése helyett magassági osztályok képezhetők s csak az egyes osztályok magassága határozandó meg. Értékes tölgyesekben azonban minden egyes törzs magassága megmérendő.

Ha a becslés csak bizonyos megállapitott hosszusági mérettel biró választékra, például vasuti talpfára történik, a magasság ezen mértéknek mindig többszöröse szerint becsültetik meg, a törzsnek az a része tehát, mely minőségileg alkalmas volna ugyan még a szem előtt tartott választék előállitására, de a megkivántató hosszusággal már nem bir, kihagyatik a becslésből.

Ha a mellmagassági átmérők és a magasságok felvéve vannak, a köbtartalom a középátmérő szerint ($F = k_k\ h$ képlet szerint) a henger-táblákból határoztatik meg. Minthogy azonban a középátmérő nincs megmérve, ezt a mellmagassági átmérő alapján kell meghatározni, a mi oly helyeken, hol ilyen felvételek gyakran történnek, ugy történhetik, hogy nagyobb számu ledöntött törzsön eszközölt mérések adataiból megállapittatik, hogy az átmérő a mellmagassági átmérőtől felfelé méterenként vagy két méterenként hány centiméterrel szokott átlagosan apadni. Ezen tapasztalati adatokból azután könnyen megállapitható, hogy a mellmagasságban megmért müfa törzsrésznek középátmérője hány centiméter.

Az ágak és a rőzse fatömegét lábon álló fákon közvetlenül nem lehet meghatározni, mivel az ágakon méréseket eszközölni nem lehet, de ha lehetséges volna is, a köbtartalomnak ily módon való meghatározása fáradságosabb és költségesebb volna, mint a mennyi időt és pénzt az ágak köbtartalmának meghatározására fordithatunk.

3. Az ágak és rőzse fatömege.

Az ágak és galyak fatömegét vagy egyszerüen megbecsüljük, vagy az alakszámok segélyével számitjuk ki a következő módon:

A 171—173. oldalon alább közölt táblázatokban ki vannak mutatva a főbb fanemek ugynevezett faalakszámai az egység ezredrészeiben kifejezve. Ha ezen alakszámok közül kikeressük azt, mely azon fa magasságának, melynek ág- és galyfa tömegét meghatározni akarjuk megfelel s szorozzuk vele a fa mellmagassági átmérőjének és magasságának megfelelő henger köbtartalmát, melyet a 126. oldalon kezdődő henger-táblából keressünk ki, akkor megkapjuk a fa egész köbtartalmát, t. i. a törzs, ágak és galyak együttes köbtartalmát. Ha már most ebből a köbtartalomból levonjuk a tiszta törzs köbtartalmát, a mit a fentebb 1. alatt leirt módok valamelyike szerint számithatunk ki, akkor a különbség az ágak és a rőzse köbtartalmát fogja adni. Például ha egy olyan jegenyefenyő fáról van szó, melynek mellmagassági átmérőjét 28 *cm*-nek, egész magasságát 26 *m*-nek, tiszta törzsének fatömegét pedig a Hossfeld vagy a Pressler-féle képlet szerint 0,819 m^3-nek találtuk, akkor ennek ág- és rőzse fatömegét a következőképen számitjuk ki: A mellmagassági átmérőnek (28 *cm*) és a magasságnak (26 *m*) megfelelő henger-köbtartalma a henger-tábla szerint 1,601 m^3; a 26 *m* magasságu jegenyefenyő fák átlagos faalakszáma pedig a 172. oldalon levő tábla szerint 0,575; az egész fa köbtartalma tehát $= 1{,}601 \times 0{,}575\ m^3 = 0{,}921\ m^3$. Le-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

vonva már most ebből a tiszta törzs köbtartalmát, 0,819 m^3-t, kapjuk az ág- és rőzse fatömegét, a mi = 0,921 — 0,819 = 0.102 m^3.

Megjegyezzük különben, hogy a gyakorlati életben egyfelől a törzsfa tömegét s másfelől az ágakét és galyakét nem igen szokták meghatározni, hanem gyakoribb az az eset, hogy az ugynevezett tömörfát (a törzs és vastagabb ágak azon részeit, melyek 7 *cm*-nél vastagabbak) és a rőzsefát becsülik külön-külön.

Ebben az esetben először is meghatározzuk a tömörfa menyiségét az ugynevezett tömörfa alakszámok segitségével, melyek a 172. és 173. oldalon közölt alakszám táblákban szintén megtalálhatók, azután pedig az egész fa tömegét a faalakszámok segitségével. Az utóbbiból levonva az elsőt, kapjuk a 7 *cm*-nél vékonyabb rőzsefa tömegét.

A leggyakoribb eset azonban az, hogy a rőzsefa tömegét számitáson kivül hagyják és csak a 7 *cm*-nél vastagabb tömörfa anyagot, t. i. a mü fát és hasáb- és dorongfát becsülik meg. Ezt a fatömeget az előbb emlitett módon a tömörfa alakszámok segitségével, vagy pedig még egyszerűbb eljárással a 174—194 oldalakon közölt „Álló fák köbtartalma“ czimü táblázat segitségével lehet meghatározni, a táblázat elején közölt utasitások szerint.

III. Erdőrészek fatömegének meghatározása.

1. Egyszerü becslés utján.

A becslő minden irányban bejárja az erdőt, s midőn arról világos képet alkotott magának, emlékezetben összehasonlitja azt olyan erdőkkel, melyek ahhoz hasonlók voltak és a melyeknek fatömegét valamely módon korábban már meghatározta. Ezen összehasonlitás alapján azután hozzávetőleg megbecsüli egészben a holdankénti fatömeget és ennek alapján az egész erdőrészét. Vagy pedig pásztánként végig haladva az erdőn, minden egyes fát szemügyre vesz és annak fatömegét megbecsülve feljegyzi, s végül, midőn valamennyi törzset megbecsült, a feljegyzett köbtartalmakat összeadja. Mindkét mód felületes és még megközelitőleg is csak akkor ad elfogadható eredményt, ha a becslő nagy gyakorlattal, jó emlékezettel és éles összehasonlitó képességgel bir Az első mód még legalább gyors és egyszerü, de az utóbbi hosszadalmas és majdnem annyi költséggel és fáradsággal jár, mint a pontosabb becslés, valamelyik alább következő módon.

2. Termési táblák segitségével.

Ha az erdőrész, melynek fatömegét megbecsülni kell, egyetlet fanem által van alkotva, a fák mind egyenlő koruak és az erdő sürüsége is teljes, megállapitjuk a termőhelyi osztályt és az erdő korát (ha feljegyzésekből nem lehet, egy-két levágott törzs évgyürüinek megszámlálása utján) és azután kikeressük a termési táblákból (a milyenek a 195—203. oldalakon találhatók) a megfelelő fanem és termőhelyi jóságra nézve ugyanazon korban kimutatott holdankénti fatömeget, mint a mily koru a megbecsülendő erdőrész és ezt szorozzuk ez utóbbinak területével. Ha azonban a sürüség nem teljes, hanem például a teljes sürüségnek csak 0·7-ére tehető, a nyert eredményt még redukálni kell, a mi ugy történik, hogy az előbbi módon kiszámitott fatömeget 0·7-el szorozzuk. Ha az erdőrész nem egyenlő koru, de a korbeli különbségek nem nagyok, akkor először is meghatározzuk az egyes korosztályok által elfoglalt területeket, azután pedig minden egyes korosztály éveinek számát szorozzuk a terüle-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

tével; az eredményeket összeadjuk és az összeget annak egész területtel elosztjuk. Ez az eredmény az erdőrész átlagos korát adja, a mely szerint azután a fatömeget a termési táblákból kikeresni kell. Ha azonban a korosztályok nagy különbségeket mutatnak, helyesebb azok fatömegét külön-külön határozni meg, ugy, mintha külön erdőrészek volnának és azután az eredményeket összeadni.

Vegyes erdőkben pedig először is megállapitjuk az elegyarányt, vagyis azt a hányadrészt, melyet az egyes fanemek az egész területből elfoglalnak, azután pedig, mint előbb, a kort, sürüséget, termőhelyi jóságot, s ezen adatok alapján kikeressük a termési táblákból mindenik fanemre nézve a holdankénti fatömeget, ezt pedig szorozzuk az illető fanem elegyarányával. Az igy nyert eredményeket összeadva, megkapjuk a vegyes erdő holdankénti fatömegét, melyet még csak a területtel kell szorozni, hogy az egész erdőrész fatömegét nyerjük.

Végül, ha az erdőrész termőhelyi jósága nem egyenlő, megállapitjuk az egyes termőhelyi osztályok által képviselt területeket és a számitást mindenik osztályra nézve külön tesszük meg.

A 195—203. oldalakon közölt termési táblák csak 10—10 évi különbségekkel mutatják a fatömeget; ha tehát olyan erdőrész fatömegét kell meghatározni, melynek kora valamely közbeeső évre esik, akkor a fatömeget a táblában szintén kitüntetett folyó növedék segélyével számitjuk ki, oly módon, hogy ha például egy 83 éves erdőrészről van szó, a termési táblákból kiirjuk a 80 éves erdő fatömegét és ehhez azután hozzáadjuk még a kitüntetett folyó növedék háromszorosát.

3. Átlagfa döntésével.

Hogy az átlagfát kiszámithassuk és ennek köbtartalmából az egész erdőrész fatömegét kiszámithassuk, előbb az összes fákat egyenként számba vesszük, oly módon, hogy az erdőn pásztánként végig haladva, minden egyes törzs vastagságát megméretjük mellmagasságban (1·3 *m* magasságban), vagy ha a törzsek nagyon vastagok, nyakmagasságban (1·5 *m* magasan a föld felett). Egyidejüleg bejegyzünk minden egyes törzset vonással vagy ponttal rovatozott jegyzőkönyvünkbe, ugy hogy az egyenlő vastagságu törzsek mind ugyanazon rovatba jussanak. Ha ez megtörtént, összeszámláljuk az egyes rovatokba bejegyzett törzsek számát, kikeressük a 126—151. oldalakon közölt hengertáblából minden rovatra nézve a körlapösszeget, s aztán összeadva a rovatok körlap összegeit, az eredményt (az egész erdőrész körlapösszegét) elosztjuk az erdőrész összes fainak számával. Az eredmény az erdőrész átlagos vastagságu fájának körlapját adja, mely után a hengertáblából, vagy a 124. oldalon közölt körlaptáblából könnyen kikereshetjük az átlagos fa vastagságát is czentiméterekben. Ha ez is megtörtént, kikeresünk az erdőben egy olyan fát, melynek vastagsága 1·3 iletőleg 1·5 méter magasságban az átlagos fa vastagságával pontosan megegyezik, vagy ha ilyent nem találunk, keresünk egy olyant melynek vastagsága az átlagos fa vastagságát legalább megközeliti.

Ezt a fát azután levágatjuk, törzsét szakaszokra osztva, pontosan köbözzük, s egyszersmind meghatározzuk az ág, galy és rözse fatömeget is, a fentebb leirt módok valamelyike szerint. Ezeket összeadva, nyerjük az erdőrész átlagos vastagságu fájának fatömegét, melyet ha szükséges, választékok szerint részletezhetünk. Az átlagos fa köbtartalmából az egész erdőrész fatömegét a következő képlet szerint számithatjuk ki: F (erdőrész fatömege) = f (átlagfa tömege) × N (törzsek száma), vagy pedig $F = f \times \frac{A \text{ (az egész erdőrész körlapösszege)}}{a \text{ (az átlagos fa körlapja)}}$.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Ha a ledöntött átlagos fa vastagsága a kiszámított átlagos vastagsággal pontosan megegyezett, a két képlet egyenlő eredményt ad, ha azonban a ledöntött fa vastagsága csak megközelitette a kiszámitottat, akkor csak a második képlet ad helyes eredményt, ily esetben tehát ezt kell használni.

A fák egyenkénti számbavételénél, vagy mint mondani szokás, kiszámlálásánál, minden megmért fát azonnal meg kell jegyezni (hornyolással vagy krétával stb.), hogy egy se maradjon ki, s kétszer se vétessék tévedésből számba egy se. A vastagságot egész czentiméterekben kifejezve vesszük fel, sőt a gyakorlatban rendesen csak két-két czentiméterekben (páros czentiméterekben) fejeztetnek ki az átmérők; azok a fák tehát melyeknek vastagsága két-két páros czentiméter közé esik, abba a vastagsági rovatba jegyeztetnek be, a melyhez legközelebb áll a megmért vastagság. Pl. ha az átmérő 29·2 cm., akkor a törzs 30 cm.-esnek, ha pedig csak 28·9 cm., akkor 28 cm.-esnek vétetik.

Lejtős oldalon az átmérőt a hegy felőli oldalon állva kell mérni, az összenyomott szabálytalan törzseken pedig keresztméréssel, kell az átlagos átmérőt meghatározni.

Ha a fák magassága lényeges különbségeket mutat, s ez még az egyenlő vastagságu fáknál is szembetünően észlelhető, az előbbi módon nem lehet pontos eredményt elérni.

Ily esetben a kiszámlálás előtt magassági osztályokat kell felvenni, s a vastagság megmérése alkalmával minden törzset be kell szem szerint sorozni egyik vagy másik magassági osztályba, s ennek megfelelően a jegyzékbe is elkülönitve kell felvenni a különböző magassági osztályokba besorozott fákat. A további eljárás azután ugyanaz, mint előbb, azzal a különbséggel, hogy az átlagfa kiszámitása, kikeresése, döntése, köbözése és ebből az összes fatömeg kiszámitása minden magassági osztályra nézve külön-külön történik, s végül az egész erdőrész fatömege a magassági osztályok fatömegének összeadása utján határoztatik meg.

Ugyanez az eljárás követendő akkor is, ha az erdőrészben többféle fanem fordul elő, t. i. minden egyes fanemnek külön-külön kell a fatömegét meghatározni.

4. Vastagsági osztályok képzésével.

Ha az erdőrészben a vastagságok nagyon eltérők, az előbbi módon nem lehet pontos eredményt elérni. Ilyen esetekben a kiszámlált törzseket vastagsági osztályok szerint lehet csoportositani, s azután minden vastagsági osztály fatömegét külön-külön határozni meg, az előbbi módon. Az erdőrész fatömegét azután megkapjuk, ha a vastagsági osztályok fatömegét összeadjuk. A vastagsági osztályokat ezen eljárásnál rendesen ugy képezzük, hogy a vastagságokat felülről lefelé, bizonyos számu czentiméter különbséggel foglaljuk egy vastagsági osztályba. Pl. ha 60 czentimétertől 20 czentiméterig változnak a vastagságok, külön-külön vastagsági osztályba lehet foglalni a 60—51, továbbá az 50—41, 40—31 és a 30—20 czentiméteres fákat.

5. Hartig Róbert módszere szerint.

Hartig R. módszere az eljárás tekintetében teljesen megegyezik az előbbivel, s csak abban különbözik attól, hogy ő a vastagsági osztályokat ugy alakitja, hogy minden vastagsági osztály körlapösszege egyenlő legyen. Pl. ha a kiszámlált összes törzsek körlapösszege 83·380 m^2 volt és összesen 6 vastagsági osztályt szándékozunk alkotni, akkor felülről lefelé annyi fát sorozunk egy-egy vastagsági osztályba, a mennyinek körlapösszege $\frac{83{\cdot}380}{6}$ m^2-t,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

vagyis 13.90 m^2-t ad. A vastagsági osztályok átlagfáját, fatömegét és az egész erdőrész fatömegét azután az előbb ismertetett módon határozzuk meg.

6. Draudt módszere szerint.

Draudt eljárása szerint nem képezzük vastagsági osztályokat, hanem minden előforduló vastagság számára külön számítjuk ki a döntendő átlagfák számát és pedig abban az arányban, a mely arányban az összes átlagfák a fák összes számához állanak. Ha pl. az összes fák száma 850 és egészben véve 17 átlagfát akarunk dönteni, akkor az átlagfák száma az összes fáknak 2%-át tévén, minden vastagságból az előforduló fák számának 2%-át vesszük átlagfának. Önként értetik azonban, hogy ezen %-os számítás eredményét előbb egészekre kell kerekitenünk, oly módon, hogy a 0·5-nél kisebb tört részeket elhanyagoljuk, a 0·5-nél nagyobb tört részeket pedig egészeknek vesszük. Igy pl., ha egy erdőrészben a 34 czentiméteres fák száma 32 volna, az előbbi 2% szerint nem $32 \times 0{\cdot}02 = 0{\cdot}64$, hanem egy átlagtörzset, a 28 czentiméteresekből pedig, ha azok száma 124 volna, nem $124 \times 0{\cdot}02 = 2{\cdot}48$-et, hanem kettőt döntetnénk.

Az ekként kiszámított és ledöntött átlagfákat együttesen lehet feldolgoztatni és választékok szerint köbözni. Az erdőrész fatömegét pedig szintén ezen képlet szerint lehet kiszámitani: $F = f \frac{A.}{a.}$

7. Urich módszere szerint.

Urich eljárása szerint előre megállapitjuk a döntendő átlagfák számát és azután ugyanannyi vastagsági osztályt képezünk, még pedig oly módon, hogy minden vastagsági osztályban egyenlő számu fa legyen képviselve, t. i. annyi, a mennyi a fák összes számából egy átlag fára esik.

Ha pl. az erdőrészben a kiszámlálás után összesen 1.200 fát találtunk és összesen 10 átlagfát szándékozunk dönteni, akkor 10 vastagsági osztályt képezve, mindenik vastagsági osztályba 120 fát sorozunk be a legvastagabbtól lefelé, vagy a legvékonyabbtól felfelé. A vastagsági osztályok átlagfájának kiszámitása és a fatömeg meghatározása azután ugy történik, mint az előbbi módoknál.

8. Alakszámok segitségével.

A fák átmérőit ezen módszernél is egyenként meg kell mérni és vastagsági fokok szerint (például két-két czentiméter különbséggel) jegyzékbe venni. Ha ez megtörtént, meghatározzuk néhány törzs megmérésével minden vastagsági fok átlagos magasságát, s azután kikeressük egyfelől a hengertáblából az egyes vastagsági fokokba bejegyzett fák körlapösszegét és másfelől a 170—173. oldalakon közölt alakszám-táblákból a magasságoknak megfelelő alakszámot (tölgyesekben az alakszámot nem a magasság, hanem a vastagság szerint keressük ki az alakszámtáblák előtt közölt részletes utasitás szerint). A vastagsági fokok fatömegét azután ezen adatokból a következő képlet szerint számitjuk ki: Fatömeg = körlapösszeg × magasság × alakszám; az egész erdőrész fatömegét pedig ugy nyerjük, hogy a vastagsági fokok fatömegeit összeadjuk.

9. Fatömegtáblák segélyével.

Az előmunkálatok itt is ugyanazok, mint előbb, de a körlapösszegeket és az alakszámokat nem kell kikeresni. Itt ugyanis a vastagsági fokok fatömegét ugy határozzuk meg, hogy a 174—194.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

oldalakon közölt „Álló fák fatömege“ czimü táblák közül abból, a mely az erdőrész fanemének megfelel, a tábla elején közölt utasitás szerint kikeressük minden egyes vastagsági fokra nézve az egyes fa tömegét és ezt szorozzuk az illető vastagsági fokba sorozott fák számával. Végül pedig a vastagsági fokok fatömegét összegezzük. Az eredmény az egész erdőrész fatömegét fogja adni.

10. Próbatér segitségével.

Ha az erdőrész nagyobb kiterjedésü, hogysem az előbbi módok valamelyike szerint az összes fákat kiszámlálni lehetne, a fatömeget ugyis meghatározhatjuk, hogy abból egy kisebb $^1/_2$—2 hold nagyságu részt, melynek minősége szem szerint megbecsülve, az egész erdőrész átlagos minőségének felel meg, kijelölünk és ennek területét és fatömegét az előbbi módok valamelyike szerint meghatározzuk. Ennek a próba vagy mintatérnek a fatömegéből azután az egész erdőrész fatömegét a következő képlet szerint számitjuk ki:

$$F = f \times \frac{T}{t},$$

mely képletben F az egész erdőrész fatömegét, f a próbatér fatömegét, T az erdőrész területét és t a próbatér területét jelenti.

Körlaptábla.

(Az „Erdészeti segédtáblák“-ból.)

Ez a tábla az 1—200 centiméterig terjedő átmérőknek és az ezekhez tartozó kerületeknek megfelelő körlapokat tartalmazza négyzetméterekben kifejezve.

Ha a körlapot négyzetcentiméterekben kivánjuk kifejezni, a táblából nyert számot 10000-el szorozzuk, vagyis az egészeket jelző vesszőt négy helylyel jobbra mozditjuk. Például egy 129 centiméter vastag átmérőnek megfelelő körlap négyzetcentiméterekben kifejezve $= 1{,}30698 \times 10000 = 13069{,}8$ négyzetcentiméter.

Ha a tábla határán túlmenő átmérőnek vagy kerületnek megfelelő körlap kerestetnék, akkor az adott átmérő vagy körlap felének megfelelő körlapot négygyel kellene szorozni. Például egy 220 centiméter vastag átmérő körlapja $=$ (a 110 centiméternek megfelelő körlap) $0{,}95033 \times 4 = 3{,}80132$ négyzetméter.

Ha növedék vagy másféle számitásoknál milliméterekben kifejezett átmérők körlapját kellene keresni, akkor a táblában mindenekelőtt felkeressük azon két átmérőt, melyek közé a milliméterekben adott átmérő esik, azután az ezen átmérőknek megfelelő körlapoknak különbségét képezve, azt 10-el osztjuk és a hányadost az adott átmérő egyes millimétereinek számával szorozva, a kisebb körlaphoz adjuk. Például egy 527 milliméter vastag átmérőnek megfelelő körlap az 52 és 53 centiméternek (= 520—530 millim.) megfelelő körlapokból az előbbiek szerint következően számittatik ki:

$$\frac{0{,}22062 - 0{,}21237}{10} \times 7 + 0{,}21237 = 0{,}005775 + 0{,}21237 =$$

$$= 0{,}218145 \text{ négyzetméter.}$$

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Körlaptábla.

Átmérő	Kerület	Körlap	Átmérő	Kerület	Körlap
centiméter		négyzetméter	centiméter		négyzetméter
1	3,1	0.0000785	51	160,2	0.20428
2	6,3	0.0003142	52	163,4	0.21237
3	9,4	0.0007069	53	166,5	0.22062
4	12,6	0.0012566	54	169,6	0.22902
5	15,7	0.0019635	55	172,8	0.23758
6	18,8	0.0028274	56	175,9	0.24630
7	22,0	0.0038484	57	179,1	0.25518
8	25,1	0.0050265	58	182,2	0.26421
9	28,3	0.0063617	59	185,4	0.27340
10	31,4	0.00785	60	188,5	0.28274
11	34,6	0.00950	61	191,6	0.29225
12	37,7	0.01131	62	194,8	0.30191
13	40,8	0.01327	63	197,9	0.31172
14	44,0	0.01539	64	201,1	0.32170
15	47,1	0.01767	65	204,2	0.33183
16	50,3	0.02011	66	207,3	0.34212
17	53,4	0.02270	67	210,5	0.35257
18	56,5	0.02545	68	213,6	0.36317
19	59,7	0.02835	69	216,8	0.37393
20	62,8	0.03142	70	219,9	0.38485
21	66,0	0.03464	71	223,1	0.39592
22	69,1	0.03801	72	226,2	0.40715
23	72,3	0.04155	73	229,3	0.41854
24	75,4	0.04524	74	232,5	0.43008
25	78,5	0.04909	75	235,6	0.44179
26	81,7	0.05309	76	238,8	0.45365
27	84,8	0.05726	77	241,9	0.46566
28	88,0	0.06158	78	245,0	0.47784
29	91,1	0.06605	79	248,2	0.49017
30	94,2	0.07069	80	251,3	0.50265
31	97,4	0.07548	81	254,5	0.51530
32	100,5	0.08042	82	257,6	0.52810
33	103,7	0.08553	83	260,7	0.54106
34	106,8	0.09079	84	263,9	0.55418
35	110,0	0.09621	85	267,0	0.56745
36	113,1	0.10179	86	270,2	0.58088
37	116,2	0.10752	87	273,3	0.59447
38	119,4	0.11341	88	276,5	0.60821
39	122,5	0.11946	89	279,6	0.62211
40	125,7	0.12566	90	282,7	0.63617
41	128,8	0.13203	91	285,9	0.65039
42	131,9	0.13854	92	289,0	0.66476
43	135,1	0.14522	93	292,2	0.67929
44	138,2	0.15205	94	295,3	0.69398
45	141,4	0.15904	95	298,5	0.70882
46	144,5	0.16619	96	301,6	0.72382
47	147,7	0.17349	97	304,7	0.73898
48	150,9	0.18096	98	307,9	0.75430
49	153,9	0.18857	99	311,0	0.76977
50	157,1	0.19635	100	314,2	0.78540

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Átmérő	Kerület	Körlap	Átmérő	Kerület	Körlap
centiméter		négyzetméter	centiméter		négyzetméter
101	317,3	0.80118	151	474,4	1.79079
102	320,4	0.81713	152	477,5	1.81458
103	323,6	0.83323	153	480,7	1.83854
104	326,7	0.84949	154	483,8	1.86265
105	329,9	0.86590	155	487,0	1.88692
106	333,0	0.88247	156	490,1	1.91134
107	336,2	0.89920	157	493,2	1.93593
108	339,3	0.91609	158	496,4	1.96067
109	342,4	0.93313	159	499,5	1.98556
110	345,6	0.95033	160	502,6	2.01062
111	348,7	0.96769	161	505,8	2.03583
112	351,9	0.98520	162	508,9	2.06120
113	355,0	1.00287	163	512,1	2.08672
114	358,1	1.02070	164	515,2	2.11241
115	361,3	1.03869	165	518,4	2.13825
116	364,4	1.05683	166	521,5	2.16424
117	367,6	1.07513	167	524,6	2.19040
118	370,8	1.09359	168	527,8	2.21671
119	373,9	1.11220	169	530,9	2.24317
120	377,0	1.13097	170	534,1	2.26980
121	380,1	1.14990	171	537,2	2.29658
122	383,3	1.16899	172	540,3	2.32352
123	386,4	1.18823	173	543,5	2.35062
124	389,6	1.20763	174	546,6	2.37787
125	392,7	1.22718	175	549,8	2.40528
126	395,8	1.24690	176	552,9	2.43285
127	399,0	1.26677	177	556,1	2.46057
128	402,1	1.28680	178	559,2	2.48845
129	405,3	1.30698	179	562,3	2.51649
130	408,4	1.32732	180	565,5	2.54469
131	411,5	1.34782	181	568,6	2.57304
132	414,7	1.36848	182	571,8	2.60155
133	417,8	1.38929	183	574,9	2.63022
134	421,0	1.41026	184	578,0	2.65904
135	424,1	1.43139	185	581,2	2.68802
136	427,3	1.45267	186	584,3	2.71716
137	430,4	1.47411	187	587,5	2.74646
138	433,5	1.49571	188	590,6	2.77591
139	436,7	1.51747	189	593,8	2.80552
140	439,8	1.53938	190	596,9	2.83529
141	443,0	1.56145	191	600,0	2.86521
142	446,1	1.58368	192	603,2	2.89529
143	449,2	1.60606	193	606,3	2.92553
144	452,4	1.62860	194	609,5	2.95592
145	455,5	1.65130	195	612,6	2.98648
146	458.7	1.67415	196	615,7	3.01718
147	461,8	1.69717	197	618,9	3.04805
148	465,0	1.72034	198	622,0	3.07907
149	468,1	1.74366	199	625,2	3.11025
150	471,2	1.76715	200	628,3	3.14159

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hengertábla, egyszersmind körlapszorozási tábla.

(Az „Erdészeti segédtáblák"-ból.)

a) Ez a tábla a törzsek és törzsrészek köbméterekben kifejezett köbtartalmát mutatja, ha a középátmérő centiméterekben, és a hosszuság egész méterekben van adva.

Például: egy 15 méter hosszu és 16 centiméter középátmérőjü törzsrész köbtartalma a 128. oldal szerint 0.302 köbméter.

Ha több egyenlő vastagságu törzset kell köbözni és ezeknek közös hossza a 100 métert meghaladja, akkor az adott hosszuságot az egységeknek levonása és a százasoknak tizzel való osztása által oly számokra bontjuk fel, melyek a tábla első rovatában már találhatók, az ezen számoknak megfelelő köbtartalmat pedig a táblából kiolvasván, összeadjuk, s ekként a keresett köbtartalmat nyerjük.

Példa: 241 darab egyenkint 4 méter hosszuságu, tehát összesen 964 = (96 × 10 + 4) folyó méter hosszu és 56 centiméter középátmérővel biró rönkő köbtartalma lesz a 137. és 136. oldal szerint = 23.645 × 10 + 0.985 = 236.45 + 0.985 = 237.435 kbmtr.

Ha a hosszuság egész- és tizedméterekben van adva, az adott hosszuságot a tizedes jegynek egy helylyel való jobbra tolása által tizzel szorozzuk, az ezen tizszeres hosszuságnak megfelelő köbtartalmat pedig a tizedes jegynek egy helylyel balra való tolása által tizzel osztjuk, mi által megint a keresett köbtartalmat nyerjük.

Példa: egy 9·4 méter hosszu és 46 centiméter középvastagságu törzsrész köbtartalmát megkapjuk, ha a 135. oldal szerint a 94 méter hosszaságnak megfelelő 15.622 köbméternyi köbtartalmat tizzel osztjuk, a mely tesz 1.5622 köbmétert.

b) Ez a tábla egyszersmind a centiméterekben kifejezett középátmérők körlapjainak sokszorosát is adja négyzetméterekben, ha a tábla első rovatában lévő számjelek a körlapok számául vétetnek.

Példa: egy próbatér kiszámlálása alkalmával a többek közt találtatott 74 darab, mellmagasságban 30 centiméter átmérővel biró törzs; ezek körlapjainak összege tesz a 131. oldal szerint 5.231 négyzetmétert.

A tábla csak 140 centiméter átmérőig terjedvén, ha ennél nagyobb átmérők körlapösszegeit keressük, akkor az adott átmérő felét veszszük, s az ennek megfelelő körlapösszeget négygyel szorozzuk.

Példa: egy próbatér kiszámlálásánál találtatott 90 darab, mellmagasságban 160 centiméter átmérővel biró törzs. Ezen törzsek körlapösszege az előbb mondottak szerint egyenlő a 143. oldal, 90-es sora és 80-as rovata alatt kimutatott körlapösszeg négyszeresével, vagyis 45.239 × 4 = 180.956 négyzetméterrel.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.									
1	0.000	0.000	0.001	0.001	0.002	0.003	0.004	0.005	0.006	0.008
2	0.000	0.001	0.001	0.002	0.004	0.006	0.008	0.010	0.013	0.016
3	0.000	0.001	0.002	0.004	0.006	0.008	0.011	0.015	0.019	0.023
4	0.000	0.001	0.003	0.005	0.008	0.011	0.015	0.020	0.025	0.031
5	0.000	0.002	0.003	0.006	0.010	0.014	0.019	0.025	0.032	0.039
6	0.000	0.002	0.004	0.007	0.012	0.017	0.023	0.030	0.038	0.047
7	0.000	0.002	0.005	0.009	0.014	0.020	0.027	0.035	0.044	0.055
8	0.001	0.003	0.006	0.010	0.016	0.023	0.031	0.040	0.051	0.063
9	0.001	0.003	0.006	0.011	0.018	0.025	0.035	0.045	0.057	0.071
10	0.001	0.003	0.007	0.012	0.020	0.028	0.038	0.050	0.064	0.078
11	0.001	0.003	0.008	0.014	0.021	0.031	0.042	0.055	0.070	0.086
12	0.001	0.004	0.008	0.015	0.023	0.034	0.046	0.060	0.076	0.094
13	0.001	0.004	0.009	0.016	0.025	0.037	0.050	0.065	0.083	0.102
14	0.001	0.004	0.010	0.017	0.027	0.039	0.054	0.070	0.089	0.110
15	0.001	0.005	0.011	0.019	0.029	0.042	0.058	0.075	0.095	0.118
16	0.001	0.005	0.011	0.020	0.031	0.045	0.061	0.080	0.102	0.126
17	0.001	0.005	0.012	0.021	0.033	0.048	0.065	0.085	0.108	0.133
18	0.001	0.006	0.013	0.023	0.035	0.051	0.069	0.090	0.114	0.141
19	0.001	0.006	0.013	0.024	0.037	0.054	0.073	0.095	0.121	0.149
20	0.001	0.006	0.014	0.025	0.039	0.056	0.077	0.100	0.127	0.157
21	0.002	0.006	0.015	0.026	0.041	0.059	0.081	0.105	0.133	0.165
22	0.002	0.007	0.015	0.028	0.043	0.062	0.085	0.110	0.140	0 173
23	0.002	0.007	0.016	0.029	0.045	0.065	0.088	0.116	0.146	0.181
24	0.002	0.007	0.017	0.030	0.047	0.068	0.092	0.121	0.153	0.188
25	0.002	0.008	0.018	0.031	0.049	0.071	0.096	0.126	0.159	0.196
26	0.002	0.008	0.018	0.033	0.051	0.073	0.100	0.131	0.165	0.204
27	0.002	0.008	0.019	0.034	0.053	0.076	0.104	0.136	0.172	0.212
28	0.002	0.009	0.020	0.035	0.055	0.079	0.108	0.141	0.178	0.220
29	0.002	0.009	0.020	0.036	0.057	0.082	0.112	0.146	0.184	0.228
30	0.002	0.009	0.021	0.038	0.059	0.085	0.115	0.151	0.191	0.236
31	0.002	0.010	0.022	0.039	0.061	0.088	0.119	0.156	0.197	0·243
32	0.002	0.010	0.023	0.040	0.063	0.090	0.123	0.161	0.203	0.251
33	0.002	0.010	0.023	0.041	0.065	0.093	0.127	0.166	0.210	0.259
34	0.003	0.011	0.024	0.043	0.067	0.096	0.131	0.171	0.216	0.267
35	0.003	0.011	0.025	0.044	0.069	0.099	0.135	0.176	0.223	0.275
36	0.003	0.011	0.025	0.045	0.071	0.102	0.138	0.181	0.229	0.283
37	0.003	0.012	0.026	0.046	0.073	0.105	0.142	0.186	0.235	0.290
38	0.003	0.012	0.027	0.048	0.074	0.107	0.146	0.191	0.242	0.298
39	0.003	0.012	0.028	0.049	0.076	0.110	0.150	0.196	0.248	0.306
40	0.003	0.012	0.028	0.050	0.078	0.113	0.154	0.201	0.254	0.314
41	0.003	0.013	0.029	0.051	0.080	0.116	0.158	0.206	0.261	0.322
42	0.003	0.013	0.030	0.053	0.082	0.119	0.162	0.211	0.267	0.330
43	0.003	0.013	0.030	0.054	0.084	0.121	0.165	0.216	0.273	0.338
44	0.003	0.014	0.031	0.055	0.086	0.124	0.169	0.221	0.280	0.345
45	0.003	0.014	0.032	0.056	0.088	0.127	0.173	0.226	0.286	0.353
46	0.004	0.014	0.032	0.058	0.090	0.130	0.177	0.231	0.293	0.361
47	0.004	0.015	0.033	0.059	0.092	0.133	0.181	0.236	0.299	0.369
48	0.004	0.015	0.034	0.060	0.094	0.136	0.185	0.241	0.305	0.377
49	0.004	0.015	0.035	0.061	0.096	0.138	0.188	0.246	0.312	0.385
50	0.004	0.016	0.035	0.063	0.098	0.141	0.192	0.251	0.318	0.393

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.									
51	0.004	0.016	0.036	0.064	0.100	0.144	0.196	0.256	0.324	0.400
52	0.004	0.016	0.037	0.065	0.102	0.147	0.200	0.261	0.331	0.408
53	0.004	0.017	0.037	0.067	0.104	0.150	0.204	0.266	0.337	0.416
54	0.004	0.017	0.038	0.068	0.106	0.153	0.208	0.271	0.343	0.424
55	0.004	0.017	0.039	0.069	0.108	0.155	0.212	0.276	0.350	0.432
56	0.004	0.017	0.039	0.070	0.110	0.158	0.215	0.281	0.356	0.440
57	0.004	0.018	0.040	0.072	0.112	0.161	0.219	0.286	0.363	0.448
58	0.004	0.018	0.041	0.073	0.114	0.164	0.223	0.291	0.369	0.455
59	0.005	0.018	0.042	0.074	0.116	0.167	0.227	0.296	0.375	0.463
60	0.005	0.019	0.042	0.075	0.118	0.170	0.231	0.302	0.382	0.471
61	0.005	0.019	0.043	0.077	0.120	0.172	0.235	0.307	0.388	0.479
62	0.005	0.019	0.044	0.078	0.122	0.175	0.239	0.312	0.394	0.487
63	0.005	0.020	0.044	0.079	0.124	0.178	0.242	0.317	0.401	0.495
64	0.005	0.020	0.045	0.080	0.126	0.181	0.246	0.322	0.407	0.503
65	0.005	0.020	0.046	0.082	0.128	0.184	0.250	0.327	0.413	0.510
66	0.005	0.021	0.047	0.083	0.129	0.187	0.254	0.332	0.420	0.518
67	0.005	0.021	0.047	0.084	0.131	0.189	0.258	0.337	0.426	0.526
68	0.005	0.021	0.048	0.085	0.133	0.192	0.262	0.342	0.432	0.534
69	0.005	0.022	0.049	0.087	0.135	0.195	0.265	0.347	0.439	0.542
70	0.005	0.022	0.049	0.088	0.137	0.198	0.269	0.352	0.445	0.550
71	0.005	0.022	0.050	0.089	0.139	0.201	0.273	0.357	0.452	0.558
72	0.006	0.023	0.051	0.090	0.141	0.203	0.277	0.362	0.458	0.565
73	0.006	0.023	0.052	0.092	0.143	0.206	0.281	0.367	0.464	0.573
74	0.006	0.023	0.052	0.093	0.145	0.209	0.285	0.372	0.471	0.581
75	0.006	0.023	0.053	0.094	0.147	0.212	0.289	0.377	0.477	0.589
76	0.006	0.024	0.054	0.095	0.149	0.215	0.292	0.382	0.483	0.597
77	0.006	0.024	0.054	0.097	0.151	0.218	0.296	0.387	0.490	0.605
78	0.006	0.024	0.055	0.098	0.153	0.220	0.300	0.392	0.496	0.612
79	0.006	0.025	0.056	0.099	0.155	0.223	0.304	0.397	0.502	0.620
80	0.006	0.025	0.056	0.100	0.157	0.226	0.308	0.402	0.509	0.628
81	0.006	0.025	0.057	0.102	0.159	0.229	0.312	0.407	0.515	0.636
82	0.006	0.026	0.058	0.103	0.161	0.232	0.315	0.412	0.522	0.644
83	0.007	0.026	0.059	0.104	0.163	0.235	0.319	0.417	0.528	0.652
84	0.007	0.026	0.059	0.105	0.165	0.237	0.323	0.422	0.534	0.660
85	0.007	0.027	0.060	0.107	0.167	0.240	0.327	0.427	0.541	0.667
86	0.007	0.027	0.061	0.108	0.169	0.243	0.332	0.432	0.547	0.675
87	0.007	0.027	0.061	0.109	0.171	0.246	0.335	0.437	0.553	0.683
88	0.007	0.028	0.062	0.110	0.173	0.249	0.339	0.442	0.560	0.691
89	0.007	0.028	0.063	0.112	0.175	0.252	0.342	0.447	0.566	0.699
90	0.007	0.028	0.064	0.113	0.177	0.254	0.346	0.452	0.572	0.707
91	0.007	0.028	0.064	0.114	0.179	0.257	0.350	0.457	0.579	0.715
92	0.007	0.029	0.065	0.116	0.181	0.260	0.354	0.462	0.585	0.722
93	0.007	0.029	0.066	0.117	0.183	0.263	0.358	0.467	0.592	0.730
94	0.007	0.029	0.066	0.118	0.184	0.266	0.362	0.473	0.598	0.738
95	0.007	0.030	0.067	0.119	0.186	0.269	0.366	0.478	0.604	0.746
96	0.007	0.030	0.068	0.121	0.188	0.271	0.369	0.483	0.611	0.754
97	0.008	0.030	0.068	0.122	0.190	0.274	0.373	0.488	0.617	0.762
98	0.008	0.031	0.069	0.123	0.192	0.277	0.377	0.493	0.623	0.770
99	0.008	0.031	0.070	0.124	0.194	0.280	0.381	0.498	0.630	0.777
100	0.008	0.031	0.071	0.126	0.196	0.283	0.385	0.503	0.636	0.785

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.									
1	0.009	0.011	0.013	0.015	0.018	0.020	0.023	0.025	0.028	0.031
2	0.019	0.023	0.026	0.031	0.035	0.040	0.045	0.051	0.057	0.063
3	0.028	0.034	0.040	0.046	0.053	0.060	0.068	0.076	0.085	0.094
4	0.038	0.045	0.053	0.061	0.071	0.080	0.091	0.102	0.113	0.126
5	0.047	0.056	0.066	0.077	0.088	0.100	0.113	0.127	0.142	0.157
6	0.057	0.068	0.080	0.092	0.106	0.121	0.136	0.153	0.170	0.188
7	0.066	0.079	0.093	0.108	0.124	0.141	0.159	0.178	0.198	0.220
8	0.076	0.090	0.106	0.123	0.141	0.161	0.182	0.204	0.227	0.251
9	0.085	0.102	0.119	0.138	0.159	0.181	0.204	0.229	0.255	0.283
10	0.095	0.113	0.133	0.154	0.177	0.201	0.227	0.254	0.283	0.314
11	0.104	0.124	0.146	0.169	0.194	0.221	0.250	0.280	0.312	0.346
12	0.114	0.136	0.159	0.185	0.212	0.241	0.272	0.305	0.340	0.377
13	0.123	0.147	0.172	0.200	0.230	0.261	0.295	0.331	0.368	0.408
14	0.133	0.158	0.186	0.215	0.247	0.281	0.318	0.356	0.397	0.440
15	0.142	0.170	0.199	0.231	0.265	0.302	0.340	0.382	0.425	0.471
16	0.152	0.181	0.212	0.246	0.283	0.322	0.363	0.407	0.454	0.503
17	0.161	0.192	0.225	0.262	0.300	0.342	0.386	0.433	0.482	0.534
18	0.171	0.203	0.239	0.277	0.318	0.362	0.409	0.458	0.510	0.565
19	0.180	0.215	0.252	0.292	0.336	0.382	0.431	0.483	0.539	0.597
20	0.190	0.226	0.265	0.308	0.353	0.402	0.454	0.509	0.567	0.628
21	0.199	0.237	0.279	0.323	0.371	0.422	0.477	0.534	0.595	0.660
22	0.209	0.249	0.292	0.338	0.389	0 442	0.499	0.560	0.624	0.691
23	0.218	0.260	0.305	0.354	0.406	0.462	0.522	0.585	0.652	0.723
24	0.228	0.271	0.318	0.369	0.424	0.483	0.545	0.611	0.680	0.754
25	0.237	0.283	0.332	0.385	0.442	0.503	0.567	0.636	0.709	0.785
26	0.247	0.294	0.345	0.400	0.459	0.523	0.590	0.662	0.737	0.817
27	0.256	0.305	0.358	0.415	0.477	0.543	0.613	0.687	0.765	0.848
28	0.266	0.317	0.371	0.431	0.495	0.563	0.636	0.713	0.794	0.880
29	0.275	0.328	0.385	0.446	0.512	0.583	0.658	0.738	0.822	0.911
30	0.285	0.340	0.398	0.462	0.530	0.603	0.681	0.763	0.850	0.943
31	0.294	0.351	0.411	0.477	0.548	0.623	0.704	0.789	0.879	0.974
32	0.304	0.362	0.425	0.492	0.565	0.643	0.726	0.814	0.907	1.005
33	0.313	0.373	0.438	0.508	0.583	0.664	0.749	0.840	0.935	1.037
34	0.323	0.384	0.451	0.523	0.601	0.684	0.772	0.865	0.964	1.068
35	0.332	0.396	0.464	0.539	0.618	0.704	0.794	0.891	0.992	1.100
36	0.342	0.407	0.478	0.554	0.636	0.724	0.817	0.916	1.021	1.131
37	0.351	0.418	0.491	0.569	0.654	0.744	0.840	0.942	1.049	1.162
38	0.361	0.430	0.504	0.585	0.671	0.764	0.863	0.967	1.077	1.194
39	0.370	0.441	0.517	0.600	0.689	0.784	0.885	0.992	1.106	1.225
40	0.380	0.452	0.531	0.616	0.707	0.804	0.908	1.018	1.134	1.257
41	0.389	0.464	0.544	0.631	0.724	0.824	0.931	1.043	1.162	1.288
42	0.399	0.475	0.557	0.646	0.742	0.845	0.953	1.069	1.191	1.320
43	0.408	0.486	0.571	0.662	0.760	0.865	0.976	1.094	1.219	1.351
44	0.418	0.498	0.584	0.677	0.777	0.885	0.999	1.120	1.247	1.382
45	0.427	0.509	0.597	0.692	0.795	0.905	1.021	1.145	1.276	1.414
46	0.437	0.520	0.610	0.708	0.813	0.925	1.044	1.171	1.304	1.445
47	0.446	0.531	0.624	0.723	0.830	0.945	1.067	1.196	1.332	1.477
48	0.456	0.543	0.637	0.739	0.848	0.965	1.090	1.222	1.361	1.508
49	0.465	0.554	0.650	0.754	0.866	0.985	1.112	1.247	1.389	1.539
50	0.475	0.565	0.663	0.769	0.883	1.005	1.135	1.272	1.417	1.571

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.									
51	0.484	0.577	0.677	0.785	0.901	1.026	1.158	1.298	1.446	1.602
52	0.494	0.588	0.690	0.800	0.919	1.046	1.180	1.323	1.474	1.634
53	0.503	0.599	0.703	0.816	0.936	1.066	1.203	1.349	1.502	1.665
54	0.513	0.611	0.716	0.831	0.954	1.086	1.226	1.374	1.531	1.697
55	0.522	0.622	0.730	0.846	0.972	1.106	1.248	1.400	1.559	1.728
56	0.532	0.633	0.743	0.862	0.989	1.126	1.271	1.425	1.588	1.759
57	0.541	0.645	0.756	0.877	1.007	1.146	1.294	1.451	1.616	1.791
58	0.551	0.656	0.770	0.893	1.025	1.166	1.317	1.476	1.644	1.822
59	0.560	0.667	0.783	0.908	1.042	1.186	1.339	1.501	1.673	1.854
60	0.570	0.679	0.796	0.923	1.060	1.207	1.362	1.527	1.701	1.885
61	0.579	0.690	0.809	0.939	1.078	1.227	1.385	1.552	1.729	1.917
62	0.589	0.701	0.823	0.954	1.095	1.247	1.407	1.578	1.758	1.948
63	0.598	0.712	0.836	0.969	1.113	1.267	1.430	1.603	1.786	1.979
64	0.608	0.724	0.849	0.985	1.131	1.287	1.453	1.629	1.814	2.011
65	0.617	0.735	0.862	1.000	1.148	1.307	1.475	1.654	1.843	2.042
66	0.627	0.746	0.876	1.016	1.166	1.327	1.498	1.680	1.871	2.074
67	0.636	0.758	0.889	1.031	1.184	1.347	1.521	1.705	1.899	2.105
68	0.646	0.769	0.902	1.046	1.201	1.367	1.544	1.731	1.928	2.136
69	0.655	0.780	0.916	1.062	1.219	1.387	1.566	1.756	1.956	2.168
70	0.665	0.792	0.929	1.077	1.237	1.408	1.589	1.781	1.984	2.199
71	0.674	0.803	0.942	1.093	1.254	1.428	1.612	1.807	2.013	2.231
72	0.684	0.814	0.955	1.108	1.272	1.448	1.634	1.832	2.041	2.262
73	0.693	0.826	0.969	1.123	1.290	1.468	1.657	1.858	2.069	2.294
74	0.703	0.837	0.982	1.139	1.307	1.488	1.680	1.883	2.098	2.325
75	0.712	0.848	0.995	1.154	1.325	1.508	1.702	1.909	2.126	2.356
76	0.722	0.859	1.008	1.170	1.343	1.528	1.725	1.934	2.155	2.388
77	0.731	0.871	1.022	1.185	1.360	1.548	1.748	1.960	2.183	2.419
78	0.741	0.882	1.035	1.200	1.378	1.568	1.771	1.985	2.211	2.451
79	0.750	0.893	1.048	1.216	1.396	1.589	1.793	2.010	2.240	2.482
80	0.760	0.905	1 062	1.231	1.414	1.609	1.816	2.036	2.268	2.514
81	0.769	0.916	1.075	1.246	1.431	1.629	1.839	2.061	2.296	2.545
82	0.779	0.927	1.088	1.262	1.449	1.649	1.861	2.087	2.325	2.576
83	0.788	0.939	1.101	1.277	1.467	1.669	1.884	2.112	2.353	2.608
84	0.798	0.950	1.115	1.293	1.484	1.689	1.907	2.138	2.381	2.639
85	0.807	0.961	1.128	1.308	1.502	1.709	1.929	2.163	2.410	2.671
86	0.817	0.973	1.141	1.323	1.520	1.729	1.952	2.189	2.438	2.702
87	0.826	0.984	1.154	1.339	1.537	1.749	1.975	2.214	2.466	2.733
88	0.836	0.995	1.168	1.354	1.555	1.770	1.998	2.240	2.495	2.765
89	0.845	1.006	1.181	1.370	1.573	1.790	2.020	2.265	2.523	2.796
90	0.855	1.018	1.194	1.385	1.590	1.810	2.043	2.290	2.551	2.828
91	0.864	1.029	1.207	1.400	1.608	1.830	2.066	2.316	2.580	2.859
92	0.874	1.040	1.221	1.416	1.626	1.850	2.088	2.341	2.608	2.891
93	0.883	1.052	1.234	1.431	1.643	1.870	2.111	2.367	2.636	2.922
94	0.893	1.063	1.247	1.447	1.661	1.890	2.134	2.392	2.665	2.953
95	0.902	1.074	1.261	1.462	1.679	1.910	2.156	2.418	2.693	2.985
96	0.912	1.086	1.274	1.477	1.696	1.930	2.179	2.443	2.722	3.016
97	0.921	1.097	1.287	1.493	1.714	1.951	2.202	2.469	2.750	3.048
98	0.931	1.108	1.300	1.508	1.732	1.971	2.225	2.494	2.778	3.079
99	0.940	1.120	1.314	1.524	1.749	1.991	2.247	2.519	2.807	3.110
100	0.950	1.131	1.327	1.539	1.767	2.011	2.270	2.545	2.835	3.142

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.									
1	0.035	0.038	0.041	0.045	0.049	0.053	0.057	0.062	0.066	0.071
2	0.069	0.076	0.083	0.090	0.098	0.106	0.114	0.123	0.132	0.141
3	0.104	0.114	0.125	0.136	0.147	0.159	0.172	0.185	0.198	0.212
4	0.138	0.152	0.166	0.181	0.196	0.212	0.229	0.246	0.264	0.283
5	0.173	0.190	0.208	0.226	0.245	0.265	0.286	0.308	0.330	0.353
6	0.208	0.228	0.249	0.271	0.294	0.318	0.343	0.369	0.396	0.424
7	0.242	0.266	0.291	0.317	0.344	0.372	0.401	0.431	0.462	0.495
8	0.277	0.304	0.332	0.362	0.393	0.425	0.458	0.492	0.528	0.565
9	0.312	0.342	0.374	0.407	0.442	0.478	0.515	0.554	0.594	0.636
10	0.346	0.380	0.415	0.452	0.491	0.531	0.572	0.616	0.660	0.707
11	0.381	0.418	0.457	0.498	0.539	0.584	0.630	0.677	0.726	0.777
12	0.416	0.456	0.498	0.543	0.589	0.637	0.687	0.739	0.793	0.848
13	0.450	0.494	0.540	0.588	0.638	0.690	0.744	0.800	0.859	0.919
14	0.485	0.532	0.582	0.633	0.687	0.743	0.801	0.862	0.925	0.989
15	0.519	0.570	0.623	0.679	0.736	0.796	0.859	0.923	0.991	1.060
16	0.554	0.608	0.665	0.724	0.785	0.849	0.916	0.985	1.057	1.131
17	0.589	0.646	0.706	0.769	0.834	0.902	0.973	1.047	1.123	1.202
18	0.623	0.684	0.748	0.814	0.884	0.956	1.030	1.108	1.189	1.272
19	0.658	0.722	0.789	0.859	0.933	1.009	1.088	1.170	1.255	1.343
20	0.693	0.760	0.831	0.905	0.982	1.062	1.145	1.231	1.321	1.414
21	0.727	0.798	0.872	0.950	1.031	1.115	1.202	1.293	1.387	1.484
22	0.762	0.836	0.914	0.995	1.080	1.168	1.260	1.354	1.453	1.555
23	0.797	0.874	0.955	1.040	1.129	1.221	1.317	1.416	1.519	1.626
24	0.831	0.912	0.997	1.086	1.178	1.274	1.374	1.478	1.585	1.696
25	0.866	0.950	1.038	1.131	1.227	1.327	1.431	1.539	1.651	1.767
26	0.900	0.988	1.080	1.176	1.276	1.380	1.489	1.601	1.717	1.838
27	0.935	1.026	1.122	1.221	1.325	1.433	1.546	1.662	1.783	1.908
28	0.970	1.064	1.163	1.267	1.374	1.486	1.603	1.724	1.849	1.970
29	1.004	1.102	1.205	1.312	1.424	1.540	1.660	1.785	1.915	2.050
30	1.039	1.140	1.246	1.357	1.473	1.593	1.718	1.847	1.981	2.120
31	1.074	1.178	1.288	1.402	1.522	1.646	1.775	1.909	2.047	2.191
32	1.108	1.216	1.329	1.448	1.571	1.699	1.832	1.970	2.114	2.262
33	1.143	1.254	1.371	1.493	1.620	1.752	1.889	2.032	2.180	2.333
34	1.178	1.292	1.412	1.538	1.669	1.805	1.947	2.093	2.246	2.403
35	1.212	1.330	1.454	1.583	1.718	1.858	2.004	2.155	2.312	2.474
36	1.247	1.368	1.496	1.629	1.767	1.911	2.061	2.216	2.378	2.545
37	1.281	1.406	1.537	1.674	1.816	1.964	2.118	2.278	2.444	2.615
38	1.316	1.444	1.579	1.719	1.865	2.017	2.176	2.340	2.510	2.686
39	1.351	1.482	1.620	1.764	1.914	2.070	2.233	2.401	2.576	2.757
40	1.385	1.520	1.662	1.810	1.964	2.124	2.290	2.463	2.642	2.827
41	1.420	1.558	1.703	1.855	2.013	2.177	2.347	2.524	2.708	2.898
42	1.455	1.596	1.745	1.900	2.062	2.230	2.405	2.586	2.774	2.969
43	1.489	1.634	1.786	1.945	2.111	2.283	2.462	2.647	2.840	3.039
44	1.524	1.672	1.828	1.990	2.160	2.336	2.519	2.709	2.906	3.110
45	1.559	1.710	1.869	2.036	2.209	2.389	2.576	2.771	2.972	3.181
46	1.593	1.748	1.911	2.081	2.258	2.442	2.634	2.832	3.038	3.251
47	1.628	1.786	1.953	2.126	2.307	2.495	2.691	2.894	3.104	3.322
48	1.662	1.824	1.994	2.171	2.356	2.548	2.748	2.955	3.170	3.393
49	1.697	1.862	2.036	2.217	2.405	2.601	2.805	3.017	3.236	3.463
50	1.732	1.900	2.077	2.262	2.454	2.654	2.863	3.078	3.302	3.534

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.									
51	1.767	1.938	2.119	2.307	2.503	2.708	2.920	3.140	3.369	3.605
52	1.801	1.976	2.160	2.352	2.553	2.761	2.977	3.202	3.435	3.676
53	1.836	2.014	2.202	2.398	2.602	2.814	3.034	3.263	3.501	3.746
54	1.870	2.052	2.244	2.443	2.651	2.867	3.092	3.325	3.567	3.818
55	1.905	2.090	2.285	2.488	2.700	2.920	3.149	3.387	3.633	3.888
56	1.940	2.128	2.327	2.533	2.750	2.972	3.206	3.448	3.699	3.958
57	1.974	2.166	2.368	2.579	2.798	3.026	3.263	3.510	3.765	4.029
58	2.009	2.204	2.410	2.624	2.847	3.079	3.321	3.571	3.831	4.100
59	2.044	2.242	2.451	2.669	2.896	3.132	3.378	3.633	3.897	4.170
60	2.078	2.281	2.493	2.714	2.945	3.186	3.435	3.694	3.963	4.241
61	2.113	2.319	2.534	2.760	2.994	3.239	3.492	3.756	4.029	4.312
62	2.148	2.357	2 576	2.805	3.043	3.292	3.550	3.818	4.095	4.382
63	2.182	2.395	2.618	2.850	3.093	3.345	3.607	3.879	4.161	4.453
64	2.217	2.433	2.659	2.895	3.142	3.398	3.664	3.941	4.227	4.524
65	2.252	2.471	2.701	2.941	3.191	3.451	3.721	4.002	4.293	4.594
66	2.286	2.509	2.742	2.986	3.240	3.504	3.779	4.064	4.359	4.665
67	2.321	2.547	2.784	3.031	3.289	3.557	3.836	4.125	4.425	4.736
68	2.355	2.585	2.825	3.076	3.338	3.610	3.893	4.187	4.491	4.806
69	2.390	2.623	2.867	3.121	3.387	3.663	3.950	4.249	4.558	4.877
70	2.425	2.661	2.908	3.167	3.436	3.716	4.008	4.310	4.624	4.948
71	2.459	2.699	2.950	3.212	3.485	3.769	4.065	4.372	4.690	5.018
72	2.494	2.737	2.992	3.257	3.534	3.823	4.122	4.433	4.756	5.089
73	2.529	2.775	3.033	3.302	3.583	3.876	4.180	4.495	4.822	5.160
74	2·563	2.813	3.075	3.348	3.633	3.929	4.237	4.556	4.888	5.231
75	2.598	2.851	3.116	3.393	3.682	3.982	4.294	4.618	4.954	5.301
76	2.633	2.889	3.158	3.438	3.731	4.035	4.351	4.680	5.020	5.372
77	2.667	2.927	3.199	3.483	3.780	4.088	4.409	4.741	5.086	5.443
78	2.702	2.965	3.241	3.529	3.829	4.141	4.466	4.803	5.152	5.513
79	2.736	3.003	3.282	3.574	3.878	4.194	4.523	4.864	5.218	5.584
80	2.771	3.041	3.324	3.619	3.927	4.247	4.580	4.926	5.284	5.655
81	2.806	3.079	3.365	3.664	3.976	4.301	4.638	4.987	5.350	5.725
82	2.840	3.117	3.407	3.710	4.025	4.354	4.695	5.049	5.416	5.796
83	2.875	3.155	3.449	3.755	4.074	4.407	4.752	5.111	5.482	5.867
84	2·910	3.193	3.490	3.800	4.123	4.460	4.809	5.172	5.548	5.937
85	2.944	3.231	3.532	3.845	4.173	4.513	4.867	5.234	5.614	6.008
86	2.979	3.269	3.573	3.891	4.222	4.566	4.924	5.295	5.680	6.079
87	3.014	3.307	3.615	3.936	4.271	4.619	4.981	5.357	5.747	6.149
88	3.048	3.345	3.656	3.981	4.320	4.672	5.038	5.419	5.813	6.220
89	3.083	3.383	3.698	4.026	4.369	4.725	5.096	5.480	5.879	6.291
90	3.118	3.421	3.739	4.072	4.418	4.778	5.153	5.542	5.945	6.361
91	3.152	3.459	3.781	4.117	4.467	4.831	5.210	5.603	6.011	6.432
92	3.187	3.497	3·823	4.162	4.516	4.885	5.267	5.665	6.077	6.503
93	3.221	3.535	3.864	4.207	4.565	4.938	5.325	5.726	6.143	6.574
94	3.256	3.573	3.906	4.252	4.614	4.991	5.382	5.788	6.209	6.644
95	3.291	3.611	3.947	4.298	4.663	5.044	5.439	5.850	6.275	6.715
96	3.325	3.649	3.989	4.343	4.713	5.097	5.496	5.911	6.341	6.786
97	3.360	3.687	4.030	4.388	4.762	5.150	5.554	5.972	6.407	6.856
98	3.395	3.725	4.072	4.433	4.811	5.203	5.612	6.034	6.473	6.927
99	3.429	3.763	4.113	4.479	4.860	5.256	5.668	6.096	6.539	6.998
100	3.464	3.801	4.155	4.524	4.909	5.309	5.725	6.157	6.605	7.068

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben.									
	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.									
1	0.075	0.080	0.085	0.091	0.096	0.102	0.107	0.113	0.119	0.126
2	0.151	0.161	0.171	0.182	0.192	0.203	0.215	0.227	0.239	0.251
3	0.226	0.241	0.256	0.272	0.289	0.305	0.322	0.340	0.358	0.377
4	0.302	0·322	0.342	0.363	0.385	0.407	0.430	0.454	0.478	0.503
5	0.377	0.402	0.428	0.454	0.481	0.509	0.538	0.567	0.597	0.628
6	0.453	0.482	0.513	0.545	0.577	0.611	0.645	0.680	0.717	0.754
7	0.528	0·563	0.599	0.635	0.673	0.712	0.753	0.794	0.836	0.880
8	0.604	0·643	0.684	0.726	0.770	0.814	0.860	0.907	0.956	1.005
9	0.679	0.724	0.770	0.817	0.866	0.916	0.968	1.021	1.075	1.131
10	0.755	0.804	0.855	0.908	0.962	1.018	1.075	1.134	1.195	1.257
11	0.830	0·885	0.941	0.999	1.058	1.119	1.183	1.247	1.314	1.382
12	0.906	0·965	1.026	1.089	1.154	1.221	1.290	1.361	1.433	1.508
13	0.981	1.045	1.112	1.180	1.251	1.323	1.398	1.474	1.553	1.633
14	1.057	1.126	1.197	1.271	1.347	1.425	1.505	1.588	1.672	1.759
15	1.132	1.206	1.283	1.362	1.443	1.527	1.613	1.701	1.792	1.885
16	1.208	1.287	1.368	1.453	1.539	1.629	1.720	1.814	1.911	2.010
17	1.283	1.367	1.454	1.543	1.635	1.730	1.828	1.928	2.031	2.136
18	1.359	1.447	1.539	1.634	1.732	1·832	1.935	2.041	2.150	2.262
19	1.434	1.528	1.625	1.725	1.828	1.934	2.043	2.155	2.270	2.387
20	1.510	1.608	1.711	1.816	1.924	2.036	2.150	2.268	2.389	2.513
21	1.585	1.689	1.796	1.906	2.020	2.137	2.258	2.382	2.509	2.639
22	1.660	1.769	1.882	1.997	2.117	2.239	2.365	2.495	2.628	2.764
23	1.736	1.850	1.967	2.088	2.213	2.341	2.473	2.608	2.747	2.890
24	1.811	1.930	2.053	2.179	2.309	2.443	2.580	2.722	2.867	3.016
25	1.887	2.010	2.138	2.269	2.405	2.545	2.688	2.835	2.986	3.141
26	1.962	2.091	2.224	2.360	2.501	2.646	2.795	2.949	3.106	3.267
27	2.038	2.171	2.309	2.451	2.598	2.748	2.903	3.062	3.225	3.393
28	2.113	2.252	2.395	2.542	2.694	2.850	3.011	3.175	3.345	3.518
29	2.189	2.332	2.480	2.633	2.790	2.952	3.118	3.289	3.464	3.644
30	2.264	2.413	2.566	2.724	2.886	3.054	3.226	3.402	3.584	3.770
31	2.340	2.493	2.651	2.814	2.982	3.155	3.333	3.516	3.703	3.895
32	2.415	2.573	2.737	2.905	3.079	3.257	3.441	3.629	3.823	4.021
33	2.491	2.654	2.822	2.996	3.175	3.359	3.548	3.742	3.942	4.147
34	2.566	2.734	2.908	3.087	3.271	3.461	3.656	3.856	4.062	4.272
35	2.642	2.815	2.993	3.178	3.367	3.563	3.763	3.969	4.181	4.398
36	2.717	2.895	3.079	3.268	3.463	3.664	3.871	4.083	4.300	4.524
37	2.793	2.975	3.165	3.359	3.560	3.766	3.978	4.196	4.420	4.649
38	2.868	3.056	3.250	3.450	3.656	3.868	4.086	4.309	4.539	4.775
39	2.944	3.136	3.336	3.541	3.752	3.970	4.193	4.423	4.659	4.901
40	3.019	3.217	3.421	3.632	3.848	4.072	4.301	4.536	4.778	5.026
41	3.095	3.297	3.507	3.722	3.945	4.173	4.408	4.650	4.898	5.152
42	3.170	3.378	3.592	3.813	4.041	4.275	4.516	4.763	5.017	5.278
43	3.246	3.458	3.678	3.904	4.137	4.377	4.623	4.877	5.137	5.403
44	3.321	3.538	3.763	3.995	4.233	4.479	4.731	4.990	5.256	5.529
45	3.397	3.619	3.849	4.085	4.329	4.580	4.838	5.103	5.376	5.655
46	3.472	3.699	3.934	4.176	4.426	4.682	4.946	5.217	5.495	5.780
47	3.547	3.780	4.020	4.267	4.522	4.784	5.053	5.330	5.615	5.906
48	3·623	3.860	4.105	4.358	4.618	4.886	5.161	5.444	5.734	6.032
49	3.698	3.940	4.191	4.449	4.714	4.988	5.268	5.557	5.853	6.157
50	3.774	4.021	4.276	4.539	4.810	5.089	5.376	5.670	5.973	6.283

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben									
	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
	köbtartalom, köbméterekb. v. köbalapösszeg, négyzetméterekb.									
51	3.849	4.101	4.363	4.630	4.906	5.191	5.483	5.784	6.092	6.409
52	3.925	4.182	4.447	4.721	5.003	5.293	5.591	5.897	6.212	6.534
53	4.000	4.262	4.533	4.812	5.099	5.394	5.698	6.012	6.331	6.660
54	4.076	4.343	4.619	4.903	5.195	5.497	5.806	6.124	6.451	6.786
55	4.151	4.423	4.704	4.993	5.291	5.598	5.914	6.237	6.570	6.911
56	4.227	4.503	4.790	5.084	5.388	5.700	6.021	6.351	6.690	7.037
57	4.302	4.584	4.875	5.174	5.484	5.802	6.129	6.464	6.809	7.163
58	4.378	4.664	4.961	5.266	5.580	5.904	6.236	6.578	6.929	7.288
59	4.453	4.745	5.046	5.357	5.676	6.006	6.344	6.691	7.048	7.414
60	4.529	4.825	5.132	5.447	5.773	6.107	6.451	6.805	7.168	7.540
61	4.604	4.906	5.217	5.538	5.869	6.209	6.559	6.918	7.287	7.665
62	4.680	4.986	5.303	5.629	5.965	6.311	6.666	7.031	7.406	7.791
63	4.755	5.066	5.388	5.720	6.061	6.413	6.774	7.145	7.526	7.916
64	4.831	5.147	5.474	5.810	6.157	6.514	6.881	7.258	7.645	8.042
65	4.906	5.227	5.559	5.901	6.254	6.616	6.989	7.372	7.765	8.168
66	4.982	5.308	5.645	5.992	6.350	6.718	7.096	7.485	7.884	8.293
67	5.057	5.388	5.730	6.083	6.446	6.820	7.204	7.598	8.004	8.419
68	5.133	5.468	5.816	6.174	6.542	6.922	7.311	7.712	8.123	8.545
69	5.208	5.549	5.901	6.264	6.638	7.023	7.419	7.825	8.243	8.670
70	5.284	5.629	5.987	6.355	6.734	7.125	7.526	7.938	8.362	8.796
71	5.359	5.710	6.073	6.446	6.831	7.227	7.634	8.052	8.482	8.922
72	5.434	5.790	6.158	6.537	6.927	7.329	7.741	8.165	8.601	9.047
73	5.510	5.871	6.244	6.628	7.023	7.431	7.849	8.279	8.720	9.173
74	5.585	5.951	6.329	6.718	7.119	7.532	7.956	8.392	8.840	9.299
75	5.661	6.031	6.415	6.809	7.216	7.634	8.064	8.506	8.959	9.424
76	5.736	6.112	6.500	6.900	7.312	7.736	8.171	8.619	9.079	9.550
77	5.812	6.192	6.586	6.991	7.408	7.838	8.279	8.732	9.198	9.676
78	5.887	6.273	6.671	7.082	7.504	7.940	8.386	8.846	9.318	9.801
79	5.963	6.353	6.757	7.172	7.600	8.041	8.494	8.959	9.437	9.927
80	6.038	6.434	6.842	7.263	7.697	8.143	8.602	9.073	9.557	10.053
81	6.114	6.514	6.928	7.354	7.793	8.245	8.709	9.186	9.676	10.178
82	6.189	6.594	7.013	7.445	7.889	8.347	8.817	9.300	9.796	10.304
83	6.265	6.675	7.099	7.535	7.985	8.448	8.924	9.413	9.915	10.430
84	6.340	6.755	7.184	7.626	8.082	8.550	9.032	9.526	10.035	10.555
85	6.416	6.836	7.270	7.717	8.178	8.652	9.139	9.640	10.154	10.681
86	6.491	6.916	7.355	7.808	8.274	8.754	9.247	9.753	10.273	10.807
87	6.567	6.996	7.441	7.899	8.370	8.856	9.354	9.867	10.393	10.932
88	6.642	7.077	7.527	7.989	8.466	8.957	9.462	9.980	10.512	11.058
89	6.718	7.157	7.612	8.080	8.563	9.059	9.569	10.093	10.632	11.184
90	6.793	7.238	7.698	8.171	8.659	9.161	9.677	10.207	10.751	11.309
91	6.869	7.318	7.783	8.262	8.755	9.263	9.784	10.320	10.871	11.435
92	6.944	7.398	7.869	8.353	8.851	9.365	9.892	10.434	10.990	11.561
93	7.020	7.479	7.954	8.443	8.947	9.466	9.999	10.547	11.110	11.686
94	7.095	7.559	8.040	8.534	9.004	9.568	10.107	10.661	11.229	11.812
95	7.171	7.640	8.125	8.625	9.140	9.670	10.214	10.774	11.349	11.938
96	7.246	7.720	8.211	8.716	9.236	9.772	10.322	10.887	11.468	12.063
97	7.321	7.801	8.296	8.807	9.332	9.874	10.429	11.001	11.587	12.189
98	7.397	7.881	8.382	8.897	9.428	9.975	10.537	11.114	11.707	12.315
99	7.472	7.961	8.467	8.988	9.525	10.077	10.644	11.227	11.826	12.440
100	7.548	8 042	8.553	9.079	9.621	10.179	10.752	11.341	11.946	12.566

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hosz vagy szám	Átmérő, centiméterekben.								
	41	42	43	44	45	46	47	48	49
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.								
1	0.132	0.138	0.145	0.152	0.159	0.166	0.173	0.181	0.188
2	0.264	0.277	0.290	0.304	0.318	0.332	0.347	0.362	0.377
3	0.396	0.416	0.436	0.456	0.477	0.498	0.520	0.543	0.566
4	0.528	0.554	0.581	0.608	0.636	0.665	0.694	0.724	0.754
5	0.660	0.693	0.726	0.760	0.795	0.831	0.867	0.905	0.943
6	0.792	0.831	0.871	0.912	0.954	0.997	1.041	1.086	1.131
7	0.924	0.970	1.017	1.064	1.113	1.163	1.214	1.267	1.320
8	1.056	1.108	1.162	1.216	1.272	1.329	1.388	1.448	1.508
9	1.188	1.247	1.307	1.368	1.431	1.496	1.561	1.628	1.697
10	1.320	1.385	1.452	1.520	1.590	1.662	1.735	1.809	1.886
11	1.452	1.524	1.597	1.672	1.749	1.828	1.908	1.990	2.074
12	1.584	1.662	1.743	1.825	1.908	1.994	2.082	2.171	2.263
13	1.716	1.801	1.888	1.977	2.067	2.160	2.255	2.352	2.451
14	1.848	1.939	2.033	2.129	2.226	2.327	2.429	2.533	2.640
15	1.980	2.078	2.178	2.281	2.386	2.493	2.602	2.714	2.828
16	2.112	2.217	2.324	2.433	2.545	2.659	2.776	2.895	3.017
17	2.244	2.355	2.469	2.585	2.704	2.825	2.949	3.076	3.206
18	2.376	2.494	2.614	2.737	2.863	2.991	3.123	3.257	3.394
19	2.508	2.632	2.759	2.889	3.022	3.158	3.296	3.438	3.583
20	2.640	2.771	2.904	3.041	3.181	3.324	3.470	3.619	3.771
21	2.772	2.909	3.050	3.193	3.340	3.490	3.643	3.800	3.960
22	2.904	3.048	3.195	3.345	3.499	3.656	3.817	3.981	4.148
23	3.036	3.186	3.340	3.497	3.658	3.822	3.990	4.162	4.337
24	3.168	3.325	3.485	3.649	3.817	3.988	4.164	4.343	4.526
25	3.300	3.463	3.631	3.801	3.976	4.155	4.337	4.524	4.714
26	3.432	3.602	3.776	3.953	4.135	4.321	4.511	4.705	4.903
27	3.564	3.740	3.921	4.105	4.294	4.487	4.684	4.886	5.091
28	3.696	3.879	4.066	4.257	4.453	4.653	4.858	5.067	5.280
29	3.828	4.018	4.211	4.409	4.612	4.819	5.031	5.247	5.468
30	3.961	4.156	4.357	4.561	4.771	4.986	5.205	5.428	5.657
31	4.093	4.295	4.502	4.713	4.930	5.152	5.378	5.609	5.846
32	4.225	4.433	4.647	4.866	5.089	5.318	5.552	5.790	6.034
33	4.357	4.572	4.792	5.018	5.248	5.484	5.725	5.971	6.223
34	4.489	4.710	4.938	5.170	5.407	5.650	5.899	6.152	6.411
35	4.621	4.849	5.083	5.322	5.566	5.817	6.072	6.333	6.600
36	4.753	4.987	5.228	5.474	5.725	5.983	6.246	6.514	6.788
37	4.885	5.126	5.373	5.626	5.884	6.149	6.419	6.695	6.977
38	5.017	5.264	5.518	5.778	6.043	6.315	6.593	6.876	7.166
39	5.149	5.403	5.664	5.930	6.202	6.481	6.766	7.057	7.354
40	5.281	5.542	5.809	6.082	6.362	6.648	6.940	7.238	7.543
41	5.413	5.680	5.954	6.234	6.521	6.814	7.113	7.419	7.731
42	5.545	5.819	6.099	6.386	6.680	6.980	7.286	7.600	7.920
43	5.677	5.957	6.245	6.538	6.839	7.146	7.460	7.781	8.108
44	5.809	6.096	6.390	6.690	6.998	7.312	7.633	7.962	8.297
45	5.941	6.234	6.535	6.842	7.157	7.478	7.807	8.143	8.486
46	6.073	6.373	6.680	6.994	7.316	7.645	7.980	8.324	8.674
47	6.205	6.511	6.825	7.146	7.475	7.811	8.154	8.505	8.863
48	6.337	6.650	6.971	7.298	7.634	7.977	8.327	8.686	9.051
49	6.469	6.788	7.116	7.450	7.793	8.143	8.501	8.867	9.240
50	6.601	6.927	7.261	7.602	7.952	8.309	8.674	9.047	9.428

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben								
	41	42	43	44	45	46	47	48	49
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.								
51	6.733	7.065	7.406	7.754	8.111	8.476	8.848	9.228	9.617
52	6.865	7.204	7.551	7.907	8.270	8.642	9.021	9.409	9.806
53	6.997	7.343	7.697	8.059	8.429	8.808	9.195	9.590	9.994
54	7.129	7.481	7.842	8.211	8.588	8.974	9.368	9.771	10.183
55	7.261	7.620	7.987	8.363	8.747	9.140	9.542	9.952	10.371
56	7.393	7.758	8.133	8.515	8.906	9.307	9.715	10.133	10.560
57	7.525	7.897	8.278	8.667	9.065	9.473	9.889	10.314	10.748
58	7.657	8.035	8.423	8.819	9.224	9.639	10.062	10.495	10.937
59	7.789	8.174	8.568	8.971	9.383	9.805	10.236	10.676	11.126
60	7.921	8.312	8.713	9.123	9.542	9.971	10.409	10.857	11.314
61	8.053	8.451	8.858	9.275	9.701	10.137	10.583	11.038	11.503
62	8.185	8.589	9.004	9.427	9.860	10.304	10.756	11.219	11.691
63	8.317	8.728	9.149	9.579	10.019	10.470	10.930	11.400	11.880
64	8.449	8.866	9.294	9.731	10.178	10.636	11.103	11.581	12.068
65	8.581	9.005	9.439	9.883	10.338	10.802	11.277	11.762	12.257
66	8.713	9.144	9.585	10.035	10.497	10.968	11.450	11.943	12.446
67	8.845	9.282	9.730	10.187	10.656	11.135	11.624	12.124	12.634
68	8.977	9.421	9.875	10.339	10.815	11.301	11.797	12.305	12.823
69	9.109	9.559	10.020	10.491	10.974	11.467	11.971	12.485	13.011
70	9.241	9.698	10.165	10.643	11.133	11.633	12.144	12.666	13.200
71	9.373	9.836	10.311	10.795	11.292	11.799	12.318	12.847	13.388
72	9.505	9.975	10.456	10.948	11.451	11.966	12.491	13.028	13.577
73	9.637	10.113	10.601	11.100	11.610	12.132	12.665	13.209	13.766
74	9.769	10.252	10.746	11.252	11.769	12.298	12.838	13.390	13.954
75	9.901	10.390	10.892	11.404	11.928	12.464	13.012	13.571	14.143
76	10.033	10.529	11.037	11.556	12.087	12.630	13.185	13.752	14.331
77	10.165	10.667	11.182	11.708	12.246	12.797	13.359	13.933	14.520
78	10.297	10.806	11.327	11.860	12.405	12.963	13.532	14.114	14.708
79	10.429	10.945	11.472	12.012	12.564	13.129	13.706	14.295	14.897
80	10.562	11.083	11.618	12.164	12.723	13.295	13.879	14.476	15.086
81	10.694	11.222	11.763	12.316	12.882	13.461	14.053	14.657	15.274
82	10.826	11.360	11.908	12.468	13.041	13.627	14.226	14.838	15.463
83	10.958	11.499	12.053	12.620	13.200	13.794	14.400	15.019	15.651
84	11.090	11.637	12.199	12.772	13.359	13.960	14.573	15.200	15.840
85	11.222	11.776	12.344	12.924	13.518	14.126	14.747	15.381	16.028
86	11.354	11.914	12.489	13.076	13.677	14.292	14.920	15.562	16.217
87	11.486	12.053	12.634	13.228	13.836	14.458	15.094	15.743	16.405
88	11.618	12.191	12.779	13.380	13.995	14.625	15.267	15.924	16.594
89	11.750	12.330	12.925	13.532	14.154	14.791	15.441	16.104	16.783
90	11.882	12.469	13.070	13.684	14.314	14.957	15.614	16.285	16.971
91	12.014	12.607	13.215	13.836	14.473	15.123	15.787	16.466	17.160
92	12.146	12.746	13.360	13.989	14.632	15.289	15.961	16.647	17.348
93	12.278	12.884	13.506	14.141	14.791	15.456	16.134	16.828	17.537
94	12.410	13.023	13.651	14.293	14.950	15.622	16.308	17.009	17.725
95	12.542	13.161	13.796	14.445	15.109	15.788	16.481	17.190	17.914
96	12.674	13.300	13.941	14.597	15.268	15.954	16.655	17.371	18.103
97	12.806	13.438	14.086	14.749	15.427	16.120	16.828	17.552	18.291
98	12.938	13.577	14.232	14.901	15.586	16.287	17.002	17.733	18.480
99	13.070	13.715	14.377	15.053	15.745	16.453	17.175	17.914	18.668
100	13.202	13.854	14.522	15.205	15.904	16.619	17.349	18.095	18.857

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	50	51	52	53	54	55	56	57
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
1	0.196	0.204	0.212	0.221	0.229	0.237	0.246	0.255
2	0.393	0.409	0.425	0.441	0.458	0.475	0.493	0.510
3	0.589	0.613	0.637	0.662	0.687	0.713	0.739	0.765
4	0.785	0.817	0.849	0.882	0.916	0.950	0.985	1.021
5	0.982	1.021	1.062	1.103	1.145	1.188	1.231	1.276
6	1.178	1.226	1.274	1.324	1.374	1.425	1.478	1.531
7	1.374	1.430	1.486	1 544	1.603	1.663	1.724	1.786
8	1.571	1.634	1.699	1.765	1.832	1.901	1.970	2.041
9	1.767	1.839	1.911	1.985	2.061	2.138	2.217	2.297
10	1.963	2.043	2.124	2.206	2.290	2.376	2.463	2.552
11	2.160	2.247	2.336	2.427	2.519	2.613	2.709	2.807
12	2.356	2.451	2.548	2.647	2.748	2.851	2.956	3.062
13	2.553	2.656	2.761	2.868	2.977	3.088	3.202	3.317
14	2.749	2.860	2.973	3.089	3.206	3.326	3.448	3.572
15	2.945	3.064	3.185	3.309	3.435	3.564	3.694	3.828
16	3.142	3.268	3.398	3.530	3.664	3.801	3.941	4.083
17	3.338	3.473	3.610	3.750	3.893	4.039	4.187	4.338
18	3.534	3.677	3.823	3.971	4.122	4.276	4.433	4.593
19	3.731	3.881	4.035	4.192	4.351	4.514	4.680	4.848
20	3.927	4.086	4.247	4.412	4.580	4.752	4.926	5.104
21	4.123	4.290	4.460	4.633	4.809	4.989	5.172	5.359
22	4.320	4.494	4.672	4.854	5.038	5.227	5.419	5.614
23	4.516	4.698	4.884	5.074	5.267	5.464	5.665	5.869
24	4.712	4.903	5.097	5.295	5.496	5.702	5.911	6.124
25	4.909	5.107	5.309	5.515	5.725	5.939	6.157	6.379
26	5.105	5.311	5.522	5.736	5.954	6.177	6.404	6.635
27	5.302	5.516	5.734	5.957	6.183	6.415	6.650	6.890
28	5.498	5.720	5.946	6.177	6.412	6.652	6.896	7.145
29	5.694	5.924	6.159	6.398	6.641	6.890	7.143	7.400
30	5.890	6.128	6.371	6.619	6.871	7.127	7.389	7.655
31	6.087	6.333	6.583	6.839	7.100	7.365	7.635	7.910
32	6.283	6.537	6.796	7.060	7.329	7.602	7.882	8.166
33	6.480	6.741	7.008	7.280	7.558	7.840	8.128	8.421
34	6.676	6.945	7.220	7.501	7.787	8.078	8.374	8.676
35	6.872	7.150	7.433	7.722	8.016	8.315	8.620	8.931
36	7.069	7.354	7.645	7.942	8.245	8.553	8.867	9.186
37	7.265	7.558	7.858	8.163	8.474	8.790	9.113	9.442
38	7.461	7.763	8.070	8.383	8.703	9.028	9.359	9.697
39	7.658	7.967	8.282	8.604	8.932	9.266	9.606	9.952
40	7.854	8.171	8.495	8.825	9.161	9.503	9.852	10.207
41	8.050	8.375	8.707	9.045	9.390	9.741	10.098	10.462
42	8.247	8.580	8.919	9.266	9.619	9.978	10.345	10.717
43	8.443	8.784	9.132	9.487	9.848	10.216	10.591	10.973
44	8.639	8.988	9.344	9.707	10.077	10.453	10.837	11.228
45	8.836	9.193	9.557	9.928	10.306	10.691	11.083	11.483
46	9.032	9.397	9.769	10.148	10.535	10.929	11.330	11.738
47	9.229	9.601	9.981	10.369	10.764	11.166	11.576	11.993
48	9.425	9.805	10.194	10.590	10.993	11.404	11.822	12.249
49	9.621	10.010	10.406	10.810	11.222	11.641	12.069	12.504
50	9.817	10.214	10.618	11.031	11.451	11.879	12.315	12.759

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	50	51	52	53	54	55	56	57
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
51	10.014	10.418	10.831	11.252	11.680	12.116	12.561	13.014
52	10.210	10.622	11.043	11.472	11.909	12.354	12.808	13.269
53	10.406	10.827	11.256	11.693	12.138	12.592	13.054	13.524
54	10.603	11.031	11.468	11.913	12.367	12.829	13.300	13.780
55	10.799	11.235	11.680	12.134	12.596	13.067	13.546	14.035
56	10.996	11.440	11.893	12.355	12.825	13.304	13.793	14.290
57	11.192	11.644	12.105	12.575	13.054	13.542	14.039	14.545
58	11.388	11.848	12.317	12.796	13.283	13.780	14.285	14.800
59	11.585	12.052	12.530	13.016	13.512	14.017	14.532	15.056
60	11.781	12.257	12.742	13.237	13.741	14.255	14.778	15.311
61	11.977	12.461	12.954	13.458	13.970	14.492	15.024	15.566
62	12.174	12.665	13.167	13.678	14.199	14.730	15.271	15.821
63	12.370	12.870	13.379	13.899	14.428	14.967	15.517	16.076
64	12.566	13.074	13.592	14.120	14.657	15.205	15.763	16.331
65	12.763	13.278	13.804	14.340	14.886	15.443	16.009	16.587
66	12.959	13.482	14.016	14.561	15.115	15.680	16.256	16.842
67	13.155	13.687	14.229	14.781	15.344	15.918	16.502	17.097
68	13.352	13.891	14.441	15.002	15.573	16.155	16.748	17.352
69	13.548	14.095	14.653	15.223	15.802	16.393	16.995	17.607
70	13.744	14.300	14.866	15 143	16.031	16.631	17.241	17.863
71	13.941	14.504	15.078	15.664	16.260	16.868	17.487	18.118
72	14.137	14.708	15.291	15.885	16.489	17.106	17.734	18.373
73	14.333	14.912	15.503	16.105	16.718	17.343	17.980	18.628
74	14.530	15.117	15.715	16.326	16.947	17.581	18.226	18.883
75	14.726	15.321	15.928	16.546	17.176	17.818	18.472	19.138
76	14.923	15.525	16.140	16.767	17.405	18.056	18.719	19.394
77	15.119	15.729	16.352	16.988	17.634	18.294	18.965	19.649
78	15.315	15.934	16.565	17.208	17.863	18.531	19.211	19.904
79	15.512	16.138	16.777	17.429	18.092	18.769	19.458	20.159
80	15.708	16.342	16.990	17.650	18.322	19.006	19.704	20.414
81	15.904	16.547	17.202	17.870	18.551	19.244	19.950	20.669
82	16.101	16.751	17.414	18.091	18.780	19.481	20.197	20.925
83	16.297	16.955	17.627	18.311	19.009	19.719	20.443	21.180
84	16.493	17.159	17.839	18.532	19.238	19.957	20.689	21.435
85	16.690	17.364	18.051	18.753	19.467	20.194	20.935	21.690
86	16.886	17.568	18.264	18.973	19.696	20.432	21.182	21.945
87	17.082	17.772	18.476	19.194	19.925	20.669	21.428	22.201
88	17.279	17.977	18.688	19.414	20.154	20.907	21.674	22.456
89	17.475	18.181	18.901	19.635	20.383	21.145	21.921	22.711
90	17.671	18.385	19.113	19.856	20.612	21.383	22.167	22.966
91	17.868	18.589	19.326	20.076	20.841	21.620	22.413	23.221
92	18.064	18.794	19.538	20.297	21.070	21.857	22.660	23.476
93	18.260	18.998	19.750	20.518	21.299	22.095	22.906	23.732
94	18.457	19.202	19.963	20.738	21.528	22.332	23.152	23.987
95	18.653	19.407	20.175	20.959	21.757	22.570	23.398	24.242
96	18.850	19.611	20.387	21.179	21.986	22.808	23.645	24.497
97	19.046	19.815	20.600	21.400	22.215	23.045	23.891	24.752
98	19.242	20.019	20.812	21.621	22.444	23.283	24.137	25.008
99	19.439	20.224	21.025	21.841	22.673	23.520	24.384	25.263
100	19.635	20.428	21.237	22.062	22.902	23.758	24.630	25.518

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	58	59	60	61	62	63	64	65
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
1	0.264	0.273	0.283	0.292	0.302	0.312	0.322	0.332
2	0.528	0.547	0.565	0.584	0.604	0.623	0.643	0.664
3	0.793	0.820	0.848	0.877	0.906	0.935	0.965	0.995
4	1.057	1.094	1.131	1.169	1.208	1.247	1.287	1.327
5	1.321	1.367	1.414	1.461	1.509	1.559	1.608	1.659
6	1.585	1.640	1.696	1.753	1.811	1.870	1.930	1.991
7	1.849	1.914	1.979	2.046	2.113	2.182	2.252	2.323
8	2.114	2.187	2.262	2.338	2.415	2.494	2.574	2.655
9	2.378	2.461	2.545	2.630	2.717	2.805	2.895	2.986
10	2.642	2.734	2.827	2.922	3.019	3.117	3.217	3.318
11	2.906	3.007	3.110	3.215	3.321	3.429	3.539	3.650
12	3.170	3.281	3.393	3.507	3.623	3.741	3.860	3.982
13	3.435	3.554	3.676	3.799	3.925	4.052	4.182	4.314
14	3.699	3.828	3.958	4.091	4.227	4.364	4.504	4.646
15	3.963	4.101	4.241	4.384	4.529	4.676	4.825	4.977
16	4.227	4.374	4.524	4.676	4.830	4.988	5.147	5.309
17	4.491	4.648	4.806	4.968	5.132	5.299	5.469	5.641
18	4.756	4.921	5.089	5.260	5.434	5.611	5.791	5.973
19	5.020	5.195	5.372	5.553	5.736	5.923	6.112	6.305
20	5.284	5.468	5.655	5.845	6.038	6.235	6.434	6.637
21	5.548	5.741	5.937	6.137	6.340	6.546	6.756	6.968
22	5.813	6.015	6.220	6.429	6.642	6.858	7.077	7.300
23	6.077	6.288	6.503	6.722	6.944	7.170	7.399	7.632
24	6.341	6.562	6.786	7.014	7.246	7.481	7.721	7.964
25	6.605	6.835	7.068	7.306	7.548	7.793	8.042	8.296
26	6.869	7.108	7.351	7.598	7.850	8.105	8.364	8.628
27	7.134	7.382	7.634	7.891	8.151	8.417	8.686	8.959
28	7.398	7.655	7.917	8.183	8.453	8.728	9.007	9.291
29	7.662	7.929	8.199	8.475	8.755	9.040	9.329	9.623
30	7.926	8.202	8.482	8.767	9.057	9.352	9.651	9.955
31	8.190	8.475	8.765	9.060	9.359	9.664	9.973	10.287
32	8.455	8.749	9.048	9.352	9.661	9.975	10.294	10.618
33	8.719	9.022	9.330	9.644	9.963	10.287	10.616	10.950
34	8.983	9.296	9.613	9.936	10.265	10.599	10.938	11.282
35	9.247	9.569	9.896	10.229	10.567	10.910	11.259	11.614
36	9.511	9.842	10.179	10.521	10.869	11.222	11.581	11.946
37	9.776	10.116	10.461	10.813	11.171	11.534	11.903	12.278
38	10.040	10.389	10.744	11.105	11.472	11.846	12.225	12.609
39	10.304	10.663	11.027	11.398	11.774	12.157	12.546	12.941
40	10.568	10.936	11.310	11.690	12.076	12.469	12.868	13.273
41	10.833	11.209	11.592	11.982	12.378	12.781	13.190	13.605
42	11.097	11.483	11.875	12.274	12.680	13.093	13.511	13.937
43	11.361	11.756	12.158	12.567	12.982	13.404	13.833	14.269
44	11.625	12.030	12.440	12.859	13.284	13.716	14.155	14.600
45	11.889	12.303	12.723	13.151	13.586	14.028	14.476	14.932
46	12.154	12.576	13.006	13.443	13.888	14.339	14.798	15.264
47	12.418	12.850	13.289	13.736	14.190	14.651	15.120	15.596
48	12.682	13.123	13.571	14.028	14.492	14.963	15.442	15.928
49	12.946	13.397	13.854	14.320	14.793	15.275	15.763	16.260
50	13.210	13.670	14.137	14.612	15.095	15.586	16.085	16.591

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	58	59	60	61	62	63	64	65
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
51	13.475	13.943	14.420	14.905	15.397	15.898	16.407	16.923
52	13.739	14.217	14.702	15.197	15.699	16.210	16.728	17.255
53	14.003	14.490	14.985	15.489	16.001	16.522	17.050	17.587
54	14.267	14.764	15.268	15.781	16.303	16.833	17.372	17.919
55	14.531	15 037	15.551	16.074	16.605	17.145	17.693	18.251
56	14.796	15.310	15.833	16.366	16.907	17.457	18.015	18.582
57	15.060	15.584	16.116	16.658	17.209	17.769	18.337	18.914
58	15.324	15.857	16.399	16.950	17.511	18.080	18.659	19.246
59	15.588	16.131	16.682	17.243	17.813	18.392	18.980	19.578
60	15.853	16.404	16.964	17.535	18.115	18.704	19.302	19.910
61	16.117	16.677	17.247	17.827	18.416	19.015	19.624	20.242
62	16.381	16.951	17.530	18.119	18.718	19.327	19.945	20.573
63	16.645	17.224	17.813	18.412	19.020	19.639	20.267	20.905
64	16.909	17.498	18.095	18.704	19.322	19.951	20.589	21.237
65	17.174	17.771	18.378	18.996	19.624	20.262	20.910	21.569
66	17.438	18.044	18.661	19.288	19.926	20.574	21.232	21.901
67	17.702	18.318	18.943	19.581	20.228	20.886	21.554	22.233
68	17.966	18.591	19.226	19.873	20.530	21.198	21.876	22.564
69	18.230	18.865	19.509	20.165	20.832	21.509	22.197	22·896
70	18.495	19.138	19.792	20.457	21.134	21.821	22.519	23.228
71	18.759	19.411	20.074	20.750	21.436	22.133	22.841	23.560
72	19.023	19.685	20.357	21.042	21.737	22.444	23.162	23.892
73	19.287	19.958	20.640	21.334	22.039	22.756	23.484	24.223
74	19.551	20.232	20.923	21.626	22.341	23.068	23.806	24.555
75	19.816	20.505	21.205	21.919	22.643	23.380	24.127	24.887
76	20.080	20.778	21.488	22.211	22.945	23.691	24.449	25.219
77	20.344	21.052	21.771	22.503	23.247	24.003	24.771	25.551
78	20.606	21.325	22.054	22.795	23.549	24.315	25.093	25.883
79	20.872	21.599	22.336	23.088	23.851	24.627	25.414	26.214
80	21.137	21.872	22.619	23.380	24.153	24.938	25.736	26.546
81	21.401	22.145	22.902	23.672	24.455	25.250	26.058	26.878
82	21.665	22.419	23.185	23.964	24.757	25.562	26.379	27.210
83	21.929	22.692	23.467	24.257	25.058	25.873	26.701	27.542
84	22.194	22.966	23.750	24.549	25.360	26.185	27.023	27.874
85	22.458	23.239	24.033	24.841	25.662	26.497	27.344	28.205
86	22.722	23.512	24.316	25.133	25.964	26.809	27.666	28.537
87	22.986	23.786	24.598	25.426	26.266	27.120	27.988	28.869
88	23.250	24.059	24.881	25.718	26.568	27.432	28.310	29.201
89	23.515	24.333	25.164	26.010	26.870	27.744	28.631	29.533
90	23.779	24.606	25.447	26.302	27.172	28.056	28.953	29.865
91	24.043	24.879	25.729	26.595	27.474	28.367	29.275	30.197
92	24.307	25.153	26.012	26.887	27.776	28.679	29.596	30.528
93	24.571	25.426	26.295	27.179	28.078	28.991	29.918	30.860
94	24.836	25.700	26.577	27.471	28.379	29.303	30.240	31.192
95	25.100	25.973	26.860	27.764	28.681	29.614	30.561	31.524
96	25.364	26.246	27.143	28.057	28.983	29.926	30.883	31.856
97	25.628	26.520	27.426	28.348	29.285	30.238	31.205	32.188
98	25.892	26.793	27.708	28.640	29.587	30.549	31.527	32.519
99	26.157	27.067	27.991	28.933	29.889	30.861	31.848	32.851
100	26.421	27.340	28.274	29.225	30.191	31.173	32.170	33.183

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	66	67	68	69	70	71	72	73
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
1	0.342	0.352	0.363	0.374	0.385	0.396	0.407	0.418
2	0.684	0.705	0.726	0.748	0.770	0.792	0.814	0.837
3	1.026	1.058	1.089	1.122	1.154	1.188	1.221	1.256
4	1.368	1.410	1.453	1.496	1.539	1.584	1.629	1.674
5	1.711	1.763	1.816	1.870	1.924	1.980	2.036	2.093
6	2.053	2.115	2·179	2.243	2.309	2.375	2.443	2.511
7	2.395	2.468	2.542	2.617	2.694	2.771	2.850	2.930
8	2.737	2.820	2·905	2.991	3.079	3.167	3.257	3.348
9	3·079	3.173	3.268	3.365	3.464	3.563	3.664	3.767
10	3.421	3.526	3.632	3.739	3.848	3.959	4.071	4.185
11	3.763	3.878	3.995	4.113	4.233	4.355	4.479	4.604
12	4.105	4.231	4.358	4.487	4.618	4.751	4.886	5.022
13	4.447	4.583	4.721	4.861	5.003	5.147	5.293	5.441
14	4.790	4.936	5.084	5.235	5.388	5.543	5.700	5.859
15	5.132	5.288	5.447	5.609	5.773	5.939	6.107	6.278
16	5.474	5.641	5.811	5.983	6.158	6.335	6.514	6.697
17	5.816	5.994	6.174	6.357	6.542	6.731	6.921	7.115
18	6.158	6.346	6.537	6.731	6.927	7.126	7.329	7.534
19	6.500	6.699	6.900	7.105	7.312	7.522	7.736	7.952
20	6.842	7.051	7.263	7.479	7.697	7.918	8.143	8.371
21	7.184	7.404	7.626	7.852	8.082	8.314	8.550	8.789
22	7.527	7.756	7.990	8.226	8.467	8.710	8.957	9.208
23	7.869	8.109	8.353	8.600	8.851	9.106	9.364	9.626
24	8.211	8.462	8.716	8.974	9.236	9.502	9.772	10.045
25	8.553	8.814	9.079	9.348	9.621	9.898	10.179	10.463
26	8.895	9.167	9.442	9.722	10.006	10.294	10.586	10.882
27	9.237	9.519	9.805	10.096	10.391	10.690	10.993	11.300
28	9.579	9.872	10.169	10.470	10.776	11.086	11.400	11.719
29	9.921	10.224	10.532	10.844	11.161	11.482	11.807	12.138
30	10.264	10.577	10.895	11.218	11.545	11.878	12.214	12.556
31	10.606	10.930	11.258	11.592	11.930	12.273	12.622	12.975
32	10.948	11.282	11.621	11.966	12.315	12.669	13.029	13.393
33	11.290	11.635	11.985	12.340	12.700	13.065	13.436	13.812
34	11.632	11.987	12.348	12.714	13.085	13.461	13.843	14.230
35	11.974	12.340	12.711	13.087	13.470	13.857	14.250	14.649
36	12.316	12.692	13.074	13.461	13.855	14.253	14.657	15.067
37	12.658	13.045	13.437	13.835	14.239	14.649	15.064	15.486
38	13.000	13.398	13.800	14.209	14.624	15.045	15.472	15.904
39	13.343	13.750	14.164	14.583	15.009	15.441	15.879	16.323
40	13.185	14.103	14.527	14.957	15.394	15.837	16.286	16.742
41	14.027	14.455	14.890	15.331	15.779	16.233	16.693	17.160
42	14.369	14.808	15.253	15.705	16.164	16.629	17.100	17.579
43	14.711	15.160	15.616	16.079	16.548	17.024	17.507	17.997
44	15.053	15.513	15.979	16.453	16.933	17.420	17.915	18.416
45	15.395	15.866	16.343	16.827	17.318	17.816	18.322	18.834
46	15.737	16.218	16.706	17.201	17.703	18.212	18.729	19.253
47	16.080	16.571	17.069	17.575	18.088	18.608	19.136	19.671
48	16.422	16.923	17.432	17.949	18.473	19.004	19.543	20.090
49	16.764	17.276	17.795	18.322	18.858	19.400	19.950	20.508
50	17.106	17.628	18.158	18.696	19.242	19.796	20.357	20.927

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	66	67	68	69	70	71	72	73
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
51	17.448	17.981	18.522	19.070	19.627	20.192	20.765	21.345
52	17.790	18.334	18.885	19.444	20.012	20.588	21·172	21.764
53	18.132	18.686	19.248	19.818	20.397	20.984	21.579	22.183
54	18.474	19.039	19.611	20.192	20.782	21.380	21.986	22.601
55	18.817	19.391	19.974	20.566	21.167	21.776	22.393	23.020
56	19.159	19.744	20.337	20.940	21.552	22.171	22.800	23.438
57	19.501	20.096	20.701	21.314	21.936	22.567	23.207	23.857
58	19.843	20.449	21.064	21.688	22.321	22.963	23.615	24.275
59	20.185	20.802	21.427	22.062	22.706	23.359	24.022	24.694
60	20.527	21.154	21.790	22.436	23.091	23.755	24.429	25.112
61	20.869	21.507	22.153	22.810	23.476	24.151	24.836	25.531
62	21.211	21.859	22.516	23.184	23.861	24.547	25.243	25.949
63	21.553	22.212	22.880	23.557	24.245	24.943	25.650	26.368
64	21.896	22.564	23.243	23.931	24.630	25.339	26.058	26.786
65	22.238	22.917	23.606	24.305	25.015	25.735	26.465	27.205
66	22.580	23.270	23.969	24.679	25.400	26.131	26.872	27.624
67	22.922	23.622	24.332	25.053	25.785	26.527	27.279	28.042
68	23.264	23.975	24.695	25.427	26.170	26.922	27.686	28.461
69	23.606	24.327	25.059	25.801	26.555	27.318	28.093	28.879
70	23.948	24.680	25.422	26.175	26.939	27.714	28.500	29.298
71	24.290	25.032	25.785	26.549	27.324	28.110	28.908	29.716
72	24.633	25.385	26.148	26.923	27.709	28.506	29.315	30.135
73	24.975	25.738	26.511	27.297	28.094	28.902	29.722	30.553
74	25.317	26.090	26.874	27.671	28.479	29.298	30.129	30.972
75	25.659	26.443	27.238	28.045	28.864	29.694	30.536	31.390
76	26.001	26.795	27.601	28.419	29.249	30.090	30.943	31.809
77	26.343	27.148	27.964	29.793	29.633	30.486	31.350	32.227
78	26.685	27.500	28.327	29.166	30.018	30.882	31.758	32.646
79	27.027	27.853	28.690	29.540	30.403	31.278	32.165	33.065
80	27.370	28.206	29.054	29.914	30.788	31.674	32.572	33.483
81	27.712	28.558	29.417	30.288	31.173	32.069	32.979	33.902
82	28.054	28.911	29.780	30.662	31.558	32.465	33.386	34.320
83	28.396	29.263	30.143	31.036	31.942	32.861	33.793	34.739
84	28.738	29.616	30.506	31.410	32.327	33.257	34.201	35.157
85	29.080	29.968	30.869	31.784	32.712	33.653	34.608	35.576
86	29.422	30.321	31.233	32.158	33.097	34.049	35.015	35.994
87	29.764	30.673	31.596	32.532	33.482	34.445	35.422	36.413
88	30.106	31.026	31.959	32.906	33.867	34.841	35.829	36.831
89	30.449	31.379	32.322	33.280	34.252	35.237	36.236	37.250
90	30.791	31.731	32.685	33.654	34.636	35.633	36.643	37.669
91	31.133	32.084	33.048	34.028	35.021	36.029	37.051	38.087
92	31.475	32.436	33.412	34.401	35.406	36.425	37.458	38.506
93	31.817	32.789	33.775	34.775	35.771	36.820	37.865	38.924
94	32.159	33.141	34.138	35.149	36.176	37.216	38.272	39.343
95	32.501	33.494	34.501	35.523	36.561	37.612	38.679	39.761
96	32.843	33.847	34.864	35.897	36.946	38.008	39.086	40.180
97	33.186	34.199	35.227	36.271	37.330	38.404	39.493	40.598
98	33.528	34.552	35.591	36.645	37.715	38.800	39·901	41.017
99	33.870	34.904	35.954	37.019	38.100	39.196	40.308	41.435
100	34.212	35.257	36.317	37.393	38.485	39.592	40.715	41.854

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	74	75	76	77	78	79	80	81
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
1	0.430	0.442	0.454	0.466	0.478	0.490	0.503	0.515
2	0.860	0.883	0.907	0.931	0.956	0.980	1.005	1.031
3	1.290	1.325	1.361	1.397	1.433	1.470	1.508	1.546
4	1.720	1.767	1.815	1.863	1.911	1.961	2.011	2.061
5	2.150	2.209	2.268	2.328	2.389	2.451	2.513	2.576
6	2.580	2.651	2.722	2.794	2.867	2.941	3.016	3.092
7	3.010	3.092	3.175	3.260	3.345	3.431	3.519	3.607
8	3.441	3.534	3.629	3.725	3·823	3.921	4.021	4.122
9	3.871	3.976	4·083	4.191	4.300	4.411	4.524	4.638
10	4.301	4.418	4.536	4.657	4.778	4.902	5.027	5.153
11	4.731	4.860	4.990	5.122	5.256	5.392	5.529	5.668
12	5.161	5.301	5.444	5.588	5.734	5.882	6.032	6.184
13	5.591	5.743	5.897	6.053	6.212	6.372	6.534	6.699
14	6.021	6.185	6.351	6.519	6.690	6.862	7.037	7.214
15	6.451	6.627	6.805	6.985	7.168	7.352	7.540	7.729
16	6.881	7.069	7.258	7.450	7.645	7.843	8.042	8.245
17	7.311	7.510	7.712	7.916	8.123	8.333	8.545	8.760
18	7.741	7.952	8.166	8.382	8.601	8.823	9.048	9.275
19	8.171	8.394	8.619	8.847	9.078	9.313	9.550	9.791
20	8.602	8.836	9.073	9.313	9.557	9.803	10.053	10.306
21	9.032	9.277	9.527	9.779	10.035	10.293	10.556	10.821
22	9.462	9.719	9.980	10.244	10.512	10.784	11.058	11.337
23	9.892	10.161	10.434	10.710	10.990	11.274	11.561	11.852
24	10.322	10.603	10.888	11.176	11.468	11.764	12.064	12.367
25	10.752	11.045	11.341	11.641	11.946	12.254	12.566	12.882
26	11.182	11.486	11.795	12.107	12.424	12.744	13.069	13.398
27	11.612	11.928	12.248	12.573	12.902	13.234	13.572	13.913
28	12.042	12.370	12.702	13.038	13.379	13.725	14.074	14.428
29	12.472	12.812	13.156	13.504	13.857	14.215	14.577	14.944
30	12.902	13.254	13.609	13.970	14.335	14.705	15.080	15.459
31	13.332	13.695	14.063	14.435	14.813	15.195	15.582	15.974
32	13.762	14.137	14.517	14.901	15.291	15.685	16.085	16.490
33	14.193	14.579	14.970	15.367	15.769	16.176	16.588	17.005
34	14.623	15.021	15.424	15.832	16.246	16.666	17.090	17.520
35	15.053	15.463	15.878	16.298	16.724	17.156	17.593	18.035
36	15.483	15.904	16.321	16.764	17.202	17.646	18.096	18.551
37	15.913	16.346	16.785	17.229	17.680	18.136	18.598	19.066
38	16.343	16.788	17.239	17.695	18.158	18.626	19.101	19.581
39	16.773	17.230	17.693	18.161	18.636	19.117	19.604	20.097
40	17.203	17.672	18.146	18.626	19.114	19.607	20.106	20.612
41	17.633	18.113	18.600	19.092	19.591	20.097	20.609	21.127
42	18.063	18.555	19.053	19.558	20.069	20.587	21.112	21.643
43	18.493	18.997	19.507	20.023	20.547	21.077	21.614	22.158
44	18.923	19.439	19.961	20.489	21.025	21.567	22.117	22.673
45	19.354	19.880	20.414	20.955	21.503	22.058	22.620	23.188
46	19.784	20.322	20.868	21.420	21.981	22.548	23.122	23.704
47	20.214	20.764	21.321	21.886	22.458	23.038	23.625	24.219
48	20.644	21.206	21.775	22.352	22.936	23.528	24.128	24.734
49	21.074	21.648	22.229	22.817	23.414	24.018	24.630	25.250
50	21.504	22.089	22.682	23.283	23.892	24.508	25.133	25.765

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	74	75	76	77	78	79	80	81
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
51	21.934	22.531	23.136	23.749	24.370	24.999	25.636	26.280
52	22.364	22.973	23.590	24.214	24.848	25.489	26.138	26.796
53	22.794	23.415	24.043	24.680	25.325	25.979	26.641	27.311
54	23.224	23.857	24.497	25.146	25.803	26.469	27.144	27.826
55	23.654	24.298	24.951	25.611	26.281	26.959	27.646	28.341
56	24.084	24.740	25.404	26.077	26.759	27.449	28.149	28.857
57	24.514	25.182	25.858	26.543	27.237	27.940	28.652	29.372
58	24.945	25.624	26.312	27.008	27.715	28.430	29.154	29.887
59	25.375	26.066	26.765	27.474	28.192	28.920	29.657	30.403
60	25.805	26.507	27.219	27.940	28.670	29.410	30.160	30.918
61	26.235	26.949	27.673	28.405	29.148	29.900	30.662	31.433
62	26.665	27.391	28.126	28.871	29.626	30.390	31.165	31.949
63	27.095	27.833	28.580	29.336	30.104	30.881	31.667	32.464
64	27.525	28.274	29.034	29.802	30.582	31.371	32.170	32.979
65	27.955	28.716	29.487	30.268	31.060	31.861	32.673	33.494
66	28.385	29.158	29.941	30.733	31.537	32.351	33.175	34.010
67	28.815	29.600	30.394	31.199	32.015	32.841	33.678	34.525
68	29.245	30.042	30.848	31.665	32.493	33.331	34.181	35.040
69	29.675	30.483	31.302	32.130	32.971	33.822	34.683	35.556
70	30.106	30.925	31.755	32.596	33.449	34.312	35.186	36.071
71	30.536	31.367	32.209	33.062	33.927	34.802	35.689	36.586
72	30.966	31.809	32.663	33.527	34.404	35.292	36.191	37.102
73	31.396	32.251	33.116	33.993	34.882	35.782	36.694	37.617
74	31.826	32.692	33.570	34.459	35.360	36.272	37.197	38.132
75	32.256	33.134	34.024	34.924	35.838	36.763	37.699	38.647
76	32.686	33.576	34.477	35.390	36.316	37.253	38.202	39.163
77	33.116	34.018	34.931	35.856	36.794	37.743	38.705	39.678
78	33.546	34.460	35.385	36.321	37.271	38.233	39.207	40.193
79	33.976	34.901	35.838	36.787	37.749	38.723	39.710	40.709
80	34.406	35.343	36.292	37.253	38.227	39.214	40.213	41.224
81	34.836	35.785	36.746	37.718	38.705	39.704	40.715	41.739
82	35.266	36.227	37.199	38.184	39.183	40.194	41.218	42.255
83	35.697	36.668	37.653	38.650	39.661	40.684	41.721	42.770
84	36.127	37.110	38.107	39.115	40.138	41.174	42.223	43.285
85	36.557	37.552	38.560	39.581	40.616	41.664	42.726	43.800
86	36.987	37.994	39.014	40.047	41.094	42.155	43.229	44.316
87	37.417	38.436	39.467	40.512	41.572	42.645	43.731	44.831
88	37.847	38.877	39.921	40.978	42.050	43.135	44.234	45.346
89	38.277	39.319	40.375	41.444	42.528	43.625	44.737	45.862
90	38.707	39.761	40.828	41.909	43.006	44.115	45.239	46.377
91	39.137	40.203	41.282	42.375	43.483	44.605	45.742	46.892
92	39.567	40.645	41.736	42.841	43.961	45.096	46.245	47.408
93	39.997	41.086	42.189	43.306	44.439	45.586	46.747	47.923
94	40.427	41.528	42.643	43.772	44.917	46.076	47.250	48.438
95	40.858	41.970	43.097	44.238	45.395	46.566	47.753	48.953
96	41.288	42.412	43.550	44.703	45.873	47.056	48.255	49.469
97	41.718	42.854	44.004	45.169	46.350	47.546	48.758	49.984
98	42.148	43.295	44.458	45.635	46.828	48.037	49.261	50.499
99	42.578	43.737	44.911	46.100	47.306	48.527	49.763	51.015
100	43.008	44.179	45.365	46.566	47.784	49.017	50.266	51.530

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	82	83	84	85	86	87	88	89
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
1	0.528	0.541	0.554	0.567	0.581	0.594	0.608	0.622
2	1.056	1.082	1.108	1.135	1.162	1.189	1.216	1.244
3	1.584	1.623	1.662	1.702	1.743	1.783	1.825	1.866
4	2.112	2.164	2.217	2.270	2.323	2.378	2.433	2.488
5	2.640	2.705	2.771	2.837	2.904	2.972	3.041	3.110
6	3.169	3.246	3.325	3.405	3.485	3.567	3.649	3.733
7	3.697	3.787	3·879	3.972	4.066	4.161	4.257	4.355
8	4.225	4.328	4.433	4.540	4.647	4.756	4.866	4.977
9	4.753	4.869	4.988	5.107	5.228	5.350	5.474	5.599
10	5.281	5.411	5.542	5.674	5.809	5.945	6.082	6.221
11	5.809	5.952	6.096	6.242	6.390	6.539	6.690	6.843
12	6.337	6.493	6.650	6.809	6.970	7.134	7.298	7.465
13	6.865	7.034	7.204	7.377	7.551	7.728	7.907	8.087
14	7.393	7.575	7.758	7.944	8.132	8.322	8.515	8.709
15	7.921	8.116	8.313	8.512	8.713	8.917	9.123	9.332
16	8.450	8.657	8.867	9.079	9.294	9.511	9.731	9.954
17	8.978	9.198	9.421	9.647	9.875	10.106	10.339	10.576
18	9.506	9.739	9.975	10.214	10.456	10.700	10.948	11.198
19	10.034	10.280	10.529	10.781	11.037	11.295	11.556	11.820
20	10.562	10.821	11.084	11.349	11.618	11.889	12.164	12.442
21	11.090	11.362	11.638	11.916	12.198	12.484	12.772	13.064
22	11.618	11.903	12.192	12.484	12.779	13.078	13.381	13.686
23	12.146	12.444	12.746	13.051	13.360	13.673	13.989	14.308
24	12.674	12.985	13.300	13.619	13.941	14.267	14.597	14.931
25	13.202	13.526	13.854	14.186	14.522	14.862	15.205	15.553
26	13.731	14.067	14.409	14.754	15.103	15.456	15.813	16.175
27	14.259	14.609	14.963	15.321	15.684	16.051	16.422	16.797
28	14.787	15.150	15.517	15.889	16.265	16.645	17.030	17.419
29	15.315	15.691	16.071	16.456	16.845	17.240	17.638	18.041
30	15.843	16.232	16.625	17.023	17.426	17.834	18.246	18.663
31	16.371	16.773	17.179	17.591	18.007	18.428	18.854	19.285
32	16.899	17.314	17.734	18.158	18.588	19.023	19.463	19.907
33	17.427	17.855	18.288	18.726	19.169	19.617	20.071	20.530
34	17.955	18.396	18.842	19.293	19.750	20.212	20.679	21.152
35	18.483	18.937	19.396	19.861	20.331	20.806	21.287	21.774
36	19.012	19.478	19.950	20.428	20.912	21.401	21.895	22.396
37	19.540	20.019	20.505	20.996	21.492	21.995	22.504	23.018
38	20.068	20.560	21.059	21.563	22.073	22.590	23.112	23.640
39	20.596	21.101	21.613	22.130	22.654	23.184	23.720	24.262
40	21.124	21.642	22.167	22.698	23.235	23.779	24.328	24.884
41	21.652	22.183	22.721	23.265	23.816	24.373	24.937	25.506
42	22.180	22.724	23.275	23.833	24.397	24.968	25.545	26.129
43	22.708	23.265	23.830	24.400	24.978	25.562	26.153	26.751
44	23.236	23.807	24.384	24.968	25.559	26.157	26.761	27.373
45	23.764	24.348	24.938	25.535	26.140	26.751	27.369	27.995
46	24.293	24.889	25.492	26.103	26.720	27.346	27.978	28.617
47	24.821	25.430	26.046	26.670	27.301	27.940	28.586	29.239
48	25.349	25.971	26.601	27.238	27.882	28.534	29.194	29.861
49	25.877	26.512	27.155	27.805	28.463	29.129	29.802	30.483
50	26.405	27.053	27.709	28.372	29.044	29.723	30.410	31.105

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	82	83	84	85	86	87	88	89
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
51	26.933	27.594	28.263	28.940	29.625	30.318	31.019	31.728
52	27.461	28.135	28.817	29.507	30.206	30.912	31.627	32.350
53	27.989	28.676	29.371	30.075	30.787	31.507	32.235	32.972
54	28.517	29.217	29.926	30.642	31.367	32.101	32.843	33.594
55	29.045	29.758	30.480	31.210	31.948	32.696	33.451	34.216
56	29.574	30.299	31.034	31.777	32.529	33.290	34.060	34.838
57	30.102	30.840	31.588	32.345	33.110	33.885	34.668	35.460
58	30.630	31.381	32.142	32.912	33.691	34.479	35.276	36.082
59	31.158	31.922	32.697	33.479	34.272	35.074	35.884	36.704
60	31.686	32.464	33.251	34.047	34.853	35.668	36.493	37.327
61	32.214	33.005	33.805	34.614	35.434	36.263	37.101	37.949
62	32.742	33.546	34.359	35.182	36.014	36.857	37.709	38.571
63	33.270	34.087	34.913	35.749	36.595	37.452	38.317	39.193
64	33.798	34.628	35.467	36.317	37.176	38.046	38.925	39.815
65	34.326	35.169	36.022	36.884	37.757	38.640	39.534	40.437
66	34.855	35.710	36.576	37.452	38.338	39.235	40.142	41.059
67	35.383	36.251	37.130	38.019	38.919	39.829	40.750	41.681
68	35.911	36.792	37.684	38.587	39.500	40.424	41.358	42.303
69	36.439	37.333	38.238	39.154	40.081	41.018	41.966	42.925
70	36.967	37.874	38.793	39.721	40.662	41.613	42.575	43.548
71	37.495	38.415	39.347	40.289	41.242	42.207	43.183	44.170
72	38.023	38.956	39.901	40.856	41.823	42.802	43.791	44.792
73	38.551	39.497	40.455	41.424	42.404	43.396	44.399	45.414
74	39.079	40.038	41.009	41.991	42.985	43.991	45.007	46.036
75	39.607	40.579	41.563	42.559	43.566	44.585	45.616	46.658
76	40.136	41.120	42.118	43.126	44.147	45.180	46.224	47.280
77	40.664	41.662	42.672	43.694	44.728	45.774	46.832	47.902
78	41.192	42.203	43.226	44.261	45.309	46.369	47.440	48.524
79	41.720	42.744	43.780	44.828	45.889	46.963	48.048	49.147
80	42.248	43.285	44.334	45.396	46.470	47.558	48.657	49.769
81	42.776	43.826	44.888	45.963	47.051	48.152	49.265	50.391
82	43.304	44.367	45.443	46.531	47.632	48.746	49.873	51.013
83	43.832	44.908	45.997	47.098	48.213	49.341	50.481	51.635
84	44.360	45.449	46.551	47.666	48.794	49.935	51.090	52.257
85	44.888	45.990	47.105	48.233	49.375	50.530	51.698	52.879
86	45.417	46.531	47.659	48.801	49.956	51.124	52.306	53.501
87	45.945	47.072	48.214	49.368	50.536	51.719	52.914	54.123
88	46.473	47.613	48.768	49.936	51.117	52.313	53.522	54.746
89	47.001	48.154	49.322	50.503	51.698	52.908	54.131	55.368
90	47.529	48.695	49.876	51.070	52.279	53.502	54.739	55.990
91	48.057	49.236	50.430	51.638	52.860	54.097	55.347	56.612
92	48.585	49.777	50.984	52.205	53.441	54.691	55.955	57.234
93	49.113	50.318	51.539	52.773	54.022	55.286	56.563	57.856
94	49.641	50.860	52.093	53.340	54.603	55.880	57.172	58.478
95	50.169	51.401	52.647	53.908	55.184	56.475	57.780	59.100
96	50.698	51.942	53.201	54.475	55.764	57.069	58.388	59.722
97	51.226	52.483	53.755	55.043	56.345	57.663	58.996	60.345
98	51.754	53.024	54.310	55.610	56.926	58.258	59.604	60.967
99	52.282	53.565	54.864	56.177	57.507	58.852	60.213	61.589
100	52.810	54.106	55.418	56.745	58.088	59.447	60.821	62.211

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	90	91	92	93	94	95	96	97
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
1	0.636	0.650	0.665	0.679	0.694	0.709	0.724	0.739
2	1.272	1.301	1.329	1.358	1.388	1.418	1.448	1.478
3	1.908	1.951	1.994	2.038	2.082	2.126	2.171	2.217
4	2.545	2.601	2.659	2.717	2.776	2.835	2.895	2.956
5	3.181	3.252	3.324	3.396	3.470	3.544	3.619	3.695
6	3.817	3.902	3.988	4.076	4.164	4.253	4.343	4.434
7	4.453	4.553	4.653	4.755	4.858	4.962	5.067	5.173
8	5.089	5.203	5.318	5.434	5.552	5.670	5.790	5.912
9	5.725	5.853	5.983	6.114	6.246	6.379	6.514	6.651
10	6.362	6.504	6.648	6.793	6.940	7.088	7.238	7.390
11	6.998	7.154	7.312	7.472	7.634	7.797	7.962	8.129
12	7.634	7.805	7.977	8.151	8.328	8.506	8.686	8.868
13	8.270	8.455	8.642	8.831	9.022	9.215	9.410	9.607
14	8.906	9.105	9.307	9.510	9.716	9.923	10.133	10.346
15	9.542	9.756	9.971	10.189	10.410	10.632	10.857	11.085
16	10.179	10.406	10.636	10.869	11.104	11.341	11.581	11.824
17	10.815	11.057	11.301	11.548	11.798	12.050	12.305	12.563
18	11.451	11.707	11.966	12.227	12.492	12.759	13.029	13.302
19	12.087	12.357	12.630	12.906	13.186	13.467	13.752	14.041
20	12.723	13.008	13.295	13.586	13.880	14.176	14.476	14.780
21	13.359	13.658	13.960	14.265	14.573	14.885	15.200	15.518
22	13.996	14.308	14.625	14.944	15.267	15.594	15.924	16.257
23	14.632	14.959	15.289	15.624	15.961	16.303	16.648	16.996
24	15.268	15.609	15.954	16.303	16.655	17.012	17.372	17.735
25	15.904	16.260	16.619	16.982	17.349	17.720	18.095	18.474
26	16.540	16.910	17.284	17.661	18.043	18.429	18.819	19.213
27	17.176	17.560	17.948	18.341	18.737	19.138	19.543	19.952
28	17.813	18.211	18.613	19.020	19.431	19.847	20.267	20.691
29	18.449	18.861	19.278	19.699	20.125	20.556	20.991	21.430
30	19.085	19.512	19.943	20.379	20.819	21.265	21.715	22.169
31	19.721	20.162	20.607	21.058	21.513	21.973	22.438	22.908
32	20.357	20.812	21.272	21.737	22.207	22.682	23.162	23.647
33	20.994	21.463	21.937	22.416	22.901	23.391	23.886	24.386
34	21.630	22.113	22.602	23.096	23.595	24.100	24.610	25.125
35	22.266	22.764	23.267	23.775	24.289	24.809	25.334	25.864
36	22.902	23.414	23.931	24.454	24.983	25.517	26.057	26.603
37	23.538	24.064	24.596	25.134	25.677	26.226	26.781	27.342
38	23.174	24.715	25.261	25.813	26.371	26.935	27.505	28.081
39	24.811	25.365	25.926	26.492	27.065	27.644	28.229	28.820
40	25.447	26.016	26.590	27.172	27.759	28.353	28.953	29.559
41	26.083	26.666	27.255	27.851	28.453	29.062	29.677	30.298
42	26.719	27.316	27.920	28.530	29.147	29.770	30.400	31.037
43	27.355	27.967	28.585	29.209	29.841	30.479	31.124	31.776
44	27.991	28.617	29.249	29.889	30.535	31.188	31.848	32.515
45	28.628	29.267	29.914	30.568	31.229	31.897	32.572	33.254
46	29.264	29.918	30.579	31.247	31.923	32.606	33.296	33.993
47	29.900	30.568	31.244	31.927	32.617	33.314	34.019	34.732
48	30.536	31.219	31.908	32.606	33.311	34.023	34.743	35.471
49	31.172	31.869	32.573	33.285	34.005	34.732	35.467	36.210
50	31.808	32.519	33.238	33.964	34.699	35.441	36.191	36.949

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő, centiméterekben							
	90	91	92	93	94	95	96	97
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg, négyzetméterekb.							
51	32.445	33.170	33.903	34.644	35.393	36.150	36.915	37.688
52	33.081	33.820	34.567	35.323	36.087	36.859	37.639	38.427
53	33.717	34.471	35.232	36.002	36.781	37.567	38.362	39.166
54	34.353	35.121	35.897	36.682	37.475	38.276	39.086	39.905
55	34.989	35.771	36.562	37.361	38.169	38.985	39.810	40.644
56	35.625	36.422	37.226	38.040	38.863	39.694	40.534	41.383
57	36.262	37.072	37.891	38.719	39.557	40.403	41.258	42.122
58	36.898	37.723	38.556	39.399	40.251	41.111	41.981	42.861
59	37.534	38.373	39.221	40.078	40.945	41.820	42.705	43.600
60	38.170	39.023	39.886	40.757	41.639	42.529	43.429	44.339
61	38.806	39.674	40.550	41.437	42.333	43.238	44.153	45.078
62	39.442	40.324	41.215	42.116	43.027	43.947	44.877	45.817
63	40.079	40.974	41.880	42.795	43.721	44.656	45.601	46.556
64	40.715	41.625	42.545	43.474	44.415	45.364	46.324	47.295
65	41.351	42.275	43.209	44.154	45.109	46.073	47.048	48.034
66	41.987	42.926	43.874	44.833	45.803	46.782	47.772	48.773
67	42.623	43.576	44.539	45.512	46.497	47.491	48.496	49.512
68	43.259	44.226	45.204	46.192	47.191	48.200	49.220	50.251
69	43.896	44.877	45.868	46.871	47.885	48.908	49.943	50.990
70	44.532	45.527	46.533	47.550	48.579	49.617	50.667	51.729
71	45.168	46.178	47.198	48.229	49.272	50.326	51.391	52.467
72	45.804	46.828	47.863	48.909	49.966	51.035	52.115	53.206
73	46.440	47.478	48.527	49.588	50.660	51.744	52.839	53.945
74	47.076	48.129	49.192	50.267	51.354	52.453	53.563	54.684
75	47.713	48.779	49.857	50.947	52.048	53.161	54.286	55.423
76	48.349	49.430	50.522	51.626	52.742	53.870	55.010	56.162
77	48.985	50.080	51.186	52.305	53.436	54.579	55.734	56.901
78	49.621	50.730	51.851	52.985	54.130	55.288	56.458	57.640
79	50.257	51.381	52.516	53.664	54.824	55.997	57.182	58.379
80	50.894	52.031	53.181	54.343	55.518	56.706	57.906	59.118
81	51.530	52.681	53.845	55.022	56.212	57.414	58.629	59.857
82	52.166	53.332	54.510	55.702	56.906	58.123	59.353	60.596
83	52.802	53.982	55.175	56.381	57.600	58.832	60.077	61.335
84	53.438	54.633	55.840	57.060	58.294	59.541	60.801	62.074
85	54.074	55.283	56.505	57.740	58.988	60.250	61.525	62.813
86	54.711	55.933	57.169	58.419	59.682	60.958	62.248	63.552
87	55.347	56.584	57.834	59.098	60.376	61.667	62.972	64.291
88	55.983	57.234	58.499	59.777	61.070	62.376	63.696	65.030
89	56.619	57.885	59.164	60.457	61.764	63.085	64.420	65.769
90	57.255	58.535	59.828	61.136	62.458	63.794	65.144	66.508
91	57.891	59.185	60.493	61.815	63.152	64.503	65.868	67.247
92	58.528	59.836	61.158	62.495	63.846	65.211	66.591	67.986
93	59.164	60.486	61.823	63.174	64.540	65.920	67.315	68.725
94	59.800	61.137	62.487	63.853	65.234	66.629	68.039	69.464
95	60.436	61.787	63.152	64.532	65.928	67.338	68.763	70.203
96	61.072	62.437	63.817	65.212	66.622	68.047	69.487	70.942
97	61.708	63.088	64.482	65.891	67.316	68.755	70.210	71.681
98	62.345	63.738	65.146	66.570	68.010	69.464	70.934	72.420
99	62.981	64.389	65.811	67.250	68.704	70.173	71.658	73.159
100	63.617	65.039	66.476	67.929	69.398	70.882	72.382	73.898

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben			Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben		
	98	99	100		98	99	100
	köbtartalom, köbméter.				köbtartalom, köbméter.		
1	0.754	0.770	0.785	51	38.469	39.258	40.055
2	1.509	1.539	1.571	52	39.224	40.028	40.841
3	2.263	2.309	2.356	53	39.978	40.798	41.626
4	3.017	3.079	3.142	54	40.732	41.567	42.412
5	3.771	3.849	3.927	55	41.486	42.337	43.197
6	4.526	4.619	4.712	56	42.241	43.107	43.982
7	5.280	5.388	5.498	57	42.995	43.877	44.768
8	6.034	6.158	6.283	58	43.749	44.647	45.553
9	6.789	6.928	7.069	59	44.504	45.416	46.339
10	7.543	7.698	7.854	60	45.258	46.186	47.124
11	8.297	8.467	8.639	61	46.012	46.956	47.909
12	9.052	9.237	9.425	62	46.767	47.726	48.695
13	9.806	10.007	10.210	63	47.521	48.495	49.480
14	10.560	10.777	10.996	64	48.275	49.265	50.266
15	11.314	11.546	11.781	65	49.029	50.035	51.051
16	12.069	12.316	12.566	66	49.784	50.805	51.836
17	12.823	13.086	13.352	67	50.538	51.574	52.622
18	13.577	13.856	14.137	68	51.292	52.344	53.407
19	14.332	14.626	14.923	69	52.047	53.114	54.193
20	15.086	15.395	15.708	70	52.801	53.884	54.978
21	15.840	16.165	16.493	71	53.555	54.654	55.763
22	16.595	16.935	17.279	72	54.310	55.423	56.549
23	17.349	17.705	18.064	73	55.064	56.193	57.334
24	18.103	18.474	18.850	74	55.818	56.963	58.120
25	18.857	19.244	19.635	75	56 572	57.733	58.905
26	19.612	20.014	20.420	76	57.327	58.502	59.690
27	20.366	20.784	21.206	77	58.081	59.272	60.476
28	21.120	21.553	21.991	78	58.835	60.042	61.261
29	21.875	22.323	22.777	79	59.590	60.812	62.047
30	22.629	23.093	23.562	80	60.344	61.582	62.832
31	23.383	23.863	24.347	81	61.098	62.351	63.617
32	24.138	24.633	25.133	82	61.853	63.121	64.403
33	24.892	25.402	25.918	83	62.607	63.891	65.188
34	25.646	26.172	26.704	84	63.361	64.661	65.974
35	26.400	26.942	27.489	85	64.115	65.430	66.759
36	27.155	27.712	28.274	86	64.870	66.200	67.544
37	27.909	28.481	29.060	87	65.624	66.970	68.330
38	28.663	29.251	29.845	88	66.378	67.740	69.115
39	29.418	30.021	30.631	89	67.133	68.509	69.901
40	30.172	30.791	31.416	90	67.887	69.279	70.686
41	30.926	31.560	32.201	91	68.641	70.049	71.471
42	31.681	32.330	32.987	92	69.396	70.819	72.257
43	32.435	33.100	33.772	93	70.150	71.589	73.042
44	33.189	33.870	34.558	94	70.904	72.358	73.828
45	33.943	34.640	35.343	95	71.658	73.128	74.613
46	34.698	35.409	36.128	96	72.413	73.898	75.398
47	35.452	36.179	36.914	97	73.167	74.668	76.184
48	36.206	36.949	37.699	98	73.921	75.437	76.969
49	36.961	37.719	38.485	99	74.676	76.207	77.755
50	37.715	38.488	39.270	100	75.430	76.977	78.540

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	101	102	103	104	105	106	107	108
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg négyzetméterekb.							
1	0.801	0.817	0.833	0.849	0.866	0.882	0.899	0.916
2	1.602	1.634	1.666	1.699	1.732	1.765	1.798	1.832
3	2.404	2.451	2.500	2.548	2.598	2.647	2.698	2.748
4	3.205	3.269	3.333	3.398	3.464	3.530	3.597	3.664
5	4.006	4.086	4.166	4.247	4.330	4.412	4.496	4.580
6	4.807	4.903	4.999	5.097	5.195	5.295	5.395	5.497
7	5.608	5.720	5.833	5.946	6.061	6.177	6.294	6.413
8	6.409	6.537	6.666	6.796	6.927	7.060	7.194	7.329
9	7.211	7.354	7.499	7.645	7.793	7.942	8.093	8.245
10	8.012	8.171	8.332	8.495	8.659	8.825	8.992	9.161
11	8.813	8.988	9.166	9.344	9.525	9.707	9.891	10.077
12	9.614	9.806	9.999	10.194	10.391	10.590	10.790	10.993
13	10.415	10.623	10.832	11.043	11.257	11.472	11.690	11.909
14	11.217	11.440	11.665	11.893	12.123	12.355	12.589	12.825
15	12.018	12.257	12.498	12.742	12.989	13.237	13.488	13.741
16	12.819	13.074	13.332	13.592	13.854	14.120	14.387	14.657
17	13.620	13.891	14.165	14.441	14.720	15.002	15.286	15.574
18	14.421	14.708	14.998	15.291	15.586	15.884	16.186	16.490
19	15.222	15.525	15.831	16.140	16.452	16.767	17.085	17.406
20	16.024	16.343	16.665	16.990	17.318	17.649	17.984	18.322

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	109	110	111	112	113	114	115	116
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg négyzetméterekb.							
1	0.933	0.950	0.968	0.985	1.003	1.021	1.039	1.057
2	1.866	1.901	1.935	1.970	2.006	2.041	2.077	2.114
3	2.799	2.851	2.903	2.956	3.009	3.062	3.116	3.170
4	3.733	3.801	3.871	3.941	4.011	4.083	4.155	4.227
5	4.666	4.752	4.838	4.926	5.014	5.104	5.193	5.284
6	5.599	5.702	5.806	5.911	6.017	6.124	6.232	6.341
7	6.532	6.652	6.774	6.896	7.020	7.145	7.271	7.398
8	7.465	7.603	7.742	7.882	8.023	8.166	8.310	8.455
9	8.398	8.553	8.709	8.867	9.026	9.186	9.348	9.511
10	9.331	9.503	9.677	9.852	10.029	10.207	10.387	10.568
11	10.264	10.454	10.645	10.837	11.032	11.228	11.426	11.625
12	11.198	11.404	11.612	11.822	12.034	12.248	12.464	12.682
13	12.131	12.354	12.580	12.808	13.037	13.269	13.503	13.739
14	13.064	13.305	13.548	13.793	14.040	14.290	14.542	14.796
15	13.997	14.255	14.515	14.778	15.043	15.311	15.580	15.852
16	14.930	15.205	15.483	15.763	16.046	16.331	16.619	16.909
17	15.863	16.156	16.451	16.748	17.049	17.352	17.658	17.966
18	16.796	17.106	17.418	17.734	18.052	18.373	18.696	19.023
19	17.729	18.056	18.386	18.719	19.055	19.393	19.735	20.080
20	18.663	19.007	19.354	19.704	20.057	20.414	20.774	21.137

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	117	118	119	120	121	122	123	124
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg négyzetméterekb.							
1	1.075	1.094	1.112	1.131	1.150	1.169	1.188	1.208
2	2.150	2.187	2.224	2.262	2.300	2.338	2.376	2.415
3	3.225	3.281	3.337	3.393	3.450	3.507	3.565	3.623
4	4.301	4.374	4.449	4.524	4.600	4.676	4.753	4.831
5	5.376	5.468	5.561	5.655	5.750	5.845	5.941	6.038
6	6.451	6.562	6.673	6.786	6.899	7.014	7.129	7.246
7	7.526	7.655	7.785	7.917	8.049	8.183	8.318	8.453
8	8.601	8.749	8.898	9.048	9.199	9.352	9.506	9.661
9	9.676	9.842	10.010	10.179	10.349	10.521	10.694	10.869
10	10.751	10.936	11.122	11.310	11.499	11.690	11.882	12.076
11	11.826	12.029	12.234	12.441	12.649	12.859	13.071	13.284
12	12.902	13.123	13.346	13.572	13.799	14.028	14.259	14.492
13	13.977	14.217	14.459	14.703	14.949	15.197	15.447	15.699
14	15.052	15.310	15.571	15.834	16.099	16.366	16.635	16.907
15	16.127	16.404	16.683	16.965	17.248	17.535	17.823	18.114
16	17.202	17.497	17.795	18.096	18.398	18.704	19.012	19.322
17	18.277	18.591	18.907	19.226	19.548	19.873	20.200	20.530
18	19.352	19.685	20.020	20.357	20.698	21.042	21.388	21.737
19	20.427	20.778	21.132	21.488	21.848	22.211	22.576	22.945
20	21.503	21.872	22.244	22.619	22.998	23.380	23.765	24.153

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	125	126	127	128	129	130	131	132
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg négyzetméterekb.							
1	1.227	1.247	1.267	1.287	1.307	1.327	1.348	1.368
2	2.454	2.494	2.534	2.574	2.614	2.655	2.696	2.737
3	3.682	3.741	3.800	3.860	3.921	3.982	4.043	4.105
4	4.909	4.988	5.067	5.147	5.228	5.309	5.391	5.474
5	6.136	6.235	6.334	6.434	6.535	6.637	6.739	6.842
6	7.363	7.481	7.601	7.721	7.842	7.964	8.087	8.211
7	8.590	8.728	8.867	9.008	9.149	9.291	9.435	9.579
8	9.817	9.975	10.134	10.294	10.456	10.619	10.783	10.948
9	11.045	11.222	11.401	11.581	11.763	11.946	12.130	12.316
10	12.272	12.469	12.668	12.868	13.070	13.273	13.478	13.685
11	13.499	13.716	13.934	14.155	14.377	14.601	14.826	15.053
12	14.726	14.963	15.201	15.442	15.684	15.928	16.174	16.422
13	15.953	16.210	16.468	16.728	16.991	17.255	17.522	17.790
14	17.181	17.457	17.735	18.015	18.298	18.582	18.869	19.159
15	18.408	18.704	19.002	19.302	19.605	19.910	20.217	20.527
16	19.635	19.950	20.268	20.589	20.912	21.237	21.565	21.896
17	20.862	21.197	21.535	21.876	22.219	22.564	22.913	23.264
18	22.089	22.444	22.802	23.162	23.526	23.892	24.261	24.633
19	23.316	23.691	24.069	24.449	24.833	25.219	25.609	26.001
20	24.544	24.938	25.335	25.736	26.140	26.546	26.956	27.370

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hossz vagy szám	Átmérő centiméterekben							
	133	134	135	136	137	138	139	140
	köbtartalom, köbméterekb. v. körlapösszeg négyzetméterekb.							
1	1.389	1.410	1.431	1.453	1.474	1.496	1.517	1.539
2	2.779	2.821	2.863	2.905	2.948	2.991	3.035	3.079
3	4.168	4.231	4.294	4.358	4.422	4.487	4.552	4.618
4	5.557	5.641	5.726	5.811	5.896	5.983	6.070	6.158
5	6.946	7.051	7.157	7.263	7.371	7.479	7.587	7.697
6	8.336	8.462	8.588	8.716	8.845	8.974	9.105	9.236
7	9.725	9.872	10.020	10.169	10.319	10.470	10.622	10.776
8	11.114	11.282	11.451	11.621	11.793	11.966	12.140	12.315
9	12.504	12.692	12.883	13.074	13.267	13.461	13.657	13.854
10	13.893	14.103	14.314	14.527	14.741	14.957	15.175	15.394
11	15.282	15.513	15.745	15.979	16.215	16.453	16.692	16.933
12	16.671	16.923	17.177	17.432	17.689	17.949	18.210	18.473
13	18.061	18.333	18.608	18.885	19.163	19.444	19.727	20.012
14	19.450	19.744	20.039	20.337	20.638	20.940	21.245	21.551
15	20.839	21.154	21.471	21.790	22.112	22.436	22.762	23.091
16	22.229	22.564	22.902	23.243	23.586	23.931	24.280	24.630
17	23.618	23.974	24.334	24.695	25.060	25.427	25.797	26.169
18	25.007	25.385	25.765	26.148	26.534	26.923	27.314	27.709
19	26.397	26.795	27.196	27.601	28.008	28.418	28.832	29.248
20	27.786	28.205	28.628	29.053	29.482	29.914	30.349	30.788

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fenyőrönkök köbtartalma felső átmérők szerint.

Ezzel a táblával a rönkök valódi vagyis a valóságos középátmérőnek megfelelő köbtartalma a felső vagyis vékonyabb átmérő után kereshető ki. Az eredmény csak megközelítő, de a gyakorlati czélnak megfelelő. E tábla a magyar államerdők kezelésénél hivatalosan használtatik.

Felső átmérő centiméter	Hosszuság méterekben				Felső átmérő centiméter	Hosszuság méterekben			
	3	4	5	6		3	4	5	6
	köbtartalom köbméterekben					köbtartalom köbméterekben			
13	0.05	0.06	0.08	0.10	57	0.83	1.13	1.43	1.75
14	0.05	0.07	0.09	0.12	58	0.85	1.17	1.48	1.81
15	0.06	0.08	0.11	0.14	59	0.88	1.21	1.53	1.87
16	0.07	0.10	0.13	0.16	60	0.91	1.25	1.58	1.93
17	0.08	0.11	0.14	0.18	61	0.94	1.29	1.63	2.00
18	0.09	0.12	0.16	0.20	62	0.97	1.33	1.69	2.07
19	0.10	0.14	0.17	0.22	63	1.00	1.37	1.75	2.13
20	0.11	0.15	0.19	0.24	64	1.03	1.41	1.80	2.19
21	0.12	0.16	0.21	0.26	65	1.06	1.46	1.85	2.26
22	0.13	0.18	0.23	0.28	66	1.10	1.50	1.91	2.33
23	0.14	0.19	0.25	0.30	67	1.13	1.54	1.96	2.40
24	0.15	0.21	0.27	0.33	68	1.16	1.59	2.02	2.46
25	0.16	0.22	0.29	0.36	69	1.19	1.63	2.08	2.52
26	0.18	0.25	0.32	0.39	70	1.23	1.67	2.13	2.60
27	0.20	0.27	0.35	0.42	71	1.26	1.72	2.19	2.67
28	0.21	0.29	0.37	0.45	72	1.30	1.77	2.25	2.74
29	0.22	0.31	0.39	0.48	73	1.33	1.82	2.31	2.82
30	0.24	0.33	0.42	0.51	74	1.37	1.87	9.37	2.89
31	0.25	0.35	0.45	0.54	75	1.40	1.92	2.43	2.96
32	0.27	0.37	0.47	0.57	76	1.44	1.97	2.49	3.04
33	0.29	0.39	0.50	0.61	77	1.48	2.02	2.56	3.11
34	0.30	0.42	0.53	0.64	78	1.52	2.07	2.62	3.19
35	0.32	0.44	0.56	0.68	79	1.55	2.12	2.69	3.27
36	0.34	0.47	0.59	0.72	80	1.59	2.17	2.75	3.35
37	0.35	0.50	0.62	0.75	81	1.63	2.22	2.82	3.43
38	0.37	0.52	0.65	0.79	82	1.67	2.27	2.88	3.51
39	0.39	0.55	0.68	0.83	83	1.71	2.33	2.95	3.59
40	0.41	0.58	0.72	0.87	84	1.75	2.38	3.02	3.67
41	0.44	0.61	0.76	0.92	85	1.80	2.44	3.09	3.76
42	0.46	0.64	0.80	0.97	86	1.84	2.49	3.16	3.84
43	0.48	0.66	0.84	1.02	87	1.88	2.55	3.23	3.93
44	0.50	0.69	0.88	1.07	88	1.92	2.61	3.30	4.02
45	0.52	0.72	0.92	1.12	89	1.96	2.67	3.37	4.10
46	0.55	0.75	0.96	1.17	90	2.01	2.73	3.45	4.19
47	0.57	0.79	1.00	1.22	91	2.05	2.79	3.52	4.28
48	0.59	0.80	1.04	1.27	92	2.10	2.85	3.60	4.37
49	0.62	0.85	1.08	1.32	93	2.14	2.91	3.67	4.46
50	0.64	0.88	1.12	1.38	94	2.18	2.97	3.75	4.55
51	0.67	0.92	1.16	1.43	95	2.23	3.03	3.83	4.65
52	0.69	0.95	1.20	1.48	96	2.28	3.09	3.90	4.74
53	0.72	0.99	1.24	1.53	97	2.32	3.15	3.98	4.84
54	0.74	1.02	1.28	1.59	98	2.37	3.22	4.06	4.93
55	0.77	1.06	1.33	1.64	99	2.41	3.27	4.14	5.02
56	0.80	1.09	1.38	1.70	100	2.46	3.34	4.22	5.12

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Köbözőtáblák, rudak, suhángok köbözésére az alsó átmérők segélyével.

E táblák használatánál az alsó átmérő a vágás lap felett 0·1 méter magasságban veendő. Pontos eredményt e táblák különösen lúcz-fenyőrudak köbözésénél nyujtanak, de használhatók más fanemek köbtartalmának kiszámitására is.

(Pressler szerint.)

Vastagsági osztály	I. 2 cmtr.		II. 3 cmtr.		III. 4 cmtr.		IV. 5 centiméter			V. 6 centiméter		
Magassági osztály	2 m. alól	2 mtr. és azon felül	4 m. alul	4 mtr. és azon felül	5 méteren alul	5 mtr. és azon felül	5 méteren alul	5—7 mtr.	7 méteren felül	5 méteren alul	5—7 mtr.	7 méteren felül
Darabszám.	köbtartalom (a csucscsal együtt) köbméterekben											
10	0·002	0·005	0·01	0·02	0·02	0·04	0.03	0·07	0·09	0·05	0·09	0·14
50	0· 01	0· 03	0·05	0·09	0·11	0·20	0·16	0·33	0·47	0·27	0·46	0·70
100	0· 02	0· 05	0·10	0·18	0·21	0·39	0·33	0·66	0·93	0·54	0·93	1·39

Vastagsági osztály	VI. 7-től 9 cméterig			VII. 10-től 12 cmtrig			VIII. 13—15 cméterig		
Magassági osztály	6 m.-en alul	6—8 m.-ig	8 m.-en felül	9 m.-en alul	9—12 m.-ig	12 m.-en felül	11 m.-en alul	11—15 m.-ig	15 m.-en felül
Darabszám	köbtartalom (a csucscsal együtt) köbméterekben								
1	0·01	0·02	0·03	0·04	0·05	0·08	0·09	0·11	0·14
2	0·02	0·03	0·05	0·07	0·10	0·15	0·17	0·21	0·28
3	0·03	0·05	0·08	0·11	0·15	0·23	0·26	0·32	0·42
4	0·04	0·07	0·11	0·14	0·20	0·30	0·34	0·42	0·56
5	0·06	0·09	0·14	0·18	0·25	0·38	0·43	0·53	0·70
6	0·07	0·10	0·16	0·21	0·30	0·45	0·51	0·63	0·84
7	0·08	0·12	0·19	0·25	0·35	0·53	0·60	0·74	0·98
8	0·09	0·14	0·22	0·28	0·40	0·60	0·68	0·84	1·12
9	0·10	0·15	0·24	0·32	0·45	0·68	0·77	0·95	1·26
10	0·11	0·17	0·27	0·35	0·50	0·75	0·85	1·05	1·40
20	0·22	0·34	0·54	0·70	1·00	1·50	1·70	2·10	2·80
30	0·33	0·51	0·81	1·05	1·50	2·25	2·55	3·15	4·20
40	0·44	0·68	1·08	1·40	2·00	3·00	3·40	4·20	5·60
50	0·55	0·85	1·35	1·75	2·50	3·75	4·25	5·25	7·00
60	0·66	1·02	1·62	2·10	3·00	4·50	5·10	6·30	8·40
70	0·77	1·19	1·89	2·45	3·50	5·25	5·95	7·35	9·80
80	0·88	1·36	2·16	2·80	4·00	6·00	6·80	8·40	11·20
90	0·99	1·53	2·43	3·15	4·50	6·75	7·65	9·45	12·60
100	1·10	1·70	2·70	3·50	5·00	7·50	8·50	10·50	14·00

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Köbözőtábla lúczfenyőrudak köbözésére, az alsó átmérő segélyével.

(Judeich után.)

Hosszuság méter	Alsó átmérő (0·1 méter magasan a levágási lap felett) centiméter														Hosszuság méter
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
	100 darab köbtartalma köbméterekben														
1	0·02	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
2	0·04	0·08	0·14	0·22	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2
3	0·05	0·12	0·21	0·33	0·46	0·62	.	.	.	.	.	.	.	.	3
4	0·07	0·16	0·29	0·44	0·62	0·82	1·05	.	.	.	.	.	.	.	4
5	0·09	0·20	0·36	0·55	0·77	1·03	1·31	1·61	.	.	.	.	.	.	5
6	.	0·24	0·43	0·66	0·93	1·24	1·57	1·93	2·31	2·70	.	.	.	.	6
7	.	0·28	0·50	0·77	1·08	1·44	1·83	2·25	2·69	3·15	3·62	4·09	.	.	7
8	.	.	0·57	0·88	1·24	1·65	2·09	2·57	3·08	3·60	4·13	4·67	.	.	8
9	.	.	0·64	0·99	1·39	1·85	2·36	2·90	3·46	4·05	4·65	5·25	.	.	9
10	.	.	.	1·10	1·55	2·06	2·62	3·22	3·85	4·50	5·17	5·84	6·51	7·18	10
11	.	.	.	.	1·70	2·26	2·88	3·54	4·23	4·95	5·68	6·42	7·16	7·90	11
12	.	.	.	.	1·86	2·47	3·14	3·86	4·62	5·40	6·20	7·01	7·81	8·82	12
13	.	.	.	.	.	.	.	4·18	5·00	5·85	6·72	7·59	8·47	9·33	13
14	.	.	.	.	.	.	.	4·50	5·39	6·30	7·23	8·17	9·12	10·05	14
15	.	.	.	.	.	.	.	.	5·77	6·75	7·75	8·76	9·77	10·77	15
16	.	.	.	.	.	.	.	.	6·16	7·20	8·27	9·34	10·42	11·49	16
17	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8·78	9·93	11·07	12·21	17
18	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10·51	11·72	12·92	18
19	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	12·37	13·64	19
20	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	13·02	14·36	20

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. ex. EvgF/619-3/2017

Fürészelt vagy faragott fák köbtartalma.

Ezen táblákból mindenféle szabályosan faragott vagy fürészelt faválaszték köbtartalmát meg lehet határozni, a következő módon:

a) szabályos négyszögű keresztmetszettel biró tárgyaknál a szélességből levonjuk a vastagságot, és ezen mérettel és a vastagsággal bemenve a táblába, az itt nyert számot, mely egy méter hosszu darab köbtartalmát adja, a méterekben kifejezett egész hosszusággal szorozzuk. Pld. egy 6 m. hosszu, 35 cm. széles és 5 cm. vastag padló köbtartalmát megtaláljuk, ha a függéles hasábok közül a 35—5 = 30-asnak és a vizszintes sorok közül az 5-ösnek megfelelő számot = 0·0175-öt 6-al szorozzuk, nyervén 0·0175 × 6 = 0·1050 köbmétert. Hasonló módon számithatjuk ki egy 5 m. hosszu, 5 cm. széles és 2 cm. vastag lécznek köbtartalmát is, ha a (5—2) 3-as hasábnak és 2-ős sornak megfelelő számot (0·0010) 5-el szorozzuk: 0·0010 × 5 = 0·0050 köbméter.

Ha a vastagság vagy a szélesség nem egész, hanem egész és tizedcentiméterekben volna adva, akkor ezt a méretet 10-el szorozzuk, s azután szigoruan a fennebb leirt módon járva el, a nyert eredményt 10-el osztjuk. Pld. egy 6 m. h., 26 cm. sz. és 2·5 cm. vastag deszka köbtartalmát megtaláljuk, ha a kérdéses deszkát 26 cm. széles és 25 cm. vastagnak tekintvén, az (26—25 =) 1-es hasábnak és 25-ös sornak megfelelő számot (0·0650) 6-al szorozzuk = 0·0650 × 6 = 0·3900, és ezt az eredményt 10-el osztjuk = 0·390 : 10 = 0·0390, mely szám a kérdéses deszka köbtartalmát adja.

Ha a vastagság és a szélesség is egész és tizedcentiméterekben van adva, akkor mindkét méretet szorozzuk 10-el és az igy nyert eredményt 100-al osztjuk. Pld.: Egy 4 m. h., 2·5 cm. v. 3·5 cm. széles lécz köbtartalma = ? A 10-es hasáb (35—25 = 10) és a 25-ös sornak megfelelő szám = 0·0875 : ezt szorozva 4-el: 0·0875 × 4 = 0·3500 és osztva 100-al: 0·3500 : 100 = 0·0035 köbméter a kérdéses lécz köbtartalma.

Ha a vastagság a táblában található legnagyobb vastagságot (50 cm.) túlhaladja, vagy ha a szélesség oly nagy, hogy a vastagság levonása után is nagyobb számot ad 50-nél, akkor előbb az illető méretet felezzük, s azután az e szerint kikeresett köbtartalmat kettővel szorozzuk. Pld. egy 7 m. hosszu, 54 cm. vastag és 65 cm. széles gerenda köbtartalmát találjuk, ha a $(65 - \frac{54}{2} =)$ 38-as hasáb és 27-es sornak megfelelő számot, előbb 7-el és azután 2-vel szorozzuk = 0·1755 × 7 × 2 = 2·457 köbméter. Ha mindkét méretet kellene felezni vagy más alkalmas számmal osztani, akkor az eredményt 4-el vagy az illető szám négyzetével szorozzuk.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

b) Négy oldalról megfaragott, de élnélküli gerendák köbtartalmát az előbbiek szerint keressük ki, az eredményből azonban le kell vonnunk egy lécz köbtartalmát, melynek szélessége és vastagsága egyenlő a lecsonkitás szélességével. Pld. egy 3 m. hosszu, 25 cm. vastag, 30 cm. magas és 5 cm. szélesen leélezett gerenda köbtartalmát pontosan a következő módon nyerjük: az ép élü gerenda köbtartalma az 5-ös hasáb és 25-ös sor szerint $= 0{\cdot}0750 \times 3 = 0{\cdot}2250$ kbm.; egy 5 ctmr. vastag és széles léczé pedig ugyancsak a 3 m. hosszuság mellett a 0-al jelzett hasáb és az 5-ös sor szerint $= 0{\cdot}0025 \times 3 = 0{\cdot}0075$ kbm.; a leélezett gerenda köbtartalma tehát egyenlő e kettő különbségével, vagyis: $0{\cdot}2250 - 0{\cdot}0075 = 0{\cdot}2175$ köbméterrel. Ugyanily módon köbözhetők a durván, azaz gömbölyü éllel faragott gerendák is.

c) Trapecz keresztszelvényü fák köbözésénél szélesség gyanánt a középszélesség veendő, és ennek és a vastagságnak segélyével a köbtartalom az *a)* pont alatt elmondottak szerint keresendő ki. Például egy 2·4 méter hosszu, fent 16, alant 24 cm. széles és 15 cm. magas trapecz-alaku ászokfa köbtartalma egyenlő egy ugyanily hosszu és magas, de $\frac{16+24}{2} = 20$ cmt. széles gerendáéval, mely az 5-ös hasáb és 15-ös sor szerint $= 0{\cdot}0300 \times 2{\cdot}4 = 0{\cdot}072$ köbméter.

d) Háromélü fáknál a szélességnek vagy pedig az erre merőleges vastagságnak fele vétetik, és ezen félmérettel és a másik egész mérettel a köbtartalom ugy kerestetik ki, mint a négyélü fáknál. Pld. egy 6 mtr. hosszu, 22 centim. széles 12 centim. magas háromélü párkánylécz köbtartalma az 1-es hasáb és 11-es sor vagy a 16-os hasáb és 6-os sor szerint $\times 0{\cdot}0132 \times 5 = 0{\cdot}0660$ köbméter.

e) Körszelvényalaku keresztmetszettel biró fáknál az egész szélesség és a magasságnak két harmada, vagy az egész magasság és a szélességnek két harmada veendő, s azután a köbtartalom ugy keresendő ki, mint a nagyélü fáknál. Pld. egy 6 m. hosszu, 30 cm. széles és 6 cm. vastag széldeszka köbtartalma a (20—6 =) 14-es hasáb és 6-os sor, vagy a (30—4 =) 26-os hasáb és 4-es sor szerint $= 0{\cdot}0120 \times 6 = 0{\cdot}072$ köbméter.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Vastagság centiméter	A szélesség és vastagság különbsége centiméterekben							Vastagság centiméter
	0	1	2	3	4	5	6	
	Egy méter hosszú darab köbtartalma köbméterekben							
1	0.0001	0.0002	0.0003	0.0004	0.0005	0.0006	0.0007	1
1.5	0.0002	0.0004	0.0005	0.0007	0.0008	0.0010	0.0011	1.5
2	0.0004	0.0006	0.0008	0.0010	0.0012	0.0014	0.0016	2
2.5	0.0006	0.0009	0.0011	0.0014	0.0016	0.0019	0.0021	2.5
3	0.0009	0.0012	0.0015	0.0018	0.0021	0.0024	0.0027	3
3.5	0.0012	0.0016	0.0019	0.0023	0.0026	0.0030	0.0033	3.5
4	0.0016	0.0020	0.0024	0.0028	0.0032	0.0036	0.0040	4
4.5	0.0020	0.0025	0.0029	0.0034	0.0038	0.0043	0.0047	4.5
5	0.0025	0.0030	0.0035	0.0040	0.0045	0.0050	0.0055	5
6	0.0036	0.0042	0.0048	0.0054	0.0060	0.0066	0.0072	6
7	0.0049	0.0056	0.0063	0.0070	0.0077	0.0084	0.0091	7
8	0.0064	0.0072	0.0080	0.0088	0.0096	0.0104	0.0112	8
9	0.0081	0.0090	0.0099	0.0108	0.0117	0.0126	0.0135	9
10	0.0100	0.0110	0.0120	0.0130	0.0140	0.0150	0.0160	10
11	0.0121	0.0132	0.0143	0.0154	0.0165	0.0176	0.0187	11
12	0.0144	0.0156	0.0168	0.0180	0.0192	0.0204	0.0216	12
13	0.0169	0.0182	0.0195	0.0208	0.0221	0.0234	0.0247	13
14	0.0196	0.0210	0.0224	0.0238	0.0252	0.0266	0.0280	14
15	0.0225	0.0240	0.0255	0.0270	0.0285	0.0300	0.0315	15
16	0.0256	0.0272	0.0288	0.0304	0.0320	0.0336	0.0352	16
17	0.0289	0.0306	0.0323	0.0340	0.0357	0.0374	0.0391	17
18	0.0324	0.0342	0.0360	0.0378	0.0396	0.0414	0.0432	18
19	0.0361	0.0380	0.0399	0.0418	0.0437	0.0456	0.0475	19
20	0.0400	0.0420	0.0440	0.0460	0.0480	0.0500	0.0520	20
21	0.0441	0.0462	0.0483	0.0504	0.0525	0.0546	0.0567	31
22	0.0484	0.0506	0.0528	0.0550	0.0572	0.0594	0.0616	22
23	0.0529	0.0552	0.0575	0.0598	0.0621	0.0644	0.0667	23
24	0.0576	0.0600	0.0624	0.0648	0.0672	0.0696	0.0720	24
25	0.0625	0.0650	0.0675	0.0700	0.0725	0.0750	0.0775	25
26	0.0676	0.0702	0.0728	0.0754	0.0780	0.0806	0.0832	26
27	0.0729	0.0756	0.0783	0.0810	0.0837	0.0864	0.0891	27
28	0.0784	0.0812	0.0840	0.0868	0.0896	0.0924	0.0952	28
29	0.0841	0.0870	0.0899	0.0928	0.0957	0.0986	0.1015	29
30	0.0900	0.0930	0.0960	0.0990	0.1020	0.1050	0.1080	30
31	0.0961	0.0992	0.1023	0.1054	0.1085	0.1116	0.1147	31
32	0.1024	0.1056	0.1088	0.1120	0.1152	0.1184	0.1216	32
33	0.1089	0.1122	0.1155	0.1188	0.1221	0.1254	0.1287	33
34	0.1156	0.1190	0.1224	0.1258	0.1292	0.1326	0.1360	34
35	0.1225	0.1260	0.1295	0.1330	0.1365	0.1400	0.1435	35
36	0.1296	0.1312	0.1368	0.1404	0.1440	0.1476	0.1512	36
37	0.1369	0.1406	0.1443	0.1480	0.1517	0.1554	0.1591	37
38	0.1444	0.1482	0.1520	0.1558	0.1596	0.1634	0.1672	38
39	0.1521	0.1560	0.1599	0.1638	0.1677	0.1716	0.1755	39
40	0.1600	0.1640	0.1680	0.1720	0.1760	0.1800	0.1840	40
41	0.1681	0.1722	0.1763	0.1804	0.1845	0.1886	0.1927	41
42	0.1764	0.1806	0.1848	0.1890	0.1932	0.1974	0.2016	42
43	0.1849	0.1892	0.1935	0.1978	0.2021	0.2064	0.2107	43
44	0.1936	0.1980	0.2024	0.2068	0.2112	0.2156	0.2200	44
45	0.2025	0.2070	0.2115	0.2160	0.2205	0.2250	0.2295	45
46	0.2116	0.2162	0.2208	0.2254	0.2300	0.2346	0.2392	46
47	0.2209	0.2256	0.2303	0.2350	0.2397	0.2444	0.2491	47
48	0.2304	0.2352	0.2400	0.2448	0.2496	0.2544	0.2592	48
49	0.2401	0.2450	0.2499	0.2548	0.2597	0.2646	0.2695	49
50	0.2500	0.2550	0.2600	0.2650	0.2700	0.2750	0.2800	50

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Vastagság centiméter	A szélesség és vastagság különbsége centiméterekben.							Vastagság centimer
	7	8	9	10	11	12	13	
	Egy méter hosszú darab köbtartalma köbméterekben							
1	0.0008	0.0009	0.0010	0.0011	0.0012	0.0013	0.0014	1
1.5	0.0013	0.0014	0.0016	0.0017	0.0019	0.0020	0.0022	1.5
2	0.0018	0.0020	0.0022	0.0024	0.0026	0.0028	0.0030	2
2.5	0.0024	0.0026	0.0029	0.0031	0.0034	0.0036	0.0039	2.5
3	0.0030	0.0033	0.0036	0.0039	0.0042	0.0045	0.0048	3
3.5	0.0037	0.0040	0.0044	0.0047	0.0051	0.0054	0.0058	3.5
4	0.0044	0.0048	0.0052	0.0056	0.0060	0.0064	0.0068	4
4.5	0.0052	0.0056	0.0061	0.0065	0.0070	0.0074	0.0079	4.5
5	0.0060	0.0065	0.0070	0.0075	0.0080	0.0085	0.0090	5
6	0.0078	0.0084	0.0090	0.0096	0.0102	0.0108	0.0114	6
7	0.0098	0.0105	0.0112	0.0119	0.0126	0.0133	0.0140	7
8	0.0120	0.0128	0.0136	0.0144	0.0152	0.0160	0.0168	8
9	0.0144	0.0153	0.0162	0.0171	0.0180	0.0189	0.0198	9
10	0.0170	0.0180	0.0190	0.0200	0.0210	0.0220	0.0230	10
11	0.0198	0.0209	0.0220	0.0231	0.0242	0.0253	0.0264	11
12	0.0228	0.0240	0.0252	0.0264	0.0276	0.0288	0.0300	12
13	0.0260	0.0273	0.0286	0.0299	0.0312	0.0325	0.0338	13
14	0.0294	0.0308	0.0322	0.0336	0.0350	0.0364	0.0378	14
15	0.0330	0.0345	0.0360	0.0375	0.0390	0.0405	0.0420	15
16	0.0368	0.0384	0.0400	0.0416	0.0432	0.0448	0.0464	16
17	0.0408	0.0425	0.0442	0.0459	0.0476	0.0493	0.0510	17
18	0.0450	0.0468	0.0486	0.0504	0.0522	0.0540	0.0558	18
19	0.0494	0.0513	0.0532	0.0551	0.0570	0.0589	0.0608	19
20	0.0540	0.0560	0.0580	0.0600	0.0620	0.0640	0.0660	20
21	0.0588	0.0609	0.0630	0.0651	0.0672	0.0693	0.0714	21
22	0.0638	0.0660	0.0682	0.0704	0.0726	0.0748	0.0770	22
23	0.0690	0.0713	0.0736	0.0759	0.0782	0.0805	0.0828	23
24	0.0744	0.0768	0.0792	0.0816	0.0840	0.0864	0.0888	24
25	0.0800	0.0825	0.0850	0.0875	0.0900	0.0925	0.0950	25
26	0.0858	0.0884	0.0910	0.0936	0.0962	0.0988	0.1014	26
27	0.0918	0.0945	0.0972	0.0999	0.1026	0.1053	0.1080	27
28	0.0980	0.1008	0.1036	0.1064	0.1092	0.1120	0.1148	28
29	0.1044	0.1073	0.1102	0.1131	0.1160	0.1189	0.1218	29
30	0.1110	0.1140	0.1170	0.1200	0.1230	0.1260	0.1290	30
31	0.1178	0.1209	0.1240	0.1271	0.1302	0.1333	0.1364	31
32	0.1248	0.1280	0.1312	0.1344	0.1376	0.1408	0.1440	32
33	0.1320	0.1353	0.1386	0.1419	0.1452	0.1485	0.1518	33
34	0.1394	0.1428	0.1462	0.1496	0.1530	0.1564	0.1598	34
35	0.1470	0.1505	0.1540	0.1575	0.1610	0.1645	0.1680	35
36	0.1548	0.1584	0.1620	0.1656	0.1692	0.1728	0.1764	36
37	0.1628	0.1665	0.1702	0.1739	0.1776	0.1813	0.1850	37
38	0.1710	0.1748	0.1786	0.1824	0.1862	0.1900	0.1938	38
39	0.1794	0.1833	0.1872	0.1911	0.1950	0.1989	0.2028	39
40	0.1880	0.1920	0.1960	0.2000	0.2040	0.2080	0.2120	40
41	0.1968	0.2009	0.2050	0.2091	0.2132	0.2173	0.2214	41
42	0.2058	0.2100	0.2142	0.2184	0.2226	0.2268	0.2310	42
43	0.2150	0.2193	0.2236	0.2279	0.2322	0.2365	0.2408	43
44	0.2244	0.2288	0.2332	0.2376	0.2420	0.2464	0.2508	44
45	0.2340	0.2385	0.2430	0.2475	0.2520	0.2565	0.2610	45
46	0.2438	0.2484	0.2530	0.2576	0.2622	0.2668	0.2714	46
47	0.2538	0.2585	0.2632	0.2679	0.2726	0.2773	0.2820	47
48	0.2640	0.2688	0.2736	0.2784	0.2832	0.2880	0.2928	48
49	0.2744	0.2793	0.2842	0.2891	0.2940	0.2989	0.3038	49
50	0.2850	0.2900	0.2950	0.3000	0.3050	0.3100	0.3150	50

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Vastagság centiméter	A szélesség és vastagság különbsége centiméterekben							Vastagság centiméter
	14	15	16	17	18	19	20	
	Egy méter hosszú darab köbtartalma köbméterekben							
1	0.0015	0.0016	0.0017	0.0018	0.0019	0.0020	0.0021	1
1.5	0.0023	0.0025	0.0026	0.0028	0.0029	0.0031	0.0032	1.5
2	0.0032	0.0034	0.0036	0.0038	0.0040	0.0042	0.0044	2
2.5	0.0041	0.0044	0.0046	0.0049	0.0051	0.0054	0.0056	2.5
3	0.0051	0.0054	0.0057	0.0060	0.0063	0.0066	0.0069	3
3.5	0.0061	0.0065	0.0068	0.0072	0.0075	0.0079	0.0082	3.5
4	0.0072	0.0076	0.0080	0.0084	0.0088	0.0092	0.0096	4
4.5	0.0083	0.0088	0.0092	0.0097	0.0101	0.0106	0.0110	4.5
5	0.0095	0.0100	0.0105	0.0110	0.0115	0.0120	0.0125	5
6	0.0120	0.0126	0.0132	0.0138	0.0144	0.0150	0.0156	6
7	0.0147	0.0154	0.0161	0.0168	0.0175	0.0182	0.0189	7
8	0.0176	0.0184	0.0192	0.0200	0.0208	0.0216	0.0224	8
9	0.0207	0.0216	0.0225	0.0234	0.0243	0.0252	0.0261	9
10	0.0240	0.0250	0.0260	0.0270	0.0280	0.0290	0.0300	10
11	0.0275	0.0286	0.0297	0.0308	0.0319	0.0330	0.0341	11
12	0.0312	0.0324	0.0336	0.0348	0.0360	0.0372	0.0384	12
13	0.0351	0.0364	0.0377	0.0390	0.0403	0.0416	0.0429	13
14	0.0392	0.0406	0.0420	0.0434	0.0448	0.0462	0.0476	14
15	0.0435	0.0450	0.0465	0.0480	0.0495	0.0510	0.0525	15
16	0.0480	0.0496	0.0512	0.0528	0.0544	0.0560	0.0576	16
17	0.0527	0.0544	0.0561	0.0578	0.0595	0.0612	0.0629	17
18	0.0576	0.0594	0.0612	0.0630	0.0648	0.0666	0.0684	18
19	0.0627	0.0646	0.0665	0.0684	0.0703	0.0722	0.0741	19
20	0.0680	0.0700	0.0720	0.0740	0.0760	0.0780	0.0800	20
21	0.0735	0.0756	0.0777	0.0798	0.0819	0.0840	0.0861	21
22	0.0792	0.0814	0.0836	0.0858	0.0880	0.0902	0.0924	22
23	0.0851	0.0874	0.0897	0.0920	0.0943	0.0966	0.0989	23
24	0.0912	0.0936	0.0960	0.0984	0.1008	0.1032	0.1056	24
25	0.0975	0.1000	0.1025	0.1050	0.1075	0.1100	0.1125	25
26	0.1040	0.1066	0.1092	0.1118	0.1144	0.1170	0.1196	26
27	0.1107	0.1134	0.1161	0.1188	0.1215	0.1242	0.1269	27
28	0.1176	0.1204	0.1232	0.1260	0.1288	0.1316	0.1344	28
29	0.1247	0.1276	0.1305	0.1334	0.1363	0.1392	0.1421	29
30	0.1320	0.1350	0.1380	0.1410	0.1440	0.1470	0.1500	30
31	0.1395	0.1426	0.1457	0.1488	0.1519	0.1550	0.1581	31
32	0.1472	0.1504	0.1536	0.1568	0.1600	0.1632	0.1664	32
33	0.1551	0.1584	0.1617	0.1650	0.1683	0.1716	0.1749	33
34	0.1632	0.1666	0.1700	0.1734	0.1768	0.1802	0.1836	34
35	0.1715	0.1750	0.1785	0.1820	0.1855	0.1890	0.1925	35
36	0.1800	0.1836	0.1872	0.1908	0.1944	0.1980	0.2016	36
37	0.1887	0.1924	0.1961	0.1998	0.2035	0.2072	0.2109	37
38	0.1976	0.2014	0.2052	0.2090	0.2128	0.2166	0.2204	38
39	0.2067	0.2106	0.2145	0.2184	0.2223	0.2262	0.2301	39
40	0.2160	0.2200	0.2240	0.2280	0.2320	0.2360	0.2400	40
41	0.2255	0.2296	0.2337	0.2378	0.2419	0.2460	0.2501	41
42	0.2352	0.2394	0.2436	0.2478	0.2520	0.2562	0.2604	42
43	0.2451	0.2494	0.2537	0.2580	0.2623	0.2666	0.2709	43
44	0.2552	0.2596	0.2640	0.2684	0.2728	0.2772	0.2816	44
45	0.2655	0.2700	0.2745	0.2790	0.2835	0.2880	0.2925	45
46	0.2760	0.2806	0.2852	0.2898	0.2944	0.2990	0.3036	46
47	0.2867	0.2914	0.2961	0.3008	0.3055	0.3102	0.3149	47
48	0.2976	0.3024	0.3072	0.3120	0.3168	0.3216	0.3264	48
49	0.3087	0.3136	0.3185	0.3234	0.3283	0.3332	0.3381	49
50	0.3200	0.3250	0.3300	0.3350	0.3400	0.3450	0.3500	50

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Vastagság centiméter	A szélesség és vastagság különbsége centiméterekben							Vastagság centiméter
	21	22	23	24	25	26	27	
	Egy méter hosszu darab köbtartalma köbméterekben							
1	0.0022	0.0023	0.0024	0.0025	0.0026	0.0027	0.0028	1
1.5	0.0034	0.0035	0.0037	0.0038	0 0040	0.0041	0.0043	1.5
2	0.0046	0.0048	0.0050	0.0052	0.0054	0.0056	0.0058	2
2.5	0.0059	0.0061	0.0064	0.0066	0.0069	0.0071	0.0074	2.5
3	0.0072	0.0075	0.0078	0.0081	0.0084	0.0087	0.0090	3
3.5	0.0086	0.0089	0.0093	0.0096	0.0100	0.0103	0.0107	3.5
4	0.0100	0.0104	0.0108	0.0112	0.0116	0.0120	0.0124	4
4.5	0.0115	0.0119	0.0124	0.0128	0.0133	0.0137	0.0142	4.5
5	0.0130	0.0135	0.0140	0.0145	0.0150	0.0155	0.0160	5
6	0.0162	0.0168	0.0174	0.0180	0.0186	0.0192	0.0198	6
7	0.0196	0.0203	0.0210	0.0217	0.0224	0.0231	0.0238	7
8	0.0232	0.0240	0.0248	0.0256	0.0264	0.0272	0.0280	8
9	0.0270	0.0279	0.0288	0.0297	0.0306	0.0315	0.0324	9
10	0.0310	0.0320	0.0330	0.0340	0.0350	0.0360	0.0370	10
11	0.0352	0.0363	0.0374	0.0385	0.0396	0.0407	0.0418	11
12	0.0396	0.0408	0.0420	0.0432	0.0444	0.0456	0.0468	12
13	0.0442	0.0455	0.0468	0.0481	0.0494	0.0507	0.0520	13
14	0.0490	0.0504	0.0518	0.0532	0.0546	0.0560	0.0574	14
15	0.0540	0.0555	0.0570	0.0585	0.0600	0.0615	0.0630	15
16	0.0592	0.0608	0.0624	0.0640	0.0656	0.0672	0.0688	16
17	0.0646	0.0663	0.0680	0.0697	0.0714	0.0731	0.0748	17
18	0.0702	0.0720	0.0738	0.0756	0.0774	0.0792	0.0810	18
19	0.0760	0.0779	0.0798	0.0817	0.0836	0.0855	0.0874	19
20	0.0820	0.0840	0.0860	0.0880	0.0900	0.0920	0.0940	20
21	0.0882	0.0903	0.0924	0.0945	0.0966	0.0987	0.1008	21
22	0.0946	0.0968	0.0990	0.1012	0.1034	0.1056	0.1078	22
23	0.1012	0.1035	0.1058	0.1081	0.1104	0.1127	0.1150	23
24	0.1080	0.1104	0.1128	0.1152	0.1176	0.1200	0.1224	24
25	0.1150	0.1175	0.1200	0.1225	0.1250	0.1275	0.1300	25
26	0.1222	0.1248	0.1274	0.1300	0.1326	0.1352	0.1378	26
27	0.1296	0.1323	0.1350	0.1377	0.1404	0.1431	0.1458	27
28	0.1372	0.1400	0.1428	0.1456	0.1484	0.1512	0.1540	28
29	0.1450	0.1479	0.1508	0.1537	0.1566	0.1595	0.1624	29
30	0.1530	0.1560	0.1590	0.1620	0.1650	0.1680	0.1710	30
31	0.1612	0.1643	0.1674	0.1705	0.1736	0.1767	0.1798	31
32	0.1696	0.1728	0.1760	0.1792	0.1824	0.1856	0.1888	32
33	0.1782	0.1815	0.1848	0.1881	0.1914	0.1947	0.1980	33
34	0.1870	0.1904	0.1938	0.1972	0.2006	0.2040	0.2074	34
35	0.1960	0.1995	0.2030	0.2065	0.2100	0.2135	0.2170	35
36	0.2052	0.2088	0.2124	0.2160	0.2196	0.2232	0.2268	36
37	0.2146	0.2183	0.2220	0.2257	0.2294	0.2331	0.2368	37
38	0.2242	0.2280	0.2318	0.2356	0.2394	0.2432	0.2470	38
39	0.2340	0.2379	0.2418	0.2457	0.2496	0.2535	0.2574	39
40	0.2440	0.2480	0.2520	0.2560	0.2600	0.2640	0.2680	40
41	0.2542	0.2583	0.2624	0.2665	0.2706	0.2747	0.2788	41
42	0.2646	0.2688	0.2730	0.2772	0.2814	0.2856	0.2898	42
43	0.2752	0.2795	0.2838	0.2881	0.2924	0.2967	0.3010	43
44	0.2860	0.2904	0.2948	0.2992	0.3036	0.3080	0.3124	44
45	0.2970	0.3015	0.3060	0.3105	0.3150	0.3195	0.3240	45
46	0.3082	0.3128	0.3174	0.3220	0.3266	0.3312	0.3358	46
47	0.3196	0.3243	0.3290	0.3337	0.3384	0.3431	0.3478	47
48	0.3312	0.3360	0.3408	0.3456	0.3504	0.3552	0.3600	48
49	0.3430	0.3479	0.3528	0.3577	0.3626	0.3675	0.3724	49
50	0.3550	0.3600	0.3650	0.3700	0.3750	0.3800	0.3850	50

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Vastagság centiméter	A szélesség és vastagság különbsége centiméterekben								Vastagság centiméter
	28	29	30	31	32	33	34	35	
	Egy méter hosszu darab köbtartalma köbmetcrekben								
1	0.0029	0.0030	0.0031	0.0032	0.0033	0.0034	0.0035	0.0036	1
1.5	0.0044	0.0046	0.0047	0.0049	0.0050	0.0052	0.0053	0.0055	1.5
2	0.0060	0.0062	0.0064	0.0066	0.0068	0.0070	0.0072	0.0074	2
2.5	0.0076	0.0079	0.0081	0.0084	0.0086	0.0089	0.0091	0.0094	2·5
3	0.0093	0.0096	0.0099	0.0102	0.0105	0.0108	0.0111	0.0114	3
3.5	0.0110	0.0114	0.0117	0.0121	0.0124	0.0128	0.0131	0.0135	3.5
4	0.0128	0.0132	0.0136	0.0140	0.0144	0.0148	0.0152	0.0156	4
4.5	0.0146	0.0151	0.0155	0.0160	0.0164	0.0169	0.0173	0.0178	4.5
5	0.0165	0.0170	0.0175	0.0180	0.0185	0.0190	0.0195	0.0200	5
6	0.0204	0.0210	0.0216	0.0222	0.0228	0.0234	0.0240	0.0246	6
7	0.0245	0.0252	0.0259	0.0266	0.0273	0.0280	0.0287	0.0294	7
8	0.0288	0.0296	0.0304	0.0312	0.0320	0.0328	0.0336	0.0344	8
9	0.0333	0.0342	0.0351	0.0360	0.0369	0.0378	0.0387	0.0396	9
10	0.0380	0.0390	0.0400	0.0410	0.0420	0.0430	0.0440	0.0450	10
11	0.0429	0.0440	0.0451	0.0462	0.0473	0.0484	0.0495	0.0506	11
12	0.0480	0.0492	0.0504	0.0516	0.0528	0.0540	0.0552	0.0564	12
13	0.0533	0.0546	0.0559	0.0572	0.0585	0.0598	0.0611	0.0624	13
14	0.0588	0.0602	0.0616	0.0630	0.0644	0.0658	0.0672	0.0686	14
15	0.0645	0.0660	0.0675	0.0690	0.0705	0.0720	0.0735	0.0750	15
16	0.0704	0.0720	0.0736	0.0752	0.0768	0.0784	0.0800	0.0816	16
17	0.0765	0.0782	0.0799	0.0816	0.0833	0.0850	0.0867	0.0884	17
18	0.0828	0.0846	0.0864	0.0882	0.0900	0.0918	0.0936	0.0954	18
19	0.0893	0.0912	0.0931	0.0950	0.0969	0.0988	0.1007	0.1026	19
20	0.0960	0.0980	0.1000	0.1020	0.1040	0.1060	0.1080	0.1100	20
21	0.1029	0.1050	0.1071	0.1092	0.1113	0.1134	0.1155	0.1176	21
22	0.1100	0.1122	0.1144	0.1166	0.1188	0.1210	0.1232	0.1254	22
23	0.1173	0.1196	0.1219	0.1242	0.1265	0.1288	0.1311	0.1334	23
24	0.1248	0.1272	0.1296	0.1320	0.1344	0.1368	0.1392	0.1416	24
25	0.1325	0.1350	0.1375	0.1400	0.1425	0.1450	0.1475	0.1500	25
26	0.1404	0.1430	0.1456	0.1482	0.1508	0.1534	0.1560	0.1586	26
27	0.1485	0.1512	0.1539	0.1566	0.1593	0.1620	0.1647	0.1674	27
28	0.1568	0.1596	0.1624	0.1652	0.1680	0.1708	0.1736	0.1764	28
29	0.1653	0.1682	0.1711	0.1740	0.1769	0.1798	0.1827	0.1856	29
30	0.1720	0.1750	0.1800	0.1830	0.1860	0.1890	0.1920	0.1950	30
31	0.1729	0.1860	0.1891	0.1922	0.1953	0.1984	0.2015	0.2046	31
32	0.1920	0.1952	0.1984	0.2016	0.2048	0.2080	0.2112	0.2144	32
33	0.2013	0.2046	0.2079	0.2112	0.2145	0.2178	0.2211	0.2244	33
34	0.2108	0.2142	0.2176	0.2210	0.2244	0.2278	0.2312	0.2346	34
35	0.2205	0.2240	0.2275	0.2310	0.2345	0.2380	0.2415	0.2450	35
36	0.2304	0.2340	0.2376	0.2412	0.2448	0.2484	0.2520	0.2556	36
37	0.2405	0.2442	0.2479	0.2516	0.2553	0.2590	0.2627	0.2664	37
38	0.2508	0.2546	0.2584	0.2622	0.2660	0.2698	0.2736	0.2774	38
39	0.2613	0.2652	0.2691	0.2730	0.2769	0.2808	0.2847	0.2886	39
40	0.2720	0.2760	0.2800	0.2840	0.2880	0.2920	0.2960	0.3000	40
41	0.2829	0.2870	0.2911	0.2952	0.2993	0.3034	0.3075	0.3116	41
42	0.2940	0.2982	0.3024	0.3066	0.3108	0.3150	0.3192	0.3234	42
43	0.3053	0.3096	0.3139	0.3182	0.3225	0.3268	0.3311	0.3354	43
44	0.3168	0.3212	0.3256	0.3300	0.3344	0.3388	0.3432	0.3476	44
45	0.3285	0.3330	0.3375	0.3420	0.3465	0.3510	0.3555	0.3600	45
46	0.3404	0.3450	0.3496	0.3542	0.3588	0.3634	0.3680	0.3726	46
47	0.3525	0.3572	0.3619	0.3666	0.3713	0.3760	0.3807	0.3854	47
48	0.3648	0.3696	0.3744	0.3792	0.3840	0.3888	0.3936	0.3984	48
49	0.3773	0.3822	0.3871	0.3920	0.3969	0.4018	0.4067	0.4116	49
50	0.3900	0.3950	0.4000	0.4050	0.4100	0.4150	0.4200	0.4250	50

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Vastagság centiméter	A szélesség és vastagság különbsége centiméterekben							Vastagság centiméter
	36	37	38	39	40	41	42	
	Egy méter hosszu darab köbtartalma köbméterekben							
1	0.0037	0.0038	0.0039	0.0040	0.0041	0.0042	0.0043	1
1.5	0.0056	0.0058	0.0059	0.0061	0.0062	0.0064	0.0065	1.5
2	0.0076	0.0078	0.0080	0.0082	0.0084	0.0086	0.0088	2
2.5	0.0096	0.0099	0.0101	0.0104	0.0106	0.0109	0.0111	2.5
3	0.0117	0.0120	0.0123	0.0126	0.0129	0.0132	0.0135	3
3.5	0.0138	0.0142	0.0145	0.0149	0.0152	0.0156	0.0159	3.5
4	0.0160	0.0164	0.0168	0.0172	0.0176	0.0180	0.0184	4
4.5	0.0182	0.0187	0.0191	0.0196	0.0200	0.0205	0.0209	4.5
5	0.0205	0.0210	0.0215	0.0220	0.0225	0.0230	0.0235	5
6	0.0252	0.0258	0.0264	0.0270	0.0276	0.0282	0.0288	6
7	0.0301	0.0308	0.0315	0.0322	0.0329	0.0336	0.0343	7
8	0.0352	0.0360	0.0368	0.0376	0.0384	0.0392	0.0400	8
9	0.0405	0.0414	0.0423	0.0432	0.0441	0.0450	0.0459	9
10	0.0460	0.0470	0.0480	0.0490	0.0500	0.0510	0.0520	10
11	0.0517	0.0528	0.0539	0.0550	0.0561	0.0572	0.0583	11
12	0.0576	0.0588	0.0600	0.0612	0.0624	0.0636	0.0648	12
13	0.0637	0.0650	0.0663	0.0676	0.0689	0.0702	0.0715	13
14	0.0700	0.0714	0.0728	0.0742	0.0756	0.0770	0.0784	14
15	0.0765	0.0780	0.0795	0.0810	0.0825	0.0840	0.0855	15
16	0.0832	0.0848	0.0864	0.0880	0.0896	0.0912	0.0928	16
17	0.0901	0.0918	0.0935	0.0952	0.0969	0.0986	0.1003	17
18	0.0972	0.0990	0.1008	0.1026	0.1044	0.1062	0.1080	18
19	0.1045	0.1064	0.1083	0.1102	0.1121	0.1140	0.1159	19
20	0.1120	0.1140	0.1160	0.1180	0.1200	0.1220	0.1240	20
21	0.1197	0.1218	0.1239	0.1260	0.1281	0.1302	0.1323	21
22	0.1276	0.1298	0.1320	0.1342	0.1364	0.1386	0.1408	22
23	0.1357	0.1380	0.1403	0.1426	0.1449	0.1472	0.1495	23
24	0.1440	0.1464	0.1488	0.1512	0.1536	0.1560	0.1584	24
25	0.1525	0.1550	0.1575	0.1600	0.1625	0.1650	0.1675	25
26	0.1612	0.1638	0.1664	0.1690	0.1716	0.1742	0.1768	26
27	0.1701	0.1728	0.1755	0.1782	0.1809	0.1836	0.1863	27
28	0.1792	0.1820	0.1848	0.1876	0.1904	0.1932	0.1960	28
29	0.1885	0.1914	0.1943	0.1972	0.2001	0.2030	0.2059	29
30	0.1980	0.2010	0.2040	0.2070	0.2100	0.2130	0.2160	30
31	0.2077	0.2108	0.2139	0.2170	0.2201	0.2232	0.2263	31
32	0.2176	0.2208	0.2240	0.2272	0.2304	0.2336	0.2368	32
33	0.2277	0.2310	0.2343	0.2376	0.2409	0.2442	0.2475	33
34	0.2380	0.2414	0.2448	0.2482	0.2516	0.2550	0.2584	34
35	0.2485	0.2520	0.2555	0.2590	0.2625	0.2660	0.2695	35
36	0.2592	0.2628	0.2664	0.2700	0.2736	0.2772	0.2808	36
37	0.2701	0.2738	0.2775	0.2812	0.2849	0.2886	0.2923	37
38	0.2812	0.2850	0.2888	0.2926	0.2964	0.3002	0.3040	38
39	0.2925	0.2964	0.3003	0.3042	0.3081	0.3120	0.3159	39
40	0.3040	0.3080	0.3120	0.3160	0.3200	0.3240	0.3280	40
41	0.3157	0.3198	0.3239	0.3280	0.3321	0.3362	0.3403	41
42	0.3276	0.3318	0.3360	0.3402	0.3444	0.3486	0.3528	42
43	0.3397	0.3440	0.3483	0.3526	0.3569	0.3612	0.3655	43
44	0.3520	0.3564	0.3608	0.3652	0.3696	0.3740	0.3784	44
45	0.3645	0.3690	0.3735	0.3780	0.3825	0.3870	0.3915	45
46	0.3772	0.3818	0.3864	0.3910	0.3956	0.4002	0.4048	46
47	0.3901	0.3948	0.3995	0.4042	0.4089	0.4136	0.4183	47
48	0.4032	0.4080	0.4128	0.4176	0.4224	0.4272	0.4320	48
49	0.4165	0.4214	0.4263	0.4312	0.4361	0.4410	0.4459	49
50	0.4300	0.4350	0.4400	0.4450	0.4500	0.4550	0.4600	50

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Vastagság centiméter	A szélesség és vastagság különbsége centiméterekben								Vastagság centiméter
	43	44	45	46	47	48	49	50	
	Egy méter hosszu darab köbtartalma köbméterekben								
1	0.0044	0.0045	0.0046	0.0047	0.0048	0.0049	0.0050	0.0051	1
1.5	0.0067	0.0068	0.0070	0.0071	0.0073	0.0074	0.0076	0.0077	1.5
2	0.0090	0.0092	0.0094	0.0096	0.0098	0.0100	0.0102	0.0104	2
2.5	0.0114	0.0116	0.0119	0.0121	0.0124	0.0126	0.0129	0.0131	2.5
3	0.0138	0.0141	0.0144	0.0147	0.0150	0.0153	0.0156	0.0159	3
3.5	0.0163	0.0166	0.0170	0.0173	0.0177	0.0180	0.0184	0.0187	3.5
4	0.0188	0.0192	0.0196	0.0200	0.0204	0.0208	0.0212	0.0216	4
4.5	0.0214	0.0218	0.0223	0.0227	0.0232	0.0236	0.0241	0.0245	4.5
5	0.0240	0.0245	0.0250	0.0255	0.0260	0.0265	0.0270	0.0275	5
6	0.0294	0.0300	0.0306	0.0312	0.0318	0.0324	0.0330	0.0336	6
7	0.0350	0.0357	0.0364	0.0371	0.0378	0.0385	0.0392	0.0399	7
8	0.0408	0.0416	0.0424	0.0432	0.0440	0.0448	0.0456	0.0464	8
9	0.0468	0.0477	0.0486	0.0495	0.0504	0.0513	0.0522	0.0531	9
10	0.0530	0.0540	0.0550	0.0560	0.0570	0.0580	0.0590	0.0600	10
11	0.0594	0.0605	0.0616	0.0627	0.0638	0.0649	0.0660	0.0671	11
12	0.0660	0.0672	0.0684	0.0696	0.0708	0.0720	0.0732	0.0744	12
13	0.0728	0.0741	0.0754	0.0767	0.0780	0.0793	0.0806	0.0819	13
14	0.0798	0.0812	0.0826	0.0840	0.0854	0.0868	0.0882	0.0896	14
15	0.0870	0.0885	0.0900	0.0915	0.0930	0.0945	0.0960	0.0975	15
16	0.0944	0.0960	0.0976	0.0992	0.1008	0.1024	0.1040	0.1056	16
17	0.1020	0.1037	0.1054	0.1071	0.1088	0.1105	0.1122	0.1139	17
18	0.1098	0.1116	0.1134	0.1152	0.1170	0.1188	0.1206	0.1224	18
19	0.1178	0.1197	0.1216	0.1235	0.1254	0.1273	0.1292	0.1311	19
20	0.1260	0.1280	0.1300	0.1320	0.1340	0.1360	0.1380	0.1400	20
21	0.1344	0.1365	0.1386	0.1407	0.1428	0.1449	0.1470	0.1491	21
22	0.1430	0.1452	0.1474	0.1496	0.1518	0.1540	0.1562	0.1584	22
23	0.1518	0.1541	0.1564	0.1587	0.1610	0.1633	0.1656	0.1679	23
24	0.1608	0.1632	0.1656	0.1680	0.1704	0.1728	0.1752	0.1776	24
25	0.1700	0.1725	0.1750	0.1775	0.1800	0.1825	0.1850	0.1875	25
26	0.1794	0.1820	0.1846	0.1872	0.1898	0.1924	0.1950	0.1976	26
27	0.1890	0.1917	0.1944	0.1971	0.1998	0.2025	0.2052	0.2079	27
28	0.1988	0.2016	0.2044	0.2072	0.2100	0.2128	0.2156	0.2184	28
29	0.2088	0.2117	0.2146	0.2175	0.2204	0.2233	0.2262	0.2291	29
30	0.2190	0.2220	0.2250	0.2280	0.2310	0.2340	0.2370	0.2400	30
31	0.2294	0.2325	0.2356	0.2387	0.2418	0.2449	0.2480	0.2511	31
32	0.2400	0.2432	0.2464	0.2496	0.2528	0.2560	0.2592	0.2624	32
33	0.2508	0.2541	0.2574	0.2607	0.2640	0.2673	0.2706	0.2739	33
34	0.2618	0.2652	0.2686	0.2720	0.2754	0.2788	0.2822	0.2856	34
35	0.2730	0.2765	0.2800	0.2835	0.2870	0.2905	0.2940	0.2975	35
36	0.2844	0.2880	0.2916	0.2952	0.2988	0.3024	0.3060	0.3096	36
37	0.2960	0.2997	0.3034	0.3071	0.3108	0.3145	0.3182	0.3219	37
38	0.3078	0.3116	0.3154	0.3192	0.3230	0.3268	0.3306	0.3344	38
39	0.3198	0.3237	0.3276	0.3315	0.3354	0.3393	0.3432	0.3471	39
40	0.3320	0.3360	0.3400	0.3440	0.3480	0.3520	0.3560	0.3600	40
41	0.3444	0.3485	0.3526	0.3567	0.3608	0.3649	0.3690	0.3731	41
42	0.3570	0.3612	0.3654	0.3696	0.3738	0.3780	0.3822	0.3864	42
43	0.3698	0.3741	0.3784	0.3827	0.3870	0.3913	0.3956	0.3999	43
44	0.3828	0.3872	0.3916	0.3960	0.4004	0.4048	0.4092	0.4136	44
45	0.3960	0.4005	0.4050	0.4095	0.4140	0.4185	0.4230	0.4275	45
46	0.4094	0.4140	0.4186	0.4232	0.4278	0.4324	0.4370	0.4416	46
47	0.4230	0.4277	0.4324	0.4371	0.4418	0.4465	0.4512	0.4559	47
48	0.4368	0.4416	0.4464	0.4512	0.4560	0.4608	0.4656	0.4704	48
49	0.4508	0.4557	0.4606	0.4655	0.4704	0.4753	0.4802	0.4851	49
50	0.4650	0.4700	0.4750	0.4800	0.4850	0.4900	0.4950	0·5000	50

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Gömbölyü fából faragható négyzetgerendák.

Felső átmérő centiméter	Négyzet oldal centiméter		Felső átmérő centiméter	Négyzet oldal centiméter		Felső átmérő centiméter	Négyzet oldal centiméter		Felső átmérő centiméter	Négyzet oldal centiméter	
	tiszta	durván		tiszta	durván		tiszta	durván		tiszta	durván
6	4.2	4.8	18	12.7	14.4	30	21.2	24.0	42	29.7	33.6
7	4.9	5.6	19	13.4	15.2	31	21.9	24.8	43	30.4	34.4
8	5.7	6.4	20	14.1	16.0	32	22.6	25.6	44	31.1	35.2
9	6.4	7.2	21	14.8	16.8	33	23.3	26.4	45	31.8	36.0
10	7.1	8.0	22	15.6	17.6	34	24.0	27.2	46	32.5	36.8
11	7.8	8.8	23	16.3	18.4	35	24.7	28.0	47	33.2	37.6
12	8.5	9.6	24	17.0	19.2	36	25.4	28.8	48	33.9	38.4
13	9.2	10.4	25	17.7	20.0	37	26.2	29.6	49	34.6	39.2
14	9.9	11.2	26	18.4	20.8	38	26.9	30.4	50	35.4	40.0
15	10.6	12.0	27	19.1	21.6	39	27.6	81.2	51	36.1	40.8
16	11.3	12.8	28	19.8	22.4	40	28.3	32.0	52	36.8	41.6
17	12.0	13.6	29	20.5	23.2	41	29.0	32.8	53	37.4	42.4

Gömbölyüfából faragható legerősebb gerendák.

Felső átmérő centiméter	tisztán		durván		Felső átmérő centiméter	tisztán		durván		Felső átmérő centiméter	tisztán		durván	
	centiméter					centiméter					centiméter			
	vastagság	szélesség	vastagság	szélesség		vastagság	szélesség	vastagság	szélesség		vastagság	szélesség	vastagság	szélesség
6	4.9	3.5	5.6	4.0	21	17.1	12.1	19.6	13.9	36	29.4	20.8	33.6	23.8
7	5.7	4.0	6.5	4.6	22	17.9	12.7	20.5	14.5	37	30.2	21.3	34.5	24.4
8	6.5	4.6	7.5	5.3	23	18.8	13.3	21.5	15.2	38	31.0	21.9	35.5	25.1
9	7.3	5.2	8.4	5.9	24	19.6	13.8	22.4	15.8	39	31.8	22.5	36.4	25.7
10	8.2	5.8	9.3	6.6	25	20.4	14.4	23.3	16.5	40	32.6	23.1	37.3	26.4
11	9.0	6.3	10.3	7.3	26	21.2	15.0	24.3	17.1	41	33.5	23.7	38.3	27.1
12	9.8	6.9	11.2	7.9	27	22.0	15.6	25.2	17.8	42	34.3	24.2	39.2	27.7
13	10.6	7.5	12.1	8.6	28	22.8	16.2	26.1	18.5	43	35.1	24.8	40.1	28.4
14	11.4	8.1	13.1	9.2	29	23.6	16.7	27.1	19.1	44	35.9	25.4	41.1	29.0
15	12.2	8.7	14.0	9.9	30	24.5	17.3	28.0	19.8	45	36.7	26.0	42.0	29.7
16	13.1	9.2	14.9	10.6	31	25.3	17.9	28.9	20.5	46	37.5	26.5	42.9	30.4
17	13.9	9.8	15.9	11.2	32	26.1	18.5	29.9	21.1	47	38.3	27.2	43.9	31.0
18	14.7	10.4	16.8	11.9	33	26.9	19.0	30.8	21.8	48	39.1	27.7	44.8	31.7
19	15.5	11.0	17.7	12.5	34	27.7	19.6	31.7	22.4	49	40.0	28.3	45.7	32.3
20	16.3	11.5	18.7	13.2	35	28.5	20.2	32.7	23.1	50	40.8	28.8	46.6	33.0

Ha az adott felső átmérő e két tábla határait tullépi, akkor azt felezzük és a nyert magassági és szélességi méreteket kétszeresen veszszük.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Faragott vagy fűrészelt négyélü gerendák előállítására szükséges gömbölyü fa.

E táblákban a szélességi soroknak és magassági hasáboknak megfelelő számok azt az átmérőt mutatják, melylyel egy gömbölyü törzsnek vékonyabb végén birnia kell, hogy az illető méretekkel biró gerenda legyen belőle faragható. Ha a gerendák él nélkül (gömbölyü élekkel) faragandók, a táblában nyert átmérő egy nyolczadrészszel kisebbnek veendő. Ha a szélesség és magasság a tábla határát túllépi, mindkét méret felezendő és a nyert eredmény kétszeresen veendő.

Szélesség centiméterekben	Magasság centiméterekben											
	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	felső átmérő centiméterekben											
5	7.1	7.8	8.6	9.4	10.3	11.1	12.1	13.0	13.9	14.9	15.8	16.8
6	7.8	8.5	9.2	10.0	10.8	11.7	12.5	13.4	14.3	15.2	16.2	17.1
7	8.6	9.2	9.9	10.6	11.4	12.2	13.0	13.9	14.8	15.6	16.6	17.5
8	9.4	10.0	10.6	11.3	12.0	12.8	13.6	14.4	15.3	16.1	17.0	17.9
9	10.3	10.8	11.4	12.0	12.7	13.5	14.2	15.0	15.8	16.6	17.5	18.4
10	11.2	11.7	12.2	12.8	13.5	14.1	14.9	15.6	16.4	17.2	18.0	18.9
11	12.1	12.5	13.0	13.6	14.2	14.9	15.6	16.3	17.0	17.8	18.6	19.4
12	13.0	13.4	13.9	14.4	15.0	15.6	16.3	17.0	17.7	18.4	19.2	20.0
13	13.9	14.3	14.8	15.3	15.8	16.4	17.0	17.7	18.4	19.1	19.8	20.6
14	14.9	15.2	15.7	16.1	16.6	17.2	17.8	18.4	19.1	19.8	20.5	21.3
15	15.8	16.2	16.6	17.0	17.5	18.0	18.6	19.2	19.8	20.5	21.2	21.9
16	16.8	17.1	17.5	17.9	18.4	18.9	19.4	20.0	20.6	21.3	21.9	22.6
	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
8	18.8	19.7	20.6	21.5	22.5	23.4	24.4	25.3	26.2	27.2	28.2	29.1
9	19.2	20.1	21.0	21.9	22.9	23.8	24.8	25.6	26.6	27.5	28.5	29.4
10	19.7	20.6	21.5	22.4	23.3	24.2	25.2	26.0	26.9	27.9	28.8	29.7
11	20.2	21.1	22.0	22.8	23.7	24.6	25.6	26.4	27.3	28.2	29.2	30.1
12	20.8	21.6	22.5	23.3	24.2	25.1	26.0	26.8	27.7	28.6	29.5	30.5
13	21.4	22.2	23.0	23.9	24.7	25.6	26.4	27.3	28.2	29.1	30.0	30.9
14	22.0	22.8	23.6	24.4	25.2	26.1	26.9	27.8	28.7	29.5	30.4	31.3
15	22.7	23.4	24.2	25.0	25.8	26.7	27.4	28.3	29.2	30.0	30.9	31.7
16	23.3	24.1	24.8	25.6	26.4	27.2	28.0	28.8	29.7	30.5	31.4	32.2
17	24.0	24.8	25.5	26.2	26.9	27.8	28.6	29.4	30.2	31.1	31.9	32.7
18	24.8	25.5	26.2	26.9	27.7	28.4	29.2	30.0	30.8	31.6	32.4	33.3
19	25.5	26.2	26.9	27.6	28.3	29.1	29.8	30.6	31.4	32.2	33.0	33.8
20	26.2	26.9	27.6	28.3	29.0	29.7	30.5	31.2	32.0	32.8	33.6	34.4
21	26.9	27.7	28.3	29.0	29.7	30.4	31.2	31.9	32.6	33.4	34.2	35.0
22	27.8	28.4	29.1	29.7	30.4	31.1	31.8	32.6	33.3	34.1	34.8	35.6
23	28.6	29.2	29.8	30.5	31.2	31.8	32.5	33.2	34.0	34.7	35.5	36.2
24	29.4	30.0	30.6	31.2	31.9	32.6	33.2	33.9	34.6	35.4	36.1	36.9
25	30.2	30.8	31.4	32.0	32.6	33.3	34.0	34.6	35.3	36.1	36.8	37.5
26	31.0	31.6	32.2	32.8	33.4	34.1	34.7	35.4	36.1	36.8	37.5	38.2
27	31.9	32.4	33.0	33.6	34.2	34.8	35.5	36.1	36.8	37.5	38.2	38.9
28	32.7	33.3	33.8	34.4	35.0	35.6	36.2	36.9	37.5	38.2	38.9	39.6

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Szélesség centiméterekben	Magasság centiméterekben											
	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
	felső átmérő centiméterekben											
14	32.2	33.1	34.0	35.0	35.8	36.8	37.7	38.6	39.6	40.4	41.4	42.3
15	32.7	33.6	34.4	35.3	36.2	37.1	38.1	39.0	39.9	40.8	41.7	42.7
16	33.1	34.0	34.8	35.7	36.6	37.5	38.3	39.4	40.3	41.2	42.1	43.0
17	33.6	34.4	35.3	36.2	37.0	37.9	38.9	39.8	40.7	41.6	42.5	43.4
18	34.1	35.0	35.8	36.7	37.6	38.5	39.4	40.2	41.1	42.0	42.9	43.8
19	34.7	35.5	36.4	37.2	38.1	38.9	39.8	40.7	41.5	42.4	43.3	44.3
20	35.2	36.1	36.9	37.7	38.5	39.4	40.2	41.1	42.1	42.9	43.8	44.7
21	35.8	36.6	37.4	38.2	39.1	39.9	40.8	41.6	42.5	43.4	44.3	45.1
22	36.4	37.2	38.0	38.8	39.7	40.5	41.3	42.2	43.1	43.9	45.0	45.6
23	37.0	37.8	38.6	39.4	40.2	41.0	41.9	42.7	43.5	44.4	45.2	46.1
24	37.6	38.4	39.2	40.0	40.8	41.6	42.4	43.3	43.9	44.9	45.7	46.6
25	38.3	39.1	39.8	40.6	41.4	42.2	43.0	43.8	44.6	45.5	46.3	47.1
26	38.9	39.7	40.5	41.2	42.0	42.8	43.6	44.4	45.2	46.1	46.8	47.7
27	39.6	40.4	41.1	41.8	42.6	43.4	44.2	45.0	45.7	46.6	47.4	48.2
28	40.3	41.0	41.8	42.5	43.3	44.0	44.8	45.6	46.2	47.2	48.1	48.8
29	41.0	41.7	42.4	43.2	43.9	44.7	45.5	46.2	47.0	47.8	48.6	49.4
30	41.7	42.4	43.1	43.9	44.6	45.3	46.1	46.9	47.6	48.4	49.2	50.0
31	42.4	43.1	43.8	44.6	45.3	46.0	46.8	47.5	48.3	49.0	49.8	50.5
32	43.2	43.9	44.6	45.3	45.9	46.6	47.4	48.1	48.9	49.7	50.8	51.2
33	43.9	44.6	45.3	45.9	46.7	47.3	48.1	48.9	49.6	50.3	51.0	51.8
34	44.7	45.3	46.0	46.6	47.3	48.1	48.8	49.6	50.2	51.0	51.7	52.4
35	45.5	46.1	46.8	47.4	48.1	48.8	49.5	50.2	50.9	51.6	52.4	53.0
36	46.2	46.9	47.5	48.2	48.8	49.6	50.2	50.9	51.6	52.4	53.1	53.8
37	47.0	47.6	48.2	48.9	49.5	50.2	50.9	51.6	52.3	53.0	53.8	54.4
38	47.8	48.4	49.0	49.7	50.3	51.0	51.6	52.4	53.0	53.7	54.4	55.2
39	48.6	49.2	49.8	50.8	51.0	51.7	52.4	53.1	53.8	54.4	55.2	55.8
40	49.4	50.0	50.5	51.2	51.8	52.4	53.0	53.8	54.4	55.2	55.8	56.6

Ürmértékek köbtartalma.

E táblázat adatait közel 600 ürméter és mintegy 2000 köteg (kéve) fának, illetőleg rőzsének pontos köbözése utján a bécsi erdészeti kisérleti állomás számitotta ki. A választékokra nézve megjegyeztetik, hogy szerszám- és tüzifa-hasáb alatt 14 centiméternél vastagabb gömbölyű fából hasitott darabok, dorongfa alatt 14 cm.-nél vékonyabb és 7 centiméternél vastagabb gömbölyű farészek, ágfa alatt pedig 7 centiméternél vékonyabb, de alsó végükön 2—3 centiméternél vastagabb ágak és végül galyfa (rőzse) alatt a legvékonyabb ágak értendők. Az I. osztályu tüzifát az egyenes, és egészséges hasábok képezik, melyeknél a felületnek legfeljebb 0.1 része hibás; a II. osztályba azon hasábok sorozandók, melyek kevésbé egyenesek és melyeknek felülete legfeljebb 0.5 részben hibás, és végül a III-ikba a korhadt és a fel nem hasitható görcsös darabok osztandók be. A galyfa-kévék alatt 1 méter hosszu és 1 méter kerületü kötegek értendők. A keményfa osztályba .. tölgy, bükk és gyertyán, a lágyfa osztályba pedig a többi lomblevelü és tülevelü fák sorozandók.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvjF/619-3/2017

Fanem	Aszúteg, centiméter	Szerszámfa-hasáb		I. osztályu tüzifa-hasáb		II. osztályu tüzifa-hasáb		III. osztályu tüzifa-hasáb		Dorongfa		Ágfa		Tuskófa	Galyfa, 100 kévénként
		tartalmaz ürméterenként átlagosan													
		darabot	köbmét.	darabot	köbmét.	darabot	köbmét.	darabot	köbmét.	darabot	köbmét.	darabot	köbmétert		
		1·0 méter hasábhossz mellett:													
Bükk	0	43	0·755	49	0·680	57	0·650	33	0·589	76	0·573	207	0·447	0·393	1·503
	10	47	0·831	54	0·748	63	0·715	36	0·648	84	0·630	228	0·492	0·432	.
Éger (mezgés)	0	32	0·721	40	0·673	53	0·617	.	.	68	0·561	254	0·406	0·457	1·669
	10	34	0·793	44	0·740	58	0·679	.	.	75	0·627	279	0·447	0·503	.
Gyertyán	0	31	0·713	37	0·653	58	0·604	29	0·579	87	0·589	207	0·434	0·407	1·808
	10	34	0·784	41	0·718	64	0·664	32	0·637	96	0·648	228	0·477	0·432	.
Nyir	0	40	0·712	45	0·647	62	0·598	.	.	82	0·591	247	0·480	0·484	1·754
	10	44	0·783	49	0·712	68	0·658	.	.	90	0·650	272	0·528	0·532	.
Rezgőnyár	0	33	0·768	38	0·684	60	0·622	.	.	79	0·604	356	0·403	0·488	1·778
	10	36	0·845	42	0·752	66	0·684	.	.	87	0·664	281	0·443	0·537	.
Tölgy (kocsános)	0	37	0·724	39	0·670	51	0·576	31	0·572	73	0·560	205	0·393	0·419	1·468
	10	41	0·796	43	0·737	56	0·634	34	0·629	80	0·616	225	0·432	0·461	.
Erdei fenyő	0	30	0·800	37	0·681	47	0·646	.	.	66	0·648	216	0·423	0·460	1·442
	10	33	0·880	41	0·749	52	0·711	.	.	73	0·718	238	0·465	0·506	.
Jegenyefenyő	0	34	0·761	39	0·679	53	0·659	.	.	95	0·647	243	0·484	0·442	1·567
	10	37	0·837	43	0·747	58	0·725	.	.	104	0·712	267	0·532	0·486	.
Lúczfenyő	0	34	0·781	42	0·698	53	0·677	.	.	94	0·734	306	0·636	0·517	1·582
	10	37	0·859	46	0·768	58	0·745	.	.	103	0·807	331	0·699	0·569	.
Vörösfenyő	0	28	0·768	36	0·690	66	0·665	.	.	93	0·693	256	0·596	0·588	2·463
	10	31	0·845	40	0·759	72	0·732	.	.	102	0·762	282	0·656	0·647	.

Fanem	Aszréteg, centiméter	Szerszámfa-hasáb		I. osztályu tüzifa-hasáb		II. osztályu tüzifa-hasáb		III. osztályu tüzifa-hasáb		Dorongfa		Ágfa		Tuskófa	Galyfa, 100 kévénként
		tartalmaz ürméterenként átlagosan													
		darabot	köbmét.	darabot	köbmét.	darabot	köbmét.	darabot	köbmét.	darabot	köbmét.	darabot	köbmétert	köbmétert	
Keményfa átlag	0	38	0·731	43	0·670	59	0·628	34	0·581	84	0·573	207	0·439	0·399	1·613
	10	42	0·802	47	0·737	65	0·691	37	0·639	92	0·630	223	0·483	0·439	.
Lágyfa „	0	32	0·760	39	0·683	55	0·646	.	.	84	0·637	251	0·502	0·470	1·648
	10	35	0·840	43	0·751	60	0·711	.	.	92	0·701	276	0·550	0·517	.
0·8 m. hasábhossz mellett:															
Bükk	0	47	0·784	53	0·701	58	0·659	39	0·601	80	0·613	234	0·474	0·499	.
	10	52	0·862	58	0·771	64	0·725	43	0·661	88	0·674	257	0·521	0·549	.
Lúczfenyő	0	38	0·800	56	0·750	64	0·724	.	.	105	0·746	361	0·644	0·527	.
	10	42	0·880	62	0·825	70	0·796	.	.	116	0·821	397	0·708	0·580	
0·6 m. hasábhossz mellett:															
Bükk	0	49	0·793	67	0·707	110	0·665	58	0·646	150	0·645	404	0·537	0·524	.
	10	54	0·872	74	0·778	121	0·732	64	0·711	165	0·710	444	0·591	0·576	.
Lúczfenyő	0	50	0·817	79	0·777	97	0·761	.	.	177	0·777	398	0·703	0·558	.
	10	55	0·899	87	0·855	107	0·837	.	.	195	0·855	438	0·773	0·614	
0·5 m. hasábhossz mellett:															
Bükk	0	65	0·800	88	0·741	151	0·715	85	0·676	180	0·696	527	0·565	0·538	.
	10	72	0·880	97	0·815	166	0·787	94	0·744	198	0·766	580	0·622	0·592	.
Lúczfenyő	0	67	0·832	95	0·797	133	0·765	.	.	180	0·804	502	0·722	0·635	.
	10	74	0·915	105	0·877	146	0·842	.	.	198	0·880	550	0·794	0·699	.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Alakszámok.

a) Valódi alakszámok.

Az alábbi táblázatba foglalt valódi alakszámok csak abban az esetben alkalmazhatók helyesen álló törzsek vagy fák köbözésére, ha az átmérő a törzs egész magasságának $^1/_{20}$-ad részében méretik meg. Abban az esetben, ha ez nem volna lehetséges és az átmérő más magasságban méretnék, az alakszám-tábla adatai, melyek százalékokat képviselnek, az alábbi kiigazító táblázat adatai szerint igazitandók ki, mielőtt a köbtartalom kiszámitására használtatnának. Pld. ha egy 20 méter magas, középkoru és közép vaskosságu tölgyfa törzsének köbtartalmát kellene meghatározni, de az átmérőt a vágáslap felett az egész magasság $^1/_{20}$-ad részében, vagyis 1 méter magasságban a törzs ezen részének szabálytalansága miatt nem lehetne mérni, akkor a mérést valamivel fennebb, pld. 1·3 méter magasságban tennők meg, s az alakszámot, mely az adott feltételeknél fogva a felvett esetben a törzsalakszámok II. osztálya szerint 50%-ot tenne, a kiigazító-tábla 20-as sorának és 1·3-es rovatának megfelelő számmal, 6-tal növelnők, miután a táblában e szám előtt + jegy áll. Az alakszám tehát ez esetben nem 50, hanem 50 + 6 = 56% lenne, azaz a nyert átmérő körlapjának és a törzs magasságának szorzatából 56%-ot kellene venni, hogy a kérdéses tölgytörzs köbtartalmát nyerjük.

A törzsalakszámok csupán a törzs fatömegére, a fa-alakszámok ellenben, a tuskó kivételével, az összes föld feletti fatömegre vonatkoznak.

Alakszám-tábla.

(Schindler szerint.)

Fanem	Törzs-alakszámok			Fa-alakszámok		
	I. vaskos	II. meglehetős vaskos	III. sudárlós	I. vaskos	II. meglehetős vaskos	III. sudárlós
	vágható	közép koru	fiatal	vágható	közép koru	fiatal
	törzsek számára			fák számára		
Jegenyefenyő . .	55	49	43	62	57	52
Lúczfenyő	53	47	43	61	56	53
Erdei fenyő . . .	53	47	42	60	56	53
Vörösfenyő . . .	51	44	38	59	53	48
Tölgy	56	50	43	67	63	58
Bükk	55	48	41	65	60	55
Szil, juhar, kőris .	53	48	43	62	59	56
Éger	52	47	42	61	57	53
Rezgő nyár . . .	52	47	42	60	56	52
Nyir és füz . . .	50	43	36	67	51	45

A törzsalakszámok ritkás állásban felnőtt törzseknél 3—6%-al kisebbitendők, nagyon sürü zárlatban felnőtteknél pedig 3—6%-al nagyobbitandók.

A fa-alakszámok megforditva szabad állásban felnőtt fáknál 3—6%-kal növelendők, igen sürü zárlatban felnőtt fáknál pedig 3—6%-al apasztandók.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Kiigazító táblázat a valódi alakszámokhoz.

Magasság méter	Az átmérő megmérési helyének magassága m.-ekben						
	0·6	0·8	1·0	1·1	1·3	1·4	1·6
	Százalék, melylyel az alakszám növelendő v. apasztandó						
5	+ 7·5	+10·5	+13·5	+15·5	.	.	.
6·5	+ 6·0	+ 9·0	+12·0	+15·0	+18·0	.	.
8·5	+ 4·5	+ 7·5	+10·5	+13·5	+16·5	.	.
10·0	+ 3·0	+ 6·0	+ 9·0	+12·0	+15·0	+18·0	.
11·5	+ 1·5	+ 4·5	+ 7·5	+10·5	+13·5	+16·5	.
13·5	0	+ 3·0	+ 6·0	+ 9·0	+12·0	+15·0	+18·0
15·0	— 1·5	+ 1·5	+ 4·5	+ 7·5	+10·5	+13·5	+16·5
16·5	— 3·0	0	+ 3·0	+ 6·0	+ 9·0	+12·0	+15·0
18·5	— 4·5	— 1·5	+ 1·5	+ 4·5	+ 7·5	+10·5	+13·5
20·0	— 6·0	— 3·0	0	+ 3·0	+ 6·0	+ 9·0	+12·0
21·5	— 7·5	— 4·5	— 1·5	+ 1·5	+ 4·5	+ 7·5	+10·5
23·5	— 9·0	— 6·0	— 3·0	0	+ 3·0	+ 6·0	+ 9·0
25·0	—10·5	— 7·5	— 4·5	— 1·5	+ 1·5	+ 4·5	+ 7·5
26·5	—12·0	— 9·0	— 6·0	— 3·0	0	+ 3·0	+ 6·0
28·5	—13·5	—10·5	— 7·5	— 4·5	— 1·5	+ 1·5	+ 4·5
30·0	—15·0	—12·0	— 9·0	— 6·0	— 3·0	0	+ 3·0
31·5	—16·5	—13·5	—10·5	— 7·5	— 4·5	— 1·5	+ 1·5
33·5	—18.0	—15·0	—12·0	— 9·0	— 6·0	— 3·0	0
35·0	.	—16·5	—13·5	—10·5	— 7·5	— 4·5	— 1·5
36·5	.	—18·0	—15·0	—12·0	— 9·0	— 6·0	— 3·0
38·5	.	.	—16·5	—13·5	—10·5	— 7·5	— 4·5
40·0	.	.	—18·0	—15·0	—12·0	— 9·0	— 6·0
41·5	.	.	.	—16·5	—13·5	—10·5	— 7·5
43·5	.	.	.	—18·0	—15·0	—12·0	— 9·0
45·0	.	.	.	.	—16·5	—13·5	—10·5
46·5	.	.	.	.	—18·0	—15·0	—12·0

b) Nem valódi alakszámok.

Az alább következő nem valódi alakszámok azon feltételre vannak alapitva, hogy a fák átmérője, tekintet nélkül a magasságra, minden esetben 1·3 magasságban a vágáslap felett méretik meg. A magasság alatt a törzs egész hossza a vágáslaptól a csúcsig értendő. Az alakszámok itt ezredrészeket képeznek, tehát mindig 0 egész képzelendő a számok elé. A fa-alakszámok, a tuskó kivételével, az összes föld feletti fatömegre vonatkoznak, (kivéve az erdei fenyő fa-alakszámait, melyeknél a 3 centiméternél vékonyabb galyak számitáson kivül maradtak). A tömör fa-alakszámok a 7 cm.-nél vastagabb ág- és törzsrészekre, a törzsalakszámok ellenben csak a törzs fatömegére (csúcscsal együtt) vonatkoznak. A tölgy alakszámainál a vaskossági osztályok következően képezendők. Az I. osztályba sorozandók a kiterjedt és teljes koronáju, szabadon nőtt törzsek; a II. osztályba a jó termőhelyen ritkán ültetett és későn záródott fiatalabb erdőrészek törzsei, jó talaju közép erdők felfái, bükk erdőrészekben vágás után visszahagyott hosszu törzsü tölgyek, gyér állásban megerősödött szálas fák

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

és általában a vágható erdőrészek törzsei téres állás és középszerű magasság mellett; a III. osztályba téresen ültetett fiatalosok mérsékelt talajon, közép erdő fái hasonló talajon, középkoru erdőrészek törzsei mérsékelt magasság mellett és vágható erdőrészek fái, ha igen magasak; és végül a IV. osztályba az igen hosszu törzsü középkoru fák, rosz növésü fiatalosok és idősebb erdőrészek törzsei.

A lúczfenyő, erdei fenyő és bükk faalakszámai.

(Baur és Kunze szerint.)

Magasság méter	Lúczfenyő				Erdei fenyő	Bükk	Magasság méter
	21—40 éves	41—60 éves	61—80 éves	81 évtől felfelé	minden korban	minden korban	
7	877	813	.	.	787	713	7
8	840	790	.	.	737	691	8
9	805	765	740	.	694	670	9
10	776	746	720	.	663	653	10
11	750	728	703	.	640	635	11
12	722	712	686	641	619	623	12
13	700	695	672	630	601	610	13
14	675	682	660	620	584	600	14
15	658	671	647	611	569	591	15
16	631	660	636	603	556	584	16
17	613	647	624	594	544	579	17
18	594	636	614	587	537	573	18
19	.	626	605	580	525	569	19
20	.	616	595	573	518	565	20
21	.	608	586	567	512	563	21
22	.	598	579	561	508	561	22
23	.	592	572	557	505	560	23
24	.	581	565	550	502	560	24
25	.	572	560	545	500	561	25
26	.	563	553	541	498	563	26
27	.	558	546	535	496	565	27
28	.	547	540	528	494	567	28
29	.	542	536	525	492	571	29
30	.	536	528	518	490	575	30
31	.	.	525	515	489	580	31
32	.	.	520	510	487	584	32
33	.	.	515	508	486	589	33
34	.	.	510	500	484	593	34
35	.	.	504	494	.	600	35
36	.	.	497	492	.	.	36
37	.	.	493	490	.	.	37
38	.	.	490	488	.	.	38
39	.	.	486	483	.	.	39
40	.	.	478	475	.	.	40

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A luczfenyő, bükk és erdei fenyő tömörfa-alakszámai.

(Baur és Kunze szerint.)

Magasság méter	Alakszám			Magasság méter	Alakszám			Magasság méter	Alakszám		
	lucz	bükk	erdei fenyő		lucz	bükk	erdei fenyő		lucz	bükk	erdei fenyő
5	.	.	066	17	480	440	473	29	473	503	446
6	172	.	130	18	481	452	470	30	470	507	444
7	220	160	192	19	483	460	467	31	466	510	443
8	264	188	254	20	487	465	464	32	461	513	442
9	305	210	310	21	487	470	463	33	458	515	441
10	341	237	366	22	487	475	461	34	452	517	440
11	376	265	412	23	486	480	458	35	448	520	.
12	413	300	452	24	485	484	456	36	442	.	.
13	438	332	471	25	484	488	454	37	440	.	.
14	454	369	479	26	482	492	452	38	436	.	.
15	468	400	480	27	480	496	450	39	429	.	.
16	478	422	476	28	477	499	448	40	420	.	.

A tölgy tömörfa-alakszámai.

(Burkhardt után.)

Átmérő ctm.	I.	II.	III.	IV.	Átmérő ctm.	I.	II.	III.	IV.
	vaskossági osztály					vaskossági osztály			
16	.	.	.	445	56	605	570	535	505
20	.	.	475	455	60	610	575	540	510
24	.	.	485	460	64	615	580	550	515
28	.	520	490	465	68	620	585	555	520
32	.	525	495	470	72	625	595	560	525
36	.	530	505	475	76	630	600	570	530
40	570	540	510	480	80	635	605	575	530
44	580	550	515	485	88	640	610	585	535
48	590	555	520	490	96	645	615	590	.
52	600	560	525	500	112	650	625	595	.

(A vaskossági osztályokra nézve lásd a nem valódi alakszámokra vonatkozó fennebbi magyarázatot.)

A jegenyefenyő fa- és tömörfa alakszámai.

(Dr. Lorey szerint.)

Magasság	Fa-	Tömörfa-	Magasság	Fa-	Tömörfa-	Magasság	Fa-	Tömörfa-	Magasság	Fa-	Tömörfa-
	alakszám			alakszám			alakszám			alakszám	
6	0.830	0.275	14	0.655	0.525	22	0.600	0.524	30	0.545	0.490
8	0.740	0.315	16	0.640	0.530	24	0.587	0.517	32	0.532	0.482
10	0.700	0.430	18	0.627	0.530	26	0.575	0.510	34	0.520	0.474
12	0.675	0.510	20	0.614	0.527	28	0.560	0.500	36	0.510	0.466

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A jegenyefenyő törzsfa-alakszámai 50—100 éves korban. (Pausinger szerint.)

Magasság m.	Átmérő centiméterekben.																					
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50
8	590	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
9	90	575	555	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
10	589	574	555	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
11	589	574	554	540	530	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
12	588	573	554	540	530	526	522	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
13	.	573	553	539	529	526	522	518	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
14	.	572	553	539	529	525	522	518	514	510	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15	.	572	552	538	528	525	521	517	514	510	506	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16	.	571	552	537	528	524	521	517	513	509	506	502	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17	.	.	551	537	527	524	520	516	513	509	505	502	495	485	470	.	.	.	.	.	.	.
18	.	.	551	536	527	523	520	516	512	508	505	501	495	485	470	456	450	447	445	.	.	.
19	.	.	550	536	526	523	519	515	512	508	504	501	495	485	470	456	450	447	445	441	439	437
20	.	.	550	535	526	522	519	515	511	507	504	500	494	484	469	456	450	447	445	441	439	437
21	.	.	.	535	526	522	518	514	511	507	503	500	494	484	469	455	449	446	444	441	439	437
22	.	.	.	.	525	521	518	514	510	506	503	499	494	484	469	455	449	446	444	440	438	436
23	.	.	.	.	.	521	517	513	510	506	502	499	493	483	468	455	449	446	444	440	438	436
24	.	.	.	.	.	.	517	513	509	505	502	498	493	483	468	454	448	445	443	440	438	436
25	.	.	.	.	.	.	.	.	509	505	501	498	493	483	468	454	448	445	443	439	437	435
26	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	501	497	492	482	467	454	448	445	443	439	437	435
27	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	497	492	482	467	453	447	444	442	439	437	435
28	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	496	492	482	467	453	447	444	442	438	436	434
29	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	491	481	466	453	447	444	442	438	436	434
30	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	481	466	452	446	443	441	438	436	434
31	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	452	446	443	441	437	435	433
32	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	443	441	437	435	433
33	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	437	435	433
34	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	434	432

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvgF/619-3/2017

Álló fák fatömege.

(Burkhardt után.)

Az itt következő táblázatokból a tölgy-, bükk-, lucz- és erdei fenyő törzsek fatömege a mellmagasságban (1.3 m.) megmért alsó átmérő és a famagasság segélyével közvetlenül kiolvasható. Hogy azonban az eredmény pontos legyen, a tölgy-, bükk- és luczfenyőnél előbb még a köbözendő törzsek vaskossági foka is megbecsülendő. A tölgyre nézve ugyanis e táblázatokban 4, a bükkre 3 és a luczfenyőre 2 vaskossági osztály állittatott fel, melyek közül egyikbe vagy másikba az egyes törzsek az illető osztályok elején található utasitások szerint sorozandók be.

Magasság alatt a törzs egész hossza a vágási laptól a csúcsig értendő.

A kimutatott köbtartalomban csak a 7 cm.-nél vastagabb részek tömege van benfoglalva, a 7 cm.-nél vékonyabb ágak és galyak tömegét tehát abban az esetben, ha ez is kivántatnék, külön kell megbecsülni.

A fennebb elősorolt fanemeken kivül a többi főbb fanemek köbözésére is használhatók e táblázatok. Nevezetesen:

a) jegenyefenyő törzsek köbözésénél a bükk három vaskossági osztálya alkalmazható, a II. és III. osztály adatai azonban mintegy 5%-al mérséklendők;

b) vörös fenyő törzsek köbtartalma az erdei fenyőre nézve kimutatott adatok szerint határozható meg, de ezekből 5—10% előbb levonandó;

c) éger és nyir törzsek fatömegének meghatározásánál a bükk I. vastagsági osztálya;

d) gyertyán törzseknél általában a bükkre nézve kimutatott adatok és végül

e) nyárfák köbözésénél a tölgy adatai használhatók.

E táblázatok adatai átlagos adatok s azért különös előnynyel főleg egész erdőrészek fatömegének kiszámításánál használhatók, miután az átlagtörzsek méreteinek meghatározását, kikeresését és köbözését egészen feleslegessé teszik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben															Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Fatömeg köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
	I. Vaskossági osztály. Szabad állásban felnőtt tölgyek széles, kifejlett koronával.															
40	.	.	0.85	1.00	1.13	1.27	1.41	1.56	1.70	1.84	1.99	2.12	2.29	.	.	40
42	.	.	0.95	1 12	1.37	1.43	1.58	1.75	1.91	2.06	2.23	2.38	2.55	.	.	42
44	.	.	1.06	1.24	1.41	1.59	1.76	1.94	2.12	2.29	2.47	2.65	2.82	3.00	3.18	44
46	.	.	1.17	1.37	1.56	1.75	1.95	2.14	2.34	2.53	2.73	2.93	3.11	3.31	3.51	46
48	.	.	1.28	1.50	1.71	1.92	2.14	2.35	2.57	2.78	3.00	3.21	3.42	3.64	3.85	48
50	.	.	1.40	1.64	1.87	2.10	2.34	2.57	2.81	3.04	3.28	3.51	3.74	3.98	4.21	50
52	.	.	1.53	1.78	2.04	2.29	2.55	2.80	3.06	3.31	3.57	3.82	4.08	4.33	4.59	52
54	.	.	1.66	1.93	2.21	2.49	2.76	3.04	3.32	3.59	3.87	4.15	4.42	4.70	4.98	54
56	.	.	1.79	2.09	2.39	2.69	2.99	3.29	3.59	3.89	4.19	4.49	4.78	5.08	5.38	56
58	.	.	.	2.25	2.58	2.90	3.22	3.55	3.86	4.19	4.51	4.83	5.15	5.47	5.80	58
60	.	.	.	2.42	2.77	3.11	3.46	3.81	4.15	4.50	4.84	5.19	5.54	5.88	6.23	60
62	.	.	.	2.60	2.97	3.33	3.71	4.08	4.45	4.82	5.19	5.56	5.94	6.31	6.68	62
64	.	.	.	2.78	3.18	3.57	3.97	4.37	4.76	5.16	5.56	5.95	6.35	6.75	7.15	64
66	.	.	.	2.97	3.39	3.82	4.24	4.67	5.08	5.51	5.94	6.36	6.78	7.21	7.63	66
68	.	.	.	3.16	3.61	4.07	4.52	4.97	5.42	5.87	6.33	6.78	7.23	7.68	8.13	68
70	.	.	.	3.36	3 84	4.33	4.81	5.29	5.77	6.25	6.73	7.21	7.69	8.17	8.65	70
72	.	.	.	3.57	4.08	4.60	5.11	5.62	6.13	6.64	7.15	7.66	8.17	8.68	9.19	72
74	.	.	.	3.79	4.33	4.87	5.41	5.96	6.50	7.04	7.58	8.12	8.66	9.20	9.74	74
76	.	.	.	4.01	4.58	5.15	5.72	6.30	6.87	7.44	8.01	8.59	9.16	9.73	10.30	76
78	.	.	.	4.23	4.84	5.44	6.04	6.65	7.25	7.86	8.46	9.07	9.67	10.28	10.88	78
80	.	.	.	4.46	5.10	5.74	6.37	7.01	7.65	8.29	8.92	9.56	10.20	10.84	11.47	80
82	.	.	.	4.70	5.37	6.04	6.71	7.38	8.06	8.73	9.39	10.07	10.74	11.41	12.08	82

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben															Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
84	.	.	.	4.94	5.65	6.35	7.06	7.77	8.47	9.18	9.88	10.59	11.30	12.00	12.71	84
86	.	.	.	5.19	5.94	6.68	7.42	8.16	8.90	9.64	10.39	11.13	11.87	12.61	13.35	86
88	.	.	.	5.45	6.23	7.01	7.79	8.56	9.34	10.12	10.90	11.68	12.46	13.23	14.01	88
90	.	.	.	5.71	6.53	7.34	8.16	8.97	9.78	10.61	11.42	12.23	13.06	13.86	14.68	90
92	.	.	.	5.98	6.83	7.68	8.54	9.39	10.24	11.10	11.95	12.80	13.66	14.51	15.36	92
94	.	.	.	6.25	7.14	8.03	8.93	9.81	10.71	11.60	12.49	13.39	14.28	15.18	16.06	94
96	.	.	.	6.53	7.46	8.39	9.32	10.25	11.19	12.12	13.05	13.98	14.92	15.85	16.78	96
98	.	.	.	6.81	7.78	8.75	9.72	10.69	11.67	12.64	13.61	14.58	15.56	16.53	17.50	98
100	.	.	.	7.09	8.11	9.12	10.13	11.14	12.16	13.17	14.18	15.20	16.21	17.22	18.24	100
102	.	.	.	.	8.44	9.50	10.55	11.61	12.67	13.72	14.78	15.84	16.89	17.94	19.00	102
104	.	.	.	.	8.79	9.89	10.99	12.09	13.19	14.29	15.39	16.49	17.59	18.69	19.79	104
106	.	.	.	.	9.15	10.29	11.43	12.58	13.72	14.87	16.02	17.16	18.31	19.45	20.59	106
108	.	.	.	.	9.51	10.70	11.89	13.08	14.27	15.46	16.65	17.84	19.03	20.21	21.40	108
110	.	.	.	.	9.88	11.11	12.35	13.58	14.82	16.05	17.29	18.52	19.76	20.99	22.22	110
112	.	.	.	.	10.25	11.52	12.81	14.09	15.37	16.65	17.93	19.21	20.49	21.77	23.05	112
114	.	.	.	.	10.62	11.94	13.27	14.60	15.93	17.25	18.58	19.91	21.23	22.56	23.89	114
116	.	.	.	.	10.99	12.36	13.74	15.11	16.49	17.86	19.23	20.61	21.98	23.36	24.73	116
118	.	.	.	.	11.37	12.79	14.22	15.64	17.06	18.48	19.90	21.33	22.74	24.17	25.59	118
120	.	.	.	.	11.76	13.23	14.70	16.17	17.64	19.11	20.58	22.05	23.52	25.00	26.47	120
122	.	.	.	.	12.17	13.69	15.21	16.73	18.25	19.77	21.29	22.81	24.34	25.86	27.38	122
124	.	.	.	.	12.58	14.15	15.72	17.29	18.87	20.44	22.01	23.58	25.16	26.73	28.30	124
126	.	.	.	.	12 99	14.61	16.23	17.86	19.49	21.11	22.73	24.35	25.98	27.60	29.23	126
128	.	.	.	.	13.40	15.08	16.75	18.43	20.11	21.78	23.46	25.13	26.81	28.48	30.16	128

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvjF/619-3/2017

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvgF/619-3/2017

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben															Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
130	.	.	.	.	13.82	15.56	17.28	19.01	20.74	22.47	24.20	25.93	27.66	29.38	31.11	134
132	.	.	.	.	14.25	16.04	17.82	19.60	21.38	23.16	24.94	26.73	28.51	30.29	32.07	136
134	.	.	.	.	14.69	16.53	18.36	20.20	22.03	23.87	25.70	27.54	29.38	31.21	33.06	138
136	.	.	.	.	15.13	17.02	18.91	20.81	22.70	24.59	26.48	28.37	30.26	32.15	34.05	140
138	.	.	.	.	15.58	17.53	19.47	21.43	23.37	25.32	27.27	29.21	31.16	33.10	35.06	142
140	.	.	.	.	16.03	18.04	20.04	22.05	24.05	26.06	28.06	30.06	32.07	34.07	36.08	144
142	.	.	.	.	16.49	18.56	20.62	22.68	24.75	26.81	28.87	30.93	32.99	35.05	37.12	146
144	.	.	.	.	16.96	19.08	21.20	23.32	25.45	27.57	29.69	31.81	33.93	36.05	38.17	148
146	.	.	.	.	17.44	19.61	21.79	23.97	26.16	28.34	30.52	32.70	34.88	37.06	39.24	150
148	.	.	.	.	17.92	20.16	22.40	24.64	26.88	29.12	31.36	33.60	35.84	38.08	40.32	152
150	.	.	.	.	18.42	20.72	23.02	25.33	27.62	29.93	32.23	34.53	36.83	39.14	41.44	154
152	.	.	.	.	18.93	21.30	23.66	26.03	28.39	30.76	33.13	35.49	37.86	40.23	42.59	156
	II. Vaskossági osztály.															
	Téresen álló, meglehetős magas vágható erdőrészek; vegyes erdőrészekben visszahagyott szálas, öreg tölgyfák: jó talajon álló törzsek közép-erdőüzemben kezelt erdőkben; téresen álló, későn záródott egyenlő koru, fiatalabb erdőrészek.															
26	.	0.27	0.32	0.38	0.43	0.48	0.54	0.59	0.65	0.70	.	.	.	.	.	26
28	.	0.32	0.38	0.45	0.51	0.57	0.64	0.70	0.77	0.83	.	.	.	.	.	28
30	.	.	0.44	0.52	0.59	0.66	0.74	0.81	0.89	0.96	.	.	.	.	.	30
32	.	.	0.51	0.59	0.68	0.76	0.84	0.93	1.01	1.10	1.18	.	.	.	.	32
34	.	.	0.58	0.67	0.77	0.86	0.96	1.06	1.15	1.25	1.34	.	.	.	.	34
36	.	.	0.65	0.76	0.87	0.97	1.08	1.19	1.30	1.41	1.52	1.62	.	.	.	36

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben															Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
38	.	.	0.73	0.85	0.98	1.09	1.22	1.34	1.46	1.58	1.71	1.83	.	.	.	38
40	.	.	0.81	0.95	1.09	1.22	1.36	1.49	1.63	1.76	1.90	2.04	2.17	.	.	40
42	.	.	0.90	1.06	1.21	1.36	1.51	1.66	1.81	1.96	2.11	2.27	2.42	.	.	42
44	.	.	1.00	1.17	1.33	1.50	1.67	1.83	2.00	2.17	2.33	2.50	2.67	2.83	3.00	44
46	.	.	1.10	1.29	1.47	1.65	1 84	2.02	2.20	2 39	2.57	2.75	2.94	3.12	3.31	46
48	.	.	1.21	1.41	1.61	1.81	2.01	2.21	2.41	2.61	2.81	3.01	3.21	3.42	3.62	48
50	.	.	1.32	1.54	1.76	1.98	2.20	2.42	2.63	2.85	3.07	3.29	3.51	3.74	3.96	50
52	.	.	1.43	1.67	1.91	2.15	2.39	2.63	2.86	3.10	3.34	3.58	3.82	4.06	4.30	52
54	.	.	1.55	1.81	2.07	2.33	2.59	2.85	3.11	3.37	3.63	3.89	4.15	4.41	4.67	54
56	.	.	1.68	1.96	2.24	2.52	2.80	3.08	3.36	3.64	3.92	4.20	4.48	4.76	5.04	56
58	.	.	.	2.11	2.42	2.72	3.02	3.32	3.62	3.93	4.23	4.53	4.83	5.14	5.44	58
60	.	.	.	2.27	2.60	2.92	3.25	3.57	3.89	4.22	4.54	4.87	5.19	5.52	5.84	60
62	.	.	.	2.44	2.79	3.14	3.49	3.83	4.18	4.53	4.88	5.23	5.58	5.93	6.28	62
64	.	.	.	2.61	2.99	3.36	3.73	4.10	4.48	4.85	5.22	5.60	5.97	6.34	6.72	64
66	.	.	.	2.79	3.20	3.60	3.99	4.39	4.80	5.19	5.59	6.00	6.39	6.79	7.20	66
68	.	.	.	2.98	3.41	3.84	4.26	4.69	5.12	5.54	5.97	6.40	6.82	7.25	7.68	68
70	.	.	.	3.18	3.64	4.09	4.55	5.00	5.46	5.91	6.37	6.83	7.28	7.73	8.18	70
72	.	.	.	3.39	3.87	4.35	4.84	5.32	5.80	6.29	6.77	7.26	7.74	8.22	8.71	72
74	.	.	.	3.60	4.11	4.62	5.14	5.65	6.16	6.68	7.19	7.71	8.22	8.73	9.25	74
76	.	.	.	3.81	4.35	4.90	5.44	5.99	6.53	7.08	7.62	8.16	8.71	9.25	9.80	76
78	.	.	.	4.03	4.60	5.18	5.75	6.33	6.91	7.48	8.06	8.63	9.21	9.78	10.36	78
80	.	.	.	4.25	4.86	5.47	6.07	6.68	7.29	7.89	8.50	9.11	9.72	10.32	10.93	80
82	.	.	.	4.48	5.12	5.77	6.40	7.04	7.69	8.32	8.96	9.61	10.25	10.89	11.52	82

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvjF/619-3/2017

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvgF/619-3/2017

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben															Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
84	.	.	.	4.72	5.39	6.07	6.74	7.41	8.09	8.76	9.43	10.11	10.78	11.46	12.13	84
86	.	.	.	4·96	5.67	6.38	7.08	7.79	8.50	9.21	9.92	10.63	11.33	12.04	12.75	86
88	.	.	.	5.20	5.95	6.69	7.43	8.18	8.92	9.66	10.41	11.15	11.89	12.63	13.38	88
90	.	.	.	5.45	6.24	7.02	7.79	8.58	9.36	10.13	10.92	11.69	12.47	13.25	14.03	90
92	.	.	.	5.71	6.53	7.35	8.16	8.98	9.80	10.61	11.43	12.25	13.06	13.88	14.69	92
94	.	.	.	5.97	6.83	7.69	8.54	9.39	10.25	11.10	11.95	12.81	13.66	14.52	15.37	94
96	.	.	.	6.24	7.13	8.03	8.92	9.81	10.70	11.59	12.48	13.38	14.27	15.16	16.05	96
98	.	.	.	6.52	7.44	8.38	9.31	10.24	11.17	12.10	13.03	13.97	14.90	15.82	16.75	98
100	.	.	.	6.80	7.77	8.74	9.71	10.68	11,65	12.62	13.59	14.56	15.53	16.50	17.47	100
102	.	.	.	.	8.10	9.11	10.12	11.13	12.14	13.15	14.17	15.17	16.18	17.20	18.21	102
104	.	.	.	.	8.43	9.48	10.53	11.59	12.64	13.69	14.75	15.80	16.85	17.91	18.96	104
106	.	.	.	.	8.77	9.87	10.96	12.06	13.16	14.25	15.35	16.44	17.54	18.64	19.73	106
108	.	.	.	.	9.12	10.26	11.40	12.54	13.68	14.82	15.95	17.09	18.23	19.37	20.51	108
110	.	.	.	.	9.47	10.65	11.84	13.02	14.20	15.39	16.57	17.75	18.95	20.12	21.30	110
112	.	.	.	.	9.82	11.05	12.28	13.50	14.73	15.96	17.19	18.41	19.64	20.87	22.10	112
114	.	.	.	.	10.17	11.45	12.72	13.99	15.26	16.54	17.81	19.08	20.35	21.63	22.90	114
116	.	.	.	.	10.53	11.85	13.17	14.48	15.80	17.12	18.43	19.75	21.07	22.39	23.70	116
118	.	.	.	.	10.90	12.26	13.63	14.99	16.35	17.72	19.07	20.44	21.81	23.17	24.53	118
120	.	.	.	.	11.27	12.68	14.09	15.50	16.91	18.32	19.73	21.14	22.55	23.96	25.37	120
122	.	.	.	.	11.65	13.11	14.57	16.02	17.48	18.94	20.40	21.85	23.31	24.77	26.22	122
124	.	.	.	.	12.04	13.54	15.05	16.55	18.06	19.56	21.07	22.57	24.07	25.58	27.08	124

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben													Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
	III. Vaskossági osztály. Középkoru erdőrészek mérsékelt magasság mellett. Igen magas, vágható erdőrészek; középerdőben álló tölgyfák és téresen ültetett fiatalabb erdőrészek mérsékelt jóságu talajon.															
20	.	0.14	0.18	0.21	0.24	0.27	0.30	0.33	0.36	.	.	.	.	.	.	20
22	.	0.18	0.22	0.26	0.29	0.33	0.37	0.40	0.44	.	.	.	.	.	.	22
24	.	0.22	0.26	0.31	0.35	0.39	0.44	0.48	0.53	0.57	.	.	.	.	.	24
26	.	0.26	0.31	0.36	0.41	0.46	0.52	0.57	0.63	0.68	.	.	.	.	.	26
28	.	0.30	0.36	0.42	0.48	0.54	0.61	0.67	0.73	0.79	.	.	.	.	.	28
30	.	.	0.42	0.48	0.56	0.63	0.70	0.77	0.84	0.91	.	.	.	.	.	30
32	.	.	0.48	0.56	0.64	0.72	0.80	0.88	0.96	1.04	1.12	.	.	.	.	32
34	.	.	0.54	0.64	0.73	0.82	0.91	1.00	1.09	1.18	1.27	.	.	.	.	34
36	.	.	0.61	0.72	0.82	0.92	1.02	1.13	1.23	1.33	1.43	1.54	.	.	.	36
38	.	.	0.69	0.81	0.92	1.03	1.14	1.27	1.38	1.49	1.61	1.73	.	.	.	38
40	.	.	0.77	0.90	1.02	1.15	1.28	1.41	1.54	1.66	1.79	1.92	2.05	.	.	40
42	.	.	0.85	1.00	1.13	1.28	1.42	1.56	1.71	1.85	1.99	2.13	2.28	.	.	42
44	.	.	0.94	1.10	1.25	1.41	1.57	1.72	1.88	2.04	2.19	2.35	2.51	2.66	2.82	44
46	.	.	1.03	1.21	1.38	1.55	1.73	1.89	2.07	2.24	2.41	2.59	2.76	2.93	3.10	46
48	.	.	1.13	1.32	1.51	1.70	1.89	2.07	2.26	2.45	2.64	2.83	3.02	3.21	3.39	48
50	.	.	1.23	1.44	1.65	1.85	2.06	2.26	2.47	2.68	2.88	3.09	3.30	3.51	3.71	50
52	.	.	1.34	1.57	1.79	2.01	2.24	2.46	2.69	2.91	3.13	3.36	3.58	3.81	4.03	52
54	.	.	1.40	1.70	1.94	2.19	2.43	2.67	2.92	3.16	3.40	3.65	3.89	4.14	4.38	54
56	.	.	1.58	1.84	2.10	2.37	2.63	2.89	3.16	3.42	3.68	3.95	4.21	4.47	4.73	56
58	.	.	.	1.99	2.27	2.56	2.84	3.12	3.41	3.70	3.98	4.27	4.55	4.83	5.12	58

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvjF/619-12/2017

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvjF/619-12/2017

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben														Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
60	.	.	.	2.14	2.45	2.75	3.06	3.36	3.67	3.98	4.28	4.59	4.89	5.20	5.51	60
62	.	.	.	2.30	2.63	2.96	3.29	3.62	3.95	4.28	4.61	4.94	5.26	5.59	5.93	62
64	.	.	.	2.47	2.82	3.17	3.53	3.88	4.23	4.58	4.94	5.29	5.64	5.99	6.35	64
66	.	.	.	2.64	3.02	3.40	3.78	4.15	4.53	4.91	5.29	5.67	6.04	6.42	6.80	66
68	.	.	.	2.82	3.23	3.63	4.03	4.43	4.84	5.24	5.64	6.05	6.45	6.85	7.26	68
70	.	.	.	3.00	3.44	3.87	4.30	4.73	5.16	5.59	6.02	6.46	6.88	7.31	7.75	70
72	.	.	.	3.20	3.66	4.12	4.58	5.03	5.49	5.95	6.41	6.87	7.32	7.78	8.24	72
74	.	.	.	3.40	3.89	4.38	4.86	5.35	5.83	6.32	6.81	7.30	7.78	8.27	8.76	74
76	.	.	.	3.61	4.12	4.64	5.15	5.67	6.18	6.70	7.21	7.73	8.24	8.76	9.28	76
78	.	.	.	3.82	4.37	4.91	5.45	6.01	6.55	7.10	7.64	8.19	8.73	9.28	9.83	78
80	.	.	.	4.04	4.62	5.19	5.77	6.35	6.93	7.50	8.08	8.66	9.23	9.81	10.39	80
82	.	.	.	4.26	4.87	5.48	6.09	6.70	7.31	7.92	8.53	9.14	9.75	10.36	10.97	82
84	.	.	.	4.49	5.13	5.78	6.42	7.06	7.70	8.34	8.98	9.63	10.27	10.91	11.55	84
86	.	.	.	4.73	5.40	6.08	6.76	7.43	8.11	8.78	9.46	10.14	10.82	11.49	12.17	86
88	.	.	.	4.97	5.68	6.39	7.10	7.81	8.52	9.23	9.95	10.66	11.37	12.08	12.79	88
90	.	.	.	5.21	5.96	6.70	7.45	8.20	8.94	9.69	10.44	11.18	11.93	12.67	13.42	90
92	.	.	.	5.46	6.24	7.02	7.80	8.59	9.37	10.15	10.93	11.71	12.49	13.27	14.05	92
94	.	.	.	5.71	6.53	7.34	8.16	8.98	9.80	10.61	11.43	12.25	13.06	13.88	14.70	94
96	.	.	.	5.97	6.82	7.67	8.53	9.38	10.23	11.08	11.94	12.79	13.64	14.49	15.35	96
98	.	.	.	6.23	7.11	8.00	8.90	9.78	10.67	11.56	12.45	13.34	14.23	15.12	16.01	98
100	.	.	.	6.49	7.41	8.34	9.27	10.19	11.12	12.05	12.97	13.90	14.83	15.76	16.68	100
102	.	.	.	.	7.73	8.69	9.66	10.62	11.59	12.56	13.52	14.49	15.46	16.43	17.38	102
104	.	.	.	.	8.05	9.05	10.06	11.06	12.07	13.08	14.08	15.09	16.09	17.10	18.10	104

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben															Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
106	.	.	.	.	8.38	9.42	10.47	11.51	12.56	13.61	14.66	15.70	16.75	17.80	18.84	106
108	.	.	.	.	8.71	9.79	10.88	11.97	13.06	14.15	15.24	16.32	17.41	18.50	19.59	108
110	.	.	.	.	9.04	10.17	11.30	12.43	13.56	14.69	15.82	16.95	18.08	19.21	20.34	110
112	.	.	.	.	9.38	10.55	11.72	12.89	14.07	15.24	16.41	17.58	18.76	19.93	21.10	112
114	.	.	.	.	9.72	10.93	12.15	13.36	14.58	15.79	17.01	18.22	19.44	20.65	21.87	114
116	.	.	.	.	10.06	11.32	12.58	13.83	15.09	16.35	17.61	18.86	20.12	21.38	22.64	116
118	.	.	.	.	10.41	11.71	13.02	14.31	15.62	16.92	18.22	19.52	20.82	22.13	23.43	118
120	.	.	.	.	10.77	12.11	13.46	14.80	16.15	17.50	18.84	20.19	21.53	22.88	24.23	120
122	.	.	.	.	11.13	12.52	13.91	15.30	16.69	18.09	19.48	20.87	22.86	23.65	25.05	122
124	.	.	.	.	11.50	12.93	14.37	15.81	17.24	18.68	20.12	21.56	22.99	24.43	25.87	124
	IV. Vaskossági osztály.															
	Gyenge növekvésű szálerdő sovány talajon; tengődő fehérfák középerdőben; igen kinyult középkoru és rosznövésű fiatalabb erdőrészek.															
10	0.03	0.03	0.04	0.05	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10
12	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	0.09	.	.	.	.	.	.	.	.	.	12
14	0.05	0.07	0.08	0.10	0.11	0.13	.	.	.	.	.	.	.	.	.	14
16	0.07	0.09	0.11	0.13	0.15	0.17	0.18	.	.	.	.	.	.	.	.	16
18	.	0.11	0.14	0.16	0.19	0.21	0.23	.	.	.	.	.	.	.	.	18
20	.	0.14	0.17	0.20	0.23	0.26	0.29	0.32	0.34	.	.	.	.	.	.	20
22	.	0.17	0.21	0.24	0.28	0.31	0.35	0.38	0.42	.	.	.	.	.	.	22
24	.	0.21	0.25	0.29	0.33	0.37	0.41	0.45	0.50	0.54	.	.	.	.	.	24

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvjF/619-32017

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.)

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben															Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
26	.	0.25	0.29	0.34	0.39	0.44	0.49	0.54	0.59	0.64	.	.	.	.	.	26
28	.	0.29	0.34	0.40	0.46	0.51	0.57	0.63	0.69	0.74	.	.	.	.	.	28
30	.	.	0.39	0.46	0.53	0.59	0.66	0.73	0.80	0.86	.	.	.	.	.	30
32	.	.	0.45	0.53	0.60	0.68	0.76	0.83	0.91	0.98	.	.	.	.	.	32
34	.	.	0.51	0.60	0.69	0.77	0.86	0.95	1.03	1.12	.	.	.	.	.	34
36	.	.	0.58	0.68	0.78	0.87	0.97	1.07	1.16	1.26	1.36	1.45	.	.	.	36
38	.	.	0.65	0.76	0.87	0.98	1.09	1.20	1.30	1.42	1.53	1.63	.	.	.	38
40	.	.	0.73	0.85	0.97	1.09	1.21	1.33	1.45	1.58	1.70	1.82	1.94	.	.	40
42	.	.	0.81	0.94	1.08	1.21	1.34	1.48	1.61	1.75	1.88	2.02	2.15	.	.	42
44	.	.	0.89	1.04	1.19	1.33	1.48	1.63	1.78	1.93	2.07	2.22	2.37	2.52	2.67	44
46	.	.	0.98	1.14	1.30	1.46	1.63	1.79	1.96	2.12	2.28	2.44	2.61	2.77	2.94	46
48	.	.	1.07	1.25	1.42	1.60	1.78	1.96	2.14	2.32	2.49	2.67	2.85	3.03	3.21	48
50	.	.	1.17	1.36	1.55	1.75	1.95	2.14	2.34	2.53	2.72	2.92	3.11	3.31	3.51	50
52	.	.	1.27	1.48	1.69	1.90	2.12	2.33	2.54	2.75	2.96	3.17	3.38	3.60	3.81	52
54	.	.	1.38	1.61	1.84	2.06	2.30	2.53	2.76	2.99	3.22	3.44	3.67	3.91	4.14	54
56	.	.	1.49	1.74	1.99	2.23	2.48	2.73	2.98	3.23	3.48	3.72	3.97	4.22	4.47	56
58	.	.	.	1.87	2.14	2.41	2.68	2.95	3.21	3.48	3.75	4.02	4.28	4.55	4.82	58
60	.	.	.	2.01	2.30	2.59	2.88	3.17	3.45	3.74	4.03	4.32	4.60	4.89	5.18	60
62	.	.	.	2.16	2.47	2.78	3.09	3.40	3.71	4.02	4.33	4.64	4.94	5.25	5.56	62
64	.	.	.	2.31	2.65	2.98	3.31	3.64	3.97	4.30	4.63	4.96	5.29	5.62	5.95	64
66	.	.	.	2.47	2.83	3.19	3.54	3.89	4.25	4.60	4.95	5.31	5.66	6.02	6.37	66
68	.	.	.	2.64	3.02	3.40	3.78	4.15	4.53	4.91	5.29	5.67	6.04	6.42	6.80	68
70	.	.	.	2.81	3.22	3.62	4.03	4.42	4.83	5.23	5.64	6.04	6.44	6.84	7.25	70

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvgF/619-3/2017

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvgF/619-3/2017

Álló tölgyfák fatömege.

(A kimutatott adatok alkalmazhatók nyárfákra is.

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben														Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
72	.	.	.	2.99	3.42	3.85	4.28	4.70	5.13	5.56	5.99	6.41	6.84	7.27	7.70	72
74	.	.	.	3.17	3.63	4.08	4.54	4.99	5.44	5.90	6.35	6.80	7.26	7.71	8.17	74
76	.	.	.	3.36	3.84	4.32	4.80	5.28	5.76	6.24	6.72	7.20	7.68	8.16	8.64	76
78	.	.	.	3.55	4.06	4.56	5.07	5.58	6.09	6.59	7.10	7.61	8.12	8.62	9.13	78
80	.	.	.	3.74	4.28	4.81	5.35	5.88	6.42	6.95	7.49	8.02	8.56	9.09	9.63	80
82	.	.	.	3.94	4.51	5.07	5.63	6.19	6.76	7.32	7.89	8.45	9.01	9.57	10.14	82
84	.	.	.	4.14	4.74	5.33	5.92	6.51	7.10	7.69	8.29	8.88	9.47	10.06	10.65	84
86	.	.	.	4.35	4.98	5.60	6.22	6.84	7.46	8.08	8.71	9.33	9.95	10.57	11.20	86
88	.	.	.	4.57	5.23	5.88	6.53	7.18	7.84	8.49	9.14	9.80	10.45	11.10	11.76	88
90	.	.	.	4.79	5.48	6.16	6.85	7.53	8.22	8.90	9.58	10.27	10.96	11.64	12.33	90
92	.	.	.	5.02	5.73	6.45	7.17	7·88	8.60	9 32	10.03	10.75	11.47	12.18	12.90	92

Álló bükkfák fatömege.

I. Vaskossági osztály.

24	.	0.21	0.27	0.30	0.34	0.38	0.43	0.47	0.51	0.55	0.60	0.64	.	.	.	24
26	.	0.25	0.31	0.36	0.41	0.46	0.51	0.56	0.61	0.66	0.71	0.76	.	.	.	26
28	.	0.30	0.36	0.42	0.48	0.54	0.60	0.66	0.72	0.78	0.83	0.89	0.95	.	.	28
30	.	.	0.42	0.48	0.55	0.62	0.69	0.76	0.83	0.90	0.96	1.03	1.10	.	.	30

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvgF/619-3/2017.

Álló bükkfák fatömege.

A bükk adatai jegenyefenyő- és gyeryánra is találnak, de jeg.-fenyőnél a II. és III. oszt. adatai 5%-al mérséklendők.

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben															Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
32	.	.	0.48	0.55	0.63	0.71	0.79	0.87	0.95	1.03	1.11	1.19	1.27	1.35	.	32
34	.	.	0.54	0.63	0.72	0.81	0.90	0.99	1.09	1.18	1.26	1.35	1.45	1.54	.	34
36	.	.	0.61	0.72	0.82	0.92	1.02	1.12	1.23	1.33	1.43	1.53	1.64	1.74	1.84	36
38	.	.	0.69	0.81	0.92	1.04	1.15	1.26	1.38	1.50	1.61	1.72	1.84	1.96	2.07	38
40	.	.	0.77	0.90	1.03	1.16	1.29	1.42	1.54	1.67	1.80	1.93	2.06	2.19	2.32	40
42	.	.	.	1.00	1.15	1.29	1.44	1.58	1.72	1.86	2.00	2.15	2.29	2.44	2.58	42
44	.	.	.	1.11	1.27	1.43	1.59	1.75	1.91	2.06	2.22	2.38	2.54	2.70	2.86	44
46	.	.	.	1.22	1.40	1.57	1.75	1.93	2.10	2.27	2.44	2.62	2.79	2.97	3.15	46
48	.	.	.	1.34	1.53	1.72	1.92	2.11	2.30	2.49	2.68	2.87	3.06	3.26	3.45	48
50	.	.	.	1.46	1.67	1.88	2.09	2.30	2.51	2.72	2.93	3.13	3.34	3.55	3.76	50
52	.	.	.	1.59	1.81	2.04	2.27	2.50	2.72	2.95	3.18	3.40	3.63	3.86	4.08	52
54	.	.	.	1.72	1.96	2.21	2.46	2.71	2.95	3.19	3.45	3.68	3.93	4.18	4.42	54
56	.	.	.	1.86	2.12	2.39	2.66	2.92	3.19	3.45	3.72	3.98	4.25	4.51	4.78	56
58	.	.	.	2.00	2.29	2.58	2.87	3.15	3.43	3.72	4.01	4.29	4.58	4.86	5.15	58
60	.	.	.	2.15	2.46	2 77	3.08	3.38	3.69	4.00	4.31	4.61	4.92	5.23	5.54	60
62	.	.	.	2.31	2.64	2.96	3.30	3.62	3.96	4.28	4.62	4.95	5.28	5.61	5.94	62
64	.	.	.	2.47	2.82	3.17	3.53	3.88	4.23	4.58	4.94	5.29	5.64	5.99	6.35	64
66	.	.	.	2.63	3.01	3.38	3.76	4.14	4.51	4.89	5.27	5.64	6.02	6.39	6·77	66
68	.	.	.	2.80	3.20	3.60	4.00	4.40	4.80	5.20	5.60	6.00	6.40	6.80	7.20	68
70	.	.	.	2.97	3.39	3.82	4.24	4.67	5.09	5.51	5.94	6.36	6.79	7.21	7.63	70
72	.	.	.	3.14	3.59	4.04	4.49	4.94	5.38	5.83	6.28	6.73	7.18	7.63	8.08	72
74	.	.	.	3.32	3.80	4.27	4.75	5.22	5.69	6.16	6.64	7.12	7.59	8.06	8.54	74
76	.	.	.	3.50	4.01	4.51	5.01	5.51	6.01	6.51	7.01	7.51	8.01	8.51	9.01	76

Álló bükkfák fatömege.

A bükk adatai jegenyefenyő- és gyertyánra is találnak, de jeg.-fenyőnél a II. és III. oszt. adatai 5%-al mérséklendők.

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben															Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
78	.	.	.	3.69	4.22	4.75	5.28	5.80	6.33	6.86	7.38	7.91	8.44	8.96	8.49	78
80	.	.	.	3.88	4.44	4.99	5.55	6.10	6.66	7.21	7.77	8.32	8.88	9.43	9.99	80
82	.	.	.	4.08	4.67	5.25	5.84	6.41	7.01	7.59	8.17	8.75	9.34	9.92	10.50	82
84	.	.	.	4.29	4.90	5.51	6.13	6.74	7.36	7.97	8.58	9.19	9.81	10.42	11.03	84
86	.	.	.	4.50	5.14	5.78	6.43	7.07	7.71	8.55	9.00	9.64	10.28	10.92	11.57	86
88	.	.	.	4.71	5.38	6.05	6.73	7.40	8.07	8.74	9.42	10.09	10.76	11.44	12.11	88
	II. vaskossági osztály															
	Vágható és közel vágható erdőrészek megfelelő zárlatban és középszerű, majdnem jó magasság mellett; kigyéritett vágások idősebb törzsei hiányos növekvés mellett.															
20	.	0.14	0.17	0.19	0.23	0.26	0.28	0.32	0.35	0.38	.	.	.	.	.	20
22	.	0.17	0.21	0.24	0.28	0.32	0.35	0.39	0.42	0.46	.	.	.	.	.	22
24	.	0.21	0.25	0.29	0.34	0.38	0.42	0.46	0.50	0.55	0.59	0.63	.	.	.	24
26	.	0.25	0.30	0.35	0.40	0.45	0.50	0.54	0.59	0.65	0.70	0.74	.	.	.	26
28	.	0.29	0.35	0.41	0.46	0.52	0.58	0.64	0.69	0.75	0.81	0.87	0.93	.	.	28
30	.	.	0.40	0.47	0.53	0.60	0.67	0.74	0.80	0.87	0.93	1.01	1.07	.	.	30
32	.	.	0.46	0.54	0.61	0.69	0.77	0.84	0.92	1.00	1.07	1.15	1.22	1.30	.	32
34	.	.	0.52	0.61	0.70	0.79	0.88	0.96	1.04	1.13	1.22	1.31	1.39	1.48	.	34
36	.	.	0.59	0.69	0.79	0.89	0.99	1.09	1.18	1.28	1.38	1.48	1.58	1.68	1.78	36
38	.	.	0.67	0.77	0.89	1.00	1.11	1.23	1.33	1.44	1.55	1.66	1.78	1.89	2.00	38
40	.	.	0.75	0.87	0.99	1.12	1.24	1.37	1.49	1.61	1.73	1.86	1.99	2.11	2.24	40
42	.	.	.	0.97	1.10	1.24	1.38	1.52	1.66	1.79	1.93	2.07	2.21	2.34	2.49	42

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvF/619-3/2017

Álló bükkfák fatömege.

A bükk adatai jegenyefenyő- és gyertyánra is találnak, de jeg.-fenyőnél a II. és III. oszt. adatai 5%-al mérséklendők.

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben															Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.nél magasabb részek kivételével)															
44	.	.	.	1.07	1.22	1.37	1.52	1.68	1.83	1.98	2.13	2.29	2.44	2.59	2.74	44
46	.	.	.	1.17	1.34	1.51	1.68	1.85	2.01	2.18	2.34	2.52	2.68	2.85	3.01	46
48	.	.	.	1.28	1.47	1.65	1.84	2.02	2.20	2.39	2.57	2.75	2.94	3.12	3.30	48
50	.	.	.	1.40	1.60	1.80	2.01	2.20	2.40	2.60	2.80	3.00	3.21	3.40	3.60	50
52	.	.	.	1.53	1.74	1.96	2.18	2.40	2.62	2.83	3.05	3.27	3.49	3.70	3.92	52
54	.	.	.	1.66	1.89	2.13	2.37	2.60	2.84	3.07	3.31	3.54	3.78	4.02	4.25	54
56	.	.	.	1.79	2.05	2.30	2.56	2.81	3.07	3.32	3.58	3.93	4.09	4.35	4.60	56
58	.	.	.	1.93	2.21	2.48	2.76	3.03	3.31	3.59	3.86	4.13	4.42	4.69	4.96	58
60	.	.	.	2.08	2.37	2.67	2.97	3.27	3.56	3.86	4.16	4.45	4.75	5.05	5.34	60
62	.	.	.	2.23	2.55	2.87	3.19	3.51	3.83	4.14	4.47	4.78	5.11	5.42	5.74	62
64	.	.	.	2.39	2.73	3.07	3.42	3.76	4.10	4.44	4.78	5.12	5.47	5.81	6.15	64
66	.	.	.	2.55	2.91	3.28	3.65	4.01	4.37	4.74	5.10	5.46	5.83	6.20	6.56	66
68	.	.	.	2.71	3.10	3.49	3.88	4.27	4.65	5.04	5.43	5.82	6.21	6.59	6.98	68
70	.	.	.	2.88	3.29	3.70	4.12	4.53	4.94	5.35	5.76	6.18	6.59	6.99	7.41	70
72		.	.	3.05	3.48	3.92	4.36	4.79	5.23	5.66	6.10	6.54	6.97	7.41	7.84	72
74	.	.	.	3.22	3.68	4.14	4.60	5.06	5.52	5.98	6.44	6.90	7.36	7.83	8.28	74
76	.	.	.	3.40	3.88	4.37	4.85	5.34	5.82	6.31	6.80	7.28	7.77	8.25	8.74	76
78	.	.	.	3.58	4.09	4.60	5.12	5.63	6.14	6.66	7.17	7.68	8.19	8.70	9.22	78
80	.	.	.	3.77	4.31	4.85	5.39	5.93	6.47	7.01	7.54	8.08	8.62	9.16	9.70	80
82	.	.	.	3.96	4.53	5.10	5.66	6.23	6.80	7.36	7.92	8.49	9.06	9.63	10.19	82
84	.	.	.	4.16	4.75	5.35	5.94	6 54	7.13	7.72	8.32	8.91	9.51	10.10	10.69	84
86	.	.	.	4.36	4.98	5.61	6.23	6.85	7.47	8.09	8.72	9.34	9.96	10.58	11.21	86

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Álló bükkfák fatömege.

A bükk adatai jegenyefenyő- és gyertyánra is találnak, de jeg.-fenyőnél a II. és III. oszt. adatai 5%-al mérséklendők.

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben															Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
	III. Vaskossági osztály.															
	Középkoru erdőrészek erős zárlatban kiváló magasság és csekély vastagság mellett. Vágható és közel vágható erdőrészek szegény talajon. Csúcs száradt törzsek. Szálerdőként kezelt gyertyánfák. Középerdők felfái.															
12	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	0.09	0.10	0.11	.	.	.	.	.	.	.	12
14	0.05	0.07	0.08	0.09	0.11	0.12	0.14	0.15	.	.	.	.	.	.	.	14
16	0.07	0.09	0.10	0.12	0.14	0.16	0.18	0.19	0.21	.	.	.	.	.	.	16
18	.	0.11	0.13	0.15	0.18	0.20	0.22	0.24	0.27	.	.	.	.	.	.	18
20	.	0.13	0.16	0.19	0.22	0.25	0.27	0.30	0.33	0.36	.	.	.	.	.	20
22	.	0.16	0.20	0.23	0.27	0.30	0.33	0.37	0.40	0.44	.	.	.	.	.	22
24	.	0.20	0.24	0.28	0.32	0.36	0.40	0.44	0.48	0.52	0.56	0.60	.	.	.	24
26	.	0.24	0.28	0.33	0.37	0.43	0.47	0.52	0.57	0.62	0.67	0.71	.	.	.	26
28	.	0.28	0.33	0.39	0.44	0.50	0.55	0.61	0.67	0.72	0.78	0.83	0.89	.	.	28
30	.	.	0.38	0.45	0.51	0.57	0.64	0.71	0.77	0.84	0.90	0.96	1.03	.	.	30
32	.	.	0.44	0.51	0.59	0.66	0.73	0.81	0.88	0.96	1.03	1.10	1.18	1.25	.	32
34	.	.	0.50	0.58	0.67	0.75	0.83	0.92	1.00	1.09	1.17	1.26	1.34	1.43	.	34
36	.	.	0.57	0.66	0.76	0.85	0.94	1.04	1.13	1.23	1.32	1.42	1.51	1.61	1.70	36
38	.	.	0.64	0.74	0.85	0.95	1.06	1.17	1.27	1.38	1.48	1.59	1.69	1.80	1.91	38
40	.	.	0.71	0.83	0.95	1.06	1.18	1.30	1.42	1.54	1.65	1.77	1.89	2.01	2.13	40
42	.	.		0.92	1.05	1.17	1.31	1.44	1.57	1.70	1.83	1.96	2.09	2.22	2.36	42
44	.	.	.	1.01	1.16	1.30	1.45	1.59	1.73	1.88	2.02	2.17	2.31	2.46	2.60	44
46	.	.	.	1.11	1.27	1.43	1.59	1.75	1.91	2.06	2.22	2.39	2.54	2.71	2.86	46
48	.	.	.	1.22	1.39	1.57	1.74	1.92	2.09	2.26	2.44	2.61	2.79	2.96	3.13	48

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvgF/619-1/2017

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvgF/619-3/2017

Álló bükkfák fatömege.

A bükk adatai jegenyefenyő- és gyertyánra is találnak, de jeg.-fenyőnél a II. és III. oszt. adata 5%-kal mérséklendők.

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben															Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
50	.	.	.	1.33	1.52	1.71	1.90	2.10	2.28	2.47	2.67	2.85	3.04	3.24	3.42	50
52	.	.	.	1.45	1.66	1.86	2.07	2.28	2.48	2.69	2.90	3.10	3.31	3.52	3.72	52
54	.	.	.	1.57	1.80	2.02	2.25	2.47	2.69	2.92	3.14	3.36	3.59	3.82	4.04	54
56	.	.	.	1.70	1.94	2.19	2.42	2.67	2.91	3.16	3.40	3.64	3.89	4.13	4.37	56
58	.	.	.	1.83	2.10	2.36	2.62	2.88	3.14	3.41	3.67	3.93	4.19	4.46	4.72	58
60	.	.	.	1.97	2.26	2.54	2.82	3.10	3.39	3.67	3.95	4.23	4.51	4.80	5.08	60

Álló luczfenyőfák fatömege.

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben																		Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)																		
	I. Vaskossági osztály. Jó zárlatban és termőhelyen felnőtt egészséges luczfenyő-erdők.																		
20	.	.	0.18	0.21	0.25	0.27	0.31	0.34	0.37	0.40	0.43	0.46	0.49	.	.	.	.	.	20
22	.	.	0.22	0.25	0.30	0.33	0.37	0.41	0.44	0.48	0.52	0.55	0.59	.	.	.	.	.	22
24	.	.	0.26	0.30	0.35	0.39	0.43	0.48	0.52	0.56	0.61	0.65	0.69	.	.	.	.	.	24
26	.	.	.	0.35	0.40	0.45	0.50	0.56	0.61	0.65	0.71	0.76	0.81	.	.	.	.	.	26

Álló luczfenyőfák fatömege.

Átmérő mellmagasságban	Magassági méterekben														Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)																		
28	.	.	.	0.40	0.46	0.52	0.58	0.64	0.70	0.75	0.81	0.87	0.93	0.99	1.04	.	.	.	28
30	.	.	.	0.46	0.53	0.59	0.66	0.73	0.80	0.86	0.92	0.99	1.06	1.13	1.19	.	.	.	30
32	.	.	.	0.52	0.60	0.67	0.75	0.82	0.90	0.97	1.04	1.12	1.19	1.27	1.34	.	.	.	32
34	.	.	.	.	.	0.75	0.84	0.92	1.01	1.09	1.17	1.26	1.34	1.43	1.51	.	.	.	34
36	.	.	.	.	.	0.84	0.93	1.03	1.12	1.21	1.31	1.40	1.49	1.59	1.68	1.77	.	.	36
38	.	.	.	.	.	0.93	1.03	1.14	1.24	1.34	1.45	1.55	1.65	1.76	1.86	1.96	.	.	38
40	.	.	.	.	.	1.02	1.13	1.25	1.36	1.47	1.59	1.70	1.81	1.93	2.04	2.15	.	.	40
42	.	.	.	.	.	1.11	1.23	1.36	1.48	1.61	1.73	1.86	1.98	2.11	2.23	2.35	.	.	42
44	.	.	.	.	.	1.20	1.34	1.48	1.61	1.75	1.88	2.02	2.15	2.29	2.42	2.55	2.69	.	44
46	.	.	.	.	.	1.30	1.45	1.60	1.74	1.89	2.03	2.18	2.32	2.47	2.61	2.75	2.90	3.05	46
48	.	.	.	.	.	1.40	1.56	1.72	1.87	2.03	2.18	2.34	2.50	2.65	2.81	2.96	3.12	3.28	48
50	.	.	.	.	.	1.50	1.67	1.84	2.01	2.18	2.34	2.51	2.68	2.85	3.02	3.18	3.35	3.52	50
52	.	.	.	.	.	1.61	1.79	1.97	2.15	2.33	2.51	2.69	2.87	3.05	3.23	3.41	3.59	3.76	52
54	.	.	.	.	.	1.72	1.91	2.10	2.30	2.49	2.68	2.87	3.06	3.26	3.45	3.64	3.83	4.02	54
56	.	.	.	.	.	1.83	2.04	2.24	2.45	2.65	2.85	3.06	3.26	3.47	3.67	3.87	4.08	4.28	56
58	.	.	.	.	.	1.94	2.17	2.38	2.60	2.81	3.03	3.25	3.46	3.68	3.90	4.11	4.33	4.55	58
60	.	.	.	.	.	2.06	2.30	2.52	2.75	2.98	3.21	3.44	3.67	3.90	4.13	4.36	4.59	4.82	60
62	.	.	.	.	.	2.18	2.43	2.66	2.91	3.15	3.39	3.64	3.88	4.12	4.37	4.61	4.85	5.09	62
64	.	.	.	.	.	2.30	2.56	2.81	3.07	3.32	3.58	3.84	4.09	4.34	4.61	4.86	5.11	5.37	64
66	.	.	.	.	.	2.42	2.69	2.96	3.23	3.49	3.77	4.04	4.30	4.57	4.85	5.11	5.38	5.65	66
68	.	.	.	.	.	2.54	2.82	3.11	3.39	3.67	3.96	4.24	4.52	4.80	5.09	5.37	5.65	5.93	68
70	.	.	.	.	.	2.66	2.96	3.26	3.55	3.85	4.15	4.44	4.74	5.03	5.34	5.63	5.93	6.22	70
72	.	.	.	.	.	2.79	3.10	3.41	3.72	4.03	4.34	4.65	4.96	5.27	5.59	5.90	6.21	6.52	72

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Álló luczfenyőfák fatömege.

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben																		Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)																		
	II. Vaskossági osztály. Szabadon álló ágas törzsek. Bélkorhadásos erdőrészek. Szegény talajon álló sudarlós törzsek stb.																		
10	0.03	0.04	0.04	0.05	0.06	0.07	0.07	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10
12	0.04	0.05	0.06	0.08	0.09	0.10	0.11	0.12	0.13	.	.	.	.	.	.	.	.	.	12
14	0.06	0.07	0.09	0.11	0.12	0.13	0.15	0.16	0.18	.	.	.	.	.	.	.	.	.	14
16	0.08	0.10	0.12	0.14	0.15	0.17	0.19	0.21	0.23	0.25	0.27	0.29	.	.	.	.	.	.	16
18	.	.	0.15	0.17	0.19	0.21	0.24	0.26	0.29	0.31	0.34	0.36	.	.	.	.	.	.	18
20	.	.	0.18	0.20	0.23	0.26	0.29	0.32	0.35	0.38	0.41	0.44	.	.	.	.	.	.	20
22	.	.	0.21	0.24	0.28	0.31	0.35	0.38	0.42	0.46	0.49	0.53	.	.	.	.	.	.	22
24	.	.	0.25	0.29	0.33	0.37	0.41	0.45	0.50	0.54	0.58	0.62	0.66	.	.	.	.	.	24
26	.	.	.	0.34	0.38	0.43	0.48	0.53	0.58	0.63	0.67	0.72	0.77	.	.	.	.	.	26
28	.	.	.	0.39	0.44	0.50	0.55	0.61	0.66	0.72	0.77	0.83	0.88	.	.	.	.	.	28
30	.	.	.	0.44	0.50	0.57	0.63	0.69	0.75	0.82	0.88	0.94	1.00	.	.	.	.	.	30
32	.	.	.	0.50	0.57	0.64	0.71	0.78	0.85	0.92	0.99	1.06	1.13	.	.	.	.	.	32

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvgF/619-3/2017

Álló luczfenyőfák fatömege.

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben													Átmérő mellmagasságban
	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)															
34	.	.	.	.	.	0.71	0.79	0.87	0.95	1.03	1.11	1.19	1.27	.	.	34
36	.	.	.	.	.	0.79	0.88	0.97	1.06	1.15	1.23	1.32	1.41	1.50	1.59	36
38	.	.	.	.	.	0.87	0.97	1.07	1.17	1.27	1.36	1.46	1.56	1.66	1.76	38
40	.	.	.	.	.	0.96	1.07	1.18	1.28	1.39	1.50	1.60	1.71	1.82	1.93	40
42	.	.	.	.	.	1.05	1.17	1.29	1.40	1.52	1.64	1.75	1.87	1.99	2.10	42
44	.	.	.	.	.	1.14	1.27	1.40	1.52	1.65	1.78	1.90	2.03	2.16	2.28	44
46	.	.	.	.	.	0.23	1.37	1.51	1.64	1.78	1.92	2.05	2.19	2.33	2.46	46
48	.	.	.	.	.	0.32	1.47	1.62	1.76	1.91	2.06	2.21	2.36	2.50	2.65	48
50	.	.	.	.	.	1.42	1.58	1.74	1.89	2.05	2.21	2.37	2.53	2·68	2.84	50
52	.	.	.	.	.	1.52	1.69	1.86	2.02	2.19	2.36	2.53	2.70	2.87	3.04	52
54	.	.	.	.	.	1.62	1.80	1.98	2.16	2.34	2.52	2.70	2.88	3.06	3.24	54
56	.	.	.	.	.	1.72	1.91	2.11	2.30	2.49	2.68	2.87	3.07	3.26	3.45	56
58	.	.	.	.	.	1.83	2.03	2.24	2.44	2.64	2.85	3.05	3.26	3.46	3.66	58
60	.	.	.	.	.	1.94	2.15	2.37	2.58	2.80	3.02	3.23	3.45	3.66	3.88	60
62	.	.	.	.	.	2.05	2.27	2.50	2.72	2.96	3.19	3.41	3.64	3.86	4.10	62
64	.	.	.	.	.	2.16	2.39	2.63	2.87	3.12	3.36	3.59	3.83	4.07	4.32	64
66	.	.	.	.	.	2.27	2.51	2.77	3.02	3.28	3.53	3.78	4.03	4.28	4.54	66
68	.	.	.	.	.	2.38	2.64	2.91	3.17	3.44	3.70	3.97	4.23	4.49	4.76	68
70	.	.	.	.	.	2.49	2.77	3.05	3.32	3.60	3.88	4.16	4.43	4.71	4.99	70
72	.	.	.	.	.	2.61	2.90	3.19	3.48	3.77	4.06	4.35	4.64	4.93	5.22	72

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvjF/619-3/2017

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvgF/619-3/2017

Álló erdei fenyőfák fatömege.

Az erdei fenyő adatai 5—10% mérsékléssel vörösfenyőre is alkalmazhatók.

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben														Átmérő mellmagasságban
	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével)														
	Az erdei fenyőre nézve többféle vaskossági osztály felállítása nem mutatkozott szükségesnek.														
10	0.02	0.03	0.04	0.05	0.05	0.06	.	.	.	.	.	.	.	.	10
12	0.03	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	.	.	.	.	.	.	.	.	12
14	.	0.06	0.07	0.08	0.10	0.11	.	.	.	.	.	.	.	.	14
16	.	0.08	0.09	0.11	0.13	0.15	0.16	0.18	.	.	.	.	.	.	16
18	.	.	0.12	0.14	0.16	0.19	0.20	0,23	.	.	.	.	.	.	18
20	.	.	0.15	0.18	0.20	0.23	0.25	0.28	0.31	.	.	.	.	.	20
22	.	.	0.18	0.22	0.24	0.28	0.31	0.34	0.37	.	.	.	.	.	22
24	.	.	0.21	0.26	0.29	0.33	0.37	0.40	0.44	0.48	0.51	.	.	.	24
26	.	.	0.25	0.30	0.34	0.39	0.43	0.47	0.52	0.56	0.60	.	.	.	26
28	.	.	0.29	0.34	0.39	0.45	0.50	0.55	0.60	0.65	0.70	0.74	.	.	28
30	.	.	.	0.39	0.45	0.51	0.57	0.63	0.69	0.75	0.80	0.85	.	.	30
32	.	.	.	0.44	0.51	0.58	0.65	0.72	0.78	0.85	0.91	0.97	1.03	.	32
34	.	.	.	0.49	0.57	0.65	0.73	0.81	0.88	0.96	1.03	1.09	1.16	.	34
36	.	.	.	0.55	0.64	0.73	0.82	0.90	0.99	1.07	1.15	1.22	1.30	1.38	36
38	.	.	.	0.61	0.71	0.81	0.91	1.00	1.10	1.19	1.28	1.36	1.45	1.53	38
40	.	.	.	0.67	0.78	0.89	1.00	1.11	1.21	1.32	1.42	1.51	1.60	1.69	40
42	.	.	.	.	0.85	0.98	1.10	1.22	1.33	1.45	1.57	1.66	1.76	1.87	42
44	.	.	.	.	0.93	1.07	1.20	1.33	1.46	1.58	1.72	1.82	1.93	2.05	44
46	.	.	.	.	1.01	1.16	1.30	1.44	1.59	1.72	1.87	1.99	2.11	2.24	46

Álló erdei fenyőfák fatömege.

Az erdei fenyő adatai 5—10% mérsékléssel vörösfenyőre is alkalmazhatók.

Átmérő mellmagasságban	Magasság méterekben													Átmérő mellmagasságban
	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	
	Köbtartalom köbméterekben (a 7 cm.-nél vékonyabb részek kivételével).														
	Az erdei fenyőre nézve többféle vaskossági osztály felállítása nem mutatkozott szükségesnek.														
48	.	.	.	.	1.09	1.25	1.40	1.56	1.72	1.87	2.02	2.16	2.30	2.43	48
50	.	.	.	.	1.17	1.34	1.51	1.68	1.85	2.02	2.18	2.34	2.50	2.64	50
52	.	.	.	.	1.26	1.43	1.62	1.80	1.98	2.17	2.35	2.53	2.70	2.85	52
54	.	.	.	.	.	1.52	1.73	1.92	2.12	2.32	2.52	2.72	2.91	3.08	54
56	.	.	.	.	.	1.62	1.84	2.05	2.26	2.48	2.70	2.92	3.12	3.31	56
58	.	.	.	.		1.72	1.95	2.18	2.41	2.65	2.88	3.12	3.34	3.55	58
60	.	.	.	.	.	1.82	2.06	2.31	2.56	2.82	3.07	3.32	3.57	3.79	60
62	.	.	.	.	.	.	2.18	2.44	2.71	2.99	3.27	3.54	3.80	4.04	62
64	.	.	.	.	.	.	2.30	2.58	2.86	3.17	3.47	3.76	4.03	4.30	64
66	.	.	.	.	.	.	2.42	2.72	3.03	3.36	3.68	3.98	4.27	4.56	66
68	.	.	.	.	.	.	2.55	2.86	3.20	3.55	3.89	4.21	4.51	4.82	68
70	.	.	.	.	.	.	2.68	3.01	3.37	3.74	4.10	4.44	4.70	5.08	70
72	.	.	.	.	.	.	2.81	3.17	3.55	3.94	4.32	4.67	5.01	5.34	72

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvgF/619-3/2017

Fatermés-táblák.

(Az „Erdészeti segédtáblák"-ból.)

Ezek a táblák, az uralkodó fanemek holdankénti fatömegét és növedékét mutatják teljes sűrűség mellett. A fatömeg magában foglalja a fának a levágási laptól számított földfeletti tömegét tömörköbméterekben kifejezve. A tuskó- és gyökérfa, s a legvékonyabb galyfa azonban nincs benfoglalva. Ha csak a tönk- és dorongfát kellene egy erdőrészben meghatározni, akkor a fatermés-táblák illető tételeit a 204. oldalon levő tábla értelmében kell mérsékelni, vagy abból a galyfa százaléknak megfelelő részt le kell vonni.

A fatermés-táblák alkalmazásánál főleg arra kell figyelni, hogy a termőhelyi jóság és a kor helyesen állapittassék meg.

E táblákat fatömeg becslésre csak gyakorlott erdőbecslő használhatja, ki tényleg és próbavételek által annyira tájékozta már magát, hogy a különféle fanemeknek megfelelő termőhelyi jóságokat helyesen megitélni képes.

Ha például az a kérdés, hogy a bükktáblák, mely osztálya alkalmazandó oly erdőrész becslésénél, mely teljes sűrűség mellett 90 éves korában 129 tömörköbméter fatömeggel, vagy 1·85 tömörköbméter átlagos növendékkel bir? erre feleletül a bükktáblák azt mutatják, hogy a VII. termőhelyi osztály.

Vagy ha az a kérdés, hogy az erdei fenyőtáblák mely osztálya alkalmazandó oly erdei fenyő-erdőrésznél, melyneknél 45 éves korában történt becslésénél azt találtuk, hogy termőhelyi viszonyai a 100 éves korában 360 köbméterrel biró erdei fenyő-erdőével megegyezők? felelet: a IV. termőhelyi osztály.

A kor alatt mindig az erdőrész átlagkora értendő. Az átlagkor gyanánt abban az esetben, ha az erdőrészben előforduló korkülönbségek nem nagyok, egyszerű középarányos számítható ki; például: ha a korkülönbségek meglehetősen egyenlő mérvben 80, 90 és 100 évet mutatnak, az átlagkor ezek átlaga, vagyis 90 év lesz. Ellenben ha a korra nézve nagy különbségek, egyenetlen arányban fordulnak elő, akkor mindenekelőtt az egyes korkülönbségi osztályhoz tartozó törzsek száma határozandó meg szembecslés utján, azután akár az egész területre, akár egy holdra nézve, az előforduló törzsek számaránya állapitandó meg, százalékokban kifejezve. Továbbá minden ily korosztály egy-egy törzsének kora s köbtartalma és ezen adatok nyomán a mintatörzsek átlagos köbtartalma és átlagos átlagnövedéke puhatolandó ki. Ha már most a minta-törzsek átlagos köbtartalmát az ugyanazon törzsek átlagos átlag-növedékével elosztjuk: az igy nyert hányados az átlagos kort fogja kifejezni.

Például, ha valamely jegenye-fenyő erdőben 4 korkülönbségi osztályt találunk, és az összes törzseknek 10%-a az I-ső, 30%-a a II-ik, 40%-a a III-ik, 20%-a a IV-ik osztályba esik, és az I-ső osztálynak 78 cm. vastagságu mintafája 180 éves kort, 7·71 kbmtr. köbtartalmat, a II-ik osztályé 57 centimét. átmérővel 120 éves kort, 4·25 köbméter köbtartalmat, a III-iké 42 cméter átmérővel 100 évet kort és 2·33 köbméter köbtartalmat, a IV-iké 34 cméter átmérővel 90 éves kort és 1·60 köbméter köbtartalmat mutat: az átlagkor a fennebbi utmutatás szerint következőleg számitandó ki:

Osztály	köbtartalom		százalék		viszonyitott köbtartalom	kor	átlagnövedék
I.	7·71	×	10%	=	0·771 :	180	= 0·00428
II.	4·25	×	30%	=	1·275 :	120	= 0·01063
III.	2·33	×	40%	=	0·932 :	100	= 0·00932
IV.	1·60	×	20%	=	0·320 :	90	= 0·00355
					Átlagban 3·298 köbmét.		0·02778 köbmét.

és ebből továbbszámitva az átlagos kor leend: 3·298 : 0·02778 = 118·7 vagy kerekitve 119 év.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fatermés-táblák tölgy-szálerdő számára.

Kor években	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Kor években
	kataszteri holdanként, köbméterekben									
	I. termőhely			II. termőhely			III. termőhely			
40	76		1.90	69		1.72	63		1.57	40
50	111	3.5	2.22	101	3.2	2.02	92	2.8	1.84	50
60	145		2.42	133		2.22	120		2.00	60
70	180		2.57	164		2.34	148		2.11	70
80	221	4.1	2.76	202	3.8	2.52	183	3.5	2.29	80
90	262		2.91	240		2.67	218		2.42	90
100	303		3.03	278		2.78	253		2.53	100
110	351	4.7	3.19	322	4.4	2.93	291	3.7	2.64	110
120	398		3.32	366		3.05	328		2.73	120
130	442	4.4	3.40	404	3.8	3.11	363	3.5	2.79	130
140	486		3.47	442		3.16	398		2.84	140
150	521		3.47	474		3.16	426		2.84	150
160	556	3.5	3.47	506	3.2	3.16	455	2.8	2.84	160
170	591		3.47	537		3.16	483		2.84	170
180	626		3.47	569		3.16	512		2.84	180
	IV. termőhely			V. termőhely			VI. termőhely			
40	57		1.42	50		1.25	44		1.10	40
50	82	2.5	1.64	73	2.25	1.46	63	1.90	1.26	50
60	107		1.78	95		1.58	82		1.37	60
70	133		1.90	117		1.67	101		1.44	70
80	164		2.05	145		1.81	123		1.54	80
90	196	3.2	2.18	174	2.85	1.93	145	2.20	1.61	90
100	227		2.27	202		2.02	170		1.70	100
110	259		2.35	231		2.10	196	2.52	1.78	110
120	291		2.42	259		2.16	221		1.84	120
130	322	3.2	2.48	284	2.50	2.18	243	2.20	1.87	130
140	354		2.53	309		2.21	265		1.89	140
150	379		2.53	332	2.20	2.21	284	1.90	1.89	150
160	404	2.5	2.52	354		2.21	303		1.89	160
170	429		2.52	369	1.60	2.17	316	1.25	1.86	170
180	455		2.52	385		2.14	328		1.82	180
	VII. termőhely			VIII. termőhely			IX. termőhely			
40	38		0.95	35		0.88	.	.	.	40
50	54		1.08	47		0.94	.	.	.	50
60	69	1.60	1.15	60	1.30	1.00	.	.	.	60
70	85		1.21	73		1.04	.	.	.	70
80	101		1.26	88		1.10	.	.	.	80
90	120	1.90	1.33	104	1.60	1.16	.	.	.	90
100	139		1.39	120		1.20	.	.	.	100
110	161	2.20	1.46	136		1.24	.	.	.	110
120	183		1.53	151		1.26	.	.	.	120
130	202	1.90	1.55	164	1.30	1.26	.	.	.	130
140	221		1.58	177		1.26	.	.	.	140
150	234	1.25	1.56	186	1.00	1.24	.	.	.	150
160	246		1.53	196		1.23	.	.	.	160
170	256	1.00	1.51	202	0.60	1.19	.	.	.	170
180	265		1.47	208		1.16	.	.	.	180

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fatermés-táblák bükk-szálerdő számára.

Kor években	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Kor években
	kataszteri holdanként köbméterekben									
	I. termőhely			II. termőhely			III. termőhely			
30	57		1.90	50		1.67	44		1.47	30
40	95		2.38	85		2.13	73		1.82	40
50	133	3.80	2.66	120	3.50	2.40	102	2.90	2.04	50
60	171		2.85	158		2.63	136		2.27	60
70	215		3.07	196	3.80	2.80	171	3.45	2.44	70
80	259	4.40	3.24	234		2.93	208		2.60	80
90	303		3.37	275	4.10	3.06	246	3.75	2.73	90
100	347		3.47	316		3.16	284		2.84	100
110	382		3.47	348		3.16	313		2.84	110
120	417	3.50	3.48	379	3.20	3.16	341	2.85	2.84	120
130	452		3.48	411		3.16	370		2.84	130
140	480		3.43	436		3.11	392		2.80	140
150	509	2.85	3.39	461	2.50	3.07	414	2.20	2.76	150
	IV. termőhely			V. termőhely			VI. termőhely			
30	41		1.37	38		1.27	35		1.17	30
40	66	2.55	1.65	60		1.50	54	1.90	1.35	40
50	92		1.84	82	2.20	1.64	73		1.46	50
60	120		2.00	104		1.73	95		1.58	60
70	148	2.80	2.11	126		1.80	117	2.20	1.67	70
80	183		2.29	158		1.97	139		1.74	80
90	218	3.50	2.42	189	3.2	2.10	164	2.50	1.82	90
100	253		2.53	221		2.21	189		1.89	100
110	278		2.53	243		2.21	208		1.89	110
120	303	2.50	2.53	265	2.20	2.21	227	1.90	1.89	120
130	325	2.20	2.50	281		2.16	240		1.85	130
140	347		2.48	297	1.60	2.12	253	1.30	1.81	140
150	366	1.90	2.44	313		2.09	265		1.77	150
	VII. termőhely			VIII. termőhely			IX. termőhely			
30	28		0.93	25		0.83	22		0.73	30
40	44		1.10	38		0.95	32		0.80	40
50	60	1.60	1.20	50	1.25	1.00	41	0.90	0.82	50
60	76		1.27	63		1.05	50		0.83	60
70	95		1.36	79		1.13	63		0.90	70
80	114	1.90	1.43	95		1.19	76	1.30	0.95	80
90	136		1.51	110	1.60	1.22	85		0.95	90
100	158	2.20	1.58	126		1.26	95	1.00	0.95	100
110	171		1.55	136		1.24	101		0.92	110
120	183	1.30	1.53	145	1.00	1.21	107	0.60	0.89	120
130	193		1.48	152		1.17	110		0.85	130
140	202	0.95	1.44	158	0.65	1.13	114	0.35	0.81	140
150	212		1.41	164		1.09	117		0.78	150

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fatermés-táblák jegenyefenyő számára.

Kor években	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Kor években
	kataszteri holdanként köbméterekben									
	I. termőhely			II. termőhely			III. termőhely			
20	51		2.55	47	4.80	2.35	41		2.05	20
30	114	6.30	3.80	95		3.17	88	4.80	2.93	30
40	177		4.43	161	6.60	4.03	136		3.40	40
50	256	7.90	5.12	234	7.30	4.68	202	6.60	4.04	50
60	335		5.58	306		5.10	268		4.47	60
70	414		5.91	379		5.41	335		4.79	70
80	493		6.16	452		5.65	401		5.01	80
90	562	6.90	6.24	512	6.00	5.69	452	5.10	5.02	90
100	632		6.32	572		5.72	502		5.02	100
110	701		6.37	632		5.74	553		5.03	110
120	742	4.15	6.18	670	3.80	5.58	588	3.50	4.90	120
130	784		6.03	708		5.45	622		4.80	130
140	825		5.89	746		5.33	657		4.69	140
	IV. termőhely			V. termőhely			VI. termőhely			
20	38		1.90	31		1.55	28		1.40	20
30	79	4.10	2.63	63	3.20	2.10	57	2.85	1.90	30
40	120		3.00	95		2.38	85		2.13	40
50	177		3.54	145		2.90	123	3.80	2.46	50
60	234	5.70	3.90	196	5.10	3.27	161		2.68	60
70	291		4.16	246		3.51	199		2.84	70
80	347		4.34	297		3.71	240	4.10	3.00	80
90	395		4.39	338		3.76	281		3.12	90
100	442	4.80	4.42	379	4.10	3.79	316	3.50	3.16	100
110	490		4.45	420		3.82	351		3.19	110
120	521		4.34	449		3.74	373		3.11	120
130	553	3.15	4.25	477	2.80	3.67	395	2.20	3.04	130
140	584		4.17	505		3.61	417		2.98	140
	VII. termőhely			VIII. termőhely			IX. termőhely			
20	25		1.25	22		1.10	18		0.90	20
30	47	2.20	1.57	38	1.60	1.27	28	1.00	0.93	30
40	69		1.73	54		1.35	38		0.95	40
50	101	3.20	2.02	79	2.50	1.58	54	1.60	1.08	50
60	133		2.20	104		1.73	69		1.15	60
70	167	3.50	2.39	129		1.84	85		1.21	70
80	202		2.52	155		1.93	101		1.26	80
90	227	2.55	2.52	174	1.90	1.93	117	1.20	1.30	90
100	253		2.53	193		1.93	129		1.29	100
110	278		2.53	212		1.93	142		1.29	110
120	297	1.90	2.48	221	0.90	1.84	145	0.30	1.21	120
130	316		2.43	230		1.77	148		1.14	130
140	335		2.39	240		1.71	152		1.09	140

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fatermés-táblák lúczfenyő számára.

Kor években	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Kor években
	kataszteri holdanként köbméterekben									
	I. termőhely			II. termőhely			III. termőhely			
20	54		2·70	51		2·55	47		2·35	20
30	123	7·00	4·10	114	6·30	3·80	101	5·40	3·37	30
40	193		4·83	177		4·43	155		3·88	40
50	262		5·24	240		4·80	208		4·16	50
60	341	7·90	5·68	313	7·30	5·22	275	6·70	4·58	60
70	420		6·00	385		5·50	341		4·87	70
80	499		6·24	458		5·72	408		5·10	80
90	565		6·28	515		5·72	455		5·06	90
100	632	6·60	6·32	572	5·70	5·72	502	4·75	5·02	100
110	698		6·35	628		5·71	550		5·00	110
120	733		6·11	660		5·50	578		4·82	120
130	768	3·50	5·91	692	3·20	5·32	607	2·85	4·67	130
140	802		5·73	724		5·17	635		4·54	140
	IV. termőhely			V. termőhely			VI. termőhely			
20	41		2·05	38		1·90	35		1·75	20
30	88		2·93	76		2·53	66		2·20	30
40	136	4·75	3·40	114	3·80	2·85	98	3·15	2·45	40
50	183		3·66	152		3·04	129		2·58	50
60	240		4·00	202		3·37	170		2·83	60
70	297	5.70	4·24	253	5·05	3·61	212	4·15	3·03	70
80	354		4·42	303		3·79	253		3·16	80
90	398		4·42	341		3·79	284		3·16	90
100	442	4·40	4·42	379	3·80	3·79	316	3·15	3·16	100
110	486		4·42	417		3·79	348		3·16	110
120	512		4·27	439		3·65	367		3·06	120
130	537	2·55	4·13	461	2·20	3·55	386	1·90	2·97	130
140	562		4·01	483		3·45	404		2·89	140
	VII. termőhely			VIII. termőhely			IX. termőhely			
20	28		1·40	25		1·25	22		1·10	20
30	54		1·80	44		1·47	35		1·17	30
40	79	2·50	1·97	63	1·90	1·58	47	1·30	1·18	40
50	104		2·08	82		1·64	60		1·20	50
60	139		2·32	107		1·78	76		1·27	60
70	174	3·50	2·49	133	2·50	1·90	92	1·60	1·31	70
80	208		2·60	158		1·98	107		1·34	80
90	230		2·56	174		1·93	117		1·30	90
100	253	2·25	2·53	189	1·60	1·89	126	1·00	1·26	100
110	275		2·50	205		1·86	136		1·24	110
120	291		2·43	215		1·79	139		1·16	120
130	306	1·60	2·35	224	1·00	1·72	142	0·30	1·09	130
140	322		2·30	234		1·67	145		1·04	140

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fatermés-táblák erdei fenyő számára.

Kor években	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Kor években
	kataszteri holdanként köbméterekben									
	I. termőhely			II. termőhely			III. termőhely			
20	70		3·50	63		3·15	57		2·85	20
30	120	5·00	4·00	110	4·70	3·67	101	4·40	3·37	30
40	170		4·25	158		3·95	145		3·63	40
50	230		4·60	212		4·24	193		3·86	50
60	291	6·10	4·85	265	5·35	4·42	240	4·80	4·00	60
70	347		4·96	316		4·51	284		4·06	70
80	404	5·65	5·05	366	5·10	4·58	329	4·50	4·11	80
90	452		5·02	411		4·57	370		4·11	90
100	499	4·75	4·99	455	4.45	4·55	411	4·10	4·11	100
110	531		4·83	483		4·39	436		3·96	110
120	562	3·15	4·68	512	2·80	4·27	461	2·50	3·84	120
	IV. termőhely			V. termőhely			VI. termőhely			
20	50		2·50	44		2·20	38		1·90	20
30	88		2·93	76		2·53	66		2·20	30
40	126	3·80	3·15	107	3·10	2·68	95	2·85	2·38	40
50	170		3·40	148		2·96	126		2·52	50
60	215	4·50	3·58	189	4·10	3·15	158	3·20	2·63	60
70	253		3·61	221		3·16	186		2·66	70
80	291	3·80	3·64	253	3·20	3·16	215	2·80	2·69	80
90	325		3·61	281		3·12	240		2·67	90
100	360	3·45	3·60	309	2·80	3·09	265	2·50	2·65	100
110	382		3·47	329		2·99	281		2·55	110
120	404	2·20	3·37	347	1·90	2·89	297	1·60	2·47	120
	VII. termőhely			VIII. termőhely			IX. termőhely			
20	32		1·60	25		1·25	19		0·95	20
30	54		1·80	44		1·47	31		1·03	30
40	76	2·20	1·90	63	1·90	1·58	44	1·30	1·10	40
50	104		2·08	85		1·70	60		1·20	50
60	133	2·85	2·22	107	2·20	1·78	76	1·60	1·27	60
70	155		2·21	126		1·80	88		1·26	70
80	177	2·20	2·21	145	1·90	1·81	101	1·25	1·26	80
90	196		2·17	158		1·76	111		1·23	90
100	215	1·90	2·15	170	1·25	1·70	120	1·00	1·20	100
110	227		2·06	180		1·64	126		1·15	110
120	240	1·25	2·00	189	1·00	1·58	133	0·65	1·11	120

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fatermés-táblák feketefenyő és vörösfenyő számára.

Kor években	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Fatömeg	Évi növedék folyó	Évi növedék átlag	Kor években
	kataszteri holdanként köbméterekben									
	Feketefenyő.									
	I. termőhely			II. termőhely			III. termőhely			
20	38		1·90	28		1·40	19		0·95	20
30	73	3·45	2·43	53	2·55	1·77	31	1·25	1·03	30
40	107		2·68	79		1·98	44		1·10	40
50	148	4·10	2·96	107	2·85	2·14	60	1·60	1·20	50
60	189		3·15	136		2·27	76		1·27	60
70	221	3·20	3·16	155	1·90	2·21	88	1·20	1·26	70
80	253		3·16	174		2·18	100		1·25	80
90	272	1·90	3·02	186	1·20	2·07	110	1·00	1·22	90
100	291		2·91	198		1·98	120		1·20	100
110	307	1·55	2·79	205	0·70	1·86	127	0·65	1·15	110
120	322		2·68	212		1·77	133		1·11	120
	Vörösfenyő.									
	I. termőhely			II. termőhely			III. termőhely			
20	76		3·80	63		3·15	.	.	.	20
30	152	7·55	5·07	123	6·00	4·10	95	4·40	3·17	30
40	227		5·68	183		4·58	139		3·47	40
50	284	5·70	5·68	231	4·75	4·60	174	3·45	3·48	50
60	341		5·68	278		4·63	208		3·47	60
70	382	4·10	5·46	313	3·45	4·47	234	2·55	3·34	70
80	423		5·29	347		4·34	259		3·24	80
90	461	3·80	5·12	376	2·85	4·18	281	2·20	3·12	90
100	499		4·99	404		4·04	303		3·03	100
110	531	3·15	4·82	430	2·55	3·91	322	1·90	2·93	110
120	562		4·68	455		3·79	341		2·84	120
130	591	2·85	4·55	477	2·20	3·67	357	1·60	2·75	130
140	619		4·42	499		3·56	373		2·66	140
	IV. termőhely			V. termőhely			VI. termőhely			
30	66	2·90	2·20	37	1·30	1·23	.	.	.	30
40	95		2·38	50		1·25	.	.	.	40
50	117	2·20	2·34	63		1·26	.	.	.	50
60	139		2·32	75		1·25	.	.	.	60
70	158	1·90	2·26	85	1·00	1·21	.	.	.	70
80	177		2·21	95		1·19	.	.	.	80
90	193	1·55	2·14	105		1·17	.	.	.	90
100	208		2·08	114		1·14	.	.	.	100
110	221	1·30	2·01	120	0·60	1·09	.	.	.	110
120	234		1·95	126		1·05	.	.	.	120
130	244	0·95	1·88	130	0·35	1·00	.	.	.	130
140	253		1·81	133		0·95	.	.	.	140

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fatermés-táblák nyir-szálerdő, tölgy- és bükk-sarjerdő, nyár- és éger-sarjerdő számára.

Nyirszálerdő				Tölgy- s bükksarjerdő				Nyár- és égersarjerdő			
kora években	fatömege	folyó évi növedéke	átlag évi növedéke	kora években	fatömege	folyó évi növedéke	átlag évi növedéke	kora években	fatömege	folyó évi növedéke	átlag évi növedéke
	kat. holdanként köbméterekben				kat. holdanként köbméterekben				kat. holdanként köbméterekben		
	I. termőhely				I. termőhely				I. termőhely		
30	101	3·80	3·37	10	28	2·80	2·80	10	44	4·40	4·40
40	139		3·48	20	60	3·20	3·00	20	95	5·10	4·75
50	171	3·15	3·42	30	95	3·50	3·17	30	152	5·70	5·07
60	202		3·37	40	126	3·10	3·15	40	202	5·00	5·05
70	228	2·55	3·26	50	152	2·60	3·04	50	240	3·80	4·80
80	253		3·16	60	170	1·80	2·83	60	265	2·50	4·42
	II. termőhely				II. termőhely				II. termőhely		
30	82	3·20	2·73	10	22	2·20	2·20	10	38	3·80	3·80
40	114		2·85	20	47	2·50	2·35	20	79	4·10	3·95
50	139	2·50	2·78	30	76	2·90	2·53	30	123	4·40	4·10
60	164		2·73	40	101	2·50	2·53	40	164	4·10	4·10
70	183	1·90	2·61	50	120	1·90	2·40	50	196	3·20	3·92
80	202		2·53	60	133	1·30	2·22	60	215	1·90	3·58
	III. termőhely				III. termőhely				III. termőhely		
30	63	2·50	2·10	10	16	1·60	1·60	10	28	2·80	2·80
40	88		2.20	20	35	1·90	1·75	20	60	3·20	3·00
50	107	1.90	2·14	30	57	2·20	1·90	30	92	3·20	3·07
60	126		2·10	40	76	1·90	1·90	40	120	2·80	3·00
70	139	1·30	1·99	50	88	1·20	1·76	50	142	2·20	2·84
80	153		1·90	60	95	0·70	1·58	60	155	1·30	2·58
	IV. termőhely				IV. termőhely				IV. termőhely		
30	44	1·90	1·47	10	9	0·90	0·90	10	19	1·90	1·90
40	63		1·58	20	22	1·30	1·10	20	41	2·20	2·05
50	76	1·25	1·52	30	38	1·60	1·27	30	63	2·20	2·10
60	88		1·47	40	47	0·90	1·18	40	82	1·90	2·05
70	95	0·65	1·36	50	54	0·70	1·08	50	95	1·30	1·90
80	101		1·26	60	57	0·30	0·95	60	101	0·60	1·68
	V. termőhely				V. termőhely				V. termőhely		
30	25	1·30	0·83	10	3	0·30	0·30	10	6	0·60	0·60
40	38		0·95	20	9	0·60	0·45	20	19	1·30	0·95
50	44	0·60	0·88	30	19	1·00	0·63	30	28	0·90	0·93
60	50		0·83	40	22	0·30	0·55	40	35	0·70	0·88
70	54	0·35	0·77	50	25	0·30	0·50	50	38	0·30	0·76
80	57		0·71	60	28	0·30	0·47	60	41	0·30	0·68

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fatermés-táblák akácz sarjerdő számára.

(Coburg herczeg erdőrendezőségének összeállítása szerint.)

Kor	Törzs			Fatömeg	Folyó-	Átlag-	Kor	Törzs			Fatömeg	Folyó-	Átlag-
	átmérő	magasság	szám		évi növedék			átmérő	magasság	szám		évi növedék	
év	centiméter	méter	drb. kat. holdankét	kat. holdanként tömör köbméter			év	centiméter	méter	drb. kat. holdankét	kat. holdanként tömör köbméter		
	I. Termőhelyi osztály							**II. Termőhelyi osztály**					
5	6·7	10·1	1130	23	.	4·6	5	5·8	8·8	1420	17	.	3·4
10	10·6	14·6	822	65	8·4	6·5	10	9·5	13·2	1050	49	6·4	4·9
15	14·0	17·8	635	110	.	.	15	12·6	16·2	810	87	.	.
20	16·8	20·2	520	147	8·2	7·3	20	15·2	18·5	665	122	7·3	6·1
25	19·3	22·3	445	175	.	.	25	17·5	20·4	554	152	.	.
30	21·2	23·8	410	199	5·2	6·6	30	19·4	21·7	482	173	5·1	5·8
35	22·8	24·9	382	217	.	.	35	20·9	22·8	448	188	.	.
40	24·2	25·9	370	230	3·1	5·7	40	22·1	23·6	423	198	2·5	4·9
45	25·2	26·6	363	242	.	.	45	23·0	24·2	408	206	.	.
50	26·1	27·1	360	250	2·0	5·0	50	23·7	24·7	397	212	1·4	4·2
	III. Termőhelyi osztály							**IV. Termőhelyi osztály**					
5	5·1	7·8	1722	13	.	2·6	5	4·4	6·7	2000	10	.	2·0
10	8·4	11·6	1328	37	4·8	3·7	10	7·3	10·0	1622	28	3·6	2·8
15	11·4	14·5	1037	67	.	.	15	9·9	12·7	1320	51	.	.
20	13·6	16·7	863	98	6·1	4·9	20	12·0	14·7	1116	73	4·5	3·6
25	15·7	18·5	720	123	.	.	25	14·0	16·4	950	94	.	.
30	17·6	19·8	617	144	4·6	4·8	30	15.7	17·6	820	112	3·9	3·7
35	18·8	20·8	565	158	.	.	35	16·9	18·6	740	123	.	.
40	19·9	21·6	522	168	2·4	4·2	40	17·9	19·4	684	131	1·9	3·3
45	20·7	22·1	497	173	.	.	45	18·6	19·7	648	135	.	.
50	21·3	22·4	480	175	0·7	3·5	50	18·8	19·9	640	137	0·6	2·7
	V. Termőhelyi osztály							**VI. Termőhelyi osztály**					
5	3·7	5·7	2300	7	.	1·4	5	3·0	4·7	2765	3	.	0·6
10	6·3	8·7	1928	18	2·2	1·8	10	5·2	7·3	2267	9	1·2	0·9
15	8·5	11·1	1650	33	.	.	15	7·2	9·5	1974	16	.	.
20	10·5	13·0	1410	49	3·1	2·4	20	8·9	11·3	1752	25	1·6	1·2
25	12·2	14·3	1223	65	.	.	25	10·3	12·4	1570	36	.	.
30	13·6	15·5	1093	79	3·0	2·6	30	11·4	13·1	1440	45	2·0	1·5
35	14·7	16·4	993	89	.	.	35	12·4	13·8	1323	51	.	.
40	15·5	16·9	930	95	1·6	2·4	40	13·2	14·3	1243	56	1·1	1·4
45	16·1	17·3	885	97	.	.	45	13·6	14·6	1201	58	.	.
50	16·3	17·6	867	98	0·3	1·9	50	13·9	14·9	1167	60	0·4	1·2

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A fatömegek választékarányai közepes zárat mellett.

Átlag átmérő mellmagasságban centiméter	Lombfák ágastul			Erdei fenyő ágastul			A többi fenyőfélék ág nélkül		
	tönkfa	dorongfa	galyfa	tönkfa	dorongfa	galyfa	tönkfa	dorongfa	galyfa
	s z á z a l é k								
5—7	.	.	100	.	.	100	.	.	100
8—9	.	18	82	.	18	82	.	18	82
10—12	.	65	35	.	65	35	.	65	35
13—15	.	85	15	.	86	14	.	86	14
16—18	30	60	10	30	63	7	33	62	5
19—20	54	40	6	47	48	5	48	48	4
21—23	64	30	6	63	33	4	65	33	2
24—25	71	23	6	76	20	4	79	20	1
26—28	76	18	6	82	14	4	85	14	1
29—31	80	14	6	85	11	4	92	7	1
32—33	82	12	6	87	9	4	95	4	1
34—36	83	11	6	88	9	4	95	4	1
37—38	83	11	6	89	7	4	96	3	1
39—41	84	10	6	89	7	4	97	3	.
42—44	84	10	6	89	7	4	97	3	.
45—46	84	10	6	89	7	4	98	2	.
47—49	85	10	5	89	7	4	98	2	.
50—52	85	10	5	89	7	4	98	2	.
53—54	85	10	5	89	7	4	98	2	.
55—57	85	10	5	89	7	4	99	1	.
58—60	86	10	5	89	7	4	99	1	.

Megjegyzés. A galyfa magában foglalja az 1—5 cméter vastag ágakat; a dorongfa a 6—15 cméter vastagokat; a tönkfa pedig a 15 cméternél vastagabbakat.

Sürü erdőben a tönkfa százaléka nagyobb, a más két választék százaléka aránylag kisebb. Csekély sürüségü erdőben megforditva.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Magtermelés.

I. A maggyüjtés és tisztitás költségei.

	Napszám
1. Tölgymakk gyüjtéséhez válogatással szükséges hl.-ként	1—4
2. Akáczmag szedéséhez hüvelylyel együtt . „	0.7—2.0
3. Kőrismag „ a fákról . . . . „	0.7—2.0
4. Juharmag „ „ „ . . . . „	0.6—2.2
5. Szilmag lerázásához és összegyüjtéséhez . „	0.5—1.0
6. Égerfa toboz szedéséhez . . . . . „	0.7—2.0
7. Erdei fenyő toboz szedéséhez . . . . „	0.4—2.0
8. Fekete „ „ „ . . . . „	0.4—2.0
9. Lucz „ „ „ . . . . „	0.4—2.0
10. Jegenye „ „ „ . . . . „	0.5—2.0
11. Vörös „ „ „ . . . . „	4.0—6.0
12. Az ákáczhüvelyek száritásához, cséplésséhez és tisztitásához szükséges 1 kg. tiszta mag után . .	0.1
13. Az éger tobozok forgatásához s a tiszta mag kiválasztásához 1 kg. mag után számitva	0.01—0.03
14. A jegenyefenyő tobozok forgatásához s a mag kiválasztásához 1 kg. tiszta mag után	0.01—0.03
15. A luczfenyőmag kipergetéséhez és a szárnyaktól való megszabaditásához 1 kg. után	0.1—0.3
16. Az erdei és fekete fenyőmag kipergetéséhez és szárnyaktól való megszabaditásához 1 kg. után .	0.2—0.4
17. A vörös fenyőmag kipergetéséhez és szárnyaktól való megtisztitásához 1 kg. mag után	0.5—1.0

2. A tobozokból és (ákácz) hüvelyekből nyerhető magmennyiség.

Egy hl.	ákáczhüvely	ad . .	4—5	kg.	tiszta	magot.
„ „	éger toboz	„ . .	3—5	„	„	„
„ „	erdei fenyő toboz	ad	0.6—1.5	„	„	(szárnyatlan) magot
„ „	fekete fenyő	„ „	1.2—1.7	„	„	„ „
„ „	havasi fenyő	„ „	6—9	„	„	„ „
„ „	jegenyefenyő	„ „	3—5	„	„	„ „
„ „	luczfenyő	„ „	1.2—1.8	„	„	„ „
„ „	sima fenyő	„ „	1.6—2.0	„	„	„ „
„ „	törpe fenyő	„ „	0.8—1.3	„	„	„ „
„ „	vörös fenyő	„ „	2 3	„	„	„ „

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

3. A magvak súlya, szemszáma és csirázó képessége.

A mag neme	Súly	Szemek száma		Csirázó képesség	
	hl.-enként	1 hl.-ben	1 kg.-ban	igen jó	jó
	kg.	ezer		magnál %	
Lomblevelű fák					
Akácz	70—80 75	—	40—60 50	75	50
Bálványfa	—	—	30—40 35	20	10
Bükk	35—50 43	150—200 175	4—6 5	65	55
Dió	—	3	—	—	80
Gesztenye, szelid	—	9—13 11	—	85	60
Gyertyán	46—50 48	—	10—20 15	70	50
Éger, hamvas	21—23 22	—	1400	25	15
„ mezgés	28—36 32	—	700—900 800	25	15
Hárs, kislevelű	20—24 22	—	39—40 35	60	45
„ nagylevelű	24—26 25	—	8—12 10	60	45
Juhar, fürtös	—	—	8—10 9	75	50
„ korai	12—18 15	—	9—11 10	75	50
Kőris	15—20 17	—	14—20 17	70	50
Nyir	8—10	—	6000—8000	30	10
Platán	—	—	230—260	—	—
Szil	5—6	—	80—150	30	20
Tölgy, cser	—	10—15 13	—	85	60
„ kocsános	65—85 75	19—27 23	0.3—0.4	85	60
„ csoportos	75—90 83	20—35 28	0.4—0.6 0.5	85	60
Tűlevelű fák					
Erdei fenyő leszárnyazva	46—52 49	—	140—180 160	75	50
Fekete „ „	52—58 55	—	38—45 41	80	65
Havasi „ „	54—62 58	—	3—5 4	80	60
Jegenye „ „	25—35 30	—	15—30 22	65	45
Lucz „ „	42—56 49	—	130—170 150	75	50
Sima „ „	40—48 44	—	40—60 50	65	45
Törpe „ „	46—50 48	—	120—170 145	50	40
Vörös „ „	46—52 49	—	150—180 165	45	30

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A csemetekertek és faiskolák költségei.

Az itt következő adatok az Erdészeti Zsebnaptár korábbi évfolyamaiban közölt adatok átvizsgálása után az irodalom ujabb közleményeinek s különösen Fekete Lajos és Tomcsányi Gusztáv adatainak felhasználásával állittattak össze.

	Kedvező	Középszerű	Kedvezőtlen
	viszonyok között szükséges napszám		
I. A csemetekertek bekerítéséhez szükséges munka- és anyagmennyiség.			
1. Egy folyó méter **sánczkerités** előállításához, a sáncz egyik oldalán felhányással szükséges:			
ha a sáncz felül 100 cm., alul 25 cm. széles és 50 cm. mély	0.05	0.15	0.20
ha a sáncz felül 150 cm., alul 25 cm. széles és 100 cm. mély	0.15	0.30	0.50
2. Egy folyó méter galagonya, luczfenyő, gledits stb. **élősövény** kerités telepitéséhez	0.05	00.6	0.08
anyag: 15—18 drb 3 éves lucz, vagy 2 éves csonkitott galagonya, gledits stb. csemete.			
3. Egy folyó m. **sövénykerités** készitéséhez:			
ha a kerités 1.3—1.5 m. magas az anyag és föld minősége szerint . .	0.15	0.2	0.3
ha a kerités 2 m. magas az anyag és föld minősége szerint	0.25	0.3	0.4
anyag: 3 drb 1.6—1.8—2.5 m. hosszu, 8—10 cm. vastag gömb. vagy hasitott karó és 1.5—2 köteg, 2.5—3 m. hosszu fonóvessző.			
4. Egy f. m. 1.5 m. magas **sövénykeritéshez**	0.08	0.1	0.12
anyag: 3 drb. 1.5—1.8 m. h., 8—10 cm. v. gömbölyü vagy hasitott karó és 0.15 szekér tövis.			
5. Egy f. m. 1.0—1.5 m. magas **rudkeritéshez** 3 rudból, melyek két-két m. távolban, két-két földbe vert karóhoz guzszsal erősittetnek meg	0.05	0.08	0.10
anyag: 3 f. m. 4—8 cm. vastag rud, 1 drb. 1.3—1.8 m. h., 6—8 cm. vastag gömbölyü karó és 3 drb. guzs.			
6. Egy f. m. 1.0—1.5 m. magas **rudkerités**, 3 rudból, melyek minden 3 m. távolságban földbe vert karókhoz szögeztetnek faszögekkel	0.1	0.15	0.20
anyag: 3 f. m. 4—8 cm. vastag rud, minden 3 méterre 1 drb. 1.3—1.8 m. hosszu 10—15 cm. vastag gömb. karó.			

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Kedvező	Középszerű	Kedvezőtlen
	viszonyok között szükséges napszám		
7. Egy f. m. 1.2—1.8 m. magas patics-kerítéshez, 3 m. távol álló földbe vert oszlopokból és ezekre faczövekekkel ráerősített 3 sor gömbölyű rudból, melyek közé a patics fonatik	0.25	0.30	0.35
anyag: 3 f. m. 8—10 cm. vastag gömb. rud, minden 3 f. m.-re egy drb. 1.7—2.3 hosszu, 12—18 cm. vastag gömb. oszlop és 12—15 drb. 3—5 cm. vastag, 1.2—1.8 m. hosszu patics.			
8. Egy f. m. 1.5—1.8 magas léczkerítéshez egymástól 3 méternyire álló földbe vert oszlopokra vasszögekkel megerősitett két sor gömbölyű rudból és ezekre szögezett gömbölyű erdei léczekből	0.25	0.30	0.50
anyag: 2 f. m. 12—15 cm. vastag rud, minden 3 f. m.-re 1 drb. 2—2.3 m. hosszu 15—18 cm. vastag gömb. oszlop, 10—12 drb. 4.5 cm. vastag, 1.5—1.8 m. hosszu erdei lécz, 1 drb. padlószög és 25—30 drb. léczszög.			
9. Egy f. m. ugyanilyen szerkezetü léczkerítéshez, ha az oszlopok, hevederek és léczek gömbölyű fából faragtatnak, szükséges közönséges férfinapszám	0.15	—	0.20
ácsnapszám	0.40	—	0.50
anyag: 2 f. m. 15 cm. vastag gömb. fa, minden 3 f. m.-re 1 drb. 1.7—2.3 m. h., 20 cm. vast. gömb. fa az oszlopokhoz, 10 drb. 1.2—1.8 m. h. lécz, 1 padlószög és 20 léczszög.			
10. Egy f. m. 1.5—2 m. magas deszkakerítéshez, egymástól 3 m.-re álló gömbölyű fából faragott oszlopokból, ezekre szegekkel ráerősitett, gömbölyű fából faragott 2 sor hevederből és ezekre szögezett deszkákból			
közönséges férfinapszám	0.15	—	0.20
ácsnapszám	0.35	—	0.40
anyag: 2 f. m. 15—20 cm. vastag gömb. heveder, minden 3 f. m.-re egy 2.4—3 m. h., 20—25 cm. v. gömb. oszlop, 6—8 f. m., 25 cm. széles deszka, 16 drb. léczszög és 1 drb. padlószög.			
11. Egy f. m. 1.6 m. magas sodronykerítéshez, egymástól 2.5 m. távol álló oszlopokból és ezekre 14 sorban kifeszitett sodronyszálból	0.20	—	0.25
anyag: minden 2.5 f. m.-re egy 2.2 m. h., 13 cm. vastag, négy előre faragott oszlop, 0.5 kg. 4 mm.-es, 0.65			

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Kedvező	Középszerű	Kedvezőtlen
	viszonyok között szükséges napszám		
kg., 3 mm.-es sodrony, 6 drb. sodronykampó és 0.2 kg. kátrány, a sodrony bemázolásához.			
Jegyzet. Az előbbi tételeknél az anyag termeléséhez szükséges munkamennyiség nem számíttatott be; az erre vonatkozó adatok megtalálhatók a 211. oldalon. A szállítás költségei az adott viszonyok között szintén külön veendők számításba.			
	100 m²-enként szükséges férfi-, női vagy eke-napszám		
2. A talaj megműveléséhez és bevetéséhez szükséges munkamennyiség.			
12. A tuskóknak, gyökereknek, cserjéknek kiirtásához és a nagyobb kövek eltávolításához, férfinapszám	1	3	6
13. A gyep lehántásához gyepvágó-szerszámokkal és a gyeptéglák összehordásához, férfinapszám	0.5	0.8	1.0
14. A gyep lehántásához ásóval vagy kapával, a gyep összehordásával, férfinapszám	0.1	1.3	1.7
15. A gyep szárításához és gyephamuvá való égetéséhez, férfinapszám	0.6	1.0	1.4
16. Be nem gyepesedett területről a gaznak, gyomnak és köveknek eltávolításához férfinapszám	0.2	0.6	1.0
17. A területnek egyszeri felszántásához, igás napszám	0.02	0.03	0.05
18. A területnek kétszeri felszántásához, igás napszám	0.04	0.06	0.10
19. A felszántott terület beboronálásához igás napszám	0.01	0.02	0.03
20. A talaj első megműveléséhez ásóval 30—40 cm. mélyre, férfinapsz.	1.5	1.8	3.0
21. Az ekével vagy ásóval már egyszer megművelt területnek másodszori felásához és begereblyéléséhez	1.0	1.5	2.0
22. Marhatrágyának (100 m²-re 1.25—2.25 métermázsát számítva) szétteregetéséhez és bekapálásához szükséges	0.3	0.4	0.5
23. A területnek composttal vagy erdei televényfölddel 4—5 cm. vastagon való felfeltöltéséhez és a földdel való összekeveréséhez férfi- és asszonynapszám . . .	1.5	2.0	2.5
24. A talajnak 50—60 cm. mélyre menő megforgatásához, a kövek, gyökerek kiszedéséhez és begereblyéléséhez	2.0	3.0	4.0

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Kedvező	Középszerű	Kedvezőtlen
	viszonyok között 100 m²-enként szükséges férfi-, női vagy eke-napszám		
25. A megmüvelt talaj ágyásokba való beosztásához, az utak és gyomláló ösvények elkészitéséhez, férfi- vagy asszonynapszám	0.3	0.5	0.8
26. A vetésbarázdák elkészitéséhez, a mag elvetéséhez és betakarásához, asszonynapszám	0.5	1.0	1.5
27. A gyephantnak, alomnak, compost-készités céljából kupaczokba való rakásához, rétegenként 2—3 cm. vastagon égetett mészszel való behintéséhez, befedéséhez és nyáron át kétszer való átrakásához szükséges 10 m³ kész compost után számitva 2 hl. égetett mész és 5—8 férfinapszám.			
3. A csemeték ápolásához szükséges munkamennyiség.	szüks. 100 m²-enként asszonynapszám		
28. A csemetekert egyszeri meggyomlálásához	0.25	0.5	1.0
29. A csemetekert egyszeri gyomlálásához és a csemetesorok megkapálásához . . .	0.4	0.8	1.5
30. A csemetekert egyszeri megöntözéséhez a csemetekertben vagy közvetlen-közelben található vizzel	0.1	0.2	0.3
31. A sorközöknek mohával vagy száraz fenyőtükkel való kirakásához	0.5	0.6	0.7
32. Egy m³ moha összegyüjtéséhez 0.5—1.0 asszonynapszám.			
4. A csemeték átiskolázásához szükséges munka mennyisége.	1000 darabonként asszonynapszám		
33. Fenyőcsemeték átültetéséhez ültetőfával, ha a csemeték 1 évesek	0.9	1.3	1.7
„ „ „ 2 „	0.1	1.4	1.9
34. Egy éves fenyőcsemeték átültetéséhez barázdákba, iskolázó léczczel, ha a csemeték 1 évesek	0.6	1.0	1.3
„ „ „ 2 „	0.7	1.1	1.4
35. Lomblevelü csemeték átültetéséhez barázdákba, iskolázó léczczel, ha a csemeték 1 évesek	1.0	1.4	1.8
„ „ „ 2 „	1.2	1.6	2.0
„ „ „ 3—4 „	3.0	4.0	5.0
„ „ „ 5 és több évesek . . .	4.0	6.0	8.0
5. A csemeték kiszedéséhez, megszámlálásához és csomagokba kötéséhez szükséges munka.			
36. 1 éves erdei, fekete- és vörös fenyő, vagy 2 éves lucz- és jegenye fenyő-csemete kiszedéséhez és számlálásához	0.4	—	0.5

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Kedvező	Középszerű	Kedvezőtlen
	1000 darabonként asszonynapszám		
37. 2 éves erdei, fekete és vörös fenyő, vagy 3—4 éves lucz és jegenye csemete kiszedéséhez, számlálásához és apró csomagokba való kötéséhez	0.6	—	0.8
38. Egy éves akácz és 2 éves másfajta lomblevelű csemete kiszedéséhez megnyeréséhez és számlálásához	1.2	—	1.5
39. Két éves akácz és 3 éves másfajta lomblevelű csemete kiszedéséhez, megnyeréséhez és számlálásához	1.5	—	3
40. Négy-öt éves iskolázott lomblevelű csemete kiszedéséhez, megnyeréséhez és számlálásához	3	—	4

A csemeteneveléshez szükséges magmennyiség és terület.

Ezen táblázatban a vetőmagszükséglet az első rovatban kitüntetett csirázó képességgel biró igen jó mag alapul vétele mellett állapittatott meg. Kisebb %-u csirázó képességű magból tehát aránylagosan több veendő. A területszükséglet megállapításánál azon tételeknél, hol a vetésbarázdák sorköze 30 cm.-nél kisebb 1 m. szélességű ágyásokra beosztott terület vétetett számításba 30 cm. széles gyomláló ösvényekkel az ágyások között. Ezen tételeknél az utolsó rovatban kitüntetett területbe a vetésbarázdák és ezek sorköze által elfoglalt területen kivül a gyomláló ösvények által elfoglalt terület is bele foglaltatott. A 30 cm.-nél nagyobb sortávolságokat mutató tételeknél feltételeztetett, hogy a bevetett táblákban gyomláló ösvények nincsenek, itt tehát a vetésbarázdák és ezek sorköze által elfoglalt terület vétetett. A szélesebb utak mindkét esetben számításon kivül hagyattak, csemetekertek telepitésénél tehát az ezekre szükséges terület külön veendő számításba.

a) Vetőkertekben szükséges 1000 darab	Csirázóképesség mellett	Vetőmag	Sortávolság mellett	Megmivelt terület
	%	gram	cm.	m²
1 éves lucz fenyő csemete felneveléshez		18	10	0.5
2 „ „ „ „	75	21	15	1.5
3 „ „ „ „		25	20	2.5
2 „ jegenye fenyő „ „		230	10	1.0
3 „ „ „ „	65	270	15	2.0
4 „ „ „ „		310	15	3.0
1 „ fekete fenyő „ „		62	10	0.8
2 „ „ „ „	65	74	15	1.5
3 „ „ „ „		86	20	4.0
1 „ vörös fenyő „ „		27	15	1.5
2 „ „ „ „	50	33	20	3.0

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Csirázó-képesség mellett	Vetőmag	Sor-távolság mellett	Meg-müvelt terület
	%	gram	cm.	m²
1 éves havasi fenyő csemete felneveléséhez	80	900	15	1.7
2 „ „ „ „ „		1100	15	3.0
1 „ erdei fenyő „ „	75	18	10	0.8
2 „ „ „ „ „		21	15	1.5
3 „ „ „ „ „		25	20	4.0
1 „ ákácz „ „	50	70	40	5.0
1 „ „ „ „		70	60	12.0
2 „ „ „ „		80	60	12.0
2 „ „ „ „		80	80	20.0
1 „ éger „ „	25	50	15	1.5
2 „ „ „ „		57	25	3.5
3 „ „ „ „		65	30	6.0
1 „ juhar „ „	75	500	20	2.5
2 „ „ „ „		550	30	7.5
3 „ „ „ „		650	50	20.0
1 „ kőris „ „	75	320	15	2.0
2 „ „ „ „		370	20	5.0
3 „ „ „ „		420	30	10.0
1 „ szil „ „	30	140	15	1.5
2 „ „ „ „		160	25	5.0
3 „ „ „ „		180	30	10.0
1 „ szelid gesztenye csemete felneveléséhez	75	liter 15	15	2.5
2 „ szelid gesztenye csemete felneveléséhez		17	30	8.5
1 „ kocsányos és csertölgy csemete felneveléséhez	85	8	20	6.0
2 „ kocsányos és csertölgy csemete felneveléséhez		10	30	10.0
3 „ kocsányos és csertölgy csemete felneveléséhez		11	35	17.0
1 „ kocsánytalan, molyhos és magyar tölgy csemete felneveléséhez .	85	5	20	4.0
2 „ kocsánytalan, molyhos és magyar tölgy csemete felneveléséhez .		5.5	25	6.5
3 „ kocsánytalan, molyhos és magyar tölgy csemete felneveléséhez .		6.5	35	12.0

b) A faiskolában szükséges

1000 darab	Sor	Csemete	Szükséges terület
	távolság mellett		
	cm.		m²
3 éves iskolázott lúcz fenyő csemete felneveléséhez .	15	3	4.5
4 „ „ „ „ „	20	5	10.0
5 „ „ „ „ „	25	8	20.0
4 „ „ jegenyefenyő „ „	15	4	6.0
5 „ „ „ „ „	20	8	16.0
6 „ „ „ „ „	20	10	20.0
2 „ „ erdei és feketefenyő csemete felneveléséhez	15	5	7.5
3 „ „ erdei és feketefenyő csemete felneveléséhez	20	8	16.0

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Sor	Csemete	Szükséges terület
	távolság mellett		
	cm.		m²
4 éves iskolázott erdei és fekete fenyő csemete felneveléséhez	30	20	60.0
3 „ „ vörös fenyő csemete felneveléséhez	25	10	25.0
4 „ „ „ „ „ „	35	20	70.0
5 „ „ „ „ „ „	40	25	100.0
4 „ „ havasi fenyő „ „	20	15	30.0
5 „ „ „ „ „ „	20	20	40.0
6 „ „ „ „ „ „	25	25	62.5
2 „ „ akácz suháng „ „	60	15	90
2 „ „ „ „ „ „	80	25	200
3 „ „ „ „ „ „	100	50	500
4 „ „ „ „ „ „	100	100	1000
3 „ „ tölgy „ „ „	30	20	60.0
4 „ „ „ „ „ „	40	30	120.0
5 „ „ „ „ „ „	50	40	200.0
2 „ „ szelid geszt. „ „	30	15	45.0
3 „ „ „ „ „ „	40	25	100.0
4 „ „ „ „ „ „	50	30	150.0
2 „ „ kőris „ „	25	15	37.0
3 „ „ „ „ „	30	20	60.0
4 „ „ „ „ „	40	30	120.9
2 „ „ juhar „ „	30	20	60.0
3 „ „ „ „ „	40	30	120.0
4 „ „ „ „ „	50	40	200.0
3 „ „ szil „ „	30	20	60.0
4 „ „ „ „ „	35	25	87.5
2 „ „ éger „ „	30	10	30.0
3 „ „ „ „ „	35	15	52.5

Az elvetett mag betakarása.

Az elvetett magra a szerint, a mint betakarásra kötöttebb vagy porhanyósabb talajt helyezünk s a szerint, a mint tavaszszal vagy őszszel vetünk, vékonyabb vagy vastagabb takarót kell adni. Az átlagos adatok a következők :

a betakarás	kötött	porhanyó földdel	
az akácznál	2—3	4—5	cm. lehet
az égernél	0.5	1.0	„ „
a gesztenyénél	3—4	5—6	„ „
a juharnál	1.0	1.5	„ „
a kőris és gyertyánnál . .	1—1.5	1.5—2	„ „
a szilnál	0.3	0.5	„ „
az erdei fenyőnél	1.0	2.0	„ „
a fekete „	1—1.5	1.5—2	„ „
a lucz „	1.0	2.0	„ „
a jegenye „	1.5	2.0	„ „
a havasi „	1.5	2·0	„ „
a vörös „	0.8	1.0	„ „

Ha a vetés őszszel történik, kötöttebb földdel is oly mélyen lehet takarni, mint a fentebbiek szerint porhanyó földdel.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Az erdősítés költségei.

	Jó	Közép-szerű	Kedvezőtlen
	talajviszonyok között szükséges napszám		
I. A talaj megművelés költségei.	kat. holdanként		
a) Teljes magmüvelés.			
1. A talajt boritó gyomnövényzet lekaszálásához szükséges kézi napszám	3	4	6
2. Az alom, moha és másféle gaz összegereblyéléséhez szükséges kézi napszám . . .	3	4	7
3. A talajról a gyom vagy gyep könnyü ledaraszolásához kézi napszám	11	17	22
4. A talaj felkarczolásához vasgereblyével kézi napszám	3	4	6
5. A nyers talaj megfogasolásához igás n.	0.3	4	0.6
6. Gyomos, gyepes és itt-ott vékonyabb gyökerekkel átszőtt talaj egyszeri felszántásához 15—20 cm. mélyen járó ekével a talaj minősége szerint igás napszám . . .	1.2	2.4	3.6
7. Ugyanilyen talaj felszántásához 40 cm. mélyen járó ekével igás napszám	2.8	3.7	4.8
8. A felszántott föld megfogasolása igás n.	0.10	0.15	0.20
9. Felszántott területen vető és ültető sorok készitése az Ihrig-féle vonalozó ekével igás napszám	0.10	0.20	0.30
10. A talaj teljes megmüveléséhez kapával 10—15 cm. mélyre kézi napszám	17	30	50
11. A talaj mély megmüveléséhez mezőgazdasági köztes használattal való erdősitéseknél kapával kézi napszám	40	52	65
12. Vágás terület kiirtásához a tuskók és gyökerek mennyisége és a föld kötöttségéhez képest kézi napszám	20	60	100
b) Részleges megmüvelés.			
13. Horonyvetés számára a pászták kétszeri felszántásához szükséges eke napszám:			
ha a pászták 50 cm. szélesek és egymástól 1.5 m.-re fekűsznek	0.8	1.6	2.4
ha a pászták 75 cm. szélesek és egymástól 1.5 m.-re fekűsznek	1.2	2.4	3.6
	1000 f. m.-enkint kézi napszám		
14. Pásztás vetés számára a pászták megmüveléséhez kapával:			
ha a pászták szélessége 30 cm.	3	5	6
„ „ „ „ 40 „	4	6	8
„ „ „ „ 50 „	6	7	9
15. Bogárhátas pászták készitéséhez jegenye fenyő vetés számára, alátelepitéseknél . .	8	10	12

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Jó	Közép-szerű	Kedvezőtlen
	talajviszonyok között kézi napszám		
	1000 f. m.-enként		
16. Horony készítéséhez kapával megmüveletlen talajon 15 cm. mély és ugyanily széles megmüveléssel	3	5	6
17. Horony huzására kapával felszántott földben vagy már megmüvelt pásztákon 5 cm. mélyen	1	1.5	2.0
18. Foltok készítéséhez a talajnak 10 cm. mélyen való felporhanyitásával kapával:			
ha a foltok 20 cm. átmérőjüek	0.7	1.2	1.7
„ „ „ 30 „ „	1.0	1.7	2.5
„ „ „ 40 „ „	2.0	3.2	4.5
19. Dombos fészkek készitéséhez jegenyefenyővetés számára, alátelepitésekné	4.0	5.0	6.0
II. A vetés költségei.	Kat. holdanként kézi napszám		
1. Teljvetés.			
20. Tölgymakk egyenletes szétszórásához szükséges: begereblyélés nélkül	3.5	4	4.5
begereblyéléssel	5.7	8	10
Makkszükséglet: 6—8 hl.			
21. Tölgymakk-vetéshez és a makk betakarásához megmüveletlen területen oly módon, hogy 4—5 méter távolságban huzott árkokból a kiásott föld a sorközökben egyenletesen elvetett makkra szóratik	10	14	18
Makkszükséglet; 5—6 hl.			
22. Fenyőmagvak elvetéséhez és begereblyéléséhez	3.5	4.5	5.5
Magszükséglet: 4.0 kg. erdei, 8 kg. lucz-. 9 kg. fekete-, 9 kg. vörös és 30 kg. jegenye fenyő szárnyatlan mag.			
23. Bükkmakk, gyertyán-, juhar- és kőrismag elvetéséhez és betakarásához	5	6	7
Magszükséglet: 2.5 hl. bükkmakk, 24 kg. gyertyán-, 28 kg. juhar- és 25 kg. kőrismag.			
24. Nyir-, éger- és szilmag elvetéséhez és könnyü betakarásához	4	5	6
Magszükséglet: 19 kg. szil-, 11 kg. éger-, 23 kg. szilmag.			
2. Lyukvetés.			
25. Makkrakáshoz ültető fával megmüveletlen talajon:			
ha a lyukak 1 m. sortávolságban egymástól 0.5 m. távol üttetnek	6	9	12
„ „ „ 1 m. sortávolságban egymástól 0.75 m. távol üttetnek	4	6	8
„ „ „ 1 m. sortávolságban egymástól 1.00 m. távol üttetnek	3	4.5	6

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Jó	Közép-szerű	Kedvezőtlen
	talajviszonyok között késl napszám		
	kat. holdanként		
Makkszükséglet ha egy lyukba egy makk tétetik:			
0.6—0.4—0.3 hl. csoportos tölgy,			
0.8—0.6—0.4 „ kocsános „			
1.2—0.9—0.6 „ cser „			
26. Makkrakás ültető bottal, ültető fúróval vagy ültető saruval (oly eszközökkel, hol a makk az eszköz üregében vagy csatornáján eresztetik be a lyukba) szükséges:			
ha a lyukak 1 m. sortávolságban egymástól 0.5 m. távol üttetnek . .	4	6	8
„ „ „ 1 m. sortávolságban egymástól 0.75 m. távol üttetnek .	3	4.5	6
„ „ „ 1 m. sortávolságban egymástól 1.00 m. távol üttetnek .	2	3	4
Makkszükséglet: ha minden lyukba 1 makk helyeztetik az előbbi tétel alatt kimutatott mennyiség; ha minden lyukba 2—3 makk helyeztetik, annak két-háromszorosa.			
3. Fészkes vetés.			
27. Makkrakáshoz kapa után megmüveletlen talajon szükséges: ha a kapával készített fészkek 1 m. távol álló sorokban egymástól			
0.5 m. távolságban készittetnek	8	12	16
0.75 „ „ „	6	8	11
1.00 „ „ „	4	6	8
Makkszükséglet: mint a 26. tét. alatt.			
4. Fészek- és foltvetés.	1000 fészek vagy folt után kézi napszám		
28. 1000 elkészitett fészek vagy folt bevetéséhez és a mag betakarásához szükséges:			
fenyőmagvaknál	0.2	0.3	0.4
nyir-, éger-, szilmagnál	0.3	0.4	0.5
más lomblevelü fák magvainál	1.0	1.3	1.6
Magszükséglet a szerint a mint a foltok 20, 30 vagy 40 cm. átmérőjüek:			
erdei fenyőből . . . . 0.2 0.25 0.3 kg.			
lucz- és vörös fenyőből 0.4 0.6 0.8 „			
fekete fenyőből . . . . 0.25 0.4 0.6 „			
jegenye „ . . . . 1.25 2.0 2.5 „			
nyirből . . . . . 0.60 0.9 1.1 „			
égerből . . . . . 0.30 0.45 0.5 „			
szilből . . . . . 1.00 1.5 1.9 „			
juharból . . . . . 1.4 1.8 2.0 „			
kőris- és gyertyánból . 1.1 1.3 1.6 „			
tölgyből . . . . . 0.2—0.3 hl.			
bükkből . . . . . 0.1—0.1 „			

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Jó	Közép-szerű	Kedvezőtlen
	talajviszonyok között kézi napszám		
	1000 fészek vagy folt után		
29. 1000 f. m. elkészitett pászta vagy horony bevetéséhez és a mag betakarásához szükséges :			
fenyőmagvaknál	0.3	0.4	0.5
nyir-, éger-, szilmagnál	0.5	0.7	0.9
tölgy-, bükk-, kőris-, juhar- és gyertyánmagnál	1.2	1.6	2.0
Magszükséglet a pászták szélességéhez képest erdei fenyőből : 0.3—0.5 ; fekete fenyőből : 0.6—0.8 ; lucz- és vörös fenyőből : 0.8—0.9 ; jegenye fenyőből : 2.7—3.3 ; juharból : 1.4 ; kőris- vagy gyertyánból : 1.6—2.0 ; szilből : 1.9—2.1 ; égerből : 0.7—0.9 : nyirből : 1.2—1.7 kg., továbbá tölgyből : 0.3—0.5 ; bükkből : 0.16—0.25 hl.			

III. A fészkek vagy foltok száma és a hornyok vagy pászták hosszusága egy kat. holdon.

A fentebb I. 14—19. és II. 28—29. tételek alatt közölt munka- és magmennyiségből az egy kat. holdra eső mennyiséget az itt következő táblázat adatai segélyével lehet kiszámitani egyszerű szorzás által.

A sorok távola középtől középig mérve	A fészkek vagy foltok száma egy kat. holdon, ha azok a sorokban középtől középig mérve						A hornyok és pászták összes hossza egy kat. holdon	A sorok távola középtől középig mérve
	0.75	1.0	1.25	1.5	2.0	2.5		
m.	m. távol készittetnek egymástól						folyó m.	m.
1.0	7678	5755	4600	3837	2558	2302	5755	1.0
1.5	5115	3837	3069	2558	1918	1535	3837	1.5
2.0	3837	2878	2302	1918	1439	1151	2877	2.0
3.0	3074	1918	1535	1279	959	767	1918	3.0

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

IV. Az ültetés költségei.

	Jó	Közép-szerű	Kedvezőtlen
	viszonyok között 1000 darabonként kézi napszám		
a) Közönséges kapával való ültetésnél.			
1. A csemeték kiemeléséhez, a föld felkapálásához, ültető lyukak készítéséhez és a csemeték elültetéséhez szükséges:			
1—2 éves tülevelű csemeteknél . . .	1.2	1.6	2.0
3—4 „ „ „ . . .	2.5	3.0	3.5
5—6 „ „ „ . . .	4.5	5.0	6.0
1—2 „ apró lomblevelű csemetéknél	1.5	2.0	3.0
2-3 „ iskolázott „ „	3.0	4.0	7.0
4—5 „ „ „ „	8	10	12
Nagyobb (1.0—1.5 m. magas) suhángoknál	10	15	20
b) Tincses ültetésnél.			
2. Ha az előbbi ültetésmódnál a csemeték tincsekben (3—4 drb.) ültettetnek ki, szükséges:			
1—2 éves fenyőcsemetéknél	1.4	1.8	2.2
2—3 „ „	2.6	3.3	3.8
c) Ültetővas használatánál.			
3. A csemeték kiemeléséhez, a Buttlár-féle, Wartemberg-féle vassal, vagy ültető lándzsával, homoru ásóval stb. lukütéshez és a csemeték elhelyezéséhez szükséges:			
1—2 éves csemeteknél	0.8	1.0	1.2
3—4 „ „	2.0	3.0	4.0
d) Dombos ültetésnél.			
4. Sekély talajon, vagy vizenyős helyeken megfelelő nagyságu dombok kiszitéséhez, a csemeték elültetéséhez, és megerősitéséhez szükséges:			
2—3 éves tülevelű csemeteknél . . .	10.0	15.0	20.0
1—2 „ lomblevelű „ . . .	15.0	20.0	25.0
e) Árkos ültetésnél.			
5. Ha a talaj alsó rétege silány s e miatt 0.65 m. mély és ugyanily széles árkok hányatnak ki s a felsőbb rétegek jobb földjével töltetnek ki, a talaj ezen előkészitéséhez és a csemeteknek egymástól 1.25 m. távolságban való elültetéséhez szükséges:			
1—2 éves csemeteknél, ha ezek az árkokban			
csak egy sorban ültettetnek el . . .	32	36	40
két „ „ „ . . .	18	21	24
három „ „ „ . . .	14	17	20
2—3 éves csemeteknél, ha ezekből ugyanazon árkokban			
csak egy sor ültettetik	35	40	45
két „ „	22	27	32

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Jó	Közép-szerű	Kedvezőtlen
	viszonyok között kézi napszám 1000 darabonként		
f) Gumós ültetésnél.			
6. A csemeték kiemeléséhez, ültető lyukak készítéséhez és a csemeték elültetéséhez csemete-furóval vagy homoru ásóval szükséges:			
2—3 éves csemetéknél	1.5	2.0	2.5
4—5 „ „	2.0	2.5	3.0
g) Dugványozásnál.			
7. 1000 drb. 0.3—0.5 m. hosszu dugványvessző elkészítéséhez 1—2 éves hajtásokból és a dugványok elültetéséhez szükséges	3	4	5
1000 drb. 0.6—1.0 m. hosszu dugvány készítéséhez és elültetéséhez	4	5	7
1000 drb. 1.0—1.5 m. hosszu dugvány készítéséhez és elültetéséhez	8	11	15
1000 drb. 1.6—2.5 m. hosszu dugvány készítéséhez és elültetéséhez	10	14	18
1000 drb. 2.6—3.0 m. hosszu dugvány készítéséhez és elültetéséhez	14	18	24

V. Az ültetéshez szükséges csemetemennyiség.

A szükséges csemetemennyiség (M) a következő képletek szerint számítható ki:

1. A hármas kötésű ültetésnél: $M = \frac{T}{cs^2} \times 1.155$
2. Négyes hálózatnál: $M = \frac{T}{cs^2}$
3. Ötös hálózatnál: $M = \frac{2\,T}{cs^2}$
4. Soros ültetésnél: $M = \frac{T}{cs \times s}$

T alatt a beültetendő terület m^2-ekben, *cs* alatt a csemeték egymástól való távolsága és *s* alatt a csemetesorok egymástól való távolsága *m*-ekben értendő.

Még egyszerűbb a csemetemennyiség kiszámítása az itt következő táblázat segélyével, mely a gyakorlatban előforduló csemete- és sortávolságoknak megfelelő holdankénti szükségletet mutatja.

Csemete távolság melletti	Egy kat. holdra szükséges csemete-mennyiség						Csemete távolság melletti
	a hármas	négyes	ötös	a soros ültetésnél, ha a sorok távolsága			
m.	hálózatnál			1.0 m.	1.5 m.	2.0 m.	m.
0.75	11.817	10.231	20.462	7.673	5.115	3.837	0.75
1.00	6.647	5.755	11.510	5.755	3.837	2.878	1.00
1.25	4.254	3.680	7.360	4.604	3.069	2.302	1.25
1.50	2.954	2.558	5.116	3.837	2.558	1.918	1.50
2.00	1.662	1.439	2.878	2.878	1.918	1.439	2.00

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A különféle faválasztékok termeléséhez szükséges munkamennyiség

(Förster G. R. és Wagner Vilmos adatai szerint.)

Az itt következő táblázatok közül azok, melyeket Förster-nek a „Centralblatt für das gesammte Forstwesen“ 1880. és 1881. évfolyamában megjelent tanulmánya után közlünk, a Salzkammergut magas hegységi erdeiben gyűjtött tapasztalati adatok alapján állíttattak össze; hazánkban is tehát főleg a magas hegységi erdőgazdaságokban lesznek alkalmazhatók. Wagner adatai ellenben átlagos adatok, melyek természetesen kevesebb pontossággal másutt is használhatók.

A táblázatokban előforduló következő megkülönböztetések „kedvező“, „középszerű“, „kedvezőtlen“, a vágás- és szállításra befolyó helyi viszonyokra vonatkoznak.

A munka-napszám mindenütt 8 órai munkaidővel számíttatott.

I. Épület-, műszer- és tüzifa-hántás.

(Förster G. R. szerint.)

Faválaszték és annak minősége	Egy darab lehántásához szükséges nedvkeringés idejében	Egy darab lehántásához szükséges nedvkeringés idején kivül
	favágó napszám	
1. Szálfa:		
23 m. hosszuságon felül, ha az 3·5 kbm. nagyobb tömör tartalmu	0.058	0.115
21 m. hossz. felül, ha az 3.49—2.10 kbm. tart.	0.053	0.105
17 „ „ „ „ „ 2.09—1.10 „ „	0.043	0.085
15 „ „ „ „ „ 1.09—0.75 „ „	0.038	0.075
13 „ „ „ „ „ 0.74—0.50 „ „	0.034	0.068
13 „ „ „ „ „ 0.49—0.30 „ „	0.033	0.065
12 „ „ „ „ „ 0.29—0.14 „ „	0.030	0.060
2. Rönkő.		
3 méter hosszu, tekintet nélkül a vastagságra	0.005	0.011
4 „ „ „ „ „	0.009	0.018
5 „ „ „ „ „	0.013	0.026
6 „ „ „ „ „	0.015	0.030
7 „ „ „ „ „	0.018	0.035
8 „ „ „ „ „	0.020	0.040
3. Tüzifa:		
1—2 méter hosszu rönkökben ürméterenként .	0.025	0.050

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

(Förster G. R. adatai szerint.)

A termelt fa minősége	Egy ürméter tüzifa termeléséhez szükséges: hosszutörzsű, kevés águ törzsekből								
	tarvágásban			szálaló és ritkító vágásban			áterdőléseknél, hó- és széltörésekben		
	kedvező	középszerű	kedvezőtlen	kedvező	középszerű	kedvezőtlen	kedvező	középszerű	kedvezőtlen
	helyi viszonyok között favágó napszám								
Egy méter hosszu:									
kemény hasábfa	0.37	0.46	0.55	0.49	0.56	0.63	0.57	0.65	0.72
„ dorongfa	0.33	0.42	0.51	0.45	0.52	0.59	0.53	0.61	0.68
lágy hasábfa	0.31	0.39	0.47	0.41	0.48	0.54	0.47	0.55	0.62
„ dorongfa	0.27	0.35	0.43	0.37	0.44	0.50	0.43	0.51	0.58
kemény tüzifa rönkő	0.30	0.39	0.48	0.42	0.49	0.56	0.50	0.58	0.65
lágy „	0.24	0.32	0.40	0.34	0.41	0.47	0.40	0.48	0.55
80% kemény, 20% lágy fából készitett tüzifa rönkő	0.29	0.38	0.46	0.40	0.47	0.54	0.48	0.56	0.63
80% lágy 20% kemény „ „ „ „	0.25	0.33	0.42	0.36	0.42	0.49	0.42	0.50	0.57
1/2 részben lágy, 1/2 részben kemény fából készitett tüzifa rönkő	0.27	0.34	0.44	0.38	0.45	0.52	0.45	0.53	0.60
Két méter hosszu:									
kemény rönkő	0.25	0.30	0.45	0.36	0.44	0.51	0.45	0.52	0.60
lágy „	0.20	0.28	0.35	0.34	0.36	0.41	0.40	0.45	0.50
80% kemény, 20% lágy fából készült tüzifa rönkő	0.24	0.33	0.41	0.35	0.42	0.48	0.44	0.51	0.58
80% lágy, 20% kemény „ „ „ „	0.21	0.29	0.37	0.32	0.38	0.43	0.41	0.47	0.52
50% kemény, 50% lágy „ „ „ „	0.23	0.31	0.40	0.34	0.40	0.46	0.43	0.49	0.55

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvF/619-3/2017

Jegyzet. A tüzifatermelési munkához számitandó: a döntés, legalyazás, darabolás, 50 méter átlagos távolságból való összehordás és összerakás. Középvastagu, ágas fánál a munkamennyiség 10%-kal, vékonyabb, rövid törzsü fánál 30%-kal emelendő.

Az előbbi adatok a magas hegységi erdők nehezebb viszonyaira vonatkoznak. A közép- és előhegységi erdőkben a munkaszükséglet Förster szerint kevesebb, nevezetesen: 1 méter kemény tüzifa előállitására a rendes vágásokban átlag 0.30—0.35 napszám, áterdőlésekben 0.32—0·40 napszám, tisztitó vágásokban 0.42—0.45 napszám szükséges; 1 méter lágy tüzifa előállitására ellenben rendes vágásokban 0.25—0.32, áterdőlésekben 0.30—0.37, tisztitó vágásokban 0.42—0.45 napszám.

Rakodóhelyeken 2 méter hosszu rönkökből 1 m. hosszu hasábfa készitésére: kemény fánál 0.26—0.32, lágy fánál 0.24—0.29; egy méter hosszu dorongfa készitésére kemény fánál 0.16—0.23, lágy fánál 0.14—0.21 napszám szükséges. 1 méter hosszu rönkőknek ugyanoly hosszu hasábfára való feldolgozása végül űrméterenként 0.9—1.0 napszámot vehet igénybe.

III. Tüzifa termelés.

(Wagner Vilmos adatai szerint.)

A vágás neme és a törzsek minősége	Egy űrméter tüzifa termeléshez szükséges favágó napszám					
	kedvező		középszerü		kedvezőtl.	
	helyi viszonyok között, ha a tüzifa					
	kemény	lágy	kemény	lágy	kemény	lágy
	fanemekből állittatik elő					
Tarvágásban:						
Vastag, hosszu, ágnélküli törzsekből	0.260	0.235	0.365	0.330	0.420	0.375
Kevésbé vastag, nem nagyon hosszu, ágakkal biró törzsekből	0.365	0.330	0.470	0.420	0.575	0.520
Rövid vagy vékony és sok ággal biró törzsekből	0.630	0.570	0.705	0.635	0.775	0.700
Szálaló vágásokban és áterdőléseknél:						
Vastag, hosszu ágnélküli törzsekből	0.470	0.420	0.525	0.470	0.680	0.610
Kevésbé vastag és hosszu, ágakkal biró törzsekből . . .	0.630	0.565	0.680	0.610	0.735	0.665
Rövid, vékony, sok ággal biró törzsekből	0.775	0.700	0.840	0.765	0.890	0.810

A tüzifa termeléshez tartozó munkához számitandó a fa ledöntése, leágazása, feldarabolása, felhasogatása, összehordása és 10 cm. magas aszréteggel való felrakása.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

IV. Fürészrönkő termelés.

(Förster G. R. adatai szerint.)

A faválaszték megjelölése	Egy darab fürészrönkő termelésére hosszu, kevés águ törzsekből								
	tarvágásban			szálaló és ritkitó vágásban			egyes széltörésekben		
	kedvező	középszerű	kedvezőtlen	kedvező	középszerű	kedvezőtlen	kedvező	középszerű	kedvezőtlen
	helyi viszonyok között szükséges favágó napszám								
Kemény rönkőnél:									
ha az 6 méter hosszu és 32 centiméternél vastagabb	0.25	0.30	0.35	0.30	0.35	0.40	.	.	.
„ „ 3—5 „ „ „ 32 „ „	0.16	0.20	0.24	0.25	0.27	0.29	.	.	.
Lágy rönkőnél:									
ha az 3—6 méter hosszu és 32 centiméternél vastagabb	0.18	0.23	0.28	0.23	0.27	0.31	0.26	0.30	0.34
„ „ 3—6 „ „ „ 32 „ vékonyabb	0.16	0.19	0.22	0.18	0.22	0.25	0.20	0.24	0.27
„ „ 3—6 „ „ „ 15—25 centiméter vastag	0.08	0.10	0.12	0.10	0.12	0.14	0.12	0.14	0.16
„ „ 7—8 „ „ „ 32 centiméternél vastagabb	0.23	0.28	0.33	0.29	0.34	0.38	0.31	0.35	0.39
„ „ 7—8 „ „ „ 32 „ vékonyabb	0.18	0.23	0.28	0.23	0.27	0.30	0.25	0.28	0.31
„ „ 9—12 „ „ „ 32 „ vastagabb	0.28	0.33	0.38	0.34	0.38	0.41	0.36	0.39	0.42
„ „ 9—12 „ „ „ 32 „ vékonyabb	0.20	0.25	0.30	0.26	0.29	0.32	0.28	0.31	0.33
„ „ 3—6 „ „ „ 45 „ vastagabb	0.28	0.33	0.38	0.32	0.37	0.42	0.37	0.42	0.47
„ „ 7—8 „ „ „ 45 „ „	0.40	0.48	0.55	0.55	0.60	0.65	0.60	0.65	0.70
„ „ 9—12 „ „ „ 45 „ „	0.45	0.53	0.60	0.60	0.65	0.70	0.65	0.70	0.75

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: Ev/F/619-3/2017

Jegyzet. A termelési munkához számitandó: a döntés, legalyazás, hántás, darabolás és 50 méter átlagos távolságra való összehordás és a felületes máglyázás.

Középvastagságu ágasabb törzsek feldolgozásánál a kimutatott munkaszükséglet 10%-al, vékony rövidtörzsü vastagabb ágakkal biró fánál pedig 30%-kal emelendő.

E táblázat adatai is a magas hegységi erdőkre vonatkoznak. Közép- és előhegységi erdőkben a munkaszükséglet kevesebb. Nevezetesen egy 32 cm.-nél vastagabb kemény rönkő előállitására 4—5 mtr. hosszuság mellett 0·13—0·18, 5—6 m. hossz. mellett 0·19—0·22, 6—8 hossz. mellett 0·23—0·26; egy 32 cm.-nél vékonyabb kemény rönkő előállitására ugyanilyen hosszuságok mellett 0·05—0·13, 0·14—0·16 és 0·16—0·20; egy 32 cm. átlagos vastagságu lágy rönkőnél: 0·10—0·13, 0·13—0·15, 0·16—0·20; egy 21—31 cm. vastagnál: 0·06—0·08, 0·09—0·10, 0·10—0·12 és végül egy 21 cm. átlagos vastagságunál: 0·03—0·04, 0·04—0·05 és 0·05—0·06 favágó napszám szükséges.

A máglyázás, ha a rönkökből legalább 10 rakatik egy rakásra, 32 cm.-nél vastagabb anyagnál 0·025 napszámot, 32 cm.-nél vékonyabb anyagnál pedig 0·012 napszámot igényel darabonként.

V. Szálfatermelés.

(Förster G. R. adatai szerint.)

A szálfa minősége és méretei	Egy drb szálfa termeléséhez szükséges					
	tarvágásban			szálaló és ritkitó vágásban		
	kedvező	közép-szerü	kedvezőtl.	kedvező	közép-szerü	kedvezőtl.
	helyi viszonyok között favágó napszám					
Szálfa legalább 23 m. hosszuság és 3·5 kbm. köbtartalom mellett . .	0·84	0·92	1·00	0·90	1·07	1·24
Szálfa legalább 21 m. hossz. és 2·10—3·49 kbm. köbtartalom mellett .	0·60	0·68	0·75	0·65	0·73	0·80
Szálfa legalább 17 m. hossz. és 1·10—2·09 kbm. köbtartalom mellett .	0·41	0·49	0·56	0·46	0·54	0·61
Szálfa legalább 15 m. hossz. és 0·75—1·09 kbm. köbtartalom mellett .	0·31	0·36	0·41	0·36	0·41	0·46
Szálfa legalább 13 m. hossz. és 0·50—0·74 kbm. köbtartalom mellett .	0·22	0·26	0·30	0·27	0·31	0·35
Szarufa legalább 13 m. hossz. és 0·30—0·49 kbm. köbtartalom mellett .	0·12	0·16	0·20	0·16	0·20	0.24
Szarufa legalább 12 m. hossz. és 0·14—0·29 kbm. köbtartalom mellett .	0·07	0·09	0·11	0·10	0·13	0·15
Szarufa legalább 9 m. hosszuság és 0·14 kbm. köbtartalom mellett .	0·05	0·07	0·08	0·07	0·09	0·10
Rudfa, vastagabb	.	.	.	0·05	0·07	0·08
Rudfa, középvastagságu	.	.	.	0·02	0·04	0·06
Rudfa, vékony	.	.	.	0·01	0·03	0·04

Jegyzet. A termelési munkához számitandó: a döntés, legalyazás, hántás, csucslevágás és 50 mtr. átlagos távolságra való közelités. E táblázat adatai is a magas hegységi erdőkre vonatkoznak. A közép- és előhegységekben e munka átlagosan 45 cm.-nél vastagabb törzseknél (mellmagasságban mérve): 0·31—0·45; 41—45 cm. vastagoknál: 0·25—0·33; 36—40 cm. vastagoknál: 0·19—0·25; 31—35 cm. vastagoknál: 0·13—0·19; 26—30 cm. vastagoknál: 0·08—0·13; 21—25 cm. vastagoknál: 0·06—0·08; 11—20 cm. vastagoknál: 0·03—0·05; és 10 cm. vastagoknál 0·01 napszámra tehető.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

VI. Épület- és műszerfa termelés folyó méterenként.

(Wagner Vilmos adatai szerint.)

A fa átmérője	Egy folyóméter épületfa termeléséhez szükséges napszám		A fa átmérője	Egy folyóméter épületfa termeléséhez szükséges napszám	
	lágy fanemeknél	kemény fanemeknél		lágy fanemeknél	kemény fanemeknél
10 cm. vastagságig .	0.010	0.013	25 cm.-től 30 cm.-ig	0.030	0.040
10 cm.-től 15 cm.-ig	0.015	0.020	30 cm.-től 35 cm.-ig	0.040	0.053
15 cm.-től 20 cm.-ig	0.020	0.025	35 cm.-től 40 cm.-ig	0.050	0.066
20 cm.-től 25 cm.-ig	0.025	0.033	minden 5 cm. után még	0.010	0.013

A termelési munkához tartozik a fa ledöntése, legalyazása, lekérgezése és a végek levágása.

VII. Épület- és műszerfa termelés köbméterenként.

(Wagner Vilmos adatai szerint.)

A vágás neme és a törzsek minősége	Egy köbméter épületfa termeléséhez szükséges favágó napszám					
	kedvező		középszerű		kedvezőtl.	
	helyi viszonyok között					
	tavasszal	télen	tavasszal	télen	tavasszal	télen
Tarvágásban:						
Nyulánk, ágnélküli törzsekből .	0.24	0.27	0.28	0.30	0.32	0.35
Kevésbé nyulánk, ágas törzsekből	0.32	0.35	0.36	0.40	0.40	0.44
Rövid, vastag águ törzsekből .	0.43	0.48	0.47	0.53	0.55	0.60
Szálaló vágásokban és áterdőléseknél:						
Nyulánk, ágnélküli törzsekből .	0.36	0.40	0.43	0.48	0.51	0.57
Kevésbé nyulánk, ágas törzsekből	0.43	0.48	0.51	0.57	0.59	0.66
Rövid vastag águ törzsekből .	0.55	0.60	0.63	0.70	0.71	0.80

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

VIII. Tüzifa szállítás.

(Förster G. R. adatai szerint.)

1. Természetes földcsusztatókon, 1—2 méter hosszu rönkökben.

A szállítás távolsága méterekben	Egy ürméter tüzifának 1—2 mtr. hosszu rönkökben való leszállításához											
	egyenletes		egyenetlen						sziklás hegyoldalakon			
	esésü hegyoldalakon								meredek		szakadékos	
	állabokon keresztül	meghatározott irányu csusztatókon	szük árkokban facsusztatók segélyével		széles árkokban		állabokon keresztül		részeken át			
			kedvező	kedvezőtlen	kedvező	kedvezőtlen	kedvező	kedvezőtlen	kedvező	kedvezőtlen	kedvező	kedvezőtlen
	talajviszonyok mellett											
	szükséges napszám											
40	0·058	0·044	0·051	0·066	0·036	0·044	0·044	0·051	0·066	0·088	0·029	0·044
40— 60	0·066	0·058	0·062	0·073	0·044	0·058	0·051	0·066	0·080	0·095	0·036	0·051
60— 80	0·073	0·066	0·073	0·080	0·051	0·066	0·058	0·073	0·095	0·106	0·043	0·066
80—100	0·080	0·073	0·080	0·088	0·066	0·073	0·066	0·080	0·103	0·117	0·058	0·073
100—120	0·088	0·080	0·088	0·095	0·073	0·080	0·073	0·088	0·112	0·128	0·066	0·080
120—140	0·103	0·088	0·095	0·110	0·080	0·088	0·088	0·095	0·124	0·139	0·073	0·088
140—160	0·110	0·103	0·106	0·117	0·088	0·103	0·095	0·110	0·136	0·150	0·088	0·103
160—180	0·124	0·110	0·117	0·124	0·103	0·110	0·110	0·117	0·144	0·161	0·095	0·110
180—200	0·131	0·124	0·124	0·139	0·110	0·124	0·117	0·124	0·153	0·170	0·110	0·117
200—300	0·183	0·176	0·176	0·191	0·161	0·176	0·169	0·176	0·204	0·219	0·161	0·168
300—400	0·234	0·227	0·227	0·241	0·212	0·227	0·220	0·227	0·256	0·271	0·212	0·220
400—500	0·285	0·278	0·278	0·292	0·263	0·278	0·271	0·278	0·307	0·322	0·263	0·270
500—600	0·336	0·329	0·329	0·343	0·314	0·329	0·322	0·329	0·358	0·373	0·314	0·321
600—700	0·387	0·380	0·387	0·394	0·365	0·380	0·373	0·380	0·409	0·424	0·365	0·372
700—800	0·438	0·423	0·430	0·445	0·416	0·423	0·416	0·431	0·460	0·475	0·416	0·423

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz. sz.: EvjF/619-3/2017

2. Száraz csusztatókon 1—2 mtr. hosszu rönkökben.

Szállitási távolság méterekben	Egy ürméter tűzifa becsusztatásához szükséges							
	verő fényes oldalon fekvő				árnyas oldalon fekvő			
	nagy		mérsékelt		nagy		mérsékelt	
	esésü csusztatón, ha a fa							
	fagyos	száraz	fagyos	száraz	fagyos	száraz	fagyos	száraz
	fa vágó napszám							
70	0·022	0·026	0·033	0·040	0·015	0·022	0·026	0·033
140	0·026	0·029	0·040	0·051	0·022	0·026	0·029	0·037
210	0·029	0·040	0·051	0·058	0·026	0·029	0·037	0·040
280	0·037	0·051	0·058	0·073	0·029	0·037	0·040	0·051
350	0·044	0·058	0·073	0·080	0·040	0·044	0·051	0·062
420	0·058	0·073	0·080	0·091	0·051	0·058	0·062	0·073
490	0·062	0·076	0·084	0·096	0·054	0·062	0·067	0·076
560	0·066	0·080	0·091	0·102	0·058	0·066	0·073	0·080
630	0·071	0·086	0·096	0·106	0·065	0·071	0·076	0·086
700	0·077	0·092	0·102	0·110	0·073	0·077	0·080	0·092
870	0·088	0·103	0·110	0·125	0·080	0·087	0·091	0·103
1050	0·095	0·117	0·124	0·131	0·092	0·095	0·103	0·110
1230	0·110	0·132	0·139	0·143	0·098	0·110	0·114	0·125
1400	0·125	0·143	0·150	0·157	0·107	0·125	0·125	0·132

3. Vizes csusztatókon. 1—2 mtr. hosszu rönkökben vagy hasábokban.

E munkához, beleértve a bedobást, lecsusztatást, a csusztatóba vezetett viz szabályozását, kunyhók épitését és a felügyeletet, szükséges:

1000	méter	távolságig	átlagosan	0·05—0·10 napszám,
1500	„	„	„	0·08—0·14 „
2000	„	„	„	0·11—0·18 „
2500	„	„	„	0·14—0·22 „
3000	„	„	„	0·17—0·25 „
3500	„	„	„	0·20—0·28 „
4000	„	„	„	0·23—0·31 „
4500	„	„	„	0·26—0·34 „

4. Kézi szánon.

Egy ürméter kemény vagy lágy hasáb- és dorongfa leszállításához

méter távolságra	kedvező	középszerü	kedvezőtlen	méter távolságra	kedvező	középszerü	kedvezőtlen	méter távolságra	kedvező	középszerü	kedvezőtlen
	viszonyok közt napszám				viszonyok közt napszám				viszonyok közt napszám		
200	0·05	0·07	0·09	1000	0·25	0·37	0·50	2600	0·43	0·66	0·89
300	0·06	0·09	0·12	1200	0·28	0·42	0·56	2800	0·45	0·69	0·93
400	0·08	0·12	0·15	1400	0·31	0·46	0·62	3000	0·47	0·71	0·96
500	0·10	0·14	0·18	1600	0·33	0·50	0·67	3500	0·51	0·76	1·01
600	0·13	0·18	0·24	1800	0·35	0·53	0·72	4000	0·56	0·81	1·07
700	0·16	0·23	0·30	2000	0·37	0·57	0·77	4500	0·59	0·85	1·12
800	0·19	0·27	0·36	2200	0·39	0·60	0·81	5000	0·63	0·90	1·17
900	0·22	0·32	0·43	2400	0·41	0·63	0·85	6000	0·70	0·97	1·25

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

IX. Tüzifa szállitás.

(Wagner Vilmos adatai szerint.)

1. Csusztatókon.

Ha az ut hossza	Egy ürméter tüzifa lecsusztatásához szükséges a mellékmunkálatokkal együtt			
	igen kedvező	kedvező	középszerü	kedvezőtlen
	helyi viszonyok között favágó napszám			
60 méter . .	0.033	0.040	0.055	0.083
60 — 120 „ . .	0.039	0.052	0.071	0.110
120 — 180 „ . .	0.047	0.067	0.092	0.143
200 — 300 „ . .	0.056	0.087	0.119	0.186
300 — 400 „ . .	0.063	0.113	0.154	0.241
400 — 600 „ . .	0.076	0.146	0.200	0.313
600 — 800 „ . .	0.091	0.189	0.260	0.406
800 —1000 „ . .	0.109	0.245	0.338	0.506

2. Kézi szánon.

Ha az ut hossza	Egy ürméter tüzifa elszállitásához szükséges a mellékmunkálatokkal együtt			
	igen kedvező	kedvező	középszerü	kedvezőtlen
	helyi viszonyok között napszám			
100 méter . .	0.050	0.066	0.100	0.200
100 — 200 „ . .	0.065	0.092	0.140	0.280
200 — 300 „ . .	0.082	0.128	0.196	0.392
300 — 400 „ . .	0.106	0.179	0.274	0.548
400 — 600 „ . .	0.137	0.250	0.393	0.767
600 — 800 „ . .	0.178	0.350	0.550	0.975
800 —1000 „ . .	0.231	0.490	0.715	1.180

X. Rönkő szállitás.

(Förster G. R. adatai szerint.)

1. Csusztató utakon.

Egy darab 4—8 méter hosszu rönkő lecsusztatására szükséges:
500 méter távolságra: 0·12—0·20; 1000 méterre: 0·25—0·30
1500 „ „ 0·33—0·40; 2000 „ 0·40—0·50
2500 „ „ 0·48—0·60; 3000 „ 0·60—0·70

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

2. Természetes földcsusztatókon és kézi szánon.

A szállítás távolsága	4—5 méter			6—8 méter			9—12 méter		
	hosszu rönkő elszállításához szükséges darabonként								
	kedvező	középszerű	kedvezőtlen	kedvező	középszerű	kedvezőtlen	kedvező	középszerű	kedvezőtlen
	viszonyok között, tekintet nélkül a vastagságra, napszám								
a) természetes földcsusztatókon:									
100	0.05	0.08	0.12	0.07	0.11	0.15	0.08	0.12	0.16
200	0.07	0.10	0.14	0.10	0.13	0.17	0.12	0.15	0.19
300	0.09	0.13	0.16	0.12	0.16	0.19	0.14	0.18	0.21
400	0.12	0.16	0.19	0.15	0.19	0.22	0.17	0.21	0.24
500	0.14	0.18	0.21	0.18	0.22	0.25	0.20	0.24	0.27
600	0.16	0.20	0.23	0.21	0.24	0.28	0.23	0.27	0.30
700	0.18	0.22	0.25	0.24	0.28	0.31	0.26	0.30	0.33
800	0.21	0.25	0.28	0.27	0.31	0.34	0.29	0.33	0.36
900	0.23	0.27	0.32	0.30	0.34	0.37	0.32	0.36	0.39
1.000	0.25	0.30	0.36	0.33	0.38	0.41	0.35	0.39	0.42
b) kézi szánon:									
100	0.08	0.13	0.17	0.12	0.23	0.34	0.13	0.26	0.38
200	0.09	0.14	0.18	0.13	0.24	0.35	0.14	0.27	0.39
300	0.10	0.15	0.19	0.14	0.25	0.36	0.15	0.28	0.40
400	0.11	0.16	0.21	0.15	0.26	0.37	0.16	0.29	0.41
500	0.12	0.17	0.22	0.16	0.28	0.39	0.17	0.30	0.43
600	0.13	0.18	0.23	0.17	0.29	0.41	0.18	0.32	0.45
700	0.14	0.20	0.25	0.18	0.31	0.44	0.19	0.34	0.48
800	0.15	0.21	0.27	0.19	0.33	0.47	0.20	0.36	0.51
900	0.16	0.23	0.29	0.20	0.35	0.50	0.22	0.38	0.54
1.000	0.17	0.24	0.31	0.21	0.37	0.53	0.24	0.41	0.57

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

3. Facsusztatókon.

A szállítás távolsága	32 centiméternél vékonyabb			32—45 cm. vastag			45 centiméternél vastagabb		
	rönkő lecsusztatásához szükséges darabonként								
	kedvező	középszerű	kedvezőtlen	kedvező	középszerű	kedvezőtlen	kedvező	középszerű	kedvezőtlen
	helyi viszonyok között napszám								
a) ha a rönkök 3—5 méter hosszuk:									
280	0.01	0.03	0.04	0.02	0.04	0.07	0.03	0.06	0.09
560	0.02	0.04	0.05	0.04	0.06	0.08	0.05	0.08	0.11
840	0.03	0.05	0.06	0.05	0.08	0.10	0.07	0.11	0.14
1.100	0.04	0.06	0.07	0.07	0.09	0.12	0.09	0.13	0.17
1.400	0.05	0.07	0.08	0.08	0.11	0.14	0.11	0.15	0.19
1.700	0.06	0.08	0.09	0.10	0.13	0.15	0.14	0.18	0.21
2.000	0.07	0.09	0.10	0.12	0.15	0.17	0.17	0.20	0.23
b) ha a rönkök 5—7 méter hosszuk:									
280	0.02	0.03	0.05	0.03	0.06	0.09	0.05	0.11	0.17
560	0.03	0.05	0.06	0.05	0.08	0.11	0.09	0.15	0.21
840	0.04	0.06	0.08	0.07	0.10	0.13	0.13	0.20	0.26
1.100	0.05	0.07	0.10	0.09	0.12	0.16	0.17	0.24	0.31
1.400	0.06	0.09	0.11	0.11	0.14	0.18	0.21	0.28	0.35
1.700	0.08	0.10	0.12	0.13	0.17	0.20	0.26	0.33	0.39
2.000	0.10	0.12	0.14	0.16	0.19	0.22	0.31	0.37	0.43

4. Vizes csusztatókon.

Egy darab 3—8 m. hosszu rönkő lecsusztatásához szükséges a vizbedobással, kiszedéssel s a viz szabályozásával együtt:

1000 m. táv.	0.05—0.09 napszám;	3000 m. táv.	0.15—0.18 napszám
1500 „ „	0.07—0.10 „	3500 „ „	0.17—0.20 „
2000 „ „	0.10—0.13 „	4000 „ „	0.19—0.22 „
2500 „ „	0.13—0.16 „	4500 „ „	0.21—0.24 „

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

XI. Szálfaszállítás.

(Förster G. R. adatai szerint.)

1. Természetes földcsusztatókon.

Egy darab szálfa lecsusztatásához, ha annak minimalis hossza

méter távolságra	23 méter			21 méter			17 méter			15 méter			13 méter			13 méter			12 méter		
	és köbtartalma köbméterekben kifejezve																				
	3.5-nél több			2.10—3.49			1.1—2.09			0.75—1.09			0.5—0.74			0.3—0.49			0.14—0.29		
	kedvező	középszerű	kedvezőtlen	kedvező	középszerű	kedvezőtlen	kedvező	középszerű	kedvezőtlen	kedvező	középszerű	kedvezőtlen	kedvező	középszerű	kedvezőtlen	kedvező	középszerű	kedvezőtlen	kedvező	középszerű	kedvezőtlen
	helyi viszonyok között szükséges napszám																				
50	0.50	0.60	0.70	0.36	0.54	0.73	0.18	0.24	0.30	0.12	0.16	0.20	0.08	0.10	0.11	0.05	0.06	0.07	0.03	0.03	0.04
100	0.66	0.93	1.20	0.50	0.74	0.98	0.28	0.40	0.52	0.20	0.25	0.30	0.12	0.14	0.16	0.08	0.09	0.11	0.04	0.05	0.06
150	0.80	1.30	1.70	0.62	0.96	1.31	0.40	0.55	0.69	0.30	0.37	0.45	0.18	0.21	0.25	0.12	0.14	0.16	0.05	0.07	0.08
200	0.94	1.61	2.20	0.72	1.16	1.59	0.49	0.67	0.84	0.41	0.49	0.57	0.24	0.29	0.34	0.16	0.19	0.22	0.07	0.09	0.11
250	1.06	1.85	2.64	0.81	1.32	1.84	0.59	0.79	0.99	0.48	0.58	0.67	0.28	0.35	0.40	0.19	0.22	0.26	0.08	0.11	0.13
300	1.20	2.10	3.10	0.90	1.55	2.19	0.68	0.93	1.18	0.54	0.67	0.79	0.32	0.40	0.47	0.22	0.26	0.31	0.09	0.13	0.15
350	1.32	2.41	3.52	0.99	1.73	2.46	0.78	1.05	1.32	0.60	0.75	0.89	0.36	0.45	0.53	0.24	0.29	0.35	0.10	0.14	0.17
400	1.44	2.68	3.92	1.08	1.91	2.74	0.86	1.17	1.47	0.66	0.82	0.98	0.40	0.50	0.59	0.26	0.33	0.39	0.12	0.16	0.19
450	1.54	2.87	4.20	1.17	2.02	2.86	0.94	1.26	1.57	0.70	0.87	1.03	0.44	0.54	0.63	0.28	0.35	0.42	0.13	0.17	0.20
500	1.60	3.04	4.48	1.26	2.13	2.99	1.00	1.33	1.66	0.74	0.91	1.08	0.46	0.56	0.66	0.30	0.37	0.44	0.14	0.18	0.21
600	1.80	3.24	4.68	1.35	2.31	3.27	1.08	1.41	1.74	0.79	1.03	1.26	0.48	0.59	0.70	0.32	0.39	0.46	0.16	0.19	0.22

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz. EvgF/619-3/2017

2. Csusztató utakon.

méter távolságra	Egy darab szálfa lecsusztatásához, melynek 3·5-nél több köbméter a köbtartalma, szükséges a helyi viszonyok szerint napszám	2·1—3·5 köbméter a köbtartalma, szükséges a helyi viszonyok szerint napszám	1·1—2·1 köbméter a köbtartalma, szükséges a helyi viszonyok szerint napszám	0·5—1·1 köbméter a köbtartalma, szükséges a helyi viszonyok szerint napszám	0·3—0·5 köbméter a köbtartalma, szükséges a helyi viszonyok szerint napszám
500	0·25—0·35	0·21—0·29	0·17—0·23	0·14—0·21	0·08—0·13
1000	0·55—0·65	0·31—0·39	0·27—0·33	0·18—0·28	0·13—0·17
1500	0·85—0·95	0·46—0·54	0·34—0·37	0·28—0·38	0·18—0·27
2000	1·30—1·40	0·65—0·75	0·56—0·64	0·37—0·59	0·27—0·33
2500	1·50—1·70	0·85—0·95	0·75—0·85	0·56—0·75	0·36—0·55
3000	1·80—2·20	1·10—1·30	0·90—1·10	0·75—0·85	0·55—0·75

XII. Szálfaszállitás.

(Wagner Vilmos adatai szerint.)

Ha az ut hossza	Egy köbméter épületfa továbbitásához szükséges helyi viszonyok között napszám: kedvező	közép-szerü	kedvezőtlen
50 méter	0.030	0.060	0.200
50 — 100 „	0.040	0.100	0.400
100 — 150 „	0.060	0.130	0.600
150 — 200 „	0.100	0.160	0.830
200 — 300 „	0.150	0.200	0.930
300 — 400 „	0.200	0.300	1.030
400 — 500 „	0.235	0.360	1.130
500 — 600 „	0.270	0.430	1.230
600 — 700 „	0.300	0.490	1.330
700 — 800 „	0.330	0.560	1.430
800 — 900 „	0.350	0.600	1.490
900 —1000 „	0.370	0.630	1.560

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

XIII. Apróbb faválasztékok termelése.

Faválasztók	Szükséges napszám
100 drb 3 m. hosszu, 15—18 cm. vastag kerités karó termeléséhez kemény fából	5—6
100 drb 3 m. hosszu, 12—15 cm. vastag kerités karó termeléséhez kemény fából	3—4
100 drb kerités támkaró termeléséhez kemény fából .	$2._5$—3
100 drb „ „ „ lágy fából . .	2—$2._5$
100 drb $2._5$—3 m. hosszu, 8 cm. vastag kerités vessző termeléséhez	$2._5$—3
100 drb 2 m. hosszu mogyoróvesszőnek vágásához, hasitásához és abroncsnak való előkészitéséhez .	$0._5$—1
100 kötés kerités rőzse termeléséhez	3—4
100 drb 4 m. hosszu erdei lécz termeléséhez kemény fából	3
100 drb 1 m. hosszu, 5—6 cm. vastag faszög termeléséhez	2
1 drb 3 m. hosszu 26—28 cm. átmérőjü kerités oszlop termeléséhez, kemény fából	0.09
1 szekér vessző vagy tövis termeléséhez	$0._5$—$1._0$
1 drb $2._5$—4 m. hosszu, alsó végén 30 cm., felső végén 26 cm. vastag rőzse kötés termeléséhez és kötéséhez, tölgyvesszőből	0.12
1 drb hasonló méretü rőzsekötés termeléséhez füzfa vesszőből	0.08
1 folyóméter 15 cm. vastag, 30 cm. széles rőzse kötél fonásához, a rőzse termelésével együtt:	
a) tölgyvesszőből	0.06
b) füzvesszőből	0.03
100 drb 1—$1._{25}$ m. hosszu, 5 cm. vastag rőzse-karó előállitásához, a faleválással együtt	$1._5$—$2._0$
1 ürméter tüzifának kétrészre való fürészeléséhez és felhasitásához:	
a) keményfánál	0.6
b) lágyfánál	0.4
1 ürméter tüzifa több részre való felvágásánál minden egyes rész után az előbb kimutatott napszámhoz:	
a) keményfánál hozzászámitandó	0.25
b) lágyfánál „	0.15

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fűrészárú-termelés.

A fűrészgépek hajtásához szükséges erő. Keretfűrészeknél: 1 pengés egyszerű keret hajtásához $2^1/_2$ lóerő; több pengés kereteknél pedig 1 penge számára 2—4 lóerő s minden további penge után még 0·5—0·75 lóerő. Minél szélesebb a keret, annál több lóerő szükséges 1 penge számára, a 18″-es keretnél például (4—12 pengére) 6—9 lóerő; 24″—30″-esnél pedig (8—18 pengére) 12—18 lóerő szükséges.

Körfűrészeknél: Egy egyszerű deszkaszegélyező körfűrész (0·2—0·3 m. átmérőjű penge) hajtására 1·5—2 lóerő; bütűző fűrész hajtására (1·0—1·2 m. átmérőjű penge) 8—10 lóerő; egy gerendák fűrészelésére és tönkök szegélyezésére használt kettős körfűrész hajtására (0·6—0·8 m. átmérőjű pengék) 10—15 lóerő.

Boritékfa (fournir)-gépeknél: egy félkeretes fűrész hajtására 3 lóerő; a boritékfa-hasitógép hajtására 6 lóerő; a boritékfa-hámozógép hajtására pedig 4 lóerő szükséges.

A fűrészgépek munkaképessége. Egy egy vagy két pengés egyszerű keret felvág 12 órai munkaidő alatt naponként 2·5—5·5 m^3 fenyő tönköt, egy vizeróre berendezett sok pengés keret 7·5—10·0 m^3-t; egy gőzerővel hajtott 18″-es keret 6—8 m^3-t; egy 24—30″-es keret pedig 10—13 m^3-t. Átlagosan a gőzfürészkeretek munkaeredménye, naponként 12 órai munkaidőt számítva, 8—10 m^3-re tehető. Az éjjelnappal szakadatlanul dolgozó fűrészek munkaeredménye kétszeresen veendő. Nagy átlagban egy sok pengés keret egy év alatt 5000—6000 m^3 tönköt képes felvágni. A körfűrészek a keretek mellett többnyire segédszolgálatot teljesitenek. Ezek közül egy kettős tönkszegélyező körfűrész három keretet képes szegélyezett tönkökkel ellátni, a deszkaszegélyező körfűrészekből minden 1·5—2 keretre egy alkalmaztatik.

A boritékfagépek közül a félkeretes gép naponként 40—70 m^2 1·5 *mm* vastag boritéklemezt, a hasitógép naponként átlag 3000 m^2 0·5—0·75 *mm* vastag lemezt és a hámozó gép 1200 m^2 0·2—1·0 *mm* vastag boritéklemezt állit elő.

A tiszta árú kihozatal a keretfűrészek-nél: fenyőfánál 50—62%, a tölgyfánál pedig 35—46%; a boritékfa előállitásnál félkeretes géppel 1 m^3 padlóból előállitható 320 m^2 1·5 *mm*-es boritéklemez és 12 m^2 10 *mm*-es hulladéklemez; a tiszta kihozatal tehát mintegy 48%, a még értékesithető hulladéklemezt is számitva pedig 60%. A hasitógépnél a kihozatal már nagyobb; egy m^3 padlóból ugyanis mintegy 1000 m^2 0·75 *mm*-es boritékfát és 7 m^2 10 *mm*-es hulladéklemezt lehet előállitani, ugy, hogy a tiszta árú kihozatal 75%, a hulladéklemez 7%. A hámozó géppel pedig egy m^3 gömbölyű fából ellőállitható 455 m^2 1 *mm*-es lemez, a kihozatal tehát 45·5%.

A termelési költségek a közönséges fűrészekkel előállitott fenyő fűrészanyagoknál Szécsi szerint m^3-enként átlag 2·20—3·80 frtra, tölgyfűrész árúnál 5.0—5.40 frtra tehetők; a boritéklemeznél pedig a fentebbi vastagságu lemezeket véve alapul, m^2-enként a félkeretes metszett lemeznél 12—15 kr, a hasitott lemeznél 4—6 kr, a hámozottnál pedig 1—2 krral számithatók az előállitási költségek, a nyers anyag értékét nem számitva.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Donga-termelés.

(Az „Erdészeti segédtáblák“, Illés és Danhelovsky után.)

Franczia donga.

A franczia dongatermelésnél csak oldaldongák készittetnek, ezekből állitják ugyanis elő felhasználásnál a feneket is. A franczia dongák sima, egyenes lapokkal biró négyoldalu hasáb (deszka) alakkal és sokféle méretekkel birnak. Hosszuságuk 18, 24, 30, 36. 42, 48, 54 párisi hüvelyk, vastagságuk 1, $1^1/_4$, $1^1/_2$, $1^3/_4$, 2 párisi hüvelyk; szélességük 3—6 p. hüvelyk között váltakozik s e tekintetben két osztályzat létezik: az I. osztályba számittatnak a $4^1/_2$—6 p. hüvelykes dongák, melyekből 1000 darabnak legalább 5000 hüvelyket kell szélességben kiadni; a II. osztályba számittatnak a 3—$4^1/_2$ hüvelykes dongák s ezekből 1000 darabnak legaláb 3800 hüvelyk szélességgel kell birni.

Adás-vevésnél, ugyszinte a munkabérek megállapitásánál és a dongatermelésre felhasználandó fatörzsek vagy állabok dongatartalmának becslésénél alapul az ugynevezett normál-donga szolgál, melyre mint általános mértékegységre a másféle méretekkel biró dongák méreteik arányában számittatnak át. A normál-donga méretei következők: hosszuság 36 p. hüvelyk; vastagság 1 p. hüvelyk; szélesség $4^1/_2$—6 p. hüvelyk. Métermértékben kifejezve a normal-donga méreteiül dongabecsléseknél a következők fogadhatók el: hosszuság = 1 méter; vastagság = 3 cm.; szélesség 15 cm.

A dongabecslés Illés szerint legegyszerübben a következő módon történik. A fa átmérőjét oly magasan, a mennyire csak az átlalóval elérni lehet, megméretjük, s az eredményből a kéreg vastagságát kétszeresen véve leüttetjük, azután szemre megbecsüljük, hogy a törzs hány 1 méter hosszu, dongának alkalmas rönköt tartalmaz s a nyert számot a becslési könyv azon rovatába irjuk, mely a megmért alsó átmérőnek megfelel. A netalán előforduló ágakra, s másféle hibákra azonban a rönkszámból, mely tört részeket is tartalmazhat, becslés utján előbb bizonyos megfelelő részt leütünk. Ha a megbecsülendő törzsek ily módon mind felvétettek, a becsükönyv egyes rovatait összegezzük s az eredményt minden rovatnál szorozzuk az egy rönkből készithető dongák számával. Hogy bizonyos átmérő mellett egy darab, 1 méter hosszu rönkből hány donga készithető, Illés szerint a következő képletből lehet kiszámitani:

$m = a - 40$, hol m a dongaszámot, a pedig a rönkő átmérőjét jelenti, kéreg nélkül, centiméterekben kifejezve. Ha azonban az átmérő 70 centiméternél nagyobb, a rönkből két sor dongát, s ha igen vastag, többet is lehet kihasitani; ez esetben tehát a 2-ik és 3-ik sorból vagy gyürüből kikerülő dongák számát is meg kell határozni, mi ugy történik, hogy a második sornál az előbbi képletbe 40 helyett 40 + 30-at, a harmadiknál 40 + 30 + 30-at, s igy tovább minden sornál 30-al többet helyettesitünk. Egy 150 cm. vastag rönkből tehát az előbbiek szerint kihasitható 4 sor donga és pedig:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

az első	sorból:	$m_1 = 150-40$	$= 110$	drb;
a második	„	$m_2 = 150-70$	$= 80$	„
a harmadik	„	$m_3 = 150-100$	$= 50$	„
a negyedik	„	$m_4 = 150-130$	$= 20$	„
		összesen . .	260	drb.

E képlet kissé magas eredményeket ad, mivel az egy törzsből nyerhető rönkök átlagos átmérőjéül az alsó átmérő vétetett; e mellett a dongák lehasítása sem történhetik oly pontosan, mint itt feltételeztetett. Ezért a számítás eredményéből a viszonyok szerint 5—15%-ot le kell ütni.

Egy másik eljárás szerint megbecsülendő a törzsből kikerülő 1 m. hosszu rönkök száma s minden egyes rönkönek kéreg nélküli felső átmérője s azután az egy rönkből hasitható dongák száma a következő képlet segélyével számitandó ki:

a dongák száma: $m = (a_1 + a_2 + a_3 + \ldots a_n) \times 0.9 - n$

hol a_1 az első, a_2 a második, a_3 a harmadik stb., a_n az utolsó dongagyürü belső átmérőjét centiméterekben, n pedig a dongagyürü számát jelenti. Az előbbi példát véve fel, egy 150 cm. vastag rönkönél: $a_1 = 110$, $a_2 = 80$, $a_3 = 50$, $a_4 = 20$ és $n = 4$ lenne, a dongák száma pedig $= (110 + 80 + 50 + 20)\ 0.9-4 = 260 \times 0.9-4 = 230$ darab. E képlet tehát az előbbinél minden esetben kisebb eredményt s talán pontosabbat ad. Tömeges becsléseknél mindamellett egyszerüségénél fogva az első jobban használható.

Legpontosabb eredményt nyerünk azonban, ha a dongabecslésekre a következő 238, továbbá a 239 és 240. oldalon található táblázatokat alkalmazzuk, melyek, miután tapasztalati adatokból állittattak össze, a valóságot leginkább megközelitő eredményt is adnak.

A 238-ik oldalon levő táblázatból az egy méter hosszu tönkökből kikerülő donga mennyiséget tudhatjuk meg. Ha tehát azt alkalmazzuk a becslésre, először meg kell határoznunk, hogy az illető törzsből hány darab dongára alkalmas (tiszta, egyenes, könnyen hasitható, vékonyabb végén legalább 38 centiméter szijácsnélküli átmérővel biró, 1 méter hosszu) tönköcskét lehet kivágni; azonkivül tudnunk kell a magassággal kisebbedő átmérőknek az illető állabban észlelt apadását, valamint a kéreg és szijács vastagságát. Ezen adatokból megállapitván minden tönköcskének kéreg- és szijácsnélküli (2—2 centiméterre kikerekitett) felső átmérőjét, kiolvassuk a táblából az azoknak megfelelő dongamennyiségeket, melyeknek összege megadja az illető törzsből nyerhető dongák számát.

Például: egy 100 centiméter alsó átmérővel biró tölgytörzsből ki lehet vágni szembecslés szerint 8 darab dongára alkalmas 1 méter hosszu tönköcskét, melyek tekintettel a szijács- és kéregnek az illető állabban tapasztalt vastagságára s az átmérők apadására, alábbi kéreg- és szijácsnélküli felső átmérőket, s ezeknek megfelelőleg a tábla szerint következő dongaszámokat eredményeznek:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

1	tönk,	86	centim.	átmérő,	69	db.	donga,
1	„	84	„	„	65	„	„
2	„	82	„	„	62×2=124	„	„
2	„	80	„	„	58×2=116	„	„
1	„	78	„	„	54	„	„
1	„	76	„	„	51	„	„
Összesen 8 tönk					479	db.	donga.

A 239 és 240-ik oldalon levő tábla segélyével megtudhatjuk az egyes törzsekből nyerhető dongák számát közvetlenül, ha megmérjük az illető törzs átmérőjét (szijácscsal és kéreggel) a mellmagasságban (1·3 méter a föld fölött), meghatározzuk a törzs magasságát azon pontig, a meddig az dongára alkalmas, és felkeressük a táblában azt a számot, a mely a felvett átmérőnek és magasságnak felel meg.

E két tábla alkalmazásánál szem előtt tartandók a következők:

1. A táblákban kimutatott dongamennyiségek számos tényleges eredménynek átlagát képezvén, a nyerhető dongák számát e táblák segélyével csakis megközelitő pontossággal határozhatjuk meg, mely azonban a gyakorlati czélnak inkább megfelel, mint bármely elméleti uton eszközlött számitás, kivált egész állabok becslésénél.

2. A 238-ik oldalon levő táblából a nyerhető dongák számát csak a szijácsnélküli átmérők szerint tudhatjuk meg minden viszonyok kőzt helyesen, mert a szijács és kéreg vastagsága az egyes állabokban különböző. A táblában a szijács 4 centiméterrel (az átmérőnek mindkét végén 2—2 cm.), a kéreg pedig 38—72 cm. szijácsnélküli átmérő mellett 4 centiméterrel, 74—92 cm. szijácsnélküli átmérő mellett 5 centiméterrel, s 94—130 cm. szijácsnélküli átmérő mellett 6 centiméterrel van számitva. Hasonló módon a kőbtartalmak és az 1000 dongára szükséges fatömegek is csak akkor fognak pontosan megfelelni, ha a szijács- és kéregvastagság a fentebbi, és ha az átmérők apadása az egyes tönkcsköknél méterenként 1 centimétert tesz, mint a hogy a táblában feltételeztetett. Ugyanazon szijács- és kéregvastagság vétetett fel a 236-ik oldalon kezdődő táblában is; ha tehát a szijács és kéreg vastagsága tényleg nagyobbnak találtatik, akkor a tábla szerint nyerhető dongamennyiség a szijácsnélküli átmérőnek megfelelőleg kisebbitendő. Ha például egy 112 cm. alsó átmérőjü és 11 méter magasságig dongára alkalmas törzsnél a szijács és kéreg együtt nem 10, hanem 12 centimétert tesz, akkor az illető törzsből nem 799, hanem a 110 cm. alsó átmérőnek megfelelő 770 darab donga számitandó, mivel a szijácsnélküli átmérő (112—12=100) nem egyenlő azzal, a mely a táblában 112 cm. teljes átmérő mellett feltételeztetik (112—10) = 102), hanem a 110 cm. teljes átmérőnek (110—10=100) felel meg.

3. Ha a különben dongára alkalmas törzs külsőleg itélve némileg hibásnak mutatkozik, akkor a dongák számát a hibák kiterjedésének arányában le kell szállitani.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Egy méter hosszu tönkökből nyerhető franczia dongák.

A tönk felső átmérője			A tönk köbtartalma			A nyerhető dongák száma	1000 db. dongára szükséges gömb. fa		
szijács nélkül	szijáccsal	kéreggel	szijács nélkül	szijáccsal	kéreggel		szijács nélkül	szijáccsal	kéreggel
centiméter			tömörköbméter			darab	tömörköbméter		
38	42	46	0·116	0·142	0·170	5·5	21.1	25·8	30·9
40	44	48	0·129	0·156	0·185	7·5	17·2	20·8	24·7
42	46	50	0·142	0·170	0·200	9·5	14·9	17·9	21·0
44	48	52	0·156	0·185	0·216	11·5	13·6	16·1	18·8
46	50	54	0·170	0·200	0·233	13·0	13·1	15·4	17·9
48	52	56	0·185	0·216	0·251	14·5	12·8	14·9	17·3
50	54	58	0·200	0·233	0·269	16·5	12·1	14·1	16·3
52	56	60	0·216	0·251	0·287	18·5	11·7	13·6	15·5
54	58	62	0·233	0·269	0·307	20·5	11·4	13·1	15·0
56	60	64	0·251	0·287	0·327	22·0	11·4	13·0	14·9
58	62	66	0·269	0·307	0·347	23·5	11·4	13·0	14·8
60	64	68	0·287	0·327	0·369	25·5	11·4	12·8	14·5
62	66	70	0·307	0·347	0·390	27·0	11·4	12·8	14·4
64	68	72	0·327	0·369	0·413	29·0	11·3	12·7	14·2
66	70	74	0·347	0·390	0·436	31·0	11·2	12·6	14·1
68	72	76	0·369	0·413	0·460	33·0	11·2	12·5	13·9
70	74	78	0·390	0·436	0·484	38·5	10·1	11·3	12·6
72	76	80	0·413	0·460	0·509	44·0	9·4	10·4	11·6
74	78	83	0·436	0·484	0·548	47·5	9·2	10·2	11·5
76	80	85	0·460	0·509	0·574	51·0	9·0	10·0	11·2
78	82	87	0·484	0·535	0·601	54·0	9·0	9·9	11·1
80	84	89	0·509	0·561	0·629	58·0	8·8	9·6	10·9
82	86	91	0·535	0·588	0·658	62·0	8·6	9·5	10·6
84	88	93	0·561	0·615	0·687	65·5	8·6	9·4	10·5
86	90	95	0·588	0·643	0·716	69·0	8·5	9·3	10·4
88	92	97	0·615	0·672	0·747	72·5	8·5	9·3	10·3
90	94	99	0·643	0·701	0·778	76·0	8·4	9·2	10·2
92	96	101	0·672	0·731	0·809	79·5	8·4	9·2	10·2
94	98	104	0·701	0·762	0·858	83·0	8·4	9·2	10·3
96	100	106	0·731	0·793	0·891	86·5	8·4	9·2	10·3
98	102	108	0·762	0·825	0·925	90·5	8·4	9·1	10·2
100	104	110	0·793	0·858	0·959	94·0	8·4	9·1	10·2
102	106	112	0·825	0·891	0·994	100·0	8·3	8·9	9·9
104	108	114	0·858	0·925	1·030	105·0	8·2	8·8	9·8
106	110	116	0·891	0·959	1·066	110·0	8·1	8·7	9·7
108	112	118	0·925	0·994	1·103	115·0	8·0	8·6	9·6
110	114	120	0·959	1·030	1·140	120·0	8·0	8·6	9·5
112	116	122	0·994	1·066	1·179	125·0	8·0	8·5	9·5
114	118	124	1·030	1·103	1·217	130·0	7·9	8·5	9·4
116	120	126	1·066	1·140	1·257	135·0	7·9	8·4	9·3
118	122	128	1·103	1·179	1·297	140·0	7·9	8·4	9·3
120	124	130	1·140	1·217	1·338	145·0	7·9	8·4	9·2
122	126	132	1·179	1·257	1·379	150·0	7·9	8·4	9·2
124	128	134	1·217	1·297	1·421	155·0	7·9	8·4	9·2
126	130	136	1·257	1·338	1·463	160·0	7·9	8·4	9·1
128	132	138	1·297	1·379	1·507	165·0	7·9	8·4	9·1
130	134	140	1·338	1·421	1·550	170·0	7·9	9·4	9·1

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Egész törzsekből nyerhető franczia dongák.

A törzs átmérője mellmag. kéreggel ctm.	A törzs magassága méterekben, a meddig az dongára alkalmas									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	a nyerhető dongák darabszáma									
46	5	9	.	.	.	.	.	.	.	.
48	7	13	17	.	.	.	.	.	.	.
50	9	17	23	28	.	.	.	.	.	.
52	11	20	28	35	40	44	.	.	.	.
54	13	24	34	42	49	54	58	.	.	.
56	14	27	38	49	58	65	70	75	.	.
58	15	29	42	54	64	73	80	86	90	.
60	17	32	46	60	72	83	92	100	106	111
62	19	36	51	65	79	92	103	113	121	128
64	21	40	57	73	89	103	117	129	140	149
66	23	44	64	82	100	116	131	145	158	169
68	24	47	68	89	108	126	143	158	172	185
70	26	50	73	95	116	136	154	171	186	201
72	27	53	76	100	121	142	162	180	197	212
74	29	56	81	104	127	149	170	191	210	227
76	31	59	86	111	135	158	180	202	223	242
78	33	63	92	119	145	170	195	218	240	262
80	38	70	100	129	157	184	210	235	259	282
82	43	78	110	140	169	197	224	251	276	301
84	45	86	121	153	184	214	243	271	298	324
86	47	91	133	170	204	236	267	297	326	353
88	50	96	141	183	223	258	290	322	353	382
90	53	102	148	193	236	277	314	350	383	414
92	57	108	157	204	249	294	337	377	413	446
94	61	116	168	218	266	312	357	402	445	481
96	64	122	177	229	280	329	377	423	468	510
98	67	129	188	244	298	350	401	450	497	542
100	70	135	197	256	313	368	421	473	523	570
102	73	141	207	269	329	386	441	494	546	596
104	76	147	215	281	344	405	463	519	573	625
106	79	153	224	293	359	422	484	544	602	658
108	81	157	231	302	371	437	501	563	624	683
110	83	162	239	313	385	454	521	586	650	712
112	85	166	246	323	397	469	539	607	673	738
114	88	171	252	332	409	483	556	627	696	763
116	91	176	259	340	420	497	572	645	717	787
118	94	182	267	350	431	511	588	664	738	811
120	98	189	277	362	445	526	606	684	760	835
122	103	197	288	376	461	544	625	706	785	862
124	106	204	298	389	477	562	645	727	808	888
126	110	213	311	405	496	584	670	754	837	918
128	113	219	322	420	514	605	694	781	866	949
130	117	227	333	436	534	628	720	810	898	984
132	121	234	344	450	553	651	746	839	930	1019
134	125	242	355	465	571	674	774	870	964	1056
136	128	249	366	480	590	696	800	901	1000	1094
138	132	257	378	495	609	719	826	931	1034	1134
140	136	264	389	510	628	741	852	961	1067	1171

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Egész törzsekből nyerhető franczia dongák.

A törzs átmérője mellmag. kéreggel cím.	A törzs magassága méterekben, a meddig az dongára alkalmas									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	a nyerhető dongák darabszáma									
46	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
48	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
50	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
52	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
54	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
56	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
58	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
60	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
62	133	137	.	.	.	.	.	.	.	.
64	156	161	165	.	.	.	.	.	.	.
66	178	185	190	194	.	.	.	.	.	.
68	196	205	212	217	221	.	.	.	.	.
70	214	225	234	241	246	250	.	.	.	.
72	226	238	249	257	264	269	273	.	.	.
74	242	256	268	279	287	293	298	302	.	.
76	259	275	289	301	311	319	325	330	334	.
78	282	299	314	328	340	350	358	364	369	373
80	303	323	340	355	369	381	392	400	405	409
82	323	344	363	381	396	409	421	431	439	445
84	348	370	391	410	427	442	455	466	475	482
86	378	402	424	445	463	480	494	507	519	528
88	409	434	458	480	500	519	535	549	562	574
90	443	470	495	518	540	568	578	594	608	622
92	476	515	532	557	580	602	622	640	656	670
94	513	544	572	599	624	647	669	688	705	720
96	546	578	608	636	663	688	711	733	753	771
98	583	618	650	680	708	734	759	782	803	823
100	615	656	690	722	752	780	806	830	853	875
102	643	688	729	764	796	826	854	880	904	927
104	675	722	767	806	840	872	902	929	955	979
106	710	759	805	849	887	920	951	980	1007	1031
108	738	789	837	882	925	961	997	1027	1056	1083
110	770	824	875	923	968	1010	1045	1077	1107	1135
112	799	856	909	959	1006	1051	1091	1125	1157	1187
114	827	888	944	996	1045	1091	1136	1175	1208	1239
116	854	917	977	1032	1084	1132	1178	1221	1258	1291
118	880	946	1008	1066	1120	1171	1219	1264	1306	1342
120	907	975	1040	1101	1158	1211	1261	1308	1353	1393
122	936	1007	1074	1137	1197	1253	1305	1354	1400	1444
124	965	1038	1107	1173	1236	1295	1350	1401	1449	1495
126	997	1073	1145	1214	1279	1341	1399	1453	1504	1551
128	1030	1108	1183	1254	1322	1386	1447	1504	1557	1607
130	1067	1147	1224	1298	1368	1435	1498	1558	1614	1666
132	1104	1186	1266	1342	1415	1485	1551	1613	1672	1727
134	1144	1228	1309	1388	1464	1536	1605	1670	1732	1790
136	1185	1272	1355	1436	1514	1589	1661	1729	1793	1854
138	1228	1318	1404	1487	1568	1645	1719	1789	1840	1920
140	1269	1362	1451	1536	1618	1698	1775	1848	1918	1984

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Német donga.

A német donga kétféle. Van oldaldonga és fenékdonga. Az oldaldonga bütüjén (Frosch) vastagabb, mint hasán (Bauch). Itt a vastagsági méret legkisebb s a bütünél körülbelül egy harmaddal kisebb. A fenékdongánál megforditva a has a legvastagabb s ennél a bütü körülbelül két harmaddal vékonyabb. Elsőnél a vastagság a bütün, másodiknál a hasban méretik. A német dongák hossza és vastagsága igen különböző s az akó vagy hektoliter tartalomtól függ, melylyel a belőlük készitendő hordó birni fog. A különböző akó és hektoliter tartalomnak megfelelő oldal és fenékdonga hosszuság és oldaldonga vastagság a következő két táblázatban van összefoglalva. Ha esetleg oly dongák méreteit kellene meghatározni, melyeknek megfelelő akó vagy hektoliter tartalom a táblázatba nincs felvéve, a kérdéses akó vagy hektoliter tartalomból harmadik gyököt vonunk s az eredményt szorozzuk az 1 akós vagy hektolíteres donga hosszuságával és vastagságával: az eredmény a keresett méreteket fogja adni. A fenékdongák méretei egyenlők a fél akkora akótartalomnak megfelelő oldaldongák méreteivel, ezért a fenékdongák hossza a táblázatba nem is vétetett fel.

A szélesség a németdongáknál nem oly szük határok között mozog, mint a franczia dongáknál. Szabály, hogy a nagyobb dongáknál a szélesség a bütü vastagságnak $1^1/_4$-szeresénél, kisebb dongáknál $1^3/_4 - 2^1/_2$-szeresénél kisebb ne legyen. A fenékdongák aránylag legszélesebbek. Ezekből egy hordónál 6—10 darab szokott alkalmaztatni.

A német dongák „táblák"-ba rakatnak s „akó" vagy „hektoliter" számra értékesittetnek. A táblák hosszusága és szélessége egyenlő a donga hosszaságával. A termelésnél azonban, tekintettel az összeszáradásra, valamivel szélesebbre rakatnak a táblák, azaz több donga rakatik egymásmellé, mint a mennyinek szélessége a donga hosszuságát kiadja. E fölösleg az erdőben 5—13, az eladásnál ellenben 5—8 cm. szokott lenni. Fenékdongáknál a fölösleg nem oly szükséges és általában kisebb.

Az akó vagy hektoliter szám, mely szerint a dongák értékesittetnek, következőleg számittatik ki: egy hordóra 3 tábla oldal- és 2 tábla fenékdonga szükséges, ez a mennyiség tehát annyi akót képvisel, a mennyi a belőlük készülő hordó tartalma. Ha tehát valamely dongakészlet akó vagy hektoliter tartalmát akarjuk tudni, a táblák számát osztjuk az oldaldongáknál 3-al, a fenékdongáknál 2-vel s az eredményt szorozzuk az illető dongaméretnek megfelelő akószámmal. Pl. 45 tábla 10 hektoliteres oldal- és 30 tábla 10 hektoliteres fenékdonga hány hektolitert képvisel? Felelet:

45 : 3 = 15 hordóra való oldaldongát
30 : 2 = 15 „ „ fenékdongát
} × 10 = 150 hektoliter dongát.

Ha az oldal- és fenékdongák akószáma külön-külön számitandó ki, vagy az oldal- és fenékdongák különféle akós hordónak felelnek meg, a számitást az előbbi módon tesszük meg, de az oldaldongák ekként nyert akó vagy hektoliter számából $^1/_3$-dot, a fenékdongákéból pedig $^2/_3$-ot a hiányzó fenék, illetőleg oldaldongákra számitunk le, vagy pedig, a mi ezzel tökéletesen egy, de rövidebb eljárás: az oldaldongák táblaszámát szorozzuk először az akótarta-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

lommal s azután $^2/_9$-del, a fenékdongák táblaszámát pedi szorozzuk az akótartalommal s osztjuk 6-al. E szerint:

35 tábla 15 hektoliteres oldaldonga $= \frac{35 \times 15 \times 2}{9} = 11^6/_9$ hektoliter

és 21 „ 20 „ fenékdonga $= \frac{21 \times 20}{6} = 7$ hektoliter

összesen . . . $18^6/_9$ hektoliter.

Ha többféle oldal- és fenékdonga hektoliter száma határozandó meg, az oldaldongák táblaszámait először csak az illető hektoliter tartalommal szorozzuk, az ekként nyert eredményeket összeadjuk, s csak a főösszeget szorozzuk $^2/_9$-del; hasonlóan járhatunk el a fenékdongáknál is, csakhogy itt a főösszeget a helyett, hogy $^2/_9$-del szoroznók, 6-al osztjuk. Például ha volna 10 tábla 30 hektoliteres, 25 tábla 25 hektoliteres, 8 tábla 10 hektoliteres oldaldonga és 30 tábla 35 hektoliteres, 19 tábla 22 hektoliteres, 5 tábla 12 hektoliteres és 12 tábla 2 hektoliteres fenékdonga, a számitás következő lenne:

10	tábla	30 hektoliteres	=	300
25	„	25 „	=	625
8	„	10 „	=	80
		összesen	=	$1005 \times ^2/_9 = 223.{}_{33}$ hektoliter.
30	tábla	35 hektoliteres	=	1050
19	„	22 „	=	418
5	„	12 „	=	60
12	„	2 „	=	24
		összesen	=	$1552 : 6 = 258.{}_{66}$ hektoliter
		együtt . . .		$481.{}_{99}$ hektoliter.

Ez a számitási mód azonban csak akkor helyes, ha az oldal- és fenékdongák megfelelő arányban vannak, azaz, ha a fenékdongák hektoliter száma épen felét teszi ki az oldaldongák hektoliter számának; ellenkező esetben, ha t. i.: csak fenékdongánk vagy csak oldaldongánk volna, avagy egyikből vagy másikból feleslegünk lenne, az előbbi számitást még módositanunk kellene. Nevezetesen ily esetekben az oldaldongák hektoliter számát a fölöslegnek $^1/_8$-ával növelni kell, ellenben a fenékdongák hektoliter számát a fölöslegnek $^1/_4$-ével apasztani. Például, ha a számitás eredménye 980 hektolitert adott volna s ebből 760 hektolitert az oldaldongák és 220 hektolitert a fenékdongák tettek volna, a hektoliter szám véglegesen igy volna megállapitandó:

220	hektoliter	fenékdonga	=	220 hektoliter.
440	„	oldaldonga	=	440 „
320	„	„	=	320 „
320	„	„	=	40 „
8		összesen .	=	1020 hektoliter.

A törzsek becslése német dongára igen nehéz, ezért legczélszerűbb a felhasználandó törzseket franczia normál dongára megbecsülni s a nyert eredményt átszámitani. Az átszámitásnál 100 franczia normál donga egyenértékűnek vehető 250 akó német dongával.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Hektoliteres német dongák méretei centiméterekben.

Hordó-tartalom	Hosszusága az oldal-dongáknak	Vastagsága az oldal-dongáknak a bütün	Vastagsága a fenék-dongáknak a hasban	Hordó-tartalom	Hosszusága az oldal-dongáknak	Vastagsága az oldal-dongáknak a bütün	Vastagsága a fenék-dongáknak a hasban
hektoliter	centiméter			hektoliter	centiméter		
0.2	36·7	2.26	1.98	46	225·1	9.13	7.44
0.4	46·3	2.61	2.26	47	226·7	9.19	7.48
0.5	49·9	2.74	2.36	48	228·3	9.25	7.53
0.6	53·0	2.85	2.45	49	229·8	9.31	7.58
0.8	58·3	3.05	2.61	50	231·4	9.36	7.62
1	62·8	3.21	2.74	51	232·9	9.42	7.67
2	79·1	3.81	3.21	52	234·4	9.47	7.71
3	90·6	4.22	3.54	53	235·3	9.53	7.75
4	99·7	4.56	3.81	54	237·4	9.58	7.80
5	107·4	4.84	4.03	55	238·9	9.64	7.84
6	114·1	5.08	4.23	56	240·3	9.69	7.89
7	120·2	5.30	4.40	57	241·7	9.74	7.93
8	125·6	5.50	4.56	58	243·1	9.79	7.97
9	130·7	5.69	4.70	59	244·5	9.84	8.00
10	135·3	5.86	4.84	60	245·9	9.89	8.04
11	139·7	6.02	4.96	61	247·3	9.94	8.08
12	143·8	6.17	5.08	62	248·6	9.99	8.12
13	147·7	6.31	5.20	63	249·9	10.04	8.16
14	151·4	6.44	5.30	64	251·2	10.09	8.20
15	154·9	6.57	5.40	65	252·5	10.13	8.24
16	158·3	6.69	5.50	66	253·8	10.18	8.27
17	161·5	6.81	5.60	67	255·1	10.23	8.31
18	164·6	6.93	5.69	68	256·4	10.28	8.34
19	167·6	7.03	5.77	69	257·6	10.32	8.38
20	170·5	7.14	5.86	70	258·8	10.37	8.42
21	173·3	7.24	5.94	71	260·1	10.41	8.45
22	176·0	7.34	6.02	72	261·3	10.46	8.49
23	178·6	7.44	6.09	73	262·5	10.50	8.52
24	181·2	7.53	6.17	74	263·7	10.54	8.56
25	183·6	7.62	6.24	75	264·9	10.59	8.59
26	186·1	7.71	6.31	76	266·1	10.63	8.63
27	188·4	7.80	6.38	77	267·2	10.67	8.66
28	190·7	7.89	6.44	78	268·4	10.71	8.69
29	193·0	7.96	6.51	79	269·5	10.75	8.73
30	195·2	8.04	6.57	80	270·6	10.80	8.76
31	197·3	8.12	6.63	81	271·7	10.84	8.79
32	199·4	8.20	6.69	82	272·9	10.88	8.82
33	201·5	8.27	6.75	83	274·0	10.92	8.85
34	203·5	8.34	6.81	84	275·1	10.96	8.89
35	205·5	8.42	6.87	85	276·2	11.00	8.92
36	207·4	8.49	6.93	86	277·3	11.04	8.95
37	209·3	8.56	6.98	87	278·3	11.08	8.98
38	211·2	8.63	7.03	88	279·3	11.12	9.01
39	213·0	8.69	7.09	89	280·4	11.15	9.04
40	214·8	8.76	7.14	90	281·5	11.19	9.07
41	216·6	8.82	7.19	92	283·6	11.27	9.13
42	218·3	8.89	7.24	94	285·6	11.34	9.19
43	220·1	8.95	7.29	96	287·6	11.42	9.25
44	221·7	9.01	7.34	98	289·6	11.49	9.31
45	223·4	9.07	7.39	100	291·5	11.56	9.36

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Akós német dongák méretei bécsi hüvelykekben.

Hordó-tartalom	Hosszusága az oldal-dongáknak	Vastagsága az oldal-dongáknak a bütün	Vastagsága a fenék-dongáknak a hasban	Hordó-tartalom	Hosszusága az oldal-dongáknak	Vastagsága az oldal-dongáknak a bütün	Vastagsága a fenék-dongáknak a hasban
akó	bécsi hüvelyk			akó	bécsi hüvelyk		
1/4	12.4	.	.	48	71.7	2.96	2.42
1/2	15.7	.	.	49	72.2	2.98	2.44
3/4	17.9	.	.	50	72.7	3.00	2.45
1	19.7	1.07	0.92	51	73.1	3.02	2.47
2	24.8	1.25	1.07	52	73.6	3.04	2.48
3	28.4	1.39	1.17	53	74.1	3.05	2.49
4	31.3	1.49	1.25	54	74.6	3.07	2.51
5	33.7	1.58	1.32	55	75.0	3.09	2.52
6	35.8	1.66	1.39	56	75.5	3.10	2.53
7	37.7	1.72	1.44	57	75.9	3.12	2.55
8	39.4	1.79	1.49	58	76.3	3.13	2.56
9	41.0	1.84	1.54	59	76.8	3.15	2.57
10	42.5	1.89	1.58	60	77.2	3.17	2.58
11	43.9	1.95	1.62	61	77.6	3.18	2.60
12	45.2	1.99	1.66	62	78.1	3.20	2.61
13	46.4	2.04	1.69	63	78.5	3.21	2.62
14	47.5	2.08	1.72	64	78.9	3.23	2.63
15	48.6	2.12	1.76	65	79.3	3.24	2.65
16	49.7	2.16	1.79	66	79.7	3.26	2.66
17	50.7	2.20	1.82	67	80.1	3.27	2.67
18	51.7	2.23	1.84	68	80.5	3.29	2.68
19	52.6	2.27	1.87	69	80.9	3.30	2.69
20	53.5	2.30	1.89	70	81.3	3.32	2.70
21	54.4	2.33	1.92	71	81.7	3.33	2.71
22	55.3	2.36	1.95	72	82.1	3.34	2.72
23	56.1	2.39	1.97	73	82.4	3.36	2.74
24	56.9	2.42	1.99	74	82.8	3.37	2.75
25	57.7	2.45	2.02	75	83.2	3.38	2.76
26	58.4	2.48	2 04	76	83.5	3.40	2.77
27	59.2	2.51	2.06	77	83.9	3.41	2.78
28	59.9	2.53	2.08	78	84.3	3.42	2.79
29	60.6	2.56	2.10	79	84.6	3.44	2.80
30	61.3	2.58	2.12	80	85.0	3.45	2.81
31	62.0	2.61	2.14	81	85.3	3.46	2.82
32	62.6	2.63	2.16	82	85.7	3.48	2.83
33	63.3	2.66	2.18	83	86.0	3.49	2.84
34	63.9	2.68	2.20	84	86.4	3.50	2.85
35	64.5	2.70	2.22	85	86.7	3.51	2.86
36	65.1	2.73	2.23	86	87.1	3.53	2.87
37	65.7	2.75	2.25	87	87.4	3.54	2.88
38	66.3	2.77	2.27	88	87.7	3.55	2.89
39	66.9	2.79	2.29	89	88.1	3.56	2.90
40	67.5	2·81	2.30	90	88.4	3.57	2.91
41	68.0	2.83	2.32	91	88.7	3.59	2.92
42	68.6	2.85	2.33	92	89.0	3.60	2.93
43	69.1	2.87	2.35	93	89.4	3.61	2.94
44	69.6	2.89	2.36	94	89.7	3.62	2.95
45	70.2	2.91	2.38	95	90.0	3.63	2.96
46	70.7	2.93	2.39	98	90.9	3.67	2.98
47	71.2	2.95	2.41	100	91.6	3.69	3.00

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Vasuti talpfa-termelés.

Vasuti talpfa készitésre természetes állapotban a tölgy, a keskeny évgyürüs, gyanta tartalmu vörös- és erdei fenyő használtatnak; impregnálva pedig főleg a bükk.

A m. kir. államvasutaknál használt talpfák méretei a következők:

	I. rendü pályáknál	II. rendü pályáknál
az ütköző talpfák:		
hossza	2·50 *m*	2·20 *m*
magassága	0·15 *m*	0·14 *m*
alsó szélessége	0·30 *m*	0·25 *m*
felső szélessége	0·25 *m*	0·17 *m*
a közbenső talpfák:		
hossza	2·50 *m*	2·20 *m*
magassága	0·15 *m*	0·14 *m*
alsó szélessége	0·25 *m*	0·20 *m*
felső szélessége	0·17 *m*	0·14 *m*
a váltó talpfák:		
hossza	0·7—6·50 *m*	0·7—6·50 *m*
magassága	0·15 *m*	0·14 *m*
szélessége	0·25 *m*	0·25 *m*

A szélességi méretek a talpfa azon részére vonatkoznak, hol a sintalpak megerősittetnek, az ezen ponton kivül eső végek keskenyebbek is lehetnek, de itt és az I. rendü pályáknál az ütköző talpfák szélessége legalább 0·20 *m*, a közbensőké legalább 0·15 *m*, a II. rendü pályáknál pedig az ütköző talpfák szélessége legalább 0·12 *m*, a közbensőké legalább 0·10 *m* kell hogy legyen.

Ha azt kell megbecsülni, hogy egy kihasználásra kerülő erdőből hány darab vasuti talpfa kerül ki, mindenekelőtt a tönköket kell megbecsülni, melyek talpfa készitésre alkalmasak s ezekből kiszámitani a talpfák számát. Egy tönkből 1 vagy több talpfa készithető.

Általában felvehető, hogy egy tönkből, ha a szijács mentes átmérő:

0·22 *m*,	kikerül belőle	1	drb	II. r.	közbenső talpfa
0·27 *m*	„ „	1	„	I. „	„ „
0·32 *m*	„ „	2	„	II. „	„ „
0·34 *m*	„ „	2	„	I. „	„ „
0·39 *m*	„ „	2	„	I. „	ütköző „
0·43 *m*	„ „	4	„	II. „	közbenső „
0·50 *m*	„ „	4	„	I. „	„ „
0·55 *m*	„ „	6	„	II. „	(4 ütköző, 2 közb.) talpfa
0·63 *m*	„ „	6	„	I. „	(4 „ 2 „) „

A kihozatal a szerint, a mint a tönk előnyösen vagy kevésbé előnyösen használható ki, 73—46% közt változik. Egy elsőrendü talpfa köbtartalma mintegy 0·09 m^3 s ennek előállitására ügyes feldolgozás mellett, 0·16 m^3 gömbölyü anyag szükséges. Egy köbméter tönkfából tehát nagy átlagban 5—6 darab talpfát lehet termelni.

Hat—nyolcz ügyes krajnai munkás egy nap alatt 25—30 darab bükk talpfát készit.

A termelési költségek az I. rendü ütközőnél darabonként 28 krra, közbenső talpfánál 24 krra; a II. rendü talpfánál pedig 15 krra tehetők. A váltó talpfák készitéséért köbméterenként mintegy 3 frt fizettetik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Zsindely-termelés.

A zsindely neme és mérete	1000 drbonként szüks. napszám	
	horony-nyal	horony nélkül
I. Kézzel készitett zsindely.		
Tölgyfából.		
0·5 méter hosszu, 13—16 cm. széles, 3—4 cm. vastag zsindely előállításához	16	12
0·6 méter hosszu, 13—16 cm. széles, 3—4 cm. vastag zsindely előállításához	19	15
Fenyőfából.		
1 méter hosszu 6—10 cm. széles drániczának előállításához, a fadöntéssel, kötéssel és az utakhoz való szállitással együtt . . .	.	7
0·5—0·6 m. hosszu, 8—13 cm. széles, 1·3—1·5 cm. vastag zsindelynek előállításához . .	8	5

1000 darab 0·5 mét. hosszu, 8—13 cm. széles és átlagosan 1·5 cm. vastag zsindely készitésére jól hasadó tönkből 1·0 ürm^3, kevésbé jól hasadóból pedig 1·5—2·0 ürm^3 szükséges.

II. Géppel készitett zsindely.

A Gangloff-féle zsindelygéppel, melynek hajtására 2—3 lóerő szükséges s üzeménél 3 munkás van elfoglalva, naponként 12 óra alatt 1.200 darab gyalult vagy 2.400 darab gyalulatlan zsindelyt lehet előállittani. A költségek, a nyers anyagot nem számitva, ezrenként mintegy 2 frt 50 krra tehetők.

Ezer darab 50 cm hosszu ilyen gépzsindely termelésére mintegy 1·8 m^3 középszerű tönkfa szükséges.

Faszén-termelés.

Állandó szenitőhelyeken.	A termelt faszén mennyis. %-ban	
	súly szerint	térfogat szerint
Bükk hasábfából	20	53
„ dorongfából	19	59
Erdei fenyő hasábfából	23	62
„ „ dorongfából	18	57
Jegenyefenyő hasábfából	24	63
„ dorongfából	20	50
Lúczfenyő hasábfából	25	65
„ dorongfából	22	50
Nyirhasábfából	20	62
Tölgy hasábfából	20	53
„ dorongfából	19	58

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Ideiglenes erdei szenitőhelyeken.	A termelt faszén mennyis. %-ban súly szerint	térfogat szerint
Bükk hasábfából	19	47
„ dorongfából	16	50
Erdei fenyő hasábfából	20	52
„ „ dorongfából	16	42
Jegenyefenyő hasábfából	19	52
Lúczfenyő hasábfából	19	56
„ dorongfából	18	52
Nyir hasábfából	19	55
Tölgy hasábfából	19	47
„ dorongfából	16	50

Egy hektoliter faszén termelése, minden mellékmunkát beszámítva, az állandó szénitő helyeken kemény hasábfából 3—5 krba; lágyból 2—4 krba kerül; az ideiglenes erdei szenitő helyeken pedig keményfából 4·5—8 krba és lágyfából 4—7 krba kerül.

Ha a szénitő rakásba berakott fa mennyisége nem jegyeztetett fel, a rakásnak űrtartalma a következő képlettel számittatik ki. Űrtartalma $= 0{,}04\ k^2 m$, hol k a rakás talpának takaró nélkül számitott kerületét, m pedig a rakás magasságát jelenti méterekben kifejezve.

Cserkéreg-termelés.

Cserzésre leginkább a tölgy és a lucz fenyő kérge használtatik, de alkalmas a vörös fenyő, éger, nyirfa és füz kérge is. Ezek csersav tartalma a következő:

a legjobb minőségű fiatal tölgy kéregé	16—20%
a középszerű tölgy kéregé	10—12%
a vén tölgy kéregé	8—10%
a lucz fenyő kéregé	5—15%
a vörös fenyő kéregé	8—16%
a mezgés éger kéregé	8—20%
a nyir kéregé	6—13%
a füzfa kéregé	8—10%

Legjobb ezek közül a tölgy kéreg, mely a kereskedelemben 4 értékosztályba soroztatik, u. m.:

első rendű (prima) vagy szinkéreg a legfeljebb 12 *cm* átmérőjű fákról lehántott egészen sima zöldesszürke ezüst fényű kéreg, mely közé legfeljebb 5% másodrendű kéreg vegyithető;

eredeti (original), mely felerészben első és felerészben másodrendű kéregből áll;

másodrendű (secunda) vagy cserepes kéreg, a szinkérget adó fának tövéről vagy idősebb fákról hántott mohamentes kéreg, mely már kisebb mértékben cserepes; és

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

harmadrendű (tertia) vagy durva kéreg, a másodrendű kérget adó fák tövéről, mely már erősebben fel van cserepesedve, de moha-mentes.

A lehántott és megszáritott kéreg kévékbe köttetik vagy ürméterekbe rakatik. A kévék mérete különböző s ezért sulyuk is 7—35 *kg* között változik; leggyakoribb az 1 *m* hosszu és 1 m kerületü kéve, melynek sulya mintegy 15 *kg*. Egy ürméter száraz kéreg sulya 100—125 *kg*.

A leghelyesebb mértékegység az eladásnál a suly mérték, de használtatik ezen és az előbbi mértékeken kivül mértékegységül a vargafa ürmétere is, mely esetben az egységet az a kéregmennyiség képezi, mely egy ürméter hántott fáról (vargafáról lekerül. Baur vizsgálatai szerint egy ürm³ vargafa

szinkérget adó fánál . .	90 *kg*	nyers vagy	46 *kg*	száraz kérget ad;
cserepes kérget adó fánál	150 *kg*	„	„	85 *kg*	„	„	„
16 éves törzsnél . .	142 *kg*	„	„	72 *kg*	„	„	„
25 „ „ . .	176 *kg*	„	„	98 *kg*	„	„	„

Honi tapasztalatok szerint 1·1 ürméter vargafáról 70—82, kivételesen 93 *kg*, nagy átlagban tehát 76 *kg* száraz kéreg nyerhető.

Álló fáknál egy munkás naponként 1—2 métermázsa kérget hánt, kopogtatással pedig mintegy 0·75 métermázsát. A felaprítás baltával vagy géppel történik.

Baltával egy munkás naponként 30—40 *kg*-t, géppel pedig 2 munkás 400—500 *kg*-t aprit fel. A termelési költségek (t. i. a fák megtisztitása, levágása, a kéreg lehántása, száritása, összehordása, befedése, kötözése, a zsinegek és a kezelési kiadások) az erdőről való elszállitás előtt átlag 1 frt 10 kr — 1 frt 80 krra tehetők.

A luczkéreg legjobb a 60—80 éves korban, mert a fiatalabb fák kérge kevesebb csersavat tartalmaz. A 80—100 éves törzsekről lehántott kéreg tömör tartalma a fatartalomnak mintegy 10%-át teszi. A luczkéreg többnyire ürméterekbe rakva adatik el az erdőben, vagy zuzott állapotban métermázsánként. Egy ürméter száraz kéreg 150—175 *kg*-ot ad. A hántás ugyszólva semmibe sem számitható, mert a ledöntött lucz fenyő törzseket ugyis le kellene hántani.

A felaprózás többnyire cserkölyükben történik. A kész zuzott kéreg termelési költségei a szerint, a mint a kérget messziről vagy közelről kell szállitani az eladási helyig, igen változó. 20—30 kilométer utat véve számitásba 1 métermázsa zuzott luczkéreg termelési költségei 1 frt 30 — 1 frt 60 krba számithatók.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Épületkő-termelés.

	Köbméterenként szükséges	
	kőfejtő	kézi
	napszám	
1. Terméskő fejtéséhez és ölberakásához:		
a) laza kőzeteknél, melyeknek fejtéséhez csákány vagy feszítőrúd is elégséges (agyagpala, márga, homokkő):		
hegyoldalon szabadon álló bányákban	0·15—0·35	0·50—0·55
hegyben lévő bányákban, hol földtakarítás is szükséges	0·21—0·40	0·55—0·60
b) keményebb kőzeteknél, hol részben lőpor is alkalmazandó (agyagkő, agyagpala, keményebb homokkő, mészkő, tömött conglomeratok):		
hegyoldalon szabadon álló bányákban	0·50	0·50
hegyben lévő bányákban, hol földtakarítás is szükséges	0·65	0·60
c) kizárólag lőporral repeszthető kőzeteknél: granit, bazalt, keselykő, porphir, keményebb mészkövek stb.):		
ha a bánya szabadon áll	0·80	0·75
ha a kőfejtés földtakarítással van egybekötve	0·95	0·90
2. Koczkakő termeléséhez és idomításához:		
a) puha kőzetből (homokkő, márga)	3·5—4·2	.
b) keményebb kőzetből (agyagpala, mészkő, homokkő)	4·5—5·0	.
c) igen kemény kőzetekből (bazalt, granit stb.)	5·6—6·5	.
3. Utkavics termeléséhez és szabályos idomokba rakásához:		
a) patakkőből, ha egyes darabok 2—3 részre töretnek	.	0.60
b) kötöttebb kavicsos talajról nyerhető kőből, ha a nagyobb darabok 2—3 részre töretnek	.	0·75
c) ha a kavicskő között sok föld van, s azt átrostálás utján el kell távolítani	.	1·10
d) fejtett terméskövekből, még pedig:		
az 1. tétel *a)* pontja alatt felsorolt kőzeteknél	.	0·65
az 1. tétel *b)* pontja alatt felsorolt kőzeteknél	.	1·35
az 1. tétel *c)* pontja alatt felsorolt kőzeteknél	.	2·35

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Téglatermelés.

	1000 drbonként szükséges	
	téglavető	kézi
	napszám	
1. Közönséges 29 cm. hosszu, 14 cm. széles, 6·5 cm. vastag tégla termelésénél: *)		
a) Az agyagásáshoz, vizmeritéshez, gyuráshoz, téglavetéshez, a téglák kiteritéséhez, és a félszáraz tégláknak élreállításához . .	1·20	2·50
b) Ha az agyag iszapolása is szükséges, az *a)* alatti munkával együtt	1·20	4·50
c) A tégláknak a száritó helyről a száritó pajtákba hordásához és elhelyezéséhez . .	.	0·75
d) A tégláknak a száritó pajtákból a kemenczékbe helyezéséhez	0·25	1·20
e) A tégláknak közönséges mezei kemenczékben való kiégetéséhez	1·00	1·00
2. Közönséges 35—40 cm. hosszu, 16·5 cm. sz. fedélcserép termelésénél:		
a) az 1-sö tétel *a)* pontja alatt emlitett munkához	1·20	2·50
b) az 1-sö tétel *b)* pontja alatt emlitett munkához	1·20	4·50
c) az 1-sö tétel *c)* pontja alatt emlitett munkához	.	0·50
d) az 1-sö tétel *d)* pontja alatt emlitett munkához	0·25	1·00
e) az 1-sö tétel *e)* pontja alatt emlitett munkához	0·60	0·60
3. 40 cm. hosszu, 16 cm. széles. 7·5 cm. vast., belül üres tégla termelésénél:		
a) az 1-sö tétel *a)* pontjában megjelölt munkához	2·00	2·00
b) az 1-sö tétel *b)* pontjában megjelölt munkához	2·00	5·00
c) az 1-sö tétel *c)* pontjában megjelölt munkához	.	0·50
d) az 1-sö tétel *d)* pontjában megjelölt munkához	0·50	0·50
e) az 1-sö tétel *e)* pontjában megjelölt munkához	1·00	1·00
A téglaégetéshez szükséges tüzelőanyag 1000 darabonként:		
1. állandó zárt kemenczékben: 3·3 köbméter lágyfa, vagy 2·5 köbméter keményfa;		
2. szabadon álló ideiglenes kemenczékben: 4·1 köbméter lágyfa, vagy 3·2 köbméter keményfa.		

*) 25 cm. h., 12 cm. sz., 6·5 cm. vastag tégla termelésénél a munkabér 20%-kal, a tüzelőanyag pedig 30% kal kisebb.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Csusztatók, vontató-utak és közönséges erdei utak építéséhez szükséges munka- és anyagmennyiség.

(Wagner V. és Schindler adatai után.)

A táblázat használatánál kedvező, középszerű és kedvezőtlen viszonyok alatt a következők értendők:

Kedvezők a viszonyok, ha követett utak építésénél a hajlás 5, más utaknál pedig legfeljebb 15 fokig terjed, a talaj könnyen felásható, nagyobb mérvű földásásra vagy feltöltésre nincs szükség, s csak kisebb hasadásokat és völgyránczokat kell áthidalni.

Középszerűeknek vehetők a viszonyok, ha a hajlás követett utaknál 5—15, más utaknál 15—25 fok között változik, a talaj nehezebben ásható, nagyobb mérvű földásások és feltöltések, s itt-ott körepesztések is szükségesek.

Kedvezőtlenek a viszonyok, ha a hajlás 25—40 foknyi, a föld tömött, nehezen ásható, nagyobb bevágásokat és töltéseket kell készíteni, szélesebb nyilásokat és völgyeket kell áthidalni, sziklákat kell repeszteni s egyes részeken patakokat szabályozni.

Önként értetik azonban, hogy ha a patakszabályozás hosszabb részekre kiterjesztendő, vagy sok sziklát kell repeszteni, avagy nagyobb bevágások és feltöltések hosszabb vonalakon foganatositandók, ezek külön, egységek szerint számitandók.

	Kedvező	Középszerű	Kedvezőtlen
	viszonyok között szüks. napszám		
a) **Rönkö-, szálfa- és tüzifa-csusztatók.**			
1. Egy folyóméter száraz rönkö- és szálfa-csusztatónak elkészitéséhez szálfából, a fa ledöntésével, legalyazásával és 100—120 méternyire szállitásával együtt szükséges:			
a) ha a csusztató 6—7 darab hosszfából készül	0·35	0·50	0·75
anyag: 6·1—7·1 f.-m. 20—25 cm. szálfa			
b) ha a csusztató 4—5 darab hosszfából készül	0·20	0·30	0·50
anyag: 4·1—5·1 f.-m. 20—25 cm. szálfa			
2. Egy folyóméter vizes-csusztató elkészitéséhez, szálfák és rönkök számára, az anyag előkészitésével együtt szükséges:			
a) ha a csusztató felső széles. 1 m., mag. 0·6—0·75 m. és a földbe van eresztve .	0·80	1·00	.
b) ha bakokon áll	1·00	1·75	.
anyag: a bakokon kivül 7—8 f.-m. szálfa			
3. Egy folyóméter száraz tüzifa-csusztató elkészitéséhez, az anyag előállitásával együtt szükséges:			
a) 0·75—0·80 m. felső szélesség és 0·6 m. mélység mellett	0·25	0·35	0·58

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Kedvező	Középszerű	Kedvezőtlen
	viszonyok között szüks. napszám		
b) 0·6 m. felső szélesség és 0·4—0·5 met. mélység mellett . . . . . anyag: 6—8, illetve 8—10 f.-m. szálfa	0·15	0·25	0·45
4. Egy folyóméter vizes tüzifa-csusztató elkészítéséhez, az anyag előállításával együtt szükséges, ha a csusztató			
a) 0·8 m. széles, 0·5 m. mély és 6—7 drb lágy fából készül	1·00	1·15	.
b) 0·8 m. széles, 0·5 m. mély és 5 darab kemény fából készül	1·25	1·40	.
c) 0·6 m. széles, 0·3 m. mély és 1 drbból vált alakban készül	0·65	0·75	.
d) 0·7 m. széles, 0·35 m. mély és 3 drbból vált alakban készül	0·75	0·90	.
b) Fa- és vaspályák.			
5. Egy folyóméter fapálya előállításához kettőbe fűrészelt kemény gömbölyü fából, az anyag előállításával és 100—120 méternyire szállításával együtt szükséges, ha a pálya hosszgerendái ászokfákon fekűsznek, hosszlécekkel szereltetnek fel, és a két talpfa közötti töltés:			
a) emberi erővel eszközlendő szállításra .	1·00	1·60	2·00
b) lóerővel eszközlendő szállításra rendeztetik be . . . . . anyag: 2·1 f.-m. fűrészelt talpfa 2·0 hosszlécz 0·65 ászokfa, és 2 darab vasszeg.	1·50	2·10	3·00
6. Átszállítható vaspályának előállításához 0·7—1·0 méter vágánynyal, vágásokban a csusztatókig, vagy rakpartokon az usztató csatornától a rakásokig, szükséges az ászokfák elkészítésével együtt, folyóméterenként . . . . . anyag: 0·65 f.-m. gömbölyü tölgyfa, 12.5 klgr. vas-sin, 2 db karmantyura 2 kg. önt. vas, 2 „ szeg = 0·07 klgr.	0·20	0·22	0·26
7. Egy folyóméter 1 mét. vágányu erdei vaspálya készítéséhez szükséges:			
a) ha a sinek hossztalpakra rakatnak . .	1·56	1·85	2·23
b) „ „ „ csak kereszt-ászkokra rakatnak	1·25	1.55	2·00
c) Gyalogutak, lóösvények.			
8. Egy folyóméter gyalogut előállításához hegygerinczek vagy hegyoldalok hosszában és kanyarulatokban, ha az ut fél szélességben a hegyoldalba vágatik			

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Kedvező	Közép-szerű	Kedvezőtlen
	viszonyok között szüks. napszám		
be, másik fele pedig a leásott földdel töltetik fel, a hegyoldal felől kis árokkal és az ut egyes részein keresztben, levezető csatornákkal láttatik el, szükséges:			
a) 1·0 m. szélességnél	0·15	0·25	0·43
b) 1·5 „ „	0·20	0·38	0·65
9. Ha a 8. tétel alatt leirt ut kavicscsal borittatik, szükséges:			
a) 1·0 m. szélességnél	0·20	0·38	0·65
b) 1·5 „ „	0·40	0·58	0·85
10. Egy folyóméter gyalogutnak előállításához lapályos erdőkben, ha az ut-töltés a két oldalt kihányt árkokból kikerülő földből készittetik, s a viz levevezetésére szolgáló csatornákkal láttatik el, szükséges:			
a) 1·0 m. szélességnél	0·09	0·12	0·20
b) 1·5 „ „	0·13	0·18	0·30
11. Ha a 10. tét. alatt leirt ut kavicscsal borittatik, vagy vizenyős helyeken rőzsével rakatik ki, szükséges:			
a) 1·0 m. szélességnél	0·13	0·18	0·30
b) 1·5 „ „	0·15	0·25	0·40
12. Egy foylóméter lóösvénynek előállításához 1·5—2·0 mét. szélességben oly módon, mint a 8-dik tétel alatt leiratott, szükséges	0·40	0·58	0·85
13. Ha a 12. tétel alatti ut 10 cmét. vastag kavicsréteggel is elláttatik, szükséges .	0·68	0·93	1·30
14. Egy folyóméter 1·5—2 m. szélességű lóösvénynek készitéséhez lapályos vidéken oly módon, mint a 10. tétel alatt leiratott	0·15	0·25	0·40
15. Ha a 14. tétel alatti ut 10 cmét. vastag kavicsréteggel borittatik	0·40	0·55	0·90
***d)* Vontató- és szánutak.**			
16. Egy folyóméter vontató- vagy szánut-töltésnek keskeny völgyekben partvédő müvekkel, korlátfákkal és hidakkal való előállításához szükséges:			
1. ha az ut télen át hóval boritva			
a) szálfák és rönkök vontatására . . .	0·50	0·88	1·25
b) tüzifaszállitásra	0·12	0·25	0·35
2. ha az ut nyáron is			
a) szálfák és rönkök vontatására . . .	1·10	1·41	2·15
b) tüzifaszállitásra használtatik	0·25	0·55	0·75
***e)* Közönséges erdei szekérutak.**			
17. A szemmérték szerint kijelölt utvonalnak kiegyengetéséhez, közepe felé 5—8% emelkedés készitéséhez, a föld ledöngöléséhez			

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Kedvező	Középszerű	Kedvezőtlen
	viszonyok között szüks. napszám		
és keményebb, kavicsos réteggel való borításához, itt-ott vizlevezető árkok készítéséhez szükséges, ha az anyag a közelben található, folyóméterenként:			
a) 3—4 m. szélességnél	0·30	0·50	0·80
b) 4—5 „ „	0·40	0·80	1·00
c) 5—6 „ „	0·50	1·00	1·30
d) 6—7 „ „	0·60	1·20	1·50
18. Ha a 17-ik tétel alatt leirt ut két felől vizlevezető csatornákkal láttatik el, a vizenyős helyek kővel, rőzsével vagy fával borittatnak, s ezenkivül vizek mentén partvédművek, a hegyoldal felől támfalak, korlátfák és kisebb hidak is épittetnek, szükséges folyóméterenként:			
a) 3—4 m. szélességnél	0·50	0·80	1·20
b) 4—5 „ „	0·75	1·14	1·50
c) 5—6 „ „	1·00	1·50	1·85
19. Ha a 18. tétel szerint kiépitett ut:			
1. 4—5 m. szélességnél:			
a) rostált patakkavicscsal . . .	0·90	1·28	1·65
b) tört kavicscsal borittatik	1.00	1·50	1·85
2. 5—6 m. szélességnél:			
a) patakkavicscsal	1·15	1·65	2·00
b) tört kavicscsal borittatik	1·45	1·90	2·25
Ha erdei utak épitésénél nagyobb földtömegek mozgósitandók, a szükséglet a következő módon köbegységenként számitandó:			
20. Egy köbméter föld fölásához szükséges az első 2 méter mélységig . .	0·22	0·30	0·44
Minden következő 2 mét. mélységnél több .	0·22	0·22	0·22
21. Egy köbméter föld vagy kavics elszállitásához 20 mét. távolságra targoncával, felrakással és kitöltéssel együtt szükséges	0.12	0·13	0·15
Minden tov. 10—20 m. távolságért több .	0.03	0·03	0·03

f) Rőzseutak.

Rendesen 2·5—4 méter szélességben, posványos, süppedékes helyeken készittetnek. A rőzsekévék 30—40 cmét. vastagok és oly hosszak, mint a minő széles az ut, melynek tengelyére merőlegesen helyeztetnek el, kedvező viszonyok között szorosan egymásmellett egy rétegben, nagyon nedves, posványos helyeken azonban 2—3, sőt több rétegben is. Az ut két oldalán a viz levezetésére csatornák készittetnek, az ezekből kikerülő föld a rőzseréteg fölé terittetik, s erre 15—25 centiméter vastag kavicsréteg adatik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Kedvező	Közép-szerű	Kedvezőtlen
	viszonyok között szüks. napszám		
22. Egy folyóméter ilyen ut elkészítéséhez szükséges, a rőzse vágással és kötéssel együtt:			
a) egy rőzseréteg alkalmazása mellett . . anyag: 2·5 darab rőzsekéve és 0·75 köbm. kavicsos föld	0·45	0·80	1·25
b) két sor rőzse alkalmazása mellett . . . anyag: 5 darab rőzsekéve és 0·90 köbm. kavicsos föld	0·65	1·00	1·50
c) három sor rőzse alkalmazása mellett . anyag: 7·5 darab rőzsekéve és 1·1 köbm. kavicsos föld	0·85	1·20	1·70
23. Ha a rőzseréteg vagy rétegek nagyobb szilárdság kedvéért az ut két szélén és a közepén hosszirányban elhelyezett 15 cm. átmérőjü kolbászokkal és 1·3—1·6 m. hosszu, 5 cm. vastag czövekekkel is megerősittetnek oly módon, hogy a páratlan számu rőzsekévék a két szélső, a párosak ellenben a középső rőzsekolbásszal köttetnek össze, akkor a 23-ik tétel alatti szükséglethez hozzáadandó . . . . . és anyagban: 3·0 folyóméter rőzsekolbász 3·5 darab czövek.	0·15	0·15	1·15
***g*) Dorongutak.**			
24. Rendesen 2·5—4 m. szélességben készülnek oly módon, hogy az utvonal irányában a föld felülete kiegyenlittetik, s hosszában 2—4 drb 18—21 cm. vastag rúd helyeztetik el ugy, hogy a két külső 8 cméternyire, a két belső pedig 5 cméternyire kiérjen a földből. Ezekre keresztben, szorosan egymásmellé 13—15 cmét. vastag dorongok jönnek, melyek végül 8—10 cméternyire földdel fedetnek be. Egy folyóméter ilyen ut elkészítéséhez szükséges:			
a) ha az ut 2·5 m. széles . . . . . anyag: 4·0 f.-m. 20 cm.-es gömbölyü fa 15.0 „ 13—15 cm.-es dorongfa 0·4 köbm. kavicsos föld	0·34	0·50	0·75
b) ha az ut 3·0 m. széles . . . . . anyag: 4·0 f.-m. 18—21 cm-es gömbölyü fa 18·0 „ 13—15 „ dorongfa és 0·5 köbm. kavicsos föld	0·34	0·50	0·75

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Kedvező	Középszerű	Kedvezőtlen
	viszonyok között szüks. napszám		
c) ha az ut 3·25 m. széles	0·34	0·50	0·75
anyag:			
4 f.-m. 18—21 cm.-es gömbölyű fa			
19·5 f.-m. 13—15 cm.-es dorongfa és			
0·6 köbm. kavicsos föld			
d) ha az ut 3·5 m. széles	0·34	0·50	0·75
anyag:			
4 f.-m. 18—21 cm.-es gömbölyű fa			
21 „ 13—15 „ dorongfa és			
0·7 köbm. kavicsos föld			
e) ha az ut 4 m. széles	0·34	0·50	0·75
anyag:			
4 f.-m. 18—21 cm.-es gömbölyű fa			
24 „ 13—15 „ dorongfa és			
0·8 köbm. kavicsos föld.			
h) Kövezett utak.			
25. Egy folyóméter 4 méter széles kőut planirozásához, árkokkal való szegélyezéséhez, alapkövezéséhez és 10 cmét. vastag kavics-réteggel való ellátásához szükséges:			
planirozásra	1·00	2·00	3·50
árokkészitésre	0·12	0·15	0·18
a szegélykövek lerakására, az alapkövezésre és kavicsolásra	0·80	1·00	1·35
felügyeletre	0·15	0·15	0·15
anyagokban:			
1·0 köbm. tört és gömbölyü kő és			
0·4 „ kavics és homok			
26. Egy folyóméter 4·5 m. széles kőut elkészitéséhez a 25. tét. alatt leirt módon szükséges:			
planirozásra	1·12	2·25	3·75
árokkészitésre	0·12	0·15	0·18
alapkövezésre és kavicsolásra	0·90	1·12	1·50
felügyeletre	0·15	0·15	0·15
anyagokban:			
1·3 köbm. kő			
0·5 „ kavics és homok			
27. Egy folyóméter 5 méter széles ut elkészitéséhez a 25. tét. alatt leirt módon szükséges:			
planirozásra	1·50	3·00	4·50
árkolásra	0·12	0·15	0·18
alapkövezésre és kavicsolásra	1·12	1·50	1·80
felügyeletre	0·15	0·15	0·15
anyagokban:			
1·4 köbm. kő			
0·6 „ kavics és homok			

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Kedvező	Középszerű	Kedvezőtlen
	viszonyok között szüks. napszám		
28. Egy folyóméter 6 m. széles kövezett út elkészítéséhez a 25. t. alatt leirt módon szükséges:			
planirozásra	1·90	3·50	5·20
árkolásra	0·12	0·15	0·18
alapkövezésre és kavicsolásra	1·50	2·25	3·00
felügyeletre	0·15	0·15	0·15
anyagokban:			
1·5 köbm. kő			
0·8 „ kavics és homok			
Ha a kövezett erdei utak más méretekben készittetnek, a szükséglet köbméterek után a következő tételek szerint számitandó.			
29. Egy köbméter úttöltés készitéséhez, ha a föld 60 m.-nyi távolságr. hozatik, kiegyenlittetik és ledöngöltetik, szükséges .	0·72	1·00	1·35
30. Egy köbmét. árokásáshoz, padka és gyalogösvény készitéssel és a felesleges föld eltávolitásával együtt szükséges . .	0·45	0·60	0·75
31. Egy köbméter alapkövezés elkészitéséhez terméskőből vagy törtkőből szükséges	0·45	0·60	0·75
anyag:			
1·1 köbm. terméskő, vagy			
1·3 „ tört kő			
32. Egy köbméter útkavicsoláshoz, ha a tört kavics 25 m.-nyi távolságra targonczán szállitandó, szükséges:			
a) uj útaknál	0·15	0·22	0·30
b) régi utaknál, sártakaritással	0·20	0·30	0·36
33. Egy köbméter útkavicsoláshoz, ha a kavics vagy törtkő szekereken az utra szállittatik és kis csomókba lerakatik . .	0·06	0·06	0·06
anyag: 1·0 köbmét. kavics vagy törtkő.			
i) **Áteresz ek és csatornák.**			
34. Egy 6·5—7·0 méter hosszu 0·25—0·30 □ m. nyilásu ut-áteresz elkészitéséhez szüks. ha az oldalfalak 60 cm., a befedés 15—20 cm. és a csatorna burkolat 8—10 cm. vastag kövekből készittetnek, szükséges:			
kőmives napszám	10	12	15
kézi napszám	8	10	12
anyag:			
14·5 köbm. kő			
0·6 „ oltatlan mész			
2·5 „ homok			
35. Ha az áteresz 8 m. hosszu és 0·30 □ m. nyilásu szükséges:			

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Kedvező	Középszerű	Kedvezőtlen
	viszonyok között szükséges napszám		
kőmives napszám	12	14	17
kézi napszám	10	12	14
anyag:			
16·5 köbm. kő			
0·66 „ oltatlan mész			
3·0 „ homok			
36. Ha az áteresz 9 m. hosszu és 0·40 □ m. nyilású, szükséges			
kőmives napszám	14	16	19
kézi napszám	12	14	16
anyag:			
18·5 köbm. kő			
0·8 „ oltatlan mész			
3·5 „ homok			
37. Más hosszuságok mellett, ha az áteresz nyilása 0·3–0·4 □ m. között van, folyóméterenként átlagosan számitható:			
kőmives napszám	1·5	1·8	2·1
kézi napszám	1·2	1·5	1·8
anyag:			
2·06 köbm. kő			
0·086 „ oltatlan mész és			
0·37 „ homok			
k) Terméskő-támfalak.			
38. Egy köbméter terméskőből épitett száraz támfalazathoz szükséges:			
kőmives napszám	0·50	0·57	0·65
kézi napszám	0·70	0·85	1·00
anyag:			
1·5 köbm. terméskő			
39. Egy köbmét. terméskőből mohába rakott támfalazathoz szükséges:			
kőmives napszám	0·58	0·64	0·70
kézi napszám	0·70	0·85	1·00
anyag:			
1·25 köbm. terméskő			
0·10 „ moha			
40. Egy köbméter terméskőből vakolatba rakott támfalazathoz szükséges:			
kőmives napszám	0·58	0·64	0·70
vakolatkészitő napszám	0·14	0·14	0·14
kézi napszám	1·00	1·08	1·15
anyag:			
1·20 köbm. kő			
0·10 „ oltott mész			
0·22 „ homok			

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

	Kézi	Kőmives	Ács
	napszám		
l) **Kerékvetők és utkorlátok.**			
41. Egy darab kerékvetőnek elkészítéséhez 1·8 m. hosszu, 20—25 cm. vast. gömbölyü fából, a fa levágásával, a 0·8 m. hosszu földfeletti résznek négyélüre faragásával, a felső végnek legömbölyitésével, a gödörkivájásával és az elhelyezéssel együtt szükséges:			
a) keményfánál ácsnapszám	.	.	0·27
„ kézinapszám	0·15	.	.
b) lágyfából ácsnapszám	.	.	0·21
„ kézinapszám	0·13	.	.
42. Egy folyóméter utkorlátnak elkészitéséhez, $^{13}/_{16}$ vagy $^{16}/_{18}$ cm. felül legömbölyitett, gyalult fából, 3—4 m. távolságra álló oszlopokkal, melyek egy mét. mélyen a földbe ásandók, szükséges:			
a) ha a korlát keményfából készül . .	0·25	.	0·40
b) ha a korlát lágyfából készül	0·22	.	0·33
1 folyóm. 20—25 cm. vastag fa karfának és minden 3—4 hosszméterre 2 folyóm. 20—25 cm. vastag fa oszlopnak.			
43. Ha a 42. tét. alatt leirt korlát gömbölyü fából készül, a fa lekérgezéséhez, sima legalyazásához, a kötéshez, gödörásáshoz és felállitáshoz szükséges:			
a) ha a korlát keményfából készül . . .	0·25	.	0·22
b) ha a korlát lágyfából készül	0·22	.	0·15
anyag: mint a 46. tételnél.			

Az erdőben fekvő tőkék értéke.

I. Az erdőtalaj értéke.

1. A talaj gazdasági értéke. (T_g)

A talaj gazdasági értékét ugy számitjuk ki, hogy a talajtól okszerü erdőgazdasági mivelés mellett egy forda idő alatt várható összes időszakonként befolyó bevételek értékét kamatos kamatokkal a forda végére kiszámitjuk, ebből az erdősitési költségeknek ugyancsak a forda végére kiszámitott utóértékét levonjuk és az eredményt mint minden forda végén befolyó örökös korszaki járadékot tőkésitjük.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

s végül ebből az évi kiadásoknak, mint örökös évi járadéknak tőke értékét levonjuk. Képletben kifejezve ezt a számítást:

$$T_g = \frac{V + B_a\,1{,}0\,p^{f-a} + B_b\,10\,p^{f-b} + \ldots + B_q\,1{,}0\,p^{f-q} - e\,1{,}0\,p^{f}}{1{,}0\,p^{f} - 1} - K$$

(V = a végső vagy főhasználat értéke a termelési költségek nélkül; B_a, B_b, B_q stb. a forda idő a, b, ... q-dik évében köztes-elő-, mellékhasználatokból befolyó bevételek értéke, az előállításukra fordított költségek nélkül; e = erdősítési és telkesítési költségek; K = a kezelésre, őrizésre, adóra stb. évenként kiadott költségeknek tőkeértéke, t. i. $= \frac{k}{0{,}0\,p}$, ha k az évi kiadásokat jelenti; ha azonban ezen évi kiadásokkal szemben évi örökös bevételekre is számítani lehet, minők például az évenként befolyó vadászati bérek stb., akkor ezeket az évi kiadások összegéből le kell ütni; f = a forda ideje; p = a perczent vagy kamatláb).

2. A talaj befektetési értéke. (T_b)

Egyenlő a talaj megszerzésére és esetleg telkesítésére (erdőgazdasági mivelésre alkalmassá tételére) fordított kiadásoknak kamatos kamatokkal a telkesítés befejezése idejére kiszámított értékével, levonva belőle a telkesítés ideje alatt esetleg befolyt jövedelmeknek ugyanazon időre kamatos kamatokkal kiszámított értékét.

3. A talaj forgalmi értéke. (T_f)

Egyenlő a talaj árával, vagyis azzal az értékkel, melyet érte, más hasonló minőségű erdőtalajok tényleges eladási ára szerint számítva, kaphatnánk.

II. Az állab értéke.

1. Az állab gazdasági értéke. (A_g)

Egy n éves állab gazdasági értékét megkapjuk, ha a forda végéig várható bevételek értékét kamatokkal a forda végére kiszámítjuk, ebből a talaj értékének és az évi kiadások tőkéjének a forda végéig számított (az f — n évekre eső) kamatait levonjuk és az eredményt a jelenre (n-dik évre) visszaszámítjuk. Képletben kifejezve:

$$A_g = \frac{V + B_q\,1{,}0\,p^{f-q} + \ldots - (T + K)\,1{,}0\,p^{f-n} - 1)}{1{,}0\,p^{f-n}}$$

vagy ha T helyett T_g értékét helyettesitjük:

$$A_g = \frac{\left(V + B_q\,10\,p^{f-q} + \ldots\right)\left(1{,}0p^{n} - 1\right) - \left(\frac{B_a}{1{,}0\,p_a} - e\right)\left(1{,}0\,p^{f} - 1{,}0p^{n}\right)}{1{,}0\,p^{f} - 1.}$$

(n = az állab kora; a többi betű jelentése mint a T_g képletében.

2. Az állab befektetési értéke. (A_b)

Az n éves állab befektetési értékét ugy számitjuk ki, hogy a talaj és az évi kiadások tőkéjének az n-dik évig kiszámított kamatos kamataihoz hozzáadjuk az erdősítési költségeket az n-dik évig kiszámított kamatos kamataival és az összegből levonjuk az állabnak esetleg korábban már nyert bevételek értékét az n-dik évig számított kamatos kamatokkal együtt.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

$$A_b = (T + K)\,(1{,}0\ p^n - 1) + e\ 1{,}0\ p^n - B_a\ 1{,}0\ p^{n-a}$$

vagy ha T helyett T_g értékét helyettesitjük:

$$A_b = \frac{\left(V + B_q\,1{,}0 p^{f-q} + ..\right)\left(1{,}0 p^n - 1\right) - \left(\frac{B_a}{1{,}0\,p^a} - e\right)\left(1{,}0\ p^f - 1{,}0\ p^n\right)}{1{,}0\ p^f - 1}.$$

Ez esetben tehát az állab befektetési értéke egyenlő az állab gazdasági értékével.

(A betűk jelentése ugyanaz, mint a T_g és A_g képletében.)

3. Az állab forgalmi értéke. (A_f)

Ez alatt azt az értéket értjük, melyet az állabért kaphatunk abban az esetben, ha letaroljuk és értékesitjük, vagy pedig a melyet az állabnak más hasonló állabok eladásánál elért árakhoz képest tulajdonithatunk.

III. A növedék értéke.

1. A növedék gazdasági értéke. (N_{gn} és N_{gm})

Ha egy jelenleg n éves állab bizonyos számu évek alatt (az m-dik évtől az n-ik évig) képződött növedékének értékét akarjuk kiszámitani, az n éves állab gazdasági értékéből levonjuk az m éves állab gazdasági értékét. Ha pedig egy most m éves állabnak az n-dik évig képződő növedékéről van szó, akkor ugyanezt a számitást teszszük meg, de az eredményt az n-dik évről az m-dik évre még visszaszámitjuk. E szerint:

$$N_{gn} = A_{gn} - A_{gm} \text{ és } N_{gm} = \frac{A_{gn} - A_{gm}}{1{,}0\ p^{n-m}}$$

2. A növedék befektetési értéke. (N_{bn}, N_{bm})

Épen ugy számitjuk ki, mint az előbbit, tehát:

$$N_{bn} = A_{bn} - A_{bm} \text{ és } N_{bm} = \frac{A_{bn} - A_{bm}}{1{,}0\ p^{n-m}}$$

3. A növedék forgalmi értéke. (N_{fn}, N_{fm})

$$N_{fn} = A_{fn} - A_{fm}\ ;\ N_{fm} = \frac{A_{fn} - A_{fm}}{1{,}0\ p^{n-m}}$$

IV. A szabályos fakészlet értéke.

1. A szab. fakészlet gazdasági értéke. (S_{zkg})

Szabályos fakészlet alatt egy olyan üzemosztály fakészletét értjük, melyben egyenlő területen annyi különböző koru állab (korfok) fordul elő, a hány a forda (f) éveinek száma; az első korfok azonban 0 éves (vágás), az utolsó pedig (f—1) éves. Egy ilyen üzemosztály szab. fakészletét tehát ugy számithatnók ki, hogy a különböző koru állabok gazdasági értékét kiszámitva összegeznők. De kiszámithatjuk rövidebben ezen képletek segélyével is:

$$S_{zkg} = \frac{(V + T + K)(1{,}0 p^f - 1) + B_a\,1{,}0 p^{f-a}(1{,}0 p^a - 1) + ... B_q\,1{,}0 p^{f-q}(1{,}0 p^q - 1)}{f \times 0{,}0\ p \times 1{,}0\ p^f} - (T + K);$$

vagy ha T helyett T_g értékét helyettesitjük:

$$S_{zkg} = \frac{V + B_a + \ldots + B_q - e}{f \times 0{,}0\ p} - (K + T_g)$$

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Mindkét képlet a szab. készlet értékét az üzemosztály 1 holdjára vonatkozólag adja; ha tehát az egész üzemosztály szabályos fakészletének értékét akarjuk kiszámitani, akkor az előbbi készletek szerint nyert eredményt a területtel még szorozni kell. (A betük jelentése ugyanaz, mint a T_g képletében.)

2. A szab. fakészlet befektetési értéke. (S_{zkb})

Kiszámithatjuk a $0-(f-1)$ koru állabok befektetési értékének összegezése utján, vagy pedig röviden ezen képletekkel:

$$S_{zkb} = \frac{(T+K+e)\,(1{,}0\,p^{f}-1) - B_a\,(1{,}0\,p^{f-a}-1) - \ldots - B_q\,(1{,}0\,p^{f-q}-1)}{f \times 0{,}0\,p} - (T+K)$$

vagy T helyett T_g értékét helyettesitve:

$$S_{zkb} = \frac{V + B_a + .. + B_q - e}{f \times 0{,}0\,p} - (K + T_g)$$

Ez a két képlet is csak egy hold értékét adja. (A betük jelentése, mint a T_g képletében.)

3. A szab. fakészlet forgalmi értéke. (S_{zkf})

Ezt is a különböző koru állabok forgalmi értékéből számithatjuk ki összeadás utján. Kiszámithatjuk azonban sokkal kevesebb fáradsággal ezen képlet szerint is:

$$S_{zkf} = \frac{01}{f}\left(A_{f10} + A_{f20} + A_{f30} + \ldots + A_{f(f-10)} + \frac{A_{f(f)}}{2}\right) - \frac{A_{f(f)}}{2}$$

Ebben a képletben, mely szintén 1 hold értékét adja, A_{f10}, A_{f20} . . . stb. a 10, 20, 30 stb. éves 1—1 holdnyi állab forgalmi értékét és f a forda éveinek számát jelenti.

V. Az erdő értéke.

1. Az erdő gazdasági értéke (E_g).

Kiszámithatjuk, ha az n éves állab gazdasági értékéhez a talaj értékét hozzáadja. A képlet rövidítve ez:

$$E_g = \frac{V + B_q\ 1{,}0p^{f-q} + T - K\,(1{,}0p^{f-n} - 1)}{1{,}0p^{f-n}}$$

vagy T helyett T_g értékét helyettesitve:

$$E_g = \frac{(V + B_q\ 10p^{f-q} + \frac{B_a}{1{,}0p^{a}} - e)\ 1{,}0p^{n}}{10p^{f}-1} - K$$

Ezek a képletek oly erdőkre vonatkoznak, melyeknek állabminősége normális, vagy legalább azt megközeliti és a melyeknek üzemmódja, fordája és faneme a jövőre is megtartatik.

Ha olyan erdő értékét kell meghatározni, melyben a jelenlegi állab nem normális, vagy a melynek üzemmódja, fordája vagy faneme az első forda után megváltozni fog, akkor kiszámitjuk a jelenlegi állab gazdasági értékét és ehhez hozzáadjuk a talaj gazdasági értékét, de ez utóbbit már a normális állapotnak, s illetve az új üzemmódnak, fordának vagy fanemnek megfelelő jövendőbeli be-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

vételek és kiadások alapján számítjuk ki. A képlet, mely szerint számítunk, tehát ez :

$$E_g = \frac{V + B_9\, 1{,}0p^{f-q} - K\,(1{,}0p^{f-n} - 1) + Tg}{1{,}0p^{f-n}}$$

(Ezen képletben V, B_9, f, K a jelenlegi nem normális állabból várható bevételeket, illetve a jelenlegi fordát és jelenlegi kiadásokat jelentik, Tg ellenben a normális erdő, illetve a jövendőbeli forda, üzemmód vagy fanemnek megfelelő adatok alapján kiszámitandó talajgazdasági értéket jelenti.)

2. Az erdő befektetési értéke (E_b).

Egyenlő az állab és a talaj befektetési értékének összegével. Kiszámitható ezen képletekkel is :

$$E_b = (T + K + e)\, 1{,}0p^{n} - (B_a\, 1{,}0p^{n-a} + K)$$

vagy T helyett T_g értékét helyettesítve :

$$E_b = \frac{(V + B_q\, 10p^{f-q} + \frac{B_a}{1{,}0p^{a}} - e)\, 1{,}0p^{n}}{1{,}0p^{f} - 1} - K$$

(A betük jelentése ugyanaz mint a T_g képletében).

3. Az erdő forgalmi értéke (E_f).

Egyenlő az állab és a talaj forgalmi értékének összegével, vagy pedig azzal az értékkel, melyet az erdőnek hasonló minőségü erdők tényleges eladásánál elért árak alapján tulajdonithatunk.

VI. A szabályos állapotu erdő (üzem-osztály) értéke.

1. Gazdasági érték ($\ddot{U}_g$).

Kiszámitható, ha a szabályos készlet értékéhez a talaj értéke hozzáadatik. Képletben kifejezve :

$$\ddot{U}_g = \frac{(V+T+K)(10p^{f}-1) + B_a\, 10p^{f-a}(1{,}0p^{a}-1) + B_q\, 10p^{f-q}(10p^{q}-1)}{f \times 0{,}0p \times 1{,}0p^{f}} - K$$

vagy ha T helyett T_g értéke helyettesittetik :

$$\ddot{U}_g = \frac{V + B_a + \ldots + B_q - e}{f \times 0{,}0p} - K$$

Mindkét képlet 1 kat. hold erdő értékét adja. Ha tehát az egész üzem-osztály értékét akarjuk tudni, az eredményt az üzem-osztály területével még szorozni kell. (A betük jelentése ugyanaz, mint a T_g képletében.

2. Befektetési érték ($\ddot{U}_b$).

Szintén a szab. fakészlet és a talaj értékének összeadása utján számitható ki. Vagy pedig ezen képletek szerint :

$$\ddot{U}_6 = \frac{(T+K+e)\,(1{,}0p^{f}-1) - B_a\,(10p^{f-a}-1) - \ldots - B_q\,(1{,}0p^{f-q}-1)}{f.\ 0{,}0p} - K$$

vagy T helyett T_g értékét helyettesitve :

$$\ddot{U}_6 = \frac{V + B_a + \ldots + B_q - e}{f.\ 0{,}0p} - K$$

Ezek a képletek is csak egy hold értékét adják.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

3. Forgalmi érték ($Ü_f$).

Egyenlő a szab. fakészlet és a talaj forgalmi értékének összegével:

$$Ü_f = \frac{10}{f}\left(A_f\,10 + A_f\,20 + \ldots + A_{f\,(f-10)} + \frac{A_{f\,(f)}}{2}\right) - \frac{A_{f\,(f)}}{2} + T_f$$

Ebben a képletben, mely szintén egy hold értékét adja, a betük jelentése ugyanaz, mint az Szk_f képletében.

VII. Járadék.

1. A talaj járadéka.

A talaj járadéka egyenlő azzal a jövedelemmel, melyet a talaj erdőgazdasági mivelés mellett hozna, ha jövedelme évenként egyenletesen folyna be. Értéke egyenlő a talaj gazdasági értékének évi kamatjával:

$$T_j = T_g \times 0{,}0p.$$

2. Az állab járadéka.

Az állab maga jövedelmet nem hajt és ezért a gyakorlati életben állab-járadékról nem is lehet szó. Elméletileg egyenlő az állab értékének megfelelő évi kamattal:

$$A_j = A \times 0{,}0p.$$

3. Az erdő járadéka.

Erdőjáradéka tulajdonképen csak egész üzem-osztályoknak, illetve tartamos üzemre berendezett erdőbirtoknak lehet. Ennek a járadéka egyenlő a tiszta jövedelemmel, vagyis a bevételek és kiadások különbségével, a szabályos állapotu erdőknél pedig az erdő gazdasági értékének megfelelő évi kamattal:

$$Ü_j = Ü_g \times 0{,}0p = \left(\frac{V + B_a + \ldots + B_q - e}{f.\ 0{,}0p} - K\right) 0{,}0p =$$

$$Ü_j = \frac{V + B_a + \ldots + B_q - e}{+} - K\,0{,}0p = \frac{V + B_a + \ldots + B_q - e}{+} - k$$

Ebben a képletben V, B_a, B_q, e és k egy holdra vonatkoznak, tehát $Ü_j$ is egy holdnyi erdő járadékát fejezi ki, ugy, hogyha az egész üzem-osztály járadékát akarjuk tudni, akkor az eredményt az üzem-osztály területével még szorozni kell.

Megjegyzés. Az előbbi képletek használatánál a kamatszámitási tényezők $0{,}0p$, $\frac{1}{0{,}0p}$, $\frac{1}{1{,}0p^{\,f}-1}$ stb. a következő kamatos kamattáblákból kereshetők ki, a megadott utasitások szerint.

Kamatos kamattáblák.

A tőke utóértéke.

Az ezen czimet viselő táblázat azon értéket mutatja, melylyel a tőke egysége (közönségesen 1 forint) bizonyos számu (n) év után birni fog, ha ezen idő alatt 2, $2^1/_2$.. .$5^0/_0$-al kamatozik s a kamatos kamatok a tőkéhez csatoltatnak. Például: 50 forint $3^1/_2{}^0/_0$-kal

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

elhelyezve 15 év alatt mily összegre növekszik kamatos kamatjaival? A 236-ik oldalon levő táblázat szerint 1 forintból ily feltételek mellett 1.6753 forint lesz, tehát 50 forintból: 50×1.6753=82.650 forint, azaz 82 forint 65 krajczár.

A tőke előértéke.

Ezen táblából viszont azon értéket lehet kiolvasni, melylyel egy kamatos kamatokkal növekvő tőke egysége (n) év előtt bírt, vagy a melylyel egy (n) év mulva befolyó tőke egysége jelenleg bír. Egy 3%-al elhelyezett tőkéből például 1 forint 20 év előtt a tábla szerint 0.55368 forint értékkel bírt; egy jelenleg 75 forintot tevő tőkének 20 év előtti értéke tehát 75 × 0.55368 = 41.526 forint, vagy kereken 41 forint 53 kr volt.

A járadék végértéke.

E tábla bizonyos számu (n) éven át, évenként megszakitás nélkül befolyó járadék-egység végértékét, vagyis azon összeget mutatja, melyet az évről-évre befolyó, s a befolyás után kamatos kamatokkal növekvő járadék-részletek az utolsó részlet befolyása idejében kitenni fognak. — Egy erdei mellékhaszonvétel 30 éven át évenként 3 forint jövedelmet hajt; kérdés: mekkora ezen járadéknak végértéke 30 év mulva, ha a befolyt részletek 5%-al kamatoznak? A tábla szerint egy 1 forintos járadék 30 év alatt 5% mellett 66.4388 forintra növekszik, 3 forintnyi járadék tehát: 3×66.4388=199.3164 forintra, vagy 199 forint 32 krajczárra.

A járadék kezdő értéke.

E táblából viszont valamely (n) éven át, évenként befolyó vagy fizetendő járadék egységének jelenlegi értékét lehet kikeresni. Például: egy hold erdő után évenként 0.3 forint adót kell fizetni; kérdés: mily összeget képvisel ez az adótartozás jelenleg az első fordára nézve, ha ez 60 évet tesz és a kamatláb 5%? A tábla szerint egy 60 éven át évenként befolyó 1 forintos járadék összegének kezdőértéke = 18.9293 forint, 0.3 forintos járadék összegéé, tehát 0.3 × 18.9293 = 5.67879 forint, vagy kereken 5 forint 68 kr.

Örökösen ismétlődő korszaki járadékok kezdő értéke.

Az ezen táblában foglalt számadatok olyan járadékok összegének kezdőértékét mutatják, melyek minden (n)-ik évben befolynak a nélkül, hogy megszünnének. Pl.: Egy hold erdőtalaj befásitására minden 60-ik évben ki kell adni 12 forintot. Kérdés: mekkora tőkének felel meg ezen mostantól kezdve minden 60-ik évben kiadandó erdősitési költség összege, ha a kamatláb 3%, vagy más szavakkal: mekkora tőkét kellene most 3% mellett elhelyezni, hogy annak kamatos kamataiból minden 60-ik évben 12 frtot lehessen erdősitésre kiadni? A tábla szerint 1 forintos ilyen járadék kezdőértéke 0.2044 forint, 12 forintos járadéké tehát: 12 × 0.2044 = 2.4528 forint = 2 forint 45 kr.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

{ A tőke utóértéke: $T_u = T \times 1.0\ p^n$ } **A tőke utóértéke.** { Kamatosítási tényező $= 1.0\ p^n$ }

H a a kamatláb

$p =$	$2^0/_0$	$2^1/_2{}^0/_0$	$3^0/_0$	$3^1/_2{}^0/_0$	$4^0/_0$	$4^1/_2{}^0/_0$	$5^0/_0$
Év n	a tőke egysége n év mulva kamatos kamatokkal a következő összegre növekszik:						
1	1.0200	1.0250	1.0300	1.0350	1.0400	1.0450	1.0500
2	1·0404	1.0506	1.0609	1.0712	1.0816	1.0920	1.1025
3	1.0612	1.0769	1.0927	1.1087	1.1249	1.1412	1.1576
4	1.0824	1.1038	1.1255	1.1475	1.1699	1.1925	1.2155
5	1.1041	1.1314	1.1593	1.1877	1.2167	1.2462	1.2763
6	1.1262	1.1597	1.1941	1.2293	1.2653	1.3023	1.3401
7	1.1487	1.1887	1.2299	1.2723	1.3159	1.3609	1.4071
8	1.1717	1.2184	1.2668	1.3168	1.3686	1.4221	1.4775
9	1.1951	1.2489	1.3048	1.3629	1.4233	1.4861	1.5513
10	1.2190	1.2801	1.3439	1.4106	1.4802	1.5530	1.6289
11	1.2434	1.3121	1.3842	1.4600	1.5395	1.6229	1.7103
12	1.2682	1.3449	1.4258	1.5111	1.6010	1.6959	1.7959
13	1.2936	1.3785	1.4685	1.5640	1.6651	1.7722	1.8856
14	1.3195	1.4130	1.5126	1.6187	1.7317	1.8519	1.9799
15	1.3459	1.4483	1.5580	1.6753	1.8009	1.9353	2.0789
16	1.3728	1.4845	1.6047	1.7340	1.8730	2.0224	2.1829
17	1.4002	1.5216	1.6528	1.7947	1.9479	2.1134	2.2920
18	1.4282	1.5597	1.7024	1.8575	2.0258	2.2085	2.4066
19	1.4568	1.5986	1.7535	1.9225	2.1068	2.3079	2.5269
20	1.4859	1.6386	1.8061	1.9898	2.1911	2.4117	2.6533
21	1.5157	1.6796	1.8603	2.0594	2.2788	2.5202	2.7860
22	1.5460	1.7216	1.9161	2.1315	2.3699	2.6337	2.9253
23	1.5769	1.7646	1.9736	2.2061	2.4647	2.7522	3.0715
24	1.6084	1.8087	2.0328	2.2833	2.5633	2.8760	3.2251
25	1.6406	1.8539	2.0938	2.3632	2.6658	3.0054	3.3864
26	1.6734	1.9003	2.1566	2.4460	2.7725	3.1407	3.5557
27	1.7069	1.9478	2.2213	2.5316	2.8834	3.2820	3.7335
28	1.7410	1.9965	2.2879	2.6202	2.9987	3.4297	3.9201
29	1.7758	2.0464	2.3566	2.7119	3.1187	3.5840	4.1161
30	1.8114	2.0976	2.4273	2.8068	3.2434	3.7453	4.3219
31	1.8476	2.1500	2.5001	2.9050	3.3731	3.9139	4.5380
32	1.8845	2.2038	2.5751	3.0067	3.5081	4.0900	4.7649
33	1.9222	2.2589	2.6523	3.1119	3.6484	4.2740	5.0032
34	1.9607	2.3153	2.7319	3.2209	3.7943	4.4664	5.2533
35	1.9999	2.3732	2.8139	3.3336	3.9461	4.6673	5.5160
36	2.0399	2.4325	2.8983	3.4503	4.1039	4.8774	5.7918
37	2.0807	2.4933	2.9852	3.5710	4.2681	5.0969	6.0814
38	2.1223	2.5557	3.0748	3.6960	4.4388	5.3262	6.3855
39	2.1647	2.6196	3.1670	3.8254	4.6164	5.5659	6.7048
40	2.2080	2.6851	3.2620	3.9593	4.8010	5.8164	7.0400

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

$\left\{\begin{array}{l}\text{A tőke utóértéke}\\ T_u = T \times 1.0\,p^n\end{array}\right\}$ **A tőke utóértéke.** $\left\{\begin{array}{l}\text{Kamatosítási}\\ \text{tényező} = 1.0\,p^n\end{array}\right\}$

Ha a kamatláb

$p =$	2%	$2\frac{1}{2}\%$	3%	$3\frac{1}{2}\%$	4%	$4\frac{1}{2}\%$	5%
Év n	a tőke egysége n év mulva kamatos kamatokkal a következő összegre növekszik:						
41	2.2522	2.7522	3.3599	4.0978	4.9931	6.0781	7.3920
42	2.2972	2.8210	3.4607	4.2413	5.1928	6.3516	7.7616
43	2.3432	2.8915	3.5645	4.3897	5.4005	6.6374	8.1497
44	2.3901	2.9638	3.6715	4.5433	5.6165	6.9361	8.5571
45	2.4379	3.0379	3.7816	4.7024	5.8412	7.2482	8.9850
46	2.4866	3.1139	3.8950	4.8669	6.0748	7.5744	9.4343
47	2.5363	3.1917	4.0119	5.0373	6.3178	7.9153	9.9060
48	2.5871	3.2715	4.1323	5.2136	6.5705	8.2715	10.4013
49	2.6388	3.3533	4.2562	5.3961	6.8333	8.6437	10.9213
50	2.6916	3.4371	4.3839	5.5849	7.1067	9.0326	11.4674
51	2.7454	3.5230	4.5154	5.7804	7.3910	9.4391	12.0408
52	2.8003	3.6111	4.6509	5.9827	7.6866	9.8639	12.6428
53	2.8563	3.7014	4.7904	6.1921	7.9941	10.3077	13.2749
54	2.9135	3.7939	4.9341	6.4088	8.3138	10.7716	13.9387
55	2.9717	3.8888	5.0821	6.6331	8.6464	11.2563	14.6356
56	3.0312	3.9860	5.2346	6.8653	8.9922	11.7628	15.3674
57	3.0918	4.0856	5.3917	7.1056	9.3519	12.2922	16.1358
58	3.1536	4.1878	5.5534	7.3543	9.7260	12.8453	16.9426
59	3.2167	4.2925	5.7200	7.6117	10.1150	13.4234	17.7897
60	3.2810	4.3998	5.8916	7.8781	10.5196	14.0274	18.6792
65	3.6225	4.9780	6.8300	9.3567	12.7987	17.4807	23.8399
70	3.9996	5.6321	7.9178	11.1128	15.5716	21.7841	30.4264
75	4.4158	6.3722	9.1789	13.1985	18.9453	27.1470	38.8327
80	4.8754	7.2096	10.6409	15.6757	23.0498	33.8301	49.5614
85	5.3829	8.1570	12.3357	18.6179	28.0436	42.1585	63.2544
90	5.9431	9.2289	14.3005	22.1122	34.1193	52.5371	80.7304
95	6.5617	10.4416	16.5782	26.2623	41.5114	65.4708	103.035
100	7.2446	11.8137	19.2186	31.1914	50.5049	81.5885	131.501
110	8.8312	15.1226	25.8282	43.9986	74.7597	126.705	214.202
120	10.7652	19.3581	34.7110	62.0643	110.663	196.768	348.912
130	13.1227	24.7801	46.6486	87.5478	163.808	305.575	568.341
140	15.9965	31.7206	62.6919	123.495	242.475	474.549	925.767
150	19.4996	40.6050	84.2527	174.202	358.923	736.959	1507.98
160	23.7699	51.9779	113.229	245.729	531.293	1144.48	2456.34
170	28.9754	66.5361	152.170	346.625	786.444	1777.33	4001.11
180	35.3208	85.1718	204.503	488.948	1164.129	2760.15	6517.39
190	43.0559	109.027	274.835	689.710	1723.191	4286.43	10616.1
200	52.4849	139.564	369.356	972.904	2550.750	6656.69	17292.6

Ha az adott $\%$ 2-nél kisebb vagy 5-nél nagyobb, kettős évek és két akkora $\%$, illetve fél évek és fél akkora $\%$ szerint keresendő ki az eredmény.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

$$\left\{\text{A tőke előértéke: } T_e = T \times \frac{1}{1.0p^n}\right\} \quad \textbf{A tőke előértéke.} \quad \left\{\text{Leszámítolási tényező} = \frac{1}{1.0p^n}\right\}$$

Ha a kamatláb $p =$

Év n	2%	$2\frac{1}{2}\%$	3%	$3\frac{1}{2}\%$	4%	$4\frac{1}{2}\%$	5%
	az n év mulva lejáró tőkének egysége most a következő értékkel bír:						
1	0.98038	0.97561	0.97087	0.96618	0.96154	0.95694	0.95238
2	0.96117	0.95181	0.94260	0.93351	0.92456	0.91573	0.90703
3	0.94232	0.92860	0.91514	0.90194	0.88900	0.87630	0.86384
4	0.92385	0.90595	0.88849	0.87144	0.85480	0.83856	0.82270
5	0.90573	0.88385	0.86261	0.84197	0.82193	0.80245	0.78353
6	0.88797	0.86230	0.83748	0.81350	0.79031	0.76790	0.74622
7	0.87056	0.84127	0.81309	0.78599	0.75992	0·73483	0.71068
8	0.85349	0.82075	0.78941	0.75941	0.73069	0.70319	0.67684
9	0.83676	0.80073	0.76642	0.73373	0.70259	0.67290	0.64461
10	0.82035	0.78120	0.74409	0.70892	0.67556	0.64393	0.61391
11	0.80426	0.76214	0.72242	0.68495	0.64958	0.61620	0.58468
12	0.78849	0.74356	0.70138	0.66178	0.62460	0.58966	0.55684
13	0.77303	0.72542	0.68095	0.63940	0.60057	0.56427	0.53032
14	0.75787	0.70773	0.66112	0.61778	0.57748	0.53997	0.50507
15	0.74301	0.69047	0.64186	0.59689	0.55526	0.51672	0.48102
16	0.72845	0.67362	0.62317	0.57671	0.53391	0.49447	0.45811
17	0.71416	0.65720	0.60502	0.55720	0.51337	0.47318	0.43630
18	0.70016	0.64117	0.58739	0.53836	0.49363	0.45280	0.41552
19	0.68643	0.62553	0.57029	0.52016	0.47464	0.43330	0.39573
20	0.67297	0.61027	0.55368	0.50257	0.45639	0.41464	0.37689
21	0.65978	0.59539	0.53755	0.48557	0.43883	0.39679	0.35894
22	0.64684	0.58086	0.52189	0.46915	0.42196	0.37970	0.34185
23	0.63416	0.56670	0.50669	0.45329	0.40573	0.36335	0.32557
24	0.62172	0.55288	0.49193	0.43796	0.39012	0.34770	0.31007
25	0.60953	0.53939	0.47761	0.42315	0.37512	0.33273	0.29530
26	0.59758	0.52623	0.46369	0.40884	0.36069	0.31840	0.28124
27	0.58586	0.51340	0.45019	0.39501	0.34682	0.30469	0.26785
28	0.57437	0.50088	0.43708	0.38165	0.33348	0.29157	0.25509
29	0.56311	0.48866	0.42435	0.36875	0.32065	0.27901	0.24295
30	0.55207	0.47671	0.41199	0.35628	0.30832	0.26700	0.23138
31	0.54125	0.46511	0.39999	0.34423	0.29646	0.25550	0.22036
32	0.53063	0.45377	0.38834	0.33259	0.28506	0.24450	0.20987
33	0.52023	0.44270	0.37703	0.32134	0.27409	0.23397	0.19987
34	0.51003	0.43191	0.36604	0.31048	0.26355	0.22390	0.19035
35	0.50003	0.42137	0.35538	0.29998	0.25342	0.21425	0.18129
36	0.49022	0.41109	0.34503	0.28983	0.24367	0.20503	0.17266
37	0.48061	0.40107	0.33498	0.28003	0.23430	0.19620	0.16444
38	0.47119	0.39128	0.32523	0.27056	0.22529	0.18775	0.15661
39	0.46195	0.38147	0.31575	0.26141	0.21662	0.17967	0.14915
40	0.45289	0.37243	0.30656	0.25257	0.20829	0.17193	0.14205

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

$$\left\{\text{A tőke előértéke } T_e = T \times \frac{1}{1.0\,p^n}\right\} \quad \text{A tőke előértéke.} \quad \left\{\text{Leszámítolási tényező} = \frac{1}{1.0\,p^n}\right\}$$

Ha a kamatláb $p =$	2%	2½%	3%	3½%	4%	4½%	5%
Év n	az n év mulva lejáró tőkének egysége most a következő értékkel bir:						
41	0.44401	0.36335	0.29763	0.24403	0.20028	0.16453	0.13528
42	0.43530	0.35448	0.28896	0.23578	0.19257	0.15744	0.12884
43	0.42677	0.34584	0.28054	0.22781	0.18517	0.15066	0.12270
44	0.41840	0.33740	0.27237	0.22010	0.17805	0.14417	0.11686
45	0.41020	0.32917	0.26444	0.21266	0.17120	0.13796	0.11130
46	0.40215	0.32115	0.25674	0.20547	0.16461	0.13202	0.10600
47	0.39427	0.31331	0.24926	0.19852	0.15828	0.12634	0.10095
48	0.38654	0.30567	0.24200	0.19181	0.15219	0.12090	0.09614
49	0.37896	0.29822	0.23495	0.18532	0.14634	0.11569	0.09156
50	0.37153	0.29094	0.22811	0.17905	0.14071	0.11071	0.08720
51	0.36424	0.28385	0.22146	0.17300	0.13530	0.10594	0.08305
52	0.35710	0.27692	0.21501	0.16715	0.13010	0.10138	0.07910
53	0.35010	0.27017	0.20875	0.16150	0.12509	0.09701	0.07533
54	0.34323	0.26358	0.20267	0.15603	0.12028	0.09284	0.07174
55	0.33650	0.25715	0.19677	0.15076	0.11566	0.08884	0.06833
56	0.32991	0.25088	0.19104	0.14566	0.11121	0.08501	0.06507
57	0.32344	0.24476	0.18547	0.14073	0.10693	0.08135	0.06197
58	0.31710	0.23879	0.18007	0.13598	0.10282	0.07785	0.05902
59	0.31088	0.23297	0.17483	0.13138	0.09886	0.07450	0.05621
60	0.30478	0.22728	0.16973	0.12693	0.09506	0.07129	0.05354
65	0.27605	0.20089	0.14641	0.10688	0.07813	0.05721	0.04195
70	0.25003	0.17755	0.12630	0.08999	0.06422	0.04590	0.03287
75	0.22646	0.15693	0.10895	0.07577	0.05278	0.03684	0.02575
80	0.20511	0.13870	0.09398	0.06379	0.04338	0.02956	0.02018
85	0.18577	0.12259	0.08107	0.05371	0.03566	0.02372	0.01581
90	0.16826	0.10836	0.06993	0.04522	0.02931	0.01903	0.01239
95	0.15240	0.09577	0.06032	0.03808	0.02409	0.01527	0.00971
100	0.13803	0.08465	0.05203	0.03206	0.01980	0.01226	0.00760
110	0.11323	0.06613	0.03872	0.02273	0.01337	0.00789	0.00467
120	0.09289	0.05166	0.02881	0.01611	0.00904	0.00508	0.00287
130	0.07618	0.04036	0.02143	0.01142	0.00610	0.00327	0.00176
140	0.06251	0.03152	0.01595	0.00807	0.00412	0.00211	0.00108
150	0.05129	0.02463	0.01187	0.00575	0.00278	0.00136	0.00066
160	0.04207	0.01924	0.00883	0.00407	0.00188	0.00087	0.00041
170	0.03452	0.01503	0.00657	0.00289	0.00127	0.00056	0.00025
180	0.02831	0.01174	0.00489	0.00205	0.00086	0.00036	0.00015
190	0.02322	0.00915	0.00364	0.00145	0.00058	0.00023	0.00009
200	0.01906	0.00716	0.00271	0.00103	0.00039	0.00015	0.00006

Ha az adott kamatláb 2-nél kisebb vagy 5-nél nagyobb, kettős évek és kettős %, illetve fél évek és fél % szerint kell kikeresni az eredményt.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

$$\left\{\begin{matrix}\text{A járadék összege:}\\ J_{\ddot{o}} = j \times \dfrac{1.0\ p^n - 1}{0.0p}\end{matrix}\right\}$$ **A járadékok összege vagy végértéke.** $$\left\{\begin{matrix}\text{Járadék összegezési tényező} = \dfrac{1.0p^n - 1}{0.0p}\end{matrix}\right\}$$

Ha a kamatláb

$p =$	$2^0/_0$	$2^1/_2{}^0/_0$	$3^0/_0$	$3^1/_2{}^0/_0$	$4^0/_0$	$4^1/_2{}^0/_0$	$5^0/_0$
Év n	az évenként bejövő járadék egysége n éven át a következő összegre növekszik:						
1	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000
2	2.0200	2.0250	2.0300	2.0350	2.0400	2.0450	2.0500
3	3.0604	3.0756	3.0909	3.1062	3.1216	3.1370	3.1525
4	4.1216	4.1525	4.1836	4.2149	4.2465	4.2782	4.3101
5	5.2040	5.2563	5.3091	5.3625	5.4163	5.4707	5.5256
6	6.3081	6.3877	6.4684	6.5502	6.6330	6.7169	6.8019
7	7.4343	7.5474	7.6625	7.7794	7.8983	8.0192	8.1420
8	8.5830	8.7361	8.8923	9.0517	9.2142	9.3800	9.5491
9	9.7546	9.9545	10.1591	10.3685	10.5828	10.8021	11.0266
10	10.9497	11.2034	11.4639	11.7314	12.0061	12.2882	12.5799
11	12.1687	12.4835	12.8078	13.1420	13.4864	13.8412	14.2068
12	13.4121	13.7956	14.1920	14.6020	15.0258	15.4640	15.9171
13	14.6803	15.1404	15.6178	16.1130	16.6268	17.1599	17.7130
14	15.9739	16.5190	17.0863	17.6770	18.2919	18.9321	19.5986
15	17.2934	17.9319	18.5989	19.2957	20.0236	20.7841	21.5786
16	18.6393	19.3802	20.1569	20.9710	21.8245	22.7193	23.6575
17	20.0121	20.8647	21.7616	22.7050	23.6975	24.7417	25.8404
18	21.4123	22.3863	23.4144	24.4997	25.6454	26.8551	28.1324
19	22.8406	23.9460	25.1169	26.3572	27.6712	29.0636	30.5390
20	24.2974	25.5447	26.8704	28.2797	29.7781	31.3714	33.0660
21	25.7833	27.1833	28.6765	30.2695	31.9692	33.7831	35.7193
22	27.2990	28.8629	30.5368	32.3289	34.2480	36.3034	38.5052
23	28.8450	30.5844	32.4529	34.4604	36.6179	38.9370	41.4305
24	30.4219	32.3490	34.4265	36.6665	39.0826	41.6892	44.5020
25	32.0303	34.1578	36.4593	38.9499	41.6459	44.5652	47.7271
26	33.6709	36.0117	38.5530	41.3131	44.3117	47.5706	51.1135
27	35.3443	37.9120	40.7096	43.7591	47.0842	50.7113	54.6691
28	37.0512	39.8598	42.9309	46.2906	49.9676	53.9933	58.4026
29	38.7922	41.8563	45.2188	48.9108	52.9663	57.4230	62.3227
30	40.5681	43.9027	47.5754	51.6227	56.0849	61.0071	66.4388
31	42.3794	46.0003	50.0027	54.4295	59.3283	64.7524	70.7608
32	44.2270	48.1503	52.5028	57.3345	62.7015	68.6662	75.2988
33	46.1116	50.3540	55.0778	60.3412	66.2095	72.7562	80.0638
34	48.0338	52.6129	57.7302	63.4532	69.8579	77.0303	85.0670
35	49.9945	54.9282	60.4621	66.6740	73.6522	81.4966	90.3203
36	51.9944	57.3014	63.2759	70.0076	77.5983	86.1640	95.8363
37	54.0343	59.7339	66.1742	73.4579	81.7022	91.0413	101.628
38	56.1149	62.2273	69.1594	77.0289	85.9703	96.1382	107.710
39	58.2372	64.7830	72.2342	80.7249	90.4091	101.464	114.095
40	60.4020	67.4026	75.4013	84.5503	95.0255	107.030	120.800

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

$$\left\{\begin{matrix}\text{A járadék összege:}\\ J_5 = j \times \dfrac{1.0p^n - 1}{0.0p}\end{matrix}\right\} \quad \text{A járadékok összege vagy végértéke.} \quad \left\{\begin{matrix}\text{Járadék összegezési tényező} = \dfrac{1.0\,p^n - 1}{0.0p}\end{matrix}\right\}$$

H a a kamatláb

$p =$	2%	$2^1/_2\%$	3%	$3^1/_2\%$	4%	$4^1/_2\%$	5%
Év n	az évenként bejövő járadék egysége n éven át a következő összegre növekszik:						
41	62.6100	70.0876	78.6633	88.5095	99.8265	112.847	127.840
42	64.8622	72.8398	82.0232	92.6074	104.820	118.925	135.232
43	67.1595	75.6608	85.4839	96.8486	110.012	125.276	142.993
44	69.5027	78.5523	89.0484	101.238	115.413	131.914	151.143
45	71.8927	81.5161	92.7199	105.782	121.029	138.850	159.700
46	74.3306	84.5540	96.5015	110.484	126.871	146.098	168.685
47	76.8172	87.6679	100.397	115.351	132.945	153.673	178.119
48	79.3535	90.8596	104.408	120.388	139.263	161.588	188.025
49	81.9406	94.1311	108.541	125.602	145.834	169.859	198.427
50	84.5794	97.4843	112.797	130.998	152.667	178.503	209.348
51	87.271	100.921	117.181	136.583	159.774	187.536	220.815
52	90.016	104.444	121.696	142.363	167.165	196.975	232.856
53	92.817	108.056	126.347	148.346	174.851	206.839	245.499
54	95.673	111.757	131.137	154.538	182.845	217.146	258.774
55	98.587	115.551	136.072	160.947	191.159	227.918	272.713
56	101.558	119.440	141.154	167.580	199.806	239.174	287.348
57	104.589	123.426	146.388	174.445	208.798	250.937	302.716
58	107.681	127.511	151 780	181.551	218.150	263.229	318·851
59	110.835	131.699	157.333	188.905	227.876	276.075	335.794
60	114.052	135.992	163.053	196.517	237.991	289.498	353.584
65	131.126	159.118	194.333	238.763	294.968	366.238	456.798
70	149.978	185.284	230.594	288.938	364.290	461.870	588.529
75	170.792	214.888	272.631	348.530	448.631	581.044	756.654
80	193.772	248.383	321.363	419.307	551.245	729.558	971.229
85	219.144	286.279	377.857	503.367	676.090	914.632	1245.09
90	247.157	329.154	443.349	603.205	827.983	1145.27	1594.61
95	278.085	377.664	519.272	721.781	1012.79	1432.68	2040.69
100	312.232	432.549	607.288	862.612	1237.62	1790.86	2610.03
110	395.56	564.90	827.61	1228.58	1843.99	2793.47	4264.03
120	488.26	734.30	1123.70	1764.69	2741.56	4350.40	6958.24
130	606.13	951.20	1521.62	2472.79	4070.19	6768.33	11346.82
140	749.82	1228.82	2056.40	3499.85	6036.88	10523.3	18495.35
150	924.98	1584.20	2775.09	4948.62	8948.07	16354.7	30139.55
160	1138.49	2039.12	3740.95	6992.25	13257.3	25410.6	49106.73
170	1398.77	2621.44	5038.99	9874.99	19636.1	39474.1	80002.27
180	1716.04	3366.87	6783.44	13941.4	29078.2	61314.4	130327.8
190	2102.79	4321.08	9127.85	19677.4	43054.8	95231.7	212302.9
200	2574.24	5542.56	12278.5	27768.7	63743.8	147904.1	345831.2

Ha az adott kamatláb (p) 2-nél kisebb vagy 5-nél nagyobb, kikeressük kettős évek és kettős $^0/_0$, illetve fél évek és fél akkora $^0/_0$ szerint a járadéknak, mint tőkének utóértékét s az eredményből levonva 1-et, a maradékot osztjuk 0.0p-vel.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

$$\left\{\begin{matrix}\text{A járadék tőkeértéke:}\\ J_t = j \times \dfrac{1.0\ p^n - 1}{1.0\ p^n . 0.0\ p}\end{matrix}\right\}\ \text{A járadék kezdő- vagy tőkeértéke.}\ \left\{\begin{matrix}\text{Járadék tőkésítési té-}\\ \text{nyező} = \dfrac{1.0\ p^n - 1}{1.0\ p^n . 0.0\ p}\end{matrix}\right\}$$

H a a k a m a t l á b

$p =$	$2^0/_0$	$2^1/_2{}^0/_0$	$3^0/_0$	$3^1/_2{}^0/_0$	$4^0/_0$	$4^1/_2{}^0/_0$	$5^0/_0$
Év n	egy minden év végén, összesen n-szer bejövő járadék egysége, az első év kezdetén, következő tőkeértékkel bir:						
1	0.9804	0.9756	0.9709	0.9662	0.9615	0.9569	0.9524
2	1.9416	1.9274	1.9135	1.8997	1.8861	1.8727	1.8594
3	2.8839	2.8560	2.8286	2.8016	2.7751	2.7490	2.7232
4	3.8077	3.7620	3.7171	3.6731	3.6299	3.5875	3.5459
5	4.7135	4.6458	4.5797	4.5151	4.4518	4.3900	4.3295
6	5.6014	5.5081	5.4172	5.3286	5.2421	5.1579	5.0757
7	6.4720	6.3494	6.2303	6.1145	6.0021	5.8927	5.7864
8	7.3255	7.1701	7.0197	6.8740	6.7327	6.5959	6.4632
9	8.1622	7.9709	7.7861	7.6077	7.4353	7.2688	7.1078
10	8.9826	8.7521	8.5302	8.3166	8.1109	7.9127	7.7217
11	9.7868	9.5142	9.2526	9.0016	8.7605	8.5289	8.3064
12	10.5753	10.2578	9.9540	9.6633	9.3851	9.1186	8.8633
13	11.3484	10.9832	10.6350	10.3027	9.9856	9.6829	9.3936
14	12.1062	11.6909	11.2961	10.9205	10.5631	10.2228	9.8986
15	12.8493	12.3814	11.9379	11.5174	11.1184	10.7395	10.3797
16	13.5777	13.0550	12.5611	12.0941	11.6523	11.2340	10.8378
17	14.2919	13.7122	13.1661	12.6513	12.1657	11.7072	11.2741
18	14.9920	14.3534	13.7535	13.1897	12.6593	12.1600	11.6896
19	15.6785	14.9789	14.3238	13.7098	13.1339	12.5933	12.0853
20	16.3514	15.5892	14.8775	14.2124	13.5903	13.0079	12.4622
21	17.0112	16.1845	15.4150	14.6980	14.0292	13.4047	12.8212
22	17.6580	16.7654	15.9369	15.1671	14.4511	13.7844	13.1630
23	18.2922	17.3321	16.4436	15.6204	14.8568	14.1478	13.4886
24	18.9139	17.8850	16.9355	16.0584	15.2470	14.4955	13.7986
25	19.5235	18.4244	17.4131	16.4815	15.6221	14.8282	14.0939
26	20.1210	18.9506	17.8768	16.8904	15.9828	15.1466	14.3752
27	20.7069	19.4640	18.3270	17.2854	16.3296	15.4513	14.6430
28	21.2813	19.9649	18.7641	17.6670	16.6631	15.7429	14.8981
29	21.8444	20.4535	19.1885	18.0358	16.9837	16.0219	15.1411
30	22.3965	20.9303	19.6004	18.3920	17.2920	16.2889	15.3725
31	22.9377	21.3954	20.0004	18.7363	17.5885	16.5444	15.5928
32	23.4683	21.8492	20.3888	19.0689	17.8736	16.7889	15.8027
33	23.9886	22.2919	20.7658	19.3902	18.1476	17.0229	16.0025
34	24.4986	22.7238	21.1318	19.7007	18.4112	17.2468	16.1929
35	24.9986	23.1452	21.4872	20.0007	18.6646	17.4610	16.3742
36	25.4888	23.5563	21.8323	20.2905	18.9083	17.6660	16.5469
37	25.9695	23.9573	22.1672	20.5705	19.1426	17.8622	16.7113
38	26.4406	24.3486	22.4925	20.8411	19.3679	18.0500	16.8679
39	26.9026	24.7303	22.8082	21.1025	19.5845	18.2297	17.0170
40	27.3555	25.1028	23.1148	21.3551	19.7928	18.4016	17.1591

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

$$\left.\begin{array}{l}\text{A járadék tőkeértéke:}\\ J_t = j \times \dfrac{1.0\,p^n - 1}{1.0\,p^n \,.\, 0.0p}\end{array}\right\}$$ **A járadék kezdő- vagy tőkeértéke.** $$\left\{\begin{array}{l}\text{Járadék tőkésítési tényező} =\\ \dfrac{1.0\,p^n - 1}{1.0\,p^n \,.\, 0.0\,p}\end{array}\right.$$

Ha a kamatláb

$p =$	2%	$2^1/_2$%	3%	$3^1/_2$%	4%	$4^1/_2$%	5%
Év n	egy minden év végén, összesen n-szer bejövő járadék egysége, az első év kezdetén, következő tőkeértékkel bír:						
41	27.7995	25.4661	23.4124	21.5991	19.9931	18.5661	17.2944
42	28.2348	25.8206	23.7014	21.8349	20.1856	18.7235	17.4232
43	28.6616	26.1664	23.9819	22.0627	20.3708	18.8742	17.5459
44	29.0800	26.5038	24.2543	22.2828	20.5488	19.0184	17.6628
45	29.4902	26.8330	24.5187	22.4954	20.7200	19.1563	17.7741
46	29.8923	27.1542	24.7754	22.7009	20.8847	19.2884	17.8801
47	30.2866	27.4675	25.0247	22.8994	21.0429	19.4147	17.9810
48	30.6731	27.7732	25.2667	23.0912	21.1951	19.5356	18.0772
49	31.0521	28.0714	25.5017	23.2766	21.3415	19.6513	18.1687
50	31.4236	28.3623	25.7298	23.4556	21.4822	19.7620	18.2559
51	31.7878	28.6462	25.9512	23.6286	21.6175	19.8679	18.3390
52	32.1449	28.9231	26.1662	23.7958	21.7476	19.9693	18.4181
53	32.4950	29.1932	26.3750	23.9573	21.8727	20.0663	18.4934
54	32.8383	29.4568	26.5777	24.1133	21.9930	20.1592	18.5651
55	33.1748	29.7140	26.7744	24.2641	22.1086	20.2480	18.6335
56	33.5047	29.9649	26.9655	24.4097	22.2198	20.3330	18.6985
57	33.8281	30.2096	27.1509	24.5504	22.3267	20.4144	18.7605
58	34.1452	30.4484	27.3310	24.6864	22.4296	20.4922	18.8195
59	34.4561	30.6814	27.5058	24.8178	22.5284	20.5667	18.8758
60	34.7609	30.9087	27.6756	24.9447	22.6235	20.6380	18.9293
65	36.1975	31.9646	28.4529	25.5178	23.0467	20.9510	19.1611
70	37.4986	32.8979	29.1234	26.0004	23.3945	21.2021	19.3427
75	38.6771	33.7227	29.7018	26.4067	23.6804	21.4036	19.4850
80	39.7445	34.4518	30.2008	26.7488	23.9154	21.5653	19·5965
85	40.7113	35.0962	30.6312	27.0368	24.1085	21.6951	19.6838
90	41.5869	35.6658	31.0024	27.2793	24.2673	21.7992	19.7523
95	42.3800	36.1692	31.3227	27.4835	24.3978	21.8828	19.8059
100	43.0984	36.6141	31.5989	27.6554	24.5050	21.9499	19.8479
110	44.338	37.355	32.043	27.922	24.666	22.047	19.907
120	45.355	37.934	32.373	28.111	24.774	22.109	19.943
130	46.191	38.385	32.619	28.245	24.847	22.150	19.965
140	46.874	38.739	32.802	28.341	24.897	22.175	19.978
150	47.435	39.014	32.938	28.407	24.930	22.192	19.987
160	47.896	39.230	33.039	28.455	24.953	22.203	19.992
170	48.274	39.390	33.114	28.489	24.968	22.210	19.995
180	48.584	39.530	33.170	28.513	24.979	22.214	19.997
190	48.839	39.632	33.212	28.527	24.985	22.217	19.998
200	49.047	39.713	33.243	28.542	24.990	22.219	19.999

Ha az adott kamatláb (p) 2-nél kisebb vagy 5-nél nagyobb, kikeressük kettős évek és kettős %, illetve fél évek és fél % szerint a járadék-egységnek mint tőkének előértékét s ezt levonva 1-ből, a maradékot osztjuk 0.0p-vel.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

$$\left\{\begin{matrix}\text{A korszaki járad. tőke-}\\ \text{é téke } K_{Jt}\end{matrix}\right\} = \frac{\text{kj.}}{1.0\ p^n - 1} \quad \text{Korszaki járadék.} \quad \left\{\begin{matrix}\text{A korszaki járadék}\\ \text{tőkésítési}\\ \text{tényezője}\end{matrix}\right\} = \frac{1}{1.0\ p^n - 1}$$

Ha a kamatláb

$p =$	$2^0/_0$	$2^1/_2{}^0/_0$	$3^0/_0$	$3^1/_2{}^0/_0$	$4^0/_0$	$4^1/_2{}^0/_0$	$5^0/_0$
Év n	egy minden n-dik évben, örökké ismétlődő korszaki járadék egysége az első korszak kezdetén a következő tőkeértékkel bir:						
1	50.0000	40.0000	33.3333	28.5714	25.0000	22.2222	20.0000
2	24.7525	19.7531	16.4204	14.0400	12.2549	10.8666	9.7561
3	16.3377	13.0054	10.7843	9.1981	8.0087	7.0839	6.3442
4	12.1312	9.6327	7.9676	6.7786	5.8873	5.1943	4.6402
5	9.6079	7.6099	6.2785	5.3280	4.6157	4.0620	3.6195
6	7.9263	6.2620	5.1533	4.3620	3.7690	3.3084	2.9403
7	6.7256	5.2998	4.3502	3.6727	3.1652	2.7711	2.4564
8	5.8255	4.5787	3.7485	3.1565	2.7132	2.3691	2.0944
9	5.1258	4.0183	3.2811	2.7556	2.3623	2.0572	1.8138
10	4.5663	3.5703	2.9077	2.4355	2.0823	1.8084	1.5901
11	4.1089	3.2042	2.6026	2.1740	1.8537	1.6055	1.4078
12	3.7280	2.8995	2.3487	1.9567	1.6638	1.4370	1.2565
13	3.4059	2.6419	2.1343	1.7732	1.5036	1.2950	1.1291
14	3.1301	2.4215	1.9509	1.6163	1.3667	1.1738	1.0205
15	2.8913	2.2307	1.7922	1.4807	1.2485	1.0692	0.9268
16	2.6825	2.0640	1.6537	1.3624	1.1455	0.9781	0.8454
17	2.4985	1.9171	1.5317	1.2584	1.0550	0.8982	0.7740
18	2.3351	1.7868	1.4236	1.1662	0.9748	0.8275	0.7109
19	2.1891	1.6704	1.3271	1.0840	0.9035	0.7646	0.6549
20	2.0578	1.5659	1.2405	1.0103	0.8395	0.7084	0.6049
21	1.9392	1.4715	1.1624	0.9439	0.7820	0.6578	0.5599
22	1.8316	1.3859	1.0916	0.8838	0.7300	0.6121	0.5194
23	1.7334	1.3079	1.0271	0.8291	0.6827	0.5707	0.4827
24	1.6436	1.2365	0.9682	0.7792	0.6397	0.5330	0.4495
25	1.5610	1.1710	0.9143	0.7335	0.6003	0.4986	0.4190
26	1.4850	1.1108	0.8646	0.6916	0.5642	0.4671	0.3913
27	1.4147	1.0551	0.8188	0.6529	0.5310	0.4382	0.3658
28	1.3495	1.0035	0.7764	0.6172	0.5003	0.4116	0.3424
29	1.2889	0.9557	0.7371	0.5841	0.4720	0.3870	0.3209
30	1.2325	0.9111	0.7006	0.5535	0.4458	0.3643	0.3010
31	1.1798	0.8696	0.6666	0.5250	0.4214	0.3432	0.2826
32	1.1305	0.8307	0.6349	0.4983	0.3987	0.3236	0.2656
33	1.0843	0.7944	0.6052	0.4735	0.3776	0.3054	0.2498
34	1.0409	0.7603	0.5774	0.4503	0.3579	0.2885	0.2351
35	1.0001	0.7282	0.5513	0.4285	0.3394	0.2727	0.2214
36	0.9616	0.6981	0.5268	0.4081	0.3222	0.2579	0.2087
37	0.9253	0.6696	0.5037	0.3889	0.3060	0.2441	0.1968
38	0.8910	0.6428	0.4820	0.3709	0.2908	0.2311	0.1857
39	0.8586	0.6175	0.4615	0.3539	0.2765	9.2191	0.1753
40	0.8278	0.5935	0.4421	0.3379	0.2631	0.2076	0.1656

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

$$\left\{\begin{matrix}\text{A korszaki járadék}\\ \text{tőkeértéke}\end{matrix}\ K_{jt}=\frac{kj}{1.0\ p^n-1}\right\}\ \textbf{Korszaki járadék.}\ \left\{\begin{matrix}\text{A korszaki járadék}\\ \text{tőkésítési}\\ \text{tényezője}\end{matrix}=\frac{1}{1.0\ p^n-1}\right\}$$

	H a a k a m a t l á b						
$p=$	$2^0/_0$	$2^1/_2{}^0/_0$	$3^0/_0$	$3^1/_2{}^0/_0$	$4^0/_0$	$4^1/_2{}^0/_0$	$5^0/_0$
Év n	egy minden n-dik évben, örökké ismétlődő korszaki járadék egysége, az első korszak kezdetén, a következő tőkeértékkel bir:						
41	0.7986	0.5707	0.4237	0.3228	0.2504	0.1969	0.1564
42	0.7709	0.5492	0.4064	0.3085	0.2385	0.1869	0.1479
43	0.7445	0.5287	0.3899	0.2950	0.2272	0.1774	0.1399
44	0.7194	0.5092	0.3743	0.2822	0.2166	0.1685	0.1323
45	0.6955	0.4907	0.3595	0.2701	0.2066	0.1600	0.1252
46	0.6727	0.4731	0.3454	0.2586	0.1970	0.1521	0.1186
47	0.6509	0.4563	0.3320	0.2477	0.1880	0.1446	0.1123
48	0.6301	0.4402	0.3193	0.2373	0.1795	0.1375	0.1064
49	0.6102	0.4249	0.3071	0.2275	0.1714	0.1308	0.1008
50	0.5912	0.4103	0.2955	0.2181	0.1637	0.1245	0.0955
51	0.5729	0.3964	0.2845	0.2092	0.1565	0.1185	0.0906
52	0.5555	0.3830	0.2739	0.2007	0.1495	0·1128	0.0859
53	0.5387	0.3702	0.2638	0.1926	0.1430	0.1074	0.0815
54	0.5226	0.3579	0.2542	0.1849	0.1367	0.1023	0.0773
55	0.5072	0.3462	0.2450	0.1775	0.1308	0.0975	0.0733
56	0.4923	0.3349	0.2361	0.1705	0.1251	0.0929	0.0696
57	0.4781	0.3241	0.2277	0.1638	0.1197	0.0885	0.0661
58	0.4643	0.3137	0.2196	0.1574	0.1146	0.0844	0.0627
59	0.4511	0.3037	0.2119	0.1513	0.1097	0.0805	0.0596
60	0.4384	0.2941	0.2044	0.1454	0.1050	0.0768	0.0566
65	0.3813	0.2514	0.1715	0.1197	0.0847	0.0607	0.0438
70	0.3334	0.2159	0.1446	0.0989	0.0686	0.0481	0.0340
75	0.2928	0.1861	0.1223	0.0820	0.0557	0.0382	0.0264
80	0.2580	0.1610	0.1037	0.0681	0.0454	0.0305	0.0206
85	0.2282	0.1397	0.0882	0.0568	0.0370	0.0243	0.0161
90	0.2023	0.1215	0.0752	0.0474	0·0302	0.0194	0.0125
95	0.1798	0.1059	0.0642	0.0396	0.0247	0.0155	0.0098
100	0.1602	0.0925	0.0549	0.0331	0.0202	0.0124	0.0077
110	0.1277	0.0708	0.0403	0.0233	0.0136	0.0080	0.0047
120	0.1024	0.0545	0.0297	0.0164	0.0091	0.0051	0.0029
130	0.0825	0.0421	0.0219	0.0116	0.0061	0.0033	0.0018
140	0.0667	0.0326	0.0162	0.0082	0.0041	0.0021	0.0011
150	0.0541	0.0252	0.0120	0.0058	0.0028	0.0014	0.0007
160	0.0439	0.0196	0.0089	0.0041	0.0019	0.0009	0·0004
170	0.0357	0.0153	0.0066	0.0029	0.0013	0.0006	0.0002
180	0.0291	0.0119	0.0049	0.0020	0.0009	0.0004	0.0002
190	0.0238	0.0093	0.0037	0.0015	0.0006	0.0002	0.0001
200	0.0194	0.0072	0.0027	0.0010	0.0004	0.0001	0.0001

Ha az adott kamatláb 2-nél kisebb vagy 5-nél nagyobb, kikeressük kettős évek és kettős $^0/_0$, illetve fél évek és fél $^0/_0$ szerint a járadék-egységnek mint tőkének utóértékét s ebből levonva 1-et, a maradékkal osztjuk az egységet (1-et).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Adatok a Reichenbach-féle távolságméréshez.

I. Távolságmérővel megmért ferde vonalak átszámitása vizszintesre.

A Reichenbach-féle távolságmérés azon módjánál, midőn mérés közben a lécz, melyen a leolvasás történik, f ü g g é l y e s (vertikalis) irányban tartatik, a távcső két vizszintes szála közé eső léczhosszból a mérő-müszer középpontja és a lécz álláspontja között fekvő egyenes vonalnak megfelelő vizszintes távolság a következő képlet szerint számitható ki:

$$Tv = a \cos \mathrm{a} + bl \cos {}^2\mathrm{a},$$

mely egyenletben Tv a két pont keresett vizszintes távolságát; a a mérőmüszer úgynevezett összeadó állandóját; b a müszer szorzó állandóját; l a léczen leolvasott hosszuságot (az alsó és felső vizszintes szál közé eső léczdarab hosszát) és a azon szöget jelenti, melyet a mérő-müszer iránysugara mérés alkalmával a vizszintes síkkal képezett, s melyet a vertikalis körön kellett leolvasni.

Ezen tényezők közül a müszer két állandóját: a és b-t, minden müszernél külön, kisérlet utján kell meghatározni; a léczhosszuság: l közvetlen leolvasása czéljából pedig a léczet be kell osztani, még pedig a legczélszerübben úgy, hogy annak legkisebb osztás része a mérésnél használt hosszegységnek (nálunk rendesen egy ölnek) annyid részét képezze, mint a mennyinek a müszer szorzó állandóját b-t találtuk. Ha például a b szorzót 98.723-nak találtuk, akkor a léczen az egy ölet jelző legkisebb osztásrész $\frac{1}{98.723} = 0{,}010\,129$ ölet, vagy métermértékben, $19._2$ mm-t kell hogy kitegyen. Az ilyen beosztásu léczen aztán a b és l szorzatát a leolvasott hosszegységek száma közvetlenül adja meg, úgy hogy a számitásnál ez a szorzás egészen elmarad, mert a fentebbi képlet a következő egyszerübb alakot ölti:

$$Tv = a \cos \mathrm{a} + h \cos {}^2\mathrm{a}, \text{ hol } h = bl.$$

Ha $\mathrm{a} = 0$, mi akkor áll be, ha a mérés vizszintes területen történik, akkor a megmért vonal hossza:

$$Tv = a + h,$$

vagyis a leolvasott léczhosszusághoz csupán a müszer összeadó állandója a adandó hozzá.

Ha ellenben a mérés hegyoldalon történik, a vizszintes távolságot csak úgy kapjuk meg helyesen, ha úgy az a állandót mint a léczleolvasást a fennebbi képlet szerint reducáljuk.

A mi az a állandót illeti, ez a közönséges busszola müszerekné egészben véve csekély, például a m. kir. mechanikai tanmühely ált

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

ujabban készitett nagyobb Belházy-féle müszereknél rendesen 45 *cm* vagyis 0·23 öl. Ezért a gyakorlatban ezen állandót sokan egészen elhanyagolják, bár ez nem helyes, mert ha csekély is az értéke, mindamellett még mindig nagyobb mint az a legkisebb tört rész, mely a mérésnél még figyelembe veendő. De ok nincs az elhanyagolásra, mert az összeadó állandó hozzáadása a léczleolvasás eredményéhez számba vehető fáradsággal vagy időpazarlással nem jár. Másként áll a dolog azonban ezen állandónak a reductiójával.

Miként már előbb is emlittetett, ezen állandó értéke csekély, rendesen 0·3—0·5 *m* között áll, a mi 0·2—0·3 ölnek felel meg. Elhanyagolni egészen nem lehet, de reductiója gyakorlati szempontból már csakugyan nem bir nagy jelentőséggel.

Legjobban kitünik ez a következő számadatokból, melyek azt mutatják, hogy az összeadó állandó értéke mennyivel csökkenhet a különböző lejtfokoknál, ha értéke 0·2 vagy 0·3 öl,

ha a = 0·20 öl:

0°—12°	hajlásszögnél	*a* cos a	= 0·20 öl;
13°—21°	„	„	= 0·19 „
22°—28°	„	„	= 0·18 „
29°—34°	„	„	= 0·17 „
35°—38°	„	„	= 0·16 „
39°—43°	„	„	= 0·15 „
44°—47°	„	„	= 0·14 „

ha a = 0·3 öl:

0°—10°	hajlásszögnél	*a* cos a	= 0·30 öl;
11°—17°	„	„	= 0·29 „
18°—23°	„	„	= 0·28 „
24°—27°	„	„	= 0·27 „
28°—31°	„	„	= 0·26 „
32°—35°	„	„	= 0·25 „
36°—48°	„	„	= 0·24 „
39°—41°	„	„	= 0·23 „
42°—44°	„	„	= 0·22 „
45°—46°	„	„	= 0·21 „
47°—48°	„	„	= 0·20 „

A mint ezekből látható az *a* állandó első esetben a 38°-ig csak 0.04 rész öllel változik, ugy hogy ha értékét tizedölekben fejezzük ki, ez a változás figyelembe sem jön. A második esetben szintén csekély a változás, mert 0·3-ból csak a 35°-on felül lesz kikerekitéssel 0·2 tized. A reductio tekintetében tehát elég ha minden egyes müszer összeadó állandójára nézve felkeresetik az a hajlásszög, a melyen alul értéke változatlan marad, s illetve a melyen felül 0·1 öllel apasztandó.

A ki különben pontosan akar eljárni, a század-rész öleket is számításba veheti minden nehézség nélkül, ha az előbbihez hasonló összeállitást készit.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A fennebb említett újabban készült Belházy-féle műszerekre nézve, melyeknek a állandója miként említtetett 0·23 öl, ezen táblázat a következő:

a állandó redukált értéke:

0^0—12^0	foku hajlásszögnél	= 0·23 öl;
13^0—20^0	„ „	= 0·22 „
21^0—25^0	„ „	= 0·21 „
26^0—32^0	„ „	= 0·20 „
33^0—36^0	„ „	= 0·19 „
37^0—40^0	„ „	= 0·18 „
41^0—44^0	„ „	= 0·17 „
45^0—47^0	„ „	= 0·16 „

Ezen adatokat különben könnyebb kezelhetés szempontjából jobb külön táblázat helyett a fentebbi egyenlet második részének: $h \cos^2$ a-nak kiszámítására szolgáló, itt következő táblázattal összekapcsolni, oly módon, hogy az a értékei az illető fokok közé eső helyen a papir szélére iratnak.

A $h \cos^2$ a kiszámítására, miként a most mondottakból is következik, a következő oldalon kezdődő táblázat szolgál, melyben a gyakorlatban előforduló hajlásszögeknek és azok 10′-nyi különbséggel vett alrészeinek megfelelő $\cos^2$-ek, s illetőleg ezen $\cos^2$-eknek a mérésnél használt hosszegység (nálunk rendesen öl) 10, 20 . . . . 90-szeresével való szorzatai vannak kitüntetve.

A táblázat használatához nem sok magyarázat szükséges, s mindenesetre elégséges berendezésének megértésére a következő példa is.

Ha egy Belházy-féle busszolával, melynek a állandója 0·23 öl, a léczleolvasás (vagyis az előbbi képlet h tényezője) 69·9 öl volt, a hajlásszög pedig a leolvasás alkalmával 27^0—$30'$-nek találtatott, a megmért vonalnak (a mérőműszer középpontja és a lécz közötti távolságnak) megfelelő vízszintes távolság a következőkép számittatik ki:

az összeadó állandónak redukált értéke, ($a \cos a$) . . .	0·20;
60 öl lécz leolvasásnak redukált értéke a 12. lapon levő táblázat 27^0—$30'$-et mutató vízszinte és 60-at mutató függélyes sora szerint	47·21;
9 öl léczleolvasásnak reducált értéke a 27^0 30 és 90-es soroknak megfelelő számtétel egy tized részét véve	7·08;
és 0·9 öl léczleolvasásnak reducált értéke, az előbb nyert számtétel század részét véve	0·71;
összesen .	55·20,

vagyis tized ölekre kikerekitve, 55·2 öl.

Félreértések kikerülése czéljából ismételten is megjegyeztetik különben, hogy ezen táblázat csak azon távolságmérési módnál használható, melynél a lécz mindig függőlegesen (vertikálisan) tartatik, a mi egyébiránt ugy elméletileg, mint gyakorlatilag is a leghelyesebb eljárás.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90	Fok és percz
	hosszegységnek megfelelő vizszintes távolság									
0′	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·00	70·00	80·00	90·00	0′
10′	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·00	70·00	80·00	90·00	10′
20′	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·00	70·00	80·00	90·00	20′
30′	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·00	69·99	79·99	89·99	30′
40′	10·00	20·00	30·00	39·99	49·99	59·99	69·99	79·99	89·99	40′
50′	10·00	20·00	29·99	39·99	49·99	59·99	69·99	79·98	89·98	50′
1⁰ =	10·00	19 99	29·99	39·99	49·98	59·98	69·98	79·98	89·97	1⁰ —
10′	10·00	19·99	29·99	39·98	49·98	59·97	69·97	79·97	89·96	10′
20′	9·99	19·99	29·98	39·98	49·97	59·97	69·96	79·96	89·95	20′
30′	9·99	19·99	29·98	39·97	49·97	59·96	69·95	79·94	89·94	30′
40′	9·99	19·98	29·97	39·97	49·96	59·95	79·94	79·93	89·92	40′
50′	9·99	19·98	29·97	39·96	49·95	59·94	69·93	79·92	89·91	50′
2⁰ —	9·99	19·98	29·96	39·95	49·94	59·93	69·91	79·90	89·89	2⁰ —
10′	9·99	19·97	29·96	39·94	49·93	59·91	69·90	79·89	89·87	10′
20′	9·98	19·97	29·95	39·93	49·92	59·90	69·88	79·87	89·85	20′
30′	9·98	19·96	29·94	39·92	49·90	59·89	69·87	79·85	89·83	30′
40′	9·98	19·96	29·93	39·91	49·89	59·87	69·85	79·83	89·80	40′
50′	9·98	19·95	29·93	39·90	49·88	59·85	69·83	79·80	89·78	50′
3⁰ —	9·97	19·95	29·92	39·89	49·86	59·84	69·81	79·78	89·75	3⁰ —
10′	9·97	19·94	29·91	39·88	49·85	59·82	69·79	79·76	89·73	10′
20′	9·97	19·93	29·89	39·86	49·83	59·80	69·76	79·73	89·70	20′
30′	9·96	19·93	29·88	39·85	49·81	59·78	69·74	79·70	89 66	30′
40′	9·96	19·92	29·88	39·84	49·80	59·75	69·71	79·67	89·63	40′
50′	9·96	19·91	29·87	39·82	49·78	59·73	69·69	79·64	89·60	50′
4⁰ —	9·95	19·90	29·85	39·81	49·76	59·71	69·66	79 61	89·56	4⁰ —
10′	9·95	19·89	29·84	39·79	49·74	59·68	69·63	79·58	89·52	10′
20′	9·94	19·89	29·83	39·77	49·71	59·66	69·60	79·54	89·49	20′
30′	9·94	19·88	29·82	39·75	49·69	59·63	69·57	79·51	89·45	30′
40′	9·93	19·87	29·80	39·74	49·67	59·60	69·54	79·47	89·40	40′
50′	9·93	19·86	29·79	39·72	49·65	59·57	69·50	79·43	89·36	50′
5⁰ —	9·92	19·85	29·77	39·70	49·62	59·54	69·47	79·39	89·32	5⁰ —
10′	9·92	19·84	29·76	39·68	49·59	59·51	69·43	79·35	89·27	10′
20′	9·91	19·83	29·74	39·65	49·57	59·48	69·40	79·31	89·22	20′
30′	9·91	19·82	29·72	39·63	49·54	59·45	69·36	79·26	89·17	30′
40′	9·90	19·80	29·70	39·60	49·50	59·40	69·30	79·20	89·10	40′
50′	9·90	19·79	29·69	39·59	49·48	59·38	69·28	79·17	89·07	50′
6⁰ —	9·89	19·78	29·67	39·56	49·45	59·34	69·23	79·13	89·02	6⁰ —
10′	9·88	19·77	29·65	39·54	49·42	59·31	69·19	79·08	88·96	10′
20′	9·88	19·76	29·63	39·51	49·39	59·27	69·15	79·03	88·90	20′
30′	9·87	19·74	29·62	39·49	49·36	59·23	69·10	78·97	88·85	30′
40′	9·87	19·73	29·60	39·46	49·33	59·19	69·06	78·92	88·79	40′
50′	9·86	19·72	29·58	39·43	49·29	59·15	69·01	78·87	88·73	50′
7⁰ —	9·85	19·70	29·55	39·41	49·26	59·11	68·96	78·81	88·66	7⁰ —
10′	9·84	19·69	29·53	39·38	49·22	59·07	68·91	78·75	88·60	10′
20′	9·84	19·67	29·51	39·35	49·19	59·02	68·86	78·70	88·53	20′
30′	9·83	19·66	29·49	39·32	49·15	58·98	68·81	78·64	88·47	30′
40′	9·82	19·64	29·47	39·29	49·11	58·93	68·75	78·58	88·40	40′
50′	9·81	19·63	29·44	39·26	49·07	58·89	68·70	78·51	88·33	50′

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90	Fok és percz
	hosszegységnek megfelelő vizszintes távolság									
8° —	9·81	19·61	29·42	39·23	49·03	58·84	68·64	78·45	88·26	8° —
10′	9·80	19·60	29·39	39·19	48·99	58·79	68·59	78·39	88·18	10′
20′	9·79	19·58	29·37	39·16	48·95	58·74	68·53	78·32	88·11	20′
30′	9·78	19·56	29·34	39·13	48·91	58·69	68·47	78·25	88·03	30′
40′	9·77	19·55	29·32	39·09	48·86	58·64	68·41	78·18	87·96	40′
50′	9·76	19·53	29·29	39·06	48·82	58·59	68·35	78·11	87·88	50′
9° —	9·76	19·51	29·27	39·02	48·78	58·53	68·29	78·04	87·80	9° —
10′	9·75	19·49	29·24	38·98	48·73	58·48	68·22	77·97	87·72	10′
20′	9·74	19·47	29·21	38·95	48·69	58·42	68·16	77·90	87·63	20′
30′	9·73	19·46	29·18	38·91	48·64	58·37	68·09	77·82	87·55	30′
40′	9·72	19·44	29·15	38·87	48·59	58·31	68·03	77·74	87·46	40′
50′	9·71	19·42	29·12	38·83	48·54	58·25	67·96	77·67	87·37	50′
10° —	9·70	19·40	29·10	38·79	48·49	58·19	67·89	77·59	87·29	10° —
10′	9·69	19·38	29·07	38·75	48·44	58 13	67·82	77·51	87·20	10′
20′	9·68	19·36	29·03	38·71	48·39	58·07	67·75	77·43	87·10	20′
30′	9·67	19·34	29·00	38·67	48·34	58·01	67·68	77·34	87·01	30′
40′	9·66	19·31	28·97	38·63	48·29	57·94	67·60	77·26	86·92	40′
50′	9·65	19·29	28·94	38·59	48·23	57·88	67·53	77·17	86·82	50′
11° —	9·64	19·27	28·91	38·54	48·18	57·82	67·45	77·09	86·72	11° —
10′	9·62	19·25	28·87	38·50	48·12	57·75	67·37	77·00	86·62	10′
20′	9·61	19·23	28·84	38·46	48·07	57·68	67·30	76·91	86·52	20′
30′	9·60	19·21	28·81	38·41	48·01	57·62	67·22	76·82	86·42	30′
40′	9·59	19·18	28·77	38·36	47·96	57·55	67·14	76·73	86·32	40′
50′	9·58	19·16	28·74	38·32	47·90	57·48	67·06	76·64	86·22	50′
12° —	9·57	19·14	28·70	38·27	47·84	57·41	66·97	76·54	86·11	12° —
10′	9·56	19·11	28·67	38·22	47·78	57·33	66·89	76·45	86·00	10′
20′	9·54	19·09	28·63	38·17	47·72	57·26	66·81	76·35	85·89	20′
30′	9·53	19·06	28·59	38·13	47·66	57·19	66·72	76·25	85·78	30′
40′	9·52	19·04	28·56	38·08	47·60	57·11	66·63	76·15	85·67	40′
50′	9·51	19·01	38·52	38·03	47·53	57·04	66·55	76·05	85·56	50′
13° —	9·49	18·99	28·48	37·98	47·47	56·96	66·46	75·95	85·45	13° —
10′	9·48	18·96	28·44	37·92	47·41	56·89	66·37	75·85	85·33	10′
20′	9·47	18·94	28·40	37·87	47·34	56·81	66·28	75·75	85·21	20′
30′	9·46	18·91	28·37	37·82	47·28	56·73	66·19	75·64	85·10	30′
40′	9·44	18·88	28·33	37·77	47·21	56·65	66·09	75·53	84·98	40′
50′	9·43	18·86	28·28	37·71	47·14	56·57	66·00	75·43	84·85	50′
14° —	9·41	18·83	28·24	37·66	47·07	56·49	65·90	75·32	84·73	14° —
10′	9·40	18·80	28·20	37·60	47·01	56·41	65·81	75·21	84·61	10′
20′	9·39	18·77	28·16	37·55	46·94	56·32	65·71	75·10	84·48	20′
30′	9·37	18·75	28·12	37·49	46·87	56·24	65·61	74·98	84·36	30′
40′	9·36	18·72	28·08	37·44	46·79	56·15	65·51	74·87	84·23	40′
50′	9·34	18·69	28·03	37·38	46·72	56·07	65·41	74·76	84·10	50′
15° —	9·33	18·66	27·99	37·32	46·65	55·98	65·31	74·64	83·97	15° —
10′	9·32	18·63	27·95	37·26	46·58	55·89	65·21	74·52	83·84	10′
20′	9·30	18·60	27·90	37·20	46·50	55·80	65·10	74·41	83·71	20′
30′	9·29	18·57	27·86	37·14	46·43	55·71	65·00	74·29	83·57	30′
40′	9·27	18·54	27·81	37·08	46·35	55·62	64·90	74·17	83·44	40′
50′	9·26	18·51	27·77	37·02	46·28	55·53	64·79	74·04	83·30	50′

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90	Fok és percz
	hosszegységnek megfelelő vizszintes távolság									
16° —	9·24	18·48	27·72	36·96	46·20	55·44	64·68	73·92	83·16	16° —
10′	9·22	18·45	27·67	36·90	46·12	55·35	64·57	73·80	83·02	10′
20′	9·21	18·42	27·63	36·84	46·05	55·25	64·46	73·67	82·88	20′
30′	9·19	18·39	27·58	36·77	45·97	55·16	64·35	73·55	82·74	30′
40′	9·18	18·36	27·53	36·71	45·89	55·07	64·24	73·42	82·60	40′
50′	9·16	18·32	27·48	36·65	45·81	54·97	64·13	73·29	82·45	50′
17° —	9·15	18·29	27·44	36·58	45·73	54·87	64·02	73·16	82·31	17° —
10′	9·13	18·26	27·39	36·52	45·64	54·77	63·90	72·03	82·16	10′
20′	9·11	18·22	27·34	36·45	45·56	54·67	63·79	72·90	82·01	20′
30′	9·10	18·19	27·29	36·38	45·48	54·57	63·67	72·77	81·86	30′
40′	9·08	18·16	27·29	36·32	45·40	54·47	63·55	72·63	81·71	40′
50′	9·06	18·12	27·19	36·25	45·31	54·37	63·43	72·50	81·56	50′
18° —	9·05	18·09	27·14	36·18	45·23	54·27	63·32	72·36	81·41	18° —
10′	9·03	18·06	27·08	36·11	45·14	54·17	63·20	72·22	81·25	10′
20′	9·01	18·02	27·03	36·04	45·05	54·06	63·07	72·08	81·10	20′
30′	8·99	17·99	26·98	35·97	44·97	53·96	62·95	71·95	80·94	30′
40′	8·98	17·95	26·93	35·90	44·88	53·85	62·83	71·80	80·78	40′
50′	8·96	17·92	26·87	35·83	44·79	53·75	62·71	71·66	80·62	50′
19° —	8·94	17·88	26·82	35·76	44·70	53·64	62·58	71·52	80·46	19° —
10′	8·92	17·84	26·77	35·69	44·61	53·53	62·45	71·38	80·30	10′
20′	8·90	17·81	26·71	35·62	44·52	53·42	62·33	71·23	80·14	20′
30′	8·89	17·77	26·66	35·54	44·43	53·31	62·20	71·09	79·97	30′
40′	8·87	17·73	26·60	35·47	44·34	53·20	62·07	70·94	79·81	40′
50′	8·85	17·70	26·55	35·40	44·24	53·09	61·94	70·79	79·64	50′
20° —	8·83	17·66	26·49	35·32	44·15	52·98	61·81	70·64	79·47	20° —
10′	8·81	17·62	26·43	35·25	44·06	52·87	61·68	70·49	79·30	10′
20′	8·79	17·59	26·38	35·17	43·96	52·76	61·55	70·34	79·13	20′
30′	8·77	17·55	26·32	35·09	43·87	52·64	61·41	70·19	78·96	30′
40′	8·75	17·51	26·26	35·02	43·77	52·53	61·28	70·04	78·79	40′
50′	8·74	17·47	26·21	34·94	43·68	52·41	61·15	69·88	78·62	50′
21° —	8·72	17·43	26·15	34·86	43·58	52·29	61·01	69·73	78·44	21° —
10′	8·70	17·39	26·09	34·78	43·48	52·18	60·87	69·57	78·27	10
20′	8·68	17·35	26·03	34·71	43·38	52·06	60·74	69·41	78·09	20′
30′	8·66	17·31	25·97	34·63	43·28	51·94	60·60	69·25	77·91	30′
40′	8·64	17·27	25·91	34·55	43·18	51·82	60·46	69·10	77·73	40′
50′	8·62	17·23	25·85	34·47	43·08	51·70	60·32	68·93	77·55	50′
22° —	8·60	17·19	25·79	34·39	42·98	51·58	60·18	68·77	77 37	22° —
10′	8·58	17·15	25·73	34·31	42·88	51·46	60·03	68·61	77·19	10′
20′	8·56	17·11	25·67	34·22	42·78	51·34	59·89	68·45	77·00	20′
30′	8·54	17·07	25·61	34·14	42·68	51·21	59·75	68·28	76·82	30′
40′	8·51	17·03	25·54	34·06	42·57	51·09	59·60	68·12	76·63	40′
50′	8·49	16·99	25·48	33·98	42·47	50·97	59·46	67·95	76·45	50′
23° —	8·47	16·95	25·42	33·89	42·37	50·84	59·31	67·79	76·26	23° —
10′	8·45	16·90	25·36	33·81	42·26	50·71	59·17	67·62	76·07	10′
20′	8·43	16·86	25·29	33·72	42·16	50·59	59·02	67·45	75·88	20′
30′	8·41	16·82	25·23	33·64	42·05	50·46	58·87	67·28	75·69	30′
40′	8·39	16·78	25·17	33·55	41·94	50·33	58·72	67·11	75·50	40′
50′	8·37	16·73	25·10	33·47	41·84	50·20	58·57	66·94	75·30	50′

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90	Fok és percz
	hosszegységnek megfelelő vizszintes távolság									
24° —	8·35	16·69	25·04	33·38	41·73	50·07	58·42	66·77	75·11	24° —
10′	8·32	16·65	24·97	33·30	41·62	49·94	58·27	66·59	74·92	10′
20′	8·30	16·60	24·91	33·21	41·51	49·81	58·12	66·42	74·72	20′
30′	8·28	16·56	24·84	33·12	41·40	49·68	57·96	66·24	74·52	30′
40′	8·26	16·52	24·77	33·03	41·29	49·55	57·81	66·07	74·32	40′
50′	8·24	16·47	24·71	32·94	41·18	49·42	57·65	65·89	74·13	50′
25° —	8·21	16·43	24·64	32·86	41·07	49·28	57·50	65·71	73·93	25° —
10′	8·19	16·38	24·57	32·77	40·96	49·15	57·34	65·53	73·72	10′
20′	8·17	16·34	24·51	32·68	40·85	49·01	57·18	65·35	73·52	20′
30′	8·15	16·29	24·44	32·59	40·73	48·88	57·03	65·17	73·32	30′
40′	8·12	16·25	24·37	32·50	40·62	48·74	56·87	64·99	73·12	40′
50′	8·10	16·20	24·30	32·40	40·51	48·61	56·71	64·81	72·91	50′
26° —	8·08	16·16	24·23	32·31	40·39	48·47	56·55	64·63	72·70	26° —
10′	8·06	16·11	24·17	32·22	40·28	48·33	56·39	64·44	72·50	10′
20′	8·03	16·06	24·10	32·13	40·16	48·19	56·23	64·26	72·29	20′
30′	8·01	16·02	24·03	32·04	40·05	48·05	56·06	64·07	72·08	30′
40′	7·99	15·97	23·96	31·94	39·93	47·91	55·90	63·89	71·87	40′
50′	7·96	15·92	23·89	31·85	39·81	47·77	55·74	63·70	71·66	50′
27° —	7·94	15·88	23·82	31·76	39·69	47·63	55·57	63·51	71·45	27° —
10′	7·92	15·83	23·75	31·66	39·58	47·49	55·41	63·32	71·24	10′
20′	7·89	15·78	23·67	31·57	39·46	47·35	55·24	63·13	71·02	20′
30′	7·87	15·74	23·60	31·47	39·34	47·21	55·08	62·94	70·81	30′
40′	7·84	15·69	23·53	31·38	39·22	47·06	54·91	62·75	70·60	40′
50′	7·82	15·64	23·46	31·28	39·10	46·92	54·74	62·56	70·38	50′
28° —	7·80	15·59	23·39	31·18	38·98	46·78	54·57	62·37	70·16	28° —
10′	7·77	15·54	23·32	31·09	38·86	46·63	54·40	62·17	69·95	10′
20′	7·75	15·50	23·24	30·99	38·74	46·49	54·23	61·98	69·73	20′
30′	7·72	15·45	23·17	30·89	38·62	46·34	54·06	61·79	69·51	30′
40′	7·70	15·40	23·10	30·80	38·49	46·19	53·89	61·59	69·29	40′
50′	7·67	15·35	23·02	30·70	38·37	46·05	53·72	61·39	69·07	50′
29° —	7·65	15·30	22·95	30·60	38·25	45·90	53·55	61·20	68·85	29° —
10′	7·62	15·25	22·87	30·50	38·12	45·75	53·37	61·00	68·62	10′
20′	7·60	15·20	22·80	30·40	38·00	45·60	53·20	60·80	68·40	20′
30′	7·58	15·15	22·73	30·30	37·88	45·45	53·03	60·60	68·18	30′
40′	7·55	15·10	22·65	30·20	37·75	45·30	52·85	60·40	67·95	40′
50′	7·53	15·05	22·58	30·10	37·63	45·15	52·68	60·20	67·73	50′
30° —	7·50	15·00	22·50	30·00	37·50	45·00	52·50	60·00	67·50	30° —
10′	7·47	14·95	22·42	29·90	37·37	44·85	52·32	59·80	67·27	10′
20′	7·45	14·90	22·35	29·80	37·25	44·70	52·15	59·60	67·04	20′
30′	7·42	14·85	22·27	29·70	37·12	44·54	51·97	59·39	66·82	30′
40′	7·40	14·80	22·20	29·59	36·99	44·39	51·79	59·19	66·59	40′
50′	7·37	14·75	22·12	29·49	36·87	44·24	51·61	58·98	66·36	50′
31° —	7·35	14·69	22·04	29·39	36·74	44·08	51·43	58·78	66·13	31° —
10′	7·32	14·64	21·96	29·29	36·61	43·93	51·25	58·57	65·89	10′
20′	7·30	14·59	21·89	29·18	36·48	43·77	51·07	58·37	65·66	20′
30′	7·27	14·54	21·81	29·08	36·35	43·62	50·89	58·16	65·43	30′
40′	7·24	14·49	21·73	28·98	36·22	43·46	50·71	57·95	65·20	40′
50′	7·22	14·44	21·65	28·87	36·09	43·31	50·53	57·74	64·96	50′

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90	Fok és percz
	hosszegységnek megfelelő vizszintes távolság									
32° —	7·19	14·38	21·58	28·77	35·96	43·15	50·34	57·54	64·73	32° —
10′	7·17	14·33	21·50	28·66	35·83	42·99	50·16	57·33	64·49	10′
20′	7·14	14·28	21·42	28·56	35·70	42·84	49·98	57·12	64·25	20′
30′	7·11	14·23	21·34	28·45	35·57	42·68	49·79	56·90	64·02	30′
40′	7·09	14·17	21·26	28·35	35·43	42·52	49·61	56·69	63·78	40′
50′	7·06	14·12	21·18	28·24	35·30	42·36	49·42	56·48	63·54	50′
33° —	7·03	14·07	21·10	28·13	35·17	42·20	49·24	56·27	63·30	33° —
10′	7·01	14·01	21·02	28·03	35·04	42·04	49·05	56·06	63·06	10′
20′	6·98	13·96	20·94	27·92	34·90	41·88	48·86	55·84	62·82	20′
30′	6·95	13·91	20·86	27·81	34·77	41·72	48·68	55·63	62·58	30′
40′	6·93	13·85	20·78	27·71	34·63	41·56	48.49	55·41	62·34	40′
50′	6·90	14·80	20·70	27·60	34·50	41·40	48·30	55·20	62·10	50′
34° —	6·87	13·75	20·62	27·49	34·37	41·24	48·11	54·98	61·86	34° —
10′	6·85	13·69	20·54	27·38	34·23	41·08	47·92	54·77	61·61	10′
20′	6·82	13·64	20·46	27·28	34·09	40·91	47·73	54·55	61·37	20′
30′	6·79	13·58	20·38	27·17	33·96	40·75	47·54	54·33	61·13	30′
40′	6·76	13·53	20·29	27·06	33·82	40·59	47·35	54·12	60·88	40′
50′	6·74	13·47	20·21	26·95	33·69	40·42	47·16	53·90	60·64	50′
35° —	6·71	13·42	20·13	26·84	33·55	40·26	46·97	53·68	60·39	35° —
10′	6·68	13·37	20·05	26·73	33·41	40·10	46·78	53·46	60·14	10′
20′	6·66	13·31	19·97	26·62	33·28	39·93	46·59	53·24	59·90	20′
30′	6·63	13·26	19·88	26·51	33·14	39·77	46·40	53·02	59·65	30′
40′	6·60	13·20	19·80	26·40	33·00	39·60	46·20	52·80	59·40	40′
50′	6·57	13·15	19·72	26·29	32·86	39·44	46·01	52·58	59·15	50′
36° —	6·55	13·09	19·64	26·18	32·73	39·27	45·82	52·36	58·91	36° —
10′	6·52	13·03	19·55	26·07	32·59	39·10	45·62	52·14	58·65	10′
20′	6·49	12·98	19·47	25·96	32·45	38·94	45·43	51·92	58·41	20′
30′	6·46	12·92	19·39	25·85	32·31	38·77	45·23	51·69	58·16	30′
40′	6·43	12·87	19·30	25·74	32·17	38·60	45·04	51·47	57·91	40′
50′	6·41	12·81	19·22	25·62	32·03	38·44	44·84	51·25	57·65	50′
37° —	6·38	12·76	19·13	25·51	31·89	38·27	44·65	51·03	57·40	37° —
10′	6·35	12·70	19·05	25·40	31·75	38·10	44·45	50·80	57·15	10′
20′	6·32	12·64	18·97	25·29	31·61	37·93	44·26	50·58	56·90	20′
30′	6·29	12·59	18·88	25·18	31·47	37·76	44·06	50·35	56·65	30′
40′	6·27	12·53	18·80	25·06	31·33	37·60	43·86	50·13	56·39	40′
50′	6·24	12·48	18·71	24·95	31·19	37·43	43·66	49·90	56·14	50′
38° —	6·21	12·42	18·63	24·84	31·05	37·26	43·47	49·68	55·89	38° —
10′	6·18	12·36	18·54	24·73	30·91	37·09	43·27	49·45	55·63	10′
20′	6·15	12·31	18·46	24·61	30·77	36·92	43·07	49·22	55·38	20′
30′	6·12	12·25	18·37	24·50	30·62	36·75	42·87	49·00	55·12	30′
40′	6·10	12·19	18·29	24·39	30·48	36·58	42·67	48·77	54·87	40′
50′	6·07	12·14	18·20	24·27	30·34	36·41	42·48	48·54	54·61	50′
39° —	6·04	12·08	18·12	24·16	30·20	36·24	42·28	48·32	54·36	39° —
10′	6·01	12·02	18·03	24·04	30·06	36·07	42·08	48·09	54·10	10′
20′	5·98	11·97	17·95	23·93	29·91	35·90	41·88	47·86	53·84	20′
30′	5·95	11·91	17·86	23·82	29·77	35·72	41·68	47·63	53·59	30′
40′	5·93	11·85	17·78	23·70	29·63	35·55	41·48	47·40	53·33	40′
50′	5·90	11·79	17·69	23·59	29·48	35·38	41·28	47·18	53·07	50′

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90	Fok és percz
	hosszegységnek megfelelő vizszintes távolság									
40° —	5·87	11·74	17·60	23·47	29·34	35·21	41·08	46·95	52·81	40° —
10′	5·84	11·68	17·52	23·36	29·20	35·04	40·88	46·72	52·56	10′
20′	5·81	11·62	17·43	23·24	29·05	34·87	40·68	46·49	52·30	20′
30′	5·78	11·56	17·35	23·13	28·91	34·69	40·48	46·26	52·04	30′
40′	5·75	11·51	17·26	23·01	28·77	34·52	40·27	46·03	51·78	40′
50′	5·72	11·45	17·17	22·90	28·62	34·35	40·07	45·80	51·52	50′
41° —	5·70	11·39	17·09	22·78	28·48	34·17	39·87	45·57	51·26	41° —
10′	5·67	11·33	17·00	22·67	28·34	34·00	39·67	45·34	51·00	10′
20′	5·64	11·28	16·91	22·55	28·19	33·83	39·47	45·11	50·74	20′
30′	5·61	11·22	16·83	22·44	28·05	33·66	39·27	44·88	50·48	30′
40′	5·58	11·16	16·74	22·32	27·90	33·48	39·06	44·64	50·22	40′
50′	5·55	11·10	16·65	22·21	27·76	33·31	38·86	44·41	49·96	50′
42° —	5·52	11·05	16·57	22·09	27·61	33·14	38·66	44·18	49·70	42° —
10′	5·49	10·99	16·48	21·97	27·47	32·96	38·46	43·95	49·44	10′
20′	5·46	10·93	16·39	21·86	27·32	32·79	38·25	43·72	49·18	20′
30′	5·44	10·87	16·31	21·74	27·18	32·61	38·05	43·49	48·92	30′
40′	5·41	10·81	16·22	21·63	27·03	32·44	37·85	43·25	48·66	40′
50′	5·38	10·76	16·13	21·51	26·89	32·27	37·64	43·02	48·40	50′
43° —	5·35	10·70	16·05	21·40	26·74	32·09	37·44	42·79	48·14	43° —
10′	5·32	10·64	15·96	21·28	26·60	31·92	37·24	42·56	47·88	10′
20′	5·29	10·58	15·87	21·16	26·45	31·74	37·03	42·33	47·62	20′
30′	5·26	10·52	15·79	21·05	26·31	31·57	36·83	42·09	47·36	30′
40′	5·23	10·47	15·70	20·93	26·16	31·40	36·63	41·86	47·09	40′
50′	5·20	10·41	15·61	20·81	26·02	31·22	36·43	41·63	46·83	50′
44° —	5·17	10·35	15·52	20·70	25·87	31·05	36·22	41·40	46·57	44° —
10′	5·15	10·29	15·44	20·58	25·73	30·87	36·02	41·16	46·31	10′
20′	5·12	10·23	15·35	20·47	25·58	30·70	35·81	40·93	46·05	20′
30′	5·09	10·17	15·26	20·35	25·44	30·52	35·61	40·70	45·79	30′
40′	5·06	10·12	15·17	20·23	25·29	30·35	35·41	40·47	45·52	40′
50′	5·03	10·06	15·09	20·12	25·15	30·17	35·20	40·23	45·26	50′
45° —	5·00	10·00	15·00	20·00	25·00	30·00	35·00	40·00	45·00	45° —
10′	4·97	9·94	14·91	19·88	24·85	29·83	34·80	39·77	44·74	10′
20′	4·94	9·88	14·83	19·77	24·71	29·65	34·59	39·53	44·48	20′
30′	4·91	9·83	14·74	19·65	24·56	29·48	34·39	39·30	44·21	30′
40′	4·88	9·77	14·65	19·53	24·42	29·30	34·19	39·07	43·95	40′
50′	4·85	9·71	14·56	19·42	24·27	29·13	33·98	38·84	43·69	50′
46° —	4·83	9·65	14·48	19·30	24·13	28·95	33·78	38·60	43·43	46° —
10′	4·80	9·59	14·39	19·19	23·98	28·78	33·57	38·37	43·17	10′
20′	4·77	9·53	14·30	19·07	23·84	28·60	33·37	38·14	42·91	20′
30′	4·74	9·48	14·21	18·95	23·69	28·43	33·17	37·91	42·64	30′
40′	4·71	9·42	14·13	18·84	23·55	28·26	32·97	37·67	42·38	40′
50′	4·68	9·36	14·04	18·72	23·40	28·08	32·76	37·44	42·12	50′
47° —	4·65	9·30	13·95	18·60	23·26	27·91	32·56	37·21	41·86	47° —
10′	4·62	9·24	13·87	18·49	23·11	27·73	32·36	36·98	41·60	10′
20′	4·59	9·19	13·78	18·37	22·97	27·56	32·15	36·75	41·34	20′
30′	4·56	9·13	13·69	18·26	22·82	27·39	31·95	36·51	41·08	30′
40′	4·54	9·07	13·61	18·14	22·68	27·21	31·75	36·28	40·82	40′
50′	4·51	9·01	13·52	18·02	22·53	27·04	31·54	36·05	40·56	50′

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

II. Vizszintes távolságoknak megfelelő ferde (lejtős) vonalak kiszámítása.

Valamint igen gyakran előfordul azaz eset, hogy egy távolságmérővel megmért ferde (lejtős) vonalat át kell számítani a megfelelő vizszintes távolságra, ugy arra is van eset a gyakorlati életben, hogy egy megadott vizszintes távolságból a bizonyos hajlásnak megfelelő ferde vonalat kell kiszámitani. Igy például, ha valamely vágásvonalat, a térképről lemért vizszintes távolság alapján, bizonyos hajlásszöggel biró hegyoldalon távolságmérővel kell kitüzni.

Ilyen esetben a ferde távolságot a vizszintesből, a megelőző táblázat előtt közölt képletből:

$Tv = a \cos a + h \cos {}^2a$, könnyen ki lehet számitani, ha előbb a hajlásszög közvetlen felvétel utján megállapittatik.

A ferde távolság ugyanis annyi, mint $\frac{Tv}{\cos a} = a + h \cos a$.

De a Reichenbach-féle távolságmérő használatánál tulajdonképen nem a ferde távolságot kell tudni, hanem azon lécz leolvasást *(h)*, mely ezen távolságnak megfelel. Ez pedig a következő módon található az előbbi képletből:

$$h = \frac{Tv}{\cos {}^2a} - \frac{a \cos a}{\cos {}^2a} = \left(Tv - a \cos a\right) \frac{1}{\cos {}^2a}$$

Ezen képletben Tv ismeretes, $a \cos a$ pedig, ha mint már emlitetett, a hajlásszög (a) megméretett, közvetlenül megtalálható az előbbi táblázat előtt közölt utasitás szerint készitett kis kimutatásból, abban az esetben nevezetesen, ha $a = 0$ öl, $a \cos a$ értéke a

0—12⁰	fokok közé eső	hajlásszög	knél		=	0·23
13—20⁰	„	„	„	„	=	0·22
21—25⁰	„	„	„	„	=	0·21
26—32⁰	„	„	„	„	=	0·20
33—36⁰	„	„	„	„	=	0·19
37—40⁰	„	„	„	„	=	0·18
41—44⁰	„	„	„	„	=	0·17
45—47⁰	„	„	„	„	=	0·16

E szerint tehát csak az $\frac{1}{\cos {}^2a}$ tényező kiszámitása adhat munkát. Ennek megkönnyitésére szolgál a következő táblázat, melyben a különböző hajlásszögeknek megfelelő $\frac{1}{\cos {}^2a}$ értékek vannak kimutatva 10-el 20-al . . . 90-el szorozva ugy, hogy a táblázatból tulajdonképen nem csak az $\frac{1}{\cos {}^2a}$ tényezőt, hanem ennek bármely értéket képviselő ($Tv - a \cos a$)-val való szorozatát meg lehet találni. Abban az esetben például, ha a térképről lemért vizszintes távolság 40·25 öl, a hajlásszög pedig a müszer felállításánál 15⁰—30'-nek találtatott az a léczleolvasás, melyet egy Belházy-féle ujabb müszer alkalmazásánál a vertikalisan tartott lécznek mutatni kell, a következő lesz:

$Tv - \cos a = 40{\cdot}25 - 0{\cdot}22 = 40{\cdot}03$; ebből megfelel a táblázat szerint

40 ölnek = 43·08 . . . . . = 43·08
3 ölnek = 3·23 tehát 0·03 ölnek = 0·03

a keresett lécztávolság tehát = 43·11 öl. A kitüzendő vonal végső pontja tehát ott lesz, a hol a lassan előre vagy hátra vitt lécz ennyit mutat.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	vizszintes hosszegységnek megfelelő ferde távolság								
0° —	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·00	70·00	80·00	90·00
10′	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·00	70·00	80·00	90·00
20′	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·00	70·00	80·00	90·00
30′	10·00	20·00	30·00	40·00	50·01	60·01	70·01	80·01	90·01
40′	10·00	20·00	30·00	40·00	50·01	60·01	70·01	80·01	90·01
50′	10·00	20·00	30·01	40·01	50·01	60·01	70·01	80·02	90·02
1° —	10·00	20·01	30·01	40·01	50·02	60·02	70·02	80·02	90·03
10′	10·00	20·01	30·01	40·02	50·02	60·02	70·03	80·03	90·04
20′	10·01	20·01	30·02	40·02	50·03	60·03	70·04	80·04	90·05
30′	10·01	20·01	30·02	40·03	50·04	60·04	70·05	80·06	90·06
40′	10·01	20·02	30·02	40·03	50·04	60·05	70·06	80·06	90·07
50′	10·01	20·02	30·03	40·04	50·05	60·06	70·07	80·08	90·09
2° —	10·01	20·02	30·04	40·05	50·06	60·07	70·08	80·10	90·11
10′	10·01	20·03	30·04	40·06	50·07	60·08	70·10	80·11	90·13
20′	10·02	20·03	30·05	40·07	50·09	60·10	70·12	80·14	90·15
30′	10·02	20·04	30·06	40·08	50·10	60·11	70·13	80·15	90·17
40′	10·02	20·04	30·07	40·09	50·11	60·13	70·15	80·18	90·20
50′	10·02	20·05	30·07	40·10	50·12	60·14	70·17	80·19	90·22
3° —	10·03	20·05	30·08	40·11	50·14	60·16	70·19	80·22	90·24
10′	10·03	20·06	30·09	40·12	50·16	60·19	70·22	80·25	90·28
20′	10·03	20·07	30·10	40·14	50·17	60·20	70·24	80·27	90·31
30′	10·04	20·07	30·11	40·15	50·19	60·22	70·26	80·30	90·33
40′	10·04	20·08	30·12	40·16	50·21	60·25	70·29	80·33	90·37
50′	10·05	20·09	30·14	40·18	50·23	60·27	70·32	80·36	90·41
4° —	10·05	20·10	30·15	40·20	50·25	60·29	70·34	80·39	90·44
10′	10·05	20·11	30·16	40·21	50·27	60·32	70·37	80·42	90·48
20′	10·06	20·11	30·17	40·23	50·29	60·34	70·40	80·46	90·51
30′	10·06	20·12	30·19	40·25	50·31	60·37	70·43	80·50	90·56
40′	10·07	20·13	30·20	40·27	50·34	60·40	70·47	80·54	90·60
50′	10·07	20·14	30·21	40·28	50·36	60·43	70·50	80·57	90·64
5° —	10·08	20·15	30·23	40·31	50·39	60·46	70·54	80·62	90·69
10′	10·08	20·16	30·25	40·33	50·41	60·49	70·57	80·66	90·74
20′	10·09	20·17	30·26	40·35	50·44	60·52	70·61	80·70	90·78
30′	10·09	20·19	30·28	40·37	50·47	60·56	70·65	80·74	90·84
40′	10·10	20·20	30·30	40·40	50·51	60·61	70·71	80·81	90·91
50′	10·10	20·21	30·31	40·42	50·52	60·62	70·73	80·83	90·94
6° —	10·11	20·22	30·33	40·44	50·55	60·66	70·77	80·88	90·99
10′	10·12	20·23	30·35	40·47	50·59	60·70	70·82	80·94	91·05
20′	10·12	20·25	30·37	40·49	50·62	60·74	70·86	80·98	91·11
30′	10·13	20·26	30·39	40·52	50·65	60·78	70·91	81·04	91·17
40′	10·14	20·27	30·41	40·55	50·69	60·82	70·96	81·10	91·23
50′	10·14	20·29	30·43	40·58	50·72	60·86	71·01	81·15	91·30
7° —	10·15	20·30	30·45	40·60	50·76	60·91	71·06	81·21	91·36
10′	10·16	20·32	30·47	40·63	50·79	60·95	71·11	81·26	91·42
20′	10·17	20·33	30·50	40·66	50·83	61·00	71·16	81·33	91·49
30′	10·17	20·35	30·52	40·69	50·87	61·04	71·21	81·38	91·56
40′	10·18	20·36	30·54	40·72	50·91	61·09	71·27	81·45	91·63
50′	10·19	20·38	30·57	40·76	50·95	61·13	71·32	81·51	91·70

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	vizszintes hosszegységnek megfelelő ferde távolság								
8° —	10·20	20·40	30·59	40·79	50·99	61·19	71·39	81·58	91·78
10′	10·21	20·41	30·62	40·82	51·03	61·24	71·44	81·65	91·85
20′	10·22	20·43	30·65	40·86	51·08	61·29	71·51	81 72	91·94
30′	10·22	20·45	30·67	40·89	51·12	61·34	71·56	81·78	92·01
40′	10·23	20·46	30·70	40·93	51·16	61·39	71·62	81·86	92·09
50′	10·24	20·48	30·73	40·97	51·21	61·45	71·69	81·94	92·18
9° —	10·25	20·50	30·75	41·00	51·26	61·51	71·76	82·01	92·26
10′	10·26	20·52	30 78	41·04	51·30	61·56	71·82	82·08	92·34
20′	10·27	20·54	30 81	41·08	51·35	61·62	71·89	82·16	92·43
30′	10·28	20·56	30·84	41·12	51·40	61·68	71·96	82·24	92·52
40′	10·29	20·58	30·87	41·16	51·45	61·74	72·03	82·32	92·61
50′	10·30	20·60	30·90	41·20	51·50	61·80	72·10	82·40	92·70
10° —	10·31	20·62	30·93	41·24	51·56	61·87	72·18	82·49	92·80
10′	10·32	20·64	30·97	41·29	51·61	61·93	72·25	82·58	92·90
20′	10·33	20·66	31·00	41·33	51·66	61·99	72·32	82·66	92·99
30′	10·34	20·69	31·03	41·37	51·72	62·06	72·40	82·74	93·09
40′	10·36	20·71	31·07	41·42	51·78	62·13	72·49	82·84	93·20
50′	10·37	20·73	31·10	41·46	51·83	62·20	72·56	82·93	93·29
11° —	10·38	20·76	31·13	41·51	51·89	62·27	72·65	83·02	93·40
10′	10·39	20·78	31·17	41·56	51·95	62·34	72·73	83·12	93·51
20′	10·40	20·80	31·21	41·61	52·01	62·41	72·81	83·22	93·62
30′	10·41	20·83	31·24	41·66	52·07	62·48	72·90	83·31	93·73
40′	10·43	20·85	31·28	41 70	52·13	62·56	72·98	83·41	93·83
50′	10·44	20·88	31·32	41·76	52·20	62·63	73·07	83·51	93·95
12° —	10·45	20·90	31·36	41·81	52·26	62·71	73·16	83·62	94·07
10′	10·47	20·93	31·40	41·86	52·33	62·79	73·26	83·72	94·19
20′	10·48	20·96	31·43	41·91	52·39	62·87	73·35	83·82	94·30
30′	10·49	20·98	31·47	41·96	52·46	62·95	73·44	83·93	94·42
40′	10·51	21·01	31·52	42·02	52·53	63·03	73·54	84·04	94·55
50′	10·52	21·04	31·56	42·08	52·60	63·11	73·63	84·15	94·67
13° —	10·53	21·07	31·60	42·13	52·67	63·20	73·73	84·26	94·80
10′	10·55	21·09	31·64	42·19	52·74	63·28	73·83	84·38	94·92
20′	10·56	21·12	31·69	42·25	52·81	63·37	73·93	84·50	95·06
30′	10·58	21·15	31·73	42·30	52·88	63·46	74·03	84·61	95·18
40′	10·59	21·18	31·77	42·36	52·96	63·55	74·14	84·73	95·32
50′	10·61	21·21	31·8.	42·42	53·03	63·64	74·24	84·85	95·45
14° —	10·62	21·24	31·87	42·49	53·11	63·73	74·35	84·98	95·60
10′	10·64	21·27	31·91	42·55	53·19	63·82	74·46	85·10	95·73
20′	10·65	21·31	31·96	42·61	53·27	63·92	74·57	85 22	95·88
30′	10·67	21·34	32·01	42·68	53·35	64·01	74·68	85·35	96·02
40′	10·69	21·37	32·06	42·74	53·43	64·11	74·80	85·48	96·17
50′	10·70	21·40	32·10	42·80	53·51	64·21	74·91	85·61	96·31
15° —	10·72	21·44	32·15	42·87	53·59	64·31	75·03	85·74	96·46
10′	10·74	21·47	32·21	42·94	53·68	64·41	75·15	85·88	96·62
20′	10·75	21·50	32·26	43·01	53·76	64·51	75·26	86·02	96·77
30′	10·77	21·54	32·31	43·08	53·85	64·61	75·38	86·15	96·92
40′	10·79	21·57	32·36	43·15	53·94	64·72	75·51	86·30	97·08
50′	10·80	21·61	32·41	43·22	54·02	64·82	75·63	86·43	97·24

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	vizszintes hosszegységnek megfelelő ferde távolság								
16° —	10·82	21·64	32·47	43·29	54·11	64·93	75·75	86·58	97·40
10′	10·84	21·68	32·52	43·36	54·20	65·04	75·88	86·72	97·56
20′	10·86	21·72	32·58	43·44	54·30	65·15	76·01	86·87	97·73
30′	10·88	21·75	32·63	43·51	54·39	65·26	76·14	87·02	97·89
40′	10·90	21·79	32·69	43·58	54·48	65·38	76·27	87·17	98·06
50′	10·92	21·83	32·75	43·66	54·58	65·49	76·41	87·32	98·24
17° —	10·94	21·87	32·81	43·74	54·68	65·61	76·55	87·48	98·42
10′	10·95	21·91	32·86	43·82	54·77	65·72	76·68	87·63	98·59
20′	10·97	21·95	32·92	43·90	54·87	65·84	76·82	87·79	98·77
30′	10·99	21·99	32·98	43·98	54·97	65·96	76·96	87·95	98·95
40′	11·01	22·03	33·04	44·06	55·07	66·08	77·10	88·11	99·13
50′	11·04	22·07	33·11	44·14	55·18	66·21	77·25	88·28	99·32
18° —	11·06	22·11	33·17	44·22	55·28	66·34	77·39	88·45	99·50
10′	11·08	22·15	33·23	44·31	55·39	66·46	77·54	88·62	99·69
20′	11·10	22·20	33·29	44·39	55·49	66·59	77·69	88·78	99·88
30′	11·12	22·24	33·36	44·48	55·60	66·71	77·83	88·95	100·07
40′	11·14	22·28	33·42	44·56	55·71	66·85	77·99	89·13	100·27
50′	11·16	22·33	33·49	44·65	55·82	66·98	78·14	89·30	100·47
19° —	11·19	22·37	33·56	44·74	55·93	67·12	78·30	89·49	100·67
10′	11·21	22·42	33·62	44·83	56·04	67·25	78·46	89·66	100·87
20′	11·23	22·46	33·69	44·92	56·16	67·39	78·62	89·85	101·08
30′	11·25	22·51	33·76	45·02	56·27	67·52	78·78	90·03	101·29
40′	11·28	22·55	33·83	45·11	56·39	67·66	78·94	90·22	101·49
50′	11·30	22·60	33·90	45·20	56·51	67·81	79·11	90·41	101·71
20° —	11·33	22·65	33·98	45·30	56·63	67·95	79·28	90·60	101·93
10′	11·35	22·70	34·05	45·40	56·75	68·09	79·44	90·79	102·14
20′	11·37	22·75	34·12	45·49	56·87	68·24	79·61	90·98	102·36
30′	11·40	22·80	34·19	45·59	56·99	68·39	79·79	91·18	102·58
40′	11·42	22·85	34·27	45·69	57·12	68·54	79·96	91·38	102·81
50′	11·45	22·90	34·34	45·79	57·24	68·69	80·14	91·58	103·03
21° —	11·47	22·95	34·42	45·90	57·37	68·84	80·32	91·79	103·27
10′	11·50	23·00	34·50	46·00	57·50	68·99	80·49	91·99	103·49
20′	11·53	23·05	34·58	46·10	57·63	69·15	80·68	92·20	103·73
30′	11·55	23·10	34·66	46·21	57·76	69·31	80·86	92·42	103·97
40′	11·58	23·16	34·73	46·31	57·89	69·47	81·05	92·62	104·20
50′	11·61	23·21	34·82	46·42	58·03	69·63	81·24	92·84	104·45
22° —	11·63	23·26	34·90	46·53	58·16	69·79	81·42	93·06	104·69
10′	11·66	23·32	34·98	46·64	58·30	69·96	81·62	93·28	104·94
20′	11·69	23·38	35·06	46·75	58·44	70·13	81·82	93·50	105·19
30′	11·72	23·43	35·15	46·86	58·58	70·30	82·01	93·73	105·44
40′	11·74	23·49	35·23	46·98	58·72	70·46	82·21	93·95	105·70
50′	11·77	23·55	35·32	47·09	58·87	70·64	82·41	94·18	105·96
23° —	11·80	23·60	35·41	47·21	59·01	70·81	82·61	94·42	106·22
10′	11·83	23·66	35·49	47·32	59·16	70·99	82·82	94·65	106·48
20′	11·86	23·72	35·58	47·44	59·31	71·17	83·03	94·89	106·75
30′	11·89	23·78	35·67	47·56	59·46	71·35	83·24	95·13	107·02
40′	11·92	23·84	35·76	47·68	59·61	71·53	83·45	95·37	107·29
50′	11·95	23·90	35·85	47·80	59·76	71·71	83·66	95·61	107·56

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	vizszintes hosszegységnek megfelelő ferde távolság								
24° —	11·98	23·96	35·95	47·93	59·91	71·89	83·87	95·86	107·84
10′	12·01	24·03	36·04	48·05	60·07	72·08	84·09	96·10	108·12
20′	12·05	24·09	36·14	48·18	60·23	72·27	84·32	96·36	108·41
30′	12·08	24·15	36·23	48·31	60·39	72·46	84·54	96·62	108·69
40′	12·11	24·22	36·33	48·44	60·55	72·65	84·76	96·87	108·98
50′	12·14	24·28	36·43	48·57	60·71	72·85	84·99	97·14	109·28
25° —	12·17	24·35	36·52	48·70	60·87	73·04	85·22	97·39	109·57
10′	12·21	24·42	36·62	48·83	61·04	73·25	85·46	97·66	109·87
20′	12·24	24·48	36·72	48·96	61·21	73·45	85·69	97·93	110·17
30′	12·28	24·55	36·83	49·10	61·38	73·65	85·93	98·20	110·48
40′	12·31	24·62	36·93	49·24	61·55	73·85	86·16	98·47	110·78
50′	12·34	24·69	37·03	49·38	61·72	74·06	86·41	98·75	111·10
26° —	12·38	24·76	37·14	49·52	61·90	74·27	86·65	99·03	111·41
10′	12·41	24·83	37·24	49·66	62·07	74·48	86·90	99·31	111·73
20′	12·45	24·90	37·35	49·80	62·25	74·70	87·15	99·60	112·05
30′	12·49	24·97	37·46	49·94	62·43	74·92	87·40	99·89	112·37
40′	12·52	25·04	37·57	50·09	62·61	75·13	87·65	100·18	112·70
50′	12·56	25·12	37·68	50·24	62·80	75·35	87·91	100·47	113·03
27° —	12·60	25·19	37·79	50·38	62·98	75·58	88·17	100·77	113·36
10′	12·63	25·27	37·90	50·54	63·17	75·80	88·44	101·07	113·71
20′	12·67	25·34	38·02	50·69	63·36	76·03	88·70	101·38	114·05
30′	12·71	25·42	38·13	50·84	63·55	76·26	88·97	101·68	114·39
40′	12·75	25·50	38·25	51·00	63·75	76·49	89·24	101·99	114·74
50′	12·79	25·58	38·36	51·15	63·94	76·73	89·52	102·30	115·09
28° —	12·83	25·65	38·48	51·31	64·14	76·96	89·79	102·62	115·44
10′	12·87	25·73	38·60	51·47	64·34	77·20	90·07	102·94	115·80
20′	12·91	25·81	38·72	51·63	64·54	77·44	90·35	103·26	116·16
30′	12·95	25·90	38·84	51·79	64·74	77·69	90·64	103·58	116·53
40′	12·99	25·98	38·97	51·96	64·95	77·93	90·92	103·91	116·90
50′	13·03	26·06	39·09	52·12	65·16	78·19	91·22	104·25	117·28
29° —	13·07	26·15	39·22	52·29	65·37	78·44	91·51	104·58	117·66
10′	13·12	26·23	39·35	52·46	65·58	78·69	91·81	104·92	118·04
20′	13·16	26·32	39·47	52·63	65·79	78·95	92·11	105·26	118·42
30′	13·20	26·40	39·60	52·80	66·01	79·21	92·41	105·61	118·81
40′	13·25	26·49	39·74	52·98	66·23	79·47	92·72	105·96	119·21
50′	13·29	26·58	39·87	53·16	66·45	79·73	93·02	106·31	119·60
30° —	13·33	26·67	40·00	53·33	66·67	80·00	93·33	106·66	120·00
10′	13·38	26·76	40·13	53·51	66·89	80·27	93·65	107·02	120·40
20′	13·42	26·85	40·27	53·70	67·12	80·54	93·97	107·39	120·82
30′	13·47	26·94	40·41	53·88	67·35	80·82	94·29	107·76	121·23
40′	13·52	27·03	40·55	54·06	67·58	81·10	94·61	108·13	121·64
50′	13·56	27·13	40·69	54·25	67·82	81·38	94·94	108·50	122·07
31° —	13·61	27·22	40·83	54·44	68·05	81·66	95·27	108·88	122·49
10′	13·66	27·32	40·97	54·63	68·29	81·95	95·61	109·26	122·92
20′	13·71	27·41	41·12	54·82	68·53	82·24	95·94	109·65	123·35
30′	13·76	27·51	41·27	55·02	68·78	82·53	96·29	110·04	123·80
40′	13·81	27·61	41·42	55·22	69·03	82·83	96·64	110·44	124·25
50′	13·85	27·71	41·56	55·42	69·27	83·12	96·98	110·83	124·69

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	vizszintes hosszegységnek megfelelő ferde távolság								
32° —	13·91	27·81	41·72	55·62	69·53	83·43	97·34	111·24	125·15
10′	13·96	27·91	41·87	55·82	69·78	83·73	97·69	111·64	125·60
20′	14·01	28·01	42·02	56·03	70·04	84·04	98·05	112·06	126·06
30′	14·06	28·12	42·18	56·24	70·30	84·35	98·41	112·47	126·53
40′	14·11	28·22	42·33	56·44	70·56	84·67	98·78	112·89	127·00
50′	14·16	28·33	42·49	56·66	70·82	84·98	99·15	113·31	127·48
33° —	14·22	28·43	42·65	56·87	71·09	85·30	99·52	113·74	127·95
10′	14·27	28·54	42·81	57·08	71·36	85·63	99·90	114·17	128·44
20′	14·33	28·65	42·98	57·30	71·63	85·96	100·28	114·61	128·93
30′	14·38	28·76	43·14	57·52	71·91	86·29	100·67	115·05	129·43
40′	14·44	28·87	43·31	57·75	72·19	86·62	101·06	115·50	129·93
50′	14·49	28·99	43·48	57·97	72·47	86·96	101·45	115·94	130·44
34° —	14·55	29·10	43·65	58·20	72·75	87·30	101·85	116·40	130·95
10′	14·61	29·21	43·82	58·43	73·04	87·64	102·25	116·86	131·46
20′	14·67	29·33	44·00	58·66	73·33	87·99	102·66	117·32	131·99
30′	14·72	29·45	44·17	58·90	73·62	88·34	103·07	117·79	132·52
40′	14·78	29·57	44·35	59·13	73·92	88·70	103·48	118·26	133·05
50′	14·84	29·68	44·53	59·37	74·21	89·05	103·89	118·74	133·58
35° —	14·90	29·81	44·71	59·61	74·52	89·42	104·32	119·22	134·13
10′	14·96	29·93	44·89	59·86	74·82	89·78	104·75	119·71	134·68
20′	15·03	30·05	45·08	60·10	75·13	90·16	105·18	120·21	135·23
30′	15·09	30·18	45·26	60·35	75·44	90·53	105·62	120·70	135·79
40′	15·15	30·30	45·45	60·60	75·76	90·91	106·06	121·21	136·36
50′	15·21	30·43	45·64	60·86	76·07	91·28	106·50	121·71	136·93
36° —	15·28	30·56	45·84	61·12	76·40	91·67	106·95	122·23	137·51
10′	15.34	30·69	46·03	61·38	76·72	92·06	107·41	122·75	138·10
20′	15·41	30·82	46·23	61·64	77·05	92·45	107·86	123·27	138·68
30′	15·48	30·95	46·43	61·90	77·38	92·85	108·33	123·80	139·28
40′	15·54	31·08	46·63	62·17	77·71	93·25	108·79	124·34	139·88
50′	15·61	31·22	46·83	62·44	78·05	93·66	109·27	124·88	140·49
37° —	15·68	31·36	47·03	62·71	78·39	94·07	109·75	125·42	141·10
10′	15·75	31·50	47·24	62·99	78·74	94·49	110·24	125·98	141·73
20′	15·82	31·63	47·45	63·27	79·09	94·90	110·72	126·54	142·35
30′	15·89	31·78	47·66	63·55	79·44	95·33	111·22	127·10	142·99
40′	15·96	31·92	47·88	63·84	79·80	95·75	111·71	127·67	143·63
50′	16·03	32·06	48·09	64·12	80·16	96·19	112·22	128·25	144·28
38° —	16·10	32·21	48·31	64·42	80·52	96·62	112·73	128·83	144·94
10′	16·18	32·36	48·53	64·71	80·89	97·07	113·25	129·42	145·60
20′	16·25	32·50	48·76	65·01	81·26	97·51	113·76	130·02	146·27
30′	16·33	32·65	48·98	65·31	81·64	97·96	114·29	130·62	146·94
40′	16·40	32·81	49·21	65·61	82·02	98·42	114·82	131·22	147·63
50′	16·48	32·96	49·44	65·92	82·40	98·88	115·36	131·84	148·32
39° —	16·56	33·12	49·67	66·23	82·79	99·35	115·91	132·46	149·02
10′	16·64	33·27	49·91	66·54	83·18	99·82	116·45	133·09	149·72
20′	16·72	33·43	50·15	66·86	83·58	100·29	117·01	133·72	150·44
30′	16·80	33·59	50·39	67·18	83·98	100·77	117·57	134·36	151·16
40′	16·88	33·75	50·63	67·50	84·38	101·26	118·13	135·01	151·88
50′	16·96	33·92	50·87	67·83	84·79	101·75	118·71	135·66	152·62

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	vizszintes hosszegységnek megfelelő ferde távolság								
40° —	17·04	34·08	51·12	68·16	85·21	102·25	119·29	136·33	153·37
10′	17·13	34·25	51·38	68·50	85·63	102·75	119·88	137·00	154·13
20′	17·21	34·42	51·63	68·84	86·05	103·25	120·46	137·67	154·88
30′	17·30	34·59	51·89	69·18	86·48	103·77	121·07	138·36	155·66
40′	17·38	34·76	52·14	69·52	86·91	104·29	121·67	139·05	156·43
50′	17·47	34·94	52·40	69·87	87·34	104·81	122·28	139·74	157·21
41° —	17·56	35·11	52·67	70·23	87·79	105·34	122·90	140·46	158·01
10′	17·65	35·29	52·94	70·58	88·23	105·88	123·52	141·17	158·81
20′	17·74	35·47	53·21	70·94	88·68	106·42	124·15	141·89	159·62
30′	17·83	35·65	53·48	71·31	89·14	106·96	124·79	142·62	160·44
40′	17·92	35·84	53·76	71·68	89·60	107·52	125·44	143·36	161·28
50′	18·01	36·03	54·04	72·05	90·07	108·08	126·09	144·10	162·12
42° —	18·11	36·21	54·32	72·43	90·54	108·64	126·75	144·86	162·96
10′	18·20	36·41	54·61	72·81	91·02	109·22	127·42	145·62	163·83
20′	18·30	36·60	54·90	73·20	91·50	109·79	128·09	146·39	164·69
30′	18·40	36·79	55·19	73·59	91·99	110·38	128·78	147·18	165·57
40′	18·50	36·99	55·49	73·98	92·48	110·97	129·47	147·96	166·46
50′	18·60	37·19	55·79	74·38	92·98	111·57	130·17	148·76	167·36
43° —	18·70	37·39	56·09	74·78	93·48	112·18	130·87	149·57	168·26
10′	18·80	37·60	56·39	75·19	93·99	112·79	131·59	150·38	169·18
20′	18·90	37.80	56·70	75·60	94·51	113·41	132·31	151·21	170·11
30′	19·01	38·01	57·02	76·02	95·03	114·03	133·04	152·04	171·05
40′	19·11	38·22	57·33	76·44	95·56	114·67	133·78	152·89	172·00
50′	19·22	38·44	57·65	76·87	96·09	115·31	134·53	153·74	172·96
44° —	19·33	38·65	57·98	77·30	96·63	115·96	135·28	154·61	173·93
10′	19·44	38·87	58·31	77·74	97·18	116·61	136·05	155·48	174·92
20′	19·55	39·09	58·64	78·18	97·73	117·27	136·82	156·36	175·91
30′	19·66	39·31	58·97	78·63	98·29	117·94	137·60	157·26	176·91
40′	19·77	39·54	59·31	79·08	98·85	118·62	138·39	158·16	177·93
50′	19·88	39·77	59·65	79·54	99·42	119·30	139·19	159·07	178·96
45° —	20·00	40·00	60·00	80·00	100·00	120·00	140·00	160·00	180·00
10′	20·12	40·23	60·35	80·47	100·59	120·70	140·82	160·94	181·05
20′	20·24	40·47	60·71	80·94	101·18	121·41	141·65	161·88	182·12
30′	20·36	40·71	61·07	81·42	101·78	122·13	142·49	162·84	183·20
40′	20·48	40·95	61·43	81·90	102·38	122·86	143·33	163·81	184·28
50′	20·60	41·20	61·80	82·40	103·00	123·59	144·19	164·79	185·39
46° —	20·72	41·45	62·17	82·89	103·62	124·34	145·06	165·78	186·51
10′	20·85	41·70	62·55	83·40	104·25	125·09	145·94	166·79	187·64
20′	20·98	41·95	62·93	83·90	104·88	125·86	146·83	167·81	188·78
30′	21·11	42·21	63·32	84·42	105·53	126·63	147·74	168·84	189·95
40′	21·24	42·47	63·71	84·94	106·18	127·41	148·65	169·88	191·12
50′	21·37	42·73	64·10	85·46	106·83	128·20	149·56	170·93	192·29
47° —	21·50	43·00	64·50	86·00	107·50	129·00	150·50	172·00	193·50
10′	21·64	43·27	64·91	86·54	108·18	129·81	151·45	173·08	194·72
20′	21·77	43·54	65·31	87·08	108·86	130·63	152·40	174·17	195·94
30′	21·91	43·82	65·73	87·64	109·55	131·46	153·37	175·28	197·19
40′	22·05	44·10	66·15	88·20	110·25	132·30	154·35	176·40	198·45
50′	22·19	44·38	66·57	88·76	110·96	133·15	155·34	177·53	199·72

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Két pont szintkülönbségének (magassági különbségének) meghatározása.

Az itt közölt adatokat Pohl János főerdész erdőrendezőnek az Erdészeti Lapokban megjelent Tangens Táblázatok czimű dolgozata alapján állitottuk össze.

A táblázat arra szolgál, hogy két pont szintkülönbségét hosszadalmas számitások nélkül gyorsan meghatározhassuk, ha ismerjük a két pont közötti vizszintes távolságot és a hajlásszöget.

A táblázat első rovatában a természetben rendszerint előforduló hajlás szögek (0=45°) vannak 10′—10′-nyi különbséggel felsorolva, a többi rovatokban pedig a 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 hosszegységnyi vizszintes távolságnak megfelelő szintkülönbségek vannak 3, illetőleg 2 tizedesig menő pontossággal kitüntetve.

A táblázatból tehát a különböző hajlásszögeknek megfelelő szintkülönbségek 10, 20, 30—90 hosszegységre nézve közvetlenül kiolvashatók.

Igy például, ha a hajlásszög 10°—30′, a vizszintes távolság pedig 50 *m*: a szintkülönbség a táblázat 10°—30-al jelölt vizszintes sorának és 50-el jelölt függőleges sorának megfelelő számadat szerint 9·27 *m*.

A vizszintes távolság azonban csak ritka kivételes esetekben van a hosszegység kerek tizszeresében kifejezve, ezért a szintkülönbségeket a legtöbb esetben csak részletekben kereshetjük ki, s a részletek összeadása utján határozhatjuk meg. A részletek közül a hosszegység tizszereseinek megfelelő szintkülönbségeket az előbbi módon közvetlenül olvassuk ki a táblából, a hoszegység egyeseinek, tizedrészeinek esetleg századrészeinek megfelelő szintkülönbség részleteket pedig ugy határozzuk meg, hogy a táblázat megfelelő adatait 10-el, 100-al esetleg 1000-el osztjuk.

A táblázat használatát különben legjobban megmagyarázza a következő példa.

Ha két pont között a hajlásszög 12°—40′, a vizszintes távolság pedig 47·9 *m*, akkor a két pont közötti szintkülönbséget a következőképpen kapjuk:

40 *m*-nek megfelel a táblázat szerint . 8·99 *m* szintkülönbség
7 *m*-nek „ 15·73 : 10 = 1·573 „ „
0·9 *m*-nek „ 20·23 : 100 = 0·202 „ „

47·9 *m* vizszintes távolságnak tehát . 10·765 = 10·77 m szintkülönbség.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	hoszegységnek megfelelő szintkülönbség (tangens) ugyanazon hosszegységben								
0° —	0·000	0·000	0·000	0·000	0·000	0·000	0·000	0·000	0·000
10′	0·029	0·058	0·088	0·116	0·145	0·175	0·204	0.233	0·262
20′	0·058	0·116	0·175	0·233	0·291	0·349	0·407	0·465	0·524
30′	0·087	0·175	0·262	0·349	0·436	0·524	0·611	0.698	0·785
40′	0·116	0·233	0·349	0·465	0·582	0·698	0·815	0·931	1·047
50′	0·145	0·291	0·436	0·582	0·727	0·873	1.018	1·164	1·309
1° —	0·175	0·349	0·524	0·698	0·873	1·047	1·222	1·396	1·571
10′	0·204	0·407	0·611	0·815	1·018	1·222	1·426	1·629	1·833
20′	0·233	0·465	0·698	0·931	1·164	1·396	1·629	1·862	2·095
30′	0·262	0·524	0·786	1·047	1·309	1·571	1·833	2·095	2·357
40′	0·291	0·582	0·873	1·164	1.455	1·746	2·037	2·328	2·619
50′	0·320	0·640	0·960	1·280	1·600	1·920	2·241	2·561	2·881
2° —	0·349	0·698	1.048	1.397	1·746	2·095	2·444	2·794	3·143
10′	0·378	0·757	1·135	1·513	1·892	2·270	2·648	3·027	3·405
20′	0·407	0·815	1·222	1·630	2·037	2·445	2·852	3.260	3·667
30′	0·437	0·873	1·310	1·746	2·183	2·620	3·056	3·493	3·929
40′	0·466	0·932	1·397	1·863	2·329	2·795	3·260	3·726	4·192
50′	0·495	0·990	1·485	1·980	2·475	2·969	3·464	3.959	4·454
3° —	0·524	1.048	1·572	2·096	2·620	3·144	3·669	4·193	4·717
10′	0·553	1·106	1·660	2·213	2·766	3.319	3·873	4·426	4·979
20′	0·582	1·165	1.747	2·330	2·912	3·495	4·077	4·659	5·242
30′	0·612	1·223	1·835	2·447	3·058	3·670	4.281	4·893	5·505
40′	0·641	1·282	1·922	2·563	3·204	3·844	4·486	5·127	5·767
50′	0·670	1·340	2·010	2·680	3·350	4·020	4·690	5·360	6·030
4° —	0·699	1·399	2·098	2·797	3·496	4·196	4·896	5·595	6·294
10′	0·728	1·457	2·185	2·914	3·642	4·371	5·099	5·828	6·556
20′	0·758	1·516	2·273	3·031	3·789	4·547	5·304	6·062	6·820
30′	0·787	1·574	2·361	3·148	3·935	4·722	5·509	6·296	7·083
40′	0·816	1·633	2·449	3·265	4·081	4·898	5·714	6·530	7·347
50′	0·846	1·691	2·537	3·382	4·228	5·073	5·919	6·765	7·610
5° —	0·875	1·750	2·625	3·500	4·374	5·249	6·124	6·999	7·874
10′	0·904	1·808	2·713	3·617	4·521	5·425	6·329	7·234	8·138
20′	0·934	1·867	2·801	3·734	4·668	5·601	6·535	7·468	8·402
30′	0·963	1·926	2·889	3·852	4·814	5·777	6·740	7·703	8·666
40′	0·992	1·985	2·977	3·970	4·961	5·954	6·946	7·938	8·930
50′	1·022	2·043	3·065	4·087	5·108	6·130	7·151	8·173	9·195
6° —	1·05	2.10	3·15	4·20	5·26	6·31	7·36	8·41	9·46
10′	1·08	2·16	3·24	4.32	5·40	6·48	7·56	8·64	9·72
20′	1·11	2·22	3·33	4·44	5·55	6·66	7·77	8·88	9·99
30′	1.14	2·28	3.42	4·56	5·70	6.84	7·98	9·11	10·25
40′	1·17	2·34	3·51	4·68	5·84	7·01	8·18	9·35	10·52
50′	1·20	2·40	3·59	4·79	5·99	7·19	8·39	9·59	10·78

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	hosszegységnek megfelelő szintkülömbség (tangens) ugyanazon hosszegységben								
7° —	1·23	2·46	3·68	4·91	6·14	7·37	8·60	9·82	11·05
10′	1·26	2·51	3·77	5·03	6·29	7·54	8·80	10·06	11·32
20′	1·29	2·57	3·86	5·15	6·43	7·72	9·01	10·30	11·58
30′	1·32	2·63	3·95	5·27	6·58	7·90	9·22	10·53	11·85
40′	1·35	2·69	4·04	5·38	6·73	8·08	9·42	10·77	12·11
50′	1·38	2·75	4·13	5·50	6·88	8·26	9·63	11·01	12·38
8° —	1·41	2·81	4·22	5·62	7·03	8·43	9·84	11·24	12·65
10′	1·43	2·87	4·30	5·74	7·17	8·61	10·04	11·48	12·91
20′	1·46	2·93	4.39	5·86	7·32	8·79	10·25	11·72	13·18
30′	1·49	2·99	4·48	5·98	7·47	8·97	10·46	11·96	13·45
40′	1·52	3·05	4·57	6·10	7·62	9·14	10·67	12·19	13·72
50′	1·55	3·11	4·66	6·22	7·77	9·32	10·88	12·43	13·99
9° —	1·58	3·17	4·75	6·34	7·92	9·50	11·09	12·67	14·25
10′	1·61	3·23	4·84	6·46	8·07	9·68	11·30	12·91	14·52
20′	1·64	3·29	4·93	6·57	8·22	9·86	11·50	13·15	14·79
30′	1·67	3·35	5·02	6·69	8·37	10·04	11·71	13·39	15·06
40′	1·70	3·41	5·11	6·81	8·52	10·22	11·92	13·63	15·33
50′	1·73	3·47	5·20	6·93	8·67	10·40	12·13	13·87	15·60
10° —	1·76	3·53	5·29	7·05	8·82	10·58	12·34	14·11	15·87
10′	1·79	3·59	5·38	7·17	8·97	10·76	12·55	14·35	16·14
20′	1·82	3·65	5·47	7·29	9·12	10·94	12·76	14·59	16·41
30′	1·85	3·71	5·56	7·41	9·27	11·12	12·97	14·83	16·68
40′	1·88	3·77	5·65	7·53	9·42	11·30	13·18	15·07	16·95
50′	1·91	3·83	5·74	7·65	9·57	11·48	13·40	15·31	17·22
11° —	1·94	3·89	5·83	7·78	9·72	11·66	13·61	15·55	17·49
10′	1·97	3·95	5·92	7·90	9·87	11·84	13·82	15·79	17·77
20′	2·00	4·01	6·01	8·02	10·02	12·02	14·03	16·03	18·04
30′	2·03	4·07	6·10	8·14	10·17	12·21	14·24	16·28	18·31
40′	2·06	4·13	6·19	8·26	10·32	12·39	14·45	16·52	18·58
50′	2·10	4·19	6·29	8·38	10·48	12·57	14·67	16·76	18·86
12° —	2·13	4·25	6·38	8·50	10·63	12·75	14·88	17·00	19·13
10′	2·16	4·31	6·47	8·62	10·78	12·94	15·09	17·25	19·40
20′	2·19	4·37	6·56	8·75	10·93	13·12	15·30	17·49	19·68
30′	2·22	4·43	6·65	8·87	11·08	13·30	15·52	17·74	19·95
40′	2·25	4·49	6·74	8·99	11·24	13·48	15·73	17·98	20·23
50′	2·28	4·56	6·83	9·11	11·39	13·67	15·95	18·22	20·50
13° —	2·31	4·62	6·93	9·23	11·54	13·85	16·16	18·47	20·78
10′	2·34	4·68	7·02	9·36	11·70	14·04	16·38	18·71	21·05
20′	2·37	4·74	7·11	9·48	11·85	14·22	16·59	18·96	21·33
30′	2·40	4·80	7·20	9·60	12·00	14·40	16·81	19·21	21·61
40′	2·43	4·86	7·29	9·73	12·16	14·59	17·02	19·45	21·88
50′	2·46	4·92	7·39	9·85	12·31	14·77	17·24	19·70	22·16

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	hosszegységnek megfelelő szintkülönbség (tangens) ugyanazon hosszegységben								
14° —	2·49	4·99	7·48	9·97	12·47	14·96	17·45	19·95	22·44
10′	2·52	5·05	7·57	10·10	12·62	15·15	17·67	20·19	22·72
20′	2·56	5·11	7·67	10·22	12·78	15·33	17·89	20·44	23·00
30′	2·59	5·17	7·76	10·34	12·93	15·52	18·10	20·69	23·28
40′	2·62	5·23	7·85	10·47	13·09	15·70	18·32	20·94	23·55
50′	2·65	5·30	7·94	10·59	13·24	15·89	18·54	21·19	23·83
15° —	2·68	5·36	8·04	10·72	13·40	16·08	18·76	21·44	24·12
10′	2·71	5·42	8·13	10·84	13·55	16·26	18·97	21·69	24·40
20′	2·74	5·48	8·23	10·97	13·71	16·45	19.19	21·94	24·68
30′	2·77	5·55	8·32	11·09	13·87	16·64	19·41	22·19	24·96
40′	2·80	5·61	8·41	11·22	14·02	16·83	19·63	22·44	25·24
50′	2·84	5·67	8·51	11·34	14·18	17·02	19·85	22·69	25·52
16° —	2·87	5·73	8·60	11·47	14·34	17·20	20·07	22·94	25·81
10′	2·90	5·80	8·70	11·60	14·49	17·39	20·29	23·19	26·09
20′	2·93	5·86	8·79	11·72	14·65	17·58	20·51	23·44	26·37
30′	2·96	5·92	8·89	11·85	14·81	17·77	20·73	23·70	26·66
40′	2·99	5·99	8·98	11·98	14·97	17·96	20·96	23·95	26·94
50′	3·03	6·05	9·08	12·10	15·13	18·15	21·18	24·20	27·23
17° —	3·06	6·11	9·17	12·23	15·29	18·34	21·40	24·46	27·52
10′	3·09	6·18	9·27	12·36	15·45	18·53	21·62	24·71	27·80
20′	3·12	6·24	9·36	12·48	15·60	18·73	21·85	24·97	28·09
30′	3·15	6·31	9·46	12·61	15·76	18·92	22·07	25·22	28·38
40′	3·18	6·37	9·55	12·74	15·92	19·11	22·29	25·48	28·67
50′	3·22	6·43	9·65	12·87	16·08	19·30	22·62	25·74	28·95
18° —	3·25	6·50	9·75	13·00	16·25	19·49	22·74	25·99	29·24
10′	3·28	6·56	9·84	13·13	16·41	19·69	22·97	26·25	29·53
20′	3·31	6·63	9·94	13·25	16·57	19·88	23·20	26·51	29·82
30′	3·35	6·69	10·04	13·38	16·73	20·08	23·42	26·77	30·11
40′	3·38	6·76	10·13	13·51	16·89	20·27	23·65	27·03	30·40
50′	3·41	6·82	10·23	13·64	17·05	20·46	23·87	27·29	30·70
19° —	3·44	6·89	10·33	13·77	17·22	20·66	24·10	27·55	30·99
10′	3·48	6·95	10·43	13·90	17·38	20·85	24·33	27·81	31·28
20′	3·51	7·02	10·53	14·03	17·54	21·05	24·56	28·07	31·58
30′	3·54	7·08	10·62	14·16	17·71	21·25	24·79	28·33	31·87
40′	3·57	7·15	10·72	14·30	17·87	21·44	25·02	28·59	32·17
50′	3·61	7·21	10·82	14·43	18·03	21·64	25·25	28·85	32·46
20° —	3·64	7·28	10·92	14·56	18·20	21·84	25·48	29·12	32·76
10′	3·67	7·35	11·02	14·69	18·36	22·04	25·71	29·38	33·05
20′	3·71	7·41	11·12	14·82	18·53	22·23	25·94	29·65	33·35
30′	3·74	7·48	11·22	14·96	18·69	22·43	26·17	29·91	33·65
40′	3·77	7·54	11·32	15·09	18·86	22·63	26·40	30·18	33·95
50′	3·81	7·61	11·42	15·22	19·03	22·83	26·64	30·44	34·25

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	hosszegységnek megfelelő szintkülönbség (tangens) ugyanazon hosszegységben								
21° —	3·84	7·68	11·52	15·35	19·19	23·03	26·87	30·71	34·55
10′	3·87	7·74	11·62	15·49	19·36	23·23	27·10	30·98	34·85
20′	3·91	7·81	11·72	15·62	19·53	23·43	27·34	31·24	35·15
30′	3·94	7·88	11·82	15·76	19·70	23·63	27·57	31·51	35·45
40′	3·97	7·95	11·92	15·89	19·86	23·84	27·81	31·78	35·75
50′	4·01	8·01	12·02	16·03	20·03	24·04	28·05	32·05	36·06
22° —	4·04	8·08	12·12	16·16	20·20	24·24	28·28	32·32	36·36
10′	4·07	8·15	12·22	16·30	20·37	24·44	28·52	32·59	36·67
20′	4·11	8·22	12·32	16·43	20·54	24·65	28·76	32·86	36·97
30′	4·14	8·28	12·43	16·57	20·71	24·85	28·99	33·14	37·28
40′	4·18	8·35	12·53	16·71	20·88	25·06	29·23	33·41	37·58
50′	4·21	8·42	12·53	16·84	21·05	25·26	29·47	33.68	37·89
23° —	4·24	8·49	12·73	16·98	21·22	25·47	29·71	33·96	38·20
10′	4·28	8·56	12.84	17·12	21·40	25·67	19·95	34·23	38·51
20′	4·31	8·63	12·94	17·25	21·57	25·88	30·20	34·51	38·82
30′	4·35	8·70	13·04	17·39	21·74	26·09	30·44	34 78	39·13
40′	4·38	8·77	13·15	17·53	21·91	26·30	30·98	35·06	89·45
50′	4·42	8·83	13·25	17·66	22·09	26·50	30·92	35·34	39·76
24° —	4·45	8·90	13·36	17·81	22.26	26·71	31·17	35 62	40·07
10′	4·49	8·97	13·46	17·95	22·44	25·92	31·41	35·90	40·38
20′	4·52	9·04	13·57	18·09	22·61	27·13	31·66	36·18	40·70
30′	4·56	9·11	13·67	18·23	22·79	27·34	31·90	36·46	41·02
40′	4·59	9·18	13.78	18·37	22·96	27·55	32·15	36·74	41·33
50′	4·63	9·26	13·78	18·53	23·14	27·77	32·39	37·02	41·65
25° —	4·66	9·33	13·99	18·65	23·32	27·98	32·64	37·30	41·97
10′	4·70	9·40	14·10	18·79	23·49	28·19	32·89	37·59	42·29
20′	4·73	9·47	14·20	18·94	23·67	28·40	33·14	37·87	42·61
30′	4·77	9·54	14 31	19·08	23·85	28·62	33·39	38·16	42·93
40′	4·81	9·61	14·42	19·22	24·03	28·83	33·64	38·44	43·25
50′	4·84	9·68	14·52	19·37	24·21	29·55	33·89	38·73	43·57
26° —	4·88	9·75	14·63	19·51	24·39	29·26	34·14	39·02	43·90
10′	4·91	9·83	14 74	19·65	24·57	29.48	34·39	39·31	44·22
20′	4·95	9,90	14·85	19·80	24·75	29 70	34·65	39·60	44·55
30′	4·99	9·97	14·96	19·94	24·93	29·91	34·90	39·89	44·87
40′	5·02	10·04	15·07	20·09	25·11	30·13	35·16	40·18	45·29
50′	5·06	10·12	15·18	20·23	25·29	30·35	35·41	40·47	45·53
27° —	5·10	10·19	15·29	20·38	25·48	30·57	35·67	40·76	45·86
10′	5·13	10 26	15·40	26·53	25·66	30·79	35·62	41·06	46·19
20′	5·17	10·34	15·51	10·68	25·84	31·01	36·18	41·35	46·52
30′	5·21	10·41	15·62	20·82	26·03	31·23	36·44	41·65	46·85
40′	5·24	10·49	15·73	20·97	26·21	31·46	36·70	41·94	47·18
50′	5·28	10·56	15·84	21·12	26·40	31·98	26·96	42·24	47·52

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	hosszegységnek megfelelő szintkülönbség (tangens) ugyanazon hosszegységben								
28° —	5·32	10·63	15·95	21·27	26·59	31·90	37·22	42·54	47·85
10′	5·35	10·71	16·06	21·42	26·77	32·13	37·48	42·84	48·19
20′	5·39	10·78	16·18	21·57	26·97	32·35	37·74	43·14	48·53
30′	5·43	10·86	16·29	21·72	27·15	32·58	38·01	43·44	48·87
40′	5·47	10·93	16·40	21·87	27·34	32·80	38·27	43·74	49·21
50′	5·51	11·01	16·52	22·02	27·53	33·03	38·54	44·04	49·55
29° —	5·54	11·09	16·63	22·17	27·72	33·26	38·80	44·34	49·89
10′	5·58	11·16	16·74	22·32	27·91	33·49	39·07	44·65	50·23
20′	5·62	11·24	16·86	22·48	28·10	33·72	39·34	44·96	50·57
30′	5·66	11·32	16·97	22·63	28·29	33·95	39·60	45·26	50·92
40′	5·70	11·39	17·09	22·78	28·48	34·18	39·87	45·57	51·27
50′	5·73	11·47	17·20	22·94	28·67	34·41	40·14	45·88	51·61
30° —	5·77	11·55	17·32	23·09	28·87	34·64	40·41	46·19	51·96
10′	5·81	11·62	17·44	23·25	29·06	34·87	40·69	46·50	52·31
20′	5·85	11·70	17·55	23·41	29·26	35·11	40·96	46·81	52·66
30′	5·89	11·78	17·67	23·56	29·45	35·34	41·23	47·12	53·01
40′	5·93	11·86	17·79	23·72	29·65	35·58	41·51	47·44	53·37
50′	5·97	11·94	17·91	23·88	29·85	35·81	41·78	47·75	53·72
31° —	6·01	12·02	18·03	24·03	30·04	36·05	42·06	48·07	54·08
10′	6·05	12·10	18·14	24·19	30·24	36·29	42·34	48·39	54·43
20′	6·09	12·18	18·26	24·35	30·44	36·53	42·62	48·70	54·79
30′	6·13	12·26	18·38	24·51	30,64	36·77	42·90	49·02	55·15
40′	6·17	12·34	18·50	24·67	30·84	37·01	43·18	49·34	55·51
50′	6·21	12·42	18·62	24·83	31·04	37·25	43·46	49·67	55·87
32° —	6·25	12·50	18·75	25·00	31·24	37·49	43·74	49·99	56·24
10′	6·29	12·58	18·87	25·16	31·45	37·74	44·02	50·31	56·60
20′	6·33	12·66	18·99	25·32	31·65	37·98	44·31	50·64	56·97
30′	6·37	12·74	19·11	25·48	31·85	38·22	44·59	50·97	57·34
40′	6·41	12·82	19·24	25·65	32·96	38·47	44·88	51·29	57·71
50′	6·45	12·91	19·36	25·81	32·26	38·72	45·17	51·62	58·08
33° —	6·49	12·99	19·48	25·98	32·47	38·96	45·46	51·95	58·45
10′	6·54	13·07	19·61	26·14	32·68	39·21	45·75	52·28	58·82
20′	6·58	13·15	19·73	26·31	32·89	39·46	46·04	52·62	59·19
30′	6·62	13·24	19·86	26·48	33·09	39·71	46·33	52·95	59·57
40′	6·66	13·32	19·98	26·64	33·30	39·96	46·63	53·29	59·95
50′	6·70	13·41	20·11	26·81	33·51	40·22	46·92	53·62	60·33
34° —	6·75	13·49	20·24	26·98	33·73	40·47	47·22	53·96	60·71
10′	6·79	13·58	20·36	27·15	33·94	40·72	47·51	54·30	61·09
20′	6·83	13·67	20·49	27·32	34·15	40·98	47·81	54·64	61·47
30′	6·87	13·75	20·62	27·49	34·36	41·24	48·11	54·98	61·86
40′	6·92	13·83	20·75	27·66	34·58	41·49	48·41	55·33	62·24
50′	6·96	13·92	20·88	27·84	34·79	41·75	48·71	55·67	62·63

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és perez	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	hosszegységnek mégfelelő szintkülönbség (tangens) ugyanazon hosszegységben								
35° —	7·00	14·00	21·01	28·01	35·01	42·01	49·01	56·02	63 02
10′	7 05	14·09	21·14	28 18	35·23	42·27	49·32	56·36	63·41
20′	7·09	14·18	21·27	28·36	35·45	42·53	49·62	56 71	63·80
30′	7·13	14·27	21·40	28·53	35·66	42·80	49·93	57·06	64·20
40′	7·18	14·35	21·53	28·71	35·88	43·06	50 24	57·42	64·59
50′	7·22	14·44	21·66	28·88	36·11	43·33	50·55	57·77	64·99
36° —	7·27	14·53	21·80	29·06	36·33	43·59	50·86	58·12	65·39
10′	7·31	14·62	21·93	29·24	36·55	43·86	51·17	58·48	65·79
20′	7·35	14·71	22·06	29·42	36·77	44·13	51·48	58·84	66·19
30′	7·40	14·80	22·20	29·60	37·00	44·40	51·80	59·20	66·60
40′	7·44	14·89	22·33	29·78	37·22	44·67	52·11	59·56	67·00
50′	7·49	14·98	22·47	29·96	37·45	44·94	52·43	59·92	67·41
37° —	7·54	15·07	22·61	30·14	37·68	45·21	52 75	60·28	67·82
10′	7·58	15·16	22·74	30·32	37·91	45·49	53·07	60·65	68·23
20′	7·63	15·25	22·88	30·51	38·14	45·76	53·39	61·02	68·64
30′	7·67	15·35	23·02	30·69	38·37	46·04	53·71	61·39	69·06
40′	7·72	15·44	23·16	30·88	38·60	46·32	54·04	61·76	69·48
50′	7·77	15·53	23·30	31·06	38·83	46·60	54·36	62·13	69 89
38° —	7·81	15·62	23·44	31·25	39·06	46·88	54·69	62 50	70·32
10′	7·86	15·72	23·58	31·44	39·30	47·16	55·02	62·88	70·74
20′	7·91	15·81	23·72	31·63	39·54	47·44	55·35	63·26	71·16
30′	7·95	15 91	23 86	31 82	39·77	47·73	55·68	63·64	71·59
40′	8·00	16·00	24·01	32·01	40·01	48·01	56·01	64·02	72·02
50′	8·05	16·10	24·15	32·20	40·24	48·30	56·35	64·40	72·45
39° —	8·10	16·20	24·29	32·39	40·50	48·59	56·68	64·78	72·88
10′	8·15	16·29	24·44	32·58	40·73	48·88	57·02	65·17	73·31
20′	8·19	16·39	24·58	32·78	40·97	49·17	57·36	65·56	73·75
30′	8·24	16·49	24·73	32·97	41·22	49·46	57·70	65·95	77·19
40′	8·29	16·58	24·88	33·17	41·46	49·75	58·05	66·34	74·63
50′	8·34	16·68	25·02	33·37	41·71	50·05	58·39	66·73	75·07
40° —	8·39	16·78	25·17	33·56	41·96	50·35	58·74	67·13	75·52
10′	8·44	16·88	25·32	33·76	42·20	50·64	59·08	67·53	75·97
20′	8·49	16·98	25·47	33 96	42 45	50·94	59·43	67·92	76·42
30′	8·54	17·08	25·62	34·16	42·70	51·24	59 79	68·33	76·87
40′	8·59	17·18	25·77	34·36	42·96	51·55	60·14	68·73	77·32
50′	8·64	17·28	25·93	34·57	43·21	51·85	60·49	69·14	77·78
41° —	8·69	17·39	26·08	34·77	43·46	52·16	60·85	69·54	78·24
10′	8·74	17·49	26·23	34·98	43·72	52·46	61·21	69·95	78·70
20′	8·80	17·59	26·39	35·18	43·98	52·77	61·57	70·36	79·16
30′	8·85	17·69	26·54	35·39	44·24	53·08	61·93	70·78	79·62
40′	8·90	17·80	26·70	35·60	44·50	53·40	62·29	71·19	80·09
50′	8·95	17·90	26 85	35·81	44·76	53·71	62·66	71·61	80·56

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fok és percz	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	hosszegységnek megfelelő szintkülönbség (tangens) ugyanazon hosszegységben								
42° —	9·00	18·01	27·01	36·02	45·02	54 02	63·03	72·03	81·04
10′	9·06	18·11	27 17	36·23	45·28	54·34	63·40	72·46	81·51
20′	9·11	18 22	27 33	36·44	45·55	54·66	63·77	72·88	81·99
30′	9·16	18·33	27·49	36·65	45·82	54·98	64·14	73·31	82·47
40′	9·22	18·43	27·65	36·87	46·09	55·30	64·52	73·74	82·95
50′	9·27	18·54	27·81	37·08	46·35	55·63	64·90	74 17	83·44
43° —	9·33	18·65	27·98	37·30	46·63	55·95	65·28	74·60	83·93
10′	9·38	18·76	28·14	37·52	46·90	56·28	65·66	75·04	84·42
20′	9·43	18·87	28·30	37·74	47·17	56·61	66 04	75·48	84·91
30′	9·49	18·98	28·47	37·96	47·45	56·94	66·43	75·92	85·41
40′	9·55	19·09	28·64	38·18	47·73	57·27	66·82	76·36	85·91
50′	9·60	19·20	28·80	38·40	48·00	57·60	67·21	76·81	86·41
44° —	9·66	19·31	28 97	38·63	48·28	57·94	67·60	77·26	86·91
10′	9·71	19·43	29·14	38·85	48·57	58·28	67·99	77·71	87·42
20′	9·77	19·54	29·31	39·08	48 85	58·62	68·39	78·16	87·93
30′	9·83	19 65	29·48	39·31	49·14	58·96	68·79	78·62	88·44
40′	9·88	19 77	29·65	39 54	49·42	59·31	69·19	79·07	88·96
50′	9·94	19·88	29·83	39·77	49·71	59·65	69·59	79·54	89·48
45° —	10·00	20·00	30·00	40·00	50·00	60·09	70·00	80·00	90·00
10′	10·06	20·12	30·17	40·23	50,29	60·35	70·41	80·46	90·52
20′	10·12	20·23	30·35	40·47	50·59	60·70	70·82	80·94	91·05
30′	10·18	20·35	30·53	40·70	50·88	61 06	71·23	81·41	91·58
40′	10·24	20·47	30·71	40.94	51·18	61·41	71·65	81·88	92·12
50′	10·30	20·59	30·89	41·18	51·48	61·77	72·07	82 36	92·66

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Erdészeti statisz-

I. Az erdőállomány kiterjedése

(A földmivelésügyi ministerium által

Az erdő által elfoglalt terület Magyarországon a legujabb hivaországban 2,659.326 kat. holdat összesen tehát 15,767.368 kat. az egyes törvényhatóságokra s az talajminőség, fanem és birtok van kitün-

Törvényhatóság	Az erdő-			
	véderdő	futó homokon álló erdő	feltétlen erdő talajon álló erdő	nem feltétlen erdő talajon álló erdő
	kataszteri			
1. Magyarország.				
I. Budapesti kir. erdőfelügyelőség.				
1. Budapest fő- és székv.	625	337	1.992	.
2. Kecskemét thj. város .	.	8.607	7.395	867
3. Székesfejérvár sz. k. v.	.	.	.	.
5. Esztergom vármegye .	230	477	32.178	661
6. Fejér vármegye . . .	730	2.508	37.778	19.889
7. Jász-N.-K.-Szoln. vm.	.	1.648	2.405	737
4. Pest stb. vármegye . .	3.569	119.808	78.064	26.675
II. Nyitrai kir. erdőfelügyelőség.				
1. Pozsony sz. k. v. . . .	.	.	3.846	191
2. Bars vármegye . . .	4.971	.	157.946	4.944
3. Nyitra vármegye . . .	3.746	.	199.706	15.110
4. Pozsony vármegye . .	1.969	10.430	116.537	22.193
III. Turócz-szt.-mártoni kir. erdőfelügyelőség.				
1. Árva vármegye . . .	9.335	.	97.966	7.286
2. Liptó vármegye . . .	26.971	.	161.641	7.609
3. Trencsén vármegye .	12.378	.	236.792	12.300
4. Turócz vármegye . .	5,468	.	84.792	3.643

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

tikai adatok.

és eloszlása a magyar államban.

közölt hivatalos adatok szerint.

talos adatok szerint 13,108.042 kat. holdat, Horvát-Szlavon-holdat tesz ki. — Hogy ezen összes erdőterületből mennyi esik czim szerint miként oszlik meg, az itt következő táblázatban tetve.

t e r ü l e t b ő l					
összesen	tölgy erdő	bükk és más lomb-erdő	fenyő erdő	az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-a alá tartozó összes erdőterület	a 17. §. alá nem tartozó erdő
h o l d t e r ü l e t t e l					
2.956	2.089	573	293	2.217	738
16.870	959	15.911	.	10.194	6.676
.	.	.	.	.	.
33.548	27.866	5.627	54	28.772	4.775
60.907	42.511	180.080	315	21.896	39.010
4.792	316	4.476	.	570	4.221
228.117	43.914	183.801	401	103.664	124.453
4.037	720	3.206	110	3.663	373
167.862	68.121	75.332	24.409	112.988	54.874
218.563	79.139	110.246	29.177	94.006	124.556
151.131	22.221	77.742	51.167	81.160	69.970
114.588	.	7.555	107.032	97.242	17.346
196.221	.	11.547	184.673	152.196	44.025
261.472	23.102	144.470	93.899	76.897	184.574
93.904	97	31.905	61.901	48.002	45.902

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Törvényhatóság	Az erdő-			
	véderdő	futó homokon álló erdő	feltétlen erdő talajon álló erdő	nem feltétlen erdő talajon álló erdő
	katasztери			
IV. Beszterczebányai kir. erdőfelügyelőség.				
1. Selmecz- és Bélabánya sz. k. v.	89	.	7.665	.
2. Hont vármegye . . .	1.913	.	135.928	316
3. Nógrád vármegye . .	17.542	.	183.931	494
4. Zólyom vármegye . .	7.079	.	249 816	127
V. Miskolczi kir. erdőfelügyelőség.				
1. Borsod vármegye . .	796	.	169.014	27
2. Gömör vármegye . . .	4.273	.	363.208	901
3. Heves vármegye . . .	600	.	114.839	.
VI. Kassai kir. erdőfelügyelőség.				
1. Kassa sz. kir. város .	.	.	7.657	55
2. Abauj-Torna vármegye	2.458	.	144.287	48.367
3. Sáros vármegye . . .	2.970	.	214.421	3.357
4. Szepes vármegye . . .	7.376	.	248.742	1.811
VII. Ungvári kir. erdőfelügyelőség.				
1. Bereg vármegye . . .	2.809	.	173.438	77.733
2. Ung vármegye	5.551	.	235.739	17.583
3. Zemplén vármegye . .	409	.	285.515	27.452
VIII. Máramaros-szigeti kir. erdőfelügyelőség.				
1. Máramaros vármegye .	90.017	.	809.223	27.009
2. Ugocsa vármegye . .	203	.	35.033	11.650
IX. Debreczeni kir. erdőfelügyelőség.				
1. Debreczen sz. k. v. .	.	5.999	3.941	6.795
2. Szatmár-Németi sz. k. v.	.	.	.	7.837
3. Hajdu vármegye . . .	578	1.102	6.443	4.030
4. Szabolcs vármegye . .	313	171	14.623	24.543
5. Szatmár vármegye . .	2.764	.	155.705	88.139

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

területből					
összesen	tölgy erdő	bükk és más lomb-erdő	fenyő erdő	az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-a alá tartozó összes erdőterület	a 17. §. alá nem tartozó erdő
hold területtel					
7.754	1.247	1.850	4.656	7.751	3
138.157	103.915	31.797	2.444	97.532	40.625
201.967	145.937	52.364	3.665	55.621	146.346
257.022	33.608	89.577	133.836	204.706	52.315
169.837	116.770	52.885	180	93.035	76.802
368.383	128.812	144.945	94.625	234.892	133.491
115.440	82.664	32.776	.	62.177	53.262
7.712	2.710	2.214	2.787	7.659	53
195.112	105.157	81.855	8.100	77.746	117.367
220.748	23.844	163.685	33.219	71.206	149.542
257.929	3.272	29.202	225.455	178.821	79.108
253.980	68.091	172.068	13.820	227.585	26.395
258.874	37.426	197.325	24.123	209.215	49.658
313.377	77.357	233.004	3.015	99.210	214.167
926.250	42.974	545.170	338.104	718.710	207.539
46.888	20.043	26.844	.	20.602	26.285
16.736	15.785	951	.	16.555	180
7.837	7.831	5	.	7.822	15
12.155	10.214	1.941	.	9.476	2.678
39.652	32.348	7.284	18	8.273	31.378
246.608	144.843	101.765	.	89.889	156.718

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Törvényhatóság	Az erdő-			
	védő-erdő	futó homokon álló erdő	feltétlen erdő talajon álló erdő	nem feltétlen erdő talajon álló erdő
	kataszteri			
X. Nagyváradi kir. erdőfelügyelőség.				
1. Nagyvárad thj. frh. v. .	.	.	.	279
2. Békés vármegye . . .	.	.	.	9.449
3. Bihar vármegye . . .	21.521	.	447.170	41.223
4. Szilágy vármegye . .	530	.	109.535	74.923
XI. Kolozsvári kir. erdőfelügyelőség.				
1. Kolozsvár sz. k. v. . .	.	.	2.864	27
2. B.-Naszód vármegye .	5.458	.	318.244	.
3. Kolozs vármegye . . .	7.662	.	255.974	.
4. Szolnok-Doboka vm. .	4.852	.	246.412	.
XII. Marosvásárhelyi kir. erdőfelügyelőség.				
1. Marosvásárhely sz. k.v.	.	.	1.303	127
2. Csik vármegye	40.823	.	358.841	.
3. Maros-Torda vármegye	12.988	.	325.392	3.373
4. Udvarhely vármegye .	33.685	.	174.753	23
XIII. Brassói kir. erdőfelügyelőség.				
1. Brassó vármegye . .	18.523	.	87.515	2.766
2. Fogaras vármegye . .	42.664	.	123.384	4.231
3. Háromszék vármegye .	53.238	1.180	355.635	4.932
4. N.-Küküllő vármegye .	8.951	.	170.487	379
XIV. Nagyszebeni kir. erdőfelügyelőség.				
1. Alsó-Fehér vármegye .	7.360	.	117.525	35.220
2. K.-Küküllő vármegye .	44	.	25.573	24.805
3. Szeben vármegye . .	35.274	.	209.742	37.819
4. Torda-Aranyos vm. .	10.924	.	132.510	26.144

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

területből					
összesen	tölgy erdő	bükk és más lomb-erdő	fenyő erdő	az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-a alá tartozó összes erdőterület	a 17. §. alá nem tartozó erdő
hold területtel					
279	279	.	.	279	.
9.449	6.066	3.382	.	4.011	5.437
509.914	221.496	262.480	25.938	337.938	171.975
184.988	122.132	62.856	.	57.167	127.821
2.891	1.785	1.106	.	2,886	5
323.702	19.865	117.633	186.203	309.231	14.471
263.636	91.095	71.737	100.802	181.094	82.542
251.265	81.535	166.906	2.823	118.811	132.453
1.431	1.241	190	.	1.398	33
399.664	1.728	42.215	355.720	376.710	22.954
341.754	27.924	134.114	179.715	182.638	159.116
208.461	26.402	148.873	33.185	165.536	42.925
108.804	14.607	64.661	29.534	108.783	21
170.279	9.690	116.911	43.677	157.353	12.926
414.986	51.946	288.214	74.824	287.981	127.004
179.818	72.591	107.227	.	148.500	31.318
160.107	70.275	85.637	4.194	114.589	45.517
50.422	29.061	21.360	.	21.837	28.585
282.836	57.826	128.442	96.566	278.969	3.866
169.578	29.849	81.345	58.383	128.959	40.619

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Törvényhatóság	Az erdő-			
	védő-erdő	futó homokon álló erdő	feltétlen erdő talajon álló erdő	nem feltétlen erdő talajon álló erdő
	kataszteri			
XV. Dévai kir. erdőfelügyelőség.				
1. Arad sz. kir. város	.	.	.	41
2. Arad vármegye	37.906	.	231.087	63.008
3. Hunyad vármegye	135 602	.	474.515	15.414
XVI. Temesvári kir. erdőfelügyelőség.				
1. Temesvár sz. k. város (nincsen erdeje)	.	.	.	.
2. Versecz thj. frh. város	37	.	1.069	.
3. Krassó-Szörény vm.	44.300	.	781.936	99.334
4. Temes vármegye	13.051	8	58.639	60.189
XVII. Szegedi kir. erdőfelügyelőség.				
1. Baja tjh. frh. város	.	268	.	.
2. Hód-Mező-Vásárhely thj. frh. város	.	.	.	.
3. Pancsova thj. frh. v.	.	.	57	17
4. Szabadka sz. k. v.	.	9.363	.	145
5. Szeged sz. k. v.	545	7.020	.	2
6. Ujvidék sz. k. v.	.	.	255	894
7. Zombor sz. k. v.	.	.	.	.
8. Bács-Bodrog várm.	3.106	11.037	23.415	31.638
9. Csanád vármegye	.	.	444	2.924
10. Csongrád vármegye	.	2.167	1.497	1.766
11. Torontál vármegye	.	46	4.760	12.341
XVIII. Pécsi kir. erdőfelügyelőség.				
1. Pécs sz. k. v.	.	.	4.224	.
2. Baranya vármegye	140	.	96.507	43.716
3. Somogy vármegye	3.008	3.806	42.454	188.501
4. Tolna vármegye	.	200	36.166	15.625
XIX. Szombathelyi kir. erdőfelügyelőség.				
1. Sopron sz. k. v.	.	.	9.000	775
2. Sopron vármegye	233	.	68.559	33.129
3. Vas vármegye	.	.	96.317	168.960
4. Zala vármegye	4.970	1.541	94.775	156.600

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

összesen	tölgy erdő	bükk és más lomberdő	fenyő erdő	az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-a alá tartozó összes erdőterület	a 17. §. alá nem tartozó erdő
terület					
hold területtel					
41	.	41	.	41	.
332.002	174.424	157.577	.	114.250	217.751
625.533	119.797	396.527	109.208	422.604	202.928
.	.	.	.	.	.
1.106	602	504	.	1.048	58
925.572	221.723	680.024	23.824	803.356	122.216
131.887	105.121	26.766	.	76.639	55.248
268	.	268	.	12	255
.	.	.	.	.	.
74	.	74	.	71	2
9.509	40	9.469	.	9.112	397
7.568	.	7.568	.	7.042	526
1.150	838	311	.	1.140	10
.	.	.	.	.	.
69.198	29.320	39.878	.	48.158	21.039
3.369	502	2.867	.	3.202	166
5.431	.	5.431	.	2.881	2.549
17.148	8.284	8.864	.	6.559	10.589
4.224	2.512	1.712	.	4.187	36
140.364	42.577	96.747	1.039	103.309	37.055
237.770	132.479	94.802	10.488	106.798	130.972
51.992	27.357	24.615	19	30.987	21.004
9.775	4.775	2.000	3.000	97.73	1
101.922	48.849	28.398	24.674	80.849	21.072
265.277	64.296	69.391	131.589	64.943	200.334
257.887	103.392	130.101	24.394	151.026	106.861

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Törvényhatóság	Az erdő-			
	véd-erdő	futó homokon álló erdő	feltétlen erdő talajon álló erdő	nem feltétlen erdő talajon álló erdő
	katasztéri			
XX. Győri kir. erdőfelügyelőség.				
1. Győr sz. k. v.	.	.	126	.
2. Komárom sz. k. v. . .	.	.	.	14
3. Győr vármegye . . .	.	2.794	9.635	8.062
4. Komárom vármegye .	866	2.304	45.673	10.830
5. Moson vármegye . . .	.	.	7.686	10.823
6. Veszprém vármegye .	1.946	2.750	117.655	34.935
XXI. Közv. a földm. min. alá rendelve.				
1. Fiume város és kerülete	.	.	1.185	.
Magyarország összesen	767.962	195.582	10,448.734	1,695.673
2. Horvát-Szlavonország.				
1. Belovár-Kőrös megye .	.	.	42.900	278.434
2. Lika-Krbava vármegye	.	454	360.930	102.000
3. Modrus-Fiume „	29.608	.	334.872	1.031
4. Pozsega „	32.516	.	221.775	91.487
5. Szerém „	.	.	35.678	195.240
6. Varasd „	20	.	128.500	30.032
7. Verőcze „	160	45	167.733	149.186
8. Zágráb „	150	.	103.910	352.665
összesen	62.454	499	1,396.298	1,200.075
A magyar állam erdőterülete összesen				
Magyarország	767.962	195.582	10,448.734	1,695.763
Horvát-Szlavonország . .	62.454	499	1,396.298	1,200.075
Főösszeg	830.416	196.081	11,845.032	2,895.838

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

területből					
összesen	tölgy erdő	bükk és más lomberdő	fenyő erdő	az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-a alá tartozó összes erdőterület	a 17. §. alá nem tartozó erdő
hold területtel					
126	.	126	.	126	1
14	.	14	.	14	.
20.492	8.401	11.708	382	9.701	10.790
59.675	44.362	14.622	689	37.168	22.506
18.510	4.775	13.663	70	9.922	8.581
157.287	57.114	96.826	3.346	92.239	65.048
1.185	114	1.071	.	1.076	109
13,108.042	3,654.987	6,487.267	2,965.788	8,514.892	4,593.150
321.334	71.198	249.701	435	295.985	25.349
463.384	14.440	362.735	86.209	463.384	.
365.511	1.273	159.184	205.054	287.426	78.085
345.778	99.107	243.831	2.840	218.022	127.756
230.918	185.378	455	.	208.526	22.392
158.552	26.506	127.599	4.447	38.950	119.602
317.124	104.679	212.445	.	72.393	244.731
456.725	82.014	371.062	3.649	399.860	56.865
2,659.326	584.595	1,772.097	302.634	1,984.546	674.780
13,108.042	3,654.987	6,487.267	2,965.788	8,514.892	4,593.150
2,659.326	584.595	1,772.097	302.634	1,984.546	674.780
15,767.368	4,239.582	8,259.364	3,268.422	10,499.438	5.267.930

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

II. A magyar állam területén

(„A magyar állam összes erdőségeinek gazdasági

Állabot alkotó főfanemek	Szálerdő			Középerdő		
	terület k. hold	évi fatermés m^3 összesen	évi fatermés m^3 holdanként	terület k. hold	évi faterm. m^3 összesen	évi faterm. m^3 holdanként
Magyarország.						
Tölgy	1951473	3407494	1·75	13877	23834	1·65
Egyéb lombfa . .	4612491	7384670	1·60	35745	63234	1·77
Fenyőfélék	2965788	7074191	2·40	.	.	.
Összesen	9529752	17866355	1·87	49622	87068	1 73
Horvát-Szlav. orsz						
Tölgy	515128	1095560	2·12	20034	30251	1·51
Egyéb lombfa . .	1270453	2060724	1·62	150723	260082	1·72
Fenyőfélék	302634	590534	1·95	.	.	.
Összesen	2088215	3746818	1·79	170757	290333	1·70
A magyar államban összesen . . .	11617967	21613173	1·86	220379	377401	1·71

A magyar állam évi fatermése a kincstári erdők 1885—94. évi tényleges fordatartamok alapján kiszámítva: holdanként 2·07 m^3, összesen gos termése szerint számítva pedig: holdan-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

levő erdők átlagos évi fatermése.

és keresk. leirása“ czimű munka szerint.)

Sarjerdő			Összesen		
terület k. hold	évi fatermés, m^3		terület k. hold	évi fatermés, m^3	
	összesen	holdanként		összesen	holdanként
1689636	2477648	1·46	3654987	5908976	1·61
1839030	2924733	1·59	6487267	10372637	1·60
.	.	.	2965788	7074191	2·40
3528667	5402381	1·53	13108042	23355804	1·78
49433	82279	1·66	584595	1208090	2·06
350921	593814	1·69	1772097	2914620	1·64
.	.	.	302634	590534	1·95
400354	676093	1·69	2659326	4713244	1·77
3929021	6078474	1·52	15767368	28069048	1·78

évi vágásaiból kiszállított és értékesitett fahozamok s az átlagos 32,612,351 m^3; az 1895. év végeig jóváhagyott üzemtervek évi átlakint 1—80 m^3, összesen 28,475.058 m^3

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Erdőügyi administratio.

M. kir. földmivelési miniszterium.

Az erdészeti ügyeket a földmivelési ministeriumban egy főosztály (az I. főosztály) és hat ügyosztály (az 1/a, 1/b, 2., 3/a, 3/b, és 4. ügyosztály) végzi.

I. főosztály. A főnöki állás ez idő szerint nincs betöltve. Főnökhelyettesek: Horváth Sándor, ministeri tanácsos a III. o. v. k. r. és a F. J. r. l. és Tavi Gusztáv, ministeri tanácsos a F. J. r. l. és a h. é. tul.

1/a. Ügyosztály: Kincstári erdők. A kincstári erdők kezelése. A magyar és horvát-szlavonországi államerdők kezelésének szervezése s a tiszti személyzet összes személyi ügyei beleértve a tiszti személyzet nyugdijazására, végkielégitésére és kegyadományokban való részesitésére vonatkozó ügyeket is. Az erdőhasználat, illetőleg a fa-, szén- és fürészárúk s egyéb termények előállitása, szállitása s a munkabérek megállapitása. Főhasználati erdőtermények értékesitése s az eljárás megállapitása. A fatermények adásvevési szerződései. A bel- és külföldi fapiaczokat illető tárgyalások. Az államerdők pénzügyi, számviteli és pénztárügyeinek vezetése. A selmeczbányai erdészeti főiskola és az erdészeti ösztöndijak. Az államerdészet hozzájárulásával épitett vagy épitendő vasutak ügyei s azon vizszabályozási és ármentesitési ügyek, melyeknél az államerdészet a költségekhez hozzájárul. Az 1881-ben Horvát-Szlavonországokkal egyesitett katonai határőrvidék beruházási alapjához tartozó erdők kezelésének és értékesitésének ügyei. A magyar- és horvát-szlavonországi volt végvidéki ezredekhez tartozó községekből alakitott vagyonközségek erdőkezelésének gazdasági felügyelete. A kincstári erdők vadászati ügyei. Az 1884. évi XXVI. t.-czikk alapján létesitett erdővásárlási alap összes ügyeinek vezetése. Osztályvezető: Tavi Gusztáv, ministeri tanácsos a F. J. r. l. és a h. é. tul.; Helyettese: Kórsy János erdőtanácsos; Személyzet: Levitzky Albert, erdőtanácsos; Schmidt Károly, erdőtanácsos a III. o. orosz szt. Anna r. és a IV. o. jap. szt. kincs r. tul.; Bokor Róbert és Szabó József, erdőmesterek; Balogh Ernő és Kovács Aladár, főerdészek.

1/b. Ügyosztály: Kincstári erdők. Az erdészeti altiszti személyzet összes személyi ügyei. Az államerdészetet illető kegyuri jogok és kötelezettségek. Birtokváltseli, eladási és csereügyek. Bérleti szerződések. Az erdei mellékhasználatok értékesitési ügyei. A kezelési és üzleti épitkezések ügyei, a száraz és vizi szállitó eszközök épitésére és fentartására vonatkozó intézkedések (a müszaki vizsgálat kivételével). Épitési számlák jóváhagyása. Az erdészeti altiszti és szolgaszemélyzetre vonatkozó nyugdijak, nyugbérek, végkielégitések, kegyadományok. Az erdőmunkások és azok társládáinak ügyei. A lejáró szerződések nyilvántartása. A gyermeknevelési alap pénzkezelése. Urbéri, szolgalmi, birtokrendezési és censuális ügyek. Osztályvezető: Szenes József, erdőtanácsos; Személyzet: Berendi Béla és Kozma István, erdőmesterek; Gurányi István, főerdész; Tomassek Miklós, erdész.

2. Ügyosztály: Erdőrendezés. Rendszeres és ideiglenes gazdasági üzemtervek jóváhagyása és azok nyilvántartása. A véderdők kijelölése és azok használati terveinek megállapitása. A rendszeres és ideiglenes gazdasági üzemtervektől eltérő erdőhasználatoknak engedélyezése, az állami kezelésbe vett erdők rendkivüli használatainak kivételével. Az erdők törzskönyvében előforduló változások feletti intézkedés. A kincstári erdőrendezőség ügyei. Erdőfelmérés, becslés és az állami erdők üzemterveinek elkészitése. Kincstári erdőmivelés,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

erdősítési tervek vizsgálata és helybenhagyása, az erdősítések végrehajtásának ellenőrzése, csemetekertek ügyei. Országos erdőstatisztika. A kincstári erdők favágatási terveinek és a kihasználandó termény-mennyiségnek megállapitása. Kezelési és üzleti épitkezéseknél előforduló épitési tervek és költségvetések müszaki megvizsgálása. Az erdészeti meteorologiai állomások és a kisérleti ügy. A kincstári erdőrendezőségek összes személyi ügyei. Ideiglenes osztályvezetők: Földi N. János erdőtanácsos, a F. J. r. l., a kor. ar. é. k. és a IV. o. jap. f. nap r. tul. és Nagy Károly, erdőtanácsos; Személyzet: Jankó Sándor, Buhescu Terentius, Térfi Béla, főerdészek; Spettmann János és Beyer Jenő erdészek; Clement Károly, erdészjelölt.

3/a. Ügyosztály: Állami kezelésbe vett erdők: Az 1890. évi XIX. törvényczikknek és az 1898. évi XIX. törvényczikk I. czimének végrehajtásával kapcsolatos administrativ ügyek. Az állami kezelésbe vett községi s más erdőknél alkalmazott tiszti és altiszti személyzet személyi és dologi ügyei. Az állami költségen fentartott csemetekertek ügyei, kivéve az erdőőri szakiskolák által kezelt csemetekerteket. Osztályvezető: Horváth Sándor miniszteri tanácsos, a III. o. v. k. r. és a F. J. r. l.; Helyettese: Törzs Kálmán, főerdőtanácsos; Személyzet: Almássy István Tóth Miklós és Szécsi Imre főerdészek.

3/b. Ügyosztály: Állami kezelésbe vett községi s más erdők. Az 1898. évi XIX. törvényczikk végrehajtásával kapcsolatos szerves intézkedések és az 1898. évi XIX. t.-czikk II. czimének végrehajtásával kapcsolatos administrativ ügyek. Az állami kezelésbe vett községi és más erdők rendszeres és ideiglenes gazdasági terveitől eltérő használatok engedélyezése. Osztályvezető: Horváth Sándor, miniszteri tanácsos a III. o. v. k. r. és a F. J. r. l.; Helyettese: Péch Kálmán, erdőtanácsos; Személyzet: Dapsy Frigyes, Arató Gyula, Bodor Gyula, Karvas Emil, erdőmesterek; Korzenszky Antal és Gruber Gyula főerdészek.

4. Ügyosztály: Erdőfelügyelet. Az 1879. évi XXXI. t.-czikk (erdőtörvény) végrehajtásából folyó ügyek: nevezetesen az erdők fentartásáról való gondoskodás és az erdei legeltetések kérdése; a községek s a volt urbéresek erdőgazdasági ügyei; erdőrendészeti áthágások; erdei érték- és árszabályok jóváhagyása; a beerdősitendő kopár területek kijelölése s az erdősitésre alakult társulatok ügyei. Erdősitések segélyezése és csemeték kiosztása; a kopár területek beerdősitése. Erdei terményszállitások. Fausztatás. Tutajozás. Országos erdei alap. Erdőfelügyelőségek és erdőőri szakiskolák személyi és dologi ügyei. Erdészeti szakvizsgák és szakoktatás ügyei. Szakirodalom. Szakegyletek s társulatok ügyei. A tüzifára, tutajokra s más erdőterményekre kivetendő vámok és tarifák. A magyar arnithologiai központ ügyei. Hasznos madarak nemzetközi s hazai védelme. Osztályvezető: Lászlóffy Gábor főerdőtanácsos, a Fer. J. r. l. Személyzet: Rochlitz Dezső, erdőfelügyelő; Jausz Sándor, Cserny Győző, Doroszlay Gábor alerdőfelügyelők.

Erdészeti segédhivatal. Vezető: Vicenik János segédhivatali igazgató; beosztva: Stégmeier Ödön Balogh Ádám és Érsek Gusztáv irodasegédtisztek.

Erdőszámvevőségi főnöki állása ez idő szerint nincs betöltve; erdőszámtanácsosok: Nagy Elek és Murányi Farkas Sándor; erdőszámvizsgálók: Lukács József, Kováts Elek és Tordony Gusztáv; erdőszámellenőrök: Létay Gábor, Demeczky Jenő, Florek János, Brannich Gyula és Wenk Gyula; erdőszámtisztek: Szijgyártó József, Huttya Pál, Vallent Emil, Kovács Ferencz, Vozarik Ferencz, Kovács András és Geyer H. Viktor.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Kincstári erdőhatóságok.

M. kir. erdőigazgatóság Beszterczebányán.

Hivatalfőnök: Tomcsányi Gyula, erdőigazgató, a III. oszt. vask. r. lovagja; erdőmesterek: Gáspár Éla, Szilárd Károly, Rejtő Adolf; főerdészek: Papp János, Piso Cornél és Kaán Károly; erdészek: Vaitzik Emil, Kolossy Imre, és Gombossy József; erdészjelöltek: Tarnay Dezső, Pauer Jenő, Lengyel Viktor, Urbán Gyula és Zivuska Jenő; erdőgyakornok: Illés László és Blattny Tibor. Őr. vosok: Beszterczebányán: Dr. Terray Lajos; Fekete-Balogon: dr. Tartoll János.

Az erdőszámvevőségnél: számvizsgáló: Wilhelmb Gyula; számellenőr: Szőllősi Rezső és Kralovánszky János, számtisztek: Winkler Guidó és Nagy György.

Alárendelt erdőgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Breznóbányán: főerdész: Payer István; m. kir. erdőgondn. Óhegyen: főerdész: Ráner Sándor; m. kir. erdőgondnokság Rezsőparton; főerdész: Draskovich József; m. kir. erdőgondnokság Szent-Andráson: erdőmester: Salix Gyula; m. kir. erdőgondnokság Badinban: főerdész: Korai Frigyes; m. kir. erdőgondnokság Zólyomban: főerdész: Hubert Aladár; magy. kir. erdőgondnokság Z.-Lipcsén: főerdész: Trnovszky Márk; m. kir. erdőgondnokság Karámon: erdész: id. Belházy Gyula; m. kir. erdőgondnokság Kis-Garamon: főerdész: Pataki József; m. kir. erdőgondnokság Dobrócson: erdész: Bedő Lajos; m. kir. erdőgondnokság Benesházán: erdész: Seenger Lajos; m. kir. erdőgondnokság Jeczenyén: erdész: Fischer Károly; m. kir. erdőgondnokság Péteriben: főerdész: Payer Sándor; m. kir. erdőgondnokság Vaczokon: erdész; Huszár Kornél; m. kir. erdőgondnokság Sziklán: erdész: Vaitzik Ede; erdőgondnokság Mihálytelken; erdész: de Pottere Gerard a fr. „Mérite Agricole" r. l.; m. kir. erdőgondnokság Luczatőn: erdész: Ambrus Lajos.

M. kir. erdőigazgatóság Máramarosszigeten.

Hivatalfőnök: Tomcsányi Gusztáv erdőigazgató; főerdőmester: Székely Mihály; erdőtanácsos: Pfalz Károly, erdőmester: Miskolczy János, Czékus György, Emericzy Győző, az V. bolg. polg. é. r. tul.; főorvos: Dr. Novák Károly; orvosok: Dr. Mátrai Ignácz, Dr. Folkman János és Dr. Füley László; erdészek: Szabó Béla, Szántó Zenó, Bíró Zoltán és Nyitray József; erdészjelöltek: Kovásy Kálmán, Hollós Gyula. Soltész Gyula, Spengel Sándor, Röhrich Ernő; Figuli Lajos, Zachár Ádám, Garlathy Oszkár és Letz Lajos; erdőgyakornokok: Barsi Árpád, Mayer Aurél, Szepcsi Arthur, Bránszki László és Schalát Béla; irodatiszt: Boér József.

Az erdőszámvevőségnél; erdőszámvizsgáló számtanácsosi czímmel: Szilágyi József; számellenőrök: Jamnitzky Antal, Koppányi Lajos és Preiniszberger Béla: számtisztek: Hidvéghy János és Szamovolszky Gyula.

Alárendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Rahón: főerdész: Günther József; m. kir. erdőgondnokság F.-Vissón: főerdész: Spanyol Géza; magy. kir. erdőgondnokság M.-Szigeten: főerdész: Kincses József magyar kir. erdőgondnokság Rónaszéken: erdőmester: Tavassy Gyula; fekete tiszai magyar kir. erdőgondnokság (székhely: Kőrösmező): főerdész: Urbanovszky Béla; magyar kir. erdőgondnokság Nagy-Bocskón: főerdész: . . . . . .; mezőháti magyar kir. erdőgondnokság (székhely: Kőrösmező): erdőmester: Erdélyi Gyula; vaséri magyar kir. erdőgondnokság (székhely: F.-Vissó): erdész: Kohlbenhayer József; fehérpataki magyar kir. erdőgondnokság Terebesfejérpatakon: főerdész:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Székely József; m. kir. erdőgondnoksag Bogdánban (székhely: Tiszabogdány): betöltetlen. . . . . ; kevelei m. kir. erdőgondnokság (székhely: Kőrösmező): erdész: Iszapi Gyula; fehértiszai m. kir. erdőgondnokság (székhely: Tiszabogdány): főerdész: Szvetelszky Géza; gyertyánligeti m. kir. erdőgondnokság: főerdész: Hoffmann Rezső; m. kir. faraktárgondnokság Nagy-Bocskón: erdőmester: Römer Frigyes, főerdész: Glós László; faraktárgondnok: Kostenszky Béla főerdész, Faraktártiszt: Fenyves Lajos főerdész: — M. kir. erdőgondnokság Tiszaközön: főerdész:

M. kir. erdőigazgatóság Kolozsvárott.

Hivatalfőnök: Marosi Ferencz, erdőtanácsos; erdőtanácsos: Bodor Jenő; erdőmester: Várnay Ödön; főerdészek: Gondol Dezső, Orosz Antal, Mártián Livius és Winkler Miklós; erdész: Mjazovszky Károly, Oszterlamm Ernő, Sándor Jenő, Huszár Pál, Lányi Gyula; erdészjelöltek: Katona László, Kőfalussy Győző, Intzédy Géza, Vidos Miklós és Török Aladár; erdőgyakornok: Zachár Mihály, Györke István és Törzs Arthur; irodatiszt: Debreczeni Ödön.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámtanácsos: Budai Zsigmond; erdőszámvizsgáló: Wolf Attila és Boda Dénes; számellenőrök: Kremnitzky Aladár erdész; erdőszámtiszt: Kovács Miklós.

Alárendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Mocsáron (székhely: Görgény-Szt.-Imre): főerdész: Pausinger Károly; m. kir. erdőgondnokság Fogarason: erdőmester: Aladics Emil: m. k. erdőgondnokság Gyalu: főerdész: Ferencz Gyula; m. kir. erdőgondnokság Laposnyán (székhely: Görgény-Szt.-Imre): erdész: Szabó Ignácz; m. kir. erdőgondnokság Sárkányban: erdész: Erősdy Bálint; m. kir. erdőgondnokság Abrudfalván: főerdész: Mike Imre; magy. kir. erdőgondnokság Szticsón (székhely: Görgény-Szt.-Imre): főerdész: Szadeczky Miklós; magy. kir. erdőgondnokság Deésen: főerdész: Horvát Béla; magy. kir. erdőgondnokság Albákon (székhely: Topánfalva); erdész: Sebők Ernő; m. kir. erdőgondnokság Dobresten: főerdész: Szentpály Kálmán; magy. kir. erdőgondnokság Topánfalván: főerdész: Ebergényi Béla; m. kir. erdőgondnokság Vidrán (székhely: Topánfalva): főerdész: Nyúl Sándor; magy. kir. ellenőrködő erdőgondnokság Topánfalván: főerdész: Nemes Károly; m. kir. erdőgondnokság Str. Kerczisorán: főerdész: Bayer Ágoston; magy. kir. faraktárgondnokság Herbuson faraktártiszt: Lopusny Kornél főerdész; m. kir. faraktárgondnokság Tordán: főerdész: Radó Pál.

M. kir. erdőigazgatóság Lugoson.

Hivatalfőnök: Almásy Andor erdőigazgatói czimmel felruházott erdőtanácsos; erdőtanácsos: Dipold Imre; erdőmester: . . . . . főerdész: Bereczky Gyula, Tellyesnitzky Nándor és Hoós Ernő; erdészjelölt: Pölöskei József, Ormós Zsigmond, Füstös Zoltán, Sándor Elek és Tölgyes József; erdőgyakornokok: Szecsődy József, Wény János; irodatiszt: Gaál József.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámvizsgáló: Gergő Károly; erdőszámellenőr: Szondi János; erdőszámtiszt: Brannich Kálmán.

Alárendelt erdőgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Kosován: főerdész: Balaton Antal; m. kir. erdőgondnokság N.-Facset: főerdész: Kaufmann Béla; magy. kir. erdőgondnokság Padurányon (székhely: N.-Facset): erdőmester: Muhos István; m. kir. erdőgondnokság Bálinczon: főerdész: Murányi Károly; m. kir. erdőgondnokság N.-Gladna: erdész: Biró Lajos; m. kir. erdőgondnokság Mosniczán: főerdész: Debreczy Ödön; m. kir. erdőgondnokság Rékáson: erdőmester: Dercsényi Kálmán; m. kir. erdőgondnokság Szudriáson: erdész: Egyed Miklós; m. kir. erdőgondnokság Lugoson: főerdész:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Székely István; erdőgondnokság Pancsován: főerdész: Bartha Gábor; erdőgondnokság Temes-Kubinban: erdész: . . . . . ; m. kir. erdőgondnokság Lunkányon; erdész: Ranku Miladin.

M. kir. főerdőhivatal Liptóujváron.

Hivatalfőnök: . . . . . ; erdőtanácsos: Hammer Károly; erdőmester: Ertl Gusztáv; főerdészek: Pálka Gyula, Plech József, Masztics Ádám; erdész: Klimkó Gyula és Kostialik János; erdészjelöltek: Matusovits Péter, Lattyák Sándor, Schmuck Hugó; erdőgyakornok: Krause Dezső, Zugn Nándor és Volfinan Gyula; orvos: dr. Saád Andor.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámtanácsos: Kullmann Gusztáv; erdőszámellenőr: Gőzsy Gyula.

Alárendelt gondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Oszadán: főerdész: Pollág Géza; m. kir. erdőgondnokság Feketevágon (u. p. Kir. Lehota): erdész: Szeleczky János; magy. kir. erdőgondnokság Vichodnán: erdész: Szepesi Gusztáv; m. kir. erdőgondnokság Fenyőházán: főerdész: Szabó Ferencz; m. kir. erdőgondnokság Maluzsinán: erdész: Lányi Ernő; magy. kir. erdőgondnokság Rózsahegyen: főerdész: Bachó János; m. kir. erdőgondnokság Szvarinban (u. p. Kir. Lehota): erdész: Hajdu Dezső; magy. kir. erdőgondnokság Teplicskán: erdész: Dohnányi Pál; magy. kir. erdőgondnokság Felkán: erdész: Heim János.

M. kir. főerdőhivatal Ungváron.

Hivatalfőnök: ungvári Rónay Antal főerdőtanácsos, a III. o. vask. r. l. és a III. o. szerb Tak. r. tul.; főerdőmester: Seyfried Károly; erdőmesterek: Rochlitz Nándor, Rózsay Rezső és Zachár Jakab; főerdészek: Burdáts János, Sziklay Lajos és Lehoczky Aladár; erdész: Schlosser István, Weisz Ferencz, Huszár József; erdészjelöltek: Bónis Kálmán, Kelen Gyula, Gasparik Pál, Haderdány András, Lux Árpád és Matusovits Károly; erdőgyakornokok: Muttnyanszky Jenő és Mocsáry Béla; irodatiszt: Antalóczy Péter.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámtanácsos: Döry József; erdőszámvizsgáló: Rezy Vilmos; erdőszámtiszt: Fangh József.

Alárendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Fenyvesvölgyön: főerdész: Klaudinyi Kálmán; m. kir. erdőgondnokság Radványczon: erdész: Seenger Nándor; m. kir. erdőgondnokság Ó-Kemenczén: főerdész: Ajtai János; m. kir. erdőgondnokság Turia-Remetén: főerdész: Wittich Lajos; m. kir. erdőgondnokság Sóháton: erdész: Pásztor Sándor; m. kir. erdőgondnokság Bercsényifalván: erdész: Ladányi Frigyes; magy. kir. erdőgondnokság Nagybereznán: főerdész: Briestyanszky Endre; m. kir. erdőgondnokság Poroskón: erdész: Ferenczy Lajos; m. kir. faraktárgondnokság Ungváron: ellátja: Lehoczky Aladár főerdész.

M. kir. főerdőhivatal Nagybányán.

Hivatalfőnök: Molcsányi Gábor; erdőmester; főerdész: Penti Albert; erdész: Schönherr Sándor, erdészjelöltek: Jeszenszky Kálmán és Tauber Ödön; erdőgyakornok: Szabó Kálmán; irodatiszt: Kaszanitzky Géza.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámvizsgáló: Szepesházi János; erdőszámellenőr: Giller Ede.

Alárendelt erdőgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Fernezelyen: erdőmester: Mikes János; m. kir. erdőgondnokság Kapnikon: erdőmester: Baltai János; magy. kir. erdőgondnokság Láposbányán: főerdész Kende Dániel; m. kir. erdőgondnokság Horgospatakon: főerdész: Gotthard József.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

M. kir. főerdőhivatal Lippán.

Hivatalfőnök: Csipkay János, főerdőmester; erdőmester: Földes János, Füredi Ede; főerdész: Sugár Károly és Derecskei Károly; erdész: Barsy Richárd, Puchreiner Henrik, Egri Ferencz; erdészjelölt: Vermes Győző, Bedő Zoltán és Szalóky Sándor; irodatiszt: Thaly Lajos.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámvizsgáló: Balogh Miklós; erdőszámellenőr: Gyürky Elek; erdőszámtiszt: Donáth Károly.

Alárendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Csálában (Arad mellett): főerdész: Molcsányi Ernő; sólymosi magy. kir. erdőgondnokság Radnán: főerdész: Bécsy Dezső; kladovai m. kir. erdőgondnokság Paulison: erdész: Bögözy Antal, m. kir. erdőgondnokság Dorgoson: főerdész: Molnár Imre; m. kir. erdőgondnokság Tótváradon: főerdész: Tompa Ferencz; m. kir. erdőgondnokság Sistaroveczen: főerdész: Cseres Gyula; m. kir. erdőgondnokság Valjemárén: főerdész: Balogh Dezső; m. kir. erdőgondnokság Pécskán: főerdész: Terényi Sándor; m. kir. erdőgondnokság Berzován: erdész: Rónay Imre; m. kir. erdőgondnokság Lippán: erdész: Konok Tamás; m. kir. faraktárgondnokság Aradon: ellátja Molcsányi Ernő főerdész.

M. kir. erdőhivatal Soóváron.

Hivatalfőnök: Kárász István erdőmester; erdőmester: Ocsárd Károly; főerdészek: Zsuffa Antal, Ormay Gyula és Rond Domokos; erdész: Bohuniczky Endre, Hámon József és Enyedy János; erdészjelöltek: Szecskay Dezső, Orosz Tamás, Janoviczky Béla és Irinyi Aurél; erdőgyakornok: Terray Gyula.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámvizsgáló: Mozolovszky Adolf; erdőszámellenőr: Blattny Ernő; erdőszámtiszt: Szilárd Iván.

Alárendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Dióskyörött: főerdész: Fischl József; m. kir. erdőgondnokság Aranyidkán: erdész: Nemes Béla; magyar kir. erdőgondnokság Mocsolyáson: főerdész: Regenhart Pál; m. kir. erdőgondnokság Ujhután: erdész: Gura Károly; m. kir. erdőgondnokság Parasznyán; főerdész: Linszky Károly; m. kir. erdőgondnokság Óvizen: erdész: Tomasovszky Imre; m. kir. erdőgondnokság Keczerpeklénben: főerdész: Kriszta Gyula; m. kir. erdőgondnokság Szomolnokon: főerdész: Várjon Géza; m. kir. erdőgondnokság Kakasfalván: főerdész: Lonkay Antal; m. kir. ellenőrködő erdőgondnokság Dióskyörött: főerdész: Matavovszky Árpád; m. kir. faraktárgondnokság Miskolczon: faraktárgondnok: Galló József főerdész.

M. kir. erdőhivatal Apatinban.

Hivatalfőnök: Balás Vincze főerdőmester, a Fer. Józs. r. l.; főerdészek: Iváncsó Bertalan, Keleti Lajos és Boksay Gusztáv; erdészek: Löfi Jenő, Puskás István és Remenyik Gusztáv; erdészjelöltek: Dániek Géza, Kovalitzky Vladimir.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámvizsgáló: Friebeisz Gyula; és Rákóczy Károly.

Alárendelt erdőgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Palánkán: főerdész: Trauer Gyula; m. kir. erdőgondnokság Apatinban; erdész: Illés Vidor; magy. kir. erdőgondnokság Doroszlón: erdész: ifj. Belházy Gyula; m. kir. erdőgondnokság Bezdánban: erdész: Ondrus Gyula.

M. kir. erdőhivatal Gödöllőn.

Hivtalfőnök: Pirkner Ernő erdőtanácsos, a tosc. Lip. r. tiszt. ker. tulajd.; főerdészek: Kovács Béla, Iványi Ferencz; erdészek: Dietl Ágoston; erdészjelölt: Krause Tivadar; erdőgyakornokok: Pirger Károly, Baumann Béla.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Az erdőszámvevőségnél erdőszámtanácsos: Velbavszky Gyula; erdőszámellenőr Méhes Péter Pál.

Alárendelt erdő és faraktárgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Nagy-Maroson: erdész: Lovik Béla; m. kir. erdőgondnokság Isaszeghen: erdőmester: Krause Géza a tosc. Lip. r. l.; m. kir. erdőgondnokság Babathon: főerdész: Ónody Ferencz; m. kir. erdőgondnokság Visegrádon: főerdész: Lágler Gyula; m. kir. erdőgondnokság Mácsán: erdész: Furherr János; m. kir. erdőgondnokság Budakeszin: főerdész: Mezey Rezső; m. kir. erdőgondnokság Valkón: főerdész: Rajtsán János a tosc. Lip. r. l.; m. kir. faraktárgondnokság Budapesten: faraktárgondnok: Gabnay Ferencz főerdész.

M. kir. erdőhivatal Zsarnóczán.

Hivatalfőnök: Ormai Kálmán erdőmester; erdőmester: Mihályffy Mihály, Hoensch Manó, főerdész: Rochlitz Gyula, Szokoloczy József, erdész: Chabada Géza, Guáry Kálmán, Papp István; erdészjelölt: Böhm Vilmos, Sztripséky Ágost; erdőgyakornokok: Bózer Jenő, és Podraczky Béla.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámvizsgáló: Erőss Gyula erdőszámellenőr: Mentler Sándor.

Alárendelt erdőgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Jallnán: főerdész: Zachár Gyula; m. kir. erdőgondnokság Bródon: főerdész: Jákó Jenő; m. kir. erdőgondnokság Garam-Réven: főerdész: Divald Béla; m. kir. erdőgondnokság Geletneken: főerdész: Koller János; m. kir. erdőgondnokság Körmöczbányán: főerdész: Preiszner Nándor; m. kir. erdőgondnokság Selmeczbányán: főerdész: Kőrös László m. kir. erdőgondnokság Szélaknán: főerdész: Gerő Gusztáv.

M. kir. erdőhivatal Bustyaházán.

Hivatalfőnök: Bekény Aladár erdőmester; erdőmester: Szepesi Tivadar; főerdészek: Schlachta László, Nagy Károly, Greger Géza és Fűzy Zoltán; orvosok: Dr. Schmidt Imre (Bustyaházán): . . . . . (Királymezőn); erdész: Jeszenszky Ferencz, és Fekete Béla; erdészjelöltek: Simonffy Gyula, Hayden Gyula; erdőgyakornok: Petricsek Adolf, Szaltzer Lajos és Hudák Aladár.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámvizsgáló: Sailer György, erdőszámtiszt: Tóth Miklós.

Alárendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Huszton: főerdész: Ercsényi István; magy. kir. erdőgondnokság Bruszturán: erdész: Bészler Kálmán; magy. kir. erdőgondnokság Királymezőn; főerdész: Szalagyi Emil; m. kir. erdőgondnokság Dombón: főerdész: Dragán Gyula; m. kir. erdőgondnokság Felsőszinevéren: erdész: Krajcsovits Ferencz; m. kir. erdőgondnokság Német-Mokrán: erdész: Ressel István; magy. kir. erdőgondnokság Bustyaházán: erdész: Ziegler Mihály; m. kir. erdőgondnokság Técsőn: erdész: Hoffmann Brunó; m. kir. erdőgondnokság Alsókalocsán: erdész: Sikó Áron; m. kir. faraktárgondnokság Bustyaházán: faraktártiszt: Batta Ferencz erdész.

M. kir. erdőhivatal Szászsebesen.

Hivatalfőnök: Hubay Zsigmond erdőtancsos; erdőmesterek: Soltész Nándor és Somkereki Gusztáv; főerdészek: Szilágyi Bertalan, Pischl Pál; erdészek; Jancsó Gyula, Paul Péter; erdészjelöltek: Hamernyik Béla, Érsek Arpád, Szepessy Elek, Becker Róbert, Kacsó András; erdőgyakornok: Januskovecz Pál.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámvizsgáló: Bánovits Dezső és Uitz Mátyás, erdőszámtiszt: Kuntz Gyula.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Alárendelt erdő- és faraktárgondnokságok: m. kir. erdőgondnokság Szászvároson: erdész: Krauze Károly; magy. kir. erdőgondnokság Gotulen (székhely: Szászsebes): erdész: Palkó Antal; magy. kir. erdőgondnokság Kudsiron: főerdész: Bihari Ödön; magy. királyi erdőgondnokság Déván: erdész: Vály Ferencz; m. kir. erdőgondnokság Vajda-Hunyadon: főerdész: Vadas Gyula; m. kir. erdőgondnokság Sugágon (székhely: Szászsebes): főerdész: Hidvéghy Károly; m. kir. erdőgondnokság Zalatnán: főerdész: Molnár Károly; m. kir. erdőgondnokság Bisztrán (székhely: Szászsebes): főerdész: Földes Tamás; m. kir. faraktár gondnokság: Szászsebesen, faraktártiszt: Lohr Antal főerdész.

M. kir. erdőhivatal Orsován.

Hivatalfőnök: Ritter Károly erdőmester; erdőmesterek: Würsching Frigyes és Chrenóczy Nagy Antal; erdész: Hell Miklós; erdészjelöltek: Schréter Ágoston, Lahner István, Kakas Ödön, Gasparetz Lajos; erdőgyakornokok: Turek Béla, Danielisz Elek.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámvizsgáló: Ghyczy László; erdőszámtiszt: Szabó Kálmán.

Alárendelt erdőgondnokságok: magy. kir. erdőgondnokság Berzászkán: erdész: Ludmann Miksa; m. kir. erdőgondnokság Ohaba-Bisztrán: főerdész: Kőrös László; m. kir. erdőgondnokság Temes-Szlatinán: főerdész: Verbovszky József; m. kir. erdőgondnokság Dalboseczen: erdész: Aschner Vilmos; m. kir. erdőgondnokság Ogradenán: főerdész: Hollós Ferencz; m. kir. erdőgondnokság Herkulesfürdőn: erdész: Lipcsey László.

Kir. erdőigazgatóság Zágrábban.

Hivatalfőnök: Havas József erdőigazgató, a III. oszt. vask. r. l.; erdőmesterek: Kolár János, Tölg Vilmos, Ruzicska Ágoston és Rozmanith Albert, a koronás arany érdem kereszt és a II. o. ez. vit. ér. tul.; főerdészek: Vasziljevics Vladimir, Dianovszky Pál, Tordony Emil, Zajc Carmelo és Márton György; erdész: Boeriu Virgil; erdészjelöltek: Szilágyi László, Braxator Hellmuth, Ambrózy Román, Majerszky István; erdőgyakornokok: Masztics Gusztáv, Scultéti Győző, Višnić Milán, Finke Mihály és Despot Dániel.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámtanácsos: Klokočevics Imre, erdőszámvizsgáló: Sabljić Miklós és Nyegován Miklós; erdőszámellenőrök: Krizsán Mihály és Thuránszky Béla.

Alárendelt erdőgondnokságok: kir. erdőgondnokság Pitomačán: főerdész: Brausil Miksa; kir. erdőgondnokság Ravnagorán: erdész: Suszter Rezső; kir. erdőgondnokság Draganecen (székhely: Cazma): erdész: Hohoss János; kir. erdőgondnokság Ivanovoselon: erdész: Urbánszky István; kir. erdőgondnokság Rujevacon: főerdész: Kundrát Emil; kir. erdőgondnokság Vojnićon: erdész Steller Ede: kir. erdőgondnokság Novibanon: erdész: Zvickelsdorfer János; kir. erdőgondnokság Sokolovacon: főerdész: Hajdu Rezső; kir. erdőgondnokság Ogulinban: erdész: Janussek István; kir. erdőgondnokság Glinán: főerdész: Kayser Sándor; kir. erdőgondnokság Ivanskán: erdész: Stromszky László; kir. erdőgondnokság Fužinén: főerdész: Hantos Ernő; kir. erdőgondnokság Mrkopáljon: erdész: Simonfy Ákos; kir. erdőgondnokság Kaljén: erdész Lahner Károly; kir. erdőgondnokság Vranovinán: erdész: Melcsiczky Pál: kir. erdőgondnokság Jaszenakon: erdész: Mayer Béla.

Kir. főerdőhivatal Vinkovczén.

Hivatalfőnök: Kuzma Gyula erdőmester; erdőmester: Kozarác József; főerdészek: Lehoczky György, Horváth Géza és Czeisberger

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Ernő; erdész: Zudor Béla; erdészjelöltek: Almássy László, Munteanu Amadeus, Frommeyer Antal; erdőgyakornok: Korbély Samu.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámvizsgáló: . . . . . erdőszámellenőr: Solc Henrik; erdőszámtiszt: Jovits Lázar.

Alárendelt erdőgondnokságok: kir. erdőgondnokság Nemcén: erdész: Bogsch Árpád; kir. erdőgondnokság Vrbanjen: főerdész: Krajnyák János; kir. erdőgondnokság Uj-Gradiskán: erdész: Pfeiffer Gyula; kir. erdőgondnokság Morovicon: erdész: Hamar László; kir. erdőgondnokság Raicon: főerdész: Zezulka János; kir. erdőgondnokság Jasenovacon: főerdész: Perc Vilmes; kir. erdőgondnokság Zupanjen: erdész: Jakab István; kir. erdőgondnokság Lipovljanén: főerdész: Sóska Gyula; kir. erdőgondnokság Jaminán (székhely: Morović): főerdész: Neviczky Miklós.

Kir. erdőhivatal Otočácon.

Hivatalfőnök: Nagy Vincze főerdőmester; főerdészek: Polacsek Károly, Striga Miladin, Jerbics János, Mariányi János és Reschner Rezső; erdészjelölt: Ott Károly és Horváth Sándor; erdőgyakornokok: Stojanovits Illés és Jellmann Béla.

Az erdőszámvevőségnél: erdőszámvizsgáló: Bosnyák Mihály; erdőszámellenőr: Dióssy Dezső; erdőszámtiszt: Orencsák Károly.

Alárendelt erdőgondnokságok: kir. erdőgondnokság Szt Rokon: főerdész: Drenovácz Milán; kir. erdőgondnokság Krasnón: erdész: Kmetónyi Emil; erdőgondnokság Gospicon: főerdész: Pászthy Ferencz; kir. erdőgondnokság Brlogon: erdészjelölt: Vassányi Mihály; királyi erdőgondnokság Ljeskováczon: főerdész: Vuković Péter; kir. erdőgondnokság Kosinjon: főerdész: Barkóczay Ferencz; kir. erdőgondnokság Karlobagon: erdész: Boór Károly; kir. erdőgondnokság Skaren: erdész: Kacsanovszky József; kir. erdőgondnokság Mutilicon (székhely: Udbina) ellátja: Bakkay Albin József erdészjelölt.

M. kir. erdőrendezőségek.

Magy. kir. erdőrendezőség Beszterczebányán. Erdőrendező: Temesváry Béla, erdőmester, a szükséges segédszemélyzettel.

M. kir. erdőrendezőség Máramaros-Szigeten. Erdőrendező: Gyarmathy Mózes főerdész, a sz. s. sz.

M. kir. erdőrendezőség Kolozsvártt. Erdőrendező: Muzsnay Géza, erdőmester, a sz. s. sz.

M. kir. erdőrendezőség Lugoson. Erdőrendező: Párnai Attila, erdőmester, a sz. s. sz.

M. kir. erdőrendezőség Liptó-Ujvárott. Erdőrendező: Medveczky Ernő, erdész, a sz. s. sz.

M. kir. erdőrendezőség Ungváron. Erdőrendező: Takács Miklós, főerdész, a sz. s. sz.

M. kir. erdőrendezőség Lippán. Erdőrendező: Röhrich Márton, erdőmester, a sz. s. sz.

M. kir. erdőrendezőség Soóvárott. Erdőrendező: Merényi Gyula, erdőmester, a sz. s. sz.

M. kir. erdőrendezőség Zsarnóczán. Erdőrendező: Kovács Gábor, főerdész, a sz. s. sz.

M. kir. erdőrendezőség Szászsebesen. Erdőrendező: Béky Albert, erdész, a sz. s. sz.

M. kir. erdőrendezőség Bustyaházán. Erdőrendező: Zathureczky Vilmos, erdész, a sz. s. sz.

M. kir. Erdőrendezőség Orsován. Erdőrendező: Gründl Gyula főerdész, a sz. s. sz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Kir. erdőrendezőség Zágrábban. Erdőrendező: Ulreich Gyula, főerdész, a sz. s. sz.

Kir. erdőrendezőség Otočácon: Erdőrendező: Petermann Keresztély, erdész a sz. s. sz.

Kir. erdőrendezőség Vinkovczén: Strasák Henrik erdőmester, a sz. s. sz.

Állami kezelésbe vett községi erdők ügyeit intéző m. kir. erdőhatóságok:

I. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Budapest.

Hivatalfőnök: Rappensberger Andor erdőmester.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Kecskeméten. Vezetője: Selymessy Ferencz főerdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Váczon. Vezetője: Sipos Mihály erdész.

II. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Nyitra.

Hivatalfőnök: Tóth Gyula főerdész.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Nyitrán. Vezetője: Weszely Álajos főerdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Privigyén. Vezetője: Bukva János erdészjelölt.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Szeniczen. Vezetője: Pfauser Lajos erdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Pozsonyban. Vezetője: Bossányi István főerdész.

III. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Trencsén.

Hivatalfőnök: Környei Ferencz erdőmester. Beosztva: Schmidt Vilmos erdészjelölt.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Zsolnán. Vezetője: Székács Vincze erdészjelölt.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Illaván. Vezetője: Köhler Béla főerdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Nagybittsén. Vezetője: Hyna Ottó erdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Povinán. Vezetője: Lange Pál főerdész.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Trencsénben. Vezetője: Hajdu József főerdész.

IV. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Alsókubin.

Hivatalfőnök: Székely Adolf erdőmester.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Alsókubinban. Vezetője: Boros Mór erdész.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Turdosinban. Vezetője: Bárdos József főerdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Turóczszentmártonban. Vezetője: Erdődi György főerdész.

V. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Liptószentmiklós.

Hivatalfőnök: Roszinszky János erdőmester.
Beosztva: Geschwind Lipót erdészjelölt.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Liptószentmiklóson. Vezetője: Csemiczky Aladár erdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Liptóujvároon. Vezetője: Zuskin Ferencz erdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Rózsahegyen. Vezetője: Schmidt Ferencz erdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Némethipcsén. Vezetője: Novák György erdészjelölt.

VI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Beszterczebánya.

Hivatalfőnök: Kárpáti Lajos erdőmester.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Aranyosmaróton. Vezetője: Fejér Kálmán erdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Zsarnóczakohón. Vezetője: Zachár László erdészjelölt.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Beszterczebányán. Vezetője: Kossányi Béla erdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Libetbányán. Vezetője: Fritz Rezső erdész.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Zólyomban. Vezetője: Deák Géza főerdész.

VII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Balassagyarmat.

Hivatalfőnök: Kondor Vilmos erdőmester, az ar. é. k. és a kor. é. k. tulajdonosa.
Beosztva: Pálffy Mihály erdészjelölt.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Egerben. Vezetője: Elek István erdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Ipolyságon. Vezetője: Botka György erdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Balassagyarmaton. Vezetője: Zalay László erdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Losonczon. Vezetője: Hajdu János főerdész.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Bakabányán. Vezetője: Ursinyi György erdész.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

VIII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Rimaszombat.

Hivatalfőnök: Pékh József erdőmester. Beosztva: Fröhlich Bruno erdészjelölt és Pascu Viktor erdőgyakornok.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Miskolczon. Vezetője: Kovács Gusztáv főerdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Nyustyán. Vezetője: Fábián Béla erdészjelölt.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Rimaszombaton. Vezetője: Bánik György erdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Rozsnyón. Vezetője: Kotzmann Géza erdészjelölt.

IX. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Lőcse.

Hivatalfőnök: Nádas Béla erdőmester. Beosztva: Gönder Béla erdőgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Gölniczbányán. Vezetője: Lollok József erdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Lőcsén. Vezetője: Lehrmann Béla erdészjelölt.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Podolinban. Vezetője: Riesz László főerdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Szepesófalun Vezetője: Sztaváts Norbert főerdész.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Szepesszombaton. Vezetője: Förster Gyula főerdész.

X. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Eperjes.

Hivatalfőnök: Szojka Gyula erdőtanácsos. Beosztva: Turek János erdőgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Kassán. Vezetője: Szmik Gábor főerdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Szepsin. Vezetője: Biloveszky Béla erdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Bártfán. Vezetője: Dávid János főerdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Eperjesen. Vezetője: Hábel Lambert erdész.

XI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Sátoraljaujhely.

Hivatalfőnök: Ujfalussy Mihály főerdész.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Homonán. Vezetője: Szántó Mihály főerdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Sátoraljaujhelyen. Vezetője: Papp Béla erdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Szinnán. Vezetője: Lakner Lajos erdészjelölt.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Varannón. Vezetője: Bodor Gábor főerdész.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

XII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Ungvár.

Hivatalfőnök: Cornides György erdőtanácsos.

1. Nagybereznai m. kir. járási erdőgondnokság Ungvárom. Vezetője: Homiecskó Aladár erdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Ungvároa. Vezetője: Diószeghy Lajos erdész.

XIII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Beregszász.

Hivatalfőnök: Rónai Antal erdőmester.

Beosztva: Molnár Antal erdőgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Beregszászon. Vezetője: Ihrig Vilmos erdészjelölt.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Munkácson. Vezetője: Vaszilovits Miklós, erdészjelölt.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Nagyszőllősön. Vezetője: Csopey Kornél főerdész.

XIV. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Máramarossziget.

Hivatalfőnök: Karácsonyi Sándor erdőmester. Beosztva: Garcsár János főerdész, Pribnow Pál erdész, Pokorny István és Pukács Endre erdőgyakornokok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Dragomérfalván. Vezetője: Ivaskó Sándor erdészjelölt.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Felsővissón. Vezetője: Timók János főerdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Huszton. Vezetője: Dán Elek főerdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Máramarosszigeten. Vezetője: Kressák Pál erdész.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Ökörmezőn. Vezetője: Vigh József erdészjelölt.

6. Técsői m. kir. járási erdőgondnokság (ideiglenesen) *Máramarosszigeten.* Vezetője: Gulyás Jenő erdészjelölt.

7. M. kir. járási erdőgondnokság Rahón. Vezetője: Gyenge István főerdész.

XV. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Nagykároly.

Hivatalfőnök: Márton Sándor erdőmester.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Nyiregyházán. Ellátja a hajdubőszörményi járási erdőgondnokság vezetője.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Nagybányán. Vezetője: Gábor Sándor főerdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Nagykárolyban. Vezetője: Pálos Konrád főerdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Hajdubőszörményben. Vezetője: Asbóth Mihály erdész.

XVI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Nagyvárad.

Hivatalfőnök: Porubszky Gyula erdőmester.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Belényesen. Vezetője: Szuchevich Sándor erdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Nagyváradon. Vezetője: Hegedüs Béla erdész.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

XVII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Zilah.

Hivatalfőnök: Derzsi Gábor erdőmester.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Szilágysomlyón. Vezetője: Simonek Gotthárd erdészjelölt.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Zilahon. Vezetője: Svoboda Mihály erdész.

XVIII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Dés.

Hivatalfőnök: Bodnár Rikhárd főerdész. Beosztva: Commanicin János erdőgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Betlenben. Vezetője: Bükhel János erdészjelölt.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Désen. Vezetője: Bodor Zoltán főerdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Nagyilondán. Vezetője: Juron Bernát erdészjelölt.

XIX. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Beszterce.

Hivatalfőnök: a beszterczei m. kir. erdőigazgatóság vezetője.

1. Besenyői m. kir. járási erdőgondnokság Beszterczén. Vezetője: Scholtes Henrik erdész.

2. Jaádi m. kir. járási erdőgondnokság Beszterczén. Vezetője: Ferenczi Béla erdész.

XX. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Kolozsvár.

Hivatalfőnök: Simon Gyula erdőtanácsos.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Bánffyhunyadon. Vezetője: Bartha Sándor erdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Hidalmáson. Vezetője: Esztegár Bálint főerdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Kolozsváron. Vezetője: Csanády Attila főerdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Tekén. Vezetője: Polgárdi Béla főerdész.

XXI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Torda.

Hivatalfőnök: Ercsényi Béla erdőmester.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Topánfalván. Vezetője: Zarándi Knöpfler Károly főerdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Tordán. Vezetője: Gyurcsó József erdészjelölt.

XXII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Marosvásárhely.

Hivatalfőnök: Imre Dénes erdőtanácsos. Beosztva: Nemetz János erdőgyakornok.

1. Görgénysztimrei m. kir. járási erdőgondnokság (ideiglenesen) *Szászrégenben.* Vezetője: Deményi Lajos erdész.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

2. M. kir, járási erdőgondnokság Marosvásárhelyen. Vezetője: Nyiri Dénes erdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Szászrégenben. Vezetője: Horváth József erdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Szovátán. Vezetője: Gard János főerdész.

XXIII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Csikszereda.

Hivatalfőnök: Zareczky Pál erdőtanácsos. Beosztva: Hornung Gusztáv és Arnant Miklós erdészjelöltek, Vuits István és Králl János erdőgyakornokok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Csikszentmártonban. Vezetője: Dudutz Károly főerdész.

2. Csikszeredai m. kir. járási erdőgondnokság Csikszeredán. Vezetője: Bálint Mihály erdész.

3. Csikszépvizi m. kir. járási erdőgondnokság Csikszeredán. Vezetője: Máthé Ambrus főerdész.

4. Gyergyóalfalui m. kir. járási erdőgondnokság Gyergyószent-Miklóson. Vezetője: Jancsó István erdészjelölt.

5. Gyergyósztmiklósi m. kir. járási erdőgondnokság Gyergyószentmiklóson. Vezetője: Krippel Mór főerdész.

6. M. kir. járási erdőgondnokság Gyergyótölgyesen. Vezetője: Ittu Mihály erdész.

XXIV. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Székelyudvarhely.

Hivatalfőnök: Fás Gyula erdőmester. Beosztva: Franciscy Vilmos erdészjelölt.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Székelykereszturon. Vezetője: Lukácsfy Elek erdész.

2 Korondi m. kir. járási erdőgondnokság Székelyudvarhelyen. Vezetője: Pál János erdészjelölt.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Székelyudvarhelyen. Vezetője: Krausz Ernő főerdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Vargyason. Vezetője: Pásztohy Ernő erdészjelölt.

XXV. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Sepsiszentgyörgy.

Hivatalfőnök: Nagy György erdőmester. Beosztva: Imreh Ferencz erdőgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Baróthon. Vezetője: Borbáth Gerő főerdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Bereczken. Vezetője: Darkó Gábor főerdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Kézdivásárhelyen. Vezetője: Márton Benedek erdészjelölt.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Kovásznán. Vezetője: Joós Elek erdész.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Nagyborosnyón. Vezetője: Kovács Pál főerdész.

6. M. kir. járási erdőgondnokság Sepsiszentgyörgyön. Vezetője: Hibbján János főerdész.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

XXVI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Brassó.

Hivatalfőnök: Jakab József erdőmester.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Brassóban. Vezetője: Cseh Pál főerdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Földváron. Vezetője: Tompa Kálmán főerdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Hosszufaluban. Vezetője: Donáth Sándor főerdész.

XXVII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Fogaras.

Hivatalfőnök: Várnai Sándor erdőmester. Beosztva: Vildmann Kálmán erdészjelölt.

1. Alsóarpási m. kir. járási erdőgondnokság (ideigienesen) *Fogarason.* Vezetője: Kovács Pál erdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Fogarason. Vezetője: Zankó Emil erdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Sárkányon. Vezetője: Polakovics György erdészjelölt.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Törcsváron. Vezetője: Konczwald Ferencz erdészjelölt.

XXVIII. K. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Segesvár.

Hivatalfőnök: Somoghy Lajos erdőmester. Beosztva: Precup Győző erdőgyakornok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Kőhalmon. Vezetője: Kadácsi Bálint erdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Medgyesen. Vezetője: Pfundtner Károly erdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Nagysinken. Vezetője: Craus Géza erdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Segesváron. Vezetője: Sifft Ágoston főerdész.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Szentágotán. Vezetője: Sochor József erdészjelölt.

XXIX. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Nagyszeben.

Hivatalfőnök: Sümegh Ignácz erdőmester.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Nagydisznódon. Vezetője: Spielhaupter György erdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Nagytalmácson, Vezetője: Henrich Győző erdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Nagyszebenben. Vezetője: Lencsés Ambrus erdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Szászsebesen. Vezetője: Schwartz Rezső erdész.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Szelistyén. Vezetője: Plachy Teofil erdészjelölt.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

6. M. kir. járási erdőgondnokság Szerdahelyen. Vezetője: Schmotzer János erdészjelölt.

7. M. kir. járási erdőgondnokság Ujegyházán. Vezetője: Campeán János erdész.

XXX. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Dicsőszentmárton.

Hivatalfőnök: Szántner János főerdész.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Dicsőszentmártonban. Vezetője: Vajda Ákos erdész

2. M. kir. járási erdőgondnokság Erzsébetvároson. Vezetője: Incze Manó főerdész.

XXXI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Nagyenyed.

Hivatalfőnök: Dezső Zsigmond főerdész.
Beosztva: Hermann János erdészjelölt.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Gyulafehérváron. Vezetője: Szalántzy László erdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Nagyenyeden. Vezetője: Horváth Viktor erdészjelölt.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Zalatnán. Vezetője: Nagy Samu erdészjelölt.

XXXII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Déva.

Hivatalfőnök: Parragh Béla erdőmester. Beosztva: Kindernay Kálmán, Asbóth Mihály és Horváth Miklós erdőgyakornokok.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Brádon. Vezetője: Michalus Sándor főerdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Déván. Vezetője: Ács Sándor főerdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Hátszegen. Vezetője: Popovits Ottó erdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Marosillyén. Vezetője: Létai Gyula erdészjelölt.

5. M. kir. járási erdőgondnokság Petrosényben. Vezetője: Payer Arthur erdészjelölt.

6. M. kir. járási erdőgondnokság Szászvároson. Vezetője: Schuster József főerdész.

XXXIII. M. kir. állami erdőhivatal

Székhelye: Arad.

Hivatalfőnök: Páll Miklós főerdész. Beosztva: Schurina Vilmos erdészjelölt.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Aradon. Vezetője: Fóthi Nándor főerdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Borossebesen. Vezetője: Daempf István főerdész.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

XXXIV. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Temesvár.

Hivatalfőnök: Jávorszky Albert erdőmester. Beosztva: Hepke Arthur erdészjelölt.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Fehértemplomban. Vezetője: Bodoni Miklós főerdész.

2. Újmoldovai m. kir. járási erdőgondnokság Fehértemplomban. Vezetője: Szuppek József főerdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Verseczen. Vezetője: Miklós Lajos erdész.

Fehértemplomi vagyonközségi pénztár. Pénztárnok: Hudák Lajos erdész; ellenőr: Braila Illés erdész.

XXXV. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Szeged.

Hivatalfőnök: Kiss Ferencz erdőmester.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Szabadkán. Vezetője: Kallivoda Andor főerdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Szegeden. Ellátja a m. kir. állami erdőhivatal főnöke.

XXXVI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Ujvidék.

Hivatalfőnök: Zsivanovics Zsiva erdőmester.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Nagybecskereken. Vezetője: Horváti Ferencz főerdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Ujvidéken. Vezetője: Schuster András erdész.

XXXVII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Pécs.

Hivatalfőnök: Lumnitzer Béla főerdész.

1. Pécsi m. kir. járási erdőgondnokság Pécsen. Vezetője: Seh Jenő főerdész.

2. Siklósi m. kir. járási erdőgondnokság Pécsen. Vezetője: Deák János főerdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Szegzárdon Vezetője: Halász Géza erdész.

XXXVIII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Kaposvár.

Hivatalfőnök: Héjas Kálmán főerdész.

1. Igali m. kir. járási erdőgondnokság Kaposváron. Vezetője: Küzdy Árpád erdész.

2. Kaposvári m. kir. járási erdőgondnokság Kaposváron. Ellátja a m. kir. állami erdőhivatal főnöke.

3. Nagyatádi m. kir. járási erdőgondnokság Kaposváron. Vezetője: Körmendy Károly erdész.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

XXXIX. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Zalaegerszeg.

Hivatalfőnök: Hangai Géza erdőtanácsos.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Alsólendván. Vezetője: Hrabovszky Kelemen főerdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Nagykanizsán. Vezetője: Lábos Elek erdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Tapolczán. Vezetője: Rottler József főerdész.

4. M. kir. járási erdőgondnokság Zalaegerszegen. Vezetője: Monspárt István erdészjelölt.

XL. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Szombathely.

Hivatalfőnök: Szigeti Rezső főerdész.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Körmenden. Vezetője: Tomka Jenő erdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Szentgotthárdon. Vezetője: Vég Gyula főerdész.

3. M. kir. járási erdőgondnokság Szombathelyen. Vezetője: Szabó Kálmán erdész.

XLI. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Sopron.

Hivatalfőnök: Ratkovszky Károly erdőmester.

1. Csepregi m. kir. járási erdőgondnokság (ideiglenesen Sopronban). Vezetője: Dömsödy Zoltán főerdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Sopronban. Vezetője: Anderko Ábel főerdész.

XLII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Komárom.

Hivatalfőnök: Kővári László erdőtanácsos.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Esztergomban. Vezetője: Mezey Arthur erdészjelölt.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Komáromban. Vezetője: Pöschl Ferencz főerdész.

XLIII. M. kir. állami erdőhivatal.

Székhelye: Veszprém.

Hivatalfőnök: Apáti László erdőmester.

1. M. kir. járási erdőgondnokság Székesfehérváron. Vezetője: Binder Béla erdész.

2. M. kir. járási erdőgondnokság Veszprémben. Vezetője: Porubszky Károly főerdész.

M. kir. erdőigazgatóság.

Székhelye: Besztercze.

Hivatalfőnök: Laitner Elek erdőigazgató, a F. J. r. lovag- és tiszti keresztjének tulajdonosa. Beosztva: Teschler

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Vincze és Puskás Ferencz erdőmesterek; Török Albert háromszögelő főmérnök; Jókai Lajos erdészeti mérnök: Győrke Károly, Firtos Dénes és Ráduly János főerdészek, Kuka József, Kohout János, Becher Adolf és Nádai Dénes erdészjelöltek, Ujházy Ágoston és Dienes Béla erdőgyakornokok.

1. Ilvai m. kir. erdőgondnokság Óradnán. Vezetője: Petrás Jakab főerdész.

2. Radnai m. kir. erdőgondnokság Óradnán. Vezetője; Koralewsky Géza főerdész.

3. Szamosvölgyi-alsó m. kir. erdőgondnokság Óradnán. Vezetője: Bodó Károly főerdész.

4. Szamosvölgyi-felső m. kir. erdőgondnokság Óradnán. Vezetője: Murakőzy János főerdész.

5. Naszódi m. kir. erdőgondnokság Naszódon. Vezetője: Zimann Ede erdészjelölt.

6. Szászavölgyi m. kir. erdőgondnokság Naszódon. Vezetője: Jüngling János főerdész.

7. Dornavölgyi m. kir. erdőgondnokság Borgóprundon. Vezetője: Bérczi Béla erdész.

8. Borgói-felső m. kir. erdőgondnokság Borgóprundon. Vezetője: Bartha Abel főerdész.

9. Borgói-alsó m. kir. erdőgondnokság Borgópruudon. Vezetője: Benedek Albert főerdész.

10. Sajói m. kir. erdőgondnokság Beszterczén. Vezetője: Majthényi Gyula főerdész.

11. Rebravölgyi m. kir. erdőgondnokság Naszódon. Vezetője: Halász József főerdész,

A m. kir. erdőszámvevőségnél. Tóth Lajos erdőszámvizsgáló és Szeniczky Gyula erdőszámellenőr.

Kir. erdőfelügyelőségek.

1. Budapesti erdőfelügyelőség. Székhelye Budapest. Törvényhatóságok: Pest-, Esztergom-, Fejér-, Szolnok-megyék, Budapest főváros, Kecskemét törvényhatósági joggal felruházott város és Székesfehérvár sz. kir. város.

Erdőterület: 344,501 k. hold.

Erdőfelügyelő: Csik Imre.

Alerdőfelügyelők: Tichy Kálmán és Hammersberg Géza dr.

2. Pozsonyi erdőfelügyelőség. Székhelye: Pozsony. Törvényhatóságok: Bars-, Nyitra-, Pozsonymegyék és Pozsony sz. kir. város.

Erdőterület: 547,913 k. hold.

Erdőfelügyelő: Sághy Kálmán; alerdőfelügyelő: Neogrády Kálmán.

3. Turóczszentmártoni erdőfelügyelőség. Székhelye: Turócz-Szent-Márton. Törvényhatóságok: Trencsén-, Turócz-, Árva-, Liptómegyék.

Erdőterület: 662,952 hold.

Erdőfelügyelő: Laukó Sándor. Szolgálattételre beosztva: Péch Dezső erdőmester.

4. Beszterczebányai erdőfelügyelőség. Székhelye: Beszterczebánya. Törvényhatóságok: Nógrád-, Hont-, Zólyommegyék, Selmecz- és Bélabánya sz. kir. város.

Erdőterület: 605,310 k. hold.

Erdőfelügyelő: Solti Arnold; alerdőfelügyelő: Pánczél Ottó.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

5. Miskolczi erdőfelügyelőség. Székhelye: Miskolcz. Törvényhatóságok: Heves-, Borsod-, Gömörmegyék.
Erdőterület: 650,726 k. hold.
Erdőfelügyelő: Zachár István; alerdőfelügyelő: Dezsényi Jenő.

6. Kassai erdőfelügyelőség. Székhelye: Kassa. Törvényhatóságok: Szepes-, Sáros-, Abauj-Tornamegyék és Kassa sz. k. város.
Erdőterület: 681,155 k. hold.
Erdőfelügyelő: Sziklai Emil; alerdőfelügyelő: Czimra József.

7. Ungvári erdőfelügyelőség. Székhelye: Ungvár. Törvényhatóság: Ung-, Zemplén- és Beregmegyék.
Erdőterület: 822,784 k. hold.
Erdőfelügyelő: Kelecsényi Ferencz; alerdőfelügyelő: Napholtz Jenő.

8. M.-szigeti erdőfelügyelőség. Székhelye: M.-Sziget. Törvényhatóságok: Máramaros és Ugocsamegyék.
Erdőterület: 970,826 k. hold.
Erdőfelügyelő: Szentimrey Dániel; alerdőfelügyelő: Bogdán Géza.

9. Debreczeni erdőfelügyelőség. Székhelye: Debreczen. Törvényhatóságok: Szabolcs-, Hajdu-, Szatmármegyék, Debreczen és Szatmár szab. kir. városok.
Erdőterület: 319,085 k. hold.
Erdőfelügyelő: Pető Lajos; alerdőfelügyelő: Kolossy Béla.

10. Nagyváradi erdőfelügyelőség. Székhelye: Nagyvárad. Törvényhatóságok: Bihar-, Békés- és Szilágymegyék és Nagyvárad törv. hat. joggal felr. város.
Erdőterület: 404,705 k. hold.
Erdőfelügyelő: Osterlamm Ármin; alerdőfelügyelő: Veress László.

11. Kolozsvári erdőfelügyelőség. Székhelye: Kolozsvár. Törvényhatóságok: Szolnok-Doboka-, Besztercze-Naszód-, Kolozsmegyék és Kolozsvár sz. kir. város.
Erdőterület: 846,009 k. hold.
Erdőfelügyelő: Gyöngyössy Béla; alerdőfelügyelő: Héczey Lajos.

12. Marosvásárhelyi erdőfelügyelőség. Székhelye: Marosvásárhely. Törvényhatóságok: Maros-Torda-, Csik-, Udvarhelymegyék és Marosvásárhely sz. kir. város.
Erdőterület: 941,956 k. hold.
Erdőfelügyelő: Garlathy Oszkár; alerdőfelügyelő: Babós József.

13. Brassói erdőfelügyelőség: Székhelye: Brassó. Törvényhatóságok: Nagy-Küküllő-, Fogaras-, Brassó- és Háromszék megyék.
Erdőterület: 857,065 k. hold.
Erdőfelügyelő: Krajcsovics Béla; alerdőfelügyelő: Eránosz Antal János.

14. Szebeni erdőfelügyelőség. Székhelye: Nagy-Szeben. Törvényhatóságok: Alsó-Fehér-, Szeben-, Kis-Küküllő- és Torda-Aranyosmegyék.
Erdőterület: 661,84[1] k. hold.
Erdőfelügyelő: betöltetlen; alerdőfelügyelő: Hoffmann Gyula dr. Csegezy Pál.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

15. Dévai erdőfelügyelőség. Székhelye: Déva. Törvényhatóságok: Arad-, Hunyadmegyék és Arad sz. kir. város.
Erdőterület: 941,958 k. hold.
Erdőfelügyelő: Székely Mózes; alerdőfelügyelő: Goró Ferencz.

16. Temesvári erdőfelügyelőség. Székhelye: Temesvár. Törvényhatóságok: Temes-, Krassó-Szörénymegyék, Temesvár sz. kir. város és Versecz törvényhatósági joggal felruházott város.
Erdőterület: 1,027,774 k. kold.
Erdőfelügyelő: Dömötör Tihamér.

17. Szegedi erdőfelügyelőség. Székhelye: Szeged. Törvényhatóságok: Csongrád-, Csanád-, Bács-Bodrog-, Torontálmegyék, Szeged, Szabadka, Zombor, Ujvidék sz. kir. városok és Baja, Hódmezővásárhely, Pancsova törv.-h. j. felr. városok.
Erdőterület: 121,058 k. hold.
Erdőfelügyelő: Pitroff Kornél.

18. Pécsi erdőfelügyelőség. Székhelye: Pécs. Törvényhatóságok: Tolna-, Baranya-, Somogymegyék és Pécs szab. kir. város.
Erdőterület: 426,659 k. hold.
Erdőfelügyelő: Halász Géza.

19. Szombathelyi erdőfelügyelőség. Székhelye: Szombathely. Törvényhatóságok: Zala-, Vas-, Sopronmegyék és Sopron sz. kir. város.
Erdőterület: 634,518 k. hold.
Erdőfelügyelő: Simenszky Kálmán; alerdőfelügyelő: Kögl Árpád.

20. Győri erdőfelügyelőség. Székhelye: Győr. Törvényhatóságok: Győr-, Komárom-, Veszprém-, Mosonmegyék, Győr és Komárom sz. kir. városok.
Erdőterület: 249,168 k. hold.
Erdőfelügyelő: Véssei Ferencz.

21. Fiume város és területe. Az erdőfelügyelőségi teendőket a földmivelésügyi ministerium 4. ügyosztálya látja el.

Közigazgatási erdészeti bizottságok.

I. Vármegyékben.

Abauj-Torna vármegye. Székhelye: Kassa. Elnök: Szalai László. Tagok: Eckert János, dr. Puky Endre.

Alsó-Fehér vármegye. Székhelye: Nagyenyed. Elnök: Gáspár János. Tagok: Gróf Bethlen Sándor, Novák Ferencz. Jegyző: Lengy[illegible] György dr. Előadó: A kir. erdőfelügyelő.

Arad vármegye. Székhelye: Arad. Elnök: Dálnoki Nagy Lajos. Tagok: br. Solymossy Lajos, Páll Miklós.

Arva vármegye. Székhelye: Alsókubin. Elnök: Bulla György. Tagok: dr. Izsóf Ferencz, Scholcz Ottó. Jegyző: dr. Divéky István.

Baranya vármegye. Székhelye: Pécs. Elnök: Hinka László. Tagok: Simonfay János, dr. Darázsy Ödön.

Bars vármegye. Székhelye: Aranyosmarót. Elnök: Simonyi Béla. Tagok: Kosztolányi Sándor, Szirányi Sándor.

Bács-Bodrog vármegye. Székhelye: Zombor. Elnök: Karácson Gyula. Tagok: Pitroff Kornél, Zsivanovits Zsiva, dr. Mikosevits Kamut.

Békés vármegye. Székhelye: Gyula. Elnök: dr. Fábry Sándor. Tagok: Keller Imre, Ladics György.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Bereg vármegye. Székhelye: Beregszász. Elnök: Jobszthy Gyula. Tagok: Czeiner Nándor, Gulássy István.

Besztercze-Naszód vármegye. Székhelye: Besztercze. Elnök: gr. Bethlen Pál. Tagok: Csallner Dániel, dr. Tripon Gábor.

Bihar vármegye. Székhelye: Nagy-Várad. Elnök: id. Gálbory Sámuel, Tagok: Hegyesy Márton, Markovits Károly.

Borsod vármegye. Székhelye: Miskolcz. Elnök: dr. Tarnay Gyula. Tagok: Radványi István, Bizony Ákos.

Brassó vármegye. Székhelye: Brassó. Elnök: dr. Jekel Frigyes. Tagok: Schlandt Gottlieb, Schiel Gusztáv.

Csanád vármegye. Székhelye: Makó. Elnök: dr. Návay Lajos. Tagok: dr. Dózsa Sámuel, Hervay István.

Csik vármegye. Székhelye: Csikszereda. Elnök: Mihály Ferencz. Tagok: T. Nagy Imre, dr. Fodor Antal.

Csongrád vármegye. Székhelye: Szentes. Elnök: dr. Cicatricis Lajos. Tagok: Szatmári Ede, Novák József.

Esztergom vármegye. Székhelye: Esztergom. Elnök: Beniczky Gábor. Tagok: Usztanek Antal, Mattyasovszky Lajos.

Fejér vármegye. Székhelye: Székesfehérvár. Elnök: Huszár Ágoston. Tagok: V. Végh István, Molnár Béla.

Fogaras vármegye. Székhelye: Fogaras. Elnök: dr. Benedek Arthur. Tagok: Kovács Gábor, dr. Serbán Miklós.

Gömör vármegye. Székhelye: Rimaszombat. Elnök: Bornemissza László. Tagok: Kubinyi Géza, Csaszkóczy Károly.

Győr vármegye. Székhelye: Győr. Elnök: Goda Béla. Tagok: Csikvándy Márton, dr. Szalacsy Lajos.

Hajdu vármegye. Székhelye: Debreczen. Elnök: Pénzes Sándor. Tagok: Dalmy László, Veszprémy István.

Háromszék vármegye. Székhelye: Szepsiszentgyörgy. Elnök: gróf Haller János. Tagok: Ujvárosi József, Bogdán Arthur.

Heves vármegye. Székhelye: Eger. Elnök: Majzik Viktor. Tagok: Babocsay Sándor, Beniczky György.

Hont vármegye. Székhelye: Ipolyság. Elnök: Czobor László. Tagok: Bolgár János, Luka Pál. Kültagok: Kleinkauf Károly, Ivánka István.

Hunyad vármegye. Székhelye: Déva. Elnök: Mara László. Tagok: Kenderessy Árpád, Berivoy János.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye. Székhelye: Szolnok. Elnök: Bagossy Károly. Tagok: Fáy Béla, Kiss Ferencz.

Kiskükülló vármegye. Székhelye: Dicsőszentmárton. Elnök: Kemény Ákos. Tagok: Csató Gábor, Pekry Sándor, kebelei Nagy Pál. Jegyző: Vajda Ákos. Előadó: Szantner János.

Kolozs vármegye. Székhelye: Kolozsvár. Elnök: gróf Béldy Ákos. Tagok: Gyárfás Benedek, Gyarmathy Zsigmond.

Komárom vármegye. Székhelye: Komárom. Elnök: Ghiczy Dénes, Tagok: Ruttkay Béla, Feszty Béla.

Krassó-Szörény vármegye. Székhelye: Lugos. Elnök: Pogány Károly. Tagok: Fialka Károly, Szentpály Kázmér.

Liptó vármegye. Székh.: Liptószentmiklós. Elnök: Szmrecsányi Arisztid. Tagok: Mikó Péter, Lavotta István. Előadó: Kossányi Róbert, Kossányi Géza.

Marostorda vármegye. Székhelye: Marosvásárhely. Elnök: gróf Lázár István. Tagok: Csongvai Lajos, Deák Lajos.

Máramaros vármegye. Székhelye: Máramarossziget. Elnök: Báró Perényi Zsigmond főispán. Tagok: dr. Kökényesdi Mihály, dr. Mihályi János.

Moson vármegye. Székhelye: Moson. Elnök: Őshegyi József. Tagok: dr. Sötér Ágoston, dr. Bobert István.

Nagykükülló vármegye. Székhelye: Segesvár. Elnök: Somogyi István. Tagok: dr. Baumgarten Károly, dr. Krausz Frigyes.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Nógrád vármegye. Székhelye: Balassagyarmat. Elnök: Nagy Mihály. Tagok: gróf Degenfeld Lajos, gróf Almássy Kálmán, Kúltag: Kondor Vilmos.

Nyitra vármegye. Székhelye: Nyitra. Elnök: Thuróczy Vilmos. Tagok: Bacskády Károly, Bohunka Géza.

Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye. Székhelye: Budapest. Elnök: Beniczky Lajos. Tagok: Baross Pál, gróf Teleki József.

Pozsony vármegye. Székh.: Pozsony. Elnök: Klempa Bertalan. Tagok: Dalwitz Hugó, dr. Samarjay Emil.

Sáros vármegye. Székhelye: Eperjes. Elnök: Báró Ghyllány József. Tagok: Péchy Ignácz, Hedry Ernő.

Somogy vármegye. Székhelye: Kaposvár. Elnök: Sárközy Béla Tagok: Gabsovits Károly, Márffy Emil.

Sopron vármegye. Székhelye: Sopron. Elnök: dr. Baán Endre. Tagok: Bauer Ottó, Haller József.

Szabolcs vármegye. Székhelye: Nyiregyháza. Elnök: dr. Meskó László. Tagok: gróf Vay Tibor, dr. Mezőssy Béla.

Szatmár vármegye. Székhelye: Nagykároly. Elnök: Nagy László. Tagok: Szabó Antal, Domahidy Sándor.

Szeben vármegye. Székhelye: Nagyszeben. Elnök: Thalmann Gusztáv. Tagok: Hannenheim Károly, Schreiber Frigyes. Jegyző: Stroia István. Előadó: A kir. erdőfelügyelő.

Szepes vármegye. Székhelye: Lőcse. Elnök: Görgey Jordán. Tagok: Gresch Ágoston, Sztavács Viktor.

Szilágy vármegye. Székhelye: Zilah. Elnök: dr. Kaizler György. Tagok: Lőrinczy György, Dull János.

Szolnok-Doboka vármegye. Székhelye: Deés. Elnök: gr. Bethlen Pál. Tagok: Betegh Imre, Hatfaludy József.

Temes vármegye. Székhelye: Temesvár. Elnök: Kabdebó Gergely. Tagok: br. Ambrózy Gyula, Török Sándor.

Torda-Aranyos vármegye. Székhelye: Torda. Elnök: Bethlen Géza. Tagok: dr. Wolf Gyula, Veress Sándor. Jegyző: Lovassy Andor. Előadó: A kir. erdőfelügyelő.

Trencsén vármegye. Székh.: Trencsén. Elnök: dr. Schwerdtner Antal. Tagok: dr. Motkó Géza, Bángya József. Jegyző: Csóri István.

Tolna vármegye. Székhelye: Szegszárd. Elnök: gróf Széchenyi Sándor. Tagok: Tótth Ödön, Perczel Lajos.

Torontál vármegye. Székhelye: Nagybecskerek. Elnök: Dellimanits Lajos. Tagok: gróf Karátsonyi Jenő, Csávossy Gyula, Rónay Ernő.

Turócz vármegye. Székhelye: Turóczszentmárton. Elnök: Justh Ferencz. Tagok: Cserei Emil, Róth Emil. Jegyző: Akantisz Ödön.

Udvarhely vármegye. Székhelye: Székelyudvarhely. Elnök: kishalmágyi Hollaky Arthur. Tagok: Jung Cseke Lajos, Ugron Zoltán, Fás Gyula.

Ugocsa vármegye. Székhelye: Nagyszőllős. Elnök: Becsky Emil. Tagok: Horthy Vilmos, a kir. erdőfelügyelő.

Ung vármegye. Székhelye: Ungvár. Elnök: Lőrinczy Jenő. Tagok: Popovics Miklós. dr. Spitzer Sándor.

Vas vármegye. Székhelye: Szombathely. Elnök: Bezerédj István. Tagok: Eredits Ferencz, Szabó László.

Veszprém vármegye. Székhelye: Veszprém. Elnök: Kolozsváry József. Tagok: dr. Óvári Ferencz, Reé Jenő.

Zala vármegye. Székhelye: Zalaegerszeg. Elnök: Csertán Károly. Tagok: Deák Mihály, Szily Dezső.

Zemplén vármegye. Székhelye: Sátoraljaujhely. Elnök: Id. Meczner Gyula. Tagok: Báró Sennyey Miklós, dr. Molnár Béla.

Zólyom vármegye. Székhelye: Beszterczebánya. Elnök: dr Répási Mátyás. Tagok: Kollár János, dr. Tilles Béla.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

II. Városokban.

Baja város. Elnök: Barasity József. Tagok: Tury Mátyás, Latinovics János.

Budapest székesfőváros. Elnök: Hirsch István. Tagok: dr. Gombár Tivadar, Horváth A. János.

Debreczen szabad királyi város. Elnök: Nemes Kálmán. Tagok: Lengyel Imre, Horvát István.

Győr szabad királyi város. Elnök: Szily Zoltán. Tagok: Eitner K. József, Egervári József.

Hódmező-Vásárhely város. Elnök: Szilágyi László. Tagok: Draskóczy Lajos, Lázár Lajos, Szabó Elemér.

Kassa szabad királyi város. Elnök: Rélay Róbert. Tagok: Fiedler Károly, Hegedüs Lajos.

Kecskemét törvényhatósági joggal felruházott város. Elnök: Bagi László. Tagok: Nagy Lajos, Sándor István.

Kolozsvár szabad királyi város. Elnök: Szvacsina Géza. Tagok: br. Feilitzch Arthur, Gidófalvi István.

Maros-Vasárhely szabad királyi város. Elnök: Csiky Gergely. Tagok: Schönstein Gyula, Horváth József.

Nagy-Várad törvényhatósági joggal felruházott város. Elnök: Rádl Ödön, Tagok: dr. Hoványi Géza, Miskolczy Barna.

Pancsova város. Elnök: Zákó Milán. Tagok: Bachmann Antal, Pavlovits Miklós.

Pécs szabad királyi város. Elnök: Krasznay Mihály. Tagok: Erreth János, Egry József.

Pozsony szabad királyi város. Elnök: Fülep Jónás. Tagok: Boboth Ede, Fürst János.

Selmecz-Bélabánya szabad királyi város. Elnök: Jezovits Károly. Tagok: Pauer János, Heincz Hugó. Kültag: Bencze Gergely.

Sopron szabad királyi város. Elnök: dr. Schreiner Károly. Tagok: dr. Hoffmann Pál, dr. Winkler Adolf.

Szabadka város. Elnök: Dulich Jenő. Tagok: Regényi Lajos, Farkas Zsigmond, Kallivoda Andor.

Szatmár szabad királyi város. Elnök: Korányi János. Tagok: Jákó Mihály, dr. Vajay Károly

Szeged város. Elnök: Váradi Ignácz. Tagok: Obláth Lipót, Kiss Ferencz.

Ujvidék város. Elnök: Stankovich György. Tagok: Sztratimirovits László, Brunner Ede.

Versecz törvényhatósági joggal felruházott város. Elnök: Hemberger Bálint. Tagok: Diets Péter, Waldherr József.

M. kir. vallás- és közoktatásügyi ministerium.

(Helyisége: Budapest, V. ker. Báthory-utcza 10. szám.)

(X. erdészeti ügyosztály.)

Előadó: Hirsch István m. kir. főerdőtanácsos; erdőtanácsos: Trsztyánszky László; főerdész: Szalai Ernő; erdész: Janotyik Károly.

A ministerium közvetlen felügyelete alatt álló erdőgondnokságok: m. kir. közalap. erdőgondnokság P.-Maróthon: erdőtanácsos: Vadászfy Jenő; erdőgyakornok: Klausberger Károly: m. kir. közalap. erdőgond. P.-Szt-Kereszten: erdész: Ferenczfi József; m. kir. közalap. erdőgondnokság Nyitra-Koloson: főerdész: Generisich Sándor; m. kir. közalap. erdőgondnokság Apátfalu: erdőmester; Nitnausz Gyula; m. kir. közalap. erdőgondnokság

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Znio-Váralján: főerdész: Gerő Virgil; erdészjelölt: Kubicza István; m. kir. közalap. erdőgondnokság Telkin: erdész: Hinfner György; magy. kir. közalap. erdőgondnokság Zala-Erdődön: főerdész: Velics János; magy. kir. közalapitványi erdőgondnokság Báttaszéken: főerdész: Partos Vilmos, m. kir. közalapitv. erdőgondnokság Szegszárdon: főerdész: Hoffmann Sándor; magy. kir. közalapitványi erdőgondnokság Vaiszlón: főerdész: Tirts Rezső; magy. kir. közalap. erdőgondnokság Pécsváradon: erdész: Kodolányi Gyula; magy. kir. közalap. erdőgondnokság Csákován: erdőmester: Fischle Frigyes; m. kir. közalap. erdőgondnokság Nagy-Köveresen: főerdész: Janatka József; magy. kir. közalap. erdőgondnokság Jerszegen: erdész: Ryll Victor.

Magán-erdőbirtokosok erdőtiszti személyzete.

Abauj-Torna vármegyében:

Gr. Forgách István nagy-szalánczi uradalmában erdőgondnokok: Kratochvill Sebestyén (Ujváros), Fröhlich Ágost (N.-Szalánczy), Balázsy István (N.-Szalánczy).

Gr. Forgách Sándor pethő-szinyei uradalmában: erdészeti ellenőr: Bidló Ignácz (Petőszinye; erdőgondnok: Zajcsek Ignácz (Csákány).

Gr. Hadik-Barkóczy-féle hitb. uradalom: erdőmester: Strompf Pál (Varannó, Zemplén).

Jászói prépostság jászói uradalmában: erdőmester: Reinfuss Bódog (Jászó); erdőgondnok: Biloveszky József (Jászó).

Gr. Károlyi László füzér-radványi hitbiz. uradalmában erdőmester: Schudich Nándor (Füzér); erdőgondnokok: Tar József és Kutasi Béla (Füzér).

Kassa szab. kir. város Abauj-Torna- és Sárosvármegyei erdeinél: erdőmester: Szőnyey István (Kassa) erdőrendező főerdész: . (betöltetlen) . (Kassa); erdőgondnokok: Pilászy Endre (S.-Sz-István, Sárosm.) Rédey József (Miszloka); Barcs Kálmán (Kis-Ladna, Sárosmegye) Schwigut Ferencz (Kassa); faraktártiszt: Bellus Endre (Kassa).

Br. Mailott Györgynél: erdőgondnok: Kraumann Róbert (Baskó).

Br. Schel Rezsőnél erdőgondnok: Kaifer Ferencz (N.-Ida).

Dr. Semsey Andor hitbizományi uradalmában erdőgondnok: Leicht József (Sacza).

Gr. Taaffe Ede uradalmában: erdőgondnok: Schumann Miksa (Telkibánya).

Gr. Zichy Jakab uradalmában: erdőgondnok; Szedlácsek János (Bodókőváralja).

Gr. Zichy Rezsőné uradalmában: erdőgondnok: Kostialik István (Hilyo).

Özv. Vallis Gyuláné nál: erdőgondnok: Szánthó Gyula (Telkibánya).

Esztergomi papnövelde uradalmánál: erdőgondnok: Wagner Gyula (Beszter).

Rozsnyói r. kath. püspökség uradalmánál: (Lásd Gömör vármegyénél).

Szepesi r. k. püspökség és káptalan közös birtokán: erdőgondnok: Nagy József (Kis-Ida).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Arad vármegyében:

Id. Gr. Almássy Kálmán hitbizományi uradalmában: erdész: Hyross Béla (Gyulavári).

Az arad-csanádi egyesült vasutak zöldesi uradalmában: főerdész: Ajtay Sándor (Zöldes).

József főherczeg Ő cs. és kir. Fensége uradalmaiban: erdészek: Aistleitner Hugó (Szintye), Szkalák Károly (Ágya), Gothard János (Miske); erdészeti ellenőr: Holtborn Károly, Aisleitner Hugó (Kis-Jenő).

Kintzig János uradalmaiban: uradalmi intéző: Klima József.

Gr. Nádasdy Ferencz soborsini uradalmában: erdőmester: Langer Alajos (Soborsin).

Hg. Sulkowsky József Mária uradalmaiban: erdészek: Antal Miklós (Ágris), Haberfelner Béla (Barakony) Kiszindiai erdőgondnokság Peske Károly erdész.

Gr. Wenkheim Frigyes Arad- és Békés vármegyei uradalmaiban: főerdész: Tatra Miksa (Borossebes); erdészek: Rondonelli Jenő és Tausch Rezső (Kertes).

Alsó-Fehér vármegyében:

Balázsfalvi gör. kath. érsekség és káptalan Alsó-Fehér és Kis-Küküllő vármegyei erdeinél: főerdész: Rádes Dávid (Balázsfalva).

Gyulafehérvári róm. kath. püspökségnél: erdőtiszt: Bálint Ferencz főerdész (Gyulafehérvár).

Nagy-Enyed r. t. városnál: erdész: Mircse János.

A nagyenyedi Bethlen főiskolánál: főerdész: Szücs Elemér (N.-Enyed).

Erdélyi unitárius status: Alsó-Fehér, Kis-Küküllő és Torda-Aranyos megyében fekvő erdeinél: kezelő erdőtiszt: Tóthi Szabó Sándor nyugalmazott kir. erdőfelügyelő (Gyulafehérvár).

Arva vármegyében:

Az árvai közbirtokossági uradalomnál: Hivatalfőnök: Scholcz Ottó főerdőmester: (Árvaváralja); főnökhelyettes: Fercsek Ferencz főerdész (Árvaváralja); erdőgondnokok: Czibulka Samu főerdész (Polhora); Jureczky Mór erdész (Párnicza); Oláh József erdész (Vita-nova); Kovács Antal erdész (Muttne); Csákány Gyula erdész (Zakamene); Michna Bertalan erdész, (Podbjel); Lilge Károly erdész, Grenyik István erdészjelölt (Árvaváralja); segédszemélyzet: Rusnyák Tamás segéderdész (Árvaváralja); Janik Károly segéderdész (Lokcza);

Bács-Bodrogh vármegyében:

Gr. Chotek Ottó és Rezső uradalmában: erdészsegéd: Friesz Mátyás (Ó-Futtak).

A kalocsai érsekség bácsi és pestvármegyei uradalmaiban: erdőmester: Mattanovich Károly; (Kalocsa); erdőgondnokok: Ó-Sükösdön: Bucsányi József; Doromláson: Hárs Richárd; Szent-Istvánban: Bucsányi Nándor; Bácson: erdész: Gógl Adolf.

A Puthon báróné kis-szállási uradalmában: erdész: Morava Károly (Terézhalom Jankovácz mellett).

A karloczai gör. kel. érsekség vaiszkai uradalmában: erdőtiszt: Kugler István (Dálya).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Baranya vármegyében:

Biedermann Rezső Baranya- és Somogy vármegyei uradalmában: főerdész: Schwabik Ferencz (Dencsháza).

Gr. Draskovich Iván baranya-sellyei uradalmában: erdőmester: Müller Ignácz (Baranya-Sellye).

Engel Adolf és fiainál: körerdész: Sziklai Géza (Pécsvárad).

Hg. Eszterházy Miklós Baranya-, Somogy- és Tolna vármegyei uradalmaiban: erdőfelügyelő: Schreter Károly (Dombóvár); főerdészek: Warinszky József (Bar.-Szt.-Lőrincz), (betöltetlen) (Vaszar), Rebek József (Gyulajováncza), Pirkhoffer András (Tengőd), Fuhrmann Antal (Kaposvár), Sujánszky Imre (Zseliz-Kisfalud); erdőtisztek: Fodor István (Tolna-Tamási), Skolka József (Tolna-Tamási).

Frigyes főherczeg Ő. cs. és kir. Fensége bellyei uradalmaiban. Erdőhivatal: Bellyén: erdőmester: Pfennigberger József; erdőhivatal Baranyaváron: felügyelő főerdész: betöltetlen; alárendelt erdőgondnokságok: laskói erdőgondnokság: erdész: Máhr Károly (Albertfalu); erdészsegéd: Schaller Károly (Petres); kopácsi erdőgondnokság: főerdész: . betöltetlen . (Bellye); dályoki erdőgondnokság: főerdész: Fischer Colbrie Emil (Dályok); erdészsegéd: Moldvay Vilmos (Karapáncsa); karapáncsai erdőgondnokság: főerdész: Dokupil Adolf (Karapáncsa); erdészsegéd: Pfenningberger Felix (Dályok); vörösmarti erdőgondnokság: erdész: Haring Vilmos (Vörösmart); maissi erdőgondnokság: erdészsegéd: Schuster Jenő (Majs); monostori erdőgondnokság: erdészsegéd: Vázsonyi Henrik (Pálmonostor).

Pécs sz. kir. városnál: erdőmester: Suha Rezső (Pécs); erdőhivatali segéd: Tripammer Károly (Pécs).

A pécsi róm. kath. püspökség Baranya- és Tolna vármegyei uradalmában: intéző főerdész: Wenk Ferencz (Hosszu-Hetény); kezelő főerdész: Schmiedt Ignácz (Nádasd).

A pécsi róm. kath. káptalan uradalmában: főerdész: Girtl Vincze (Bakonya).

A pécsi róm. kath. papnövelde uradalmában: főerdész: Kenedi Ernő (Orfű).

A pécsi székesegyház uradalmában: főerdész: Kolossváry Andor (Mánfa).

Gr. Majláth György bakóczai uradalmában: erdőmester: Tatarek Kálmán (Bakócza.)

Hg. Montenuovo Alfréd uradalmában (Baranya-, Somogy- és Tolna vármegyékben): erdőmester: Tichay József (N.-Boly); erdészeti pénztárnok: Rohringer Károly (N.-Boly); körerdész: Czech Miroslav (Rácztöttös); körerdész: Schindler József (Szálka); erdőgondnok: Visnyovszky Antal (Város-Hidvég).

Hg. Schaumburg-Lippe Adolf dárdai uradalmában: erdőmester: állás nincs betöltve (Dárda); főerdész: Schrader András (Dárda); körerdészek: Mlazovszky Lőrincz (Botmány); erdészek: Urbán József (Kácsfalu) és Vlasák Ferencz (Torjáncz); erdészsegéd: Urbán Antal (Laskafalu).

Bars vármegyében:

Beszterczebányai r. kath. püspökség uradalmaiban: erdőmester: Székely György (Lutilla); főerdész: Pulcz Ferencz (Bars-Berzencze).

Gr. Breuner Ágost örökösei uradalmában: erdőmester: Fischer Colbrie Antal F. I. r. l. (Zeliz); ker. erdész: Heidrich Károly (Zeliz).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Esztergomi érsekség és főkáptalan: (lásd Esztergom vár. megyénél).

Körmöczbánya sz. kir. és főbányaváros Bars- és Turócz-vármegyei uradalmaiban: erdőmester: Lende Ede (Körmöczbánya); erdészek: Róth Emil (A.-Stubnya) és Skrbek Károly (F.-Turcsek).

Hg. Oldenburg uradalmában: erdész: Knizsek József (Brogyán).

A lovag Scholler-féle lévai uradalomban: főerdész: Hoffmann Ferencz (Léva).

Gróf Erdődy Imréné-Migazzy Irma grófnő családi és kis-koszmályi hlitb. erdőknél: kezelő erdőtiszt: Kraslyenics Imre Nagy-Szelezsényben.

Selmecz és Bélabánya sz. kir. városnál: (lásd Hont vármegyénél).

Thonet Testvérek uradalmában: főerdész: Frieb Ferencz (Nagy-Ugrócz); erdészek: Szvitok János (N.-Ugrócz) és Livan Ferencz (Kulacsna).

Ujbánya városnál: erdőmester: Baumann Samu (Ujbánya).

József Ágost főherczeg ő fensége kistapolcsányi uradalmában: főerdész: Fasán Károly (Kis-Tapolcsány); szkiczói uradalmában: főerdész Borsiczky Otto.

Békés vármegyében:

Gr. Almássy Dénes gyulavári uradalmában: erdészek Hanzély István és Híros Béla (valamennyi Gyulavárban).

Gr. Wenkheim Dénes dobozi uradalmában: erdész: Rossipal József (Doboz).

Horgosi Kárász Imre uradalmában: erdész: betöltetlen.

Gr. Wenkheim Frigyesnél: (lásd Arad vármegyét).

Bereg vármegyében:

Munkács városánál: főerdész: Kuun István (Munkács).

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin munkács Szt.-Miklósi uradalmában; erdőfelügyelő: Schmidt Gáspár (Munkács); erdőrendező: Zahn József (Munkács); erdőmérnök: Rajnoha Gyula (Munkács); műszaki segéd: Lobisch Ede (Munkács); ellenőrködő főerdész: Urbalek Vilmos (Munkács). Erdőgondnokságok: Munkácson erdőmester: Kunsch Mátyás; Szolyván főerdész: Kiszely Gyula; Polenán: főerdész: Komka Zoltán; Alsó-Vereczkén: (betöltetlen). A.-Vizniczén: főerdész: Hertelendy József; Hátmegen: (betöltetlen). B.-Szent-Miklóson: főerdész: Tribusz Gusztáv.

Besztercze-Naszód vármegyében:

Besztercze városnál: főerdész: Albrich Gyula (Besztercze).

Bihar vármegyében:

Gr. Almássy Dénes uradalmában: erdész: Mold József (Sarkad).

Gr. Lónyay Theodora uradalmában: erdész: Parthy Mihály (Serges).

A Jászói prépostságnál: (lásd Abauj-Torna vármegyét.)

Nagyváradi lat. szertartásu püspökségnél: Központi előadó és kerületi főerdész: Ferencsik Ödön (Nagyvárad). Balogh Kálmán (Beél), Győry Géza (Vaskoh); Somogyi Géza (Tenke); központi erdész: Sterba Szabolcs (N.-Várad); erdész: Markon Antal (Lunka), Heim Károly (Kristyor), Szokoly Elemér (Mikló-Lázur).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Schauschek Gábor (H.-K.-Szt.-Miklós); Somogyi Ferencz (Ökrös), nincs betöltve (Ágris); erdőgyakornok; Hesz Ágoston (N.-Várad); Békefi Miklós erdőgyak. (Beél).

Nagyváradi görög kath. szert. püspökségnél: főerdész: Tóbiás Miklós (Belényes); erdészek: Kozma János (Fenes); betöltetlen (Buduránza), Pap Ágotston (Petrósz), Kasolczán Dőme (Belényes) és Sutha Ignácz (Remete).

Nagyváradi latin szertartásu káptalannál: erdőmester: Török László (Nagy-Várad); főerdész: Bencsik Sándor (Sályi) erdészek: Böhm György, (Roné), Petrus József (Farkaspatak és Urszád), Revóczky Béla (Bagamér), Jácz Károly (Kis-Jenőn), Jácz Károly Iványi János (Szászfaln).

Gr. Stubenberg József uradalmában: erdőmester: Fichtner Gyula (Székelyhid); erdész: Pólya Andor (Székelyhid).

Hagymádfalvi uradalmában: erdész: Wendler Nándor (Hagymádfalva).

Gr. Zichy Jenő uradalmában: erdőmester és főtiszt: Vlaszaty Ödön (Alsó-Lugoson); erdészek: Omischl Mihály (Czigányfalva), Blaha Venczel (Verzár), Wanyek Arnold (Feketeerdő), Roschlapil Károly (Magasslak); Kuppán József (Czigányfalva).

Gr. Zichy Ödön uradalmában: főerdész: Biczy János (Rév); erdészek: Szepsy Sándor (Lokk), Roschlopil János (Rév), Fiber Vilmos (L.-P.-Remecz), Nábróczky Sándor (Tizfalu) nincs betöltve (Feketető.

Gf. Bethlen Aladár uradalmában: erdész: betöltetve nincs.

Borsod vármegyében:

Egri papnevelő intézet uradalmában: főerdész: Imecs Béla (Apátfalva).

Gr. Erdődy Gyula uradalmában: főerdész: Gellért László (Győmrő).

Lovag Weseli Károly uradalmában: erdőmester: Latinák Vilmos (Visnyó); erdész: Péczer Mihály (Szilvás)

A báró Radvánszky család uradalmában: főerdész: üresedésben (Sajó-Kaza).

A Szathmári r. kath. püspökség uradalmában: erdőmester: Rausz István (Zsércz).

Brassó vármegyében:

Brassó városnál: erdőmester: Orlowszky Gyula (Brassó); főerdészek: Gunesch Gottfried (Brassó), Hain Gusztáv (Csernátfalu), Wiener Ferencz (Zernest); erdészjelölt erdőgondnok: Fuhrmann Pál (Brassó); erdőgyakornok: Witting Emil (Brassó).

Feketehalom községnél: Stolcz József erdész Feketehalomban.

Csanád vármegyében:

(Az Erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Csanád vármegyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs).

Csik vármegyében:

(Az Erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Csik vármegyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs).

Csongrád vármegyében:

(Az erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Csongrád vármegyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Esztergom vármegyében:

Az esztergomi érsek, bibornok herczegprimás urodalmaiban. Központi erdőmesteri hivatal Esztergomban: főerdőmester: Csupor István, erdőgyakornok: jelenleg nincs. Alárendelt erdészeti kerületek: 1. esztergomi kerület (Esztergom- és Hont vm.-ben): kezeli a központi erdőmesteri hivatal; kemenczei kerület (Hont és Nógrád vm.-ben): kezelőtiszt: Gálfy István főerdész (Kemencze): nagy-sallói kerület (Bars, Nyitra, Komárom és Pozsony vm.-ben): kezelőtiszt: Bedross József erdőmester (Nagy-Salló); nyerges-ujfalusi kerület (Esztergom és Komárom vm.-ben): kezelőtiszt: Vaszary Antal főerdész (Nyerges-Újfalu).

Esztergomi főkáptalan és papnevelde Esztergom-, Hont- és Komárom vármegyei uradalmaiban: erdőmester: Nadherny Pál (Esztergom); központi erdőgyakornok: Dobó Jenő és Kraffszky Ferencz; főerdész: Taxner Béla (Kis-Apáti, Bars vm.); erdészek: Kraffszky Ferencz (Bozók, Hont vm.), Pintér Ferencz (Dömös), Hermánszky Alajos (Kestölcz). Oberth Károly (Letkés, Hont vm.).

Esztergom városnál: erdőmester: Nozdroviczky Miklós (Esztergom).

Herczeg Pálffy Miklós bátorkesz köbölkuti hitbizományi uradalmában: erdész: Witt Frigyes (Bátorkesz):

Fejér vármegyében:

József főherczeg Ő cs. és kir. Fensége: alcsuthi uradalmában: erdész: Traxelmayer Frigyes (Köböljárás).

Zirczi apátság előszállási uradalmában: erdőmester: Havas Ágoston (Zircz, Veszprém megye), erdész: Ferenczi Sándor (M.-Polány).

Veszprémi káptalan (lásd Veszprém megyénél).

Gróf Esterházy Miklós Móricz csákvári hitbizományi uradalmában: erdőmester: Holfeld Henrik (Csákvár).

Gróf Nádasdy Ferencz nádasdladányi hitbizományi uradalmában: főerdész: Tavassy Lajos (Bakony-Nána Veszprém megye.

Gróf Károlyi József csurgói hitbizományi uradalmában: erdész: Harvich Ernő (Csurgó).

Gróf Cziráky Antal lovasberény-nadapi hitbizományi uradalmában: főerdősz: Varga János (Nadap).

Gróf Eszterházy szaár-bicskei uradalmában: igazgató-erdőmester: Jákói Géza (lásd Veszprémmegye).

Fogaras vármegyében:

(Az erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Fogaras vármegyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs.)

Gömör vármegyében:

Gr. Andrássy Dénes uradalmában: erdőhivatali főnök: Mayer Géza erdőmester (Krasznahorka-Várallyán); erdőhivatali segéd: Levendovszky Nándor erdőgyakornok; segéderdész: Tamás Frigyes (Gócs); erdészek: Kostenszky Pál (Dernő), Stripszky P. Mihály (Csetnek), főerdész: Peiszerle Pál (Monok Zemplénmegye).

Gr. Andrássy Géza uradalmában (Gömör, Zemplén, Abauj-Torna v. m.) Erdőfelügyelőség Betléren (Gömör m.). Hivatalfőnök és

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

erdőfelügyelő: Dénes Géza (Betlér); főerdészi ranggal famester: Peiszerle Samuel (A.-Sajó). Erdőgondnokság Betléren: erdész Dienes Barnabás (Veszverés-Hnta) és Wagner Géza (Hnyilecz). Erdőgondnokság Oláhpatakon (Gömör m.): főerdész: Gintner Bálint (Oláhpatak) és Szojka Endre (F.-Sajó); Nagy-kemenczei erdőhivatal (Zemplén m.): vezető erdőtiszt: Peiszerle József főerdész (Hazsina) Erdészek: Peiszerle Simon (Agyidóczi), Zsemlicska Karoly (Kis-Kemencze), Majernyik János (Porupka), Hannig Ferdinand (Parnó), Ruzicska János (Takta-Kenéz). Szádvári erdőhiratal (Gömör és Abauj-Torna m.): ideigl.vezető erdőtiszt Linhardt Ödön erdész (Szilicze, Kisfalu puszta, Gömör megye).

A csetneki közbirtokosságnál: igazgató és erdőtiszt: Kirinyi Béla (Csetnek).

Dobsina városnál: erdőmester: Schmiedt Román (Dobsina) és Endersz Frigyes (Dobsina).

Fülöp Szász Coburg Gothai herczeg uradalmaiban (Szepes, Gömör, Nógrád, Hont, Pestpilissoltkiskun, Heves és Borsod v. m.) Erdőigazgatóság Jolsván (Gömör). Erdőigazgató Podhrádszky András; központi főerdész: Csoma Gusztáv; okmánytárnok: Tindly József főerdész. Erdőrendezőség Jolsván (Gömörm.). Erdőrendező: Szénássy Béla főerdész; erdőmérnök: Szilvássy László; erdőrendezőségi segédtiszt: Wolfrám Sándor és Fozmán Gyula. Alárendelt erdőhivatalok: Erdőhivatal Polonkán (Gömörm.). Főnök: OkolicsányiLajos erdőmester; segédtiszt: Kellner Győző erdőgyakornok; pagonykezelők: Holéczy Gusztáv főerdész (Polonkán); Lux János főerdész (Zavadkán): Szifft Gyula főerdész (Helpán); fűrészkezelő: Kochen Lajos főerdész (Polonka). Erdőhivatal Sumjáczon (Gömörm.). Főnök: Hering Samu erdőmester; segédtiszt Kochen Valdemár; pagonykezelők: Brodszky Gyula főerdész: (Vereskő); Lányi Aladár erdész (Telgárt); Podhradszky Pál főerdész (Vernár); Bárdossy Miklós erdész (Sztraczena, Szepesm.) fürészkezelők: Hankó Pál főerdész (Vereskő), Jurkovich János főerdész (Pusztamező). Erdőhivatal Murányban (Gömörm.). Főnök: Przibiszlávszky Adolf főerdész; pagonykezelő: Hensch Emil főerdész (Murány); fürészkezelő: Farkas György főerdész (Murány). Erdőhivatal Nagyrőczén (Gömörm.). Főnök: Gaszner Imre erdőmester; pagonykezelők: Beel Gyula főerdész (Nagyrőcze); Plenczner Rezső főerdész(Lubenyik): Bradofka Károly főerdész (Kövi); fürészkezelő: Király Emil erdész (N.-Rőcze). Pénztári hivatal Murányban (Gömörm.). Pénztári főnök: Pauks László erdőmester; pénztári ellenőr: Aschner István főerdész. Balogh-vári erdőhivatal Meleghegyen (Gömörm.). Főnök: Csaszkóczy Károly erdőmester, segédtiszt: Mihalik Pál; pagonykezelők: Szepesházy Kálmán főerdész Felső-Balogh), Kolbenheyer Gyula főerdész ((Ratkó-Lehota.) Erdőhivatal Káposztafaluban (Szepesm.). Főnök: Barger Guidó erdőmester; fürészkezelő: Hoffmann Ernő főerdész. Erdőhivatal Edelényben (Borsódm.). Főnök: Kachelmann Walther erdőmester. Cserépvári erdőhivatal Cserépfaluban (Borsodm.). Főnök: Antony Károly erdőmester; segédtiszt: Gál György Csábrág-fületi erdőhivatal Ipoly-Nyéken (Hontm.), Főnök: Pilz Ottó erdőmester: segédtiszt: Frűstök László erdőgyakornok: pagonykezelők: Szontagh Andor főerdész (Csábrágh); Lukovics Atilla főerdész (Fülek). Erdőhivatal Szent-Antalon (Hontm.). Főnök: Hoznek Gyula; pagony és fürészkezelő: Benczkó József erdész. (Puszta-Teplicsko.) Erdőhivatal Pusztavacson (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.). Főnök: Müller Róbert főerdész,

Jolsva városnál: erdész: Biok Zoltán (Jolsva).

Nagy-Rőcze városnál: erdőmester: Greiner Lajos (Nagy-Rőcze).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A rimamurány-salgótarjáni vasmü részvénytársaság erdőbirtokainál: erdőhivatal Rima-Brezón: hivatalfőnök: dezséri Bobok Tivadar erdőmester; erdőszámtiszt: Szopata Imre. Alárendelt erdőgondnokságok: Feketepatakon: kezelő erdőtiszt: Áronffy Ernő; Rima-Brezón: kezelő erdőtiszt: Glózer László, egyszersmind a vashegyi erdőgondnokság kezelésével is megbizva; Rimóczán: kezelő erdőtiszt: Mitske Gusztáv; Salgó-Vecseklőn (Nógrád m.): kezelő erdőtiszt: Szelényi Gusztáv.

Rimaszombat városnál: erdész: Mölczer Gyula (Rimaszombat).

Rozsnyó városánál: erdőmester: Schmidt János (Rozsnyó).

A rozsnyói r. kath. püspökségnél Gömör és Abauj-Torna vármegyei erdőbirtokánál: erdőgondnok: Pauchly Rezső (Rozsnyó).

Győr vármegyében:

A pannonhalmi főapátságnál: erdőmester: Vaszary Ernő (Ravazd). Novotny Henrik erdész (P.-Jánosháza).

Hajdu vármegyében:

H.-Hadház — H.-Böszörményi közbirtokosság erdeje állami kezelésbe vétetett miért is m. kir. j. erdész Asbóth Mihály (H.-Böszörmény Peres puszta).

Debreczen sz. k. városnál: erdőmester: Török Gábor (Debreczen); erdészek: Botos Lajos (Nagy-Csere) és Balogh Sándor (Halap), erdész: Szüts Kálmán (Gut, Szabolcs vm.).

Háromszék vármegyében:

A gróf Béldy-féle nyéni és bodolai uradalomban: erdész: Málnási Lajos (Nyén).

Gr. Mikes Benedek örökőseinél: erdész: Bagoly Bálint (Bükszád).

Heves vármegyében:

Az egri érsekségnél: erdőmester: Gesztes Lajos (F.-Tárkány); főerdész: Kern György (Solymos); erdész: Schvertführer Rezső (Bakta).

Az egri főkáptalan Borsod- és Heves vármegyei uradalmában: erdőmester: Tornay Gyula (Sajó-Várkony); erdészek: Bayer Róbert (Bátor), Batyel Mihály (Szomolya); erdőgyakornok: Bikkfalvi József.

Gyöngyös városnál: erdész: Fábry Alajos (Gyöngyös, (Puszta Bene).

Gr. Károlyi Mihály hitbizományi uradalmában: erdőmester: Rajzinger Antal (Parád); erdészek: Ferenczi Ede (Sirok), Weinert Tivadar (Parád, Vadaskert); Urbantsek Ignácz (Parád), Zemanek Adolf (Sirok-Kőkút); erdőhivatali segéd: üresedésben.

Báró Vay Dénesnénél: erdész; Weisz Mór (Gy.-Pata).

Hont vármegyében:

Gr. Ledebur Mária uradalmában erdész: Hahn Gusztáv (Ledény).

Esztergomi érsekség és főkáptalan: (Lásd Esztergom vármegyénél).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Huszár István-féle hitbizomány: erdőmester: Salamon Arnold (Perőcsény).

Korpona városnál: erdőmester: Kraffszky Ferencz (Korpona).

Reuss Henrik herczeg uradalmában: főerdész: (betöltetlen).

Gr. Sierstorpff uradalmában: erdőmester: Przihoda Pál.

Gr. Zichy-féle seniorális uradalomban: (lásd Nógrád vármegyénél).

Selmecz-Bélabánya sz. k. városnál: erdőmester: Zólomi Imre (Selmeczbánya).

Hunyad vármegyében:

Kendeffy örökösöknél: erdőmester: Cseh Bertalan (Malomviz).

Gr. Lónyai Menyhért örökseinél: főerdész: (betöltetlen.)

A Muszári és rudai bányatársulatnál: főerdész: Molnár Lajos (Brád).

Szászváros rend. tanácsu városnál főerdész: Bocz Géza (Szászváros).

Gróf Csáky-család halmágyi uradalmában: főerdész: (betöltetlen).

Gr. Thoroczkay Miklósné uradalmában: főerdész: ideiglenesen Bittner Adolf erdész által van betöltve.

Jász-N.-Kun-Szolnok vármegyében:

(Az Erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs).

Kis-Küküllő vármegyében:

Erdélyi rom. kat. status: Alsó-Fehér, Kis-Küküllő és Torda-Aranyos megyében fekvő radnóthi és Kis-Küküllő megyében fekvő felső-bajomi uradalmi erdőknél: erdőmester; Nagy László (Kolozsvár).

Komárom vármegyében:

Esztergomi érsekség: (lásd Esztergom vármegyénél).

Esztergomi főkáptalan: (l. Esztergom vármegyénél).

Gr. Eszterházy Ferencz tata-tóvárosi hitbizományi uradalmában: erdőmester: Máhr Károly (Tata); vidéki erdészek: id. Cservenka Antal (Bánhida); Fordermayer József (Tolna); Hartl Sándor (Baj).

Gr. Eszterházy Móricz örökösei felső-gallai szabadrendelkezési uradalmában: igazgató-erdőmester: Jákói Géza (Pápa Veszprémmegye); főerdész: ifj. Mikulás Vincze (Felső-Galla); számadó erdész; Pohl József (Felső-Galla); vidéki erdész: Kraft József (P.-Tonyó); Huber János és Fogassy Géza (Puszta-Körtvélyes).

Gr. Eszterházy Miklós Móritz csákvár-gesztesi hitbiz. uradalmában: erdőmester: Hólfeld Henrik (Csákvár); erdőmérnök: . (betöltetlen) . (Csákvár); vidéki erdészek: Veisz Gyula (Császár), Láng Géza (Puszta-Gesztes), Schlesinger Alajos (Puszta-Mindszent).

M. kir. Ménesbirtok Kisbér és Bábolnán: erdészeti intéző: Rieb József (Nagy-Bér).

Hg. Metternich Richárdné bajnai uradalmában: körerdész: Snaider László (Puszta-Gyarmat).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Krassó-Szörény vármegyében:

A krassói erdő részvénytársaság birtokain erdőmester: Scholtz Gyula (Ruszkabánya); alárendelt erdőgondnokság: Istvánhegyen: főerdész: Mihalyik Pál.

A nadrági vasipar társulat nadrági uradalmában: Erdőgondnokság Nadrágon: czimzetes főerdész: Zadrazill János; Erdőgondnokság Krivinán: erdész: Bocsiát P. Valér.

A szab. osztrák-magyar államvasut-társaság bánsági uradalmában: Erdészeti és uradalmi ügyosztály a budapesti igazgatóságnál: Főnök: Pöhl János czimzetes erdőmester; főerdész: Boitner Gyula; erdész: Seymann Ernő. Főtiszttartóság Oraviczán: erdőmester: Szentpály Kázmér; főerdész és titkár: Döbl Károly; czimzetes főerdész: Reif Vendelin; erdész: Zimmermann Gusztáv. Erdőgyakornokok: Schmid Ernő, Schöpflin Alajos, Tamás Gyula, Dannusberg Antal, Kriszten Adolf. Erdőrendezőség Oraviczán: czimzetes főerdész: Janicsek Ferencz; alárendelt erdőgondnokságok: Oraviczán: czimzetes főerdész: Hedbavny József; Szokoláron: erdész: Rumann Ernő; Kakován: főerdész: Stéger; Antal; Román-Bogsánban: főerdész: Sommerfeld Gusztáv; erdész: Wiegandt Henrik; Német-Bogsánban; czimzetes főerdész: Hirspeck Ágoston; Király-Kegyén: főerdész: Mitták Vilmos: Dognácskán: főerdész: Netsch József; Szászkabányán; főerdész: Kristen Adolf; Román-Szászkán: erdész: Rumann Gottfried (lakik Szászkabányán); Moldován: főerdész: Novácsek Róbert; erdőtiszt: nincs betöltve. Főtiszttartóság Resiczán: erdőmester: Korek Nándor; főerdész: Demel Hugó; erdész: Huszty László és Brebenár József. Erdőrendezőség Krassován: főerdész: betöltetlen. Alárendelt erdőgondnokságok: Resiczabányán: ellátja Daneszku Sándor erdőtiszt; Román-Resiczán: főerdész: Müller Wenczel (lakik Resiczabányán); Ferencz-falván: főerdész: Kubányi Endre; erdész: Nickmann Róbert; Krassován: főerdész: Waidman József; Prebulon: főerdész: Tanádi Emil. Tiszttartóság Aninán: czimzetes erdőmester: Keszler Ödön (lakik Steyerlakon). Alárendelt erdőgondnokságok: Steyerlakon (déli erdőg.): főerdész: Fülöp Béla. Steyerlakon (északi erdőgondnokság): erdész: Nickmann Rezső.

A volt 13. számu román-bánáti határőrezredből alakult vagyon községnél: Erdőhivatal Karánsebesen: hivatalfőnök: Balás Sándor erdőmester; főerdész: Diaconovich Sándor; erdőrendező: Borczun Péter: erdőgyakornokok: Piső János, Moldován János és Lynba Péter. Alárendelt erdőgondnokságok: Karánsebesen: erdész: Pepa Constantin; Teregován: erdész: Campian Gusztáv; Bozovicson: erdész: Popovics Stachius; Ohaba-Bisztrán; erdész: Dobren János; Orsován: főerdész: Segercián Vazul.

Ifj. b. Wodiáner Albert kapriorai uradalma: erdőgondnokság Kapriorán: erdész: Kemka Gyula.

Kolozs vármegyében:

Gr. Bánffy György kalotaszegi uradalmában: főerdész: Venczel Gusztáv (Bánffy-Hunyad).

Erdélyi r. kath. status kolozsmonostori és nagy-almási uradalmaiban: erdőmester: Nagy László (Kolozsvár).

Magyar valkói közbirtokosságnál: főerdész: Csató Pál (Jósika telep).

Kolozsvár th. város, Kolozs-, Szolnok-Doboka-, Torda-Aranyos vármegyében és Kolozsvár szab. kir. város határában fekvő erdeinél: főerdész: Tarsolly Árpád (Kolozsvár).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Gróf Andrássy Tivadar-féle hitbizomány, Kolozs- és Torda-Aranyos vármegyében fekvő erdeinél: főerdész: Taszler Rezső (Magyar-Fenes).

Liptó vármegyében:

(Az Erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Liptó vármegyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs).

Máramaros vármegyében:

Br. Schönberg Donald uradalmában: (betöltetlen) (Csónak).

Gr. Teleki család dolhai uradalmában: főerdész: Forberger Pál (Dolha.); Szopkó Bruno erdész (Rókamező).

Merwaldt Kelemen gróf uglyai uradalmában: Pablaszek Ferencz. (Uglya.)

Maros-Torda vármegyében:

Bánffy Dezső báró és társai gödemesterházi uradalmában: Erdőhivatal: Szász-Régen: erdőmester: Schmidt Ferencz; alárendelt erdőgondnokságok: Gödemesterházán: erdész: Mojzer Károly; Palota-Ilván: erdész: Pokorny Ferencz.

Az Első szászrégeni tutajkereskedő társulatnál: főerdész: Schmidt Zsigmond (Sász-Régen).

Kemény Kálmán báró vécsi uradalmában: erdész: Wokrzál Tivadar (Maros-Vécs); Blätterbauer József (Palota Ilva).

Magyaróri nemes birtokosságnál: erdész: Spék Gusztáv (Szász-Régen),

Moson vármegyében:

Frigyes főherczeg Ő cs. és kir. Fensége magyaróvári uradalmában: főerdész: Zárda Ferencz (Magyar-Óvár).

A szentkereszti apátságnál: főerdész: Karaszek Vilmos (Király-Udvar).

Gr. Wenkheim Frigyes lébény-szent-miklósi uradalmában: főerdész: Poppr Manó (Lébény).

Nagy-Küküllő vármegyében:

Medgyes sz. kir. városnál: erdőmester: Czoppelt József (Medgyes).

Segesvár sz. kir. városnál: erdőmester: Pomárius Alfréd (Segesvár).

Nógrád vármegyében:

Gr. Berchtold Richárd uradalmában: erdész: Havas János (Nagy-Oroszi).

Észak-magyarországi egyesült kőszénbánya és iparvállalat r. t.-nál: erdész: Fankovics Imre (Mátraszele).

Esztergomi érsekség: (lásd Esztergom vármegyénél).

Esztergomi r. k. főkáptalan: (l. Esztergom vármegyénél).

Báró Groote uradalmában: főerdész: (betöltetlen).

Gr. Forgách Antal uradalmában: igazgató és erdőmester: Velibil Károly (Gács).

Gr. Forgách József uradalmában: főerdész: Pompe Hugó (Vilke).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Fülöp-Szász-Coburg Gothai herczeg uradalmaiban: (lásd Gömör vármegyét).

Gr. Károlyi Erzsébet bujáki uradalmában: erdész: Mányay Ferencz (Buják).

Rima-murány-salgó-tarjáni vasmű r. t. (lásd Gömör vm.).

Salgótarjáni kőszénbánya r. t. uradalmában: erdész: Kuncze Károly (Zagyva-Róna).

Váczi püspökség: erdőmester: ifj. Havas János.

A gróf Zichy-féle seniorális-i uradalom. Erdőhivatal Divényben: erdőfelügyelő: Giller János: erdészjelölt: Fichna József. Erdőgondnokságok: A.-Esztergályon: főerdész: Bende Mihály; Nagy-Libercsén: főerdész: Rainiss István; Turicskán: főerdész: Szászy József.

Nyitra vármegyében:

Gr. Apponyi Antal uradalmában: fővadász: (üresedésben). (Zablonicz.)

Gr. Apponyi Lajos uradalmában: főerdész: Scholcz Frigyes (N.-Appony).

Cs. és kir. uradalom: főerdész: Gleich F. (Holics), Rauch J. (Sasvár); fővadász: Halacska Rezső (Csári); erdész: Schamal Ferencz; erdőségéd: Praxa János (Sasvár).

Gr. Erdődy Ferencz hitb. uradalmában: főerdész: Szivos Gyula (Galgócz); körerdész: Zurek János (Drahócz).

Nyitrai püspökség: erdőmérnök: Paulik Andor (Nyitrán).

Nyitrai káptalan: erdőmester: Firbász Adolf (Szkacsán).

Hg. Odescalchy Géza nyitra-szerdahelyi uradalmában: fővadász: Dvorzsák Károly (Nyitra-Szerdahely).

Gróf Pálffy János bajmóczi uradalmában: főerdész: Lutonszky Mór (Neczpál); ellenőrködő főerdész: Fogassy Gyula (Bajmócz).

Gr. Pálffy József hitb. uradalmában: erdőmester: Mokker Tivadar (Vittencz); erdész: Gábriel Gusztáv (Erdőháza).

Br. Springer uradalmában: főerdész: Pospiech Károly (Verbó).

Br. Stummer Ágoston uradalmában: erdőmester: Raffesberg B.; erdészek: Keller László (Kis-Vendég), Goldstein János (Prasicz), Glosz Nándor (Puszta-Bodok).

Szakolcza városnál: erdőmester: Ruttkay Géza (Szakolcza).

Gr. Zedtvitz Curt uradalmában: fővadász: Dvorzsák J. (Moraván).

Szokolóczy Gyula uradalmában: fővadász: Schedelbauer Flóris (Huorka).

Pest-P.-S. és K.-K. vármegyében:

Budapest székes fővárosnál: erdőmester: Guckler Károly (I. ker., Retek-u. 44., 46.); erdész: Koren Ödön és Marschovszky Ede.

József főherczeg Ő cs. és kir. Fensége pilis-csabai uradalmában: erdész: Szigeti János (Pilis-Csaba); erdészsegéd: Matzon Ottó (Pilis-Csaba).

Fülöp-Szász-Coburg-Gothai herczeg: (lásd Gömör vármegyénél).

Kalocsai érsekségnél: (lásd Bács-Bodrog vármegyét): erdőmester: Mattanovits Károly (Kalocsa); központi erdőgyakornok: Party József; erdészek: Hárs Rihárd (Szent-István); Bucsányi József (Ó-Sükösd), Costán István (Doromlás).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Kecskemét sz. kir. városnál: főerdész: Vágó László (Kecskemét).

Káczkevei cs. és kir. uradalomnál: cs. és kir. főerdész: (betöltetlen); erdőgyakornok: Tiefenthaler Edgár.

Váczi káptalan: erdőmester: Horváth Gyula (Vácz).

Váczi püspökség: főerdész ifj. Havas József.

Kalocsai káptalan: erdőmester: Lenhard Antal (Dusnok).

Nagy-Körös városnál: erdész: (üresedésben).

Gr. Vigyázó Sándornál: erdész: Nagy Pál (Puszta-Csabony, u. p. Duna-Vecse).

Br. Prónay Dezső acsa-csővári uradalmában: főerdész: Szőcs Károly.

Gróf Tisza István nagy-kovácsii uradalmában: erdész: Hallama Mihály.

Pozsony vármegyében:

Bazin sz. kir. városnál: erdőmester: Bizelt Gyula (Bazin).

Gr. Károlyi Alajos stomfai uradalmában: központi erdőfelügyelő: Hoffmann Antal F. I. r. l. (40) (Stomfa); erdész: Böck Ferencz (Tótmegyer).

Modor városnál: erdőmester: Filipek Sándor (Modor).

Gr. Pálffy János uradalmában: főerdészek: Bielek Ede (Czajla), Bajmóczi József (Pozsony), Simon Károly (Cseszte); erdészek: Bahotta Béla (Cseszte).

Hg. Pálffy Miklós hitb. uradalmában: erdőmester: Bittner Gusztáv (Malaczka); erdészek: Jenikovszky Lipót (Malaczkán), Velancsics István (Miklós-teleken), Zirin György (Malaczka), Hodum János (Dévény), Kaffka István (Pernek), Prohaszka György (Malaczka); ifj. Hauptvogel Ignácz (Detrekő-Váralja); Kosáczky Mór (Jakabfalu).

Gr. Pálffy senior uradalmában: erdőmester: Czinzér Károly (Farkastorok).

Gr. Pálffy József magán uradalmában: főerdész: Janek János (Szomolány), erdész: Rudrof Károly (Szomolány).

Pozsony sz. kir. városnál: erdőmester: Bauhof Károly (Pozsony); városi erdész: Fehér Pál (Pozsony).

Pozsony káptalannál: fővadász: Fray Vilmos (Vásárút).

Gr. Wenckheim István uradalmában: jószágigazgató és főerdész: Sommer Károly (Nagy-Lenárd).

Hg. Hohenlohe morva-szt.-jánosi uradalmában: főerdész: Stark Miksa (M.-Szt.-János).

Szt.-György sz. kir. városnál; erdőmester: Rolland Gusztáv (Szt.-Györgyön).

Gróf Eszterházy Mihály cseklészi hitbiz. uradalmánál: Schuszter Lajos főerdész (Cseklész).

Herczeg Pálffy Miklós gajári magán erdőbirtokánál: Haasl József erdész (Gajáron).

Gróf Pálfy István uradalmánál: Zinzer Arthur erdész Cseszténben.

Sáros vármegyében:

Gr. Péchy Szilárd uradalmában: erdész: Hruska János (Abos).

Alapi Salamon Aladár és Tivadar örökösei uradalmában: Vernóczy Ferencz főerdész, fűrészkezelő, (Plavniczán).

Alapi Salamon Géza birtokán: erdész: Pietsch Antal (Kurcsin).

Özv. Ujházy Teréz birtokán: erdész: Székely László János (Terebő).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Gr. Wengerszky Hugó birtokán: erdész: Hach József (Sebes-Váralja).

Berzeviczy Pál birtokán: erdész: Novák András (Balásvágás).

Leuchtag Manó birtokán: erdész: Hübschmann Ábrahám (Csircs).

Gr. Szirmay Alfréd birtokán: erdész: Wenczel Jakab (Sáros-Szt.-Mihály).

Keczer Miklós birtokán: erdőkezelő: Weisz Mór (Zsegnye).

Gr. Andrássy Dénes uradalmában somos és somosujfalusi hitb. erdőknél: erdész: Razgha Dezső (Monok); erdőmester: Mayer Géza (K.-H.-Váralja).

Somogy vármegyében:

Biedermann Gusztávné örökösei uradalmában: erdész: Pohl Móricz (Diós-puszta).

Hg. Eszterházy Miklós uradalmában: (l. Baranya vm.).

Esztergomi r. k. főkáptalan somogy-szobbi és tapsonyi uradalmában: főerdész: Szantner Gyula (Somogy-Szobb).

Gr. Festetich Tasziló csurgó-taranyi és balaton-szentgyörgyi uradalmában: főerdészek: Hám Ferencz (Csurgó), (betöltetlen) (Tarany), Börzsönyi Gyula (Vörs); erdész: Tatarek Rudolf (Háromfa-Agarév).

Gr. Festetich Pál böhönyei uradalmában: főerdész: Mayer Gyula (Böhönye).

Gr. Hunyady Ferencz szili uradalmában: erdész: Göttmann Venczel (Szill).

Gr. Hunyady Imre kéthelyi és mesztegnyei uradalmában: főerdész: —

Inkey Antal bogáti uradalmában: erdész: Szalmási Ferencz (A.-Bogát).

Inkey Béla pogány-szent-péteri uradalmában: főerdész: Neiger Lajos (Pogány-Szent-Péter).

Br. Inkey István iharos-berényi uradalmában: főerdész: Metzli Kamill (Iharos-Berény); erdész: Mikolasek György (Fazekas-Dencs).

Gr. Jankovich Tivadar szöllős-györöki uradalmában: főerdész: Kabelka János (Szöllős-Györök).

Jankovich Besán Gyula öreglaki uradalmában: főerdész: Schmiedt Ferencz (Buzsák).

Pallini Inkey Antal tardi uradalmában: erdész: Burián János (Puszta-Tard).

Magyarországi kegyes tanítórend mernyei uradalmában: főerdész: Odor Ignácz (Taszár).

Br. Sina Simon örökőseinél: erdőmester: Krtcska Vincze (Simongát); erdész: Russek Ferencz (K.-Szent-Király).

Somssich Andor uradalmában: erdész: Lossos Ferencz (Sárd)

Szent-Benedek rendi tihanyi apátságnál: erdőmester: Borsos István (Endréd).

Gr. Széchényi Bertalan segesdi uradalmában: főerdész: Szarkásy János (Felső-Segesd).

Gr. Széchényi családnál: erdőmester: Linszky Antal (Barcs).

Gr. Széchényi Ferencz tarnóczai uradalmában: főerdész: Pelczmann Adolf (Tarnócza).

Gr. Széchényi Géza csokonyai uradalmában: erdész: Puskás Jenő (Csokonya).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Gr. Széchényi Gyula marczali uradalmában: főerdész: Zwerina József (Marczali).

Id. gr. Széchényi Imre őrökösei homok-szent-györgyi uradalmában: erdész: Halka Dániel (Homok-Szent-György).

Ifj. gr. Széchényi Imre somogyvári uradalmában: erdész: Tomka Akos (Somogyvár).

Gr. Széchényi Victor kőröshegyi uradalmában: erdész: Jirovecz Emil (P.-Szemes).

Gr. Széchényi István kálmáncsai uradalmában: erdész: Hajek Antal (Kálmáncsa).

Veszprémi püspökség karádi erdőhivatalánál: Csik Gyula erdőmester (Karád).

Gr. Zichy Béla lengyeltóti uradalmában: főerdész: Zbinyovszky Lajos (Lengyeltóti).

Gr. Zichy N. János vrászlói uradalmában: erdész: Bauer Henrik (Vrászló).

Gr. Zichy Ödön surdi és beleznai uradalmában: erdész: Krivánek Béla (Belezna); körerdész: Stroblich Antal (Surd).

Sopron vármegyében:

Gr. Berchtold Józsefnénél: erdész: Polenszky Rezső (Peresznye).

Hg. Eszterházy Miklós hitbizományi uradalmaiban (Sopron, Vas, Zala, Tolna, Baranya Somogy vármegyékben.

Központi erdőfelügyelőség Kismártonban (Sopron vm.) Központi előadó: Blaschek Ede erdőtanácsos; beosztva: Maurer Antal erdész, Lőv Jenő és Zimay János erdőgyakornokok.

Házi kezelésben levő erdőknél, (kismarton, eszterháza, léka-i uradalmakban) erdőhivatal Kismartonban: kezelő erdőtiszt: Rimler Pál, főerdész; erdőhivatal Eszterházán, kezelő erdőtiszt: Wocher Lajos főerdész; erdőhivatal lékán: erdőmester Graf Adolf; erdőgondnokság Lékán: ellátja az erdőmester; erdőgondnokság Dörfölön: főerdész Vidor Ignácz.

Kerületi erdőfelügyelők: Sipeki Balázs Béla (A.-Lendva), Schréter Károly (Dombovár).

Bérbe adott erdőknél: (ozora, dombovár és baranya-szent-lőrinczi urad.) Erdőgondnokság Baranya-Szent-Lőrinczen: főerdész Warinszky József; erdőgondnokság Vaszaron: ellátja Warinszky József főerdész baranya-szent-lőrinczi erdőgondnok; erdőgondnokság Gyulajováncán: főerdész Rebek József; erdőgondnokság Tengődön: főerdész Pirkhofer András; erdőgondnokság Tamásiban: főerdész Fodor István. (Kaposvári urad.) Erdőgondnokság Kapuvárott: főerdész Fuhrmann Antal; erdőgondnykság Zseliz-Kisfaludon főerdész Sujánszky Imre. (A.-Lendva, kuti urad.) Erdőhivatal Lentiben: erdőmester Polnisch Árpád; erdőgondnokság Kámaházán: főerdész Jenek Rezső; erdőgondnokság Kerka-Kutason: főerdész Móré László; erdőgnndnokság Lendva-Ujfalun: főerdész Rizek Román; erdőgondnokság: Bánok-Szt.-Györgyön; főerdész Doleschal Aladár; erdőgondnokság Lentin: ellátja az erdőmester. (Kabold, Lakompak, N.-Kereszturi urad.) Erdőhivatal Lakompakon: erdőmester Hirt Emil; erdőgondnokság Lakompakon: ellátja az erdőmester; erdőgondnokság Kaboldon: főerdész Wocher Jenő. (Fraknói urad.) ellátja Rimler Pál főerdész Kismartonból. (Kapuvári urad.) kezelő erdőtiszt: Vermes Győző főerdész (Kapuvár).

Győri püspökség. Erdőhivatal Szanyban: erdőmester: Remann József; főerdész: Vermes György.

Br. Rummerskirch Arthur bérlőnél: főerdész: Nürnerger József (Keczöl). (Hg. Eszterházy bérlője.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Sopron sz. kir. városnál: erdőmester: Kellner György; erdész: Muck András (Sopron).

Gr. Széchényi Béla uradalmaiban: főerdész: Russ Dénes (Rőjtök).

Gr. Zichy Henrik uradalmában: főerdész: Kratochvill Nándor (Füles); erdész: Kremszner János (Füles).

Szabolcs vármegyében:

Gr. Forgách László mándoki uradalmában: urad. erdőtiszt: Repászky István (Mándok).

Br. Podmanitzky Géza nyirbaktai uradalmában: erdész: Balogh György (Nyirbakta).

Szatmár vármegyében:

Gr. Károlyi Alajos hitbizományi uradalmában: erdőmester: Prohászka Lajos (Erdőd); főerdész: Szimon Béla (Sikárló); erdészek: Burda Károly (Erdőd-Gyarmat), Langhammer József (Új-Huta), Leitner József (Szinfalu), Gajáry Sándor (Vállaj); erdészeti ellenőr: Schürcz Károly (Bartafalu); erdész: Osztadál Jenő (Károlyi-Erdőd); erdőrendező: Bauer Endre (Karolyi-Erdőd),

Gr. Károlyi István uradalmában: erdészek: Schnell Pál (Nántfü), Papp Ferencz (N.-Szokond); erdészsegéd: Bod László (Kraszna-Béltek).

Gr. Károlyi Viktor uradalmában: erdész: Urbancsek József (Puszta-Terem).

Gr. Károlyi Gyula uradalmában: erdőmester: Bunyitay Gyula (Fény); erdőtiszt: ; segéderdész: Gáll Tibor (Fény).

Gr. Teleki László Gyula uradalmában: Syllaba Ernő főerdész (Jeder u. p. Nagy-Somkut).

Gr. Károlyi Sándor uradalmában: alerdész: Klier József (Verend).

Felső-Bánya sz. kir. város erdeje állami kezelésbe vétetett.

Gr. Károlyi Mihály uradalmában: erdész: betöltetlen. (Fény).

Nagy-Bánya sz. kir. város: erdőügyi tanácsos: Bálint Imre (Nagy-Bánya).

Szatmár-Német szab. kir. városnál: Leber Antal főerdész (Szatmár).

Szeben vármegyében:

Nagy-Szeben városnál: erdőmester: Binder József (Nagy-Szeben).

Szász-egyetem szász-hitbirói uradalmában: erdőmester: Mangesius Albert (Nagy-Szeben).

Szepes vármegyében:

Gr. Csáky Vidor birtokán: erdőmester: Gruber Károly (Szepes Sümegh).

Gr. Csáky Albin birtokán: erdész: Krause János (Szepes-Mindszent).

Gr. Csáky László örökösei birtokán: erdőmester: Farkas Pál (Nagy-Kunsch falu).

Eperjesi g. kath. püspökségnél: erdész: Ronchetti Gáspár (Vörös-Klastrom).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Gölniczbánya városnál: erdőmester: Apáti Vilmos.
Késmárk városnál: erdész: Mauks Vilmos (Késmárk);
Igló városnál: erdészek: Straznyitzky Frigyes (Igló Hutta) és Retter Frigyes (N.-Hnilecz); erdész Mauks Vilmos (Tátraháza).
Lőcse városnál: főerdész: Janovitzky Zsigmond (Lőcse); erdész: Halmi László (Toriszka).
Probstner Árthur és Gyula birtokán: erdész: Schneck János (Sz.-Jakab falu).
Szepesi káptalannál: erdész: Léber János (Szepeshely).
Szepesi püspökségnél: erdőmester: Pankovich Béla (Sz.-Teplitz); erdész: Fritsch Gyula (Sz.-Véghely); erdészsegéd: Lehotzky Antal (Sz.-Teplitz).
Szepes-Olaszi városnál: erdész: betöltetlen (Sz.-Olaszi).
Óhringeni hg. Hohenlohe Kraft uradalmában: erdőigazgató: Kegl Ede (Javorina).
Fülöp-Szász-Coburg gothai fej. herczeg káposztafalvi uradalmában: erdőmester: Barger Gnidó (Káposztafalu); erdész: Bárdossy Miklós (Sztraczena).

Szilágy vármegyében:

Br. Bánffy család szilágy-somlyói uradalmában: erdőmester: Halliárszky Samu (Sz.-Somlyó).
Gr. Degenfeld Sándor hadadi uradalmában: erdészek: Kleiszl Gyula (Hadad) és Bálinth Géza (Erked).
Gr. Károlyi György örökőseinél: erdőszámvivő: Hutiray Ferencz (Peér).
Gr. Károlyi Sándor kegyei uradalmában: főerdész: Eltzenbaum Róbert (Kegye).
Gr. Károlyi Tibor szarvadi uradalmában: erdész: nincs betöltve. (Tasnád-Szarvad).
Gr. Kornis Miklós sz.-csehi uradalmában: főerdész: Lenhárt Vilmos (Szilágy-Cseh).
Br. Wesselényi Béla zsibói uradalmában: erdészek: Pap Miklós (Zsibó) és Schneider József (Zsibó).
Báró Wesselényi Miklós uradalmaiban: erdészek: Szkalitzky Ferencz (Szeér), Szabó Lajos (Görcsön), Telkes László (Bréd), Elsnitz Albert (Völcsök).

Szolnok-Doboka vármegyében:

Özv. gr. Bethlen Andrásné bethleni uradalmában: erdész: Ifftits József (Bethlen).
Gr. Bethlen Pál bethleni uradalmában: erdész: Reithoffer Ferencz (Bethlen).
Br. Jósika Samu csáki-gorbói hitb. uradalmában: főerdész: Turcsa Tivadar (Csáki-Gorbó).
Gr. Teleki László Gyula erdélyrészi uradalmában: erdész: Stenka Lajos (Kendi-Lona).
Br. Bánffy Albert-féle hitbizomány Szolnok-Doboka és Kolozs vármegyében fekvő erdeinél: erdőmester: Halliárszky Samu (Szilágy-Somlyó).

Temes vármegyében:

Br. Baich Miklós örököseinek markoveczi és varadiai uradalmában: erdész: Neuber Alajos (Markovecz).
Baiersdorf és Biach sósdiai uradalma: erdész: Schöpflin Ferencz (Sósdia).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Gr. Latour Károly hosszuszói uradalma: erdész: Tomin János (Bellatincz).

Gr. Wimpfen örökösök máslak és hódos uradalma: főerdész: Spanily Adolf (Charlottenburg); erdész: Kozák János (Kizdia).

Tolna vármegyében:

Gr. Apponyi Géza hőgyész-apátii urndalmában: főerdészek: Kadernoska János (Hőgyész), Kupfinger Kristóf (Apáti); körerdész: Nagel Péter (Vadkert).

Gr. Apponyi Sándor lengyeli uradalmában: főerdész: Rinaldi Ottó (Lengyel).

Br. Drasche Richárd tolnai uradalmában: főerdész: Sechser Sándor (Tolna).

Hg. Eszterházy Miklós tolnai uradalmában: (l. Baranya vármegyénél).

Hg. Montenuovo Alfréd tolnai uradalmában (lásd Baranya vármegyénél).

Pécsi r. kath püspökség tolnai uradalmában: (l. Baranya vármegyénél).

Gróf Wimpfer Simon simontornyai uradalmában: erdőtiszt: Wobornik Vincze (Kis-Székely).

Torontál vármegyében:

A San-Marcoi herczegnő szerb-csanádi uradalmában: erdőtiszt: Scheebor János (Szerb-Csanád).

A zágrábi érsekség billédi uradalmában: erdőtiszt: Gontkó Ignácz (Perjámos).

Torda-Aranyos vármegyében:

Gr. Andrássy Tivadar hesdáti hitb. uradalmában: főerdész: Taszler Rezső (M.-Fenes); erdész: nincs betöltve (Járaviz).

Kolozsvár sz. kir. város Torda-Aranyos- és Kolozs vármegyében fekvő erdeinél: erdőmester: Tarsoly Árpád (Kolozsvár).

Torda rend. t. városnál: erdész: nincs betöltve (Torda).

Trencsén vármegyében:

Gr. d'Harcourt Manó birtokán: 1. Dubniczi uradalom: Hivatalfőnök: Kresz Ödön uradalmi erdőtanácsos és jószágfelügyelő (Dubnicz); erdészek: Kodon János (Missén); Kocsi Károly (Szelecz); Markl József (Dubnicz); Ulmann József (Barát-Lehota); erdőmérnök helyettes: Schrötter Alajos (Dubnicz); segéderdész: Hauke Albert (Dubnicz). 2. Bobothi uradalom; Krepler Ferencz erdőmester; Schatt János erdész; Buresch Ágoston erdőgyakornok. 3. Ó-Beszterczei uradalom: Bschaidner János főerdész; Kochwasser Rudolf és Hrodegh József erdész; Kopp Károly erdőgyakornok.

Gr. Csáky László örökösei budatini uradalmában: Spotkovszky József főerdész (Budatin); ifj. Seide Róbert erdész (Povinna)

Dréher Antal uradalmában: főerdész: Malypeter J. (Liborcsán); erdészek: Plachy Ferencz (Driethoma), Kardasch Gergely (Felső-Szrnye). Lochmüller Rudolf (Felső-Szucs).

Gr. Königsegg Gusztáv hitbizományi uradalmában: főerdész: Barvics Károly (Pruszka); erdészek: Vaitzik Gyula (Lieszkovecz); Winkler Venczel erdészsegéd (Pruszka).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Lovag Háhn Samu uradalma: Igazgatósági főnök: Schaller József erdőfelügyelő; főerdész: erdőmester: Mildner János (Zákopcse); ellenőrködő főerdész: Blaha Venczel (Vág-Podhragy); főerdészek Schmuck Ede (Oscsadnicza); Doleschál Rezső (Marikov), Hauszer László (Facskó); erdészek: Spaldon János (Turzovka), Labboy Jenő (Styavnik); Matter Rezső (Csácza), Cservicsek Béla (Turó), Riedl Rezső (Trencsén Makó), Teszár Vilmos (Bolyvár).

Gr. Pongrácz Adolf birtokán: főerdész: Tschapek József (Krasnyán).

Báró Popper Armin uradalmában: erdőfelügyelő: Sinek Victor (Bicsicza); tiszttartó: Kresz Hugó (Bicsicza); főerdész: Kreuszel József (Kő-Poruba); Horszák József (Kunyerad).

Schenk Adolf utódai uradalmában: főerdész: Perroy Pál (Kassza); erdész: Hrodegh Rezső (Kassza); erdészjelölt: Kögl János.

Gr. Zay Miklós birtokán: főerdész: Bednárovics Győző (Zay-Ugrócz); erdészek: Bertók Soma (Dubnicska), Gresznyarik Kálmán (Ksinna), Szluncsik Adolf (Zsittna), Dudek Ferencz (Nagy-Szlatina).

Gr. Majláth György birtokán: főerdész: Fuchs Frigyes (Tyerhova); erdész: Horváth Ferencz (Riesnicza).

Schreiber József birtokán: főerdész: Klose Emil (Lednicz-Rosnye); erdészek: Hausknotz Mihály (Lednicz-Rosnye), Müller Alajos (Lednicz) és Zopf Ferencz (Zubák).

Turócz vármegyében:

Körmöczbánya sz. kir. és főbánya városnál: főerdész: Róth Emil (Alsó-Stubnya); erdész: Skrbek Károly (Felső-Turcsek).

Br. Révay Gyula birtokán: főerdész: Duschek János (Kis-Selmecz).

Br. Révay Ferencz birtokán: főerdész: Dittert Gyula (Mosócz); erdész: Bauer Endre (Mosócz).

Udvarhely vármegyében:

(Az Erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Udvarhely vármegyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs).

Ugocsa vármegében:

(Az Erdészeti Zsebnaptár értesülése szerint Ugocsa vármegyében felesketett magán uradalmi erdőtiszt nincs).

Ung vármegyében:

Gr. Sztáray Antal örökösei nagy-mihályi uradalmában: erdészek: Kónay Árpád (Hliviscse), Pulchardt Miksa (Jósza); segédtiszt: Petrásovits Tivadar (Vinna Banka).

Gr. Hadik Barkóczy Endre hitbizományi birtokán: főerdész: Halassy László (Pálócz).

Gr. Károlyi Imre uradalmában: főerdész: Blahos Manó (Felső-Remete).

Vas vármegyében:

Almássy-féle borostyánkői uradalom: erdész: Xhenemont Ferencz (Borostyánkő).

Hg. Batthyány Strattmann Ödön birtokán: főerdész és jószágfelügyelő: Molnár István (Körmend); erdész: Sipos Antal (Körmend).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Gr. Cziráky Antal kenyeri uradalmában: alerdész: Nadhera Ferencz (Kenyeri).

Gr. Draskovits Dénes némutujvári uradalmában: főerdész: Bacsák Béla (Németujvár).

Gr. Erdődy Ferencz uradalmaiban: főerdész: Szabó György (Jánosháza); erdész: Bendl Adolf (Pecző1).

Gr. Erdődy Ferencz és Tamás uradalmában: főerdész: Hárs István (Sz.-Péterfa).

Estei Mária Terézia bajor kir. herczegnő uradalmában: főerdész: Klaempfl Adolf (Sárvár); urad. erdőgondnok: Harvich Ernő (Sárvár).

Hg. Eszterházy lékai uradalmában: erdőmester: Graf Adolf (Léka).

Gr. Festetics Tassiló vasvári és saáli uradalmában: főerdész: Meiszner István (Vasvár).

Kőszegh városnál: erdőmester: Törzs István.

Schmidt Ferencz üveghutai birtokán: Witt Ferencz (Szalónak-Üveghuta).

Zirczi Apátság: Szporny Gyula (Csörötnek).

Gr. Erdődy Gyula vörösvári birtokán: főerdész: Karay Ernő (Vas-Vörösvár).

Veszprém vármegyében:

Gr. Eszterházy Béla birtokán: erdész: Berghold Károly (B.-M.-Szombathely).

Gr. Eszterházy Ferencz birtokán: erdész: Wlasich László Hidegkut; erdész: Géczy József (P.-Szék).

Gr. Eszterházy Imre birtokán: erdészek: Berkes Ágoston (Szent-László), Rácz Vendel (Szt-Király), Saághy Lajos (Kéde).

Gr. Eszterházy Pál pápa-ugodi hitbizományi uradalmában: igazgató-erdőmester: Jákói Géza (Pápa); központi főerdész: Dufek Pál (Ugod); pagonyerdészek: Löw György (Fenyőfő), Tatarek József (Kup).

Klosterneuburgi kanonokrend suuri- és duna-neszmélyi (Komárommegében) birtokán: főerdész: Ringeisen Lajos (Suur).

Gr. Nádasdy Ferencz bakony-nánai hitbizományi birtokán: főerdész: Tavasy Lajos (B.-Nána); erdőgyakornok: Horváth Miklós.

Gr. Eszterházy Sándor marczaltői birtokán: Gürtler Antal (Marczaltő).

Sz.-Fejérvári püspökség: főerdész: Riffer Sándor (Teés).

Br. Todesko örökös einél: főerdész: Mikulás Vincze (N.-Vázsony): pagonyerdészek: Traub József (Ur-kút), Szabó Antal (Nagy-Vázsony).

Veszprémi káptalannál: erdőmester: Patzl Jenő (Veszprém); főerdész: Rietmüller Armin (Markó).

Veszprémi püspökségnél: erdész: Pollák Ferencz (Farkas-Gyepü).

Gr. Witzleben-Altdöbern birtokán: főerdész: Hefner József (Várpalota); erdész: Stierand Keresztély (Csősz).

Zirczi apátságnál: erdőmester: Havas Ágoston (Zircz); főerdész: Ferenczi Sándor (Zircz), Szporny Gyula (Szent-Gothárd).

Zala vármegyében:

Gr. Andrássy Aladár birtokán: főerdész: Wilde Ferencz (Letenye).

Hg. Batthyány-Strattman Ödön hitb. birtokán: erdőmester: Pálfi Ajajos (N.-Kanizsa).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Budapesti központi papnevelő kiskomáromi birtokán: erdész: Stark Dezső (K.-Komárom).

Ifj. gr. Eszterházy Pál birtokán: erdész: Pákay Ferencz (Lesencze-Istvánd).

Gr. Eszterházy Pál birtokán: erdész: Závodnik István (Káptalanfa).

Hg. Eszterházy Miklós alsó-lendvai erdőfelügyelőségénél: erdőfelügyelő: Balázs Béla (A.-Lendva).

Hg. Eszterházy Miklós alsó-lendva-nemthy-i uradalmainak főbérleténél: erdőmester: Polnisch Árpád (Lenti); főerdész: Jenek Rezső (Kamaház); főerdész: Doleschall Aladár (Bánok Szt. György); főerdész: Móré László (Kerka-Kutas).

Gr. Festetits Jenő birtokán: főerdész: Kovács János (Domasinecz).

Gr. Festetics Tassiló birtokain: erdőmester: Barna György (Keszthely); főerdész: Tatarek Lajos (Vállus), Tomka Kálmán (Zala-Szt-László); erdész: Pethő Lajos (Ollár); erdőgyákornok: Litfass Győző (Keszthely).

Magyarországi kegyes tanitórend dörgicsei birtokán: főerdész: Ódor Ignácz (Somogy-Taszár.)

Nagykanizsa városnál: erdőmester: Csigaházy Antal (N.-Kanizsa).

Pallini-Inkey László birtokán: főerdész: Bán Barnabás (Csehi).

Szegedy István birtokán: erdész: Mall Vilmos (Puszta-Előtvös).

Veszprémi püspökség sümegi erdőhivatalánál: erdőmester: Bükhely Antal (Sümeg); főerdész: Kolczonay Antal (Monostor-Apáti); erdész: Vendel János (Sümeg).

Zalavári sz.-benedekrendi apátságnál: erdőmester Borsos István (Somogy-Endréd).

Gr. Eszterházy Sándor pulai birtokán: számadó erdész: Dúsbaba Béla (Pula).

Gr. Zichy Ágoston bellatinczi birtokán: főerdész: Piácsek János (Bellatincz).

Zemplén vármegyében:

Gr. Andrássy Géza uradalmában: erdőfelügyelő: Dénes Géza (Rozsnyó); főerdész: Peiszerle József (Hazsina).

Gr. Andrássy Tivadar és Gyula hitbizományi birtokán: főerdész: May Róbert (Zemplén).

Gr. Andrássy Dénes hitb. birtokán: főerdész: Peiszerle Pál (Monok).

Gr. Hadik-Barkóczy Endre hitb. birtokán: erdőmester. Strompf Pál (Varannó); erdőmérnök: Velinszky Roszláv (Varannó); pagonyerdész: Buday Sándor (Virava).

Hering Johann Gottfried sztakcsini uradalmában: főerdész: Grund József (Sztakcsin); erdész: Piontek Róbert (Sztakcsin); erdészeti számvivő: Piperek Richárd; alerdész: Pernt József (Sztakcsin); erdész: Villner Henrik (Pcsolinán); alerdész: Kovárič Gottlieb (Telepócz).

A leleszi prépostság uradalmában: főerdész: Allender Frigyes (Lelesz).

Gr. Majláth József hitbizományi uradalmában: kezelő erdőtiszt: Reinfuss Félix jászvári erdőmester (Jászó, Abau.-T. vm.).

Br. Waldboth Frigyes uradalmában: főerdész: Spissák Gyula (Erdőbénye).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Zólyom vármegyében:

Beszterczebánya sz. kir. városnál: Erdőhivatal. Besztercebányán: erdőfelügyelő: Herdina László.

Breznóbánya sz. kir. városnál: erdőmester: Rozim József.

Beszterczebányai káptalannál: erdész: Pitschmann Károly (Szélnye).

Nemes kéri Kiss Miklós véglesi uradalmában: központi erdész: Hausmann Lipót; főerdészek: Täuber Rikárd (Herencsvölgy), Hénel Béla (Ocsova).

Zólyom sz. kir. városnál: erdész: Boroskay János (Zólyom).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Egyesületek és tanintézetek.

Országos erdészeti egyesület.

(Helyisége: Budapest, V. kerület, Alkotmány-utcza 6. II. em. 10.)

Alakult 1866. évi deczemberhó 9-én.

Elnöke: Losonczi báró Bánffy Dezső valóságos belső titkos tanácsos, stb. stb.

I. alelnöke: Kálnoki dr. Bedő Albert, ny. államtitkár, orsz. gy. képviselő stb. stb.

II. alelnöke: Horváth Sándor ministeri tanácsos,

Választmányi tagok: Almásy Andor, m. kir. erdőigazgató Arató Gyula m. kir. erdőmester; Balás Vincze, magyar királyi főerdőmester; Bittner Gusztáv urad. erdőmester; Csik Imre k. erdőfelügyelő; Csupor István primási főerdőmester; Eleöd Jósa, ügyvéd és üveggyáros; Br. Feilitzsch Arthur, országgyűlési képviselő; Fekete Lajos m. kir. főerdőtanácsos és akadémiai tanár; Garlathy Kálmán, m. kir. erdőigazgató; Gaul Károly, müegyet. magántanár; Hangay Géza, m. kir. erdőtanácsos; Havas Ágoston, urad. erdőmester; Havas József, kir. erdőigazgató; Hirsch István, m. kir. főerdőtanácsos; Illés Nándor, ny. kir. főerdőtanácsos; Imecs Béla urad. főerdész; Kallina Károly, ny. m. kir. főerdőmester; Nemeskéri Kiss Pál cs. kir. kam. országgyűlési képviselő; gr. Khuen-Héderváry Károly, Ő felsége személyi körüli minister; Krajcsovics Béla, mag. kir. erdőfelügyelő; Laitner Elek m. kir. erdőigazgató; Lászlóffy Gábor, m. kir. főerdőtanácsos; Máday Izidor ny. miniszteri tanácsos; Nagy Károly m. kir. erdőtanácsos; Péch Kálmán, magy. kir. erdőtanácsos; Podhrádszky András, herczegi erdőigazgató; Reinfuss Bódog, urad. erdőmester; Rónay Antal, m. kir. főerdőtanácsos; Schmidt Ferencz, urad. erdőmester; Simon Gyula, m. kir. erdőtanácsos; Soltz Ottó, urad. erdőmester; Sóltz Gyula, ny. min. tan. orsz főerdőmester; Tavi Gusztáv, ministeri tanácsos; Tomcsányi Gyula, m. kir. erdőigazgató; Tomcsányi Gusztáv, m. kir. erdőigazgató; Vadas Jenő, magy. kir. főerdőtanácsos, erdőakadémiai tanár; Vadászffy Jenő m. kir. közalapitv. erdőtanácsos; Vuk Gyula, tőzsdetanácsos.

Számadásvizsgáló bizottság: Elnök: Boitner Gyula uradalmi főerdész Budapest. Tagok: Balogh Ernő magy. kir. főerdész, Bodor Gyula m. kir. erdőmester és Szalay Ernő m. kir. közalap. főerdész, valamennyi Budapesten.

Titkár: Bund Károly.

Az egyesület tagjainak száma (1903. végén) 2049, ezek közül 1 pártoló, 1 tiszteletbeli, 854 alapító és 1194 rendes tag.

Alapító tag lehet minden kellő műveltségű állampolgár, ki az egyesületet Magyarország erdőgazdasági érdekeinek előmozditására irányuló törekvésében támogatni óhajtván, részére legalább 300 K készpénz-alapitványt tesz, vagy a ki legalább 300 K készpénz-alapitványi tőkéről szóló kötvényt állit ki, s abban kötelezi magát, hogy ezen tőke után a törlesztés idejéig évenként 5%-os kamatot fizet.

Rendes tagnak vétetnek fel azok, kik a belépés alkalmával kijelentik, hogy évenkénti 16 K tagsági dij lefizetése mellett, az egyesületnek állandóan vagy legalább 5 éven át tagjai kivánnak maradni. E kötelezettségek fejében minden egyesületi tag részt vehet a választmányi üléseken, hol azon esetben, ha a választmánynak nem tagja, véleményezési joggal bir és a közgyüléseken, hol ezenkivül szavazati joga is van.

Igénybe veheti bárminő erdészeti kérdésben az egyesület szaktanácsát, s használhatja az egyesületi könyvtárt; igényt tarthat arra,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

hogy az egyesület által vagy az egyesület segélyével kiadott irodalmi termékeket a választmány vagy közgyűlés által meghatározandó árkedvezmény mellett szerezhesse meg, s hogy az egyesület közlönyét, az „Erdészeti Lapok"-at az alapitványi kamat, illetőleg tagsági dij fejében ingyen kapja. Joga van használni aa egyesület által kiállitott oklevelen nyert tagsági czimet, s egyátalában élhet mindazon kedvezménynyel, melyet az egyesület erkölcsi támogatásával, tanácsával, a szorult helyzetben levő tagtársaknak és erdészeti pályára készülő fiaiknak, továbbá elhalt egyesületi tagok özvegyeinek és árváinak anyagi segélyezésével nyujthat.

Az egyesület közlönye, az „Erdészeti Lapok" 4—5 ivnyi tartalommal havi füzetekben jelenik meg, s ez idő szerint 2250 példányban adatik ki. Nem egyleti tagok részére előfizetési dija egy évre 16 K.

Az egyesület vagyonát 1903. év végén a következő értékek képezték: 1. alkotmány-utczai 6. számu háromemeletes székháza, melynek értéke az épitési számadások szerint 388.330 K 52 f. 2. értékpapir 314.900 K; 3. magán kötelezvényekkel biztositott alapitványi tőke 82.759 K 35 f; leltári tárgyak 22.962 K 82 f; könyvtár 19.518 K 82 f, készpénz: 14.081 K 33 f. Az egyesület vagyona tehát készpénzben számitva kerek számban 850.000 K tehető. Ebben benfoglaltatnak:

1. a Deák Ferencz alapitvány (27.500 K tőkével), melynek kamataiból évenként 100 drb arany pályadij tűzetik ki erdészeti szakmunkák megirására;

2. a gróf Tisza Lajos alapitvány (50.650 K 62 f tőkével), melynek kamatai szorult helyzetben levő magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyezésére fordittatnak;

3. a Wagner Károly alapitvány (42.422 K 47 f. tőkével), melynek kamataiból elhalt erdőtisztek és erdészeti altisztek özvegyei és árvái nyernek évenként segélyt;

4. a Bedő Albert alapitvány (37.501 K 45 f, tőkével), melynek kamataiból magyar erdőtisztek erdészeti pályára készülő szegény sorsu fiainak adatik a selmeczi erdőakadémián ez idő szerint két 600—600 koronás évi ösztöndij.

5. Erzsébet Királyné alapitvány (20.895 K 11 f, tőkével) kamataiból erdőtiszti árvu leányok segélyesztetnek;

6. egy székesfehérvári ismeretlen alapitványa (2.510 K 01 f, államsorsjegy és készpénzből álló tőkével). Ez utóbbinak rendeltetése még nincs megállapitva;

7. Luczenbacher Pál alapitvány (10000 K tőkével) melynek kamataiból erdőtisztek özvegyei és árvái segélyeztetnek;

8. Titkári nyugdijalap: jelenleg 24.626 K 57 f tőkével;

9. Horváth Sándor alapitvány (16.115 K 70 f tőkével) oly egyesületi tagok jutalmazására kiknek munkássága az erdőgazdaság gyakorlati vagy tudományos müvelése terén sikeresnek és hasznosnak találtatik.

10. Faragó B alapitvány, melynek kamataiból erdőtisztek és altisztek fiárvái segélyeztetnek 6.217 K 50 f-t képvisel.

Selmeczbányai m. kir. erdőakadémia.

Az erdőakadémiai hallgatók sorába való felvétel és beiratás 10 K beiktatási és 10 K segélyegyleti tagsági dij befizetése mellett, évenkint október 6. és 7-ik napján történik.

Rendes hallgatókul oly jelentkezők vétetnek fel, kik a felső gymnasium vagy főreáliskola végzését érettségi bizonyitványnyal igazolják.

Oly jelentkezők, kik érettségi bizonyitványnyal nem birnak, az évenkint október hóban tartott felvételi vizsga és a szülők vagy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

gyám beleegyezésének kimutatása mellett **rendkivüli hallgatókul** vétetnek fel, ha a megtartott vizsga alkalmával az elemi mennyiségtanból, elemi mértanból, természettanból, természetrajzból, továbbá a szabadkézi és szerkesztési rajzból oly képzettséget tanusitanak, minő az érettségi vizsgánál követeltetik. Érettségi bizonyitványnyal nem biró növendékek azonban a magyar kir. földmivelésügyi ministerium által a 1878. év április havában kiadott szabályrendelet alapján az **erdészeti államvizsgához nem bocsáttatnak.**

Vendég hallgatókul oly önálló egyének vétetnek fel, kik csak egyes tantárgyakat kivánnak hallgatni.

Az akadémián senki sem fizet **tandijt.**

A szakképzés két tanfolyamra oszlik, u. m. az **általános erdészeti tanfolyamra** és az **erdőmérnöki tanfolyamra**; az előbbi 3 év alatt végezhető, az utóbbi 4 évig tart.

Az általános tanfolyam tárgyai: Kötelező tantárgyak: 1. Mennyiségtan 1-ső rész. (Előadó tanár: dr. Schwartz Ottó.) 2. Általános vegytan. (E. t. Bencze Gergely.) 3. Ábrázoló mértan. 4. Szerkesztési rajz. 5. Szabadkézi rajz. 6. Térképrajz. (E. t. Dr. Fodor László.) 7. Természettan. 8. Természettan és electrotechnika. (E. t. Dr. Schwartz Ottó.) 9. Erdészeti vegytan (E. t. Bencze Gergely.) 10. Növénytan I. rész. 11. Növénytan II. rész. (E. t. Dr. Tuzson János.) 12. Erdőhasználattan. (E. t. Téglás Károly.) 13. Állattan. (E. t. Vadas Jenő.) 14. Erőmütan és erdészeti géptan. E. t. Boleman Géza.) 15. Ásványtani encyclopaedia. (E. t. Dr. Böckh Hugó.) 16. Középitéstan. 17. Vasut- és utépitéstan. 18. Viz- és hidépitéstan. (E. t. Sobó Jenő.) 19. Talaj- és klimatan. (E. t. Bencze Gergely.) 20. Erdőtenyésztéstan. (E. t. Vadas Jenő.) 21. Erdőbecsléstan. (E. t. Fekete Lajos.) 22. Geodesia I. rész. (E. t. Szentistványi Gyula) 23. Erdőrendezéstan (E. t. Fekete Lajos.) 24. Erdészeti Iparmütan. (E. t. Téglás Károly.) 25. Erdészeti statistika és erdészeti irodalomtörténet. (E. t. Fekete Lajos.) 26. Erdővédelem, erdészeti, vadászati és urbéri törvények. (E. t. Vadas Jenő.) 27. Erdőértékszámitástan. (E. t. Fekete Lajos.) 28. Nemzetgazdaság- és pénzügytan. (E. t. Pauer János.) 29. Gátak és gerebek szerkesztése és rajza. (E. t. Téglás Károly.) 30. Mezőgazdasági encyclopaedia és haltenyésztés, gyümölcs- és méhtenyésztés. (E. t. Téglás Károly.) 31. Vadászattan. (E. t. Téglás Károly.) 32. Számviteltan. 33. Irálytan. (E. t. Ágfalvi Alajos.) **Nem kötelező tantárgyak:** 34. Váltójog. (E. t. Pauer János.) 35. Közegészségtan (Dr. Tóth Imre.)

Az **erdőmérnöki tanfolyam** tárgyaihoz az **elsőroltakon kivül** még a következők tartoznak: 36. Mennyiségtan II-ik rész. (E. t. dr. Schwartz Ottó.) 37. Elemző tármértan. (E. t. dr. Fodor László.) 38. Erőmütan és szilárdságtan. (E. t. Boleman Géza.) 39. Általános géptan és hőelmélet. (E. t. Herrmann Miksa.) 40. Graphostatika. (E. t. dr. Fodor László.) 41. Tüzeléstan. (E. t. Dr. Neuherz Béla.) 42. Geodesia II-ik rész. (E. t. Szentistványi Gyula.)

Tanársegédek: az erdőhasználattani tanszéknél: Ruténi Károly; az erdőrendezéstani tanszéknél: Fekete Zoltán; az erdőtenyésztéstani tanszéknél: Vollnhofer Pál adjunktus; az erdészeti vegytani tanszéknél: Günther Frigyes.

A semesterenkint hallgatandó tárgyakat a hallgatók, bizonyos megszoritás mellett, szabadon választhatják, azonban ajánlatos, hogy a hallgatók tanulmányaikat olyan rendben és sorban folytassák, mint azok az illető tanfolyam tantervében felvéve vannak.

Az akadémián minden semester végén a hallgatott tárgyakból (kötelező) **rendes szóbeli vizsgák**, minden évi október hóban pedig **pótlóvizsgák** tartatnak.

A rendes hallgatókkal együtt az ujabb szabályzat szerint magán-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

vizsgára bocsáttatnak a tantárgyak hallgatása nélkül is olyanok, kik megelőzőleg valamely rendszeres erdőgazdaságnál gyakorlati szolgálatban állottak. Az akad. rendszabályoknak erre vonatkozó (17. §.) szakasza igy szól: „Az erdészeti szakiskola rendes hallgatói részére megállapitott tantárgyakból a szabályszerinti sorrendben magánvizsgára bocsáttatnak, kik a főgymnaziumon vagy főreáliskolán tett érettségi vizsga után valamely rendszeres erdőgazdaságnál olyan erdőtiszt mellett, ki az 1879. évi XXXI. t.-cz. 36. §-ában előirt szakképzettséggel és államvizsgai oklevéllel bir, legalább három egymás után következő éven át szakadatlanul gyakorlati alkalmazásban állottak s ezt az illető hivatalfőnök által kiállitott s az illetékes királyi erdőfelügyelő által láttamozott bizonyitványnyal, feddhetlen erkölcsiségüket pedig az illetékes közigazgatási kerület főnöke (polgármester, illetve főszolgabiró) által láttamozott községi bizonyitványnyal igazolják."

A vizsga eredményét, valamint az előadások látogatására vonatkozó szorgalmi osztályzatot is a semester végén az illető tárgy előadó tanára jegyzi be a hallgató leczkekönyvébe, és pedig: „jeles", „jó" vagy „elégséges" megjelölés megfelelő használatával. Ki nem elégitő osztályzat nem jegyeztetik be, azért a vizsgaeredmény hiánya rossz osztályzatnak tekintendő. Ki nem elégitő vizsga az előbb emlitett pótvizsgák idejében ismétlendő.

Az akadémián husz 600 koronás erdészeti állami ösztöndij van rendszeresitve. Ezeken kivül az országos erdészeti egyesület Bedő Albert alapitványának kamatai is selmeczi erdészhallgatók ösztöndijazására fordittatnak. Jelenleg két hallgató élvez ebből 600 koronás ösztöndijat.

Az állami ösztöndijak az évenkinti üresedések számában az akadémiai igazgatóság javaslata alapján, a földmivelésügyi m. kir. ministerium által oly vagyontalan hallgatók részére adományoztatnak, kik az akadémián legalább egy semestert eltöltöttek s ez alatt magukat ugy szorgalom, mint jó vizsgaeredmény és jó magaviselet által kitüntették. Az egyszer nyert ösztöndijt a hallgató az akadémia elvégzéséig élvezi, ha ez idő alatt a szabályzatban körülirt kötelezettségeinek teljesen megfelel.

Az akadémiai tanfolyam teljes elvégzése után a hallgató leczkekönyve (index) a következő szószerinti elbocsátási záradékkal láttatik el:

„Hogy N. N. ur az általános erdészeti (erdőmérnöki) szakiskolát a szabályszerüen előirt rendes tantárgyakból tett vizsgálatok által teljesen végezte s ez alatt az egyes félévekben az index belső lapjain kimutatott magaviseletet tanusitotta, ezennel hivatalosan bizonyittatik."

Ennélfogva a záradék hiánya vagy az előbbitől eltérő záradék azt tanusitja, hogy az index tulajdonosa az akadémiát szabályszerü módon teljesen nem végezte.

M. kir. erdőőri szakiskolák.

M. kir. erdőőri szakiskola jelenleg 4 van: Szeged város határában Királyhalmán (posta és vasutállomás Szabadka). Temesvár város mellett Vadászerdőn, Liptó-Ujvárt. és Görgény-Szent-Imrén.

A királyhalmi szakiskola igazgatója: Teodorovits Ferencz m. kir. erdőmester; segédtanára: Tihanyi László m. kir. erdészjelölt; intézeti főerdőőr: Witze János.

A vadászerdei szakiskola igazgatója: Török Sándor m. kir. főerdész; segédtanára: Kelemen Béla, m. kir. erdészjelölt;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

erdőgyakornok: Jávorszky Zoltán; intézeti főerdőőr: Gyöngyössy József.

A liptó-ujvári erdőőri szakiskola igazgatója: Benkő Rezső m. kir. erdőmester; segédtanár: Czillinger János m. kir. erdészjelölt; erdészjelölt: Vécsei Mihály; intézeti erdőőr: Fukász István.

A görgény-szent-imrei erdőőri szakiskola igazgatója: Szakmáry Ferencz m. kir. főerdész; tanársegéd: Róth Gyula és Vésse i Mihály m. kir. erdészjelölt; intézeti erdőőr: Lótos János.

A királyhalmi erdőőri szakiskola 1883-ban, a vadászerdei 1885-ben, a liptó-ujvári 1886. év őszén és a görgény-szent-imrei 1893. őszén nyilt meg.

Az erdőőri szakiskolák czélja az erdőőri teendők végzésére alkalmas egyéneket nevelni. A felvétel iránt a földmivelésügyi m. kir. miniszterium határoz; s a folyamodványok minden év julius 15-éig oda nyujtandók be.

A felvétetni kivánók kimutatni tartoznak, hogy

1. 17 éves korukat betöltötték, illetve az intézetbe való belépés napjáig (minden év októberhó 1-től legkésőbb 8-áig) betöltik és 35 évesnél nem korosabbak;

2. ép, erős, egészséges, munkához és az időjárás viszontagságához szokott és edzett testalkattal s különösen jó látó, halló és beszélő képességgel birnak. Ez kincstári erdészeti orvos, honvéd törzsorvos, vagy megyei főorvos bizonyitványával igazolandó;

3. az elemi iskolákat elvégezték, illetve folyékonyan irni, olvasni s az elolvasott tárgynak értelmét jól elmondani képesek, s a közönséges 4 számmüvelet szerint jól számolni tudnak;

4. erkölcsi magaviseletük jó;

5. katonai kötelezettségben állanak-e.

A tanulók az intézetbe való belépés alkalmával orvosilag megvizsgáltatnak, s a nem alkalmasak elbocsáttatnak.

A tanulók részint állami, részint saját költségen vétetnek fel, mely utóbbi esetben egy évre 300 koronát fizetnek. Az állami költségen felvett tanulók, ha a tanfolyam teljes bevégzése előtt önként hagyjak el az intézetet, vagy hanyagság végett elbocsáttatnak, a rájok forditott költségeket megtériteni tartoznak.

Mindenik tanuló tartozik magával hozni 6 új inget, alsó nadrágot zsebkendőt 10 pár kapczát, vagy harisnyát s egy pár erdőjárásra alkalmas bagaria csizmát.

A tanfolyam 2 évig tart, s szünidők nincsenek, de a jó magaviseletü és jól tanuló növendékek a szülők vagy gyámok kérésére legföljebb 2 heti szabadságot kaphatnak.

A tanitás elméleti és gyakorlati, a fősúly azonban az utóbbira van fektetve. Az elméleti tanitásnál a Bedő Albert által irt „Erdőőr" czimü könyv szolgál vezérfonalul. A gyakorlati tanitás kedveért a tanulók az erdőben, a csemetekertekben és az intézetnél előforduló minden munkálatokat, tisztitást, s az intézeti erdő és telep nappali és éjjeli őrzését tartoznak végezni.

A szakiskola tanulói az intézeten töltött idő alatt az intézet részéről ruháztatnak, minélfogva a kincstári erdőőrök egyenruháját viselik jelvény és fegyver nélkül.

Minden félévben vizsgálatok tartatnak. Az iskola bevégzéséről bizonyitványok állittatnak ki, melynek alapján a végzett növendékek, ha legalább háromnegyed ($^3/_4$) évet erdei gyakorlati szolgálatban töltöttek, az erdőőri szakvizsga letételére bocsáttatnak, de teljes törvényes minősitéssel biró erdőőrök csak akkor lehetnek, ha 24-ik életévüket betöltvén a hatósági erdőőri esküt letették.

A királyhalmi erdőőri szakiskolára évenkint 12, a vadászerdeire 20, a liptó-ujvárira 26, a görgény-szent-imreire 26 tanuló vétetik fel.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A m. kir. erdészeti kisérleti állomások.

Központi kisérleti állomás Selmeczbányán:

Vezető: Vadas Jenő m. kir. főerdőtanácsos és akadémia tanár.
Adjunktus: dr. Tuzson János m. kir. erdőmester és akadémiai tanár

Külső kisérleti állomások:

Királyhalmán: Vezető az erdőőri szakiskola igazgatója.
Segéd „ „ „ segédtanára.

Vadászerdőn: Vezető az erdőőri szakiskola igazgatója.
Segéd „ „ „ segédtanára.

Liptóujvárt: Vezető az erdőőri szakiskola igazgatója.
Segéd „ „ „ segédtanára.

G.-Szt.-Imrén: Vezető az erdőőri szakiskola igazgatója.
Segéd „ „ „ segédtanára.

A m. kir. földm. ministerium által 12.650. I/2. 897. szám alatt kiadott működési szabályzat.

I. Czél és állomáshely.

Az erdőgazdaság körében felmerülő gyakorlati és elméleti kérdéseknek kisérletek és tudományos kutatások utján való kideritése végett Selmeczbányán egy központi, a négy erdőőri szakiskolánál pedig egy-egy külső erdészeti kisérleti állomás létesittetik.

II. Szolgálati viszony, vezetés.

A m. kir. központi erdészeti kisérleti állomás közvetlenül a földmivelésügyi m. kir. ministerium fenhatósága alatt áll.

Az erdőőri szakiskoláknál létesitett m. kir. erdészeti kisérleti állomások ellenben azon hivatásuknál fogva, hogy a központi erdészeti kisérleti állomás által előirt kisérleteket és kutatásokat eszközöljék s az adatokat a központi állomásnak beszolgáltassák, ennek alá vannak rendelve. Szabadságukban áll azonban külön költség felszámitása nélkül önálló kisérleteket is tenni s azokról a szakköröknek beszámolni.

A központi erdészeti kisérleti állomás vezetője a selmeczbányai m. kir bányászati és erdészeti akadémia erdőtenyésztéstani tanára, mig a külső kisérleti állomások az illető erdőőri szakiskola igazgatójának vezetése alatt állanak.

III. A központi erdészeti kisérleti állomás vezetőjének kötelességei.

A központi állomás vezetőjének teendői a következők:

a) A központi erdészeti kisérleti állomás közvetlen vezetése;

b) az évi költségvetés készitése és a földmivelésügyi ministeriumhoz való felterjesztése; a jóváhagyott költségvetés keretén belül a felmerülő kiadások fedezése az V. pontban foglaltak értelmében; számadástétel;

c) évi munkaterv bemutatása és jelentéstétel a földmivelésügyi ministeriumhoz, levelezés a külső kisérleti állomásokkal, a külföldi erdészeti kisérleti állomásokkal, a kincstári erdőhatóságokkal, erdőbirtokokkal stb.;

d) a jóváhagyott munkaterv kivitelének ellenőrzése; a kisérletek és kutatások eredményeinek rendszeres összeállitása és közzététele;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

e) az erdészeti kisérleti állomás képviselete az országban és külföldön, a földmivelésügyi ministerium által megállapitott módon;

f) a segédszemélyzet beosztására, segélyezésére vagy jutalmazására vznatkozó javaslattétel;

g) a szükséges leltári tárgyak beszerzése és nyilvántartása.

IV. Személyzet.

A központi erdészeti kisérleti állomáshoz az államerdészet kötelékében szolgáló erdőtisztek közül egy *segéd* osztatik be, kinek feladata a kisérleti területeken eszközlendő felvételek megejtése, a gyüjtött adatok feldolgozása és egyáltalaban a vezető mellett való segédkezés.

A csemetekerti és egyéb kiviteli munkálatokhoz a központi erdészeti kisérleti állomásnál egy végzett erdőőri szakiskolai növendék alkalmaztatik mint erdőlegény.

Ezen állomás továbbá igénybe veheti, eddigi hivatásuk érintetlenül hagyása mellett, az erdőakadémia kertészét és a kis-iblyei erdő őrzésével megbizott erdészeti altisztet is.

A külső erdészeti kisérleti állomásokon az illető erdőőri szakiskola tanársegédje segédkezik a kisérleti állomás vezetőjének.

V. Költségek, számadás.

Az erdészeti kisérleti állomások költségei, a mennyiben nem képeznek kincstári erdőkben végzett kisérleteknél felmerült dologi kiadásokat, az országos erdei alapot terhelik.

A kincstári erdőkben végzett kisérletek dologi költségei ellenben az illető erdőhatóság költségvetését terhelik és általa a kisérletet foganatosító közeg részéről láttamozott bérjegyzék, illetve számla alapján a munkálat természetének megfelelő hitelrovat terhére utalványoztatnak.

Szintugy az illető erdőhatóságot terhelik a kisérleti ügy érdekében kiránduló kincstári erdőtisztek által a fennálló utiszabályok értelmében felszámitható utazási költségek is.

Az országos erdei alapot terhelő kiadások a következők:

1. Személyi járandóságok:

a) A központi erdészeti kisérleti állomás vezetőjének évi tiszteletdija . . . . . 300 frt,

b) a központi erdészeti kisérleti állomás segédjének 150 frt, és a külső erdészeti kisérleti állomások vezetőinek 100—100 forintnyi tiszteletdija . . . . . 550 frt,

c) a külső erdészeti kisérleti állomások segédeinek (tanársegédek) évi tiszteletdija à 50 frt . . . . . 200 frt,

d) a központi erdészeti kisérleti állomásnál alkalmazott erdőlegény járandósága (évi bér 200 frt, pótlék 100 frt, lakpénz 50 frt) . . . . . 350 frt.

A tiszteletdijak és járandóságok utalványozása a földmivelésügyi ministerium által történik.

2. Az erdészeti kisérleti állomások összes alkalmazottjainak a kisérleti ügyekben történt kiküldetésük alkalmával szabályszerű napidijak és utazási költségek járnak, melyek a központi erdészeti kisérleti állomás által negyedévenkint bemutatott utazási naplók alapján a földmivelésügyi ministerium által utalványoztatnak.

A központi erdészeti kisérleti állomás szemelyzete által az erdőakadémia tanerdejébe, a külső állomások személyzete által az illető erdőőri szakiskola erdejébe tett kirándulásoknál csakis azon napidijak és utazási költségek érvényesittetnek, melyek az illetőnek ily kirándulásoknál különben is járnak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

3. A kisérleti állomások felszerelésének költségei és azon kisérletek dologi kiadásai, melyek nem kincstári erdőkben végeztetnek.

Ide tartozik az erdőakadémia tanerdejében, illetve növény- és csemetekertjében végzett kisérletek költsége is, a mennyiben a végzett munkálatok nem történtek közvetlenül az oktatás czéljából.

Ezen kiadások fedezésére a központi állomás a külső állomások vezetői számára megfelelő pénzellátmány kiutalványozását hozza javaslatba a földmivelésügyi ministeriumnál. Az elszámolás ugyancsak a központi állomás utján évenkint történik.

A központi állomás által évenkint bemutatandó költségvetésben külön tárgyalandók azon kiadások, melyek az országos erdei alapot terhelik, s külön azok, melyek a kincstári erdőkben levő kisérleti területeken előreláthatólag felmerülnek.

VI. Az erdészeti kisérleti állomások felszerelése.

Azon leltári tárgyakon és anyagokon kivül, melyek különlegesen a kisérleti állomások által saját czéljukra szereztetnek be, a központi állomás szabadon használhatja az erdőakadémia gyüjteményeit, könyvtárát, laboratoriumát, tanerdejét, növény- és csemetekertjét; mindenik külső állomás pedig az illető erdőőri szakiskola taneszközeit, erdejét és csemetekertjét, a tanczél, illetve a csemetekertek különleges hivatásának csorbitása nélkül.

VII. Kisérleti területek kijelölése.

Kisérleti területek kijelölésére első sorban a kincstári erdők és csemetekertek állanak a kisérleti állomások rendelkezésére.

A kijelölés a központi erdészeti kisérleti állomás által az illető erdőhatósággal és erdőrendezőséggel egyetértőleg történik. Vitás esetekben a földmivelésügyi m. kir. ministerium dönt.

A kisérleti területek épségben maradásáért azon kezelő erdőtisztek és erdészeti altisztek felelősek, kiknek kerületében a kisérleti terület fekszik, illetve a kiknek az a kisérleti állomás részéről megőrzés végett átadatott.

Magánerdőbirtokon létesitendő kisérleti területekre nézve a központi állomás az illető erdőbirtokossal lép érintkezésbe.

VIII. Kincstári erdőhatóságok közreműködése.

A kincstári erdőhatóságok személyzetének közreműködésére nézve, ha rövid idejü és a szolgálat hátrányával nem jár, a kisérleti állomás irásbeli vagy szóbeli megkeresésére az erdőhatóság főnöke, különben pedig a földmivelésügyi ministerium határoz.

A kisérleti állomások a dolog természetéhez mérten vagy az erdőhatóságokkal, vagy közvetlenül az erdőgondnokságokkal állanak érintkezésben, s viszont az erdőgondnokságok is közvetlenül érintkeznek a kisérleti állomásokkal.

IX. Az erdőakadémia tanári karának közreműködése.

A központi kisérleti állomás az erdőakadémia tanáraival és tanársegédeivel közvetlen érintkezésben áll, azoknak közreműködését vagy szakvéleményét bármikor kikérheti, s viszont ezek a folyamatban lévő kisérleteken és vizsgálódásokon az oktatás érdekében bármikor részt vehetnek.

A központi kisérleti állomás részéről valamely kisérlet megejtésére felkért tanár az erre a kérdésre vonatkozólag esetleg szükséges levelezést önállóan végzi és munkálataiért teljes felelősséggel tartozik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

X. Az erdészeti kisérletügy iránya.

Az erdészeti kisérleti állomások tevékenysége első sorban a gyakorlati erdészetre közvetlenül kihatással biró kérdésekre terjesztendők ki és erdészet-természettudományi kisérletek és kutatások kezdetben csak oly terjedelemben veendők elő, a mennyire az a gyakorlati kisérletek eredményeinek tudományos megvilágitására szükséges, illetve ezektől függetlenül a kisérleti állomás személyzete és az erdőakadémiai tanárok részéről a gyakorlati kisérleti ügy s illetőleg a tanári hivatás csorbitása nélkül a rendelkezésre álló eszközökkel teljesithetők.

XI. Életbelépés.

Az erdészeti kisérleti állomások működésüket 1898. évi január hó 1-vel kezdik meg.

A központi erdészeti kisérleti állomás levelezését saját pecsétje alatt, a külső kisérleti állomások az illető erdőőri szakiskola pecsétje alatt hivatalból teljesitik.

Az erdőőri szakiskoláknál a kisérleti ügyre vonatkozó levelezésről külön iktatókönyv fektetendő fel.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Erdőtörvény.

1879. évi XXXI. törvényczikk.

Szentesitést nyert 1879. évi junius hó 11-én. — Kihirdettetett az országgyűlés mindkét házában 1879. évi junius hó 14-én. — Életbelépett 1880. évi julius hó 1-én.)

Első czim.

Az erdők fentartásáról

I. FEJEZET.

Általános határozatok.

1. §. Az erdők használatát és kezelését, mások jogainak épentartása mellett, csak a jelen törvényben meghatározott intézkedések korlátozzák.

2. §. (Véderdők.) Azon erdőkben vagy erdőrészekben, melyek magasabb hegyek kő-görgetegjein, havasok fensíkjain vagy hegytetőkön és gerinczeken, meredek hegyoldalokon és ezek lejtőin, hegyomlások, kő- vagy hó-görgetegek és vizmosások támadásának és terjedésének megakadályozására szolgálnak, vagy a melyek elpusztulása folytán, alantabb fekvő területek termőképessége vagy közlekedési utak biztonsága veszélyeztetnék, vagy szélvészek rombolásának út nyittatnék — az irtás és tarvágat tiltatik.

(Véderdők kijelölése.) Ezen erdők, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministerium által a szükséges előmunkálatok alapján, a tulajdonos és a közigazgatási bizottság meghallgatásával, lehetőleg a jelen törvény kihirdetése napjától számitandó 5 év alatt, részletenkint ki fognak jelöltetni, terjedelmük a helyi viszonyokhoz képest meg fog határoztatni és köztudomásra hozatni, s ezen időponttól kezdve teljes adómentességben, vagy a viszonyokhoz képest adókedvezményben részesitendők.

3. §. (Használati mód megállapitása.) A 2. §. alá eső véderők használási módját — a mennyiben az a 17. §-ban emlitett rendszeres üzemterv által nem volna megállapitva — a birtokosok által előterjesztett javaslat alapján, az erdőfelügyelő és a közigazgatási bizottság meghallgatásával, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister határozza meg.

4. §. (Irtás.) Az irtás tiltatik oly erdőkben, melyeknek eltávolitása által a futóhomok terjedésének út nyittatnék, vagy melyeknek talaja másnemű gazdasági mivelésre (szántóföld, rét, kert vagy szőlő) állandóan nem alkalmas.

Az ily talajon álló erdők föltétlenül fentartandók.

5. §. (Tarvágatok, ujra erdősités.) Ha a 2. §-ban megjelölt véderdőkben, tarvágat, vagy e törvény rendeletével ellenkező másnemű vágás vagy épen irtás — vagy a 4. §. határozatai alá eső futóhomokon álló erdőkben, vagy oly erdőkben, melyeknek talaja másnemű gazdasági mivelésre nem alkalmas, irtás eszközöltetik: a kivágott vagy irtott terület, legfeljebb 6 év alatt ujra beerdősitendő.

6. §. (Tuskó-, gyökérirtás.) A 2. és 4. §§. alá eső erdőkben, a tuskó- és gyökérirtás tilos.

7. §. (Legeltetés.) A 2. §. alá eső véderdőkben és futóhomokon álló erdőkben a legeltetés mindaddig tilos, mig az a fák- és sarjadékok- vagy a talajban kárt okozhat, — ez iránt az erdőfelügyelőnek vagy a tulajdonosnak megkeresésére, de mindenesetre az erdőfelügyelő véleményének meghallgatása után, a közigazgatási bizottság határoz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmővelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

(Nyilvános jelek.) Azon erdőrészek, melyekre nézve legeltetési tilalom áll fenn, az erdőbirtokos által nyilvános jelekkel látandók el.

8. §. (Alomgyűjtés.) A 2. §. alá tartozó véderdőkben és a futóhomokon álló erdőkben almot gyűjteni tilos.

9. §. (Tűzelés.) Az erdőkben s azok közelében 100 méternyi távolságon belül — csak az erdőégések megakadályozására szükséges óvrendszabályok megtartása, s idegeneknek még ezen felül, csak az erdészeti személyzet engedélye mellett, szabad tűzet rakni; azonban az erdőőrök az általuk őrzött területeken, a favágók a vágásokban, a kőfejtők a kőbányákban, és a nyájukat legeltető pásztorok főzés és fölmelegedés végett, oly veszélytelen helyen, melyeken az erdőbirtokos a tűzgerjesztést világosan el nem tiltotta, a kellő óvrendszabályok megtartása mellett, rakhatnak tüzet.

A ki tüzet rak, minden esetben tartozik azt távozása előtt teljesen eloltani.

Különösen száraz időjárás alkalmával, az erdőrendészeti hatóság a tüzelést az erdőben egészen eltilthatja.

10. §. A megelőző §. határozatai alá nem esnek, a rendszeres üzletből folyó szükséges tüzelések.

11. §. (Tűzoltás.) A ki erdőben vagy annak közelében elhagyott tüzet talál, tartozik azt lehetőleg eloltani, ha pedig azt eloltani már nem birja, vagy ha erdőégést vesz észre, vagy annak tudomására jut, tartozik azt az útjában eső legelső ház lakosainak tudtára adni, ezek pedig tartoznak az erdőégésről az erdőbirtokost, vagy annak háznépét, vagy az erdőfelügyelettel megbizott személyzetet haladék nélkül értesiteni, vagy a legközelebbi községi előljáróságnak (lehetőleg a szolgabirónak, mezei rendőrkapitánynak) bejelenteni.

12. §. A szolgabiró (mezei rendőrkapitány), illetőleg a községi előljáró, mihelyt valamely erdőégés tudomására jut, azon község lakosságát, melynek határában az erdő létezik, s a körülményekhez képest, a szomszédos községek lakosságát is, az oltásra kirendeli.

A kirendeltek a községi előljárókkal együtt, kötelesek az oltáshoz szükséges oltószerekkel, ugymint csákánynyal, kapával, baltával stb. tüstént az égés helyére sietni.

(Tűzoltás vezetés.) Az oltás vezetése a helyszinén levő rangban első erdőtisztet, különben a szolgabirót (illetőleg a városi kapitányt) s ha ezek közül senki sem volna jelen, — azon község előljáróját illeti, melynek határában vagy legközelebbi szomszédságában az erdőégés van.

13. §. Az oltásvezetőnek, az oltás iránt tett rendelkezéseit, a megjelentek föltétlenül s minden munkabérre vagy jutalomra való igény nélkül, teljesiteni tartoznak.

Az oltás bevégzése után az égés helye egy — s ha szükségesnek mutatkozik — több napig, az e végre kirendelt erdőőrök, illetve községi lakosok által őrizet alatt tartandó.

14. §. (Rovar-károk.) Az erdőbirtokosok az erdei rovarok pusztitásai vagy azok terjedésének megakadályozására nézve, az erdőrendészeti hatóságnak esetenkénti intézkedéseit végrehajtani tartoznak.

15. §. (Rovar-károk elleni hatósági intézkedések.) A közigazgatási bizottságnak a rovarkárok megakadályozása iránt tett intézkedései ellen, a felebbezés felfüggesztő hatással nem bir, s azokat mind a közvetlen érdekelt, mind a szomszédos erdőbirtokosok, haladéktalanul teljesiteni tartoznak.

Ez alól kivételt képez azon eset, ha a közigazgatási bizottság által az erdőnek vagy az erdő egy részének kivágatása rendeltetnék el, mely esetben a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministerhez beadott felebbezés felfüggesztő hatással bir.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Ha az erdőbirtokosok a közigazgatási bizottság meghagyásainak, a kiszabott idő alatt eleget nem tesznek, az intézkedő hatóság, a szükséges munkálatokat az erdőfelügyelő által, a késedelmes erdőbirtokos költségére végrehajthatja.

(Községek tömeges kirendelése, költségek kivetése.) Nagyobb veszély esetére a községek tömeges közreműködése, a helyi munkabérek megtérítése mellett, hivatalból igénybe vehető.

Az esetben, ha a rovarkárok megakadályozása céljából, nagyobb kiadásokkal járó munkálatok voltak eszközlendők, mely kiadásoknak azonban az illető megvédett erdőrészek egy évi állami adóját meghaladni nem szabad, — a költségeket az érdekelt erdőtulajdonosok, a megvédett erdőterületek arányában viselik, mi iránt az érdekeltek meghallgatása után, a közigazgatási bizottság határoz. Ezen határozat ellen azonban az érdekelt felek birtokon kivül a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministeriumhoz felebbezhetnek.

16. §. (Községi adó.) Az 1876. évi V. t.-czikk 33. §-ának azon rendelkezése, hogy „az első pont alatt emlitett közigazgatási költségek kivetésének alapjául a községekhez közigazgatásilag csatolt puszta, illetőleg havasok után fizetett egyenes adóknak csak fele része vétethetik“ — minden rendszeres gazdasági terv szerint kezelt erdőtestre is alkalmazandó.

II. FEJEZET.

Különös határozatok az állam, a törvényhatóságok, a községek, az egyházi testületek és egyházi személyek, az alapitványok, a hitbizományok és közbirtokosságok erdeiről.

17. §. (Gazdasági üzemtervek.) Az állam, a törvényhatóságok, a községek, az egyházi testületek és egyházi személyek — mint ilyenek — birtokában levő, továbbá a köz- és magánalapitványok- és hitbizományokhoz tartozó erdők, valamint a közbirtokossági erdők is (ezen elnevezés alatt értetvén az úrbéri rendezés alkalmából, mint erdő illetőség, a volt urbéresek tulajdonába átment erdők is) addig, mig közösen használtatnak, gazdasági rendszeres üzemterv szerint kezelendők.

Ugyanezen szabály áll a bányaipar és más iparvállalatok czéljaira alakult részvénytársulatok erdeire is. Ezen megszoritás azonban nem alkalmazandó az illető társulatok azon erdeire, melyeket e törvény életbelépte előtt birtokba vettek, s ezt egy év leforgása alatt igazolni is képesek; ha azonban ezen erdők letaroltatnak, ismét csakis mint erdők kezelendők.

(Üzemterv kellékei.) Ezen gazdasági tervek — tekintettel az erdők terjedelmére, állapotára, az erdőbirtokos szükségleteire és az erdők okszerü jövedelmezésére — akként készitendők, hogy az erdők jókarbantartása s használatuk tartamossága biztositassék, s a fatenyésztésen kivül, az erdei mellékterményeket használata is szabályoztassék.

Az erdőkezelési és erdőőrzési személyzet létszáma, valamint ott, hol az erdő a volt urbéreseket megillető szolgalommal van terhelve, — ezen szolgalomnak — ugy a mint az 1848. évi január hó 1-én érvényben volt, és a mint ma is gyakorlatban van, minősége, terjedelme és értéke, valamint a szolgálmányosok által teljesitett vagy teljesitendő viszontszolgálatok minősége, terjedelme és értéke, a gazdasági tervben szintén kimutatandó.

A gazdasági terv készitésénél követendő részletes szabályok külön ministeri utasitásban fognak kibocsáttatni.

18. §. Az előző §-ban megjelölt erdőbirtokosok tartoznak a gazdasági tervet ezen törvény kihirdetése napjától számitandó öt év alatt önköltségükön elkészittetni; ha azonban annak végleges kidolgozása előtt uj fölmerülés vagy hosszabb időt igénylő egyéb munkála-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

tok válnának szükségesekké, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister, a közigazgatási bizottság, az esetben pedig, ha az erdő több törvényhatóság területére terjedne ki, az illető bizottságok meghallgatása után, annak elkészítésére 3 éven túl nem terjedhető időhaladékot engedélyezhet, az időközben alkalmazandó kezelési szabályokat azonban a közigazgatási bizottság, illetőleg bizottságok meghallgatása után, rendeleti uton megállapitja.

(Üzemterv elkészitésének határideje.) Törvényhatóságok és községek erdeire nézve a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister, az illető közigazgatási bizottság meghallgatása után, rendeleti uton a gazdasági terv elkészitésére öt évnél rövidebb határidőt is szabhat.

A gazdasági terv, ha az erdő egy törvényhatóság területére terjedne ki, az illető közigazgatási bizottságnak — ha pedig több törvényhatóság területeire terjedne ki, közvetlenül a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministeriumnak két példányban bemutatandó. — Utóbbi esetben a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister a terveket sorrendben leküldi mindazon törvényhatóságoknak, melyeknek területére az erdő kiterjed.

A közigazgatási bizottság a hozzá közvetlenül beterjesztett vagy a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister által a törvényhatóság utján leküldött terveket, a kir. erdőfelügyelő meghallgatása után és saját véleményének kiséretében, — a mennyiben azok az állam tulajdonát képező, valamint a közvetlen állami kezelés alatt álló egyéb erdők gazdaságára vonatkoznak — az illető kezelő ministerhez, a mennyiben pedig a 17. §-ban megnevezett többi erdőbirtokos által bemutatott gazdasági tervek — a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerhez terjeszti föl.

A közigazgatási bizottság által, az illető ministerhez fölterjesztett gazdasági tervek, ennek részéről a közigazgatási bizottság véleményének kiséretében — a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerhez átteendők.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister az illető kezelő minister által hozzá áttett gazdasági tervek fölött, az illető kezelő ministerrel egyetértőleg, — a közigazgatási bizottság részéről közvetlenül felterjesztett gazdasági tervek fölött pedig önállóan határoz, és szükség esetében ezek módositását, vagy egészen uj gazdasági tervnek készitését is rendelheti el.

19. §. (Üzemterv mellőzése.) Gazdasági terv készitése a jelen fejezet határozatai alá eső erdők közül csak azon erdőknél mellőzhető, a melyek rendes gazdálkodásra nem alkalmasak, mi fölött az illető erdőbirtokos bejelentése folytán a közigazgatási bizottság és felebbezés utján a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister határoz.

20. §. A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister által megállapitott gazdasági tervtől önkényszerüen eltérni nem szabad; ha azonban a megváltoztatást fontos okok kivánnák, az iránt a birtokos a közigazgatási bizottság utján mely véleményét ehhez csatolja, az illető ministerhez folyamodhatik, esetleg az által a módositásra köteleztethetik is.

21. §. (Erdőtisztek.) A 17. §-ban megnevezett erdőbirtokosok, a gazdasági terv szerinti erdőkezelés biztositása végett, kötelesek szakértő erdőtiszteket tartani, s azokat a közigazgatási bizottságnak, — a mennyiben a m. kir. kormány által neveztetnének ki, — tudomásvétel, egyébként pedig ezen állásukban való hivatalos megerősités végett, bejelenteni, és ha ezen erdőtisztek a megkivánt képességgel birnak, megerősitésük meg nem tagadható.

A közigazgatási bizottság beleegyezésével, közös erdőtiszt tartására, több erdőbirtokos is egyesülhet.

22. §. (Erdőőrök.) A 17. §-ban megnevezett erdőbirtokosok, az erdők megőrzése végett elegendő számu erdőőröket is kötelesek tartani.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

(Erdőkezelés és erdőőrzés egyesitése.) Cseklyebb terjedelmű vagy kisebb értékű erdőknél, a közigazgatási bizottság megengedheti, hogy az erdőkezelés az erdőőrzéssel ugyanazon egy személyben vagy személyekben egyesitessék, továbbá, hogy közös erdőőr tartására több erdőbirtokos egyesülhessen.

23. §. (Erdőkezelő és őrző személyzet hivatalból alkalmazása.) Ha az állam tulajdonát képező vagy közvetlen állami kezelés alatt álló erdők kezelésénél a szükséges számu kezelő és őrző személyzet kellő időben való alkalmazása elmulasztatnék, a közigazgatási bizottság a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministernek jelentést tesz, ki az illető szakministeriumot a szükséges orvoslás megtételére felhivja; ha pedig a 17-ik §-ban megnevezett többi erdőbirtokosok erdeinél merül fel az eset, akkor a közigazgatási bizottság azokat, határidő kitüzése mellett felhivja, hogy a kellő személyzet alkalmazását, az 50. §-ban kiszabott birság terhe alatt teljesitsék, a mennyiben pedig községi erdők forognának szóban, a közigazgatási bizottság az illető birtokosok költségére eszközli a kinevezést.

Ha pedig a törvényhatóság mulasztaná el a törvényhatósági tulajdont képező erdőben az okszerű kezelésre megkivántató számban alkalmazni az erdőszemélyzetet, ez esetben az illető kir. szakközeg vagy a főispán fölterjesztése folytán, azt neki a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister rendeli el.

24. §. Magán-személyeknek a 17. §-ban emlitett erdőbirtokosokkal, osztatlan tulajdonát képező erdeikben, e törvény intézkedései, a magán-személyekre nézve is kötelezők.

III. FEJEZFT.

Az erdőrendészeti hatóságokról és közegekről.

25. §. (Elsőfoku erdőrendészeti hatóság.) Az elsőfoku erdőrendészeti hatóságot a közigazgatási bizottság gyakorolja s ennélfogva:

1. őrködik a felett, hogy az erdők kezelésénél, a törvény határozatai és az ebből folyó ministeri rendeletek, szorosan megtartassanak és a törvény szerint hozzá utasitott gazdasági tervek (3. és 17. §§.) szorosan követtessenek. — Ez utóbbi czélból a közigazgatási bizottság a hozzá benyujtott gazdasági tervek egyik jóváhagyott példányát magánál megtartja;

ha az illető erdőbirtok több törvényhatóság területén fekszik, mindegyik érdekelt törvényhatóságnál a gazdasági terv egy jóváhagyott példánya teendő le;

2. a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister által kiadott rendeleteket és utasitásokat végrehajtja;

3. a törvény által hozzá utasitott esetekben, rendeleteket és utasitásokat bocsát ki, melyeket tudomásvétel végett, a szomszéd törvényhatóságokkal is közöl, és a tudomására jutott törvényellenes cselekményeket, az illető kir. erdőfelügyelő véleményének meghallgatása után, azonnal betiltja; halasztást nem tűrő esetekben azonban, a kir. erdőfelügyelő véleményének meghallgatása előtt is intézkedhetik, erről a kir. erdőfelügyelőt egyidejűleg értesitvén;

4. a közigazgatási bizottság esketi fel az erdőtiszteket és őrködik a felett, hogy az alkalmazott tiszti és altiszti személyzet a 36. és 37. §§-okban körülirt kellékekkel birjon, egyszersmind pontos névjegyzéket vezet a törvényhatóság területén alkalmazott, összes fölesketett erdőtisztek és erdőőrökről;

5. intézkedik az erdőégés támadásának vagy terjedésének, valamint az erdei rovarok pusztitásainak megakadályozása iránt;

6. a felügyelete alatt álló erdők állapotáról, a törvényhatóságnak évenkint jelentést tesz;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

7. teljesiti mindazt, a mit a jelen törvény különösen a hatáskörébe utal.

26. §. (Albizottság választása.) A közigazgatási bizottság a jelen törvényben meghatározott teendői végrehajtására saját kebeléből egy külön három tagu bizottságot választ, melynek ülésében az erdőfelügyelő is, mint véleményező tag részt vesz. Ezen albizottság működéséről, a közigazgatási bizottságnak rendes üléseiben jelentést tesz.

(Szakértő kültagok.) A belügyminister a törvényhatóságnak indokolt fölterjesztése folytán megengedheti, hogy az a jelen törvény értelmében a közigazgatási bizottság megbizott tagjai által végzendő ügyek elintézésére, a közigazgatási bizottságon kivül álló, de erdészeti ügyekben jártas tagokat is választhasson.

Ezen tagok azonban a közigazgatási bizottság üléseiben, csak az erdészeti ügyek tárgyalásában és a 120. §-ban megjelölt esetben — a másodfoku biráskodásban vesznek részt, mely ügyekben szavazati joggal birnak.

27. §. (Másodfoku erdőrendészeti hatóság.) A másodfoku s egyszersmind a legfőbb erdőrendészeti hatóságot, az egész országra nézve, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister gyakorolja, ki a szükséges szabályrendeleteket és utasitásokat, ezen törvény alapján adja ki.

28. §. (Erdőfelügyelők.) Az összes erdők felett gyakorlandó felügyelet czéljából, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister az országot, az erdőterületekhez képest, kerületekre osztja fel, s mindenik erdőkerület élén egy, Ő Felsége által a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister előterjesztésére kinevezendő kir. erdőfelügyelő áll, a szükséges segéd-személyzettel ellátva.

29. §. (Erdőfelügyelők minősitvénye.) Királyi erdőfelügyelő csak oly magyar honpolgár lehet, ki elméleti szakképzettségét valamely erdészeti akadémia teljes bevégzéséről, valamint belföldön tett erdészeti államvizsgálatról szóló bizonyitványok által igazolja s legalább 8 évig erdészeti, még pedig részben gyakorlati erdei szolgálatban volt.

30. §. (Erdőfelügyelők feladata.) A királyi erdőfelügyelő őrködik a felett, hogy kerületében a jelen törvény határozatai, s a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministernek, valamint a közigazgatási bizottságnak rendeletei pontosan végrehajtassanak.

Tartozik különösen meggyőződést szerezni arról, vajjon a megállapitott gazdasági tervek mindenkor megtartatnak-e?

A törvénybe vagy hatósági rendeletbe ütköző erdőkezelést, az illetékes közigazgatási bizottságnak azonnal bejelenti.

31. §. (Az erdőfelügyelő részéről teendő közvetlen intézkedés.) Ha a kir. erdőfelügyelő az erdőbirtokosok részéről oly világosan törvénybe ütköző erdőkezelést tapasztal, mely a hatóság haladék nélküli beavatkozását teszi szükségessé, a törvénybe ütköző cselekményt ideiglenesen saját felelősségére betiltani köteles, miről a közigazgatási bizottságot azonnal értesiti.

(Rendőri közegek közreműködése.) Ily betiltás végrehajtásához ugy a törvényhatósági, mint községi rendőri közegek, az erdőfelügyelő felhivására, rögtön közreműködni tartoznak.

32. §. (Véleményadás és javaslattétel.) A kir. erdőfelügyelő, a közigazgatási bizottság felhivására, erdőügyekben véleményt s javaslatot ad. Ugyszintén, ha a közigazgatási bizottság hatáskörébe tartozó intézkedések szüksége forog fenn, felhivás nélkül is tartozik erre a közigazgatási bizottságot figyelmeztetni.

33. §. (A közigazgatási bizottság és erdőfelügyelő összeütközése.) Ha a közigazgatási bizottság a kir. erdőfelügyelő előterjesztésére, a szükséges intézkedéseket megtenni késik, vagy oly erdőrendészeti intézkedéseket tenne, melyeket a kir.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

erdőfelügyelő törvénybe vagy ministeri rendeletbe ütközőknek vél, vagy a melyeket a helyes erdőgazdászat érdekeivel összeegyeztethetőknek nem tart, ez esetben tartozik a kir. erdőfelügyelő, a főispán utján, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministerhez, indokolt fölterjesztést tenni.

34. §. (Kerületek beutazása.) A kir. erdőfelügyelő köteles kerületét évenkint legalább egyszer beutazni, s magának az erdők állapotáról meggyőződést szerezni, és eként szerzett tapasztalatait, — véleménye kiséretében, a közigazgatási bizottság utján, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministernek fölterjeszteni.

35. §. (Erdők megvizsgálása.) Minden erdőbirtokos köteles megengedni, hogy a kir. erdőfelügyelő vagy annak helyettese, erdejét bármikor bejárja, hogy magának az erdők állapotáról meggyőződést szerezzen.

36. §. (Erdőtisztek minősitvénye.) Erdőtiszt a 17. §-ban megnevezett erdőbirtokosok erdeiben csak oly egyén lehet, a ki:

a) feddhetlen életü;

b) az erdőakadémiai tanfolyamot teljesen és sikerrel bevégezte, s az erdészeti államvizsgát belföldön letette.

(Régebben alkalmazott erdőtisztek.) A jelen törvény hatályba-léptét megelőzőleg alkalmazásba lépett erdőtisztek azonban ezen minőségükben a jelen §. *b)* pontjában megszabott elméleti képesség igazolása nélkül is meghagyhatók; azonban előléptetésben csakis a *b)* pontban emlitett erdészeti államvizsga letétele után részesülhetnek.

37. §. (Erdőőrök minősitvénye.) Erdőőr, ki egyuttal a vadászatra való felügyeletet is gyakorolhatja, csak oly egyén lehet, a ki:

a) feddhetlen életü;

b) életének 24-ik évét betöltötte;

c) a 17. §-ban megnevezett birtokosok erdeiben, e törvény kihirdetésétől számitott 10 év letelte után, kizárólag csak oly egyének lesznek alkalmazhatók, kik a fenn elősorolt kelléken felül, bizonyitványnyal képesek igazolni, hogy az erdőőri szakvizsgát a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister által, a belügyi ministerrel egyetértőleg kiadandó utasitás szerint, jó sikerrel kiállották.

38. §. (Erdőtisztek és erdőőrök eskütétele. Eskümintа.) A 17. §-ban megnevezett birtokosok erdeiben az erdőfelügyelettel megbizott egyének és pedig, az erdőtisztek — a közigazgatási btzottság, az erdőőrök pedig a szolgabiró (rendezett tanácsu városokban a mezei rendőri kapitány, fővárosban a főkapitány) előtt a következő eskút tartoznak tenni:

„Én N. N. esküszöm a mindentudó és mindenható Istenre, hogy a gondviselésem alá bizott erdőre, a vadállományra és szóval mindenre, a mi az erdőhöz tartozik, szorgalommal és föltétlen hüséggel felvigyázok, és azt bárminemü kártól lehetőleg megvédem; — hogy azokat, kik az erdőt vagy bármi ahhoz tartozót valamiképen kárositani megkisérlenék, vagy tettleg kárositanák, személyválogatás nélkül, a törvény értelmében megzálogolom és lelkiismeretem szerint késedelem nélkül följelentem és bevallom; ártatlanra soha semmit reá nem fogok, az erdőőrizetet vagy szolgálatomat elöljáróm tudta és beleegyezése avagy mellőzhetlen szükség nélkül el nem hagyom, s mindarról, a mi gondviselésem alá bizatik, minden időben számot adok. Isten ugy segéljen.“

A 17. §-ban meg nem nevezett erdőbirtokosoknak is szabadságukban áll, erdőtisztjeiket s erdőőreiket hatóságilag föleskettetni, ezekre nézve azonban az erdőbirtokos a közigazgatási bizottság előtt kimutatni tartozik, hogy ők: a 36. §. *a)*, illetőleg a 37. §. *a)* és *b)* pontjaiban kijelölt kellékekkel birnak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

39. §. (Eskü-bizonylat.) Az eskü letételéről rovatos bizonyítvány állíttatik ki, melyben világosan kiteendő, hogy az eskületételre bocsátott, a 36. és 37. §§-ban, az *a) b) c)* pontok alatt foglalt kelléket közül melyeknek felel meg.

40. §. A hatóságilag fölesketett erdőtisztek és erdőőrök, szolgálatukban közbiztonsági közegeknek tekintendők és mint ilyenek, lőfegyvert is viselhetnek. Ezen fegyverük vadászatjegy-adómentes.

41. §. (Erdei naplók vezetése. Erdei naplókelléke i.) Az állami erdők és a 17. §-ban megnevezett többi erdőbirtokosok fölesketett erdőőrei kötelesek, a mennyiben a 37. §. *c)* pontjában kikötött föltételeknek megfelelnek, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister által meghatározandó minta szerint, erdei rovatos naplót vezetni, melybe a felügyeletükre bizott erdőterületen elkövetett minden erdei kihágást bejegyeznek, akár önmaguk közvetlenül jöttek azoknak tudomására, akár mások közleménye által.

Ezen naplónak magában kell foglalnia lehetőleg a tettesek nevét, polgári állását és lakhelyét, a tett elkövetésére vonatkozó bizonyitékokat s a kártétel megjelölését.

Az erdőőrök a naplót önmaguk tartoznak irni és aláirni.

A bejegyzéseken változtatni vagy azokat kitörülni vagy kivakarni nem szabad. Minden pótlás vagy helyreigazitás a kelet kitételével külön bejegyzendő.

Mindazon eseteknek, melyekben az erdőbirtokos vagy ennek megbizottja és a kár okozója vagy szavatosa (84. §.) között kiegyezés nem jött létre, vagy melyeket a községi biró el nem intézett, ezen napló alapján szerkesztett kimutatása, minden hónap 1. és 16-dik napján az illető szolgabiróhoz (rendezett tanácsu városokban a mezei rendőri kapitányhoz, a fővárosban a ker. elöljárósághoz) beküldendő.

42. §. (Erdei naplók magánerdőknél.) A magánerdőbirtokosok szintén jogositva vannak fölesketett erdőtiszteik vagy erdőőreik által kihágási naplót vezettetni; az ez utóbbiak által vezetett napló azonban csak az esetben egyenértékü a 41. §-ban meghatározott naplóval, ha ezen erdőőrök eskü-letételi bizonyitványuk szerint, a 37. §. *c)* pontjában kijelölt kelléknek megfeleltek.

Az ily erdőbirtokosok azonban tartoznak a kihágási napló vezetésével megbizott erdőtisztet vagy erdőőrt, a felügyelete alá tartozó erdőterület megjelölésével, a közigazgatási bizottságnak bejelenteni.

43. §. (Erdőszemélyzet szolgálatból kilépése.) Ha valamely fölesketett erdőtiszt vagy erdőőr a szolgálatból kilép, az erdőbirtokos erről a közigazgatási bizottságot, illetőleg a szolgabirót, mezei rendőri kapitányt, kerületi elöljáróságot, 15 nap alatt értesiteni tartozik.

44. §. Az erdőtisztek azon erdőbirtokosok erdeire nézve, kiknél szolgálatban állanak, a hatóságok által szakértőkül nem alkalmazhatók.

45. §. (Erdőszemélyzet egyenruhája és külső jelvénye.) A fölesketett erdőtisztek, midőn szolgálatban vannak, egyenruhát, az erdőőrök pedig a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister által megállapitandó, könnyen felismerhető jelvényt kötelesek viselni.

IV. FEJEZET.

Az erdőbirtokosok által, saját erdeikben elkövetett erdőrendészeti áthágásokról.

46. §. Az ezen törvény fentebbi intézkedései ellen, az erdőbirtokosok által elkövetett cselekmények és mulasztások, mint erdőrendészeti áthágások, a következő §§. szerint büntetendők.

47. §. (Irtás. Tarvágat. Ujraerdősités. Ujraerdősités végrehajtása.) A ki erdőt irt, a 2. §. alá tartozó területeken, vagy a mely erdők eltávolitásával a futóhomok terjedé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

sének út nyittatik, holdanként 100—400 forintig, oly területeken pedig melyeknek talaja másnemű gazdasági mivelésre (szántóföld. rét, kert vagy szőlő) állandóan nem alkalmas, holdankint 50—300 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetik.

Ha a 2. §. alá eső véderdő-területeken tiltott tarvágat eszközöltetett, holdankint 50—300 frtig terjedhető pénzbüntetés szabandó ki.

Azonkivül az erdőrendészeti hatóság a felsorolt esetekben s kivágott vagy elpusztitott területeknek ujra erdősitését rendeli el, a annak foganatositására határidőt szab, mely azonban hat éven túl nem haladhat. A beerdősitési munkálatok a legközelebbi alkalmas időszakban azonnal megkezdendők s folytatandók minddaddig, mig a beerdősités megtörténte az erdőfelügyelő által igazoltatik.

48. §. Ha az erdőbirtokos a kivágott vagy kiirtott erdőnek, az 5. §-ban rendelt beerdősitését czélzó munkálatokat egész terjedelmükben teljesiteni elmulasztotta, holdankint és évenkint 10—100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

49. §. (Üzemterv benyujtásának elmulasztása.) Ha az egyházi személyek, egyházi testületek, köz- és magánalapitványok, hitbizományi birtokosok, törvényhatóságok, községek, közbirtokosságok és a 17. §-ban emlitett testületek és részvénytársulatok, a gazdasági tervet a törvényes időben, az illető törvényhatóságnál, esetleg (18. §.) a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministeriumnál — mely utóbbi esetben az átadásról szóló elismervényt kell az illető hatóságnál beadni — bemutatni önhibájuk miatt elmulasztják, 500 holdat meg nem haladó erdőknél 100—300 forintig, azontul pedig 300—1000 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Ezen büntetés minden ujabb félévi mulasztás után ismétlendő.

50. §. (Erdőszemélyzet alkalmazásának elmulasztása.) Ha a 17. §-ban megjelölt erdőbirtokosok nem alkalmazzák a megállapitott üzemterv szerint szükséges számu kezelő és őrző személyzetet, a közigazgatási bizottság által felhivandók, hogy azt a meghagyás kézhezvételétől számitandó 3 hónap alatt eszközöljék, s ha ezen idő alatt a meghagyásnak eleget nem tesznek, 500 holdat meg nem haladó erdőknél 100—300 forintig, 500 holdat meghaladóknál 300—1000 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők, s egyuttal a 23. §-ban foglalt intézkedések foganatositandók.

51. §. (Tuskó-, gyökérirtás, legeltetés és alomgyüjtés iránti rendszabályok megszegése.) A tuskó- és gyökéririrtásról, a legeltetésről, alomgyüjtésről és főleskettett erdősitések az erdőrök szolgálati kilépéséről szóló 6., 7., 8. és 43. §§. áthágásai 5—25 frtig, ismétlés esetében 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetnek.

52. §. (Üzemterv ellenére eszközölt túlvágatás.) A 17. §-ban elősorolt erdőbirtokosoknál, a megállapitott gazdasági terv ellenére eszközölt netaláni túlvágatás esetében, az erdőbirtokos pénzbüntetéssel büntetendő, mely a megállapitott mennyiségen túl vágott fa-többlet értékének egy negyed részénél kisebb és egész értékénél nagyobb nem lehet; ezenkivül pedig az erdő állagában, a túlhasználat által okozott hiányt, a közigazgatási bizottság által megszabandó idő alatt, az évi vágatási terület megszoritása, esetleg a vágatásnak bizonyos időre való teljes beszüntetésével is, helyrepótolni tartozik.

53. §. (Üzemtervtől való egyéb eltérés.) A 17. §-ban elősorolt erdőbirtokosoknál, a megállapitott gazdasági tervtől való minden meg nem engedett eltérés — a mennyiben arra nézve a fentebbi §§. nem intézkednek — 25—500 forintig, s ismétlés esetén 1000 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

54. §. (Erdőbirtokos felelőssége.) Az erdőrendészeti áthágásoknál a birság és költségekre nézve az erdőbirtokos felelős: a vele együtt lakó házastárs, a vele házi közösségben élő gyermekei,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

erdő- vagy gazdatiszteiért, s a gyámok és gondnokok: gyámoltjaik és gondnokoltjaikért.

Ha azonban az erdőbirtokos, illetőleg gyám vagy gondnok kimutatja, miszerint az áthágás tudta nélkül történt, s azt megakadályozni felügyeleti kötelességének szigoru gyakorlata mellett sem volt képes — ez esetben felelőssége megszűnik.

Az erdőbirtokosnak az ujra beerdősítésre nézve, a 47. és 48. §§-ban megállapitott kötelezettsége, ez esetben is fenmarad.

55. §. Azon erdőbirtokos, a ki erdejében másnak oly cselekvényt enged meg, mely a fentebbiek szerint erdőrendészeti áthágást képez, ha az valóban elkövettetett, ugy büntetendő, mint ha azt ő maga követte volna el.

56. §. (Eljárási költségek behajtása.) Az erdőrendészeti áthágás miatt elitélt, az eljárási költségekben s elmarasztalandó.

Fölmentő itélet esetében az eljárási költségeket az erdei alap (208. §.) viseli.

57. §. A kiszabott pénzbüntetés az elmarasztalt hagyatékát csak akkor terheli, ha az itélet annak életében jogerejüvé vált. Egyéb erdőrendészeti intézkedések foganatositását vagy befejezését, az erdőbirtokos halála nem akadályozza.

58. §. (Büntethetőség és pénzbüntetés elévülése.) Az erdőrendészeti áthágások büntethetősége, ha ezen törvény által megállapitott pénzbüntetés legmagasb összege 100 frtot meg nem halad — az áthágás elkövetésének napjától számitva egy év alatt, más esetekben két év alatt, a kiszabott pénzbüntetés pedig a határozat jogerőre emelkedésétől számitott három év alatt elévül.

Ha azonban az áthágás oly természetű, melynél fogva a jelen törvény 47. és 48. §§. értelmében, az erdőbirtokos az ujra beerdősitésre vagy valamely átalakitásra köteleztetik, akkor ennek megállapitása végett, az eljárás az elévülési idő eltelte után is meginditandó.

59. §. Az elévülés megszakad az illető áthágásra nézve, a kiszabott határidőn belül, az illetékes hatóságnál bárki által tett irásbeli vagy jegyzőkönyvbe foglalt bejelentés által.

60. §. (Erdőrendészeti áthágás által másnak okozott kár.) Erdőrendészeti áthágások által másoknak okozott károk megtéritése polgári eljárás utján érvényesitendő.

V. FEJEZET.

A hatóságokról, az illetékességről és eljárásról, az erdőbirtokosok által saját erdeikben elkövetett erdőrendészeti áthágásokra nézve.

61. §. (Hatóságok.) A jelen törvényben elősorolt erdőrendészeti áthágásokra nézve elsőfoku hatóság azon közigazgatási bizottság, melynek területén azok elkövettettek, másodfoku hatóság a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministerium.

62. §. (Erdőrendészeti áthágások bejelentése.) A IV. fejezetben elősorolt erdőrendészeti áthágások miatt, az eljárás hivatalból meginditandó.

A községi előljárók és a községi egyéb hivatalos közegek, továbbá az erdőtisztek és erdőőrök, mezei rendőri és közbiztonsági közegek, végre a csőszök és pásztorok, a tudomásukra jutott erdőrendészeti áthágásokat megyékben a községi előljáróság-, illetőleg a szolgabirónál, törvényhatósági joggal felruházott vagy rendezett tanácsu városokban a kapitánynál, vagy a tanács által e részben megbizott tisztviselőnél, végül Budapesten az illető kerületi előljáróságnál bejelenteni kötelesek.

63. §. (Erdőrendészeti áthágások tárgyalása.) Ezen hatósági közegek a történt följelentésről az illető erdőfelügyelőt azonnal értesitik; kinek kötelessége a följelentés alaposságáról előzetes meggyőződést szerezni, s a mennyiben a följelentés alaptalannak

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

nem mutatkozik, az eljárás megindítását indítványozni. Ennek folytán a tényálladéknak szükség esetén a helyszínén való fölvételére és megállapítására 3 héten túl nem terjedhető tárgyalási határnap tűzetik ki, melyre ugy a kir. erdőfelügyelő, valamint az érdekelt felek, az esetleg szükséges szakértőkkel és tanukkal együtt meghivandók.

64. §. A felek a tárgyalásnál magukat meghatalmazottak által is képviseltethetik. A meghatalmazás érvényéhez két tanu aláirása szükséges.

Azon körülmény, hogy a megidézett felek a tárgyalásra meg nem jelentek, a tárgyalás megtartását nem akadályozhatja.

65. §. (Jegyzőkönyv felvétele.) A tárgyalásról, mely alatt a kir. erdőfelügyelő a meghivott egyénekhez tárgyszerű kérdéseket intézhet, — a tényálladékot, valamint az előadások lényegét világosan kitüntető rövid jegyzőkönyv veendő fel, mely a jelenvoltak által aláirandó.

66. §. Ezen jegyzőkönyvet az arra vonatkozó iratokkal, esetleg fölvételekkel és rajzokkal, a jelen törvény 62. §-ában megnevezett hatósági közegek, legkésőbb 8 nap alatt tűzetes jelentés kiséretében, közvetlenül az illető közigazgatási bizottság elé terjeszteni kötelesek.

67. §. (Elsőfoku határozat.) A közigazgatási bizottság, a mennyiben az ügyet kideritettnek találja, első fokban határozatot hoz, s azt a kir. erdőfelügyelővel is közli, ellenkező esetben a tárgyalást kiegészitteti, s annak eszközlésére megfelelő határnapot szab.

68 §. (Elsőfoku határozat felebbezése.) A közigazgatási bizottság határozata, annak az illetők által való kézhez vételével számitandó 15 nap alatt, ugy az érdekeltek, valamint a kir. erdőfelügyelő által a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministerhez felebbezhető, kinek határozata végérvényes. A főispán és szakelőadónak az 1876. évi VI. törvényczikk 22. §-án alapuló felebbezési joga ez esetre is kiterjesztetik.

Második czim.

Az erdei kihágásokról.

I. FEJEZET.

Általános határozatok.

69. §. (Erdei kihágások meghatározása.) A jelen törvény második czim II. fejezetének *A)* és *B)* pontja alatt meghatározott lopások és másnak erdejében elkövetett kárositások erdei kihágást képeznek, ha

a) lopás esetében, a lopott dolog értéke — a külön megtéritendő kár beszámitása nélkül —

b) kárositás esetében pedig az okozott kár összege 30 frtot nem halad túl.

A cselekmény e minősége nem változik az által, hogy a jelen szakaszban meghatározott érték vagy kár összege a tettes elitéltetése előtt általa elkövetett több erdei kihágásból származik.

70. §. A közös erdőben, a közbirtokos által elkövetett lopás vagy kárositás — ha ez által más közbirtokos joga megsértetik, az előbbi szakaszban meghatározott feltételek alatt — szintén erdei kihágást képez.

71. §. (Veszélyes cselekmények és mulasztások.) A jelen törvény második czim II. fejezetének *C)* pontja alatt meghatározott veszélyes cselekmények és mulasztások — tekintet nélkül a veszély nagyságára, s a mennyiben a különös határozatokban az ellenkező nem rendeltetik — az esetben is erdei kihágást képeznek, ha nem idegen erdőben követtetnek el.

72. §. Mulasztás által csupán azon esetben követtetik el erdei kihágás, melyekre vonatkozólag ez a törvény intézkedésében kimondatik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

73. §. (Vétségek, illetőleg büntettek.) Ha a lopott dolog értéke vagy okozott kár összege 30 forintot felül halad, a cselekmény, a büntetőtörvénykönyv értelmében vétséget, illetőleg büntettet képez.

Több külön erdei lopásnak, az érték szerinti minősítésénél, a büntetőtörvényeknek rendelkezései tartandók meg.

74. §. Büntettet képez az erdei lopás, habár a lopott dolog értéke 30 forintot nem halad túl, ha erre vonatkozólag valamelyike azon körülményeknek forog fenn, melyeknél fogva a lopás, tekintet nélkül a lopott dolog értékére, a büntetőtörvények szerint büntettnek állapittatik meg.

A büntetőtörvényeknek a fegyverviselésre vonatkozó megállapitása, erdei lopást illetőleg, csakis lőfegyverre értendő.

A visszaesésnek a büntetőtörvénykönyv 338. §-ában meghatározott hatálya, erdei lopásra nézve megszünik, ha az utolsó elkövetését megelőző büntetés kiállása óta 3 év már eltelt.

75. §. (Büntetések: pénzbüntetés.) Erdei kihágás miatt pénzbüntetés, s mindenik kihágásért, valamint a kihágást elkövetett mindenik személyre nézve, külön tételben állapitandó meg.

76. §. (Elzárás.) A pénzbüntetés behajthatlansága esetében elzárás alkalmazandó; ez okból a büntetés megállapításánál, egyuttal az e helyett alkalmazandó elzárás tartama is megállapitandó.

77. §. (Elzárás tartama.) A pénzbüntetésnek elzárásra való elváltoztatásánál következő szabályok követendők.

Három forintot fölül nem muló pénzbüntetés helyett egy napi elzárás, azon fölül pedig minden további 1 frttól 3 frtig terjedő összeg helyett szintén egy napi elzárás számitandó.

78. §. (Elzárási büntetés maximuma.) Tiz napnál hosszabb ideig terjedő elzárás, erdei kihágás miatt nem állapitható meg.

79. §. A károsultat illető megtérités vagy kártalanitás helyett elzárásnak nincs helye.

80. §. (Kisérlet, részesség, szándék, gondatlanság.) A lopás kisérlete is büntetendő.

Az erdei kihágások egyéb eseteiben a kisérletet illetőleg, a kihágásokra nézve fennálló szabályok alkalmazandók.

A részesség, továbbá a szándék és gondatlanság, valamint a büntetést kizáró vagy enyhitő körülmények tekintetében — a mennyiben a jelen törvény kivételt nem állapit meg — a rendőri kihágásokra vonatkozó szabályok rendelkezései, az erdei kihágások eseteiben is alkalmazandók.

81. §. (Utasok által elkövetett kihágások.) Ha valakit utkőzben akár az erdőben, akár annak közelében oly baj ért, mely miatt kénytelen volt erdei kihágást elkövetni, de ezt az erdőfelügyelettel megbizott személynek azonnal, vagy a legközelebbi község-előljárónak 24 óra alatt följelenti, ugy ezen cselekmény nem büntettetik mint kihágás.

Az okozott kár vagy az eltulajdonitott dolog értéke azonban ez esetben is megtéritendő.

82. §. (Inditványtétel.) Erdei kihágás miatt, a büntető eljárásnak, csak a sértett fél panaszára van helye.

A 109. és 110. §§-ban, valamint a 116. §-ban meghatározott kihágások miatt azonban az eljárás hivatalból inditandó meg.

83. §. (Több erdei kihágás büntetése.) Ha valaki több erdei kihágást követett el, melyek miatt még meg nem büntettetett, a pénzbüntetés mindenik erdei kihágásért külön állapitandó meg.

A pénzbüntetés helyett alkalmazandó elzárás azonban a 78. §-ban meghatározott időtartamot ez esetben sem haladhatja felül.

84. §. (A tettessel együtt felelős személyek.) A családtagok, a gyámság és gondnokság alatt álló egyének, a cselé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

dek, az iparos tanonczok és segédek és a gyári munkások által elkövetett erdei kihágások eseteiben az értéknek, a kárnak és a költségeknek megtérítésére nézve a családfők, a gyámok és gondnokok, a gazdák, s illetőleg az iparosok és gyárosok is felelősséggel tartoznak, azon esetben, ha a kötelességszerű felügyeleti jog gyakorlását elmulasztották. Ezen esetben utóbb nevezettek az érték, kár és költségek megtérítésében a tettessel együtt, mindazonáltal visszkereseti joguk épségben tartása mellett, elmarasztalandók; de ellenük a végrehajtás csak azon esetben foganatosítható, ha annak a tettes elleni foganatosítása, ez utóbbinak vagyontalansága következtében, részben vagy egészben eredménytelen maradt.

Ugyanezen szabály szerint felelősek az erdei termékeknek az erdőben feldolgozására vagy az erdőből elszállítására jogosítottak megbizottjaikért és munkásaikért, a mennyiben ezek az erdei kihágást megbizatásuk körében követték el.

85. §. (Érték- és árszabályzatok.) Az eltulajdonitott dolog értékének és a kártérítési összegnek, valamint a hajtó-pénzek megállapithatása végett, mindenik közigazgatási bizottság saját területe számára, a kir. erdőfelügyelőkkel egyetértve, egy — s ha a vidék különböző részein e tekintetben jelentékeny különbözetek mutatkoznának, több érték- és ár-szabályzatot állapit meg, s azt a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministernek jóváhagyás végett fölterjeszti, s jóváhagyás után közhirré teszi.

Ezen szabályzat három évről három évre, vagy az időközben beállott jelentékenyebb árváltozások esetében korábban is újból állapittatik meg.

Ha egymással összefüggő erdőterületek több törvényhatóság területén feküsznek, a szabályt az érdekelt közigazgatási bizottságok és erdőfelügyelők közösen állapitják meg.

Az érték- és árszabályzat készitésénél követendő elv és eljárás ministeri utasitás által határoztatik meg.

86. §. (Erdei kihágások elévülése.) Az erdei kihágások büntethetősége, a kihágás elkövetésének napjától számitott két év alatt évül el.

87. §. Az elévülés szünetelésére és ismétl megkezdésére nézve, a büntetőtörvények rendelkezései alkalmazandók.

88. §. (Erdei kihágások büntetésének elévülése.) Az erdei kihágás miatt megállapitott büntetés végrehajthatása megszűnik, az itéletnek jogerőre emelkedésétől számitott 3 év elteltével.

Ezen elévülés mindazonáltal, az itélet végrehajtására irányzott és az elitélt ellen intézett hatósági cselekmény által félbeszakittatik, azonban a félbeszakitó cselekmény elrendelésének, illetőleg foganatosításának napján újra kezdetét veszi.

89. §. (Kártérítési kötelezettség elévülése.) Az itéletben megállapitott megtérités, vagy kártalanitás elévülésére nézve, erdei kihágás esetében is, a polgári törvények rendelkezései követendők.

II. FEJEZET.

Különös határozatok.

A) Az erdei lopásról.

90. §. (Lopás büntetései.) A ki valamely erdőben létező élő fát vagy ott létező levágott, de eladásra vagy felhasználásra még fel nem dolgozott fát lop (69. §.), az ellopott fa értékét, s kártérítésül ezen érték egy negyed részét tartozik megtéritenì; ezen felül pedig a két összeggel egyenlő pénzbüntetéssel büntetendő.

91. §. A lopott fa értékét és kártérítésül ezen értékkel egyenlő összeget tartozik megfizetni, ezenfelül pedig e két összeggel egyenlő pénzbüntetéssel büntetendő az, a ki az erdőben:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

a) szórtan fentartott hagyonczot, fölfát, vagy magfát, avagy tiz évesnél fiatalabb csemetét lop;

b) ritkás erdőből több, vagy zárt erdőből annyi egymás mellett álló fát lop, hogy ez által házag támad;

c) a termő föld megkötésére védeszközül szolgáló, vagy sarjadzás végett meghagyott tuskót kiás és ellop, avagy habár nem az ezen pontban megjelölt czélok valamelyikére szolgáló tuskót lop el, de az annak ellopása végett kiásott gödröt nem tölti be.

92. §. A ki valamely élőfa ágait, galyait letöri vagy levágja és ellopja (illetőleg jogtalanul eltulajdonitja), ezen tárgy értékét s kártérítésül az érték felét tartozik megtéríteni, s egyszersmind a két összeggel egyenlő pénzbüntetésre itélendő.

A ki pedig valamely élőfáról annak kérgét lehasitja és ellopja, a fa és a kéreg értékét tartozik megtéríteni, s ezen felül azon értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntetendő.

93. §. A ki valamely elszáradt vagy az elemek által letört fát, ágat, galyat vagy tuskót lop el (illetőleg eltulajdonit), ezen tárgy értékét egyszeresen tartozik megtéríteni s ezen értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntettetik.

94. §. A ki valamely nem-élő fa kérgét hántja le s ellopja, vagy már lehántott fakérget lop, a fakéreg értékét megtéríteni tartozik, s egyszersmind ezen értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntettetik.

A ki száraz vagy zöld faleveleket vagy mohot lop, a lopott tárgy értékét s kártérítésül ugyanannyit fizetni tartozik, ezenfelül pedig az értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntetendő.

95. §. A ki gubacsot, tölgy, bükk, fenyő vagy más erdei magot vagy erdei gyümölcsöt, gombát, korhadékot, földet, agyagot, tőzeget, meszet, gyephantot, fagyökeret, fűvet vagy egyéb erdei terméket lop (eltulajdonit), annak értékének megtérítésén felül, az értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntettetik.

Ha pedig a tettes az erdei magot, gubacsot vagy gyümölcsöt leverte vagy leszakgatta, a fentebbi pontban meghatározott fizetéseken felül kártérítésül az értékkel egyenlő összeget is tartozik fizetni.

96. §. A ki fanedvet (gyanta, terpentin, nyir és jávorlé) lop, lopott tárgy értékét megtéríteni, s kártérítésül azzal egyenlő összeget tartozik fizetni, s azonfölül a két összeggel egyenlő pénzbüntetésre itélendő.

97. §. (Orgazdaság. Bünpártolás.) Az orgazdaság és bünpártolás, a mennyiben erdei kihágást képező cselekményből származó dologra, illetőleg ily kihágás tettesére vonatkozólag követtetik el, 5 frttól 25 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetik.

Orgazdák és bünpártolók az értéket, a kárt és a költségeket, a tettesekkel egyetemlegesen megfizetni tartoznak.

98. §. Ha a visszaesés az orgazdára nézve forog fenn, ennek cselekménye, tekintet nélkül az erdei kihágásban bünös tolvajra, a büntetőtörvények rendelkezései szerint minősitendő.

Erdei kihágásokra vonatkozó orgazdaság esetében, a visszaesés hatálya 3 év alatt szünik meg.

99. §. (Kisérlet.) A fentebbi fejezetben meghatározott cselekmények kisérlete is büntetendő.

A kisérlet büntetésénél a büntetőtörvények erre vonatkozó rendelkezései alkalmazandók.

Ha az eltulajdonitani szándékolt dolognak, a büntetés kiméréséül alapul szolgáló értéke nem határozható meg, a kisérlet 10 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

B) Az erdei kártételekről.

100. §. (*Legeltetési kihágás.*) A ki oly erdőben, melyben a legeltetésre nincs joga, szándékosan vagy gondatlanságból legeltet, az okozott kár és esetleg a hajtópénz megtérítésén felül, pénzbüntetéssel a következő mértékben büntetendő:

1.	egy darab szarvasmarháért	50	kr.
2.	„ „ kecskéért	50	„
3.	„ „ ló, öszvér vagy szamárért	40	„
4.	„ „ juhért	15	„
5.	„ „ sertésért, makkoltatás idején	30	„
6.	„ „ sertésért, makkoltatási időn kivül	10	„
7.	„ „ szopós csikóért	5	„
8.	„ „ ludért	2	„
9.	egyéb baromfiért darabonkint	1	„

Ha a legeltetés 15 éven aluli, vagy tilalom alatt álló erdőben, vagy pedig véderdőkben, avagy futóhomokban álló erdőkben történik, a fentebbi 1—7 alatt felszámított pénzbüntetés mindenik darab állatért kétszeresen veendő.

Ha pedig a legeltetés, hat éven aluli, mesterséges ültetvények, vagy erdei vetések közt, avagy faiskolában történt, a pénzbüntetés háromszoros összegben szabandó ki.

101. §. Az előző §. határozatai az esetben is alkalmazandók, ha a legeltetésre jogosított, ebbeli jogosultságát, a legeltetés helyére, idejére vagy a legeltetett állatok fajára vagy azok számára nézve túllépte.

102. §. Legeltetési kihágás esetében, a kártérítési összeg a 100. §-ban megszabott pénzbüntetés felénél, s ha az emlitett szakasz 1—7. pontja alatt felsorolt állatokkal 15 éven aluli vagy laza talajú erdőben vagy nedves időjáráskor történt, vagy ha a kárt tevő egy napnál tovább legeltetett, annak teljes összegénél kevesebb nem lehet.

103. §. A 100. §-ban meghatározott büntetés felére szállitható le, ha valaki az azon §-ban megjelölt valamely állatot, másnak erdejébe legeltetési szándék nélkül ugyan, de jogtalanul behajt; vagy a felügyeletére bizott állatot másnak erdejébe gondatlanságból bemenni engedi.

Ha mindazonáltal valamely állat, csak is az erdőbe való menekülés által óvathatott meg a fenyegető közvetlen veszélytől, ez esetben büntetésnek nincs helye; az okozott kár azonban ez esetben is megté itendő.

104. §. (*Hajtópénzek.*) Jogtalan legeltetés, vagy valamely állatnak idegen erdőbe való jogtalan behajtása esetében, a kártérítéseh és a pénzbüntetésen fölül, az állatok után hajtópénz is fizetendő.

A hajtópénz nagyságát, mindenik állat-nemre nézve a közigazgatási bizottság a 85 §. értelmében határozza meg.

A szárnyas állatokat behajthatlanság esetében jogukban áll az erdőőrizettel megbizott egyéneknek lelőni, mely esetben a lelőtt állatok a helyszinén hagyandók s az állat tulajdonosa által elvihetők.

105. §. (*Károsítások.*) A ki élőfát le- vagy bevágás, megfurás, rovatozás, gyürüzés, jelzés, lehámozás, fürészelés, a gyökerek feltakarása, gyantanyilások fel- vagy tovább szakitása, vagy bármi más módon megrongál, az okozott kár megtérítésén fölül, 15 frtig terjedhető pénzbütetéssel büntetendő.

A ki pedig az élőfa galyját vagy ágát letöri, levágja, megvagdalja, vagy a fát más hasonló módon megrongálja, az élőfa értékének egy tizedrészétől annak egész értékéig terjedhető kártérítést tartozik fizetni, s azonfölül 10 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

106. §. A levágott fáknak vagy más erdei terméknek, a keritésnek, ároknak, medernek, partnak, töltésnek, hidnak, átmetszetnek, útnak, ergettyűnek vagy csusztatónak, vizfogónak, vagy a fa-úsztatásra szolgáló más eszközöknek, továbbá tilalmi táblának, jelző vagy útmutató póznának, a távolsági vagy bármely más az erdőmüvelés vagy használat czéljából alkalmazott jelnek, vagy müveknek megrongálása, ugyszintén a szénégetésre összehordott vagy ölbe rakott fák szétbontása, ötven krajczártól huszonöt forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Az okozott kár mindenik esetben megtéritendő.

107. §. A ki másnak erdejében jogtalanul földet, érczet, köszenet, követ, gyepet vagy egyéb talaj-alkatrészeket ás, vagy az erdőbe követ vagy más a talajra nézve kártékony anyagot hord, a kár és az odahordott anyag elhordása által okozott költség megtérítésén fölül, ötven krajczártól 10 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

108. §. A ki idegen erdőben faizási vagy alomhordási vagy egyéb termékszedésre engedélylyel bir, de a fát, galyjat, almot vagy egyéb erdei terméket, nem a meghatározott mennyiségben, időben, vagy nem azon erdőrészből viszi, melyből annak vételére jogositva van, ötven krajczártól tiz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanezen büntetéssel büntetendő az is, a ki az alomgyüjtésnél, vagy galyszedésnél vasgereblyét vagy vágó eszközt használ, vagy pedig az őt illető faizási vagy erdőtermék szedési jogával visszaélve, azt vagy másra ruházza, vagy másnak érdekében gyakorolja, vagy pedig a szedett fát, illetőleg erdei terméket eladja, egyátalán, ha a megjelölt jogának határain túllép.

C) A veszélyes cselekményekről és mulasztásokról.

109. §. (Tüzelés.) Két forinttól húsz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetik:

1. a ki a 9. §. határozmányainak megsértésével, az erdőben vagy annak közelében tüzet gerjeszt;

2. a ki az általa vagy hozzájárulásával avagy jelenlétében gerjesztett tüzet kellő felügyelet nélkül hagyja, vagy a tüzveszélynek kikerülésére szükséges, és a létezett viszonyok közt eszközölhetővé vált intézkedéseket elmulasztja;

3. a ki a jelen törvény 11. §-ának eleget tenni elmulasztja. (Erdőégések oltása.) 4. a ki erdőégés esetében annak oltására kötelezve lévén, ezen kötelezettségének. alapos ok nélkül nem tesz eleget, vagy az oltást vezető hatósági közeg rendelkezését alapos ok nélkül nem teljesiti.

110. §. Azon közigazgatási hivatalnok, ide számitva a községi előljárót is, a ki erdőégés esetében, a hivatalánál fogva őt illető intézkedések körül kötelességét megszegi, szintén az előbbi §-ban meghatározott büntetéssel büntetendő.

Megyei közigazgatási hivatalnok ellen ily vád esetében, az elsőfoku biróságot a legközelebbi erdei kihágási biróságok közül, a másodfoku erdei kihágási bíróság bíróküldés által határozza meg.

E büntetés mindazonáltal nem zárja ki a közigazgatási tiszt viselő s községi előljárónak, a törvényhatóságok és községek rendezéséről szóló törvényczikkekben megállapított felelősségét.

111. §. (Veszélyes cselekmények.) A ki valamely erdőbe jogtalanul vagy engedély nélkül, vagy az engedélyezett helyen kivül ergettyűt (csusztatót) készit; meszet vagy szenet éget; szurkot, hamuzsirt vagy kátrányt főz; kormot készit, fürész- vagy egyéb gödrőt és fa-rakodó vagy dolgozó helyet, vagy műhelyet felállit; épület-, szerszám- vagy egyéb használatra szánt fát farag, vagy más hasonló

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

munkát teljesit: öt forinttól husz forintig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő, és a fent elősorolt cselekmények által esetleg okozott kárt, szakértői becsü alapján megtériteni köteles.

Ily esetben, ha az erdőbirtokos kivánja, az ezen czélokra netán felállitott épitmények és müvek, a kihágást elkövetőnek vagy annak költségén, a ki ezért magánjogi felelősséggel tartozik — elhordandók, s az előbbi állapot visszaállitandó.

112. §. (Veszélyes cselekmény vagy mulasztás folytán származott erdőégés.) Ha a 109. §. 1., 2., 3. alatt meghatározott cselekmény vagy mulasztás folytán, gondatlanságból tüzkár származott, a cselekmény vagy mulasztás vétséget képez, s a büntetőtörvények rendelkezései szerint lesz büntetendő.

Ugyanezen szabály alkalmazandó az esetben is, ha a tüzvész, a mész- vagy szénégetés, a szurok- vagy kátrányfőzés avagy a koromkészités vagy hamunyerés végett gerjesztett tüzből gondatlanság folytán származott, ugyszintén, ha a tüz, az égés következtében nyerendő hamu jogtalan eltulajdonitásának czéljából gerjesztetett, habár tüzvész nem származott.

113. §. (Erdőben engedély nélküli járáskelés.) A ki az erdőben engedély nélkül kocsival tilos uton jár, vagy habár azon erdőségben makkoltatásra vagy legeltetésre jogositott is, marhát tilos uton hajt; a ki engedély nélkül uj utat tör, vagy hat évesnél fiatalabb utánnövések közt jár, ötven krajczártól 20 frtig terjedhető büntetéssel büntetendő.

114. §. A ki idegen erdőben a nélkül, hogy ahhoz jogosultsága volna, a közutakon kivül találtatik, ha ottani jelenléte közbiztonsági vagy az erdőtulajdon biztonsága szempontjából aggályosnak tünik fel, az erdész-személyzet tagjai által, az erdőből kiutasitható és ha fejsze, fürész, vagy az erdőtermék szedésére alkalmas más eszköz vagy fegyver volna birtokában, az tőle elveendő; azonban az illető által az elvett tárgy 14 nap alatt, további intézkedés végett, a legközelebbi közigazgatási hatóságnak jelentés mellett átadandó.

A mennyiben tettes az erdőben tartózkodásra, illetőleg fegyverviselésre vonatkozó jogosultságát a hatóság előtt sem tudná igazolni, az által a fentnevezett s nála talált tárgyak elkobzandók.

Ha az erdőből kiutasitott személy, a meghagyásnak nem tesz eleget, öt frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő; ha pedig ellenszegül, cselekménye közhatósági közeg elleni erőszak büntettét képezi, s a büntető törvények rendelkezései szerint lesz büntetendő.

Kivételes intézkedések.

115. §. (Faeladási igazolványok.) Ha valamely vidéken az erdei lopások igen gyakoriakká válnak, a közigazgatási bizottságok — az erdőtulajdonosok kérelmére, vagy a nélkül — fölterjesztett javaslata folytán a belügyminister elrendelheti, hogy azon területen, valamint azokon is, a hol a lopott erdőtermékek eladatni szoktak, ily termékek eladása és vétele csak azon föltétel alatt legyen eszközölhető, hogy az eladó, az eladni szándékolt erdőtermék jogos szerzését, annak — a községelöljáróság által láttamozott — bizonyitványával igazolja, kitől azon erdőterméket szerezte.

A bizonyitványban körülirandó az eladni szándékolt erdőtermék neme, minősége, nagysága, száma és mértéke.

Azon esetben, ha a közigazgatási bizottság a jelen szakaszban határozott fölterjesztést, az érdekelttek kérelme nélkül rendelte el, ez iránti határozata az illető megye területén körözendő, és a törvényhatósági épületnek a határozatok kifüggesztésére szolgáló helyén kifüggesztendő. Minden érdekeltnek joga van, a kifüggesztéstől szá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

mitott 15 nap alatt, fölebbezni a belügyministerhez. Ha pedig a közigazgatási bizottság az érdekleteknek a jelen §-ban meghatározott kivételes intézkedés elrendelése iránti kérelmüket mellőzendőnek találja, a folyamodóknak ez esetben is joguk van, a megtagadó határozat ellen, ugyancsak 15 nap alatt szintén a belügyministerhez felebbezni, a ki — ha az intézkedéseknek akár mellőzését, akár elrendelését szükségesnek látja, eziránt a közigazgatási bizottság határozatának megváltoztatásával is intézkedhetik.

116. §. A ki az előbbi §-ban megjelölt rendelet megszegésével erdőterméket elad vagy vesz, 2 frttól 10 frtig terjedő pénzbüntetéssel, s a mennyiben más erdei kihágás is forogna fenn, egyszersmind az erre elrendelt büntetéssel is büntetendő.

III. FEJEZET.

A bíróságokról, az illetékességről, és az eljárásról, erdei kihágások eseteiben.

117. §. (Első foku erdei kihágási bíróság.) Erdei kihágások eseteiben a bírói hatóságot első fokban gyakorolják:

1. megyékben a szolgabirák;

2. rendezett tanácsu, valamint törvényhatósági joggal felruházott városokban a kapitány vagy a tanács által e részben megbizott tisztviselője;

3. Budapest mindenik kerületében az illető kerületi előljáró.

118. §. (Községi bíró.) Tiz forintot felül nem haladó lopások vagy ugyanezen összeget felül nem haladó kártételek eseteiben, az elsőfoku biráskodás kis és nagy községekben, a szolgabirón kivül, a községi birót is, akadályoztatása esetében pedig ennek helyettesét illeti.

Ez esetekben a sértett fél választásától függ, vajjon a szolgabiró vagy a községi biró eljárását kivánja-e igénybe venni.

E választási jog azonban panasztétellel megszünik.

119. §. (Másodfoku erdei kihágási bíróság.) Erdei kihágási ügyekben a másodfoku bírói hatóságot a főispánból (fővárosban a főpolgármesterből) akadályoztatása esetében az alispánból, illetőleg polgármesterből vagy annak helyetteséből, mint elnök, és a közigazgatási bizottságnak két tagjából alakitott bíróság gyakorolja.

120. §. (Másodfoku erdei kihágási bíróság alakitása.) A másodfoku erdei kihágási bíróság alakitása czéljából, a közigazgatási bizottság a közgyülés által választott, vagy a jelen törvény 26-ik §-ban megjelölt erdészeti szakértő tagok közül, négy rendes és négy póttagot választ, a kik közül lehetőleg fölváltva — kettő a főispán (főpolgármester) akadályoztatásuk esetében az alispán, illetőleg a polgármester elnöklete alatt, mint társas bíróság képezik az erdei kihágási másodfoku bíróságot.

121. §. (Semmiségi panasz.) A jelen törvény 158. §-ban meghatározott semmiségi panasz esetében, a Curia, mint legfőbb itélőszék határoz.

122. §. Az erdei kihágási masodfoku bíróság üléseire a királyi ügyész meghivandó.

A királyi ügyész távolléte azonban az eljárást és határozathozatalt nem akadályozza.

123. §. (Másodfoku erdei kihágási bíróság székhelye, egybehivása.) A másodfoku bíróság ülései a törvényhatóság székhelyén tartatnak.

Az ülésekre az elnök meghivja a tagokat, s az értesiti a kir. ügyészt is, az ülés tartásának napjáról, órájáról és helyéről.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

124. §. (Erdei kihágási bíróságok jegyzőkönyveinek vezetése.) A jegyzőkönyvvezető teendőit az elsőfoku bíróságnál — a kisebb polgári peres ügyekben való eljárásról szóló törvény 5-ik §-ában megjelölt személyek végzik.

A másodfoku bíróságnál a jegyzőkönyvvezetésre, a törvényhatóság jegyzői személyzetéből, az elnök rendel ki tagot.

125. §. (Erdei kihágási bíróságok tagjainak eskütétele.) Ugy az első foku, valamint a másodfoku erdei kihágási bíróság tagjai e hivatásukra nézve — a mennyiben a kisebb polgári peres ügyekben való eljárásról szóló törvény értelmében föl nem eskettettek volna — külön eskűt tesznek le.

Az idézett törvénynek a községi biráskodással megbizott közegekre vonatkozó rendelkezése, az erdei kihágások eseteiben eljáró községi birákra is alkalmazandó.

A másodfoku bíróságnak a jelen szakasz intézkedései alá nem eső tagjai, a közigazgatási bizottság ülésén, szintén a fentidézett törvényczikk 7. §-ában megállapitott eskűt teszik le.

126. §. Az első foku erdei kihágások bírósága, egy másik hasonló bíróságnak, erdei kihágási ügyben hozzá intézett megkereséseit teljesiteni köteles.

127. §. (Rendőri közegek közreműködése.) A rendőri közegek kötelesek az erdei kihágás... bíróságnak hivatása körében kiadott meghagyásait, s ha más törvényhatóságnak lennének közegei, megkereséseit pontosan teljesiteni.

128. §. A fölesketett erdőtisztek és erdőőrök az elkövetett erdei kihágás, és az ezt elkövetett személy nyomozásnáál, szintén mint rendőri közegek járnak el.

129. §. Az előbbi szakaszban megjelölt személyeknek, az erdei kihágás vagy a kihágást elkövetőnek nyomozásában foganatositott és hatáskörükbe eső cselekményei hatálya és hitelességére nézve, a törvénynek és a szabályoknak a rendőri közegekre vonatkozó intézkedései alkalmazandók.

130. §. (Illetékesség.) Az eljárás rendszerint a tettes lakhelyének, illetőleg tartózkodási helyének bírósága előtt inditandó meg. Ha azonban a tettes közvetlenül a kihágás elkövetésén éretett, vagy ha tőle zálog vétetett, vagy ha ő zálogot adott, az eljárás a tett elkövetésének bírósága előtt is meginditható.

Tettenkapás az is, ha a tettes nem éretett ugyan közvetlenül a kihágás elkövetésén, hanem a közvetlen rajtaérés kikerülése végett megfutamodván, vagy elrejtőzvén, folytonos üldöztetése közben elfogatott, illetőleg fölfedeztetett; ugyszintén, ha folytonos üldöztetése közben az őt üldöző rendőri közeg (127. és 128. §§.) vagy több üldöző által avagy az üldözésben részt nem vett, de többek által fölismertetett, habár menekülése vagy elrejtőzése sikerült is volna.

131. §. A tettes vagy tettesek, avagy ezek egyikének illetékessége, a részesek illetékességét is megállapitja.

132. §. Ha az erdei kihágást elkövető ellen az eljárás folyamában más büntetendő cselekmény jelensége is felmerül, az erdei kihágás miatti eljárás azonnal félbeszakitandó és az iratok, további eljárás és itélethozatal végett, azon birósághoz teendők át, mely azon másik büntetendő cselekményre nézve illetékes.

133. §. (Illetékességi összeütközések.) Első foku erdei kihágási bíróságok illetékességi összeütközése esetében, ha valamennyinek másodfoku bíróságát ugyanazon közigazgatási bizottság képezi, a határozati jog ezt illeti.

Ha pedig az illetékességi összeütközésben levő erdei kihágási bíróságok másodfoku bírósága nem ugyanaz, ugyszintén másodfoku erdei kihágási bíróságok illetékességi összeütközése esetében, az illetékesség kérdésében a belügyminister határoz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

134. §. Rendes bíróság és erdei kihágási bíróság közötti illetékességi összeütközés esetében, az illetékesség fölötti határozat az 1869 : IV. t.-cz. 25. §-a alapján a ministeriumot illeti.

135. §. Erdei kihágások esetében, a mennyiben a jelen törvény mást nem állapit meg, a kihágásokra nézve hatályban levő eljárás továbbra is fenntartatik.

136. §. (Eljárás iránti inditványtétel.) Azon esetekben, melyekben a jelen törvény rendeletei szerint, az eljárás csak a sértett fél panaszára indítható meg, a panasz a büntetőtörvények rendelkezései szerint erre jogositott személyeken kivül, a sértett fél erdőkezelő tisztje által is — külön meghatalmazás nélkül előterjeszthető.

Az erdőkezelő tiszt jogositva van továbbá a sértett felet, az eljárás további folyama alatt is, a bíróság előtt képviselni, és a megengedett jogorvoslatot használni.

A panasz szóval is előterjeszthető.

Ha a panasz irásban terjesztetik be, s ahhoz több erdei kihágást s kihágót tartalmazó jegyzék mellékeltetett, az inditvány mindazon kihágási esetekre és személyekre, melyek a jegyzékben, mint ilyenek megjelölve vannak, kiterjesztettnek tekintendő.

137. §. (Hivatalból inditott eljárás.) Azon erdei kihágások eseteiben, melyekben a jelen törvény (109., 110. és 116. §§.) szerint, hivatalból eszközlendő az eljárás, tartozik az illetékes biró, a neki feljelentett vagy hivatalos tudomására jutott kihágást illetőleg, külön inditvány nélkül is meginditani az eljárást.

138. §. (Kártérítési igények leszállitható sa.) Oly erdei kihágási ügyekben, melyekben az érték, illetőleg a kár nagysága állapitja meg az erdei kihágási bíróság illetékességét s az érték, illetőleg kár nagyobb volna, mint a mely az ezen bíróság illetékességére nézve a jelen törvény 69. és 118. §§-aiban meg van állapitva, joga van a sértett félnek az elsőfoku bíróság itéletének hozataláig, megtérítési, illetőleg kártalanitási igényeit, a 69. §., illetőleg a 118. §-ban meghatározott összegre vagy azon alul is leszállitani; erdei lopások esetében azonban csak akkor, ha a lopott tárgy értéke 50 forintot meg nem halad.

Az ekként eszközölt leszállitás a bíróság illetéktelenségét megszünteti.

139. §. (Ismeretlen vagy külföldi tettesek.) Ismeretlen egyének vagy külföldiek, tettenkapás vagy folytonos üldöztetés esetében, a legközelebbi község elöljárósága elé, ha pedig az erdei kihágás birája közelebb volna, ez elé vezetendők.

140. §. (Kihallgatás.) A községi elöljáró, az elővezetett személylyel azonnal jegyzőkönyvet vesz föl, s ha ez kilétét s azt igazolja, hogy az országban állandó lakással bir, azonnal szabadon bocsátandó, ellenkező esetben pedig, az erdei kihágási bíróságnak haladéktalanul átadandó.

141. §. Az erdei kihágási biró tartozik a hozzá elővezetett vagy a községi elöljáró által átküldött személyt azonnal kihallgatni, s a kihallgatásról jegyzőkönyvet fölvenni. Ha az elővezetettnek előadása, az ellene felhozott gyanut elháritja, vagy ha az állitólag általa okozott kár valószinü összegére nézve biztositékot ad vagy alkalmas kezest állit, azonnal szabadon bocsátandó.

142. §. (Letartóztatás.) Letartóztatható és a 139. és 140. §§. rendelkezései szerint elővezetendő a tetten kapott vádlott az esetben is, ha a rendőrség vagy az erdő őrizetére szolgáló személyzet tagja által, a kihágás abbanhagyására felszólittatván, a felszólításnak nem felel meg.

143. §. Elővezetést rendelhet el az erdei kihágási bíróság azon esetben, ha a megjelenésre megidézett vádlott a kitüzött időben a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

bíróság előtt meg nem jelent, s elmaradását alapos mentséggel nem igazolja.

144. §. (Vizsgálati fogság.) Vizsgálati fogság, erdei kihágási ügyben, csak az esetben rendelhető el, ha az ismeretlen vagy az országban állandó lakással nem bíró vádlott megszökésétől lehet tartani.

A vizsgálati fogság 48 óránál hosszabb ideig egyáltalában nem tarthat és a büntetésbe beszámítandó.

145. §. Az előbbi szakaszban meghatározott idő előtt is, azonnal megszüntetendő a vizsgálati fogság, mihelyt a letartóztatott vádlott kilétét és azt igazolja, hogy az országban állandó lakással bír, vagy pedig, ha kilétének igazolásán felül, a vád tárgyát képező kihágásból származott kárnak és büntetésnek valószínű összegére nézve biztosítékot ad, vagy alkalmas kezest állít.

146. §. (Kihágásnál használt tárgyak lefoglalása.) Ha a kihágás megállapítása vagy folytatásának megakadályozása végett szükséges, a rendőri közegek, illetőleg az erdőőrök jogosítva vannak, a kihágást elkövetőnél létező azon eszközöket, melyekkel a kihágást elkövette, annak kocsiját, szánját és vonó marháját, valamint a kárban talált állatokat lefoglalni.

Az ekként lefoglalt tárgyak, — ha csak azok a sértett fél által egyezség folytán a tulajdonosnak vissza nem adattak — állatoknál legfölebb 48 óra — egyéb tárgyaknál pedig legfelebb 14 nap alatt az esetben is átadandók a község előljáróságának, ha vádlott nem is vezettetnék elé.

Az átadás alkalmával jegyzőkönyv veendő fel, melyben a vád tárgyát képező kihágás körülményesen, az okozott kár összegének megjelölése mellett körülirandó, s egyszersmind a lefoglalt tárgyak is a leltár fölvételére megállapított szabályok szerint följegyzendők.

147. §. (Lefoglalt tárgyaknak megőrzése.) Az előző szakasz értelmében lefoglalt tárgyak megőrzése és fentartása a községet, a rendelkezési jog azonban a kihágási bíróságot illeti.

148. §. (Lefoglalt tárgyaknak kiadása.) A lefoglalt tárgyak kiadandók a tulajdonosnak, — ha az a kár valószínű összegéért biztosítékot ad.

149. §. Biztosíték-adás nélkül is visszadandó a lefoglalt tárgyak azon része, melynek értéke a kár, a költségek és a pénzbüntetés valószínű összegét felülmulja.

150. §. (Tettes üldözése.) A tetten kapott vagy folytonosan üldözött tolvaj által eltulajdonitott erdei termékek, a rendőri vagy erdei közegek által onnan vehetők el, a hová azok elhelyeztettek. (Házkutatás.) Ezen eseteken kivül az eltulajdonitott erdei termékek kutatása czéljából, a házmotozás elrendelése és foganatositása tekintetében, a fennálló szabályok és a törvényes gyakorlat irányadók.

151. §. (Erdei kihágások tárgyalása.) Az erdei kihágások soron kivül, a leggyorsabban tárgyalandók és intézendők el és ott, a hol az erdei kihágások gyakoriak, azok elintézésére, legalább minden hónapban, tárgyalási napok tartandók.

152. §. (Felebbezés.) A ki magát az elsőfoku bíróság itéletével sértve találja, ez ellen a másodfoku bírósághoz felebbezhet.

A felebbezés az itélet kihirdetésétől, vagy — ha az irásban közöltetett volna, — a kézbesitéstől számitandó 48 óra alatt, akár szóval, akár irásban jelentendő be.

A 48 óra letelte után bejelentett felebbezés hivatalból visszautasitandó.

Törvénykezési szünnapok nem számittatnak.

153. §. A törvényes időben szóval vagy irásban bejelentett felebbezés az itélet végrehajtását megakasztja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

154. §. (Erdei kihágási ügyek tárgyalása a másodfoku bíróság előtt.) A másodfoku bíróság, az ügynek az előadó általi tüzetes, a cselekmény minőségére, a netalán okozott kár nagyságára, vádlott bünösségére vagy ártatlanságára, valamint a sulyositó és enyhető körülményekre részletesen kiterjedő előadvány, — s az esetben, ha a kir. ügyész jelen van, annak meghallgatása — után határoz.

Az előadó előterjeszti egyszersmind az itélet vagy végzés tervét is.

Az előadói tisztet a birák, vagy szükség esetén az elnök által e czélra kirendelt törvényhatósági jegyző teljesiti. — Ez utóbbi azonban szavazattal ez esetben sem bir.

155. §. Az előadó után a kir. ügyész indokolt előterjesztésében tartozik nyilatkozni az iránt, vajjon a vád tárgyát képező cselekmény nem képez-e a rendes bíróságok hatósági körébe eső büntetendő cselekményt?

Ha a kír. ügyész azon nézetben van, hogy a törvény a jelen §-ban meghatározott irányban megsértetett, az eljárás megszüntetését s az ügynek az illetékes bírósághoz való áttételét inditványozza.

156. §. (Kir. ügyész előterjesztése s inditványtétele.) Az esetben, ha a kir. ügyész, az iratokból és az előadmányból azon meggyőződésre jutna, hogy az elsőfoku bíróság megsértette az eljárásra nézve fennálló valamelyik lényeges szabályt, vagy hogy a cselekmény erdei kihágást képez ugyan, de arra a jelen törvénynek nem azon rendelkezése lett volna alkalmazandó, mely alá azt az elsőfoku bíróság foglalta, e körülményekre is tartozik előterjesztésében kiterjeszkedni s ennek megfelelő inditványt tenni.

157. §. (Kir. ügyész előterjesztése fölötti határozathozatal.) A másodfoku bíróság mindenekelőtt a kir. ügyésznek a 155. §-ban körülirt előterjesztése fölött határoz, s ha a kir. ügyésznek azon nézetéhez járul, hogy az elsőfoku bíróság hatósága körén túl terjeszkedett, az eljárást megsemmisiti s az ügyet a rendes bírósághoz teszi át, s egyszersmind erről az első fokban eljárt birót is értesiti.

A másodfoku bíróságnak ezen határozata, melylyel a fenforgó ügyet az erdei kihágási bíróság hatósági körébe nem tartozónak állapitja meg, mind a kir. ügyész és a felekre, mind pedig a bíróságokra nézve végérvényes s ez utóbbiak ellenkező felfogása indokából, az eljárás és elintézés nem tagadható meg s az ügy nem utasitható vissza.

158. §. (Kir. ügyész részéről semmiségi panasz bejelentése.) Ha a másodfoku bíróság a kir. ügyész inditványa ellenére, az ügyet az erdei kihágási bíróság hatósági körébe tartozónak nyilvánitaná, a kir. ügyésznek jogában áll, a határozat, illetőleg az itélet kihirdetésekor, az ellen semmiségi panaszát szóval vagy ugyanazon napon esti 6 óráig irásban bejelenteni s az indokok bővebb kifejtését, a bejelentés utáni 24 óra alatt, irásban benyujtani.

159. §. (Semmiségi panasz esetében eljárás.) A kir. ügyész által emelt semmiségi panasz folytán, az ügyiratok a legfőbb itélőszékhez terjesztendők.

A legfőbb itélőszék elbirálása csupán a kir. ügyész által a 158. §. értelmében semmiségi panaszszal megtámadott kérdésére szoritkozik, s a mennyiben a semmiségi panaszt alaposnak találja, a 157. §. esetében az egész eljárást megsemmisiti s az iratokat a rendes bírósághoz való áttétel végett, a másodfoku erdei kihágási bírósághoz visszaküldi.

160. §. A kir. ügyésznek a 156. §. alapján tett előterjesztései mellőzése miatt, perorvoslatnak helye nincsen.

161. §. (Pótvizsgálat elrendelése.) A törvényes időben felebbezett ügyben joga van a másodfoku bíróságnak, ha a vizs-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

gálatot nem találja kielégítőnek, annak pótlását az első bíróság ítéletének feloldása nélkül is elrendelni.

A másodfoku erdei kihágási bíróságnak határozatai, a 158-ik §-ban foglalt eset kivételével végérvényesek.

162. §. (Pénzbüntetés és kártérítési összeg behajtása.) Ha a jogerejüvé vált ítélettel elmarasztalt fél, a kártérités és a pénzbüntetés összegét az ítéletben meghatározandó határidő alatt be nem fizeti, végrehajtásnak van helye.

A végrehajtásnak közigazgatási uton elrendelése és foganatositása iránt az eljárt elsőfoku erdőbiróság hivatalból intézkedik.

A végrehajtás iránt egyébként a jelen törvény, a perrendtartás, valamint az 1876. évi XV. törvénycziknek, az egyenes és közvetett adók stb. végrehajtás utján behajtásáról szóló rendelkezéseire való tekintettel, a következő 164. §-ban érintett ügyrendtartás részletesen intézkedik.

163. §. A végrehajtást teljesitő közeg eljárásának szabályszerüsége ellen fölmerült panasz fölött, első fokban a közigazgatási bizottság s másodfokban a belügyminister határoz.

164. §. (Ügyrendtartás.) Az ügyrendtartást a belügyminister, egyetértőleg a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerrel, rendeletileg állapitja meg és teszi közzé.

Harmadik czim.

A kopár területek beerdősitéséről.

165. §. (Beerdősitendő területek.) Oly kopár területek, melyeken hegyomlások, hó vagy kő-görgetegek megakadályozása, szélvészek és vizek rombolásának, valamint a futóhomok tovább terjedésének meggátlása végett, a talaj megkötése közgazdászati szempontból szükséges, — beerdősitendők s azontúl a 2-ik illetőleg a 4-ik §. szerint kezelendők.

(Beerdősitendő területek meghatározása.) A beerdősitendő területeket a kir. erdőfelügyelő előmunkálatai alapján, az érdekelt földbirtokosok, községek és törvényhatóságok, valamint az illetékes közigazgatási bizottság meghallgatása után, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister határozza meg, s azok beerdősitését, ha azt az érdekelt vagy érdekeltek önként tenni nem akarnák, esetről-esetre a törvényhatóság utján a 177. §. értelmében elrendelheti, még pedig, ha több törvényhatóság területén fekszik a birtok, akkor a szükséges intézkedések megtételével, valamint a további felügyelettel ezek egyikét megbizza és a többit erről értesiti.

A beerdősités kötelezettsége első helyen azt vagy azokat terheli, kinek vagy kiknek birtoka, általa megvédetik.

166. §. (Beerdősitési társulatok alakitása.) A beerdősitendő terület tulajdonosának jogában áll az erdősitést kizárólag önerején eszközölni.

Ha az illető terület tulajdonosa azonban e jogával élni nem kiván és kimutatható, hogy a beerdősités által a szomszéd birtokok is részben vagy egészben megóvatnak a hegyomlások, hó vagy kőgörgetegek, szélvészek és vizek rombolásának vagy a futóhomok terjedésének veszélyétől, melynek különben ki vannak téve, akkor, ha valamely területnek beerdősitése a 165. §. értelmében elrendeltetett, az érdekelt birtokosok társulattá alakulni kötelesek.

A társulatok megalakitását a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministernek ebbeli leirata alapján, a közigazgatási bizottság, mint erdőrendészeti elsőfoku hatóság (25. §.) küldöttség kirendelése által eszközli.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Ezen küldöttség, melynek a kir. erdőfelügyelő hivatalból tagja, az érdeklett feleknek, valamint szükség esetén, részrehajlatlan szakértőknek is meghallgatásával és a birtokosok által, ha ez követeltetnék, kötelességszerűleg bemutatott térképek nyomán, az érdekeltség fokának megállapitása iránt, a felek barátságos megegyeztetését megkisérli, siker esetében a társulatot megalakultnak nyilvánitja, ellenkező esetben pedig az érdekeltségben való részvétel kötelezettségét, valamint az érdekeltség fokát hivatalból állapitja meg, s erről a közigazgatási bizottságnak jelentést tesz.

167. §. A közigazgatási bizottság a jelentés alapján és ha követeltetnék, egyes érdekelt felek ellenvetéseit meghallgatva, a társulat alakulása iránt határoz.

(Felebbezés.) A meg nem elégedő fél részére 30 napon belül nyitva áll, a reá nézve sérelmesnek vélt határozat ellenében, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministerhez való felebbezés, a ki végérvényesen határoz.

168. §. (Beerdősitési társulatok szervezése.) Ha a 30 napon belül felebbezés nem jelentetett be, avagy a felebbezésre a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministernek, a közigazgatási bizottság határozatát helybenhagyó végzése leérkezett, az alakulás rögtön foganatositandó.

A társulat tényleges megalakulása végett, a közigazgatási bizottság egyik tagját az érdekeltek összehivására megbizza, ki a gyűlést megnyitván, annak tagjait a szervezkedésre felszólitja.

(Társulati tisztviselők választása.) A gyülés először is elnököt, pénztárnokot általános szótöbbséggel, munkavezetőt és szükség esetében választmányi tagokat, viszonylagos szótöbbséggel választ, alapszabályait és ügyrendjét megállapitja, s mindezeket jóváhagyás végett, a törvényhatóság utján, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministernek fölterjeszti.

Minden erdősitő társulatnak a kir. erdőfelügyelő, hivatalból véleményező tagja.

169. §. (Elnök teendői.) Az elnök az előző §. értelmében esetleg választott választmánynyal együtt, különben pedig önállólag intézi a társulat minden ügyeit, intézkedik a részletes müszaki tervezet elkészitése iránt, megállapitja a munkák sorozatát s a végrehajtási időket, elkésziti az évi költségelőirányzat tervezetét s mindezen munkálatát megerősités végett, a társulat közgyülésének előterjeszti, a közgyülés által megszavazott összegeket kiveti és behajtás végett, az illető közegeknél a kellő lépéseket megteszi, a társulat vagyona fölött őrködik és azt nyilvántartja.

170. §. (Társulati tisztviselők.) A társulat tisztviselőszemélyzete áll: az elnökből, pénztárnokból és munkavezetőből, — a mennyiben azonban a társulat pénzbeli ereje nem engedi, hogy külön munkavezetőt tartson, a müszaki teendőket más alkalmazásban levő munkavezetőre vagy erdészre is bizhatja.

171. §. (Közgyülés.) Minden erdősitő társulat köteles évenként legalább egy közgyülést tartani és ennek jegyzőkönyvét az illetékes törvényhatóság utján, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministernek fölterjeszteni.

172. §. A közgyülés főbb teendői: az erdősités menetéről és folyamatáról az elnök által beadandó jelentés fonalán a legközelebb foganatba veendő munkálatok iránt intézkedni; a részletes müszaki tervezetet, a munkák sorozatát s a végrehajtási időket, ugyszintén az évi költségelőirányzatot megállapitani; a befolyt évi számadásoknak társulati, de nem választmányi tagok által leendő átvizsgálását elrendelni; a számadást a társulati tagokkal átnézhetés végett alkalmas módon közölni; a választmány vagy egyes társulati tagok által előterjesztendő inditványok, javaslatba hozandó alapszabály-változtatások, ügyviteli rendelkezések fölött tanácskozni, tisztviselőit választani.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Ha a társulat valamely tagjának egy vagy más ügyben kifogása lenne, panaszát a jegyzőkönyvbe lett bemondás utján hozza illetékes tudomásra.

173. §. (Költség-járulékok befizetése, illetőleg behajtása.) A költség-járulékot a társulati tagok, a társulat pénztárába fizetik be. A félévenkinti hátralékokra nézve azonban rendeltetik, hogy azok közigazgatási uton az egyenes adó beszedésére fennálló szabályok szerint, az adóhivatalok által szedessenek be.

Az elnök gondoskodni fog, hogy e hátralék kimutatása az adóhivataloknak pontosan benyujtassék.

Ezen hátralékok után $6^0/_0$ késedelmi kamat jár, melynek $^5/_6$-od része a társulat, $^1/_6$-od része pedig az adóhivatalok javára esik.

Az adóhivatalok az ilykép beszedett hátralékokat évnegyedenkint a társulati pénztárakba minden kifogás mellőzésével átszolgáltatandják.

174. §. (Kisajátitási jog.) A megalakult társulatnak a kisajátitási jog megadatik és az 1868. évi LV. t.-cz. értelmében gyakorlandó; a kisajátitandó ár azonban ott, hol kataszteri tiszta jövedelem állapittatott meg, annak huszszorosát meg nem haladhatja.

(Vadászati jog.) A vadászati jogot azon esetben, ha a kisajátitott terület a tulajdonos birtoka által körül van véve és 100 holdat meg nem haladó birtokrész — a földbirtokos gyakorolja mindaddig, mig a következő §-ban megállapitott visszaváltási joga tart.

175. §. (Visszaváltási jog.) A magánbirtokos vagy jogutódai jogositva vannak, a kisajátitott és beerdősitett területnek visszaváltása iránt, a beerdősités befejezésére következő év első napjától számitandó 6 év alatt nyilatkozni.

A visszaváltás a kisajátitási árnak s a beerdősitési költségeknek $6^0/_0$ kamattal leendő megtérítése mellett, törlesztés útján, legfőljebb 10 év alatt történhetik.

176. §. Az ily területek tulajdona a visszaváltásra nem jogosult más személyekre az előbbi §-ban emlitett határidő előtt telekkönyvileg csak akkor kebeleztethetik be, ha igazoltatik, hogy a visszaváltásra jogosult ebbeli jogával a törvényes határidő alatt élni nem kiván.

177. §. (Az állam által nyujtott kedvezmények.) A beerdősitéseket az állam előmozditja:

a) a beerdősités alá vett területeknek adómentessé tételével (1875: VII. t.-cz. 6. §. *c)* pont;

b) mag és csemetéknek ingyen kiosztásával;

c) pénzkölcsönökkel azon esetben, ha az erdősités hivatalból rendeltetik el, és az egyesek és társulatok hitelesen kimutatják, hogy a munkát önerejükön teljesiteni képtelenek;

d) pénzsegélylyel azon esetben, ha a beerdősités végrehajtása hivatalból elrendeltetnék és az érdekeltek képesek bebizonyitani, hogy a beerdősités folytán elért előny csekélyebb lesz, mint a beerdősitésre forditott munka és költség.

Ez esetben az állam köteles az elérendett érték és a beerdősitésre forditandó költség közötti különbözetnek megfelelő tőkeösszeget, a munka előhaladásának megfelelő aránylagos évi részletekben, visszafizetésre való igény nélkül. államsegélyképen engedélyezni.

A törvényhozás évről-évre fogja meghatározni azon összeget, mely a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister által, egyetértőleg a pénzügyministerrel, beerdősitési czélokra kölcsön és államsegélyképen forditható lesz.

A határidőt, mely alatt egyes esetekben a beerdősités teljesitendő, az érdekelt földbirtokosoknak és a közigazgatási bizottságnak meghallgatása után — ugyszintén az állam által esetleg nyujtott pénzkölcsön visszafizetésének. vagy az államsegély folyóvá tételének föltételeit is, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister, a pénzügyministerrel egyetértőleg határozza meg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Negyedik czim.

Az erdei termékek szállításáról.

I. FEJEZET.

Szállítás szárazon.

178. §. (Általános határozat. Pénzbeli biztositék.) Minden földbirtokos tartozik megengedni, hogy idegen erdei termékek bármily mivelési ághoz tartozó földjein, illetőleg magán-útjain átszállittassanak, ha azok az erdőből különben vagy épen nem, vagy csak tetemesen nagyobb költséggel lennének elhordhatók, azon föltétel alatt, hogy a termékek szállitója a netalán okozandó károk, költségek, s a használt magánutak és hidak előbbeni jókarba helyezésére szükséges kiadások megtéritésére nézve, az illetékes elsőfoku erdőrendészeti hatóságnál megfelelő pénzbeli biztositékot tesz le.

A fuvarosoknak a szállitmányt szabatosan megjelölő igazolványnyal kell ellátva lenniök.

179. §. Az átszállitás szüksége, iránya, tartama és módozatai, és lehető legkevesebb kárositással való keresztülvitele, valamint a biztositási összeg iránt, a felek meghallgatása, s a körülmények megvizsgálása után, a közigazgatási bizottság határoz. A határozat ellen a kézbesitéstől számitott 15 nap alatt a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerhez felfolyamodásnak van helye.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister köteles a felfolyamodást 40 nap alatt elintézni, az esetben azonban, ha a ministerium részéről ezen idő alatt intézkedés nem tétetnék — a közigazgatási bizottság határozata végrehajtható.

180. §. (Átszállitás befejeztének bejelentése.) A szállitás befejezése a szállító által az alispánnak (törvényhatósági joggal felruházott városokban, a polgármesternek) bejelentendő, ki a földbirtokost erről 8 nap alatt hivatalosan értesiti.

A szállító által fizetendő kártéritési összeg megállapitására az illető felek mindenekelőtt barátságos egyezségre utasittatnak; ha ez a szállitás befejeztének, a tulajdonossal irásban történt közlése után 15 nap alatt sikerül, vagy ez idő alatt az illetékes bíróság előtt kártéritési kereset nem indittatott, — a biztositék a szállitónak visszaadatik; ha pedig a kártéritési kereset a fentebbi határidő alatt beadatott, akkor a biztositék azon bírósághoz, mely a kártéritési keresetre nézve illetékes, hivatalból letéteményképen átteendő.

II. FEJEZET.

Szállitás a vizen.

181. §. (Általános határozatok, a tutajozás és uszlatásra nézve.) A tutajozás a hajózható folyókon, valamint azon folyószakaszokon vagy patakokon, melyeken mesterséges vizépitmények létesitése nélkül, eddig is tényleg állandóan gyakorlatban van, a fennálló folyó-, csatorna- és tói hajózási rendszabályok megtartása mellett, mindenki által szabadon gyakorolható.

Azon nem hajózható folyókon, folyószakaszokon és patakokon pedig, melyeken annak előmozditása érdekében, mesterséges épitmények létesittettek, csak hatósági engedély mellett gyakorolható.

A fa-usztatás a hajózható folyók azon szakaszain, melyek hajózásra tényleg használtatnak, általában nem gyakorolható; a nem hajózható folyókon, folyószakaszokon és patakokon pedig, csak az alább meghatározott föltételek alatt szerzett engedély mellett eszközölhető.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

182. §. (**Engedélyező hatóság.**) A fa-usztatásra vagy tutajozásra és az e czélra szolgáló vízépitmények felállitására az engedélyt az illető törvényhatóság, vagy törvényhatóságok meghallgatása mellett, a közlekedési ministerrel egyetértőleg, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister adja meg.

183. §. A tutajozásra vagy fa-usztatásra az engedély csak annak adható meg, a ki az okozható károkra nézve, elegendő biztositékot képes nyujtani.

184. §. Olyan folyókon vagy patakokon, melyek mentén árvédelmi czélokból szabályozási munkák hajtattak végre, vagy vannak folyamatban, az engedély csak azon esetben adható meg, ha az usztatás gyakorlása által az árvédelmi épitkezések nem veszélyeztetnek.

185. §. Az engedély a vállalat és befektetendő tőke nagyságával arányban álló időtartamra, legföljebb azonban 50 évig terjedhető időre adható.

186. §. (**Engedély-okmány kellékei.**) Az engedélyben:

a) megállapitandó azon famennyiség, melyet az engedélyes évenkint leszállitani jogositva van;

b) világosan felsorolandók és megállapitandók azon vízépitmények, melyek a tutajozás vagy usztatás czéljából, nemkülönben azok, melyek a partbirtokosok vagy a viz másnemű használatára jogositottak érdekében létesitendők;

c) esetleg megállapitandó azon évi járulék, melyet az előtte már engedélyt nyert engedélyeseknek a 191. §. *a)* pontja értelmében fizetni tartozik; és

d) meghatározandó azon határidő, a meddig tervszerinti berendezésük befejezendő.

187. §. A tutajozás vagy usztatás csak a berendezés teljes befejezése után kezdhető meg.

A szállitandó tutajfák és épületfák, a szállító bélyegével megjelölendők.

A tüzifa csak kötetlen hasábokban szállitható.

188. §. (**Szállitási engedély oly vizekre, hol az usztatás vagy tutajozás gyakorlatban van.**) Oly vizen, melyen fa-usztatás vagy tutajozás gyakoroltatik, vagy a melyen erre engedély már adatott ki, ujabb engedély csak a jelenlegi jogélvezők, illetőleg engedményesek meghallgatása után adható; még pedig:

1. a mennyiben kitünik, hogy az illető viz az eddigi jogélvezők számára szállitani engedélyezett famennyiségen felül, még több fa leszállitására is alkalmas, ezen többlet erejéig, történt legyen a kérelmezés akár a fa-usztatás berendezésére kiszabott határidőn belül, akár az usztatási jog tettleges gyakorlatba vétele után;

2. az esetben, ha az illető viz, csak a tényleges jogélvezők számára adott engedélyben foglalt famennyiséget képes leszállitani, de bebizonyittatik, hogy az engedmény birtokosai, a berendezés befejezésétől számitott öt éven át, egyszer sem szállittatták az engedélyben foglalt összes fatömeget, akkor akon tömeg leszállitására adható ujabb engedély, mely az illető engedményesek által valamely évben szállitott legnagyobb famennyiség és az engedélyezett összeg közti különbözetnél nem nagyobb; végül:

3. ha valamely viz a tényleges jogélvezők számára szállitani engedélyezett tömegnél több faanyag leszállitására alkalmas, az illetők azonban a berendezés befejezésétől számitott 5 év alatt, az engedélyezett tömeget egyszer sem szállitották le: ez esetben szállitási engedély adható azon tömegre, mely a szállitásra engedélyezett és a tettleg leszállitott tömeg közötti különbözetből, valamint az engedélyezett tömeg határán felül elszállitható mennyiségből áll.

Ily esetben a jogositottak mindenikének usztatási idő szabatik, mely alatt az usztatást, kártérités terhe alatt, befejezni tartozik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

189. §. (Szállitási engedély oly vizekre, hol az usztatás vagy tutajozás kizárólagos joggal gyakoroltatik.) Ha a jogtulajdonos időhöz nem kötött kizárólagos jogot képes kimutatni, másnak ujabb engedély, a jelen törvény kihirdetése után számitott 50 év alatt, csak a kizárólagos jogtulajdonos beleegyezésével adható.

A kizárólagos usztatási vagy tutajozási joggal birók azonban kötelesek a szállitás tekintetében, az illető usza-vizre utalt erdőbirtokosoknak — a mennyiben azokkal a fa-usztatás teljesitésére nézve megegyezni nem tudnának, s a mennyiben saját fájuk leszállitása ez által nem akadályoztatnék — az usztatást vagy tutajozást megengedni, vagy azoknak a szállitásra előkészitett fakészleteit, a helyi árak mellett megvenni, vagy a költségek megtéritése mellett leusztatni.

Ha az illető usza-vizre utalt valamennyi erdőbirtokos fája nem lenne leszállitható, akkor az elsőség azt illeti, kinek fája a kizárólagos usztatási vagy tutajozási jog birtokosának leszállitandó fakészletéhez legközelebb esik.

190. §. (Többeknek együttesen adott usztatási engedély.) Ha ugyanazon vizen többeknek adatik usztatási engedély, mindenik engedélyesnek usztatási idő szabandó meg, mely alatt az usztatást kártérités terhe alatt befejezni tartozik.

Az egyes engedélyeseknek megszabandó usztatási idő megállapitásánál az elsőség a korábbi jogélvezőket illeti, a többi szállitani óhajtókra nézve, a kellőleg fölszerelt folyamodvány benyujtásának ideje, az ugyanazon időben beadott folyamodványoknál, a szállitandó fa nagyobb becsértéke ad elsőséget.

191. §. (Szállitók kötelezettségei egymás irányában.) Az, ki oly vizen nyer szállitási engedélyt, melyen az usztatás vagy tutajozás már gyakorlatban van, tartozik:

a) az addigi jogélvezőknek, a vállalat berendezésére tett költségek megtéritése fejében, a szállitandó famennyiség és használati idő arányában, az engedélyben megállapitandó évi járulékot fizetni; ugy szintén a fentartási költségeket, valamint az esetleges kártéritéseket is, az engedélyben megállapitandó részben viselni;

b) a szállitás czéljából általa netán ujabban létesitett folyó- vagy patak-szabályozások, vagy más, a szállitásra szolgáló épitmények használatát, a raktári helyiségek és mesterséges kikötők kivételével, a szállitásra korábban jogosultaknak ingyen, — a későbbi engedményeseknek pedig ezen §. a) pontja szerint megengedni. Az általa létesitett épitmények költségeinek, a szállitásra korább jogosultak által leendő megtéritésére, igényt nem tarthat.

192. §. (Engedélyért folyamodás és annak kellékei.) A tutajozásra és fausztatásra szükséges engedély iránti folyamodás a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministeriumnál nyujtandó be.

Folyamodó köteles a szállitandó famennyiséget és annak választékát (sortiment) kimutatni és kérvényéhez a folyó vagy patak azon szakaszának tervrajzát mellékelni, melyen a tutajozás vagy usztatás érdekében vizmüveket létesiteni kiván.

Ezen tervrajzban ugy a már létező vizépitmények, különösen malomgátak, minden csatornák, véd- és szabályozási müvek, valamint az usztatás vagy tutajozás czéljaira felállitani szándékolt vizépitmények, nemkülönben a folyó vagy patak medrét vagy vizjárását módositó munkálatok, világosan föltüntetendők.

Köteles végre folyamodó tüzetesen kimutatni azt, miként szándékozik a tutajozás vagy fausztatás érdekeit a folyón vagy patakon létező malmok vagy más iparüzletek, vagy az öntözési telepnek, a viz használata iránt korább szerzett jogaival összeegyeztetni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

193. §. A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister a folyamodványt mellékleteivel együtt, véleményezés végett leküldi az érdekelt törvényhatóságnak vagy esetleg törvényhatóságoknak.

194. §. Ha olyan vizen való tutajozásra vagy usztatásra kéretik az engedély, melyen a tutajozás vagy fa-usztatás a folyamodvány beadását megelőző legalább 5 egymásután következő éven át nem gyakoroltatott, vagy ha a tutajozás vagy usztatás volt ugyan gyakorlatban, de az engedélyért folyamodó az usztatás czéljából az illető folyón vagy patakon új vizépitményeket szándékozik létesiteni, az érdekelt és jelesen a folyó vagy patak mentén lévő községek, továbbá a folyón vagy patakon létező malom vagy más iparüzletek és az öntözési telepek tulajdonosai, a törvényhatóság alispánja vagy hasonló állásu tisztviselője által, a folyamodványok a törvényhatósághoz leérkezte után, 8 nap alatt, kézbesités utján értesitendők.

A tervek a kihirdetési napon túl, közszemlére 30 napig kitéve maradnak.

Minden a tervezetre vonatkozó nyilatkozatok és észrevételek az illetékes hatósághoz ezen idő alatt nyujtandók be.

Később beadott észrevételek tekintetbe nem vétetnek.

195. §. Ha oly vizen való tutajozásra vagy usztatásra kéretik az engedély, melyen tutajozás vagy usztatás már gyakoroltatik, vagy a melyen erre engedély már adatott és újabb vizépitményeket a folyamodó létesiteni nem szándékozik, azok, kik a tutajozást vagy usztatást tényleg gyakorolják, vagy erre engedélyt nyertek, a törv.-hatóság alispánja vagy hasonállásu tisztviselője által, a folyamodványnak a törvényhatósághoz leérkezése után, 8 nap alatt kézbesités utján értesitendők.

A tervek az értesités napján túl 30 napig általuk megtekinthetők.

Minden, a tervezetre vonatkozó nyilatkozatok vagy észrevételek ezen idő alatt nyujtandók be.

Később beadott észrevételek tekintetbe nem vétetnek.

A 30 nap eltelte után az összes iratok és tervek az érdekeltek részéről beérkezett nyilatkozatokkal együtt, legfőljebb további 15 nap alatt a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministerhez fölterjesztendők, ki az engedély tárgyában, a 182. §. szerint végérvényesen határoz.

196. §. (Szállitási jog megszünése.) A fa- usztatás vagy tutajozás joga megszünik:

a) ha az idő, melyre az engedélyeztetett, lejárt;

b) ha a jogositott a vállalat berendezését az arra megszabott idő alatt elmulasztotta.

197. §. Az esetben, ha a szállitási jog a jelen törvény kihirdetése előtt bármi czim alatt 50 évnél hosszabb vagy határozatlan időre szereztetett meg, a szállitási jog, a jelen törvény kihirdetésétől számitott 50 év után megszünik, még az esetben is, ha a jog annak idejében kizárólagosan szereztetett volna meg; ezen utóbbi esetben azonban, a volt kizárólagos jogtulajdonos az ujabbi engedély megnyerésére előjoggal bir.

198. §. (Kisajátitási jog, a vizen való szállitás érdekében.) A kisajátitási jog, a jelen törvény értelmében engedélyezendő tutajozás és fa-usztatás czéljából szükséges folyó- vagy patakszabályozások, vagy másnemü vizépitmények végrehajtására, vagy az usztatott és tutajozott fának a gereblyéknél való kifogására és elhelyezésére szükséges területek megszerzésére, az 1868. évi LV. törvényczikk értelmében, az engedélyesnek megadatik.

199. §. (Szállitók kötelezettségei partvédelmi tekintetben.) A fa-usztatást vagy tutajozást gyakorlók tartoznak azon partrészeket, épületeket, viz- és útépitményeket, melyek a tutajozás vagy fa-usztatás által veszélyeztetnek, saját költségükön védmüvekkel biztositani.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A mennyiben az engedélyben felsorolt ilynemű vizépítmények azon czélra, hogy a veszélyeztetett partrészeket, épületeket, víz- és útépítményeket, a tutajozás vagy fa-usztatás által való károsítástól megóvják, a gyakorlatban elégtelennek bizonyulnának, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister, a közmunka- és közlekedési ministerrel egyetértőleg, a tutajozás vagy fa-usztatás megkezdésétől számitandó három évig ujabb biztositási épitkezések létesitését, vagy a meglevők átalakitását az engedély különbeni megszüntetésének terhe alatt elrendelheti.

A tutajozási vagy usztatási engedély megadása után, mások által saját czéljaikra felállitott épületeket és vizépítményeket, a tutajozás vagy fa-usztatás általi megkárositás ellen tulajdonosaik, nem pedig az usztatást gyakorlók tartoznak megvédeni.

200. §. (*Másnemű vállalkozók kötelezettségei, a vizen való szállitás érdekeivel szemben.*) A zsilip-, gát- és malomtulajdonosok, vizépítményeiknek, a tutajozók vagy usztatók költségén és a hatóság által megengedett módon leendő olynemű átalakitását, hogy ez által a tutajozás vagy usztatás lehetővé tétessék, nem gátolhatják.

Ha a tutajozás vagy usztatás másként eszközölhető nem lenne, kötelesek beleegyezni abba, hogy üzletük bizonyos, az usztatási engedélyben előre meghatározott vagy a szükség szerint, a hatóság által később megállapitandó időszakban és tartam alatt szüneteljen; mely szünetelésért a tutajozást vagy usztatást gyakorlók a hatóság által megállapitandó kártérités a szünetelés beállta előtt előre megfizetni kötelesek.

201. §. (*Szállitás által okozott, másrészről pedig a szállitóknak okozott károk megtérítése.*) Az usztatás vagy tutajozás által okozott károkért a vállalkozó teljes kártérítéssel tartozik, ha azonban a kár nem csupán tutajozás vagy usztatás miatt támadt, akkor annak csak aránylagos része téritendő meg a vállalkozó által.

Azok, kik az usztatási vagy tutajozási jog gyakorlására szolgáló épitményeket, utakat, partokat stb. megrongálják, vagy a jogosan gyakorolt usztatást és tutajozást akadályozzák, az illető jog birtokosának mindenben teljes kártérítéssel tartoznak.

202. §. (*Szállitók jogai a partbirtokosokkal szemben.*) A fausztatásra vagy tutajozásra jogositottak s azok munkásai, a mennyiben ez a szállitás eszközlése szempontjából elkerülhetlenül szükséges, közvetlen a viz partján fekvő földeken szabadon járhatnak.

Az okozott károkat azonban a vállalkozók a föld birtokosának megtériteni kötelesek.

203. §. (*Usztatás megkezdése.*) A fa-usztatók kötelesek a szállitás megkezdését legalább 8 nappal megelőzőleg mindazon törvényhatóságoknak bejelenteni, melyeknek területén az usztatás eszközöltetni fog, — kötelesek továbbá a fa-usztatók a leusztatandó anyagok útjába eső malomgát- és zsilip-tulajdonosokat, az usztatás inditásáról legalább 24 órával előbb értesiteni.

Oly kisebb vizeknél azonban, melyeken az usztatás megkezdhetése közvetlenebbül van az időjáráshoz kötve, az usztatásnak (a kedvező körülmények be nem állta esetében) a bejelentett napon meg nem kezdése, mulasztásnak nem tekinthető, ha az a 8 napnak letelte után beállott legelső kedvező vizállásnál megindittatik.

204. §. (*Usztatás befejezése.*) Az usztatás befejezését, a fa-usztatók az azt követő 8 nap alatt, ugy a törvényhatóságoknak, valamint mindazon községeknek is tartoznak bejelenteni, melyeknek területén az usztatás történt.

A községek kötelesek ujabb 3 nap alatt, az érdekelt partbirtokosokat hirdetmény utján felhivni, hogy az usztatás által netalán szenvedett káraikra nézve, ha keresetet akarnak inditani —

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

a mennyiben ezt még nem tették volna — az illetékes bíróságnál 15 nap alatt, az alább leirt következmények terhe alatt megtegyék.

A hirdetmény szokásos módon közzéteendő s a község házánál 15 napon át nyilvánosan kifüggesztendő.

A megtörtént kihirdetésről jegyzőkönyv veendő fel, melyben a hirdetmény szóról-szóra beiktatandó, s ugy a községi biró, valamint a községi jegyző és két helybeli lakos által, kik a kihirdetésnek tanui voltak, aláirandó.

205. §. (Kártéritési kereset.) A ki a hirdetés után következő 30 nap alatt, kártéritési igénye iránt, a keresetet meg nem inditja, az részeti jogát elveszti..

206. §. (Büntető határozatok.) A ki engedély nélkül fát usztat vagy oly folyó- vagy patakszakaszokon, melyeken engedély kivántatik meg (181. §.) tutajoz, vagy a ki engedély nélkül vagy a hatósági rendelettől eltérőleg vizépitményeket állit fel, vagy az usztatás és tutajozás czéljaira szükséges épitkezéseket, folyó- és patakszabályozási munkálatokat tesz (182. §.), erdőrendészeti áthágást követ el, s 100—1000 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A ki az usztatás megkezdését vagy annak befejezését kellő időben be nem jelenti (203. és 204. §§.), 10—100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

207. §. Ha az engedély nélküli épitkezés vagy az usztatás és tutajozás czéljaira engedély nélkül foganatositott folyó- és patakszabályozás másokra nézve káros, tartozik az épitkező, a pénzbüntetésen kivül, az előbbeni állapotot saját költségén helyreállitani, különben az, az ő költségén eszközlendő.

Ötödik czim.

Az országos erdei alapról.

208. §. (Erdei alap képezése.) A jelen törvény alapján a kártéritésen felül fenmaradt behajtható pénzbüntetésekből és az elkobzott tárgyak eladásából befolyt összegek $^1/_5$ részben az illető községi szegény- vagy betegápolási alap, $^4/_5$ részben a képezendő országos erdei alap javára fordittatnak.

209. §. (Erdei alap kezelése.) Az erdészeti czélokra szolgáló országos erdei alapot, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister kezeli.

Hatodik czim.

Záthatározatok.

210. §. (Az erdőtörvény hatályba léptének határideje.) A jelen törvény életbeléptetésének idejét, annak kihirdetése napjától számitandó egy év alatt, a kormány külön rendelet által határozza meg.

Azon közbeeső időre, mig ezen törvény 2. és 18. §§-nak rendelkezései életbe fognak lépni, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister, a mennyiben tudomására jönne annak, hogy a 2., 4., 5. és 17. §§-ban az állam felügyelete alá helyezett erdőkben czélszerütlen, és az erdő-állagot megtámadó üzem folytattatnék, azt esetről-esetre rendeleti uton betiltja s a tulajdonosnak, az erdőfelügyelőnek és a közigazgatási bizottságnak meghallgatásával, azon erdők számára ideiglenes gazdasági tervet állapit meg.

211. §. (Hatályon kivül helyezett törvények.) Az 1807. évi XXI. t.-czikk és az erdélyi részekben fennálló erdészeti szabályok, ezen törvény életbeléptetésével hatályon kivül helyeztetnek, az azoknak értelmében elrendelt zárlatok — a mennyiben azok

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

magánerdőbirtokosokra vonatkoznak — a jelen törvény kihirdetésétől számitandó egy év alatt — a mennyiben pedig a jelen törvény 17-ik §-ában emlitett erdőkre intéztettek — azon időponttól fogva feloldottaknak tekintendők, a melyben a zár alatt levő erdőrészre nézve, a jelen törvényben megszabott gazdasági terv érvénybe lép.

212. §. Az 1807: XX. törvényczikk, valamint a mezei rendőrségről szóló 1840: IX. t.-cz., ugyszintén a vizek- és csatornákról szóló 1840: X. t.-cz. intézkedései — a mennyiben a jelen törvénynyel ellenkeznek — hatályon kivül helyeztetnek.

213. §. A jelen törvény végrehajtásával, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi, továbbá az igazságügyi, pénzügyi, belügyi és közmunka- és közlekedési ministerek bizatnak meg.

1898. évi XIX. törvényczikk

a községi és némely más erdők és kopár területek állami kezeléséről, továbbá a közbirtokosságok és a volt urbéresek osztatlan tulajdonában lévő, közösen használt erdők és kopár területek gazdasági ügyvitelének szabályozásáról.

Első czim.

Az erdők állami kezeléséről.

I. FEJEZET.

Általános rendelkezések.

1. §. A következő *a)—g)* pontok alatt felsorolt erdők és kopár területek, azoknak az erdőgazdasági teendőknek az ellátása végett, melyek szakértő erdőtisztek által végzendők (1879. évi XXXI. t.-cz. 21. §-a), az állam kezelésébe adandók át, u. m.:

a) a kis- és nagyközségek, továbbá az 1873. évi XXX. t.-cz. 2. §-ában emlitett községek (vagyonközségek), mint ilyenek birtokában levő erdők;

b) az urbéri rendezés alkalmából erdőilletőség fejében a volt urbéresek tulajdonába átment, közösen kezelt erdők;

c) az urbéri rendezés alkalmából legelőilletőség fejében a volt urbéresek tulajdonába átment, közösen kezelt erdők, a mennyiben az 1879. évi XXXI. törvényczikk 2. vagy 4. §-ának hatálya alá esnek;

d) a volt urbéreseknek ajándékozás, vétel, csere utján, vagy más jogczimen birtokába jutott, közösen kezelt erdők, a mennyiben az 1879. évi XXXI. törvényczikk 2. vagy 4. §-ának hatálya alá esnek;

e) a törvényhatóságok, törvényhatósági joggal felruházott városok és rendezett tanácsu városok, mint ilyenek, tulajdonában levő erdők, ha a jelen törvény életbeléptetése idejében szerződés alapján már az állam által kezeltetnek, vagy a mennyiben ez az eset nem forog fenn, ha jövedelmezőségük külön erdőtiszt tartását nem engedi meg;

f) az egyházi testületek és egyházi személyek, mint ilyenek, birtokában levő erdők, továbbá a köz- és magánalapitványok- és hitbizományokhoz tartozó erdők, a közbirtokossági erdők és az 1879. évi XXXI. törvényczikk 17. §-ának hatálya alá eső részvénytársulati erdők, ha a jelen törvény életée lépése idejében szerződés alapján már az állam által kezeltetnek, vagy a mennyiben ez az eset nem forog fenn, ha birtokosaik, a jelen törvény életbelépésétől számitott hat hónapon belül, külön szakértő erdőtisztet nem alkalmaznak;

g) az 1879. évi XXXI. törvényczikk 165. §-a és az 1894. év XII. törvényczikk 13. és 14. §-ai szerint beerdősitésre kijelölt kopár

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

területek közül azok, a melyek a jelen szakasz *a)—f)* pontjainak hatálya alá eső erdők birtokosainak tulajdonát képezik, továbbá azok a kopár területek, melyeken az erdősítést az 1879. évi XXXI. t.-cz. 166. §-ában emlitett társulatnak kell eszközölni;

2. §. A földmivelésügyi minister a birtokosok kérelmére, azoknak az erdőgazdasági teendőknek az ellátása végett, melyek szakértő erdőtisztek által végzendők, a következő erdőket és kopár területeket is az állam kezelésébe veheti át, u. m.:

a) az 1. §-ban nem emlitett birtokosok tulajdonában levő véderdőket;

b) az 1879. évi XXXI. törvényczikk 165. §-a és az 1894. évi XII. törvényczikk 13. és 14. §-ai szerint beerdősitésre kijelölt, de a jelen törvény 1. §-ának *g)* pontja alá nem sorozható kopár területeket;

c) az 1879. évi XXXI. törvényczikk 165. §-ának és az 1894. évi XII. törvényczikk 13. és 14. §-ainak hatálya alá nem eső kopár területeket.

3. §. Az 1. §. *c)*, *d)* és *g)* pontjaiban emlitett erdőkre, illetőleg kopár területekre az 1879. évi XXXI. törvényczikk 17. §-ának és a kapcsolatos rendelkezéseknek hatálya kiterjesztetik, mindamellett a *c)* pontban emlitett erdőket illetőleg azzal a megszoritással, hogy ezeknél, miután rendeltetésök a legelő-erdők hivatását szolgálni, nem a faanyagok termelése a főczél, hanem a legeltetés igényeinek a kielégitése, s ennélfogva azok üzemterveiben a legeltetés és az alomgyüjtés csak oly mértékben korlátozható, a mily mértékben ezt a talaj termőképességének biztositása megkivánja.

A 2. §. *b)* és *c)* pontjai alapján állami kezelésbe vett kopár területek birtokosai kötelesek az erdősitést a földmivelésügyi minister által jóváhagyott részletes terv szerint foganatositani és a beerdősitett területeket az 1879. évi törvényczikk 2-ik, illetőleg 4-ik §-a szerint kezelni.

4. §. A felett a kérdés felett, hogy az 1. §. *e)* pontjában emlitett erdők, tekintettel jövedelmezőségükre, az állam kezelésébe adandók-e át, vagy a birtokosok azok kezelésére külön erdőtisztet tarthatnak, illetőleg tartani kötelesek, a birtokosok és az illetékes közigazgatási bizottságok meghallgatása után, a belügyi ministerrel egyetértésben, a földmivelésügyi minister határoz.

5. §. Az állami kezelés, az állami kezelésbe vett erdők és kopár területek állagával és hasznaival való rendelkezés tekintetében, a birtokosoknak törvények és egyéb jogszabályok által biztositott jogait nem érinti.

6. §. Az állami kezelés megszünik, ha annak az 1. és 2. §-okban meghatározott feltételei megszünnek.

Az 1. §. feltételeinek megszünése esetében az állami kezelés folytatása a 2. §. alapján kérelmezhető.

A megszüntetés iránt a földmivelésügyi minister, attól az időponttól számitva, a melyben az állami kezelésnek az 1. és 2. §-okban meghatározott feltételei megszüntek, egy éven belül intézkedni tartozik.

7. §. A földmivelésügyi minister az 1. §. *e)* és *f)* pontjaiban, továbbá a 2. §. *a)—c)* pontjaiban emlitett erdők és kopár területek birtokosainak kérelmére a 6. §. esetein kivül is megszüntetheti az állami kezelést a birtokukban levő erdőkre és kopár területekre nézve, de csak a jelen törvény életbe lépése után következő minden tizedik év végén beálló hatálylyal.

A birtokos a megszüntetés iránt a földmivelésügyi ministerhez legkésőbb az illető tiz éves időszak nyolczadik naptári évének végéig irásban köteles folyamodni. Ha a folyamodó birtokos erdeje az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. és 21. §-ainak hatálya alá esik, folyamodványában hitelesen igazolni köteles, hogy erdejének szakszerű kezeléséről a törvény követelményének megfelelően gondoskodni képes.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Törvényhatóság, törvényhatósági joggal felruházott város, rendezett tanácsu város, egyházi testület, egyházi személy, köz- vagy magánalapitvány ezenkivül azt is köteles igazolni, hogy az állami kezelés megszüntetéséhez törvényszerinti felsőbb hatósága hozzájárult.

II. FEJEZET.

Az állami kezelés közegeiről.

8. §. Az állami kezeléssel összekötött teendők végzésére a földmivelésügyi minister m. kir. állami erdőhivatalokat, és a szükséghez képest, ezeknek alárendelt m. kir. járási erdőgondnokságokat szervez.

A m. kir. állami erdőhivatalok működési köre egy vagy több törvényhatóság területére, a m. kir. járási erdőgondnokságok működési köre pedig rendszerint egy vagy több főszolgabirói járás területére terjed ki.

A m. kir. állami erdőhivatalok és a m. kir. járási erdőgondnokságok székhelyeit és kerületeit, a közigazgatási bizottság meghallgatása után, a földmivelésügyi minister állapitja meg.

9. §. A m. kir. állami erdőhivatal személyzete a hivatalfőnökből, a szükséghez mért számban alkalmazott központi és járási erdőtisztekből és a szükséges segédszemélyzetből áll.

10. §. A m. kir. állami erdőhivatal személyzetét a földmivelésügyi minister nevezi ki és az szolgálati és fegyelmi tekintetben közvetlenül a földmivelésügyi ministernek van alárendelve.

III. FEJEZET.

A m. kir. állami erdőhivatal hatásköréről.

11. §. A m. kir. erdőhivatal feladatát az 1. és 2. §-okban felsorolt erdők és kopár területek kezelése körül azok az összes teendők képezik, melyeknek végzéséhez erdészeti szakképzettség szükséges; nevezetesen:

a) kijelöli a birtokosok által rendelkezésre bocsátott hiteles adatok alapján a birtokhatárokat; intézkedik a határok állandó megjelölése iránt; felügyel arra, hogy a határjelek állandóan fentartassanak;

b) teljesiti a birtokok felméréséhez, térképezéséhez és gazdasági beosztásához szükséges mérnöki munkálatokat; kimutatja és nyilvántartja a birtokok területét;

c) elkészíti az ideiglenes és rendszeres gazdasági üzemterveket és azokat a munkálatokat, melyek a rendszeres gazdasági üzemtervek időszaki átvizsgálása végett az erdőrendészeti hatóságnak beterjesztendők;

d) kijelöli a helyszinén a gazdasági üzemtervek rendelkezései és az erdőrendészeti hatóság külön intézkedései alapján a foganatositható használatokat; tervet készit és utbaigazitással szolgál a használatok foganatositására nézve; felügyel a használatok agykorlásánál a törvények és rendeletek megtartására;

e) kijelöli a helyszinén az erdősitéseket és mindazokat a teendőket, melyek az erdő védelme, ápolása és a gazdaság emelése érdekében foganatositandók; tervet és költségvetést készit a végzendő munkákról, utbaigazitással szolgál a kivitelre nézve; ellenőrzi a munkálatok teljesitését;

f) megállapitja az értékesités alá kerülő fakészletek és más erdei termékek becsértékét, ugyszintén minden más erdei haszonvétel becsértékét; javaslatot tesz az erdei termékek felosztására, vagy azok értékesitésének módjára és feltételeire nézve;

g) felügyel a birtokosok által alkalmazott erdőőrökre; nyilvántartja a tudomására jutott erdei kihágásokat, intézkedik a tetten nem

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

ért kihágók kinyomozása iránt; jogositva van az erdei kihágást elkövetők ellen az illetékes birósághoz külön meghatalmazás nélkül is panaszt előterjeszteni, a birtokost az eljárás további folyama alatt a biróság előtt képviselni és a megengedett jogorvoslatot használni, valamint a birtokos felhatalmazása esetében a kárra nézve egyezséget kötni;

h) az illetékes erdőrendészeti hatóságnak bejelenti az erdőrendészeti áthágásokat s teljesiti azokat a szakmunkálatokat, melyek az eljárásnál a tényállás megállapitására szükségesek;

i) felvilágositással szolgál és véleményt ad a birtokosoknak és az illetékes hatóságoknak az 1. és 2. §-okban emlitett erdők és kopár területek kezelésére vonatkozó minden kérdésben.

A m. kir. állami erdőhivatal jelen szakaszban meghatározott hatáskörének további részleteit és az eljárást a földmivelésügyi minister rendeletileg állapitja meg.

12. §. A m. kir. állami erdőhivatal, a közigazgatási bizottság felhivására, a működési köréül kijelölt törvényhatóságban, illetőleg törvényhatóságokban a közigazgatás körében előforduló erdészeti szakteendőket is teljesiteni köteles; ebbeli hatáskörét a földmivelésügyi minister a belügyi ministerrel egyetértően állapitja meg.

13. §. A m. kir. állami erdőhivatalnak a 11. §-ban megállapitott hatásköre az állami kezelésbe vett erdőkben és kopár területeken szükséges erdei munkáknak az elkészitett tervek és megadott utbaigazitások szerint való közvetlen végrehajtására (a határjelek elkészitésére, a fa- és más termékek termelésére, szállitására, raktározására és értékesitésére, az erdősitések foganatositására stb.) továbbá az anyag- és pénzkezelésre, ugyszinte az erdővédelem közvetlen gyakorlására nem terjed ki.

Ezeket a feladatokat saját munkaerejükkel és saját költségükön az érdekelt birtokosok kötelesek teljesiteni. A földmivelésügyi minister azonban megengedheti, hogy a m. kir. állami erdőhivatal a költségek megtéritése ellenében a birtokosok feladatát képező egyes, vagy összes teendők teljesitését is elvállalja.

14. §. Az 1. és 2. §-okban felsorolt erdők és kopár területek birtokosai kötelesek az 1879. évi XXXI. törvényczikk 22., 23., 37., 38. és 50. §-ai szerint alkalmazott erdőőrök és az erdőőrzésnél alkalmazott segédszemélyzet részére, a m. kir. állami erdőhivatal meghallgatásával, szolgálati és fegyelmi szabályokat alkotni és azokat a jelen törvény életbe lépésétől számitott hat hónapon belül jóváhagyás végett a közigazgatási bizottsághoz beterjeszteni; kötelesek továbbá a kötelességeiket nem teljesitő erdőőrök és segédszemélyzet ellen a jóváhagyott fegyelmi szabályokat szigoruan alkalmazni.

Ha a birtokosok ezen kötelességeiknek eleget nem tesznek, a szolgálati és fegyelmi szabályokat, a m. kir. állami erdőhivatal meghallgatásával, a közigazgatási bizottság állapitja meg, illetőleg a kötelességeiket megszegő erdőőrökkel és segédszemélyzettel szemben alkalmazandó fegyelmi eljárás iránt, a m. kir. állami erdőhivatal panaszára, a közigazgatási bizottság intézkedik.

A fegyelmi büntetésképen kirótt pénzbirságot a birtokos az elmarasztalttól beszedni és az „Országos erdei alap“ javára a járási főszolgabirónak átszolgáltatni köteles.

15. §. A m. kir. állami erdőhivatal jelen törvényben meghatározott teendőit a fennálló törvények és szabályok, az érvényben levő gazdasági üzemtervek és a birtokosokhoz esetről-esetre kiadott külön hatósági rendeletek részletes intézkedéseinek megfelelően teljesiti; ezeken a korlátokon belül az érdekelt birtokosok kivánságát figyelembe venni tartozik.

16. §. A hatóságok a birtokosokhoz intézett rendeleteiket a mennyiben azok végrehajtásánál a m. kir. állami erdőhivatalnak közreműködni kell, a m. kir. állami erdőhivatallal is közölni tartoznak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

17. §. A m. kir. állami erdőhivatal által kezelt erdők és kopár területek birtokosai kötelesek meghatalmazottat kijelölni, ki őket a m. kir. állami erdőhivatallal szemben képviseli.

IV. FEJEZET.

A m. kir. állami erdőhivatal költségeiről.

18. §. A m. kir. állami erdőhivatal közegei részére a 11. §-ban felsorolt teendők teljesítésekor szükséges kézi munkaerőt, anyagokat és szereket, továbbá a község határán belül szükséges fuvart és, ha a munkálatok egy napnál tovább tartanak, az elszállásoláshoz szükséges helyiséget az a birtokos, illetőleg azok a birtokosok kötelesek szolgáltatni, a kinek, illetőleg a kiknek erdeje érdekében a munkálatok teljesittetnek.

19. §. A m. kir. állami erdőhivatalnak a 18. §-ban nem emlitett összes egyéb szükségleteit az állam fedezi; az 1. és 2. §-okban felsorolt erdők és kopár területek birtokosai azonban az államnak kezelési költség czimén törvényhatóságonkint évi átalányt fizetnek.

Az évi átalányt, a m. kir. állami erdőhivatal költségeihez mérten, a közigazgatási bizottság meghallgatásával öt évről — öt évre a földmivelésügyi minister állapitja meg; a megállapitásnál azonban a földmivelésügyi minister figyelembe venni tartozik, hogy a m. kir. állami erdőhivatal a 12. §. szerint olyan teendőket is teljesiteni köteles, a melyekkel járó költségek az 1. és 2. §-okban felsorolt erdők és kopár területek birtokosait nem illetik.

Az ekként megállapitott évi átalány, azokban a törvényhatóságokban, melyekben az 1. és 2. §-okban emlitett erdők a jelen törvény életbe lépése előtt szerződés alapján már az állam által kezeltettek, az állami kezelés iránt kötött szerződések lejártáig. — a többi törvényhatóságokban pedig az első öt év leteltéig, kat. holdankint átlagosan nem lehet nagyobb annál az összegnél, a melyet a birtokosok kezelési költség czimén a jelen törvény életbe lépését megelőző évben kat. holdankint átlag fizetni tartoztak.

A m. kir. állami erdőhivatalok szükségleteit és a birtokosok által fizetendő évi átalányokat a földmivelésügyi minister az állami költségvetésben törvényhatóságonkint irányozza elő.

20. §. A földmivelésügyi minister által megállapitott évi átalányból az egyes birtokosokra eső évi járulékokat az erdők, illetőleg a kopár területek terjedelme alapján és egyszersmind azok jövedelmezőségének is figyelembevételével a közigazgatási bizottság veti ki és tartja nyilván.

21. §. A 20. §. szerint kivetett legmagasabb évi járuléknak egy kataszteri holdra eső összege nem lehet nagyobb, mint a 20. §. szerint ugyanabban a törvényhatóságban kivetett legalacsonyabb évi járulék egy kataszteri holdra eső összegének háromszorosa.

22. §. A közigazgatási bizottságnak az évi járulékok kivetése tárgyában hozott határozata ellen, továbbá a kivetett járulékok beszedésénél és behajtásánál követett eljárás ellen, a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye. A panasz a határozat végrehajtását nem függeszti fel.

23. §. A véderdők és kopár területek birtokosait a földmivelésügyi minister, a közigazgatási bizottság meghallgatása után, a kivetett évi járulék megfizetésének kötelezettsége alól meghatározott időre részben, vagy — kivételes indokok alapján — egészben felmentheti. Az ekként elengedett évi járulékok a 19. §. szerint megállapitott évi átalányból leszámittatnak.

24. §. Az évi járulékok a közadók módjára hajtatnak be.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Második czim.

A közbirtokosságok és a volt urbéresek osztatlan tulajdonában lévő, közösen használt erdők és kopár területek gazdasági ügyvitelének szabályozásáról.

25. §. A közbirtokosságok és a volt urbéresek osztatlan tulajdonában levő, közösen használt erdők és kopár területek gazdasági ügyeit, a jelen törvény értelmében készült szabályzat szerint, a közös birtokosok gyűlése intézi.

A közös birtokosok gyűlésének határozatait a közös birtokosok által választott elnök és végrehajtó közegek (választmány, erdőgazda, pénztárnok stb.) hajtják végre.

A közös birtokosok gyűlésének jogában áll a jelen törvényben meghatározott hatáskörének egy részét a szabályzatban az elnökre és a végrehajtó közegekre bizni.

26. §. A közös birtokosok gyűlését a bírósággal, a közigazgatási hatósággal és, a mennyiben a közösen használt erdő és kopár terület állami kezelés alatt van, a m. kir. állami erdőhivatallal szemben az elnök képviseli. Kivételes esetekben a közös birtokosok képviseletével e végből választott külön meghatalmazott is megbízható.

27. §. A közös birtokosok gyűlését az elnök hivja össze.

Összehivandó a szabályzatban meghatározott időben s azonkivül valahányszor az összehivásnak szüksége beáll, vagy a közös birtokosoknak fejenkint számított egytized része, az ok bejelentésével, kivánja.

A gyűlés napja a tárgyalás alá kerülő ügyek kitüntetésével legalább 15 nappal előre kihirdetés által közhirré teendő.

A jelen törvény értelmében készült szabályzat megállapithatja, hogy a közhirrététel a kihirdetésen kivül más módon is történjék.

A gyűlést az elnök vezeti, kivéve azt az esetet, ha a közigazgatási bizottság kiküldöttje jelen van; ebben az esetben a gyűlést a közigazgatási bizottság kiküldöttje vezeti.

A gyűlés határozatait az elnök mondja ki s ő gondoskodik arról, hogy a határozatok kihirdettessenek és végrehajtassanak.

A hatósági határozatok végrehajtása iránt a gyűlés hatáskörébe nem utalt intézkedéseket az elnök teszi meg.

28. §. A gyűlésen szavazásra a tényleges birtokosok jogosultak.

A határozatok hozatalánál, a mennyiben a jelen törvény másképen nem intézkedik, a közös birtokosoknak az arányrészek szerint számított többsége dönt.

A gyűlésen meg nem jelentek ugy tekintendők, mint a kik a jelenlevők többségének határozatához hozzájárultak.

Fontosabb esetekben a közös birtokosoknak fejenkint számított egynegyed része a határozat hozatalának felfüggesztését kivánhatja és a gyűlés vezetésére kivételesen hatósági kiküldöttet kérhet.

A mennyiben a közös birtokosok tulajdonát képező erdő és kopár terület állami kezelés alatt áll, a közös birtokosok gyűlésén a m. kir. állami erdőhivatal közegei is részt vehetnek, de szavazati joggal nem birnak.

29. §. A szavazásra jogosultakról az arányrészek kitüntetésével jegyzék vezetendő.

Ha az arányrészek egyáltalában meg nem állapithatók, a jogosultak fejenkint egyenlő arányban gyakorolják szavazati jogukat mindaddig, mig a jogosultság aránya bíróilag meg nem állapittatik.

Ha valakinek a közös erdő és kopár terület használatához való joga vagy jogosultságának aránya kétséges, addig, a mig a vitás kérdés bíróilag eldöntetik, az illetőnek a szavazásra jogosultak jegyzékébe való felvétele felett a közös birtokosok gyűlése határoz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Ennek a határozatnak a meghozatalában az érdekelt szavazattával részt nem vehet.

30. §. A közös birtokosok gyűlésének jelen törvényben meghatározott hatásköre a közösen használt erdők és kopár területek állagának elidegenítésére, egyénenkint való felosztására és megterhelésére nem terjed ki.

Ez a rendelkezés azonban nem zárja ki azt, hogy a közös birtokosok gyűlése a határjelek kijavítása és kiigazítása körül felmerülő vitás kérdések elintézése végett a szükséges intézkedéseket megtehesse.

31. §. A közösen használt erdők és kopár területek jövedelme, a mennyiben az a gazdasági üzemterv szerint kihasználható termékekből és egyéb rendes haszonvételekből származott, a közös terhek és költségek fedezése után a jogosultak között a jogosultság arányában felosztandó.

Ha azonban a közösen használt erdőkben és kopár területeken a gazdasági üzemtervtől eltérő rendkivüli használatok gyakoroltattak, a földmivelésügyi minister elrendelheti, hogy a rendkivüli használatból befolyó jövedelemből a közös terhek és költségek fedezésére szükséges összeg gyümölcsözőleg helyeztessék el, a jövedelemnek ezen felül megmaradó része pedig annyi évre felosztva használtassék fel a jelen szakasz első bekezdésében meghatározott czélra, a hány évi rendes használatnak a rendkivüli használat megfelelt; — vagy pedig hogy a rendkivüli használatból befolyó jövedelem gazdasági beruházásokra, ingatlan birtok vásárlására, vagy adósságok törlesztésére fordittassék.

32. §. Ha a közösen használt erdők és kopár területek jövedelméből a közös terheket és költségeket nem lehet fedezni, a közös birtokosok gyűlése a közös terhek és költségek fedezésére járulékot vethet ki, vagy pedig a közös munkával teljesithető gazdasági teendőknek természetben való lerovását határozhatja el.

33. §. A kivetett járulékok a közadók módjára szedetnek, illetőleg hajtatnak be; de külön számolandók el és a közös birtokosok pénztárának szolgáltatandók át; a közös birtokosok gyűlésének azonban jogában áll a járulékokat saját végrehajtó közegei által is beszedetni.

A természetben lerovandó közös munkát a közös birtokosok a jogosultság arányában teljesitik. A közös munka a közös birtokosok gyűlése által meghatározandó pénzértékben megváltható, illetőleg a munka nem teljesitése esetében annak pénzértéke a járulékok módjára behajtható.

34. §. A közös birtokosok határozata szerint eladás utján értékesitendő fatermékek mennyisége és értéke, a mennyiben az erdő állami kezelés alatt van, a m. kir. állami erdőhivatal becslése alapján, más esetekben pedig az erdő kezelésével megbizott erdőtiszt becslése alapján, az eladás előtt pontosan megállapitandó és szintén az eladás előtt meghatározandók az értékesités egyéb feltételei is.

35. §. A jelen törvény értelmében alkotott szabályzat megállapithatja, hogy a helybeli lakosság fogyasztására szánt fatermékek, kis részletekben, árszabály szerint értékesittessenek.

Az árszabályt a m. kir. állami erdőhivatal, illetőleg a kezeléssel megbizott erdőtiszt javaslata alapján, évről-évre, a közös birtokosok gyűlése állapitja meg.

36. §. Az eladásra szánt fatermékeknek az a része, mely a 35. §-ban megállapitott módon nem értékesithető, nyilvános árverésen adandó el.

Kivételnek csak akkor van helye, ha valamely más értékesitési mód alkalmazását a szavazásra jogosult összes közös birtokosoknak legalább háromnegyed része határozza el.

Ennél a határozatnál a szavazatok fejenkint számittatnak, a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

háromnegyed rész többségbe pedig a távollevők szavazatai nem tudhatók be.

2.000 koronánál nagyobb becsértéket képviselő fakészlet nyilvános árverésen kivül csak a közigazgatási bizottság jóváhagyásával adható el.

37. §. Az árverési és szerződési feltételeknek és ezek kihirdetése módjának megállapitásában, a kihirdetés végrehajtásának ellenőrzésében és az árverésen a közigazgatási bizottság kiküldöttje is közreműködhetik, ha pedig a szavazásra jogosult összes közös birtokosoknak fejenkint számitva legalább egynegyed része kivánja, közreműködni tartozik.

Az árverés napja és feltételei legalább 15 nappal előre kihirdetendők.

38. §. Ha a becsérték az első árverésen nem éretik el, második árverés hirdetendő s csak akkor, ha a becsérték a második árverésen sem éretik el, fogadható el a becsértéknél kisebb ajánlat. Ha a becsérték 2.000 koronát meghaladott, a becsértéknél kisebb ajánlatot közös birtokosok gyülése csak a jelenlevő szavazásra jogosult közös birtokosok szavazatának háromnegyed részével fogadhat el. Ennél határozatnál a szavazatok és a többség a 36. §. harmadik bekezdés szerint számitandók.

39. §. Ha a becsérték 2.000 koronánál nagyobb, a közös birtokosok kötelesek az árverési hirdetményt, melybe mindenkor felveendő, hogy utóajánlatok egyátalában nem fogadtatnak el, a közigazgatási bizottságnak beterjeszteni; a közigazgatási bizottságnak pedig jogában áll az árverést megelőzőleg, vagy az árverés után nyolcz napon belül elrendelni, hogy az árverésre vonatkozó iratok az árverés befejezése után az árverési eljárás hivatalból való felülvizsgálása végett hozzá berterjesztessenek. A közigazgatási bizottság az árverési eljárás felülvizsgálása alapján hozott határozatát az iratok beterjesztésétől számitott 30 napon belül a közös birtokosok gyülésével közölni tartozik; ha ez alatt az idő alatt a közigazgatási bizottság nem intézkedik, az árverés következtében szükséges további intézkedések megtehetők.

40. §. Az elnököt és a 25. §-ban emlitett többi közegeket a közös birtokosok a 27. §. értelmében összehivott gyülésen a határozatok hozatalára megszabott módon választják. A megválasztott elnök 8 nap alatt a közigazgatási bizottságnak bejelentendő.

Ha a közös birtokosok az elnököt és a 25. §-ban emlitett közegeket megválasztani és az elnököt bejelenteni elmulasztják, a közigazgatási bizottság a közös birtokosokat a választás megejtése végett gyülésre hivja össze; ha pedig a választás ekkor sem sikerül, elnököt és végrehajtó közegekül a szabályzatban megállapitott hatáskörrel ideiglenesen, arra alkalmas közös birtokosokat, vagy szükség esetében a közös birtokosok körén kivül álló más alkalmas egyéneket rendel ki.

41. §. Ha a közös birtokosok az elnök által összehivott gyülésen meg nem jelennek, vagy a tárgyalásra kitüzött ügyekben határozatot nem hoznak, vagy ha a közigazgatási bizottság jogerőre emelkedett határozatainak végrehajtása iránt a gyülés hatáskörébe tartozó intézkedéseket meg nem teszik, a közigazgatási bizottságnak jogában áll a gyülés hatáskörét ideiglenesen az elnökre ruházni.

42. §. Ha az elnök a 25., 26., 27. és 41. §-okban meghatározott kötelességeit nem teljesiti, a közigazgatási bizottságnak jogában áll őt tisztétől elmozditan és a közös birtokosok gyülését uj elnök választására felhivni.

43. §. A közös birtokosok, addig is, a mig a végleges szervezkedés megtörténhetik (48. §.), kötelesek a jelen törvény életbe lépésétől számitott két hónap alatt elnököt választani, vagy a mennyiben elnökük már van, azt a jelen törvényben meghatározott elnöki hatás-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

kör gyakorlására meghatalmazni és a megválasztott, illetőleg meghatalmazott elnököt a közigazgatási bizottságnak bejelenteni.

Ha a közös birtokosok ennek a kötelességüknek eleget nem tesznek, a 40. §. második bekezdésében meghatározott jogkövetkezmények állanak be.

44. §. A 25. §-ban emlitett szabályzatot a közös birtokosok a 27. §. értelmében összehivott gyülésen a határozatok hozatalára megszabott módon állapitják meg.

A szabályzatban az erdő és kopár terület szabatos megjelölésén kivül meg kell állapitani:

a) a közös birtokosok gyülésének székhelyét, szervezetét és hatáskörét;

b) az elnök hatáskörét;

c) a közös birtokosok határozatainak végrehajtására hivatott közegek jogait és kötelességeit;

d) az alkalmazottak felfogadásának és alkalmazásának módját és feltételeit, valamint az alkalmazottak szolgálati utasitását;

e) azokat a rendszabályokat, a melyek a jelen §. *b)*, *c)* és *d)* pontjaiban felsoroltak ellen kötelességmulasztás, vagy szabálytalan eljárás esetében az ügyvitel akadálytalan menetének biztositása végett alkalmazandók;

f) az erdei termékek és más haszonvételek értékesitésének szabályait;

g) a közös költségek kivetésének és beszedésének módját;

h) az anyag- és pénzkezelés szabályait;

i) az erdei haszonvételek természetben való gyakorlásának és a készpénzben befolyó jövedelem felosztásának szabályait.

A szabályzatnak ezek az intézkedései a 25—43. §-okban foglalt rendelkezésektől nem térhetnek el.

45. §. A közös birtokosok kötelesek a jelen törvény életbe lépésétől számitott egy éven belül a szavazásra jogosultak jegyzékét összeállitani és a szabályzatot megállapitani s a jegyzéket két példányban, a szabályzatot pedig három példányban a közigazgatási bizottsághoz beterjeszteni.

A jegyzék összeállitásánál és a szabályzat megállapitásánál a közigazgatási bizottság kiküldöttje is közreműködik.

46. §. A szavazásra jogosultak beterjesztett jegyzékét a közigazgatási bizottság csak a netalán beadott panaszokra való tekintettel veszi birálat alá. Panasz esetében a vitás kérdést az eddigi gyakorlatnak megfelelően dönti el s ehhez a határozatához képest a netalán szükséges kiigazitásokat a jegyzék mindkét példányán megteszi.

A szabályzatot a közigazgatási bizottság a m. kir. állami erdőhivatal és a kir. erdőfelügyelőség meghallgatásával, saját véleménye kiséretében a földmivelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

A földmivelésügyi minister a felterjesztett szabályzatnak törvénybe, vagy rendeletbe ütköző intézkedéseit megváltoztatja; más hiányok esetében pedig, záros határidő kitüzésével, a szabályzat módositását, vagy uj szabályzat készitését rendelheti el.

A változtatlanul hagyott, vagy kiigazitott jegyzéknek és a földmivelésügyi minister által jóváhagyott szabályzatnak egyik példányát a közigazgatási bizottság visszatartja, másik példányát pedig az elnöknek lekűldi.

47. §. Ha a közös birtokosok a szavazásra jogosultak jegyzékét, vagy a szabályzatot a 45. §-ban meghatározott, illetőleg a földmivelésügyi miuister által a 46. §. alapján kitüzött határidőn belül be nem terjesztik, a szavazásra jogosultak jegyzékének összeállitása iránt ideiglenesen a közigazgatási bizottság intézkedik, a szabályzatot pedig, a közigazgatási bizottság javaslata alapján, ideiglenesen a földmivelésügyi minister állapitja meg.

48. §. A szavazásra jogosultak jegyzéke és a jóváhagyott, ille-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

tőleg megállapitott szabályzat a földmivelésügyi miniszternek a jóváhagyásra vonatkozó határozatával együtt a leérkezéstől számitott 15 napon belül kihirdetendő. Ha a földmivelésügyi miniszternek a szabályzat jóváhagyására, illetőleg megállapitására vonatkozó határozata ellen 15 napon belül panasz nem adatik be, vagy ha a netalán beadott panasz elintézést nyert, a szabályzat 30 napon belül a közös birtokosoknak e végből összehivott gyülésén életbe léptetendő.

A szabályzat életbe léptetésével a 43. §. szerint bejelentett, illetőleg kirendelt elnök és a közös birtokosok által addig alkalmazott végrehajtó közegek működése megszűnik s a közös birtokosok kötelesek a szabályzat életbe léptetése végett összehivott gyülésen elnököt és végrehajtó közegeket választani és a végleges szervezkedés tekintetében szükséges egyéb intézkedéseket is megtenni.

Ha a közös birtokosok a jelen §. második bekezdésében emlitett kötelességüknek eleget nem tesznek, a 40. §. második bekezdésében meghatározott jogkövetkezmények állanak be.

49. §. A telekkönyvben fel kell jegyezni, hogy a 25. §. hatálya alá tartozó erdő és kopár terület közös használatát a jelen törvény értelmében alkotott szabályzat rendezi.

A közigazgatási bizottság a szabályzatnak egy hiteles példányát, a 46. §. utolsó bekezdésében emlitett intézkedésével egyidejüleg, telekkönyvi feljegyzés végett a telekkönyvi hatóságnak hivatalból megküldi.

A telekkönyvi feljegyzés és a feljegyzés törlése tárgyában követendő eljárást az igazságügyi minister rendeletileg szabályozza.

50. §. A jóváhagyott, illetőleg megállapitott szabályzatnak módositására, vagy egészen uj szabályzattal való helyettesitésére a 44. §-t kell alkalmazni és a módositott, illetőleg az uj szabályzatot három példányban be kell terjeszteni a közigazgatási bizottsághoz, mely a 46. §-nak a szabályzatra vonatkozó rendelkezései szerint jár el.

A közigazgatási bizottság a módositott, illetőleg az uj szabályzatnak egy hiteles példányát a telekkönyvi okiratgyüjteményben való elhelyezés végett a telekkönyvi hatóságnak hivatalból megküldi.

51. §. Ha a jóváhagyott, illetőleg megállapitott szabályzat a 25. §. hatálya alá tartozó valamely erdőre, vagy kopár területre akár azért, mert a közös birtokosok később szerezték, akár más okná1 fogva nem terjed ki, a közös birtokosok kötelesek a közigazgatási bizottság által kitüzött záros határidő alatt az ilyen erdőre, vagy kopár területre a szabályzat hatályát kiterjeszteni és e részben a közigazgatási bizottság utján a földmivelésügyi minister jóváhagyását kieszközölni, vagy pedig az 50. §. első bekezdésében foglalt rendelkezések megtartása mellett külön szabályzatot alkotni.

Ha a közös birtokosok a jelen §-ban meghatározott kötelességüknek eleget nem tesznek, a szabályzat kiterjesztése, illetőleg az uj szabályzat megállapitása iránt, a közigazgatási bizottság meghallgatásával, a földmivelésügyi minister intézkedik.

A 49. §. rendelkezéseit a jelen §. eseteiben megfelelően kell alkalmazni.

52. §. A közigazgatási bizottság kiküldetésekre szükség esetében a m. kir. állami erdőhivatal közegeit is igénybe veheti.

53. §. A hatósági kiküldetések költségei abban az esetben, ha a kiküldetés a közös birtokosok kérelmére történt, vagy a közös birtokosok mulasztása folytán vált szükségessé, az érdekelt közös birtokosokat terhelik és a közadók módjára hajtatnak be.

54. §. A közös birtokosok gyülésének határozatai ellen, a határozat kihirdetésétől számitott 15 nap alatt, a közigazgatási bizottsághoz panasznak van helye.

Panaszszal élhet minden érdekelt fél és a közös birtokosok gyülésének elnöke, habár nincs is érdekelve.

A közös birtokosok gyülésének határozata ellen emelt panasz egymagában nem akadályozza a határozat végrehajtását, de a köz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

igazgatási bizottság olyan esetekben, midőn a panasz érdemében azonnal nem határozhat, a megtámadott határozat végrehajtását előzetes intézkedéssel megtilthatja.

A kiküldetések iránti hatósági rendelkezések panaszszal meg nem támadhatók. A kiküldött eljárása ellen azonban a közigazgatási bizottsághoz panasznak van helye.

A közigazgatási bizottság határozatai ellen, továbbá a földmivelésügyi ministernek a 31., 46., 47. és 51. §-okban emlitett határozatai ellen a közigazgatási birósághoz panasznak van helye.

55. §. Azok a közös birtokosok, a kiknek a jelen törvény hatályba léptekor még nem volt a 25. §. hatálya alá tartozó erdejük vagy kopár területük és csak később jutnak ilyen erdő vagy kopár terület birtokába, szintén kötelesek a 25—54. §-okhoz alkalmazkodni, de reájuk nézve azokat a határidőket, melyek az idézett §-ok értelmében a jelen törvény hatályba léptétől számitandók, a közigazgatási bizottság által hozzájuk intézett felszólitástól kell számitani.

56. §. Ha a 25. §. hatálya alá tartozó valamely erdő vagy kopár terület két vagy több törvényhatóság területén fekszik, a földmivelésügyi minister határozza meg azt, hogy a jelen törvény „Második czim"-ében emlitett közigazgatási teendőket melyik törvényhatóság közigazgatási bizottsága teljesitse.

Harmadik czim.

Záróhatározatok.

57. §. Az 1. és 2. §-okban emlitett erdők és kopár területek állami kezelése iránt a birtokosok és a földmivelésügyi minister között, illetőleg a birtokosok nevében a törvényhatóságok és a földmivelésügyi minister között létrejött szerződések határozatai helyébe a jelen törvény rendelkezései lépnek.

58. §. A jelen törvény életbe lépése előtt az 1. és 2. §-okban emlitett erdők és kopár területek kezelésére szervezett erdőtiszti intézmények a m. kir. állami erdőhivatalok szervezésével megszünnek. A megszüntetett erdőtiszti intézményeknél az 1879. évi XXXI. t.-cz. 36. §-ában megszabott minősitéssel alkalmazott személyzetnek megfelelő alkalmazásáról, vagy végellátásáról az állam gondoskodik.

59. §. Olyan kis-, vagy nagyközségnek és vagyonközségnek, melyeknek az 1. §. *a)* pontja értelmében állami kezelésbe adandó területe legalább 5.000 kat. hold terjedelemmel bir, jogában áll a jelen törvény életbe lépésétől számitott hat hónapon belül, illetőleg ennek az időnek letelte után, a 7. §. második bekezdésében meghatározott időpontokig a földmivelésügyi ministerhez irásban folyamodni az iránt, hogy erdejét és kopár területét az állami erdőhivatal helyett saját erdőtisztje által kezeltethesse.

A földmivelésügyi minister az ekként kért engedélyt a közigazgatási bizottság meghallgatása után a belügyi ministerrel egyetértésben adja meg, de csak abban az esetben, ha az illető erdő jövedelmezőségét a külön erdőtiszt tartásával járó költségek állandó fedezhetése szempontjából megfelelőnek és a kért külön kezelés sikerét egyéb tekintetben is kellőleg biztositottnak találja.

A földmivelésügyi minister engedélye alapján külön erdőtiszt által kezelt erdő és kopár terület kezelését a m. kir. állami erdőhivatal évenkint megvizsgáini és tapasztalatairól a földmivelésügyi ministernek jelentést tenni köteles.

A földmivelésügyi minister, ha arról győződik meg, hogy a kezelés az ilyen erdőkben és kopár területeken a czélszerű erdőgazdaság követelményeinek nem felel meg, a külön erdőtiszt tartásá ra adott engedélyt a belügyi ministerrel egyetértésben visszavonhatja és az erdőnek és kopár területnek az állam kezelésébe való átadását rendelheti el.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A jelen §-ban a kis-, vagy nagyközségeknek és vagyonközségeknek nyujtott kedvezmény által sem az ebben a törvényben, sem az 1879. évi XXXI. törvényczikkben foglalt rendelkezések nem érintetnek.

60. §. A jelen törvényben szabályozott eljárással kapcsolatos beadványok és iratok bélyeg- és illetékmentesek. Ez a bélyeg- és illetékmentesség nem terjed ki a közös birtokosok és alkalmazottaik és más harmadik személyek közt létrejött jogügyletekre és a fatermések nyilvános árverésénél felvett árverési jegyzőkönyvekre.

61. §. A közigazgatási bizottságnak a jelen törvényben megállapitott hatáskörét, az 54. §. első, harmadik és negyedik bekezdésében emlitett ügyeket kivéve, az 1879. évi XXXI. t.-cz. 26. §-ában emlitett háromtagu albizottság gyakorolja.

Az 54. §. első, harmadik és negyedik bekezdésében emlitett ügyekben, az előbbi bekezdésben emlitett albizottság meghallgatásával, maga a közigazgatási bizottság határoz.

A jelen §. első bekezdése szerint az ott emlitett albizottság hatásköréhez tartozó, de halasztást nem tűrő egyes esetekben, az albizottság előadójának meghallgatásával, az albizottság elnöke vagy helyettese saját felelősségére intézkedik, de intézkedését és azt, hogy miért nem tartotta az ülést elvárhatónak, a legközelebbi ülésnek bejelenteni tartozik.

62. §. A földmivelésügyi minister felhatalmaztatik, hogy a jelen törvény végrehajtására vonatkozó rendeleteket kiadhassa, azokat módosithassa, vagy hatályon kivül helyezhesse.

63. §. Jelen törvény az 1890. évi t.-cz. hatályát nem érinti.

64. §. Fiume városát és kerületét illetőleg felhatalmaztatik a földmivelésügyi minister, hogy a jelen törvényt az ottani viszonyoknak megfelelőleg léptesse hatályba.

65. §. Jelen törvény végrehajtásával a földmivelésügyi, belügyi és igazságügyi ministerek bizatnak meg.

66. §. Jelen törvény életbe lépésének idejét a földmivelésügyi minister rendelettel állapitja meg.

1884. évi XXVI. törvényczikk

az urbéri rendezés következtében avagy törvényhozási engedély alapján eladott állami erdők fa-állományáért befolyó pénz felhasználásáról.

1. §.

Az urbéri rendezés következtében, avagy telepitési czélból törvényhozási engedély alapján eladott állami erdők fa-állományáért befolyó pénz ismét kincstári birtokok kiegészitésére alkalmas erdőrészek vásárlására, vagy a kincstár birtokában levő és a rendes üzemterven kivül eső mezőgazdasági területek befásitására forditandó, vagy pedig esetleg a kincstár, mint erdőbirtokos által a helyi érdekü vasutakról szóló 1880 : XXXI. törvényczikk 7. §-a értelmében teljesitendő hozzájárulásra forditható.

Az erdőértékesitésről és vételről a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister évenként a költségvetés indokolásában jelentést tesz.

2. §.

Az ekként begyült pénz rendeltetésére való felhasználásáig a budapesti központi állampénztárnál gyümölcsöző leg kezelendő.

3. §.

Ezen törvény végrehajtásával a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi és a pénzügyi minister bizatik meg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

1890: XIX. Törvényczikk,

a volt nasződvidéki községi erdők kezelése tárgyában.

(Szentesitést nyert 1890. évi junius hó 3-án. — Életbe lépett 1890. évi julius 10-én.)

Az 1890. évi XVIII. törvényczikk 6. §-a értelmében községvagyont képező, volt nasződvidéki erdőknek, kivéve Marosoroszfalu és Monosfalu községeknek Maros-Torda vármegyében fekvő nem revindicált havasbeli erdeit, az 1879. évi XXXI. törvényczikknek megfelelő kezelésére nézve a következők rendeltetnek:

1. §. Minden egyes község erdeiből azon részek, melyek a lakosok közvetlen erdei kihasználására fekvésük és területeik minőségénél fogva alkalmasok, a mennyiben a lakosság tűzi- és épületfajzására szükségesek, a házi faipar czéljainak is lehető figyelembevételével, községenkint kihasitandók.

A kihasitási tervezetet a községi előljáróságnak, a főszolgabirónak meghallgatásával és a kir. erdőfelügyelőnek közbejöttével a m. kir. erdőigazgatóság (4. §.) készíti.

A kihasitási tervezet az illető községben a községházánál 30 napon át kitétetik és ezen 30 nap alatt felebbezéssel megtámadható.

A felebbezés felett, mely a m. kir. erdőigazgatóságnál nyujtandó be, a földmivelésügyi minister határoz.

2. §. Minden egyes község erdejének az 1. §-ban emlitett czélra kihasitandó erdőterületen felül fenmaradó részei a többi volt nasződvidéki községeknek erdeiből hasonló kihasitás után fenmaradó részekkel és az ezekkel területi összefüggésben levő községi havasokkal egyesitve kezelendők.

Az illető községeknek az egyes erdőrészletekre vonatkozó tulajdonjoga fenmarad és az eddigi határok természetben is fentartandók.

Az erdőgazdaság üzemi czéljaira valamint a fát feldolgozó ipartelepek és az ezeknél alkalmazott munkások lakásának elhelyezésére szükséges földterületekre azonban, a kisajátitási jog a földmivelésügyi minister részére megadatik.

Az egyesitett kezelés alatt álló erdők terményeiből származó jövedelem a közös terhek és a költségek levonása után, a községek között felosztandó, az egyesitve kezelt községi erdők térfogatának, termőképességének és jelenlegi faállományának arányában.

A vonatkozó aránykulcsot a m. kir. erdőigazgatóság szakmunkálatai alapján, a földmivelésügyi minister állapitja meg.

A közös kezelésre rendelt erdőkkel területi összefüggésben álló községi havasok felügyelete és őrzése szintén az erdőigazgatóság feladatát képezi. Az ezen feladat teljesitésénél felmerülő költségek, a közös kezelés alá rendelt erdők tiszta jövedelmének kiszámitásánál, terület-aránylag azon községek terhére számolandók el, melyeknek ezen havasok tulajdonát képezik.

3. §. A községi lakosság tűzi- és épületfa-szükségletének fedezésére és a házi faipar czéljaira (1. §.) kihasitandó erdőkre nézve községenkint külön üzemtervek készitendők.

A 2. §. értelmében egyesitve kezelendő erdők üzemtervei akként készitendők, hogy az okszerű kezelés és czélszerű jövedelmezés követelményeinek megfelelő összefüggő gazdasági testek alakittassanak, tekintet nélkül arra, vajjon azok az ugynevezett revindicált havasok közé tartoztak vagy vajjon az illető gazdaság testbe csoportositott erdőrészletek egy vagy több község tulajdonai.

4. §. A községek saját külön használatára (1. §.) fentartott erdők, valamint a közös kezelésre (2. §.) rendelt erdők összes gazdasági ügyeinek intézésére (1879: XXXI. törvényczikk 21. §-a), nemkülönben a jelen törvény 1., 2., 3., 5. §-aiban körülirt teendők végzésére Beszterczе-Naszód vármegye székhelyén: Beszterczén kellő

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmővelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

erdőtiszti, mérnöki és erdőőri személyzettel ellátott magyar királyi erdőigazgatóság állíttatik fel, melynek költségei, valamint a központi kormányzat részéről ezen erdők érdekében kiadott költségek is a 2. §. harmadik bekezdésében emlitett kezelési költségek közé sorolandók. Az erdőigazgatóság költségeit szükség esetére az állam előlegezi.

5. §. A községek jogosultak a m. kir. erdőigazgatóság által készitendő költségvetésekbe és számadásokba betekinteni és azokra észrevételeiket megtenni,

A községek e jogukat a vármegyei törvényhatóság által kijelölendő két kiküldött és az összes községek által választandó nyolcz képviselőből alakitott bizottság által gyakorolják, mely bizottságnak elnöke az alispán.

A m. kir. erdőigazgatóság tartozik a költségvetéseket és zárszámadásokat e bizottsággal közölni.

Az emlitett bizottság alakitására és működésére vonatkozó utasitást, a belügyi és a földmivelésügyi minister rendeleti uton fogják megállapitani.

E bizottság határozatai a vármegyei törvényhatóság elé terjesztendők, melynek határozata ellen, ugy az erdőfelügyelő, mint a bizottság vagy annak valamely tagja által a belügyi ministerhez van felebbezésnek helye, a ki e tárgyban a földmivelésügy ministerrel egyetértve határoz.

6. §. Faizási jogát, a községnek erre jogositott lakossága (7. §.) csakis az 1. §-ban emlitett községi erdőrészekben gyakorolhatja.

A legeltetési jog gyakorlata azonban az erdőtörvény és az üzemtervek korlátai között nemcsak a tüzi- és épületfa-szükséglet fedezésére, valamint a házi faipar czéljaira fentartott községi erdőkben (1. §.), hanem a községi havasokon, legelőkön és az illető község tulajdonában levő azon erdőterületeken is fentartatik, melyek a 2. §. szerint egyesitve kezeltetnek.

7. §. A 6. §-ban emlitett haszonvételeket gyakorolhatják a tulajdonos község azon lakosai, a kik a községben községi illetőséggel birnak.

Ezen haszonvételekért a község az 1886: XXII. t.-czikk 112. §-a értelmében díjakat állapithat meg.

Emez általánosan kötelező dijszabályzat megerősités végett, a törvényhatósághoz felterjesztendő. Érintetlenül marad a községnek azon joga, hogy a község kötelékébe való felvételt a most idézett törvényczikk 14. §-a alapján külön díj fizetésétől tegye függővé, de az e tárgyban alkotandó szabályrendelet érvényéhez, tekintettel a kivételes viszonyokra, a belügyi minister megerősitése szükséges.

8. §. A 2. §. értelmében egyesitve kezelendő erdők faterményeinek tiszta jövedelméből az egyes községekre eső részek községi czélokra forditandók.

9. §. Az egyesitett kezelés alatt álló területekre községi pótadó csak akkor és annyi vethető, a mennyiben az 1890. évi XVIII. törvényczikk 11. §-a értelmében egy község határába összesitett, más községek tulajdonát képező területek az illető község közigazgatási költségeit szaporitanák, ezen szaporulat erejéig; de ezen esetben is a törvényhatóság által jóváhagyott kivetés érvényesitése előtt a belügyministerhez felterjesztendő jóváhagyás végett.

10. § A jelen törvényből kifolyó erdőkezelési és rendezési ügyekre nézve megadatik a bélyeg- és illetékmentesség.

11. §. Felhatalmaztatik a belügyi-, pénzügyi- és földmivelésügyi minister, hogy jelen törvény életbeléptetésének idejét rendelet utján határozza meg; felhatalmaztatnak különösen arra is, hogy az átmeneti intézkedéseket és az eljárás részleteit rendeleti uton szabályozzák.

Jelen törvény végrehajtásával a belügyi-, pénzügyi- és földmivelésügyi minister bizatik meg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Vadászati törvény.

1883. évi XX. törvényczikk.

(Szentesitést nyert 1883. évi márczius hó 19-én. — Kihirdettetett 1883. évi márczius hó 25-én.)

I. FEJEZET.

A vadászati jogról.

1. §. A vadászati jog a földtulajdonnak elválaszthatlan tartozéka.

2. §. Saját földbirtokán a tulajdonos, vagy az, a kinek az jogot vagy engedélyt adott, a vadászatot az ezen törvényben meghatározott korlátok között szabadon gyakorolhatja, ha az:

1. egy tagban vagy összefüggésben álló részekben legalább 200 holdra terjed, holdját 1600 □ ölével számítva, habár több határban fekszik vagy utak, vasutak, csatornák, folyók vagy patakok által hasittatik is; vagy ha a földbirtok:

2. kétszáz holdnál kisebb ugyan, de kertileg miveltetik és keritéssel vagy árkolattal el van zárva, belső telket, szőlőt vagy állandó szigetet képez;

3. az egy tagban legalább — holdját 1600 □ ölel számított — 50 holdat tevő földbirtokok tulajdonosai összefüggésben levő földjeikre nézve a vadászati jog gyakorlására egyesülhetnek, a menynyiben az egyesitett területek a 200—1600 □ ölel számított — holdat megütik.

Ha az iránt, hogy valamely terület ezen szakaszban körülirt területek közé tartozik-e vagy nem, vitás kérdés támad, a fölött első sorban a járás közigazgatási szolgabirája, rendezett tanácscsal biró városokban a polgármester, — törvényhatósági joggal felruházott városokban a kapitány, — végre Budapesten a kerületi előljáróság, — másod fokban pedig a törvényhatóság első tisztviselője (alispán, polgármester), Budapesten a városi tanács határoz.

3. §. A 2. §. alá nem tartozó földbirtokon és a községek tulajdonát képező területeken, az utóbiak terjedelmére való tekintet nélkül, a vadászati jogot az azon egy határbeli földbirtokosok a községgel együtt legalább is 6 évi tartamra bérbe adni kötelesek; az évi tiszta jövedelem a tulajdonosokat birtokaránylag illeti. Ha az arány ily módon nem lenne megállapitható, az egész jövedelem a községet illeti, mely azt közigazgatási czélokra forditani köteles.

Az egy folytonosságban levő ily terület, ha az 2000 katast. holdnál nem nagyobb, egyben adandó, különben több, legalább is 2000 katast. hold részletben is adható bérbe. A bérbeadásnál az 1871: XVIII. t.-cz. 110. §-ban megállapitott eljárás szabályai tartandók meg, de a bérszerződés mindig a megyei alispán, törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács jóváhagyása alá terjesztendő, kinek határozata ellen a belügyministerhez felebbezés intézhető.

A községi birtokok vadászati bérlete, az 1871: XVIII. t.-cz. 36. §-a *b*) pontjának intézkedése alá nem esik.

Ha valamely külön vadászterületet képező nagyobb erdőterület által egy vagy több birtokosnak 1600 □ ölel számitandó 200 holdnál kisebb terjedelmű birtoka legalább három oldalról körülvétetik, az ilykép elszigetelt birtok tulajdonosa a vadászati jogot az azt környező vadászterület birtokosának, vagy haszonbérlőjének haszonbérbe adni, ez viszont haszonbérbe venni köteles.

A barátságos egyesség létre nem jötte esetére a 2-ik §-ban megnevezett közigazgatási hatóság határoz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

4. §. Azon községekben, hol a birtokszabályozás és az urbéri elkülönzés még nem eszközöltetett, a vadászati jog a közös legelőkön, erdőkben és nádasokban a községet; azon erdőkben és nádasokban, melyek a korábbi földesur tulajdonát képezik, habár a volt urbéreseket illető faizás vagy egyéb szolgalmakkal vannak terhelve, kizárólag a volt földesurat; irtványokon, udvartelki bérfizetés mellett birt (curialis és censualis) és egyéb urbéri természetű tartozásokkal terhelt ingatlanokon pedig, a törvényhozásnak az ily természetű viszonyok iránti további intézkedéseig a jelenlegi birtokosokat illeti.

5. §. Azon községekben, hol a birtokszabályozás és urbéri elkülönzés megtörtént és a korábbi földesur a vadászati jogot a volt urbéresek tulajdonában magának jövőre is fentartotta, az ily kikötés érvényét veszti. A volt urbéresek azonban kötelesek, ha a földesur a vadászati jog fentartásaért akár ingatlanban, akár más módon bármi árt adott, ezen szolgalmat azon szabályok szerint megváltani, a melyek az urbéri természetű szolgálmányok megváltására külön törvény által megállapittattak.

6. §. A haszonbérlő a vadászati jog gyakorlatában csak ezen és a mezei rendőrségi törvény határozatai által korlátolható. A vadászat közben okozott károkat illetőleg a 16. §. rendelkezései alkalmazandók.

II. FEJEZET.

A vadak által tett károk megtérítéséről.

7. §. A fővadak (szarvas, dámvad) által a vetésekben, ültetvényekben, vagy más gazdálkodási és erdészeti ágakban okozott minden kárért azon birtokos vagy haszonbérlő, kinek vadászterületén az emlitett fővad tenyésztetik, teljes kárpótlással tartozik.

E végre megkivántatik, hogy a kár a hatóságnak a kár elkövetésétől számitandó 8 nap alatt felvehetés czéljából bejelentessék.

A vetésekben okozott kárnak becslése mindig oly időben eszközlendő, midőn a termékmennyiségben megállapitható; a kár vagy természetben vagy pénzértékben téritheto meg.

8. §. Ragadozó vagy kártékony állatok (III. fejezet, 13. §.) által tett károk, mivel ezen vadak a föld birtokosa által bármikor elpusztithatók — meg nem téritteinek.

III. FEJEZET.

A vadászati tilalmakról.

9. §. Az általános vadászati tilalom tart február hó 1-től, augusztus hó 15-ig, mely idő alatt hajtókutyákkal, (kopó, tacskó, agár, komondor, vagy egyéb hajtó-ebbel) egyátalán nem szabad vadászni.

Ettől eltérőleg tilos a vadászat:

a) szarvas bikára október hó 15-től, dámvad bikára november hó 15-étől julius hó 1-ig;

b) szarvas, dámvad és őz-tehénre január hó 1-től október hó 15-ig;

c) őzbakra január hó 15-től április 1-ig;

d) zergére deczember 15-től augusztus 1-ig; zerge-gidára pedig minden időben;

e) siket- és nyir-fajdkakasra junius hó 1-től márczius hó 1-ig, jérczékre pedig minden időben;

f) császár-madarakra deczember hó 1-től, fáczánokra és tuzokokra február hó 1-től augusztus hó 15-ig;

g) foglyokra január hó 1-től augusztus hó 1-ig;

h) éneklő madárra minden időben;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

i) minden más madárra a 11. és 12. §§-ban meghatározott kivételekkel február hó 1-től augusztus hó 15-ig; a tilalmi időszak alatt sem a vadak fiait elfogni, sem a madarak fészkeit szándékosan érinteni vagy tojásaikat elszedni nem szabad, kivétetvén ez alól azon tulajdonosok vagy bérlők, kik a tojást ép a vadtenyésztés czéljából szedetik.

10. §. A tilalmi időszakban az első 14 napot kivéve, vadat általában, vagy ha a tilalom csak némely vadra vonatkozik, ilyet árulni, venni, vagy nyilvános helyiségekben étlapra jegyezni nem szabad.

11. §. A madarak közül kivételt képeznek a vándor- és vizimadarak, de ott, hol ez utóbbiak költenek, a párosodás és költés időszaka alatt a tilalom reájuk is kiterjed.

12. §. Tiltott időszak alatt is szabad vadászni a seregekben vonuló vadludakra, vadkácsákra, vad- és szelid galambokra, keselyűkre, és sasok, sólymok, kányák, vércsék, héják és ölyvek minden nemeire, valamint a nagysuholyra, s végül a hollókra, szarkákra, varjakra, verebekre, és seregélyekre; a seregélyekre azonban csak szőlők és gyümölcsösökben.

13. §. A ragadozó vagy kártékony állatokat, ugymint: medvét, farkast, rókát, hiuzt, vadmacskát, nyestet, vaddisznót, borzot, tengeri nyulat, hörcsögöt, ürgét, görényt, menyétet, nyustot, vidrát saját területén a birtokos bármikor elpusztithatja azon esetben is, ha a vadászat bérbe volna adva; ha azonban a pusztitást vadászatilag hajtókkal vagy bárminemű vadászebekkel akarja végbevinni, erre ez esetben a bérlő beleegyezését tartozik kieszközölni.

Oly vidékeken, hol a vaddisznók nagyobb mérvű károkat okoznak, a vadászterületek tulajdonosai, bérlői, kötelesek az érintett kártékony vadakat lehetőleg pusztitani. Ebbeli kötelezettségük teljesitésére felmerülő alapos panaszok folytán a közigazgatási bizottság, — vagy annak elnöke által záros határidő kitűzése mellett figyelmeztetendők; a határidő elmulasztása esetére az érintett vadak elpusztitása a jelen törvény IV. fejezetében megállapitott módon hivatalból eszközlendő.

14. §. A vadászati területen talált házi macskákat és kóbor ebeket a vadászatra jogositott elpusztithatja.

15. §. Szabad időben is tiltatik minden szőrmés vagy szárnyas hasznos vadat tőrökkel, hálókkal hurkokkal elfogni, vagy megölni, különösen tuzokokat ólmos esők alkalmával behajtani vagy agyon verni.

Kivétetnek a fenyves-madarak, melyeket hurokkal és léppel fogni szabad időben megengedtetik.

Tenyésztés czéljából a befogás csak a vadászat tulajdonosai, bérlői, vagy azok szakértő megbizottjai részére engedtetik meg.

16. §. A vadászat csak lőfegyverrel vagy lőháton bárminemű vadászebek használatával gyakorolható.

A vadászat gyakorlása közben a vetésekben, ültetvényekben vagy más gazdálkodási és erdészeti ágakban okozott minden kárért, a vadászatot gyakorlók teljes kárpótlással tartoznak. A kár bejelentése, becslése és megtéritése a 7. §-ban megirt módon eszközlendő.

A vadászatra jogositottakon kivül senkinek sem szabad a vadászati területre bármi faju ebeket bocsátani; kivétetnek a nyájőrök, kik azonban kötelesek ebeik nyakára oly nehezéket függeszteni, mely első lábaik térdein alul 3 centiméternyi távolságra lóg alá.

17. §. A sebzett vadat idegen területen üzni nem szabad. Ha a vadászatra jogosultak vadászebei idegen területre átmennek, ott az illető vadászatra jogosult által letartóztathatók mindaddig, mig gazdáik az okozott károkért teljes elégtételt nem adtak; a kártérités iránti követelés joga az ebek le nem tartóztathatása esetén is fenmaradván.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

18. §. Keritéssel kellőleg elzárt oly helyeken, melyeken a vad ki nem válthat, a tulajdonos vagy vadászati bérlő a vadászatot minden időben gyakorolhatja és megengedheti.

IV. FEJEZET.

A hivatalból való vadászatról.

19. §. A ragadozó vadak elpusztitása végett a hivatalból való vadászatok megtartását, a mutatkozó szükséghez képest, esetről-esetre a közigazgatási bizottság, illetve annak elnöke engedélyezi; az engedély megadásáról az illető vadászterület tulajdonosának vagy bérlőjének egyidejűleg való értesitése mellett, egyszersmind a belügyministerhez azonnal indokolt jelentést tesz.

20. §. Az előző §. alapján engedélyezett vadászat megtartását az illető terület tulajdonosa vagy bérlője nem gátolhatja.

21. §. Azon esetben, ha a belügyminister arról győződnék meg, hogy valamelyik közigazgatási bizottság, illetve annak elnöke a hivatalból való vadászatot alapos indokok nélkül engedélyezi: az illető közigazgatási bizottságtól a 19. §-ban körvonalozott engedélyezési jogosultság gyakorlását rendeleti uton meghatározott időtartamra magához vonhatja.

22. §. Ily vadászatokon ragadozó vadakon kivül más vadat lőni nem szabad.

A ki más vadat lő, az a további vadászattól eltiltandó, s ha az elejtett vad a jelen törvény 12. és 13. §-aiban emlitettek közé nem tartozik, reá a 26. §-ban megállapitott pénzbüntetés alkalmazandó.

Ily hivatalos vadászatokon elejtett ragadozó és duvadak mindig azon tulajdonost vagy bérlőt illetik meg, kinek területén elejtettek.

23. §. Az ily vadászatoknál hajtók gyanánt közreműködni az illető hatóság rendeletére azon községek lakói kötelesek, a melyek érdekében a vadászat tartása engedélyeztetett.

24. §. Ily vadászatok hatósági felügyelet alatt tartatnak, s azokban az illető törvényhatóság főispánjának, vagy annak akadályoztatása esetében alispánjának, — polgármesterének esetről-esetre szóló irásbeli meghivása mellett olyanok is részt vehetnek, kik a fegyveradóról és a vadászati adóról szóló törvény értelmében, — mert vadászati jegygyel ellátva nincsenek — vadászatra jogosultsággal nem birnak.

25. §. Oly megyékben, a hol a ragadozó vadak a természeti viszonyoknál fogva nagyon elszaporodnak, azok pásztitására, illetve elejtésére a közigazgatási bizottság indokolt felterjesztése alapján a belügyminister jutalomdijakat (praemiumokat) állapithat meg.

V. FEJEZET.

Vadászati kihágások és azok büntetéséről.

26. §. A ki a tulajdonosnak, vagy ha a vadászat bérbe van adva, a haszonbérlőnek engedélye nélkül vadász: 10 frttól 50 frtig, és ha a vadászat lóháton történt, 20 frttól 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel sujtandó.

27. §. Ha az orvvadászat éjjel vagy keritett helyen vagy tiltott eszközökkel történt, vagy ha az orvvadász álczázva avagy másképen ismerhetlenné téve találtatik, vagy ha nevét eltagadja avagy álnévvel azt, ki tetten kapja, félrevezetni igyekszik, vagy azt veszélyesen fenyegeti, ellene fegyvert fog vagy erőszakot használ, 100 frttól 200 frtig terjedhető pénzbüntetésben elmarasztalandó.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Azon felül, a mennyiben az elszámlált esetek a büntető törvényekben is tiltott cselekvényt képeznek, a bünvádi eljárás külön megindítandó.

28. §. Ha a haszonbérbe adott vadászati téren a tulajdonosok valamelyike a haszonbérlőt vagy azt a ki ennek engedélyével vadász, megtámadja vagy akadályozza: annyiszor, a mennyiszer 10 frttól 50 frtig terjedhető pénzbüntetésben marasztalandó.

29. §. A ki tiltott időben vadász, 5 frttól 50 frtig büntetendő.

30. §. A ki a vadak fiait elfogja, a madarak fészkeit (kivéve a a 12. és 13. §§-ban emlitett ártalmasokét) elrombolja, tojásait elszedi, 1 frttól 10 frtig terjedhető pénzbüntetéssel sujtandó.

31. §. A ki tiltott időben hasznos vadat lő, árul vagy vesz, ha a vad nála találtatik, a következő pénzbüntetésekben marasztalandó: szarvas vagy dámvadbikáért darabonként 60 frt, — szarvas- vagy dámvadtehénért 50 frt, — őzért 20 frt, fajd-, fáczán- és túzokért 5 frt, ugy minden más vadért darabonként 3 frt pénzbüntetésben. Ezen kivül a lefoglalt vad a helyi szegények javára elkobzandó.

32. §. A ki ebét szándékosan valamely reá nézve tilos vadászati térre viszi, ugyszintén az is, a ki a nyájőrző ebekre vonatkozó intézkedés ellen vét, 1 frttól 10 frtig büntettetik.

33. §. A megelőző §-okban foglalt kihágások ismétlése esetében a büntetés megkétszerezendő oly módon, hogy a kiszabandó pénzbüntetés a megelőző esetben alkalmazottnak mindig kétszeresét tegye; mely azonban a 300 forintot meg nem haladhatja.

34. §. Ha az ezen fejezetben elősorolt esetekben a vadállományban is kár okoztatott, a vadászatra jogosult azon kihágási bíróság előtt, mely a pénzbüntetés kiszabására illetékes, egyuttal kártérítést is követelhet.

35. §. Ha valaki egyszerre több kihágásért kerül vád alá, a pénzbüntetés minden egyes kihágásért külön szabandó ki.

Ha valaki a vadászati kihágás elkövetésénél szolgáit vagy napszámosait használta segédekül, a segédek ellen kiszabott pénzbüntetésekért szintén felelős.

Ha valaki a vadászati kihágás elkövetéséhez családtagjait a vele közös háztartásban élőket, gyámsága és gondnoksága alatt álló egyéneket, cselédeket, iparos és kereskedő tanonczokat vagy munkásokat használja, az ezek ellen kiszabott pénzbüntetésekért — fizetésképtelenségök esetében — első sorban felelős. Az eljárás a 44. §-ban megszabott módon alkalmazandó.

36. §. A pénzbüntetések fele mindenkor a feljelentőt illeti a másik fele azon község szegényei javára esik, melynek határában a kihágás elkövettetett.

37. §. A pénzbüntetés a vétkes fizetési képességére való tekintet nélkül szabatik ki, egyszersmind az ítéletben az elzárás tartama is meghatározandó, a mely a pénzbüntetés be nem hajthatása esetében fog alkalmaztatni.

Ezen átváltoztatásnál két forintot felül nem haladó pénzbüntetés helyett hat óránál rövidebb s tizenkét óránál hosszabb ideig tartó elzárás nem állapitható meg.

Két frttól tiz frtig egy napi, azon felül pedig minden tiz frtig terjedő összeg helyett egy-egy napi elzárás állapitandó meg.

Ha az elzárásban levő a pénzbüntetésnek a szenvedett elzárás által még le nem rótt részét lefizeti, azonnal szabadon bocsátandó.

38. §. Ha valamely vidéken az orvvadászat, s a vadnak tilalmi időben való lövetése igen gyakoriakká válnak, a belügyminister a közigazgatási bizottság által, az érdekelt vadászterület tulajdonosa vagy bérlője kérelmére, vagy a nélkül is saját kezdeményezéséből felterjesztett indokolt javaslat folytán elrendelheti, hogy azon vidéken, valamint azokon is, a hol az orozva lőtt vad eladatni szokott:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

a vadak eladása, szállítása vagy vásárlása, a vad jogos szerzését bizonyító igazolványok előmutatása mellett történjék.

Ily igazolványul szolgálnak: az eladóra vagy szállítóra nézve azon vadászati terület tulajdonosának, vagy bérlőjének vagy ezek megbizottjának az illetékes községi előljáróság által láttamozandó bizonyitványa, a kitől a vad szereztetett.

A bizonyitványon vagy szállító-levélen megjelölendő a vad faja, neme és mennyisége.

VI. FEJEZET.

Az eljárásról.

39. §. Az előbbi fejezetben meghatározott büntetéseknek kiszabása végett az illetékes bíróság nem csak a vadászattulajdonos vagy haszonbérbe vevő panaszára, hanem a 29., 30., 31. §§-ok eseteiben a közrend fentartására felállitott hatósági vagy községi előljáróknak feljelentésére hivatalból is tartozik eljárni.

40. §. A vadászati területre való felvigyázattal megbizott személyeknek hit alatt teendő vallomása teljes bizonyító erővel bir mig annak ellenkezője be nem bizonyittatik.

41. §. Az előbbi szakaszban emlitett felvigyázó személyek hitletételére csak akkor bocsáttathatnak, ha;

a) nagykoruak;

b) hamis eskü, hamis tanuzás, hamis vád, lopás, rablás, zsarolás, sikkasztás, zártörés, orgazdaság, csalás vagy okirat-hamisitás büntette miatt soha büntetve nem voltak;

c) az illetékes hatóság előtt felvigyázói minőségük eleve bejelentetvén, e felől hivatalos bizonyitványnyal vannak ellátva.

42. §. A vadászat tulajdonosa vagy haszonbérlője és a felvigyázó személyzet, nemkülönben a közrend fentartására hivatott közegek jogositva vannak mindenkit, kit tilos vadászaton kapnak, ha magát fel nem ismerhetővé tette, nevét eltagadta, vagy állandó lakhelye ismeretlen, a legközelebbi községi hatósághoz kisérni, hogy itt kiléte kiderittessék.

43. §. Vadászati kihágásokra nézve a hatósági illetőséget az elkövetés helye határozza meg.

Ha az elkövetés helye szerint több birói hatóság lenne illetékes, ezek közül a panaszló szabadon választhat.

44. §. Ha többen társaságban követtek el valamely kihágást a kártéritésért egyetemleg felelősek.

A büntetés mindenik tettesre külön-külön szabandó ki.

45. §. A vadászati kihágások által okozott költségek és közvetlen károk, a mennyiben az eljárás folyama alat bejelentetnek, a kihágás felett hozandó itéletben megállapitandók.

Ha alapos megbirálásuk bővebb bizonyitási eljárást igényelne, s a kihágás feletti itélet hozatalát késleltetné a káros fél követelésével polgári perre utasitandó.

Ha a panaszlott a vád alól felmentetik, költségei a magánvádló ellen megitélendők.

46. §. Ha a vadászati kihágás miatt a kihágási bíróságnál a tett elkövetése napjától számitandó három hó alatt panasz vagy feljelentés nem történik, a kihágás büntethetősége elévül.

Ha azonban a büntető törvények alá tartozó eset forog fenn, az elévülési idő is a büntető törvények értelmében határoztatik meg.

47. §. A vadászati kihágások elitélése ezután is az 1880. évi XXXVII. t.-cz. 41. §-a értelmében illetékes közigazgatási hatóság hatásköréhez tartozik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

A közigazgatási eltirálás alá tartozó kihágások eseteiben követendő eljárásra nézve az elébb idézett törvény 42. §-a alapján kibocsátott ministeri szabályrendelet, a törvényhozás további intézkedéseig, a vadászati kihágásokra nézve is zsinórmértékül szolgál.

48. §. A vadászatról szóló 1872. évi VI. t.-cz. és az 1876: XLIV. t.-cz. hatályon kivül helyeztetnek.

49. §. A jelen törvény hatályba lépte előtt történt cselekmények, — ugy a büntetés mint kártérités tekintetében a korábbi törvények határozatai szerint itélendők meg.

50. §. Ezen törvény végrehajtásával a belügyi-, igazságügyi-, földmivelés-, ipar-, és kereskedelemügyi ministerek bizatnak meg.

1900. évi XXVIII. törvényczikk.

Az erdőmunkásokról.

(Szentesitést nyert 1900. évi deczember hó 14-én.

I. FEJEZET.

Általános határozat.

1. §. Annak, a ki fatermelésnél, az erdei termékek szállításánál és az azzal kapcsolatos munkálatoknál, valamint az erdőgazdaság egyéb munkálatainál, munka teljesitésére, mint napszámos vagy munkás szerződik, az 1898: II. törvényczikkben körülirt munkás-igazolványnyal kell birnia. (43. §.)

Külföldi munkásoknál a munkásigazolványt az útlevél vagy a munkás hazájabeli illetékes hatóság által kiállitott igazoló okmány pótolja.

II. FEJEZET.

A munkás-szerződés megkötéséről.

2. §. A szerződés feltételeinek megállapitása a felek szabad egyezkedésének tárgya; a törvénynyel ellenkező megállapodások azonban érvénytelenek.

Az olyan szerződés, mely nem ezen törvényben meghatározott módon, vagy olyan munkással köttetett meg, a kinek munkásigazolványa nincsen, a közigazgatási hatóság előtt nem érvényesithető.

3. §. Minden szerződésnek, illetőleg feljegyzésnek (6. §.) tartalmaznia kell:

a) a munka nemének, időtartamának vagy mennyiségének megjelölését;

b) a munkabér megállapitását;

c) a munkások szállításának költségeire, az előlegekre, továbbá a munkaeszközökre, az elszállásolásra, a tüzelő-anyagra és az ivóvizszállitásra vonatkozó megállapodásokat.

4. §. Ha a munkások nem közös munkatéren, közösen teljesitendő munkára vállalkoznak, a szerződésben a munkások egyetemleges kötelezettségét megállapitani nem szabad. (41. §.)

5. §. A munkaadó (megbizott) a munkások szállitási költsége czimén a szállitás tényleges költségének megfelelő összeget, előleg vagy kölcsön czimén pedig legfeljebb annyit adhat a munkásnak, a mennyit ez a szerződésben meghatározott munkabér mellett két hét alatt valószinüleg megkereshet. (41. §.)

6. §. A szerződés, ha a munka egészben vagy nagyobb részében annak a törvényhatóságnak területén teljesitendő, a melynek területén a munkások laknak, szóval is megköthető. Minden más esetben köteles a munkaadó a szerződés létrejöttéről s a megállapodásokról

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

a munkásnak, illetőleg a munkások megbizottjának a megegyezés helyén, irásos feljegyzést átadni, vagy pedig a szerződést két tanú, vagy egy hatósági tanú előtt irásba foglalni.

A szerződés bélyeg- és illetékmentes.

7. §. A szerződéskötésnél hatósági tanuként községi előljárók, törvényhatósági tisztviselők, állami erdőtisztek, s a mennyiben neu a magán erdőtisztek által kezelt erdőgazdaságban házilag foganatositott munkára alkalmaztatnak a munkások, hatóságilag felesketett magán erdőtisztek is szerepelhetnek.

A tanuskodásért díjat szedni tilos.

8. §. A tanu a szerződési okiraton igazolja azt, hogy a szerződés az ő jelenlétében a munkások előtt felolvastatott, azok anyanyelvén megmagyaráztatott, s azok által elfogadtatott és aláiratott.

Ha a munkásoknak nincsen munkásigazolványuk (1. §.), vagy ha a tanu tudomása szerint a munkások ugyanarra az időre más massal szerződtek volt, a tanu a szerződésnek a fenti értelembe való aláirását megtagadni köteles.

9. §. Ha a szerződési okirat két példányban állittatik ki, az egyik a munkások megbizottjának adandó át, a másik a munkaadónál (megbizott) marad. Ha azonban a szerződés csak egy példányban állittatik ki, a munkaadó (megbizott) köteles azt, az aláirások keltétől számitott három nap alatt, ahhoz az elsőfoku közigazgatási hatósághoz beterjeszteni, a melynek területén a munka egészben vagy nagyobb részében teljesitendő lesz. (41. §.)

A hatósághoz beterjesztett okiratról a felek egy koronát kitevő másolási dij lefizetése után bélyegmentes hitelesitett másolatot kaphatnak. Az eredeti okirat hivatalos megkeresés folytán csak hatóságnak adható ki.

10. §. A munkaadó (megbizott) jogosult a szerződés létrejöttét a munkás igazolványába bejegyezni; az igazolványt azonban csak a munkahelyen való megjelenés után köteles a munkás átadni. (41. §.)

11. §. Ha a felek a szerződés érvényességének ideje alatt a szerződés feltételeit egyetértőleg módositani kivánják, minden tekintetben azt az eljárást kell követniök, melyet a törvény az eredeti szerződés megkötésére megszab.

III. FEJEZET.

A szerződés teljesitéséről és megszüntetéséről.

12. §. Ha a szerződés a munka megkezdésének időpontját nem határozta meg, köteles a munkaadó (megbizott) a munkásokat közvetlenül vagy a megbizottjukhoz intézett szó- vagy irásbeli felszólitással legalább három nappal a munkának tervbe vett megkezdése előtt a munkahelyen való megjelenésre és a szerződés teljesitésére felhivni; a munkások megjelenésekor a munkát megkezdetni; intézkedésre jogosult megbizottjának nevét a munkásokkal közölni. Köteles továbbá a munkaadó a szerződésben kikötött munkabért a szerződés szerinti időben és részletekben kifizetni; a szerződéses viszony megszüntével a munkásoktól átvett munkásigazolványt visszaadni, s ha abba a szerződés létrejötte feljegyeztetett, a szerződés megszüntét igazolni, s általában szerződés szerinti kötelezettségeit teljesiteni. (41. §.)

Ha a szerződés vagy a törvény rendelkezéseit a munkaadó vagy megbizottja megszegi, az okozott teljes kár- és eljárási költségek megfizetésére mindenkor a munkaadó kötelezendő.

A munkaadó visszkereseti joga megbizottja ellen érintetlen marad.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Ha a munkásigazolvány a munkaadó (megbizott) kezén elvész, az igazolvány megszerzésének költségét a munkaadó viseli, ha pedig a szerződéses viszony megszüntekor az igazolványt, vagy annak masodlatát a munkásnak bármely okból át nem adja, mindaddig, a mig azt a munkásnak rendelkezésre nem bocsátja, a késedelem minden napjára, a munka helyén abban az időben fizetett napszámbért köteles annak naponként megfizetni.

13. §. A munkások kötelesek a szerződésben, vagy a munkaadónak a 12. §. szerint közölt felhivásában megjelölt időben, még pedig, ha a szerződés szerint erre kötelezvék: munkaeszközeikkel és segédmunkásaikkal a munkahelyen megjelenni, a munkát megkezdeni, s általában törvényes és szerződésszerinti kötelességeiket teljesiteni. (43. §.)

14. §. Ha a munka elemi akadály (árvíz, széldöntés, hófuvás, tűz stb.) miatt egy huzamban három napon át meg nem kezdhető vagy nem folytatható, és a munkaadó a szerződésben nem kötelezte magát a szünetelés idejére bizonyos élelmezési járandóság kifizetésére, vagy ellátás kiszolgáltatására, a munkások a mennyiben munkabérűk nem egy bizonyos meghatározott összegben (átalányban) van megállapitva, az előleg (kölcsön) megtérítésének, vagy biztositásának kötelezettsége mellett a szerződéstől elállhatnak.

Az odaszállitás költségének megtéritésére azonban a munkások ilyen esetben nem kötelesek; de a munkaadó sem köteles a visszaszállitás költségét fedezni.

15. §. Ha a munkabér a teljesitett munka mennyisége szerint fizettetik, a mérésekről a megfelelő szokásos hiteles mértékeket és eszközöket kell használni. A felmért teljesitmény után a munkabér illérig számitandó és fizetendő ki. (41. §.)

Ha a felek a szerződésben másként nem állapodtak meg az osztályozás- és a mérésekre nézve, az állami erdők kezelésénél fennálló szabályok alkalmazandók.

16. §. A munkaadó a munkások által okozott kárának értékerejéig a munkás munkabérét, egyéb járandóságát és ingóságát visszatarthatja, köteles azonban — ha a munkás a visszatartásban meg nem nyugszik — kárkövetelésének megállapitása végett az eljárást a visszatartás napjától számitott három nap alatt az elsőfoku hatóságnál megindítani. (41. §.)

Más jogczimen fennálló követelésének fedezetére a munkaadót a visszatartás joga meg nem illeti. (41. §.)

17. §. A munkások munkabérét szeszes italokkal vagy árúczikkekkel egészben vagy részben megváltani, abból bárki követelésének fedezésére bármit levonni, a munkásokat arra kötelezni, hogy élelmi, élvezeti, ruházati czikkeiket, eszközeiket a munkaadónál vagy az általa kijelölt egyénnél vásárolják, valamint a munkásoknak adott előleg, kölcsön, vagy szállitási költség után kamatot szedni, vagy ezek értékéről váltót venni — tilos. (41. §.)

Tilos továbbá a munkások munkabérét utalványnyal, bárczával, jegygyel fizetni. (41. §.)

18. §. Ha a munkaadó kormányhatósági rendelkezéssel vagy szerződési megállapodással a munkások gyógykezeltetése és ellátása tekintetében messzebb menő intézkedésekre nem köteleztetett, — a munkaadó (megbizott) köteles a munkahelyen megbetegedett idegen községbeli munkást, akkor is, ha a szerződést vele szemben felbontotta (20. §.), legalább nyolcz napon át gyógykezeltetni és annak ellátásáról gondoskodni, s ha a betegség nyolcz napnál tovább tart, a községi előljáróságot intézkedés végett értesiteni. (41. §.)

A járványos vagy ragályos megbetegedési esetek azonnal való bejelentésének kötelességét ezen §. rendelkezése nem érinti.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

19. §. A munkásnak a szerződésből eredő követelései sem kincstári, sem törvényhatósági, sem községi, sem magánkövetelés czimén végrehajtás alá nem vonhatók.

A munkaadó csődjében a munkások összes követelései a tömeg tartozásának tekintendők. (1881: XVII. t.-cz. 48. §. 2.)

20. §. A munkaadó (megbizott) jogosult a szerződést azzal a munkással szemben felbontani, a ki a szerződés megkötése után időben:

a) a munkaadót (megbizottat), hozzátartozóját tettleg bántalmazza; testi épsége, élete vagy vagyona ellen bűntetendő cselekményt követ el, vagy ilyet megkisérel;

b) az 1898: II. t.-cz. 65., 66. §-aiba ütköző kihágás miatt elitéltetett;

c) a munka teljesitésére betegség miatt képtelenné válik. (18. §.)

d) a munkahelyen való megjelenés után munkásigazolványának átadását és általában szerződési kötelezettségének teljesitését megtagadja.

21. §. A munkás akkor jogosult a szerződés felbontására:

a) ha a munkaadó (megbizott) őt vagy hozzátartozóját tettleg bántalmazza, vagy testi épsége, élete, vagyona ellen irányuló bűntetendő cselekményt követ el, vagy ilyet megkisérel;

b) ha a munka teljesitésére betegség miatt képtelenné válik;

c) ha arra az időre, melyben a szerződést kellene teljesiteni, katonai szolgálatra behivatik;

d) ha a munkaadó vele szemben a szerződés megállapodásait, vagy a törvény rendelkezéseit meg nem tartja.

22. §. A szerződés felbontása esetében a munkásnak a jogos levonások mellett csak a tényleg megszolgált munkabér fizetendő ki.

A 21. §. *a)* és *d)* pontja esetében azonban az oda- és visszaszállitás költségein felül köteles a munkaadó annyi munkabért megfizetni, a mennyi a szerződésben megjelölt egész munkaidő vagy munkamennyiség után járt volna a munkásnak.

23. §. Az a fél, a ki a szerződést a 14. §., illetőleg a 20. és 21. §§. alapján felbontani akarja, köteles a másik felet, a felbontás okául felhozott eset tudomására való jutása után legfeljebb három nap alatt szóval, vagy ezen az időn belül feladott ajánlott levélben értesiteni.

A ki a szerződés teljesitését ilyen közlés nélkül szünteti meg, szerződés-szegőnek tekintendő. (41., 43. §§.)

24. §. Az a körülmény, hogy a munkaadó egy vagy több munkással szemben a szerződést felbontotta, a többi munkást a szerződés felbontására fel nem jogositja, viszont az egyes munkásokkal szemben érvényesithető bontó okok sem jogositják fel a munkaadót arra, hogy a szerződést a többi munkással szemben is felbonthassa. (41., 43. §§.)

IV. FEJEZET.

A napszámosokról.

25. §. A munkaadó és a napszámos között a szerződés szóval is megköthető. A szerződési feltételek megállapitása a felek szabad egyezkedésének tárgya. A törvénynyel vagy a törvényhatósági szabályrendelettel ellenkező megállapodások azonban érvénytelenek.

Az a szerződés, melyet a munkaadó olyan egyénnel köt meg, kinek munkásigazolványa nincsen, a közigazgatási hatóság előtt nem érvényesithető.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

26. §. Napszámost a munkaadó intézkedésre jogositott megbizottja, vagy felügyeletre használt alkalmazottja is szerződtethet. A napszámos megbizottja által is köthet szerződést, ha az által munkásigazolványát a munkaadónak átadatja.

27. §. A napszámos, ha a felfogadó kivánja, felfogadáskor köteles munkásigazolványát átadni. A munkaadó köteles az átvett igazolványt megőrizni s a munka befejeztével azt a munkásnak visszaadni. (41., 43. §§.)

Ha a munkásigazolvány a munkaadó kezén vesz el, a másodlat kiállításának költségeit a munkaadó köteles viselni.

28. §. Ha a munka tartamára nézve más világosan ki nem köttetett, mindig egy napi munka értendő.

A napszámos munkanapja, ha az iránt a felek között más megállapodás nem létesült, napkeltétől napnyugtáig számittatik, mely időre a napszámosnak délben egy egész órai, április 15-től szeptember 30-ig pedig reggel és délután is egy-egy félórai szünidő számittatik. (41. §.)

29. §. A munkaadó köteles a szerződtetett napszámost elfogadni, annak munkabérét és járandóságát pontosan kiszolgáltatni. (41. §.)

A napszámos köteles a munkát, a melynek teljesitésére felfogadtatott, vagy ha ez a munka bármely véletlen akadályozó körülmény miatt nem folytatható, a munkaadó által meghatározott más gazdasági munkát teljesiteni. Ha a munkaadó a napszámost igy foglalkoztatni nem képes, vagy nem akarja, akkor a tényleg munkában töltött idő aránya szerint, a kikötött munkabérnek egy-, két-, vagy háromnegyed része fizetendő, s ha étkezés is kiköttetett, a délelőtti munka után az ebéd, a délutáni munka után pedig az estebéd is kiszolgáltatandó. (41., 43. §§.)

30. §. Ha a napszámos munkája legalább egy havi időre biztositatott, a kikötött munkát megakasztó bármely körülmény beálltával, a mennyiben más világosan ki nem köttetett, a felfogadó jogositva van a napszámost más gazdasági munkára felhasználni, mit a napszámos teljesiteni köteles. Ha azonban az akadály folytonosan legalább egy hétig tart, ez esetben mindkét fél visszaléphet a szerződéstől. (41., 43. §§.)

31. §. Ha a szerződést vagy a törvény rendelkezéseit a munkaadó szegné meg, a hatóság által kötelességének teljesitésére, a munkásnak okozott teljes kár és eljárási költség megfizetésére kötelezendő s a 41. §. szerint megbüntetendő.

Ha a szerződést vagy a törvény rendelkezéseit a munkaadónak intézkedésre jogosult megbizottja szegné meg: a büntetés a megbizott ellen alkalmazandó, a kár- és eljárási költségek megtérítési kötelezettsége azonban ebben az esetben is mindenkor a munkaadót terheli. A munkaadónak viszkereseti joga megbizottja ellen érintetlen marad.

32. §. Ha a napszámos a meghatározott időben igazolatlanul meg nem jelen, vagy a megkezdett munkát abban hagyva jogtalanul eltávozik, az elsőfoku hatóság által — a munkaadó irásbeli vagy jegyzőkönyvbe vett szóbeli kérelmére, előleges tárgyalás nélkül a munkahelyre, kényszereszközök alkalmazásával is, kivezetése határozatilag elrendelendő. Ha pedig a munkát a munkahelyen önként megjelenve vagy kivezetés után sem kezdi meg, illetve nem folytatja, a 43. §. szerint megbüntetendő.

33. §. A munkaadó a napszámos által okozott kárának értéke erejéig annak munkabérét visszatarthatja. Köteles azonban a munkaadó, ha a napszámos a visszatartásban meg nem nyugszik, kárkövetelésének megállapitása végett az illetékes hatóságnál az eljárást a visszatartás után három napon belül megindítani. (41. §.)

Más jogczimen fenálló követelésének fedezésére a munkaadó a napszámos vagy munkással szemben visszatartási jog nem illeti meg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

34. §. Ha a felek között a kifizetéskor a napi bér nagysága tekintetében vita merül fel, s a megállapodás ki nem deríthető, a hatóság a napi bért oly összeg szerint állapítja meg, a milyent azon időben és helyen, vagy annak legközelebbi vidékén hasonló munkáért rendszerint fizetnek.

35. §. A 17. §. rendelkezései a napszámosokra is kiterjednek. (41. §.)

V. FEJEZET.

Vegyes intézkedések.

36. §. Az a vállalkozó vagy megbízott, a ki munkások felfogadása végett valamely községben megjelenik, ha a munkásokat nem annak a törvényhatóságnak területén végzendő munkára kívánja szerződtetni, a melynek területén az illető község fekszik: köteles a község elöljáróságánál azonnal jelentkezni, s ha mint megbízott jár el, meghatalmazását felmutatni. (42. §.)

37. §. A vállalkozó a munkásoknak szerződésből eredő követeléseiért közvetlenül akkor is felelős, ha a munkásokat nem ő, hanem személyzete vagy alvállalkozó alkalmazta volt.

38. §. Az a vállalkozó, a ki maga, vagy a kinek intézkedésre jogosult megbízottja a jelen törvény 41. §-ának első bekezdése alapján két éven belül két izben jogerősen elítéltetett, az állami törvényhatósági és községi munkavállalatokból a m. kir. földmivelésügyi minister rendelkezésével, a körülmények mérlegelésével, meghatározott időre, kizárandó.

A kizáró rendelet a hivatalos lapban és a szükséghez képest más lapban is közzé teendő.

39. §. A munkahelyen a munkások élelmezése czéljából létesült alkalmi vállalat tulajdonosa (kantinos) köteles az eladásra szánt ételés italnemüek árjegyzékét az elsőfokú iparhatósághoz az üzlet megkezdése előtt, azután pedig havonként bemutatni.

Ha az elsőfokú iparhatóság a hozzá érkezett panaszokból arról győződik meg, hogy a vállalat tulajdonosa, akár a kiszolgáltatott árúk minősége, akár a követelt árak magassága által a munkások hátrányára visszaéléseket követ el s azokat a megintés daczára sem szünteti meg: köteles az illetékes pénzügyigazgatóságot az italmérési engedélynek az 1899: XXV. t.-cz. 15. §., 3. *d)* alapján leendő elvonása iránt teendő intézkedés végett megkeresni.

VI. FEJEZET.

Büntető határozatok.

40. §. A mennyiben ez a törvény ellenkező rendelkezéseket nem tartalmaz, az 1879: XL. t.-cz. általános határozatai a jelen törvény által megállapított kihágási ügyekben is alkalmazandók. Az 1898: II. t.-cz. 65., 66.. §-ai a jelen törvény hatálya alá tartozó munkásokra és napszámosokra is kiterjednek.

41. §. Kihágást követ el és 8 napig terjedhető elzárással s 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkaadó (megbízott), a ki ennek a törvénynek 15.. 16., 17., 18., 35. §-aiban foglalt rendelkezéseit, vagy tilalmait megszegi.

Kihágást követ el s 600 koronáig terjedhető pénzbüntetésse. büntetendő az a munkaadó (megbízott), a ki ennek a törvénynek 4.. 5., 9., 10., 12., 23., 24., 27., 28., 29., 30., 31., 33. §-aiban foglalt rendelkezéseit vagy tilalmait megszegi.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

42. §. Kihágást követ el és 8 napig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:

a) a munkaadónak az a megbízottja, a ki magának a munkásoktól szerződtetésükért anyagi előnyöket köt ki, vagy ilyen előnyöket elfogad;

b) a ki a munkásokat a munka minősége, a bérfeltételek, a kereseti viszonyok felől a valóságnak meg nem felelő közlések, vagy alaptalan igéretekkel szándékosan megtéveszti;

c) a ki a 36. §. rendelkezésének meg nem felel;

d) a ki más által felfogadott munkást vagy napszámost, e körülményt tudva, ugyanegy időre felfogad vagy munkaadójától elcsábít.

43. §. Kihágást követ el s 8 napig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkás vagy napszámos, a ki ugyanegy időre két vagy több munkaadóhoz szerződik el. Ily esetben a munkás vagy napszámos azzal a munkaadóval szemben köteles a szerződést teljesíteni, a kivel először szerződött, a többi munkaadónak kártérítéssel tartozik, kivévén, ha azok az előző szerződésről tudva kötöttek vele szerződést.

Kihágást követ el s 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkás vagy napszámos, a ki

a) jelen törvény 1. §-ának rendelkezését megszegi;

b) jelen törvény 13., 23., 24., 27., 29., 30., 32. §-ainak reá vonatkozó rendelkezéseit megszegi.

44. §. A kihágási eljárás ennek a törvénynek 41. §-a második bekezdésében, továbbá a 42. §. *a)*, *b)*, *d)*, valamint a 43. §. első bekezdésében és *b)* pontjában megállapított kihágások esetében csak a sértett fél inditványára tehető folyamatba.

A munkás ellen kiszabott szabadság vesztési büntetések, ha a munkaadó az elzárási büntetés végrehajtásának elhalasztását kívánja, csak a szerződési munka elvégzése után hajtandók végre.

Ha az elitélt, a kiszabott pénzbüntetést 48 óra alatt le nem fizeti, az erre az esetre az itéletben megállapított szabadságvesztés büntetés, az előző bekezdés esetét kivéve, azonnal végrehajtható.

A jelen törvény alapján kirótt és beszedett pénzbüntetések az 1898: II. t.-cz. 71. §-ában meghatározott czélra forditandók.

VII. FEJEZET.

Hatóságok. Eljárás. Záróhatározatok.

45. §. Mindazon ügyekre nézve, melyek a jelen törvény szerint hatósági intézkedést igényelnek, s az ezen törvényben megállapított kihágások megtorlására, nemkülönben az egyénenként 100 koronát meg nem haladó kárkövetelés elbirálására,

1. elsőfokú hatóság:

a) vármegyékben a főszolgabiró;

b) törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács kijelölt tagja; r. t. városokban a polgármester;

c) Budapesten a kerületi előljáró;

2. másodfokú hatóság: a közigazgatási bizottságnak munkásügyi albizottsága. (1898: II. t.-cz. 72. §. 2.)

3. harmadfokú hatóság: a földmivelésügyi minister.

Két érdemben egybehangzó határozat ellen felebbezésnek helye nincsen.

A sértett fél akkor sem felebbezhet, ha a másodfokú hatóság az elsőfokú hatóság által kiszabott büntetést sulyosbitotta; valamint a vádlott sem felebbezhet, ha a másodfokú hatóság az ő büntetését enyhitette.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmővelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Rendkivüli felülvizsgálatnak csak abban az esetben van helye, ha vagy az eljárt hatóság nem volt illetékes, vagy nem a jelen törvény szerint elbirálandó ügyben határozott, vagy pedig, ha a felülvizsgálat a közérdek megóvása czéljából indokolt.

Az ezen törvény szerint a közigazgatási hatóság elé tartozó ügyek minden fokozaton soron kivül tárgyalandók és intézendők el.

Az eljárási szabályokat a földmivelésügyi minister a belügyi és az igazságügyi ministerrel egyetértőleg állapitja meg.

A 100 koronát meghaladó kártérítési ügyek, továbbá az ezen törvényben előirt alakszerüségek megtartása nélkül kötött szerződésekből eredő minden vitás kérdések elbirálására a rendes bíróságok illetékesek.

Az 1898: II. t.-cz. 75., 76. §-aiban foglalt intézedések a jelen törvény hatálya alá eső ügyekre is kiterjednek, azzal az eltéréssel, hogy a 75. §. utolsó bekezdésében emlitett felmentés oly esetekre is szólhat, midőn a munkás vagy napszámos a szomszédos törvényhatóság illetve járás területén teljesitendő munkára vállalkozik.

46. §. A jelen törvénynek a munkásigazolványokra, továbbá a szerződéskötés alakszerüségére vonatkozó rendelkezései erőhatalom (vis major) folytán szükségessé vált halaszthatatlanul sürgős munkák idejére nem alkalmazandók.

47. §. Ha a szerződési feltételek tekintetében a felek közt vita merül fel és a szerződésből a felek megállapodása ki nem derithető, — a hatóság döntésénél a szokást veszi irányadónak.

48. §. Felhatalmaztatik a m. kir. földmivelésügyi minister, hogy a jelen törvény életbe léptének napját s az átmeneti intézkedéseket rendeleti úton állapitsa meg.

49. §. Jelen törvény végrehajtásával, a m. kir. földmivelésügyi minister bizatik meg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Erdészeti államvizsga.

Az erdőtörvény életbelépése óta az erdészeti államvizsga letétele minden magyar erdészre nézve igen kívánatos, mivel a törvény 17. §-ában felsorolt erdőbirtokosok uradalmaiban, melyek hazánkban a nagyobb, rendezettebb erdőgazdaságok zömét képezik, 1880. julius 1-seje óta csak oly szakemberek neveztethetnek ki erdőtisztekké, kik az erdészeti államvizsgát belföldön letették, azok pedig kik a most említett időben már alkalmazva voltak, szintén csak az államvizsga letételének igazolása esetében léptethetők elő valamely magasabb erdőtiszti állomásra.

Az erdészeti államvizsgák évenként kétszer, az őszi és tavaszi hónapokban Budapesten tartatnak, az alább szószerint következő szabályzat és ennek módosítására vonatkozó rendelet szerint. Az ebben említett bizottság jelenleg a következő szakemberekből áll:

Elnök: Sóltz Gyula orsz. főerdőmester.

Tagok: Almássy Andor, m. kir. erdőtanácsos; Bartha Gyula. kir. erdőfelügyelő; Bund Károly az Orsz. Erd. Egyesület titkára; Csiby Lőrincz, m. kir. erdőtanácsos, akadémiai tanár; Csik Imre kir. erdőfelügyelő; br. Feilitzsch Arthur, országos képviselő; Fekete Lajos, főerdőtanácsos és akadémiai tanár; Garlathy Kálmán, m. kir. erdőigazgató; Havas Ágoston uradalmi erdőmester; Havas József, kir. erdőigazgató; Horváth Sándor, ministeri tanácsos; Illés Nándor, nyug. m. kir. főerdőtanácsos; Kallina Károly, nyug. m. kir. főerdőmester; Rónay Antal m. kir. főerdőtanácsos: Scholcz Ottó uradalmi erdőmester; Tavi Gusztáv, m. kir. főerdőtanácsos; Tomcsányi Gusztáv m. kir. erdőigazgató; Tomcsányi Gyula, m. kir. erdőigazgató; Török Gábor debreczen sz. kir. város erdőmestere; Vadas Jenő, m. kir. főerdőtanácsos, akadémiai tanár.

Az 1900. évi február hó 18-án kihirdetett szabályzat szószerinti szövege következő:

1. §. Az 1879. évi XXXI. törvényczikkbe iktatott erdőtörvény értelmében alkalmazandó erdőtisztektől megkivánt szakképzettség, valamint általában az erdőgazdaság önálló vezetésére szükséges képesség mértékének megbirálása végett erdészeti államvizsgálat tartatik, melynek czélja az, hogy a 2. §. szerint szakférfiakból alkotott vizsgáló bizottság megitélje, vajjon a jelölt az erdőgazdaság önálló vezetésére szükséges elméleti és gyakorlati képzettséggel rendelkezik-e.

2. §. A vizsgáló bizottság áll: az elnökből és három vizsgáló biztosból, kik közül az elnök által megbizott a jegyzőkönyvet is vezeti.

3. §. A vizsgáló bizottság elnöke a m. kir. országos főerdőmester vagy helyettese.

Vizsgáló biztosok gyanánt azok a bizottsági tagok működnek, a kiket az elnök, a földmivelésügyi minister által az „Országos Erdészeti Egyesület“ meghallgatásával 6 évről 6 évre államvizsgálati bizottsági tagnak kinevezett 20 (husz) szakképzett erdész közül az államvizsgálathoz esetről-esetre meghiv.

4. §. Az államvizsgálathoz csak az bocsátható, a ki hiteles okiratokkal előlegesen igazolja, hogy:

a) feddhetlen életű;

b) főgymnasiumon, vagy főreáliskolán az érettségi vizsgát sikerrel letette;

c) a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémián, vagy azzal egyenlő rangu valamely más szakintézeten a selmeczbányai akadémia rendes erdészhallgatói számára előirt összes tantárgyakból a vizsgálatokat sikerrel letette (a ki a m. kir. tudományegyetemeken, vagy a m. kir. müegyetemen némely a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémia rendes hallgatói számára

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

előírt rendes tantárgyakat hallgatott, és azokból kielégítő vizsgálati eredményt mutat fel, attól ezen tantárgyakra nézve a selmeczbányai m. kir. akadémia részéről külön bizonyitvány nem kiváníatik);

d) a fennebb emlitett vizsgák letétele után legalább 2 (kettő) évig rendszeresen kezelt erdőgazdaságnál gyakorlati szolgálatban állott és végül:

e) ha mindazokból az erdészeti szakdolgokról, melyeket gyakorlati szolgálata alatt az erdőgazdaság körében látott és végzett. önállóan kidolgozott, sajátkezüleg irt leirást mutat be.

A szakleirást a jelöltnek elöljáró tisztviselője a következő záradékkal látja el: „Igazolom, hogy ezen szakleirást N. N. (a folyamodó neve kiirandó) készitette, s hogy az abban foglaltak a valóságnak megfelelnek."

5. §. Az, a ki a selmeczbányai akadémián az erdőmérnöki szakot végezte, vagy az általános erdészeti szak elvégzése után akár bel-, akár külföldön valamely felsőbb tanintézeten legalább egy tanéven át tanulmányokat folytatott és azt a megfelelő vizsgálati eredményekkel igazolni képes, már egy évi gyakorlat-szolgálat után is államvizsgálatra bocsátható.

6. §. Államvizsgálat évenként kétszer, tavaszszal és őszszel, tartatik Budapesten a földmivelésügyi minister által kitüzött helyen és időben.

Az államvizsgálat ideje a „Budapesti Közlöny"-ben, a „Földmivelési Értesitő"-ben és az „Országos Erdészeti Egyesület" szakközlönyében, az „Erdészeti Lapok"-ban közhirré tétetik.

Az államvizsgálatot letenni szándékozók tartoznak a jelen szabályzat 4. §-a értelmében felszerelt és szabályszerű bélyeggel ellátott folyamodványukat, a tavaszi államvizsgálathoz legkésőbben február hó, az őszihez pedig augusztus hó végéig a vizsgáló bizottság elnökéhez bérmentve beküldeni.

7. §. A vizsgáló bizottság elnöke a folyamodványokkal beterjesztett leczkekönyveket („Index") és egyéb vizsgálati bizonyitványokat, a törzskönyvi adatokkal való összehasonlitás végett, a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémiának küldi meg, s azokat visszaérkezés után a folyamodványokkal és egyéb okiratokkal együtt véleménye kiséretében a földmivelésügyi ministerhez terjeszti fel.

8. §. Államvizsgálati dij fejében 50 (ötven) korona fizetendő, melyet a jelölt közvetlenül a vizsgálat megkezdése előtt a földmivelésügyi minister által e czélból kiküldött számvevőségi tisztviselő kezéhez lefizetni tartozik.

Azon jelöltnek, ki vagyontalanságát hitelt érdemlően igazolja, a vizsgálatdij részben, vagy egészben kivételesen elengedtetik, a mi az államvizsgálatra való bocsátásáért benyujtott folyamodványban egyidejüleg kérhető

9. §. Az államvizsgálat irásbeli és szóbeli részből áll s az erdészeti tudományok következő ágazataira terjed ki:

a) erdészeti növénytan, talajtan és éghajlattan;

b) erdőtenyésztés, erdővédelem és erdőhasználat:

c) erdőbecslés, erdőérték-számitás és erdőrendezés;

d) erdészeti iparmütan;

e) erdészeti földmérés és épitkezések;

f) vadászattan;

g) erdészeti statistika és erdészeti irodalomtörténet;

h) magyarországi erdészeti, vadászati törvények, szabályok és rendeletek, valamint az erdőgazdaságot illető birtok rendezési és adótörvények;

i) az erdészeti közszolgálat szervezete.

10. §. Az irásbeli vizsgálat zárt helyen s a vizsgáló bizottság legalább két tagjának felügyelete alatt az államvizsgálat első napjának délelőtti 9 órájától, délután 6 óráig tart.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Az írásbeli vizsgálat tárgya három szakkérdés, melyeket az elnök és a vizsgáló biztosok az államvizsgálat előtti napon a selmeczbányai erdészeti akadémiától s az „Országos Erdészeti Egyesület“-től ez iránt bekivánt javaslatoknak figyelembe vételével együttesen állapitanak meg.

11. §. A jelölt a kérdéseket külön-külön iven önállóan kidolgozni, s mihelyt valamely kérdést megfejtett, azt az elnöknek vagy a vizsgáló biztosok valamelyikének azonnal átadni tartozik. A kérdések kidolgozásánál az elnök megállapitotta segédkönyveken (Erdészeti segédtáblák, Erdészeti zsebnaptár) kivül semmi más könyvet, vagy irományt használni nem szabad.

12. §. A szóbeli vizsgálat nyilvános, s arra az eziránt érdeklődők az elnöktől kérnek bebocsáttatást.

13. §. A jelöltek a szóbeli viszgálatra — a melynek tartama egy jelöltnél $1^1/_2$ óránál kevesebb nem lehet és 2 óránál tovább nem terjedhet — abban a sorrendben tartoznak jelentkezni, a mint az az irásbeli vizsgálat kezdetén e végből megtartott sorshuzás utján megállapittatott.

Ha valaki a sorshuzás megállapitotta sorrend szerint (kellően igazolt ok miatt) a vizsgálatra nem jelentkezik, a vizsgát csak soron kivül, vagyis akkor teheti le, ha az összes többi jelölt a vizsgálatott letette.

14. §. A vizsgálat eredményét a bizottság, a házi dolgozat, továbbá az irásbeli kérdések megfejtése és a szóbeli feleletek alapján egyetértően, vélemények eltérése esetén pedig szótöbbséggel hozott határozat szerint állapitja meg s a jelöltnek a vizsgálat napján élőszóval kihirdeti.

A szavazatok egyenlő száma esetében az elnök szavazata dönt.

15. §. Az államvizsgálat letételéről a következő szakaszban körülirt szövegü, függő pecséttel és a vizsgáló bizottság tagjainak aláirásával ellátott oklevél fog kiadatni, melyben a kiteendő képességi fokozatok a következők: „képesitett“, vagy „kitüntetéssel képesitett“.

16. §. Az erdészeti államvizsgálatról szóló oklevél szövege a következő:

Oklevél.

Mi, az erdészeti államvizsgáló bizottság alulirt elnöke és tagjai . . . . . urat, ki . . . . . n . . . . . vármegyében . . . . . ben született és szaktanulmányait a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémia rendes (erdész / erdőmérnöki) hallgatói számára előirt tantervnek megfelelően elvégezte, a nagyméltóságu m. kir. földmivelésügyi minister urnak . . . . . évi . . . . . számu rendelete alapján Budapesten . . . . (évszám betükkel kiirva) . . . . . év . . . . . hó . . . . napjain megtartott erdészeti államvizsgálat alkalmával az erdészeti tudományokból megvizsgálván, az erdőgazdaság önálló vezetésére (kitüntetéssel képesitettnek / képesitettnek) találtuk, minek hiteléül részére az államvizsgáló bizottság nagy pecsétjével ellátott és saját aláirásunkkal megerősitett ezen oklevelet kiszolgáltattuk.

Kelt Budapesten . . . . évi . . . . . hó . . . . n.

Az erdészeti államvizsgáló bizottság elnöke:	Az erdészeti államvizsgáló bizottság tagja:
N. N.	N. N. állása.
m. kir. országos főerdőmester.	N. N. állása.
	N. N. állása.

(Az erdészeti államvizsgáló bizottság nagy pecsétje.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

17. §. Az oklevél kiállításáért, a bélyegilletéken kivül, dij nem fizetendő, s annak költségeit, valamint az államvizsgálat megtartásával egybekötött egyéb kiadásokat az országos erdei alap fedezi, ennek fejében azonban a befizetett vizsgálati dijak nevezett alap javára vételeztetnek be.

18. §. Az, a ki képesitést nem nyert, rendszerint legfeljebb még kétszer, még pedig a vizsgáló bizottság által a jelölt készültségéhez képest megállapitandó félévi, esetleg egy évi gyakorlati szolgálat után bocsájtható államvizsgálatra. Ezen kivül csak kivételesen adhat a földmivelésügyi m. kir. minister engedélyt további vizsgaletételre.

Az ismételt megjelenésre az engedély a fennebbiek értelmében kérendő, s a vizsgálati dij minden ismétlés esetében ujólag fizetendő.

19. §. Az államvizsgálat folyamáról jegyzőkönyv veendő fel, melynek a megtörténtek felsorolása mellett tartalmaznia kell azt is, hogy a jelöltek a kiérdemelt képességi fokozatokat egyhangulag vagy szótöbbséggel nyerték el.

A jegyzőkönyvet, valamint az irásbeli dolgozatokat az elnök a földmivelésügyi ministerhez terjeszti fel, ki a jegyzőkönyvet hiteles másolatban a selmeczbányai akadémiának beküldi.

20. §. A vizsgáló bizottság elnöke és a vizsgáló biztosok napidij és utiköltség megtérítésében részesülnek, mi iránt a földmivelésügyi minister külön rendeletben intézkedik.

21. §. Jelen szabályzat a „Budapesti Közlöny"-ben történt kihirdetés után azonnal hatályba lép és az emlitett Közlöny 1878/106. számában közzétett szabályzat, valamint az azt módositó 1888. évi 2911. számu rendelet érvénye megszünik.

Erdőőri szakvizsga.

Az erdőtörvény 37. §-ban foglalt rendelkezés szerint a törvény 17. §-ában felsorolt erdőbirtokosoknál 1889. junius hó 14-ike után kizárólag oly erdőőrök lesznek alkalmazhatók, kik az itt következő utasitás szerint az erdőőri szakvizsgát jó sikerrel kiállották:

Utasitás

az erdőőrök szakvizsgája ügyében.

A m. kir. belügyministerrel egyetértőleg kiadta: A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister 1880. évi 25347. szám alatt.

1. §. Az 1879. évi XXXI. törvényczikk értelmében teljesitendő erdőőri szolgálatra szükséges szakbeli képesség törvényes igazolása czéljából, az ország különböző vidékein évenkint az őszi hónapokban hivatalos erdőőri szakvizsgák tartatnak.

2. §. Ezen erdőőri szakvizsga letételére bocsáttatnak mindazok, kik az elemi népiskolát elvégezték, illetőleg irni, olvasni és a négy közönséges számmüvelet szerint számolni tudnak, s ezt, valamint azt, hogy legalább 3 évig szakadatlanul erdészeti gyakorlati szolgálatban állottak, hitelesen igazolni tudják, feddhetlen magaviseletüek és 20-ik életévüket betöltötték.

A vizsgára engedélyt azon kir. erdőfelügyelő ad, kinek kerületében a vizsga megtartatik.

3. §. A vizsgáló-bizottság áll az elnökből és két bizottsági tagból, kiket az országos erdészeti egyesület és az illető kerületi erdőfelügyelő javaslata alapján, esetről-esetre a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister nevez ki.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

4. §. A vizsgálat tárgyát képezi mindaz, mit az erdészeti műszaki segédszolgálat sikeres teljesitésére s az erdőőrnek a fennálló erdőtörvényben előirt teendőire és jogaira nézve tudni kell. Ezen gyakorlaton belől a vizsgálatra és a tanulóknak vezérfonalul ajánltatik Bedő Albert országos főerdőmesternek „Erdőőr, vagy az erdészet alapvonalai“ czimű és az országos erdészeti egyesület által az erdőőrök tankönyvére kiirt pályadijjal jutalmazott műve.

5. §. A vizsgára jelentkezők a vizsgáló-bizottsági elnök kezéhez vizsgálati díj fejében 5 forintot kötelesek lefizetni.

6. §. A vizsgálat szóval és irásban tartandó. Az irásbeli vizsgánál, mely a szóbeli előtt tartatik meg, az összes jelentkezők a vizsgáló-bizottság elnöke által feltett ugyanazon három kérdést felelik meg. Az irásbeli vizsgálat letételére elegendő, ha az illető a 4. §-ban megjelölt szakkönyv alapján tehető kérdésekre kellően megfelel. Az irásbeli vizsgálat tárgya csak olyan kérdés lehet, melynek irásbeli uton való megoldása a gyakorlati erdőőri szolgálatnál előfordul.

7. §. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium nevében és azon vármegye pecsétje alatt, melynek székhelyén a vizsgálat tartatott, a vizsgálatot kiállott egyéneknek bizonyitvány adatik, melyet a vizsgáló-bizottság elnöke és annak mindkét tagja ir alá.

8. §. A bizonyitványban kiteendő képesség osztályzatok a következők: „kitünően alkalmas“, „jól alkalmas“ és „kielégitően alkalmas.“

9. §. A bizonyitványban kiadandó képességi osztályzatot a bizottság egyetértésben vagy szótöbbséggel állapitja meg.

10. §. A vizsgálatról a következő tartalmu bizonyitvány adatik ki.

Erdőőri szakvizsgálat bizonyitványa.

Bélyeg helye

Magyarország nagy czimere

A vizsgáló bizottmány által adható osztályzatok:

„kitünően alkalmas“,
„jól alkalmas“,
„kielégitően alkalmas“.

A nagyméltóságu földmivelési m. kir. ministerium

18 . . . évi

. . . . . hó . . napján . . . . szám alatt kelt rendelete alapján . . . . . 18 . . évi . . . . . hó . . napján . . . . . városában megtartott erdőőri szakvizsgálat alkalmával, alulirt vizsgáló-bizottság által

N. N.

. . . . . .

ki Magyarország . . . . . vármegyéjének . . . . . községében született, az erdészeti műszaki segédszolgálat teljesitéséhez szükséges ismeretekből megvizsgáltatván, az 1879. évi XXXI. törv. czikk értelmében teljesitendő erdőőri szakszolgálatra . . . . . alkalmasnak találtatott, miről is részére ezen bizonyitvány kiadatott.

Kelt . . . . . 18 . . . . . hó . . n.

A vizsgáló-bizottmány:

N. N.
vizsgáló biztos
(és erdőtiszti állása).

N. N.
vizsgáló biztos
(és erdőtiszti állása).

Vármegye pecsétje

N. N.
. . . . . .
a vizsgáló-bizottmány elnöke
(és erdőtiszti állása.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

11. §. A vizsgáló-bizottság tagjai ezen működésükért külön dijazásban részesülnek, és pedig az államhivatalnokok az őket szabályszerűen megillető — a nem államhivatalnokok pedig 5 frt (öt forint) napidijban.

12. §. A vizsgálat egész folyamáról jegyzőkönyv vétetik fel, melynek tartalmazni kell a vizsgálat leirását, a vizsgált egyének neveit s az ezek részére a vizsgáló biztosok által adott osztályzatokat, valamint azon osztályzatot, melyet az illető bizonyitványában nyerend. Ezen, a bizottság összes tagjai által aláirt jegyzőkönyv a vizsgáló bizottság elnöke által a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministeriumhoz terjesztendő fel.

13. §. A ki a vizsgát nem állotta ki, a következő évben, vagy később is annak letételére legfeljebb kétszer még jelentkezhetik, de ha ez alkalmakkal sem találtatnék kielégitően alkalmasnak, többé vizsgára nem bocsátható.

14. §. A vizsgálat megtartásának helye és ideje a „Budapesti Közlöny“ czimü hivatalos lapban és az országos erdészeti egyesület szakközlönyében, az „Erdészeti Lapok“-ban a vizsgálat megtartásának napja előtt legalább 6 héttel köztudomásra hozatik s azt az illető megyei hatóságok köröztetés utján a községekben is kihirdettetik.

15. §. Az eddig fennállott és ugynevezett alsóbbrendü erdészeti államvizsgáról nyert bizonyitványok a jelen szabályzat értelmében megtartott erdőőri szakvizsgáról nyert bizonyitványokkal egyenlő értékűeknek tekintendők.

Erdőtisztek és erdőőrök hatósági felesketése.

Az erdőtörvény 38. §-a értelmében a 17-dik §-ban felsorolt erdőbirtokosok kötelesek, a magán birtokosok pedig jogositva vannak erdőtisztjeiket és erdőőreiket hatóságilag feleskettetni. Az igy feleskettett erdőtisztek és erdőőrök szolgálatukban közbiztonsági közegeknek tekintetnek, mint ilyenek vadászatijegy-adómentes fegyvert viselhetnek, bizonyitó erővel biró „rovatos napló“-t vezethetnek, az erdei kihágások vagy kihágást elkövetők nyomozásánál mint rendőrök járhatnak el és ezen irányban foganatositott cselekményeikre hatály és hitelesség tekintetében a törvényeknek és szabályoknak a rendőri közegekre vonatkozó intézkedései alkalmaztatnak.

Miután a hatósági eskü ily fontos jogokkal ruházza fel az erdőőröket és erdőtiszteket, annak letétele csak bizonyos feltételek alatt engedtetik meg. E feltételek a földmivelési ministerium 1880. évi 30686. szám alatt kiadott körrendeletében vannak körülirva, melyben egyszersmind a feleskedésnél követendő eljárás is szabályozva van, s melyből mi a következőket tartjuk szükségesnek kivonatosan közölni.

A hatósági felesketés a magyar honpolgárság igazolásán kivül a következő feltételekhez van kötve:

1. Erdőtiszti eskűre csak olyan egyén bocsátható, ki *a*) feddhetlen életü, *b*) ki tényleges erdészeti szolgálatban áll, s ki a mellett, hogy az erdőbirtokos vagy felettes hivatal által tiszti rangban állónak jelentetik be, egyuttal azt is igazolni képes, hogy az erdőgazdaság valamely szellemi munkálkodást és szakértelmet igénylő ágának vezetésével vagy önálló intézésével van megbizva.

A 17. §-ban felsorolt erdőbirtokosok tisztjeinek ezen kivül még igazolni kell vagy azt, hogy szolgálatukat még az erdőtörvény életbelépte előtt megkezdték vagy pedig azt, hogy az erdőakadémiát teljesen és sikerrel bevégezték és egyszersmind az erdészeti államvizsgát is belföldön letette.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Az ezen utóbbi kellék igazolására szolgáló államvizsga bizonyitványokra nézve megjegyeztetik, hogy az 1867. előtti időből származók érvényeseknek tekintetnek akár Magyarországon, akár az osztrák örökös tartományok valamelyikében állittattak ki, mig az 1867. utáni időben keltek közül csak azok fogadtatnak el, melyek Magyarországon állittattak ki.

2. Erdőőri eskűre általában csak olyan egyének bocsáthatók, kik: *a*) feddhetlen életüek és *b*) 24-dik életévüket betöltötték. A 17. §-ban felsorolt erdőbirtokosoknak alkalmazott erdőőrök azonban 1889. évi junius hó 14-ike után csak akkor lesznek feleskethetők, ha ezen kellékeken kivül azt is beigazolják, hogy az erdőőri szakvizsgát jó sikerrel letették.

Az erdőtiszteket a közigazgatási bizottság, az erdőőröket ellenben megyékben a szolgabiró, rendezett tanácsu városokban a mezei rendőrkapitány és a fővárosban a főkapitány esketi fel. Ezen közegek állitják ki egyszersmind a megtörtént felesketésről szóló törvényszerü eskűbizonyitványt is.

Az eskűbizonyitvány csak addig érvényes, mig a felesketett erdőtiszt vagy erdőőr a bizonyitványban megjelölt birtokosnál és állomáson marad. Ha az erdőtiszt vagy erdőőr szolgálatát elhagyja vagy állomást cserél, avagy előléptettetik, köteles a bizonyitványt erdőbirtokósának, ez pedig a felesketést teljesitett hatóságnak 15 nap alatt beszolgáltatni. A hatóság a szolgálatát elhagyó erdőtiszt vagy erdőőr bizonyitványát megsemmisiti, az állomás cserélőét ellenben a szükséges megjegyzéssel ellátva továbbra is érvényesnek nyilatkoztatja. Hasonlóan jár el az előléptettekével is, csakhogy ezeknél előbb az előléptetéshez szükséges kellékekre nézve meggyőződést szerez. Ha előléptetés vagy állomáscsere esetében az erdőtiszt vagy erdőőr szolgálati helye más megyébe esik, a birtokos a bizonyitványt közvetlenül az uj szolgálati helyre nézve illetékes hatósághoz küldi, ennek megtörténtéről azonban a régi hatóságokat is, mely a felesketést teljesitette volt, értesiteni tartozik.

Elveszett eskűbizonyitványok helyett az illetékes hatóságok által vezetett eskületételi jegyzőkönyvek alapján, uj másolati példányok szolgáltatnak ki.

Országos erdei alap.

Az országos erdei alap — miként tudva van — az erdőrendészeti áthágások és erdei kihágások után behajtott pénzbüntetések és az erdőtörvény alapján elkobzott tárgyak eladásából befolyt összegek négy ötödrészéből képeztetik és tisztán erdészeti czélokra szolgál. Kezeléséről és rendeltetéséről a földmivelési ministerium 1880. évi 36776. szám alatt kiadott szabályzata alapján a következőket tartjuk szükségesnek közölni:

Az alap bevételeit az előbb emlitett pénzeken és az ezekből képezett tőkék kamatain kivül az erdészeti államvizsga- és az erdőőri szakvizsgadijak és azon apróbb bevételek képezik, melyeknek megfelelőleg a kiadásokat is az alap viseli.

Ezen bevételeknek legalább egy ötödrésze minden évben tőkésittetik és az alaphoz csatoltatik, másik négy ötödrészéből ellenben a szükséghez képest a következő kiadások fedeztetnek:

1. Az erdőtörvény végrehajtásánál felmerült oly természetü kiadások, melyek más közalapból nem fedezhetők, vagy a melyek az illető félen be nem hajthatók.

Ilyen kiadásokat képezhetnek:

a) az erdőrendészeti hatóság által halasztást nem tűrő esetekben az erdők fennállását veszélyeztető rovarkárok és esetleg más

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földmüvelésügyi Miniszterium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

veszélyek megakadályozása céljából az érdekelt birtokosok terhére közvetlenül elrendelt intézkedések összes költségei, mint előlegek és az ezekből esetleg be nem hajtható összegek mint végleges kiadások;

b) erdőrendészeti intézkedések eljárási költségei, azon esetben, ha az erdőbirtokos, ki ellen az eljárás folyamatba tétetett az ítélethozatalnál felmentetik;

c) az erdőfelügyelői intézmény fejlesztésére szükséges kiadások;

d) az erdei kihágási bíráskodás eljárási költségei, ha az eljárás az erdőtörvény 109., 110. és 116. §§-ban meghatározott kihágások miatt hivatalból indittatik meg és a költségek a kihágást elkövetőkön nem hajthatók be.

2. Az erdőgazdaság emelésére és az erdészeti ismeretek általános terjesztésére szolgáló következő kiadások:

a) az erdőgazdasági üzem emelése érdekében szükségesnek ismert tanulmányok és kisérletek költségei;

b) az erdőőri szakiskolák felállitását előmozditó és fentartását lehetővé tevő segélyezések;

c) az erdészeti államvizsgák évi kiadásai;

d) az erdészeti irodalom fejlesztésére szolgáló kiadások és alkalmas szakmunkák kiadását előmozditó segélypénzek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

HIRDETÉSEK.

Magyar szakkönyvek jegyzéke.

Arató Gyula: Cseres Józsi és Boros Rózsi szép históriája, vagy: Ki mint vet ugy arat. — (Az erdészeti ponyva-irodalmi kiadványok I. füzete). Kiadta az Országos Erdészeti Egyesület, 1895. — Teljesen elfogyott.

— — Hogyan ment férjhöz Gödör Julcsa, vagy: A gonosz lelkü embert megbünteti az Isten. — (Az erdészeti ponyva-irodalmi kiadványok II. füzete.) — Kiadta az Országos Erdészeti Egyesület, 1896. — Teljesen elfogyott.

Boros M.: Hogyan lett igazzá a bolond beszéde, avagy: többet észszel, mint erővel. (Az erdészeti ponyva-irodalmi kiadványok III. füzete.) Kiadta az országos erdészeti egyesület. Teljesen elfogyott.

Bedő Albert: Az „Erdő-őr“, vagy az erdészet alapvonalai. Hetedik kiadás 1896. Ára 6 K Megrendelhető az „Erdészeti Lapok“ kiadóhivatalánál. (Budapest V. ker. Alkotmány-utcza 6.)

— — „A magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leirása“. 3 kötet, az állam összes erdőségeinek átnézeti térképével. Kiadta a földmivelésügyi miniszterium. 1896. Ugyanott rendelhető meg.

Belházy Emil: Az erdőrendezés kézi könyve. I. rész. Kiadta az Országos Erdészeti Egyesület. Ára egyesületi tagoknak 6 K nem tagoknak 10 K Megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, Alkotmány-utcza 6.).

Belházy J., Szécsi Zs. és Illés N.: A vadászati ismeretek kézikönyve. 4 kötet ára tagoknak füzve 9 korona, diszkötésben 13 korona. Kapható az Orsz. Erdészeti Egyesületnél.

Béky Albert: Számtan erdőőri szakiskolák számára, ára tagoknak 1 K 50 f, másoknak 2 K 40 f, kapható az orsz. erd. egyesületnél.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Cséti Ottó: Erdészeti földméréstan. 100 aranynyal jutalmazott pályamunka II. kiadása. Kiadta Jörges Ágoston özvegye és fia Selmeczen. Ára 9 K.

Engel Sándor: „Magyarország faipara és fakereskedése". Budapest, 1882. Grill Károly kir. udvari könyvkereskedése.

Fekete Lajos: „Erdészeti talajtan". II. teljesen átdolgozott kiadás a Magyar állam talajtani térképével. Selmecz 1891. Ára 5 K Joerges Ágoston özvegye és fia tulajdona. Selmeczen.

— — „A mezőség kopárainak befásitása", pályadijnyertes munka Ára 2 K Stein Jánosnál Kolozsvárott.

— — „Beszélgetések az uj erdőtörvényről". Ára 40 f. Stein Jánosnál Kolozsvárott.

— — „Erdőérték számitástan". Második javitott és bővitett kiadás. Ára 6 K Szerzőnél Selmeczen.

— — „A Tölgy és Tenyésztése." Pályadij nyertes munka. Kiadta az Orsz. Erdészeti Egyesület. Ára egyesületi tagoknak 4 K. másoknak 6 K. Kapható a szerzőnél Selmeczen.

— — „Az erdei vetésről és ültetésről". Pályadij nyertes népszerű munka. Kiadta az országos erdészeti egyesület. Ára 2 K. Kapható az egyesület titkári hivatalánál.

— — Az erdők berendezése. Népszerű erdészeti munka. Ára 2 K Kapható az Orsz. Erdészeti Egyesület tit ári hivatalánál.

— — A vágásra érett erdő kihasználása. Népszerű erdészeti munka. Ára 2 K. Kapható az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál.

— — Az erdők felujitása. Népszerű erdészeti munka. Ára 2 K. Kapható az Orsz. Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál.

— — „Erdészeti nyereség-számitástan". Ára 4 K. Kapható a szerzőnél.

— — „A szálaló erdők berendezése". Ára 1 K 20 f. Kapható a szerzőnél.

— — „Népszerű erdészeti növénytan" I. füzet. Sporás növények. Ára 4 K. II. füzet. Mohok, edényes virágtalanok. Tülevelűek. Kapható az Orsz. erdészeti egyesületnél.

— — Erdőrendezéstan (1903.) Ára 12 K. Kapható a szerzőnél.

Fekete Lajos és Mágocsy-Dietz Sándor: Erdészeti Növénytan. 200 drb. aranynyal jutalmazott pályamunka. Kiadja az Országos Erdészeti Egyesület. I. kötet teljesen elfogyott; II. kötet 1897. Ára egyesületi tagoknak 12 K; másoknak 18 K.

Földes János: A legelő-erdők. Az Országos Erdészeti Egyesület által dicsérettel kitüntetett pályamunka. Kiadta az Országos Er-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

dészeti Egyesület. Ára: egyesületi tagoknak 1 K 60 f, nem tagoknak 2 K 40 f. Megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, Alkotmány-utcza 6.).

Fülöp Szász-Coburg herczeg erdőrendezősége: Termési táblák. Lőcsén 1886. Kapható a herczegi jószágigazgatóságnál Jolsván (Gömör megye). Ára 2 K.

Gaul Károly: „Hazán Házi faipara." Ara tagoknak 1 K 40 f. nem tagoknak 2 K. Megrendelhető az Orsz. Erd. Egyesületnél.

Gellért József: A bükktüzifa romlása és az ellene való védrkezés. Ára tagoknak 60 fillér. Másoknak 1 K. Kapható az Országos Drdészeti Egyesületnél.

Horváth Sándor: „Erdészeti Zsebnaptár" 1904. évi 23-dik évfolyama. Kiadja az Országos Erdészeti Egyesület. Ára 3 K az Országos Erdészeti Egyesület tagjai részére 2 K. Megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál. Budapest V. ker. Alkotmány-utcza 6. szám.

Dr. Klekner Alajos: „Az erdőtörvény (1879. évi XXXI. törv.-czikk, magyarázata". Franklin-társulat. Ára 4 K.

M. kir. földmivelési ministerium: „Erdészeti segédtáblák". Ára 8 K. Megrendelhető a m. kir. földmivelésügyi ministerium, erdőszámvevőségénél. Budapest.

Márton Sándor: A legelő erdők stb. 100 drb aranynyal jutalmazott pályamunka. Ára 6 K, az orsz. erdészeti egyesület tagjai 4 K 80 f-ért szerezhetik meg.

Országos Erdészeti Egyesület: „Erdészeti Rendeletek Tára".

1880—1884. évi I—IV. évfolyam III. kiadása is elfogyott.
1885—1889. évi V—IX. évfolyam teljesen elfogyott.
1890. évi X. évfolyam teljesen elfogyott.
1891. évi XI. évfolyam. Ára 1 K 20 f, az orsz. erd. egyesület tagjainak 60 f.
1892. évi XII. évfolyam teljesen elfogyott.
1893—1894. évi XIII. és XIV. évfolyam egy füzetben. Ára 2 K 40 f, az orsz. erd. egyesület tagjai részére 1 K 20 f.
1895. és 1896. évfolyam. Ára tagoknak 60 f illetve 50 f; másoknak 1 K 20 f, illetve 1 K.
1897. évfolyam. Ára tagoknak 60 f, másoknak 1 K 20 f.
1898. „ „ „ 70 „ „ 1 „ 40 „
1899. „ teljesen elfogyott
1900. „ Ára tagoknak 60 f, „ 1 „ 20 fillér.
1901—1903. évf. Ára tagoknak 3 K, másoknak 5 K.
Kapható az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Péch Dezső: A külföldi fanemeknek hazánkban való telepitéséről. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 3 K, másoknak 4 K. Kapható az Országos Erdészeti Egyesületnél.

Pohl János: Tangens-Táblázatok. Ára tagoknak 1 K nem tagoknak 2 K. Kapható az Orsz. erdészeti egyesületnél.

ifj. Sárossy-Kapeller Ferencz: „Az erdőtörvény (1879. évi XXXI. törv.-czikk) magyarázata". Budapest, Weiszmann testvérek. Ára 4 K.

Sobó Jenő: Erdészeti épitéstan. Három részben.

Első rész: Középitéstan. Két kötetben.
Második rész: Ut-, vasut- és hidépitéstan.
Harmadik rész: Vizépitéstan. (Még nem jeleet meg.)
Megjelent a Középitéstan I. kötete. 756 oldal szöveg 249 ábrával. Ára az Országos Erdészeti Egyesület tagjainak II K 20 f, másoknak 16 K; II. kötetének ára tagoknak 11 K 20 f, másoknak 16 K; második rész: ut-, vasut- és hidépitéstan ára tagoknak 12 K másoknak 16 K. Kapható az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál és Joerges A. özv. és fia könyvkereskedőnél Selmeczbányán.

Soltz Gyula és Fekete Lajos: „Erdőbecsléstan". Második teljesen átdolgozott kiadás. Ára 8 K. Kapható Selmeczen F. L.-nál.

Székely Mihály: Az Időjárástan alapvonalai, dr. Masch A. után németből. Második kiadás. Budapest, 1886. Kapható Grill K. könyvkereskedésében. Ára 3 K.

Szécsi Zsigmond: „Az erdőhasználattan kézi könyve." Pályadíjnyertes munka. Kiadta az Országos Erdészeti Egyesület. Második kiadás; ára 16 K, az Orsz. Erdészeti Egyesület tagjai részére: 12 K. Kapható Joerges Ágostonnénál Selmeczen.

Szondy János: Államerdészeti utiköltség szabályzatnk gyüjteménye. Ára 3 K. Kapható a szerzőnél Budapest VI., Vörösmarty-utcza 57. sz.

Tagányi Károly: Magyar erdészeti oklevéltár. Magyarország ezredéves fennállásának emlékére kiadja az Országos Erdészeti Egyesület. Ára az egyesületi tagok számára 20 K, nemtagok számára 40 K. Megrendelhető az Orsz. Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál. Budapest, V. ker., Alkotmány-utcza 6. sz.

Téglás Károly: „Erdővédelemtan." Ára 5 K 40 f. Megrendelhető Joerges Ágostonnénál Selmeczen.

Tomcsányi Gusztáv: „Erdei facsemeték nevelése." Az Országos Erdészeti Egyesület kiadása. Ára egyesületi tagoknak 3 K, másoknak 4 K. Megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest V. ker., Alkotmány-utcza 6. szám)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Dr. **Tuzson János**: A bükkfa korhadása és konzerválása. Kapható Budapest Kilián könyvkereskedőnél. Ára 4 K.

Vadas **Jenő**: A selmeczbányai m. kir. erdőakadémia története és ismertetője. 17 képpel, 1 térképpel és 1 diagrammos kimutatással. Ára 4 K (erdőgyakornokoknak 3 K, akadémiai hallgatóknak 2 K). Kapható szerzőnél Selmeczen és az Orsz. Erdészeti Egyes. titkári hivatalánál.

— — Erdőmiveléstan. Az Országos Erdészeti Egyesület által 150 drb aranynyal jutalmazott pályamunka, 742 oldal, 220 ábrával. Ára az Országos Erdészeti Egyesület tagjai részére 7 K, masok részére 10 K. Kapható a szerzőnél Selmeczbányán.

— — Az árvédelmi fűzesek telepitése és müvelése. A földmivelésügyi ministerium hivatalos kiadványainak 12. füzete

---

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

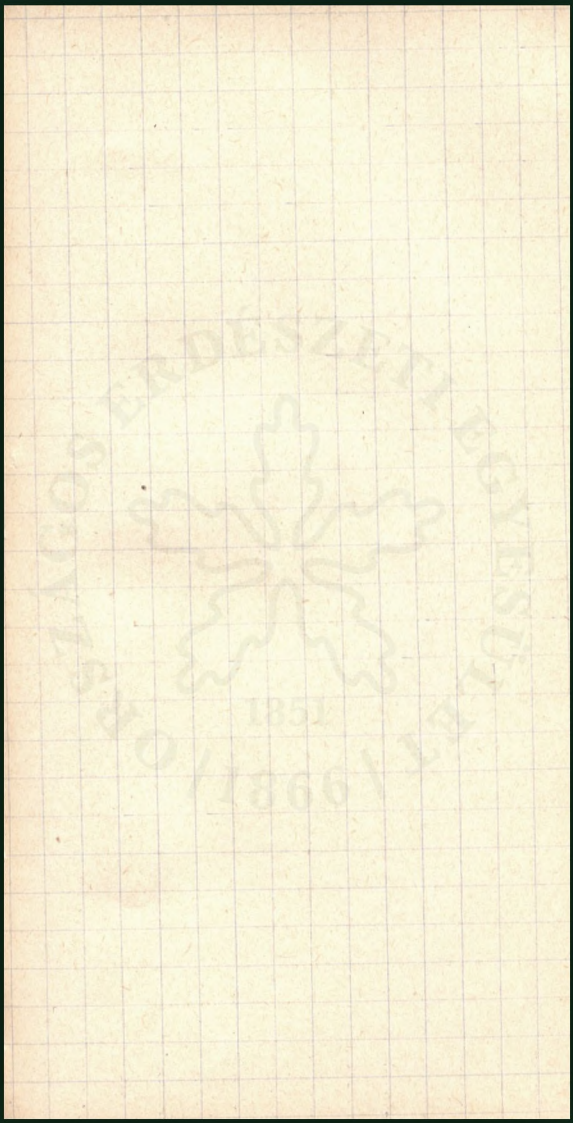

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

Millimeter.

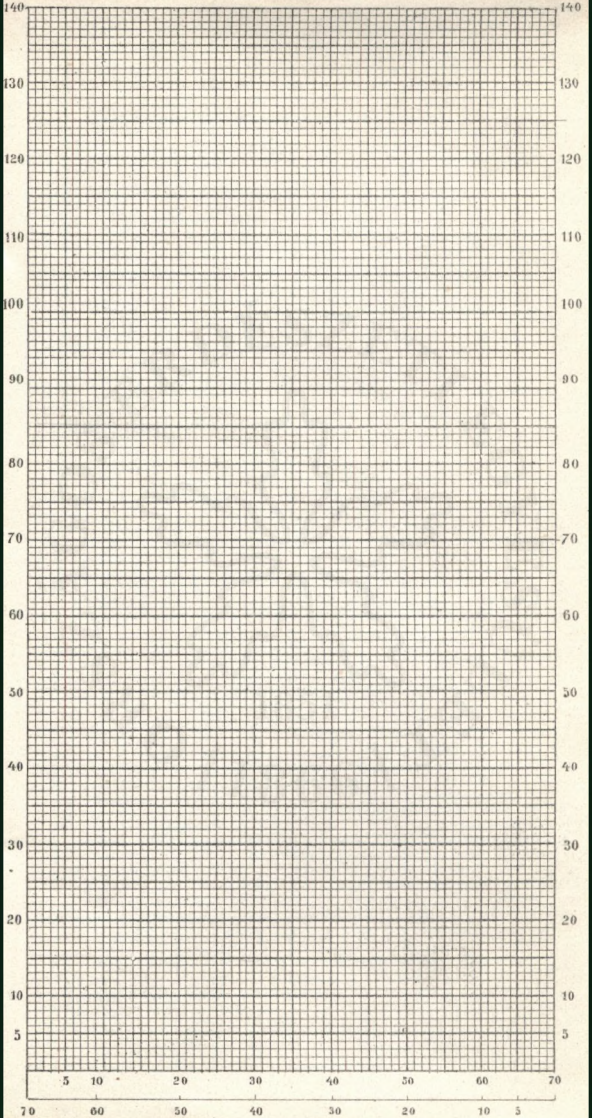
140
130
120
110
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
5
5 10 20 30 40 50 60 70
70 60 50 40 30 20 10 5

Millimeter.

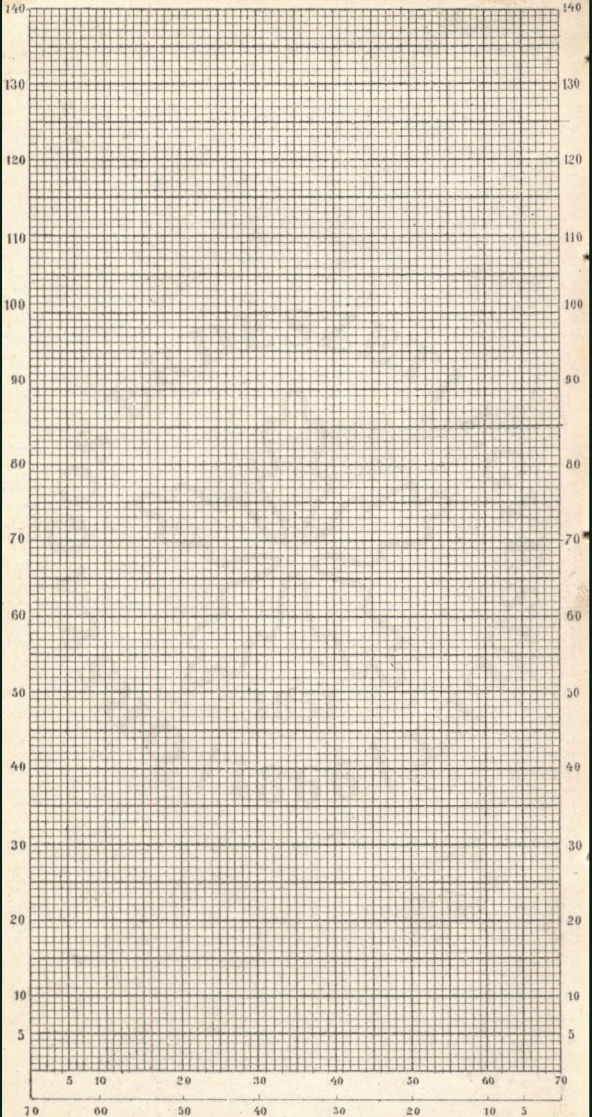
140
130
120
110
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
5
5 10 20 30 40 50 60 70
70 60 50 40 30 20 10 5

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

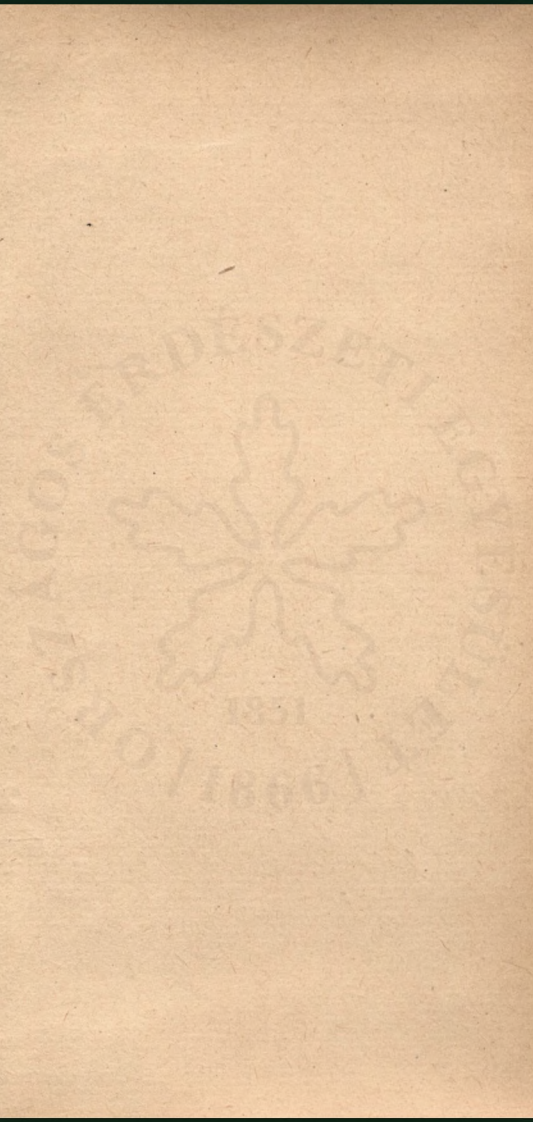

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.

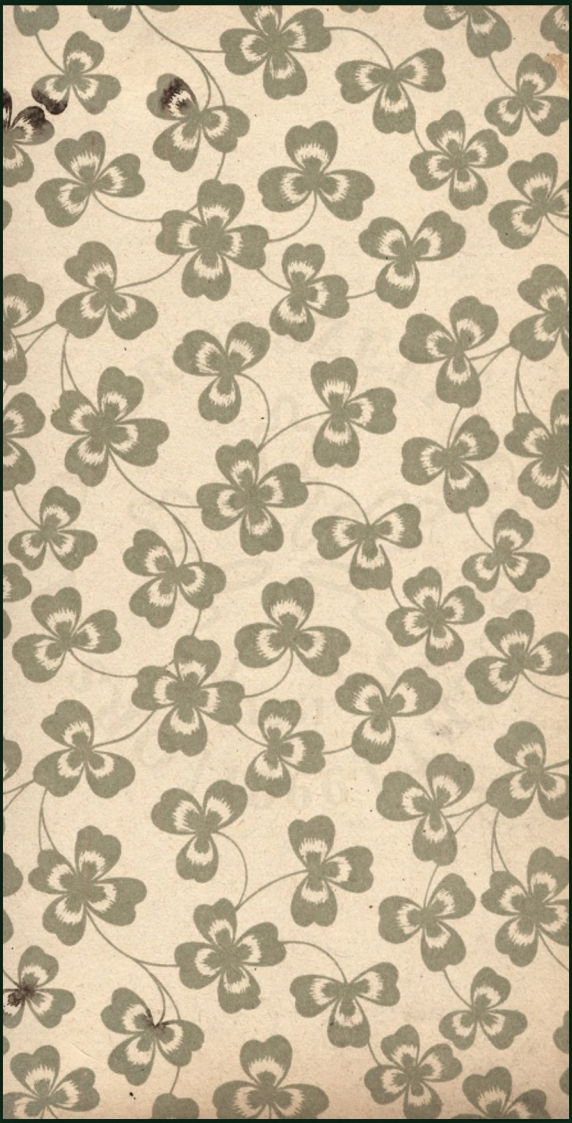

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2018. Támogató: Földművelésügyi Minisztérium szerz.sz.: EVgF/619-3/2017.